Lloyd C. Douglas

820(73)
A 41

Autorul celebrului roman

CĂMAŞA LUI CHRISTOS

MARELE PESCAR

LLOYD C. DOUGLAS

MARELE PESCAR

Traducere: **MARIA COMARNISCHI**

EDITURA LIDER

I.S.B.N. 973-9154-34-4

BIBLIOTECA METROPOLITANĂ
BUCUREŞTI
Filiala IENACHIŢĂ VĂCĂRESCU
Str. Bosianu Nr. 10
Telefon 3.37.37.61

74.582

THE BIG FISHERMAN

Toate drepturile asupra acestei ediții sînt rezervate **Editurii LIDER - Bucureşti**

Tiparul executat sub comanda nr. 10 096

Compania Națională a Imprimeriilor
„CORESI" S.A. București
ROMÂNIA

CAPITOLUL I

Era pe la amiaza zilei liniştite de vară timpurie, în munţii din miazăzi ai Arabiei. Peste domeniul bine păzit al regelui, aflat la o milă deasupra Mării Moarte şi la vreo douăsprezece mile depărtare de aceasta, se adunaseră de prin împrejurimi mase de nori alburii ce atîrnau neclintiţi dintr-un plafon azuriu de cer îndepărtat. Fusese o iarnă neobişnuit de grea, cu căderi masive de zăpadă, nu doar peste pămînturile regelui, dar şi pretutindeni în ţară. Avea să fie un sezon îmbelşugat pentru toată lumea, ciondănelile intertribale şi nemulţumirile fiind astfel reduse la minimum. Arabia anticipa o vară relativ paşnică.

Privit de la intrarea principală a taberei regale, platoul văluri oferea o păşune bogată pe care vreo mie de oi proaspăt tunse, nepăsătoare la încercările zadarnice şi supărătoare ale mieluşeilor flămînzi de a mai stoarce un strop de lapte, păşteau cu sîrg, ca şi cînd un oarecare instinct le avertiza că următorul sezon avea să fie secetos şi deci aducător de foamete.

Foametea era de prevăzut pentru că zăpada cădea imprevizibil şi neuniform. Aproape niciodată nu aveau loc două ierni consecutive pe aceeaşi întindere, ceea ce explică de altfel originea vieţii nomade a populaţiei: oamenii trăiau în corturi şi urmăreau, cu turmele lor, zăpada şi iarba. Doar regele avea o tabără fixă. Cînd el se confrunta cu un sezon secetos, triburile îi reîmprospătau punga.

Puțini erau cei ce se plîngeau împotriva acestei orînduiri, întrucît coroana Arabiei însemna ceva mai mult decît o podoabă afișată în ocaziile oficiale și festive ale statului. Regele era indispensabil acestei țări: lui i se cuveneau drepturi bănești și onoruri. Era nevoie de un bărbat puternic, curajos și de o mînă de fier pentru a stăpîni aceste triburi de oameni neastîmpărați, iuți la mînie, dar și nepăsători, care se distingeau pe întreg teritoriul de la asfințit prin temperamentul lor năvalnic și mînuirea cuțitelor.

Trecuse timp îndelungat de cînd Arabia era cîrmuită de regele Aretas, un om dotat cu însușiri morale și fizice deosebite. Toți îi respectau maniera neînduplecată de guvernare, spiritul de dreptate față de bogați și săraci deopotrivă. Nu favoriza pe nimeni. Cu toții îi admirau fermitatea și se temeau de încruntarea lui și, de aceea, cei mai mulți se supuneau decretelor sale.

Desigur, ar fi fost absurd să se spună că poporul arab îi era devotat lui Aretas din sentimentalism. În situații grele, el nu putea conta pe afecțiunea lor; ca atare, nu pretindea decît supunere promptă și deplină. Dar mai existau și cîțiva care îl iubeau sincer pe Aretas, pe acest om taciturn, cu chip sobru și sînge rece.

În primul rînd era fiica sa Arnon, rămasă fără mamă de timpuriu, asupra căreia el își revărsa o tandrețe care îi uimea pe prădalnicii șeici, reduși adesea la tăcere de apriga pedeapsă a lui Aretas. Mai era apoi bătrînul Kedar, purtător a numeroase cicatrice din tot atîtea bătălii; acesta îl învățase să călărească chiar pe Aretas cînd acesta era doar un băiețandru; îl învățase apoi să tragă cu arcul ca un adevărat bărbat în primii ani ai adolescenței, iar mai tîrziu îl urmase cu venerație în toate îndrăznețele sale escapade ca prinț, apoi ca rege. Mai erau cei doisprezece consilieri ai săi care, în măsură diferită, se bucurau de încrederea sa. Printre aceștia se distingea în mod deosebit Ilderan, șeful Consiliului regal, și tînărul Zendi, fiul

său cel mai mare; acesta, așa cum presupuneau toți, urma să se căsătorească cu prințesa Arnon, de care îi mersese vestea că e foarte îndrăgostit. Desigur, nunta urma să aibă loc în scurt timp, gîndeau ei, deoarece prințesa împlinise de curînd șaisprezece primăveri.

Populația tribală, care arareori era de acord cu ceva, aproba în unanimitate această alianță. Arnon nu era recunoscută doar pentru frumusețea ei, iar Zendi numai pentru curajul său, uneori aproape nesăbuit; privind căsătoria în perspectivă, ei gîndeau că va veni o zi în care Zendi ar putea deveni conducătorul lor, întrucît regele arab era lipsit de urmași pe linie masculină. Tronul revenea astfel casei șefului Consiliului. Ilderan se apropia și el de șaizeci de ani. Dacă i se întîmpla ceva lui Aretas, ceea ce nu era de neconceput dat fiind felul primejdios în care trăia, viteazul Zendi îi putea succeda la tron, lucru în general acceptabil. Toată Arabia aștepta această nuntă regală, care avea să constituie un prilej unic și avea să dureze o săptămînă întreagă, cu jocuri, întreceri felurite și ospățuri.

La umbra unui pîlc de sălcii de pe malul unui pîrîiaș, nu departe de tabăra regală, Arnon aștepta întoarcerea tatălui ei care plecase călare dis-de-dimineață la tabăra lui Ilderan, situată la vreo șapte mile spre asfințit. Puțin după ivirea zorilor, ea i se alăturase la gustarea de dimineață, găsindu-l însă într-o stare de spirit nu tocmai bună și foarte tăcut.

– S-a întîmplat ceva, tată? îndrăzni Arnon să-l întrebe.

Răspunsul regelui se lăsă îndelung așteptat. Privirea lui îngîndurată se fixă undeva peste capul ei, poate pe unul din panourile cortului.

– Nimic din ce-ar trebui să știi și tu, spuse el.

Arnon nu mai insistă cu alte întrebări. De altfel, tatăl ei nici nu mai zăbovi mult și, ajuns în fața cortului, se mai întoarse să-i spună:

– Mă duc să mă consult cu Ilderan într-o problemă; mă întorc spre prînz.

Arnon rămase singură mult timp, întrebîndu-se ce se întîmplase. Probabil că era ceva referitor la mesajul ce-i fusese adus ieri de o solie. Desigur, nu era nimic ciudat în legătură cu sosirea unei solii, purtătoare a unui mesaj; se întîmpla asta aproape zilnic, însă mesagerul pe care îl văzuse ea părea venit din depărtări. Era însoţit de vreo şase slujitori, iar măgăruşii caravanei arătau împovăraţi peste măsură. După plecarea soliei, regele se retrăsese în apartamentele sale. Era limpede că nu dorea să fie deranjat.

Arnon rămase mult timp la umbra sălciilor, continuînd să se frămînte şi încercînd să desluşească enigma mesajului. Ochii ei mari şi negri se luminară însă la vederea tatălui ei care se apropia în galop pe armăsarul său bălan. Ştia ce avea de făcut. Ieşind din umbră, Arnon prinse calul de căpăstru cu braţele sale frumos modelate, iar Aretas se aplecă mult spre stînga în timp ce armăsarul îşi încetinea pasul şi, apucînd-o pe fată de talia ei zveltă, o urcă în şa alături de el. Arnon îi adresă un zîmbet drăgăstos şi îşi lipi obrazul de barba lui scurtă şi încărunţită. Un timp nu-şi spuseră nimic.

– Te frămîntă o problemă serioasă, nu-i aşa, tată? murmură Arnon, temîndu-se de răspuns.

Aretas îşi struni armăsarul, domolindu-i galopul.

– Am primit un mesaj ciudat din partea lui Irod, regele iudeilor, răspunse Aretas, obligîndu-şi calul nărăvaş să meargă la pas. Irod vrea să mă întîlnesc cu el peste o săptămînă în oraşul Petra, e vorba de o discuţie personală.

– Îmi pare bine pentru tine, tată! exclamă Arnon. Ai spus întotdeauna că ai vrea să vizitezi acest frumos oraş! Observînd imediat lipsa de entuziasm a tatălui ei, mai riscă o întrebare. Ai să te duci, nu?

– Da, se pare că e important!

– Nu e aşa că Ierusalimul este departe de Petra? Mă întreb de ce regele iudeu doreşte să discute acolo?

– Poate este ceva legat de Petra. Urmă un moment de tăcere înainte ca Aretas să mai facă un comentariu.

– Nu este așa că acesta e primul mesaj pe care l-ai primit vreodată din partea regelui iudeilor?

– Da, așa este! Primul care trece granița noastră, de...

Aretas făcu o pauză înainte de a continua.

– De o sută de ani? încercă Arnon să ghicească.

– De o mie de ani! spuse Aretas. Mult mai mult de o mie, cred!

– Ce ai de gînd atunci, tată? Ce vrea oare regele iudeu de la noi?

Aretas clătină din cap. Ajunseseră deja în tabără. Gărzile se pregăteau să-i întîmpine. Arnon se eliberă din brațele tatălui ei și alunecă ușor din șa. Descălcînd, regele îi făcu semn bătrînului Kedar și îi dădu calul în primire.

– Ocupă-te de pregătirea unei călătorii la Petra. Vom pleca în cea de-a treia zi a săptămînii. Consilierii ne vor însoți, împreună cu o gardă de douăzeci de călăreți. Ne-am putea instala tabăra la Petra, pentru o zi sau ... zece, încă nu s-a stabilit. Consilierii vor căpăta instrucțiuni de la Ilderan. Tu ai să te ocupi de toate celelalte amănunte.

– Ducem cu noi corturile pentru ceremonii? întrebă Kedar, deoarece bătrînii lui ochi, încă ageri, zăriseră emblema regală pe îmbrăcămintea soliei de ieri.

– Nu, răspunse Aretas. Vom lua doar echipamentul pe care-l folosim de obicei cînd vizităm triburile.

Kedar își înclină capul sur, fața lui brăzdată exprimînd dezamăgire. El ar fi vrut să spună că dacă evenimentul era de o atît de mare însemnătate, s-ar fi cuvenit ca regele să facă mai bine uz de însemnele regale și să-și expună mai vizibil rangul.

În timp ce se pregătea să plece, Aretas îl opri brusc și îi spuse:

– ... Și, Kedar, mai e ceva: dacă te întreabă cineva despre

natura misiunii noastre la Petra, răspunde-i că nu cunoşti nimic; de fapt, acesta este şi adevărul

Retrăgîndu-se în apartamentele sale, regele îşi reluă firul gîndurilor, cîntărind enigmatica propunere care nu-i dădea pace. Ce chestiuni urgente l-ar fi putut îndemna pe trufaşul şi înfumuratul Irod să ignore duşmănia de secole dintre ţările lor?

Timp de cincisprezece secole, în ciuda vecinătăţii geografice – graniţele lor erau despărţite de un mic rîu ce şerpuia la întîmplare, putînd fi traversat şi de un copil în miez de vară – arabii şi evreii rămîneau vrăjmaşi neînduplecaţi. Străvechea duşmănie nu-şi avea rădăcini în incompatibilităţi rasiale, deşi acestea existau din plin. Antipatia îşi avea originea într-un incident real, petrecut cu mult timp în urmă, atît de mult încît nimeni nu ştia cît din această poveste putea fi legendă. Dar, chiar dacă povestea era doar pe jumătate reală, ea fusese pricina aprigei uri dintre cele două popoare.

Dacă e să ne luăm după legenda rostită de rapsozii rătăcitori ai vremii în jurul focurilor de tabără arabe, un înţelept itinerant înstărit se aventurase din Chaldeea către Cîmpiile Mamre. Era o poveste lungă, însă barzii nu omiteau niciodată să omagieze Chaldeea, atribuindu-i virtuţi de tărîm al vizionarilor şi înţelepţilor, al oracolelor şi astrologilor. În Chaldeea, oamenii aveau vise profetice şi li se încredinţau secrete celeste. Dintre aceştia, unul se deosebea prin învăţătura şi înţelepciunea lui, şi anume Avraam; el primise instrucţiuni divine potrivit cărora trebuia să întreprindă o călătorie îndepărtată spre miazăzi, unde avea să întemeieze o nouă naţiune. Profeţia era însă în pericol să nu se realizeze, deoarece anii treceau, iar întemeietorul noii naţiuni nu avea urmaşi. Sara, vîrstnica lui soţie, era stearpă.

Pentru a rezolva problema, frămîntatul idealist îi smulse consimţămîntul soţiei sale de a-i permite alianţa cu o frumoasă şi tînără autohtonă aflată în slujba lor. Din această uniune a

rezultat un fiu, pe care l-au numit Ismael. Era un copil frumos, îndrăzneț, încăpățînat și foarte devotat mamei sale – o fiică a deșertului – cu care semăna leit. Sara, firește, nu o simpatiza. Avraam admira curajul și vitalitatea băiatului, deși Ismael nu era decît un boț de copil pentru bătrînul ale cărui ore de pioasă meditație deveniră din ce în ce mai scurte și mai confuze.

Pentru a complica și mai mult această dilemă domestică, spre stupefacția tuturor, Sara dădu naștere unui fiu, pe care îl numiră Isaac. Acesta era însă opusul lui Ismael. Vederea îi era atît de defectuoasă, încît în ultima parte a vieții sale orbise de-a binelea. Pentru o scurtă perioadă de timp, toți încercaseră să fie politicoși și împăciuitori, însă conflictul inevitabil care mocnea căpăta proporții tot mai alarmante. Sara nu mai făcea nici un efort pentru a-și ascunde ura înverșunată față de Agar și de impetuosul ei fiu: „Acești impostori, striga ea cu glas ascuțit, trebuie să plece chiar astăzi! Acum!"

Cuprins de teamă, Avraam conduse pe Agar și pe fiul lor pînă la marginea pămînturilor sale și după ce le dădu un ulcior cu apă și un codru de pîine, le arătă direcția către munții dinspre miazăzi. Nu-și spuseră nici un cuvînt, iar Avraam se întoarse încet către mica sa așezare de corturi. Agar nu mai privi înapoi.

Ori de cîte ori rapsozii peregrini reluau vechea poveste, care nu-și pierduse cu nimic din natura sa magică cu trecerea timpului, susțineau că Ismael ajunsese chiar în aceeași zi la vîrsta deplinei sale bărbății. Era aici o oarecare exagerare, desigur, deși se petrecuseră multe fapte în măsură să-i grăbească maturizarea. El îi jură mamei sale că, de acum încolo și pentru totdeauna, el și seminția sa vor fi în dușmănie cu oricine ar face parte din casa tatălui său.

Căutînd refugiu printre triburile sălbatice de păstori nomazi și crescători de cămile din munții de miazăzi, Ismael deveni curînd căpetenia lor recunoscută. Își croise drumul către putere cu o îndrăzneală și o neînduplecare ce cuceriseră admi-

rația și supunerea lor. Nu era lucru ușor să mențiî laolaltă atîtea elemente nepotrivite într-un tot care să semene a națiune, însă înainte ca vajnicul și neînfricatul fiu al lui Agar să împlinească treizeci de ani, neîntrecuții călăreți și neînfricații luptători ai deșertului se și împăunau cu denumirea de „ismaeliți" Numele acesta era respectat și temut deopotrivă atît de căpetenii, cît și de bandiți, pe tot cuprinsul ținutului dintre Iordan și Mediterană, de la Damasc pînă la Gaza. Cu trecerea timpului, noua așezare de sălbatici deveni cunoscută ca „Arabia", ceea ce înseamnă „oameni la pîndă".

Descendenții lui Isaac și descurcărețul, dar mai puțin scrupulosul său fiu Iacob, după multe nenorociri și pribegii inclusiv o lungă și umilitoare perioadă de sclavie în Egipt – făcură cale întoarsă în „Tara Făgăduinței" – granița lor dinspre apus fiind cea mai aglomerată mare a lumii, iar cea de la răsărit aflîndu-se la o aruncătură de piatră de teritoriul controlat de „oamenii-la-pîndă" Dacă vreun străin neinspirat se interesa „de ce evreii și arabii se urăsc cu atîta înverșunare" li se răspundea: „Stă scris în profețiile sacre ale celor două națiuni că ele sînt predestinate să se dușmănească pe vecie"

E deci de la sine înțeles că, atunci cînd urmașii celor două familii ale părintelui Avraam se întîlneau, nu-și zîmbeau, nici nu se salutau. Nu-și împărțeau niciodată pîinea, nu se ajutau niciodată, oricît ar fi fost de gravă împrejurarea Încheiau afacerile inevitabile pe un ton cît mai arțăgos posibil, iar odată încheiate, își întorceau spatele unul altuia și scuipau zgomotos pe pămînt. Se iscau uneori și bătăi, dar se spune că, în asemenea rare ocazii, aceste încăierări sălbatice aveau loc la vedere, în public, pentru ca fiecare să-și poată însuși noi tehnici de luptă cu „ghearele și dinții" Adesea, gălăgioșii copii ai lui Avraam se certau țipînd, gesticulînd și înjurînd, ambele limbi – avînd o origine comună – abundau în invective și injurii ingenioase, dintre cele mai colorate. Nici una din aceste țări nu și-a trimis vreodată ambasadori pe teritoriul celeilalte,

pentru că, în mod oficial, nici una nu a recunoscut vreodată existența celeilalte.

Nu trebuie să înțelegem însă că nu exista comerț între acești oameni care se disprețuiau reciproc. Antipatiile rasiale nu îi împiedicau pe înfierbîntații negustători ai celor două țări să se aventureze în trecerea Iordanului și să se angajeze în acțiuni de contrabandă care i-ar fi uluit și înfuriat totodată pe semenii lor. Prin natura lor de călători vestiți pe multe meleaguri, negustorii evrei treceau rîul în taină, mînîndu-și caravanele încărcate cu mărfuri de import din multe țări îndepărtate. Nu duceau lipsă de clienți arabi cu stare cînd apăreau cu baloturi de mătase străină, catifea, țesături fine, ornamente din aur, podoabe, pietre prețioase, ierburi medicinale, mirodenii și alte articole exotice Era ceva obișnuit ca în asemenea ocazii negocierile să se poarte cu toată gama de grosolănii pe care o impunea veșnica vrăjmășie. Aceste bunuri costisitoare își schimbau posesorul, iar caravana asinilor eliberați de poveri făcea cale întoarsă pe un cer cu lună nouă. Dacă evreii sau arabii ar fi fost dotați cu un oarecare simț al umorului, toate acestea ar fi putut fi pline de haz

Un așa-zis armistițiu comercial care se stabilise în decursul ultimilor cîțiva ani permisese unui grup de crescători arabi de cămile să-și aducă neasemuit de frumoasele și scumpele lor animale la sărbătoarea ocazionată de licitația și tîrgul desfășurat anual pe un teren viran în apropiere de Ierusalim, în timpul sărbătorii iudaice a Rusaliilor.

Într-adevăr, superbele cămile arabe făcuseră faima tîrgului de animale de Rusalii pe tot cuprinsul teritoriului de miazăzi. Romani înstăriți, aflați mereu la concurență în privința cheltuielilor nesăbuite pentru parăzile înzorzonate din orașul imperial, își trimiteau slujitorii să achiziționeze cele mai reușite exemplare dintre aceste creaturi maiestuoase, indiferent de costul lor. Evreii, pe deplin conștienți că această piață de cămile unică și atractivă le putea atrage clienții doriți din

depărtări, încercau să uite – în această singură zi a anului – că rîvnitele cămile erau arăbeşti; pe de altă parte, arabii, posesorii cămilelor, se prefăceau că nu-şi dau seama – în această unică zi a anului – că încheiau afaceri pe pămîntul lui Israel. Ei mormăiau, ameninţau şi scuipau, dar pînă la urmă cumpărau cămilele.

Această afacere cu cămile, profitabilă deopotrivă pentru negustorii din Ierusalim şi crescătorii de turme din Arabia, se terminase cu un an în urmă în mod dramatic, printr-un incident extrem de nefericit. Licitaţia din vara anterioară atrăsese un număr neobişnuit de mare de străini înstăriţi veniţi de pretutindeni: romani, egipteni, damaschini, ciprioţi, greci din Petra şi Askelon Ofertele erau îndrăzneţe, iar valoarea cămilelor arabe ajunsese la cifre fără precedent De obicei, exemplarul cel mai puţin valoros din turmă era oferit primul; şi aşa, pe măsură ce după-amiaza înainta, creştea şi încordarea La multe din ultimele tîrguri, o bună parte din mulţimea adunată, parcă vrăjită, supralicitase mult peste preţul pieţei şi aştepta cu sufletul la gură noi oferte.

Cel mai frumos exemplar din lot nu a fost oferit pînă ce toate celelalte nu au fost adjudecate. Această creatură roşcovană cu aer semeţ, în vîrstă de trei ani, era evident perla turmei. Cînd în sfîrşit preţiosul exemplar fu adus în faţă, doi bărbaţi cu înfăţişare îngrijită, care nu luaseră parte la vînzările anterioare, îşi croiră drum prin mulţime, manifestînd dintr-o dată un viu interes În mulţime erau puţini aceia care îi recunoscură; totuşi, un grec spilcuit, pe nume Demos, abilul conducător al licitaţiei, ştia bine cine erau cei doi şi îndată i se înmuiară picioarele Romanul cu capul ras, între două vîrste, cu o banderolă aurie pe frunte şi cu vulturul negru pe pieptul tunicii, nu era altul decît agentul legatului Varus, comandantul şef al Armatelor de apus ale Imperiului. Celălalt, un evreu costeliv, cu o ţinută austeră şi barbă sură, purtînd o mantie neagră, era Joel, reprezentantul lui Simeon Maccabi, un om cu avuţii

imense şi politician de frunte în rîndul evreilor, căruia Irod îi datora puternica sa poziţie pe tronul Iudeii Familia Maccabi plătea grosul tributului pe care Roma îl storcea din provincie. Irod era deci omul lor

Comandantul Varus, care se remarca în principal prin părerea bună despre sine, se obişnuise să obţină ce dorea. Simeon Maccabianul era animat de simţăminte similare în legătură cu propriile sale dorinţe. Ar fi fost foarte penibil dacă reprezentanţii acestor eminenţi bărbaţi ar fi purtat o bătălie în care unul dintre ei ar fi fost învins. Multe războaie se iscaseră în trecut din incidente încă şi mai banale.

Demos se consultă în grabă cu arabii, explicîndu-le seriozitatea impasului, şi le sugeră să-şi retragă cămila de la vînzare. Dezamăgiţi, însă înţelegători, ei consimţiră. Preţul cămilei fu scos, iar Demos anunţă că arabii hotărîseră în ultimul moment să-l păstreze pe splendidul rege al turmei în vederea continuării îmbunătăţirii propriului lor şeptel. Acest lucru avu darul să-i pună pe fiii lui Ismael într-o situaţie foarte stînjenitoare Mulţimea începu să se agite, unii aruncau cu pietre. Cei cîţiva arabi, acum indezirabili, nu se mai puteau apăra, aşa că se văzură obligaţi să bată într-o retragere deloc glorioasă.

La întoarcerea lor acasă, întreaga afacere a fost adusă la cunoştinţa regelui Aretas, care hotărî imediat şi ferm că arabii nu vor mai participa la nici o afacere cu evreii. Aceasta se întîmpla cu un an în urmă. În vara aceasta, crescătorii de cămile au lăsat să circule vestea că îşi vor vinde preţioasele lor turme la tîrgul din Damasc Vestea se răspîndi iute şi departe, iar, ca urmare, tîrgul din Ierusalim, din ziua Rusaliilor, se bucură de o slabă participare din partea acelora care în trecut îi asiguraseră faima

În timp ce regele Aretas se afla în consiliu cu înţeleptul Ilderan, care îl povăţuia în privinţa neaşteptatei cereri a lui Irod de a purta o discuţie cu el la Petra, după o îndelungată tăcere aşternută între cei doi, Ilderan spuse.

– Poate vrea să ne ducem din nou cămilele la tîrgul de Rusalii.

Aretas clătină uşor din cap.

– Nu, bunul meu Ilderan; este ceva mai important decît cămilele.

Nicăieri în lume nu se mai afla un oraş la fel ca Petra. Nimeni nu-i cunoştea originea sau vechimea; poate o mie de ani.. ! Se ştia că adăpostise cel puţin patru civilizaţii succesive şi că purtase tot atîtea nume. În ultimele trei secole, oraşul aparţinuse unei colonii de greci înstăriţi care împrumutaseră aşezării o frumuseţe neasemuită Era Atena minus mahalalele cu duhorile lor.

Petra era mai mult decît un oraş; ea nu constituia doar o aşezare cu o arhitectură foarte rafinată a băilor, teatrelor, templelor şi reşedinţelor sale statale, dar beneficia şi de o vale largă, ale cărei pajişti şi cîmpuri fertile erau împrospătate de nenumărate izvoare şi pîrîiaşe cristaline.

Natura fusese darnică şi în privinţa apărării acestui mic stat-oraş prin împrejmuirea lui cu o centură de munţi stîncoşi, cu pereţi abrupţi, care îl transformau într-o fortăreaţă naturală. Petra avea doar două puncte de acces în interior: în partea de apus începea o potecă adînc bătătorită de caravanele de cămile şi care ducea pînă către îndepărtata Gaza şi drumul de coastă dinspre miazănoapte către Damasc; iar la miazăzi – un drum care ducea spre Marea Roşie. Aceste căi de acces şerpuiau prin defilee înguste, cu pereţi înalţi şi rîpoşi, pe care o mînă de gărzi le puteau apăra – şi adesea o făceau – împotriva bandelor de jefuitori cutezători, dar de la ocuparea sa de către greci, cînd oraşul fusese nevoit să facă faţă unei serioase invazii, trecuse mult timp.

În decursul vremurilor, Petra fusese desigur o fortăreaţă rîvnită, populată şi repopulată cu negustători bogaţi de diferite culori şi limbi, ale căror dinastii prosperaseră şi decăzuseră

succesiv, fiecare din ele lăsînd monumente şi morminte pe care cuceritorii le-au distrus pentru a-şi construi propriile lor monumente, încă şi mai extravagante.

Potrivit cu ceea ce trecea drept istorie a Arabiei, care nu se sinchisise niciodată prea mult cu consemnarea faptelor şi evenimentelor, cea mai recentă invazie a acestui teritoriu avusese loc cu vreo cinci sute de ani în urmă, chiar de către propriile sale triburi care crezuseră de cuviinţă că era rîndul lor să pustiiască vechiul oraş bogat, pe atunci aflat în mîinile unei generaţii în declin a nabateenilor. Cu puţine pierderi din partea lor, arabii îi izgoniră pe toţi locuitorii care mai rămăseseră de pe urma măcelului şi luară cu ei tot ce mai avea vreo valoare, ca mai apoi să se întrebe ce să facă cu noile achiziţii, viaţa lor nomadă neînvăţîndu-i să profite de facilităţile oraşelor.

După un interval de vreo două secole, timp în care doar liliecii şi hienele mai vieţuiau prin părţile acelea, un anume Andrakos, împreună cu o numeroasă companie de atenieni bogaţi, căutînd refugiu în urma unei invazii romane, oferi regelui Retar al Arabiei un preţ mare pentru oraşul pustiit. Foarte mulţumit să aibă drept vecini oameni noi, care văzuseră şi îndurase mult prea mult în tot felul de confruntări şi de la care era deci de aşteptat să se comporte cum trebuie, regele Retar le promise grecilor că arabii nu-i vor mai supăra niciodată şi publică un decret prin care îşi avertiza poporul că Petra nu va mai fi încălcat. Ordonanţa a fost respectată cu strictete nu numai pentru că regele Retar era foarte stimat, dar şi pentru că pedeapsa pentru orice prejudiciu adus oraşului Petra se solda cu o lapidare publică Arabia a menţinut acest tratat de pace; şi, cu această garanţie de siguranţă confortabilă, Petra a devenit cel mai frumos oraş din lume.

În privinţa relaţiilor obişnuite dintre Petra şi Arabia, cu greu se putea spune că acestea nu existau deloc. După părerea arabilor, grecii erau un popor ciudat, care-şi petreceau timpul

cioplind figuri în piatră, pictînd şi citind vechi pergamente scrise cu mult timp în urmă de oameni la fel de trîndavi ca şi ei. Asemenea preocupări, deşi neprofitabile, erau nedăunătoare, iar dacă cetăţenii Petrei doreau să-şi irosească viaţa aşa, aceasta era treaba lor, atît timp cît nu-i supărau cu nimic pe realiştii şi analfabeţii arabi. Tot ceea ce Petra cunoştea despre arabi era că, oamenii de acolo creşteau şi călăreau cei mai frumoşi şi inteligenţi cai de pe tot pămîntul, că minunatele lor cămile – prea costisitoare pentru muncă grele – erau crescute pentru parăzi spectaculoase în cursul cărora purtau ornamente sclipitoare, că fibra lungă de lînă, provenită de la oile crescute la munte, era căutată cu ardoare de cei mai renumiţi ţesători din Cesareea, Corinth şi Roma şi că interesul lor pentru orice avea legătură cu arta lipsea cu desăvîrşire. În afară de faptul că temperatura corpului lor – greci şi arabi – era aproximativ aceeaşi, ei nu aveau nimic în comun, dar se priveau cu îngăduinţă reciprocă, nu fără un oarecare amestec de milă.

După urcarea lui Aretas pe tronul Arabiei, o venerabilă raclă din lemn de cedru, acoperită cu două blănuri albe de capră, o deputăţie din Petra, bogat înveşmîntată, venise să prezinte onorurile cuvenite de bună vecinătate. De ambele părţi fusese o vizită agreabilă. Distinşilor oaspeţi din Petra li se oferise ospitalitatea cuvenită rangului lor. Darul către tînărul rege era un papirus frumos ornat care conţinea „Istoria Războiului din Peloponez" a lui Tucidide. Pentru a-şi exprima preţuirea, Aretas trimise la rîndu-i, la reşedinţa vîrstnicului guvernator al oraşului Petra, o cămilă înaltă, suplă, cu un aer snob, numită Retar, în amintirea regelui arab care întreţinuse anterior relaţii la fel de amicale cu grecii. La cîteva săptămîni de la încoronare, cînd i se raportă lui Aretas, cu oarecare umor, că Retar se dovedeşte de nestăpînit, el răspunse cu acelaşi umor: „Din acest punct de vedere ne asemănăm".

Ilderan, şeful consiliului, dotat cu un oarecare instinct de

om de stat şi suficient de isteţ pentru a avea o viziune de perspectivă asupra relaţiilor internaţionale, îl presa uneori pe Aretas să viziteze Petra.

– Poate va veni un timp, sire, spunea Ilderan, cînd ar fi în avantajul nostru să-i cunoaştem mai îndeaproape pe aceşti oameni.

– Foarte bine, Ilderan, răspundea Aretas, odată şi odată o vom face şi pe asta, dar tînărul rege avea mereu suficiente probleme presante, astfel încît nu găsea niciodată timp să viziteze Petra, dar nici nu prea avea tragere de inimă să se pună într-o situaţie dezavantajoasă în compania unor oameni care-i erau atît de străini. Într-o zi, Ilderan, care spera încă să stabilească relaţii mai strînse cu grecii, află că Irod şi fiul său, după cum se spunea, erau oaspeţi frecvenţi ai Petrei

– Asta mă face încă şi mai puţin dornic să mă duc acolo, răspunse Aretas aproape arţăgos. Dacă regele iudeilor a intrat în graţiile guvernatorului Petrei, atunci avem un motiv în plus să păstrăm distanţa.

Călătorind pe drumuri lăturalnice într-o noapte cu lună plină, cavalcada arabilor ajunse la intrarea dinspre miazăzi a Petrei. Aşteptaţii oaspeţi fură întîmpinaţi la trecătoare de un detaşament în uniforme sclipitoare şi conduşi prin defileul fortificat

După vreo trei mile de mers călare pe un drum bine întreţinut, cu păşuni verzi şi livezi de o parte şi de alta, cu vile de o arhitectură rafinată ici şi colo, vizitatorii urcară un deal cu pante domoale. Ajunşi în vîrful lui, oraşul din marmură albă ce desfăşura la picioarele lor în toată splendoarea, oferind o imagine care-ţi tăia răsuflarea. Descălecară aici pentru a-şi odihni caii. Aretas şi Ilderan mai zăboviră puţin, retraşi deoparte şi timp de cîteva minute admirară în tăcere minunata panoramă ce se oferea privirilor

Tabăra regelui Irod, uşor identificabilă, fusese deja

amplasată într-un parc spațios, în centrul orașului, ocupînd cel puțin trei pătrimi din suprafața acestuia. Privelistea corturilor viu colorate şi a stindardelor vesele îi smulse tăcutului Aretas un murmur de uimire, făcîndu-l să exclame că aceasta era o etalare mai strîdentă decît s-ar fi aşteptat din partea veşnic tînguitorilor iudei.

– Aceasta este amprenta romană, sire, remarcă Ilderan. Irod nu uită în ce fel a ajuns la domnie.

– Chiar aşa, izbucni Aretas. A fost o zi fericită pentru acel idumean parvenit, cînd temerarul său tată a oprit săgeata care-i era destinată lui Cassius.

– M-am întrebat adesea, sire, spuse bătrînul Ilderan, tărăgănînd cuvintele, dacă ar mai fi fost Cassius atît de generos în recunoştința sa aflînd cîte bogății acumulează aceştia în Iudeea

– Nu este niciodată prea tîrziu pentru Imperiu să îndrepte o generozitate nejustificată, replică Aretas.

– Este adevărat, dar nu-i nici o grabă Irod a preluat un Ierusalim clădit din cărămizi coapte la soare pe care îl reclădeşte din granit şi marmură. Bătrînul Augustus ar trebui să-l lase să facă acest lucru pe cheltuiala evreilor. În afară de aceasta, continuă Ilderan, Iudeea plăteşte un bir exorbitant De ce ar trimite împăratul o armată să ucidă o gîscă cu ouă de aur?

– Chiar şi aşa, probabil nopțile lui Irod sînt bîntuite de vise urîte.. Ce zici, pornim spre oraş?

Bătrînul consilier nu consimți imediat; se încruntă şi arătă cu degetul spre tabăra evreilor.

– Irod a ocupat tot spațiul parcului, în afară de un colțişor, sire; fără îndoială că el aşteaptă să ne mulțumim cu ce-a mai rămas. Îndrăznesc să spun că ideea nu poate fi decît a lui.

– Hai să nu-i dăm această satisfacție, mormăi Aretas. Noi ne vom instala corturile chiar aici – pe acest vîrf de deal De acord?

Filiala IENACHIȚĂ VĂCĂRESCU
Str. Bosianu Nr. 10
Telefon 3.37.37.31

Ilderan dădu din cap, încuviințînd și făcînd semn lui Zendi, tînărul și simpaticul căpitan al gărzii regale. Cînd acesta se apropie, Aretas dădu ordinul cuvenit; observînd însă o bruscă dezamăgire pe fața lui Zendi, el adăugă:

– După ce tabăra noastră va fi instalată, tu și oamenii tăi sînteți liberi să coborîți în oraș.

Fața tînărului și robustului cavaler se lumină imediat de plăcere, ceea ce-l făcu pe Aretas să-i atragă atenția cu severitate:

– Să nu uiți, Zendi, că aici sîntem oaspeți; răspunzi de oamenii tăi, de felul cum se comportă.. Și încă ceva: să nu aud de vreo încăierare cu evreii!

Zendi ridică mîna, în semn că îi cere permisiunea să vorbească.

– Maiestate, dar dacă sîntem atacați de evrei, oamenii mei ce trebuie să facă?

Regele Areţas se legănă în șa, înainte de a răspunde:

– În cazul acesta, Zendi, spuse el, ridicînd din umeri, oamenii tăi vor ști ce să facă fără să li se spună.

Urmară rîsete spontane; chiar și Aretas, care rîdea arareori, schiță un zîmbet în timp ce pornea călare în fruntea consilierilor săi, amuzați de acest schimb de cuvinte. Ilderan, care călărea alături de el, încearcă să reia firul discuției lor asupra lui Irod.

– Sire, mai mult ca sigur că el își dă seama de instabilitatea tronului său provincial; asta o atestă și frecvența călătoriilor la împărat și faptul că amîndoi fiii lui își petrec mare parte a timpului la Roma; toate acestea constituie o dovadă a temerilor sale

– Evreii sînt probabil împotriva acestui lucru, presupuse Aretas.

– Este firesc, sire, însă Irod are mai mare nevoie de favorurile împăratului decît de părerea bună a evreilor care-l disprețuiesc, indiferent ce face sau nu face. Toată această etalare de zorzoane romane denotă mai curînd teama lui Irod decît admirația ce i-o poartă lui Augustus.

Încolonați cîte patru, arabii grăbiră pasul, ocolind prin suburbiile Petrei și se îndreptară spre palatul guvernatorului Sostenes, unde Aretas și Consiliul său fură primiți cu tot ceremonialul. Sostenes părea încurcat.

– Cred că Maiestatea voastră și-ar putea instala confortabil tabăra în parc, spuse el cu un zîmbet jenat, pe care Aretas păru să nu-l bage în seamă. Era evident că orice ar fi gîndit despre regele iudeilor, taciturnul rege al Arabiei nu era dispus să-și dezvăluie sentimentele pentru a fi pe placul acestui grec cu vorbă mieroasă.. Și dacă socotiți că nu aveți loc suficient în parc, continuă Sostenes stînjenit, ne vom strădui ca suitei voastre să nu-i lipsească nimic și să se bucure de deplina noastră ospitalitate

– Noi ne-am și instalat, domnule guvernator, spuse Aretas, pe înaltul platou din partea de miazăzi a orașului Oamenii noștri preferă spații mai largi și deschise. Veți avea amabilitatea să-l înștiințați pe regele Irod că Arabia îi stă la dispoziție?

– Vă așteaptă, Maiestate! Glasul lui Sostenes trăda ușurarea față de rezolvarea satisfăcătoare a unei situații ce se anunța penibilă. Dacă vă convine, discuția voastră ar putea avea loc aici, în sala noastră de consiliu. Cu o adîncă plecăciune, el indică drumul către o încăpere cu intrare înalt boltită, luxos mobilată și cu pereții din marmură; în sală, divane uriașe erau dispuse în două semicercuri în jurul unei mese masive din lemn de teck; la capetele acesteia se afla cîte un jilț aurit cu spătar înalt în formă de tron. Arabii își așteptau interlocutorii, care nu întîrziară prea mult. Însoțit de o duzină de venerabili membri ai Sinedriului, Irod înainta țanțoș; urmară plecăciunile și zîmbetele de rigoare de ambele părți. Cei doi regi luară loc în jilțurile lor înalte; consilierii și membrii Sinedriului se așezară la rîndul lor unul în fața celuilalt, calmi în aparență, însă ochii lor iscoditori îi priveau cu o vie curiozitate pe cei doi conducători ai Iudeei și Arabiei care ofereau un contrast izbitor atît ca vestimentație, cît și ca aspect fizic

Irod era un orăşean, afabil, cu aerul unui adevărat om de afaceri. Avea şaizeci de ani, era pîntecos, iar sub ochii lui ageri se profilau pungi vizibile care, împreună cu proeminenţa pîntecelui, constituiau evident decoraţii cîştigate în apriga bătălie cu hrana abundentă şi băuturile din belşug. Podoaba-i capilară căruntă, tunsă scurt, după moda romană, strălucea de uleiuri parfumate. Barba scurtă şi îngrijită oferea un compromis între patriarhalii perciuni din Ierusalim şi faţa mereu proaspăt rasă a Romei. Purta un veşmînt alb, din cea mai fină ţesătură, cu garnitură purpurie la gît, manşete şi poale. Ţinuta lui Irod, în general, era aceea a omului sigur pe sine, care privise totul şi întotdeauna dintr-un scaun rezervat.

Înfăţişarea lui Aretas era neîngrijită, purta un burnus uzat de drumeţie, din caşmir cafeniu, desfăcut în faţă, lăsînd să se vadă pantalonii de călărie din piele de capră şi încălţările din curele de piele împletite. Singura pată de culoare pe îmbrăcămintea sa era o străveche emblemă a ismaeliţilor – un petic oval din mătase albastră aplicat pe pieptul burnusului, în partea dreaptă. Pe acest fond albastru figurau binecunoscutele însemne văzute pe stindardele Arabiei – o semilună aurie încercuind pe jumătate o stea argintie – străpunsă în formă de x de o sabie albă şi un toiag de păstor curbat la capăt – simbolurile regale distinctive ale Arabiei. Aretas nu se lăsă relaxat în jilţ; stătea rigid, drept, cu aerul unui om obişnuit cu discuţii scurte, declaraţii laconice, înţelegeri rapide şi luminări lipsite de ceremonial.

La cei cincizeci de ani ai săi, regele Aretas era suplu ca un leopard, vînos ca o coardă de arc şi tăbăcit ca o şa veche. Gluga burnusului său fusese împinsă pe spate, lăsînd să se vadă o frunte adînc brăzdată şi părul cenuşiu ciufulit. Şi el purta o barbă scurtă, însă nimeni nu avusese timp în dimineaţa aceea să se ocupe de ea, cu atît mai puţin să o ungă cu uleiuri parfumate. Atît figura, cît şi ţinuta acestui arab nu erau nicidecum ale unui om de stat. Cu excepţia însemnelor regale, el

nu era înveşmîntat asemenea unui rege şi nici nu era versat în vicleşugurile diplomaţiei Existau însă ochii aceia negri, adînci şi iscoditori, ochi deprinşi să privească în depărtări şi pricepuţi în descifrarea tainelor cerului.

Petrecîndu-şi o mare parte din viaţă în interior, Irod priceput să iscodească gîndurile şi starea de spirit a celor asemenea lui – cercetă ochii insondabili ai lui Aretas şi constată că discursul pregătit cu grijă părea să necesite o revizuire.

– Excelenţă, începu Irod, măsurîndu-şi cuvintele, v-am invitat aici pentru a discuta o problemă gravă care priveşte, în egală măsură, ţările noastre El făcu o pauză pentru un eventual răspuns, dar în afară de o uşoară ridicare din sprîncene, arabul nu rosti nimic Faţa lui Aretas rămase neclintită, neexprimînd surpriză sau curiozitate Ne-am întors de curînd de la Roma cu veşti alarmante, continuă Irod Se conturează planuri pentru o invazie romană în partea de miază-noapte şi răsărit care ar avea ca scop să mănture această coastă atît de golaşă şi s-o pustiască, luîndu-i tot ce are de preţ, astfel încît în urma ei pînă şi corbii vor muri de foame Nici unul dintre noi - şi, mai mult ca sigur, amîndoi vom fi implicaţi în această tragedie – nu poate spera să ţină piept unui asemenea atac, dar strîns uniţi întru apărarea ţărilor noastre, am putea opune forţa necesară pentru a-l descuraja pe Tiberius

– Tiberius! izbucni Aretas Nu se află el în fruntea armatei în partea de vest?

– Nu în momentul de faţă, răspunse Irod, satisfăcut că este în măsură să-l iniţieze pe interlocutorul său din interiorul teritoriului Tiberius a fost rechemat la Roma în urmă cu cîteva luni pentru postul de co-regent, împreună cu Augustus. Armata dinspre asfinţit, însărcinată cu subjugarea triburilor germane şi ocuparea întregii Galii, i-a fost încredinţată lui Varus, care în prezent este complet anihilat, distrus! Este cea mai grea înfrîngere suferită vreodată de Imperiu. Romanii nu vor mai trece Rinul niciodată în viaţa lor Dacă vor să-şi restabil-

ească prestigiul pierdut, atît acasă, cît şi în afară, ei vor fi obligaţi să-şi extindă puterea în răsărit şi miazănoapte, iar ţările noastre se află în drumul lor spre Damasc

Aretas se încruntă gînditor, dar nu răspunse, deşi evreul îi lăsă timp suficient pentru o replică. Poate, cugeta Irod, absentul Aretas nu realizează pe deplin situaţia penibilă a romanilor şi nevoia lor de a da o lovitură sau de a admite dezastrul El hotărî să-l pună la curent pe Aretas cu cîteva evenimente recente care, probabil, acestuia îi scăpaseră Astfel, expunerea sa dură o întreagă jumătate de oră, timp în care Aretas ascultă fără a interveni cu comentarii

– Augustus, continuă Irod, s-a dovedit a fi un mare împărat; nu există nici o îndoială asupra acestui lucru În ciuda faptului că nu s-a bucurat niciodată de o sănătate bună, el a făcut multe pentru Roma, însă acum e bătrîn şi atît de bolnav încît toată lumea este la curent cu aceasta. Frînele guvernului i-au alunecat rapid printre degetele reumatice. Şi-a pierdut şi puterea asupra Senatului Norodul dă semne de nelinişte. Desigur, problema este în mare parte de natură fiscală Au apus zilele cînd pentru finanţarea faimoaselor ospeţe romane, de cîte două săptămîni, ale miilor de risipitori – o expediţie putea face incursiuni în Sicilia, în Creta sau Macedonia, de unde se întorcea cu sclavi valoroşi, grîne, cherestea, piei şi aur Este adevărat că provinciile mai pot fi încă stoarse mereu şi mereu, dar romanii sînt din ce în ce mai puţin capabili să-o facă Excelenţa voastră îşi aminteşte poate, nu-i aşa, cît era Augustus de strîmtorat cu banii acum cîţiva ani, încît a impus o taxă pe cap de locuitor tuturor provinciilor tributare Romei? Irod pufăi dezgustat. A fost o josnicie din partea lui, un act de om avar sau aflat în pragul ruinei. Provinciile erau deja stoarse peste limita suportabilului Acest împărat bătrîn şi zănatic hotărăşte mai apoi să mai stoarcă încă un bir din provinciile şi aşa înfometate! Şi, culmea, a mai crezut de cuviinţă să prezinte această ridicolă acţiune ca pe ceva demn,

pretinzînd că, în fond, ideea era să efectueze un recensămînt. Fiecărui om i s-a ordonat să se prezinte într-o anumită zi acolo unde s-a născut, oriunde s-ar afla acest loc, pentru a fi înregistrat. Dar nu a înşelat pe nimeni cu asta. Lui Augustus nu-i păsa cîtă populaţie controlează Roma; pe el nu-l interesau decît cei cinci nenorociţi de bănuţi ai lor. Unii dintre sărmanii noştri oameni erau nevoiţi să călătorească timp de o săptămînă pentru a se supune ordinului

– Uitasem, spuse Aretas, dar asta nu a afectat cu nimic poporul meu Nu-l văd pe împărat alergînd prin munţi, fugărind un arab pentru cei cinci bănuţi

– Nu cred că n-ar face-o, interveni Irod, ridicînd din umeri. De data aceasta o va face! Tiberius va rîvni la oile, la vitele şi la cămilele voastre, la fel ca şi la fiicele voastre. Pentru noi nu există decît o singură ieşire, Excelenţă: să semnăm un tratat şi să facem corp comun şi atunci Tiberius se va gîndi de două ori înainte de a risca o nouă înfrîngere

– Sire, interveni Aretas, vă imaginaţi că Tiberius ar putea crede cu adevărat că evreii şi arabii au încheiat o alianţă după atîtea secole de vrăjmăşie?

– M-am gîndit şi eu la asta. Irod se mişcă brusc în largul său jilţ şi, aplecîndu-se în faţă, coborînd glasul, îi spuse pe un ton confidenţial: Şi eu m-am gîndit la asta. Tiberius va avea nevoie de dovezi palpabile care să ateste că alianţa noastră este autentică.

– Ai vreo sugestie în acest sens? întrebă Aretas.

– O uniune reală! Mi s-a spus că ai o fată de măritat, iar eu am un băiat neînsurat

Aretas se crispă şi scutură din cap

– Fiicei mele, murmură el, nu i-ar conveni acest lucru

– Nici fiului meu, replică îndată Irod, într-un acces de sinceritate, dar oare pentru ce sînt hrăniţi şi adăpostiţi prinţii şi prinţesele, pentru ce alergătorii iuţi, cărora li se încing plămînii, le aduc gheaţă din munţi, doar pentru a le răcori mădu-

larele? De ce se pleacă curtenii în faţa lor, dacă nu pentru acea zi în care li se va cere să-şi subordoneze propriile dorinţe binelui ţării lor, plătindu-şi astfel datoriile cu voioşie şi pe de-a-ntregul?

– Poate acest lucru este valabil pentru fiul vostru, dar nu şi pentru fiica mea. Ea a trăit simplu, chiar frugal, asemenea oricărui arab, indiferent de rang. Arnon nu a avut gheaţă în timpul verii.

– Bine, fie şi aşa, spuse Irod cu asprime. Cu gheaţă sau fără, fiica voastră îşi iubeşte ţara, cred. Ea va prefera să se sacrifice decît să vadă Arabia pustiită. Şi apoi, ea nu va suferi alături de fiul meu; el este un tînăr nobil, îngăduitor, amabil şi înstărit. Poate vor ajunge să şi ţină unul la celălalt, deşi acest lucru, desigur, nu este important.

– Pentru fiica mea n-ar fi lipsit de importanţă, spuse Aretas. În afară de aceasta, există deja printre ai noştri un tînăr de care ea este îndrăgostită.

Irod îşi frecă bărbia cu degetele-i durdulii, meditînd

– Logodna ei a fost anunţată?

– Nu, admise Aretas

– Asta-i bine, adăugă repede Irod Bătu din palme şi apăru îndată un slujitor Vom lua masa, spuse el.

Lui Aretas nu îi era foame, dar ar fi fost nepoliticos să nu accepte.

Consilierii continuară discuţia de-a lungul întregii nopţi. Pentru a adînci şi mai mult dilema, Aretas le spuse părerea sa potrivit căreia Irod ştia ce vorbeşte şi nu exagera deloc în legătură cu dezastrul care se profila la orizont.

– Prefer sclavia sub romani decît să mă aliez cu evreii, îndrăzni să comenteze Dumah.

– În ce te priveşte, desigur, răspunse Tema, dar ce se va întîmpla cu soţiile şi fiicele noastre? Romanii nu sînt decît nişte brute.

– Dar cum putem avea certitudinea că e vorba de o invazie? întrebă Dumah sarcastic. Mă gîndeam că şi acest personaj, Sostenes, se află în drumul lor, dar după cît se pare nu arată prea îngrijorat.

– Ei bine, va fi, murmură Tema, cînd Irod îi va spune cît de mult aur aşteaptă de la el!

– Ah, deci acesta era motivul întrunirii noastre la Petra, nu-i aşa? se întrebă Adbil

– Este un motiv destul de temeinic, spuse Tema plictisit. Nu mai are rost să dezbatem acest subiect. Am întors lucrurile pe toate feţele şi nu există cale de ieşire. O alianţă între evrei şi arabi îi este tot atît de neplăcută lui Irod ca şi nouă El cunoaşte pericolul, altfel n-ar fi făcut niciodată o astfel de propunere, putem fi siguri de asta.

– Am cere prea mult prinţesei noastre, spuse Adbil, ar avea o viaţă mizerabilă alături de acest evreu ticălos

– Fără îndoială, încuviinţă Nafiş, dar cel puţin ea va trăi

– Eu cred că ea ar prefera să moară, murmură Adbil.

– Dar nu asta e problema, spuse Mişma. Dacă prinţesa se căsătoreşte cu Antipa, ea îşi va salva ţara. Cînd i se va explica acest lucru, va consimţi

Urmă un lung moment de tăcere, întrerupt de Jetur care îndrăzni să pună o întrebare aflată pe buzele tuturor:

– Ce va spune tînărul Zendi despre toate acestea?

– Fiul meu va fi profund afectat, spuse Ilderan prompt, dar şi el îşi iubeşte ţara

Aretas clătină din cap, fără să-i privească.

– Mai aveţi ceva de spus? întrebă el, dar cînd văzu că nimeni nu mai intervine, se ridică, se îndreptă spre uşă şi-i trimise mesajul nefast lui Irod.

Consiliul a fost suspendat, dar nu pentru odihnă. Luară o gustare puţin înainte de ivirea zorilor Corturile fură strînse în grabă În timp ce în tabăra evreilor din parc de-abia începea forfota, platoul care adăpostise tabăra arabă era deja pustiu

Drumul de întoarcere se făcu în grabă şi în mare parte în tăcere În amurgul celei de-a patra zi de călătorie dură, ei se despărţiră într-o atmosferă de profundă tristeţe.

Arnon aştepta cu nerăbdare la intrarea taberei. Aretas descălecă încet, cu vădită dificultate; părea un om bătrîn, copleşit şi descumpănit.

– Tată! exclamă Arnon. Ce s-a întîmplat? De ce eşti atît de răvăşit? Eşti rănit?

Aretas o luă de mînă, aşa cum făcea cînd era mică, şi o conduse tăcut în cort. Se aşezară pe un divan şi Arnon chemă un slujitor căruia îi ceru să-i aducă cina tatălui ei, însă Aretas refuză clătinînd din cap. Trase apoi fata spre el şi, privind cu amărăciune în ochii ei mari şi înfricoşaţi, îi dezvălui toată povestea. Arabia făcuse o alianţă cu evreii. Era singura cale de a scăpa de invazia romană ce urma să distrugă de-a binelea ambele ţări.

– Dacă ai făcut o alianţă şi ai salvat astfel ţara, întrebă Arnon plină de speranţă, de ce eşti atît abătut?

– Pentru că această alianţă prevede o căsătorie regală între Arabia şi Iudeea.

Arnon suspină uşor şi păli.

– Şi asta mă priveşte cumva pe mine? întrebă ea cu glas tremurînd

– Poţi face tu asta, copila mea, pentru Arabia?

Închizînd ochii, înfiorată, Arnon trase adînc aer în piept, apoi se relaxă treptat în braţele tatălui ei. După cîteva clipe de coşmar, ea se redresă şi privi cu curaj chipul brăzdat al tatălui ei.

– Pentru Arabia – da, tată! spuse ea aproape în şoaptă.

Tăcerea se aşternu între ei un timp. Arnon îl mîngîie afectuos pe obraz. Înghiţea convulsiv, încercînd să-şi stăpînească lacrimile, apoi îl întrebă:

– Pot pleca, tată?

Aretas o eliberă din strînsoarea braţelor sale, iar ea se

îndreptă spre uşa camerei ei, cu paşi mărunţi, asemenea unei somnambule El o urmări tulburat şi cu profundă tristeţe Şi-ar fi dat bucuros viaţa să o scape de acest dureros supliciu

Dacă era necesar ca arabii şi evreii să garanteze autenticitatea alianţei lor prin aranjarea unei căsătorii internaţionale, era la fel de important ca nunta să aibă loc fără întîrziere, întrucît Tiberius nu-şi putea permite să aştepte prea mult după catastrofa suferită de armata romană în partea de apus, înainte să încerce să refacă prestigiul ştirbit al imperiului.

Această nuntă regală nu era un eveniment care ar fi putut avea loc în tăcere şi pe neobservate Trebuia să se remarce prin pompă şi extravaganţă sclipitoare. Întreaga forţă militară a Iudeei şi Arabiei trebuia etalată, astfel încît Tiberius, atunci cînd o va evalua, să realizeze că aceste mici ţări înflăcărate hotărîseră nu numai să rămînă împreună, dar să şi arate că au forţa necesară pentru a face unitatea lor de temut.

Desigur, responsabilitatea acestui spectacol impresionant avea să cadă mai mult asupra lui Irod decît a lui Aretas, întrucît arabii erau lipsiţi de experienţă în organizarea unor asemenea acţiuni de amploare. Irod era expert în jocul ăsta. Avea un talent înnăscut pentru aşa ceva şi îndelungata cunoaştere a spectacolelor fastuoase ale romanilor îl acomodase cu procedeele necesare.

Măreaţa procesiune avea să aibă loc la Ierusalim, imediat ce se încheia căsătoria în Arabia. Cu o viteză uluitoare, Irod îşi adună trupele larg împrăştiate, asigură suportul financiar corporaţiilor şi cîştigă chiar şi sprijinul timid oferit de Anna, Marele Preot, căruia nu-i plăcea niciodată să fie de partea cuiva în probleme de natură politică, pînă nu se asigura din ce parte bate vîntul

Legiunea soldaţilor romani, redusă la strictul necesar, staţiona în Ierusalim aparent din motive poliţieneşti, dar în realitate pentru a menţine ordinea în rîndul neastîmpăraţilor

evrei şi pentru a le reaminti de statutul lor provincial Luau în derîdere exhibiţiile pretenţioase ale lui Irod, dar asta doar pînă în momentul în care trupele evreieşti începură să fie mobilizate în număr surprinzător pe terenul de manevră din alea Kedonului Echipate în întregime, acestea mărşăluiau cu plomb prin oraş, în drum spre Joppa, Cezareea, Hebron, Ierihon şi îndepărtatul Capernaum din Galileea.

Tînărul legat Iulian le spunea centurioanelor sale că tocmai îi doare pe evrei: nu ştiu niciodată cînd vor fi loviţi. Sinedriul făcea adînci plecăciuni reprezentanţilor Imperiului şi se retrăgea să comploteze în taină. În fiecare seară, la asfinţit, credincioşii apăreau la Zidul Plîngerii să-şi urle durerea subjugării fără de speranţă, apoi se întorceau în beciurile lor să-şi ascută cuţitele şi să-şi întărească arcurile cu săgeţi.

De teama unui dureros incident şi nerăbdător să-l aplaneze într-un mod paşnic, pentru că el fusese trimis la Ierusalim să menţină pacea şi ordinea cu orice preţ, Iulian ceru să fie primit de Irod.

– Ce-i cu aceste manevre militare?

Irod zîmbi candid

– Curînd va avea loc o nuntă, spuse el Fiul meu Antipa urmează să o ia în căsătorie pe tînăra prinţesă a Arabiei.

Da, da, Iulian cunoştea toate acestea şi spunea că Imperiul ar accepta chiar ca un detaşament de patrule evreieşti să ia parte la procesiunea nupţială, însă..

– Un detaşament? izbucni Irod dezamăgit.

– Ei bine, atunci o legiune, admise Iulian, dacă acest lucru este pe placul Excelenţei voastre, însă nu vedem de ce o asemenea ocazie prilejuieşte o paradă a catapultelor care cîntăresc cîte două mii de pfunzi. Se obişnuiesc asemenea lucruri la nunţi?

– Ar fi o noutate inedită, spuse Irod gînditor. Mulţi dintre oamenii noştri vor fi surprinşi să ştie că avem catapulte

– Şi poporul nostru va fi surprins! exclamă Iulian. Iar iacă are loc o desfăşurare amplă a unui astfel de armament,

Excelența voastră le-ar putea folosi curînd în scopuri mai serioase...

Irod zîmbi enigmatic, își înăbuși un căscat și bătu absent cu degetele în masă, semn că întrevederea se încheiase. Iulian se ridică să plece, însă fără tragere de inimă.

– În orice caz, continuă Irod, acestea sînt catapulte bune, sînt ale noastre și sînt aici! Nu ar fi ușor lucru să aducem altele de la Roma și în număr la fel de mare.

Ușor buimăcit de această neașteptată imprudență, Iulian începu să se bîlbîie.

– Da, îmi dau seama de aceasta, sire.

– La fel și Tiberius, adăugă Irod nepăsător.

– Să înțeleg că Excelența voastră ar dori să-l informez pe Împărat?

– Dacă ai vrea, Iulian, știu însă că o vei face oricum!

Această ieșire grosolană era ceva nou pentru legat, deoarece Irod îl tratase întotdeauna cu amabilitate. Sau poate că atunci nu era sincer? Era evident că acest evreu viclean avea intenția să riște, dar de data asta miza era foarte mare.

– Împăratul ar putea bănui că această nuntă constituie în principal o desfășurare a mijloacelor de apărare!

– Ce isteț ești, Iulian, spuse Irod tărăgănat, acum sfidător de-a binelea. Ce păcat că nu ești decît un biet ofițer cu funcție polițienească. Ar trebui să fii cel puțin consul. Spunînd acestea, se ridică să plece și se înclină ceremonios. Acum iartă-mă dacă te lăsăm să pleci; avem o altă întrunire, iar tu, fără îndoială, ai și tu treburile tale.

În timp ce tînărul legat efectua o retragere deloc glorioasă din încăperea largă de audiențe decorată în aur și albastru, prințul Antipa se strecură prin intrarea secretă a regelui. Irod ridică privirea, încuviință binevoitor din cap și își reluă scrisul. Pe figura sa se citea satisfacție, dar și o undă de mîndrie în legătură cu fiul său preferat.

În ceea ce-l privea pe Antipa – nu întotdeauna la fel de

docil – părea acum surprinzător de înclinat să coopereze în această afacere matrimonială arabă Aceasta nu însemna însă că era teribil de încîntat – ceea ce ar fi fost cam prea mult de aşteptat din partea lui – dar în cele din urmă consimţise cu calm

Dintre cei trei fii pe care i-i dăruise mult iubita sa Mariamne, Antipa era preferatul lui Irod; era curtenitor, respectuos, cu o înfăţişare agreabilă, o statură puţin peste mijlocie, o ţinută atletică şi sigură, demnă de un militar. Disciplina fermă a Academiei Militare Romane îşi pusese amprenta. La cei douăzeci şi cinci de ani, zîmbetul său uşor tainic, în care se percepea şi o undă de cinism, era la modă; caracteriza foarte bine pleiada feciorilor indolenţi ai celor bogaţi, care îşi petreceau mai toată ziua la băi, făcînd pariuri şi toată noaptea la banchete, în cele mai alese locuri. Antipa era deja un bărbat de lume versat.

Ceilalţi fii ai lui Irod de la Mariamne îi dădeau puţine ocazii de mîndrie paternă. Archelaus, cel mai mare, era certăreţ şi arţăgos, veşnic implicat în tot felul de scandaluri. Filip, cel mai tînăr, pe care familia îl numea în mod invariabil „Sărmanul Filip", era atît de mototol şi nepăsător încît de-abia putea face faţă – şi asta cu mari dificultăţi – în postul guvernamental pe care eminentul său tată i-l procurase la Roma cu preţul multor linguşiri, dar şi cu ceva mită Şi ca şi cum n-ar fi fost suficient că sărmanul Filip era împovărat cu felurite handicapuri, se lăsase antrenat într-o căsătorie nefericită cu Irodiada – o vară îndepărtată, cu zece ani mai vîrstnică decît el şi cu un secol ca experienţă. Irodiada, văduvă dintr-o căsătorie anterioară, adusese cu ea pe fiica sa Salomeea, o tînără nerumînată ale cărei aventuri erau pe buzele tuturora. Astfel, sărmanul Filip nu-i oferea lui Irod nici un motiv de mîndrie. Antipa însă era un fiu care merita o investiţie oricît de costisitoare!

Observînd că tatăl său era ocupat sau se prefăcea că este, favoritul prinţ se îndreptă către peretele dinspre miazăzi, unde

se aflau şiruri de rafturi, şi scoase un sul greu, aurit, citi titlul şi chicoti zgomotos Irod îl privi cu interes

– Bătrînul ţi-a dat asta? întrebă Antipa amuzat

– Dacă te referi la vîrstnicul Împărat Augustus, da, chiar el, răspunse Irod pe un ton de dojană.

– Chiar ţi-a dat-o el personal? îl sîcîi în continuare Antipa

Irod se mişcă stînjenit în scaunul său, ca şi cînd era nevoit să recunoască faptul că ostentativul pergament era unul dintr-un număr mare trimis consulilor, prefecţilor, guvernatorilor, regilor provinciali şi probabil şi senatorilor

– Pariez pe o sută de sicli* că Maiestatea voastră nu a citit nici măcar un rînd din asta! spuse ironic Antipa, iar cînd tatăl său ridică din umeri, adăugă. Bine ar fi să o faci, sire! Acesta conţine noul Elogiu al lui Virgiliu adus lui Augustus, prin care-i slăveşte faptele de vitejie, şi l-a intitulat „Eneida"

– Va trebui să-l citim cu atenţie, încuviinţă Irod, absent.

– Da, va trebui, sire! spuse Antipa simulînd seriozitatea. Va trebui să-l examinaţi într-una din zile. Puse la loc înzorzonatul papirus şi se îndreptă agale către masa regală de scris, situată cu o treaptă mai sus faţă de restul încăperii, se arunca într-un jilţ şi căscă. Irod puse jos stilus-ul şi îi zîmbi cu bunăvoinţă.

– Şi cam cum îţi petreci tu timpul, fiule? Sperăm că nu ţi-l iroseşti prea mult pînă la căsătorie?

– Nu, deloc, sire Maiestatea voastră îşi aduce aminte poate că Salomeea, care este o plăcută companie, tocmai s-a întors împreună cu noi pe vasul nostru

– Mai precis, a venit pentru a reprezenta familia sărmanului Filip la căsătorie, corectă Irod. Altfel n-ar fi fost tolerată şi cu atît mai puţin invitată, poţi fi sigur de asta!

Irod coborî glasul, renunţă la rangul său regesc şi deveni dintr-o dată părinte.

---

* O jumătate de siclu ebraic - 2 drahme romane (n tr)

– Dacă aş fi în locul tău, Antipa, aş face în aşa fel încît să nu fiu văzut în public cu această mică destrăbălată.

– Este nepoata mea, sire! spuse Antipa indignat, însă ironia surîsului său nu trecu neobservată.

– Nepoată? Prostii! mormăi Irod De cînd, mă rog, „celebra" fiică a sărmanului Filip a devenit nepoata ta?

– Formal, este nepoata mea după frate, sire, şi nepoata Maiestăţii voastre după fiu. Acest lucru nu-i dă oare dreptul la o anumită consideraţie?

– Nu din partea ta! Femeile de la curte sînt în măsură să se ocupe de doleanţele ei. Chiar regina personal se va ocupa de şederea ei.

– Dar mamei nu-i păsa de ea, spuse Antipa cu amărăciune.

– Nici nu-i de mirarea! murmură Irod ca pentru sine Oricum însă – asta e – nu vei mai avea nimic de-a face cu ea. Faptul că imbecilul tău frate s-a căsătorit cu mama ei nu te obligă cu nimic. Asocierea ta cu această Salomeea nu-ţi va aduce nimic bun, mai cu seamă acum, cînd inima ta trebuie să fie în Arabia.

– Chiar aşa? Antipa observă imediat că abuzase de răbdarea augustului său părinte care, cu atîta delicateţe şi tact, îl demenise în chestiunea căsătoriei cu prinţesa arabă Fusese nevoie de multă diplomaţie şi linguşiri. La început, el protestase vehement, dar tatăl său îi şi promisese vărsarea imediată a unei părţi din moştenire. El clătina din cap cu dispreţ şi încăpăţînare, iar tatăl lui îi conferea titlul de tetrarh al Galileei. In cele din urmă, el cedă insistenţelor regelui. Îl plasase într-o poziţie avantajoasă, iar el o speculase cît putuse, cu toată cruzimea nesăbuită a unui infirm răsfăţat Încruntarea tatălui său îl avertiza acum că întrecuse măsura.

- Ar trebui să fie! scrîşni Irod înfierbîntat. Asta e o treabă foarte serioasă, iar tu eşti un nebun că nu-ţi dai seama! Regele se ridică şi se plimbă nervos prin încăpere, din ce în ce mai furios Acum trebuia să fii în Arabia – aşa cum te-am sfătuit

– şi să încerci să te împrieteneşti cu aceşti străini. Trebuie să ştii că nici ei nu sînt mai dornici decît tine să se încheie această căsătorie Şi dacă tratezi povestea asta cu prea multă uşurinţă, te-ai putea trezi cu un pumnal între coaste – o distracţie obişnuită la arabii ăştia! Ei nu uită niciodată o nedreptate sau o insultă. Regele se îndreptă spre uşă respirînd din greu, dar mai întoarse capul şi strigă: Să nu spui că nu te-am avertizat!

Prinţesei Arnon nu i se îngădui decît un scurt răgaz de cugetare asupra apropiatului eveniment. Pregătirile pentru căsătorie se desfăşurau cu o viteză uluitoare. În fiecare zi apăreau curieri de la Ierusalim pentru a se interesa de prinţesă sau, mai precis, să-i ceară să-şi formuleze dorinţele în legătură cu detaliile care, după părerea unui arab, erau cu totul lipsite de importanţă ca să îndreptăţească o călătorie obositoare, tocmai din capitala iudeică Avangarda de servitori şi echipamentul trebuincios soseau în număr mereu mai mare. Lungi caravane trudeau urcînd de la poalele văii pe poteci întortocheate, ajungînd apoi pe drumuri largi, bine bătătorite. Croitori şi ţesători arabi iscusiţi munceau febril la veşmintele de nuntă ale prinţesei şi ale suitei sale.

Cu tactul cuvenit şi cu adîncă durere în suflet pentru Zendi, Aretas hotărî să-l trimită în Corintul îndepărtat, într-o misiune nu mai puţin importantă decît încheierea unei afaceri amînate în legătură cu concesionarea în partea de miazănoapte a unei mari parcele de pămînt, grecilor istoviţi în bătălii. A fost o uşurare pentru Arnon cînd Zendi, presat de timp, veni să-şi ia rămas bun. Amîndoi erau bucuroşi că acest lucru se petrecuse în prezenţa părinţilor lor Arnon ştia că nu ar putea suporta despărţirea într-un moment de intimitate cu el. Sărmanul Zendi! Era atît de hotărît să-şi înfrîngă durerea cu bărbăţie încît de-abia mai ridică ochii către ea cînd sosi clipa despărţirii

Cele o mie de oi fură duse pe o altă păşune. Soldaţii în uniformele lor colorate îşi instalară tabăra cu atîta pricepere

şi precizie încît Arnon se văzu obligată să le recunoască îndemînarea. Ei nu-şi pierdeau timpul stînd pe vine de-a valma – un obicei arab – să discute asupra celui mai bun procedeu Ştiau exact ce aveau de făcut. Acesta, gîndi Arnon, era probabil felul în care decurgeau lucrurile în lumea din afara sălbaticilor, dar îndrăgiţilor ei munţi. Deşi profund devotată Arabiei şi felului său de a face lucrurile la întîmplare, ea se simţi atrasă şi oarecum încîntată că făcea parte acum dintr-o societate mai rînduită decît a ei, ai cărei reprezentanţi urbani demonstrau în faţa ei siguranţă şi disciplină în tot ceea ce făceau.

Începură să sosească delegaţii de şeici arabi înstăriţi pe caii lor lucioşi, urmaţi de slujitori, rapsozi, magicieni, atleţi, acrobaţi şi comedianţi. Descălecară şi intrară în corturile instalate de servitorii lor pe imensul platou ce le era destinat.

Veni apoi ziua mult aşteptată a sosirii regelui Irod, împreună cu prinţul Antipa, pe splendidele lor cămile înalte şi maiestuoase, cu corturi şi harnaşamente costisitoare din aur şi argint. Impresionanta caravană înaintă semeaţă şi arogantă, trecînd prin faţa taberei regelui Aretas, şi se opri să se odihnească mai departe, la cîteva sute de metri. Cu inima palpitînd de emoţie, Arnon îi urmărea cu privirea pe tatăl ei şi pe consilierii acestuia care tocmai întîmpinau pe oaspeţii din Ierusalim Era un spectacol uluitor. Marele Irod era incontestabil un personaj remarcabil, iar prinţul era înalt şi chipeş. Mai era apoi Marele Preot Anna, ghici Nefti, bunica ei dintotdeauna, care urmărea şi ea din dosul unui panou al cortului pe care-l ţinea ridicat de un capăt. Fără îndoială, încheie Nefti, a venit să oficieze căsătoria.

- Nu mi-am închipuit că va fi o cununie ebraică, spuse Arnon

- Evreilor le plac ceremoniile, declară Nefti.

- Şi nouă nu? întrebă Arnon cu un aer copilăresc

Ale noastre sînt mai simple. Dacă ar fi fost să te căsătoreşti cu Zendi...

– Te rog, nu, Nefti! murmură Arnon înfiorată, mi-ai promis.

– Îmi pare rău, prințesă, voiam doar să-ți explic că i-ai fi dat pur și simplu mîna în prezența consilierilor, promițîndu-i că-l vei asculta și sluji tot restul zilelor tale, și asta ar fi fost tot.

– Și nu mi se va cere să mă supun și să-l servesc pe prințul Antipa?

– Ba da, însă asta va dura mai mult, cred; evreilor le plac lucrurile astea.

Nefti dădu drumul panoului din piele, iar fata se retrase liniștită deoparte Ea intuia ce gîndește Arnon. Acești oameni ciudați din depărtări erau foarte interesanți, dar ei aparțineau altei lumi, total diferită de a lor.

– Am sperat să vină și regina Mariamne, spuse Arnon cu un oftat. Nefti, nu vezi nici o femeie printre ei?

Nu! Întregul eveniment se voia o afacere între bărbați, o tranzacție politică în care trebuia inclusă doar o femeie, și aceasta pentru că era necesară. Ar fi făcut-o bucuros fără prezența ei, cugetă Arnon, dacă ar fi fost posibil Căsătoria trebuia să fie o confirmare a alianței lor. Tratatul a fost întocmit formal pe un papirus, cu semnăturile cuvenite, iar acum trebuia ratificat. Arnon nu constituia decît o pecete aplicată cu ceară roșie pe un document oficial Deodată se simți copleșită de un amarnic sentiment de singurătate și de neputință.

În seara aceea a avut loc un banchet la care au participat cei doi regi, prințul, Marele Preot, cîțiva membri de vază ai Sinedriului și consilieri arabi. După vreo oră de ospăț între bărbați, Arnon își făcu apariția pentru a fi prezentată Părea foarte mică și neajutorată.

Antipa păși în întîmpinarea ei pentru a o saluta Îi luă ambele mîini între-ale sale și privi zîmbind în ochii ei timizi. Era un zîmbet apreciativ și evident... aprobator.

Urmă un lung moment de tăcere apăsătoare, toți așteptînd

un semn de acceptare din partea frumoasei şi tinerei prinţese, dar ea nu schiţă decît un zîmbet sfios, şovăielnic şi în sfîrşit atmosfera se destinse. Toţi respirară uşuraţi, cu excepţia lui Aretas; ceilalţi schimbară priviri destinse şi de satisfacţie. Irod îşi goli cupa şi plescăi din buze. Era un vin bun, dar încă şi mai bine era că mîine, pe vremea asta, alianţa va deveni un fapt împlinit şi astfel va fi gata – dacă va fi cazul – să-l înfrunte pe Tiberius.

CAPITOLUL II

Acum că luna lui Tişri sosise şi copacii se înveşmîntau în culori tot mai vii, dorul de casă al lui Arnon devenise aproape insuportabil. Ierusalimul începuse treptat să o înăbuşe. Dacă n-ar fi existat înţelegerea şi tandreţea reginei Mariamne, ea ar fi murit sau poate ar fi înnebunit.

Natura făcuse ca viaţa lui Arnon de pînă acum să nu fi fost îngrădită de ziduri. Dat fiind faptul că poporul ei era nomad din necesitate, oamenii nu-şi construiau case, considerîndu-le temniţe ucigătoare care otrăvesc atît trupul, cît şi spiritul.

În fiecare dimineaţă, departe şi cu mult timp în urmă, Arnon se trezea în zori pentru a respira adînc aerul proaspăt şi înviorător al munţilor şi se bucura de pacea şi liniştea întrerupte doar de clinchetul îndepărtat al clopoţeilor de la gîtul cămilelor. Aici însă, în Ierusalim, se simţea sufocată, ca într-o cuşcă. Dimineaţa, tîrziu, revenea la realitate şi constata că este avidă de prospeţime, de aer întăritor Baldachinul care împrejmuia luxosul ei pat – o antică şi splendidă tapiserie – degaja un miros greu de mucegai, iar minunatul mozaic emana un iz acru de tencuială în descompunere.

La această atmosferă de cavou a spaţiosului ei dormitor se adăuga un amestec de alte mirosuri specifice oraşului, care pătrundeau din afară, mirosuri de lucruri vechi, de putregaiuri,

de ziduri vechi, turnuri vechi, piețe vechi, grajduri vechi, străzi vechi cu pavaj tocit În orașul vechi erau o mulțime de privelişti dezgustătoare, zgomote şi mirosuri, dar cel mai insuportabil dintre toate era aerul stătut, sufocant.

Arnon se trezea acum în fiecare dimineață cu grețuri, dar servitoarele – care nu găseau nimic ciudat în privința aerului - o asigurau amabil pe prințesa străină că indispoziția ei matinală se datora condiției sale, adăugînd mereu cu pioşenie: „..pentru care Domnul şi Stăpînul Israelului să fie lăudat".

În ziua aceea, a cincea din Tişri, Arnon se smulse cu greu dintr-un vis nostalgic, în care călărea alături de tatăl ei pe o furtună aprigă în munți, galopînd, galopînd mereu, gata să i se taie răsuflarea, sub un ropot de ploaie caldă. Pe jumătate sufocată şi leoarcă de sudoare, deschise ochii şi o zări lîngă patul ei pe regina care o privea zîmbind.

Mariamne era cea mai frumoasă femeie pe care o văzuse vreodată. Împlinise cincizeci de ani, însă părea mult mai tînără datorită vieții cumpătate pe care o ducea. Avea demnitatea clasică a unei regine, mai puțin aroganța. Arnon a simțit din prima clipă că avea să o îndrăgească. Regina nu avea fiice, iar Arnon nu-şi cunoscuse niciodată mama. Prietenia lor a fost spontană şi reciprocă.

Dar, în ciuda afecțiunii pe care o simțea față de încîntătoarea ei soacră, Arnon nu-i făcuse confidențe. Tatăl ei o avertizase să-şi țină gura în prezența acestor oameni. „Spionii sînt întotdeauna prietenoşi şi gata să-ți împărtăşească secretele" Uneori îi era greu să dea ascultare acestui sfat, deoarece intuiția ei o asigura că devotamentul Mariamnei față de ea era sincer.

– Cum te simți, copila mea? o întrebă regina cu blîndețea-i cunoscută

- Mi-e foarte cald, bolborosi Arnon, şi mi-e puțin rău, ca de obicei. Mă voi simți mai bine după ce voi bea ceva rece Văd că Maiestatea voastră s-a sculat devreme. Ați luat gustarea de dimineață?

Regina chemă un slujitor să-i aducă prințesei o cupă de suc de rodii, apoi se așează pe marginea patului.

– În dimineața aceasta nu voi lua gustarea, draga mea; astăzi e o zi de post.

– Toată ziua? Ochii mari ai lui Arnon se măriră și mai mult de uimire.

– Pînă diseară, apoi vom avea un ospăț generos· dar ție nu ți se cere să ții nici un post, însă am dori să participi la banchet.

Arnon se sculă din pat, își dădu la o parte din ochi părul negru ciufulit și se interesă ce înseamnă acest post.

– Este Ziua Ispășirii, explică Mariamne. Dintre toate ocaziile noastre speciale, aceasta are cea mai mare semnificație. Începem de fapt cu o zi înainte, cînd toți evreii credincioși se împacă unii cu alții, își îndeplinesc îndatoririle neglijate, își plătesc datoriile, își înapoiază lucrurile împrumutate și cer iertare pentru fapte urîte și cuvinte grele rostite; se refac prietenii stricate, se pune ordine în datorii, apoi a doua zi – cu mîinile curate și cu spiritul împăcat – fiecare duce un dar la Templu și primește binecuvîntarea

Ochii lui Arnon străluceau.

– Dar e foarte frumos! șopti ea. Pot să o fac și eu? Ar fi o ușurare să merg la Templu și să fiu și eu binecuvîntată. Arnon dădu din cap descurajată. Inima mi-a fost atît de grea. . Ea își ridică ochii înlăcrimați. Maiestate, am fost atît de nefericită...!

Mariamne o cuprinse în brațe cu simțăminte materne sincere, dar și cu o oarecare milă.

– Dragă Arnon, n-ai vrea să-mi spui „mamă" în loc de „Maiestate"? Să n-o faci însă dacă este un efort prea mare pentru tine, și adăugă îndată: Dar să știi că mi-ar face plăcere.

De data aceasta, Arnon nu-și mai putu stăvili lacrimile, însoțite de suspine.

– Și eu aș vrea, murmură ea suspinînd profund. Ai fost atît de bună cu mine și aș vrea cu adevărat să-mi fii mamă

Mariamne o strînse şi mai tare la pieptul ei, aşteptînd să se calmeze

– Spune-mi, Arnon, începu ea cu voce caldă, s-a purtat cumva prinţul necuviincios cu tine?

Nehotărîtă, Arnon scutură din cap, însă lacrimile pe moment stăpînite şiroiau acum nestăvilite pe obrajii ei. Cînd se simţi în stare să vorbească, ea spuse:

– Nu, nu mi-a făcut nimic rău, mamă; îl văd foarte puţin, ştii doar, însă prinţul este un om ocupat. El nu-şi poate petrece tot timpul ţinîndu-mi de urît

– Bărbaţii sînt mereu ocupaţi, draga mea. Vocea domoală şi caldă a reginei deveni acum aspră şi nu lipsită de o undă de sarcasm.. Sînt nişte întreceri la Gath, iar la Aşkelon joacă un nou spectacol grecesc. . şi mai sînt şi alte angajamente importante. Se opri o clipă, apoi pe un ton mai calm, continuă: Antipa al nostru este de fapt un băiat tandru, n-ar face rău intenţionat nici unei muşte, dar este un egoist şi un răsfăţat. Cum ar putea fi altfel? Prea mulţi bani, prea multă libertate...!

– Şi prea mulţi sînt aceia care vor să-i intre în graţii, adăugă Arnon

- Uneori mă gîndeam, spuse Mariamne cu sinceritate, că un copil prinţ ar trebui lăsat la uşa unei familii oneste, simple, care munceşte din greu şi care să-l crească cu puţinul lor pînă la vîrsta de..

– Douăzeci? sugeră Arnon, cînd i se păru că reginei îi scapă vîrsta cuvenită.

– Patruzeci, corectă Mariamne. Atunci ar fi copt pentru domnie şi ar cunoaşte exact nevoile poporului său Aşa cum stau lucrurile, în regat nu există nimeni mai ignorant şi neprivighiat în treburile acestuia decît însuşi suveranul. El trăieşte într-o altă lume. După un interval de tăcere, ea întrebă pe neaşteptate: Este ceva în neregulă, draga mea?

– Aproape totul! mărturisi Arnon. Totul în afară de tine! Poate că e şi vina mea Aici nu pot fi eu însămi În ţara mea

sînt fericită şi liberă. Îmi place să călăresc, păstorii îmi fac semn cu mîna şi îmi zîmbesc cînd mă văd, la fel cum le fac şi eu; sîntem prieteni. Nevestele şi fiicele lor îmi ţes eşarfe în culori vesele, iar eu îi vizitez cînd sînt bolnavi. Adesea mă opream pe la corturile lor şi mă jucam cu cei mici.

– Aşa ar trebui să fie, aprobă Mariamne. Dar ei nu te respectă ca pe fiica regelui?

– Îmi spun „prinţesă", dar cînd ne jucam, ei nu mă lăsau să cîştig doar pentru că eram prinţesă şi ca să-mi facă plăcere; poate chiar asta este supărător pentru o familie regală: lor le este permis să cîştige toate jocurile... Aici, în Ierusalim, eu sînt „prinţesă" mereu, în fiecare ceas – o prinţesă! Nu sînt obişnuită cu un asemenea ceremonial sufocant, cu lumea care se înclină cu veneraţie şi care.. stă în dosul uşilor şi vine la cel mai mic semn. Trebuie să-mi schimb ţinuta de vreo trei ori în cursul unei zile şi sînt convinsă că nu le este comod nici lor. Totul este străin aici. . aproape că nici eu nu mă mai recunosc! Glasul ei scăzu pînă la şoaptă. Aş putea pleca acasă? Măcar pentru un scurt timp, te rog!

Înainte ca Mariamne să răspundă, interveni un moment de tăcere.

– Aş vrea să poţi, Arnon Fără îndoială că regele ar consimţi dacă n-ar fi vorba de această alianţă militară. Dacă acest lucru ar ajunge la urechile Împăratului. !

– Înţeleg, spuse Arnon neputincioasă. Hai să nu ne mai gîndim la asta... Aş vrea să merg şi eu la Templu cu voi.

Mariamne se încruntă şi dădu din cap posomorîtă.

– Antipa a plecat azi în zori înspre miazănoapte. Nu ştii că a fost numit Guvernatorul Galileii?

– Nu, mamă, nu mi-a spus, însă am auzit un prieten de-al lui felicitîndu-l pentru asta, la nunta noastră În cazul ăsta vom locui şi noi în Galileea?

– Poate, un timp, spuse Mariamne, nesigură Antipa este un om fără astîmpăr; nu-i place să stea mult timp într-un loc Regele construieşte o ambasadă galileană aici, în oraş Antipa

va sta la Ierusalim două luni în fiecare an şi se va ocupa de treburile privitoare la provincie Lui îi place Roma şi îndrăznesc să spun că va dori să locuiască acolo, ocazional. În momentul de faţă îl pasionează ideea construirii unei vile frumoase pe ţarmul de apus al lacului Ghenizaret.

Faţa lui Arnon se lumină.

– Asta ar fi minunat! exclamă ea. Am auzit atîtea despre frumoasa Mare a Galileii Probabil ne vom putea plimba pe mare... Dar Mariamne nu împărtăşea entuziasmul subit al lui Arnon

– Mă îndoiesc ca prinţului să-i placă plimbările pe mare. Sînt cîteva izvoare calde pe coasta de la asfinţit. Antipa, căruia îi plac băile, va construi încăperi spaţioase pentru băi, care vor fi legate de vila sa. Cred că el speră să-i convingă şi pe alţi cîţiva dintre prietenii lui romani înstăriţi să-şi construiască acolo vile.

Interesul lui Arnon scăzu. Instinctiv, ea pricepu treptat, că regina hotărîse că era momentul ca ea să ştie care era modul de viaţă ce o aştepta alături de Antipa. Dar poate că el nu o inclusese în toate – sau în nici unul – din aceste planuri. Dacă ar fi intenţionat ca ea să vină să locuiască cu el în Galileea, ar fi întrebat-o ce fel de locuinţă i-ar plăcea

A făcut deja prinţul planurile vilei? întrebă ea

Mariamne se mişcă vizibil stînjenită, nedorind să mai discute pe această temă.

- Poate! spuse ea. Toată săptămîna trecută şi-a petrecut-o la Petra, vizitînd cîteva din splendidele vile construite de bogaţii atenieni; poate că ţi-a spus.

Nu mi-a spus nimic, replică Arnon.

Mariamne o privi adînc şi se ridică să plece

Sper să fiu pregătită pentru binecuvîntare, spuse Arnon amărîtoare. Am mare nevoie de asta Eu ce trebuie să fac? Cred că n-am nimic de înapoiat, după cum cred că nici n-am spus cuiva vorbe grele, deşi le ţineam în mine, ceea ce, pre-

supun, este la fel de rău. Poate, dacă soțul meu ar fi aici, l-aș ruga să mă ierte pentru tot ce gîndeam rău despre el. !

Regina se străduia să zîmbească, dar nu reuși decît un surîs încărcat de amărăciune.

– În cazul ăsta, spuse ea încet, este bine că el nu se află aici.

Tradițional, se considera un semn de rău augur ca într-o casă regală să se nască o fată. Tatăl nefericitului copil rămînea neconsolat, iar mama se ruşina profund. Nimeni însă nu păru prea mult afectat de sexul pruncului lui Arnon; desigur, nu şi Arnon, a cărei experiență cu un prinț nu o făcea dornică să-şi dorească un alt prunc.

Antipa se afla deja sus, în Galileea, cînd se produse evenimentul În afară de compania cîtorva servitori, el îşi petrecea mai tot timpul singur Noua vilă pentru care fuseseră angajați peste două sute de zidari, pe timp de cinci luni, se ridicase cu cîteva picioare deasupra masivei temelii. Se putea lesne imagina măreția viitoarei clădiri, chiar în harababura şi agitația din jurul construcției. Imensa piscină ovală, care avea să fie legată de locuință printr-o serie de arcade grațioase, era terminată, cu excepția montării mozaicului, o treabă migăloasă ce trebuia amînată pentru sezonul în care prințul avea să fie absent Dalele din marmură care delimitau piscina, balustradele rafinat sculptate şi spațioasele vestiare erau terminate în întregime Antipa dăduse multă atenție arhitecturii şi utilării acestor încăperi somptuoase, mobilîndu-le cu multă risipă, pentru că acestea erau destinate uzului său personal. Piscina însă depăşise aşteptările sale în toate privințele. Apa caldă, renumită pentru virtuțile sale fortifiante, țîşnea generos prin gurile leilor, părînd să nu se oprească niciodată.

Era un mare privilegiu, cugetă Antipa, să fie suveranul provinciei Galileea E drept că nu cunoscuse încă pe nici unul dintre supuşii săi, dar nu-i mai puțin adevărat că nici nu se gîndise vreun moment la îndatoririle sale executive, oricare ar fi fost ele Ştia foarte puține lucruri despre galileeni, în

afara celor cunoscute de fiecare. că sînt oameni nepăsători, inofensivi şi credincioşi şi nu se ocupă decît de treburile lor mărunte, lipsiţi de ambiţia de a face cunoscută şi altora ţara lor Produceau pentru nevoile proprii grîne, in, vin şi lînă Pescuiau în lacul Ghenizaret. Bărbaţii erau mari meşteri în confecţionarea mobilierului casnic, uneori dovedindu-se excelenţi artizani Femeile lor ţeseau pentru propria gospodărie. Trăiau o viaţă independentă, autonomă şi, prin urmare. destul de limitată. Nu călătoreau aproape niciodată în afara propriilor lor comunităţi, cu excepţia sărbătorilor pascale anuale, cînd plecau în număr foarte mare în pelerinaj la Ierusalim, unde petreceau o săptămînă în ritualuri religioase De obicei, duceau cu ei anumite articole de olărit şi ţesături de casă pe care le oferau spre vînzare bazarelor. Nu purtau îmbrăcăminte distinctivă, dar în oraş erau rapid identificaţi prin accentul şi expresiile lor Erau oarecum timizi şi sfioşi în prezenţa celor de la oraş, fiind conştienţi că sînt consideraţi străini de locurile acelea.

Antipa simţea că sarcina cîrmuirii peste aceşti oameni simpli de la ţară nu cerea prea multă trudă Fără îndoială că neînţelegerile lor mărunte puteau fi soluţionate paşnic între ei în privinţa eventualelor încurcături cu celelalte provincii, galileenii neexportînd sau importînd bunuri de valoare, era totea că nu va fi cazul să facă apel la sprijin juridic. Nu avea a nimic sau aproape nimic de făcut, bogăţia sa îi va permite să trăiască în trîndăvie şi lux. Ori de cîte ori se va plictisi de această monotonie, va putea ajunge uşor în Cezareea şi de acolo, pe mare, pînă la Roma

Viaţa în Galileea constituia încă o noutate Antipa era încîntat de priveliştea fermecătoare ce o avea de la porticul dinspre răsărit al piscinei. La ordinul său, servitorii îl trezeau de obicei devreme pentru a admira ivirea zorilor Priveliştea ce se dezvăluia ochilor lui la acest ceas al dimineţii era într-adevăr mirifică.

Mici aglomerări de nori cumulus se iveau pe pantele

abrupte, transformîndu-se treptat în ghirlande simetrice, aurite de soarele ce răsărea din spatele lanțului de munți, în timp ce în frumosul lac Ghenizaret – pe care toată lumea, cu excepția localnicilor, îl numea Marea Galileii – se reflecta albastrul intens al cerului îndepărtat.

Venea apoi momentul de apogeu, cînd soarele atingea deplina sa strălucire, desprinzînd pojghița aurie a norilor și împrumutîndu-le o alta – argintie. Pînzele ușor înclinate ale micilor bărci de pescuit alunecau ușor, mînate de briza de dimineață, sclipind și ele zglobii în lumina soarelui. Înaltul turn al Fortului Roman, aflat la o milă depărtare înspre miază-noapte, și cupola sinagogii, situată în inima așezării Capernaum, căpătau și ele un plus de frumusețe și strălucire Chiar și colibele pescarilor și pontoanele dispuse în dezordine pe malul lacului dobîndeau un aspect pitoresc. Subjugat de atîta frumusețe, stăpînul Galileii chemă să i se aducă gustarea de dimineață.

Doar un singur lucru îi lipsea – o tovărășie potrivită. În această a optsprezecea zi din Adar, dorința îi era împlinită. Sosirea lui Marc Varus nu era o surpriză, deși Antipa nu-l aștepta atît de curînd. El promisese că va veni pe la jumătatea verii. Însoțit de vreo jumătate de duzină de slugi de acasă și o caravană cu bagajele descărcate la Cezareea, Marc își făcu apariția după-amiază tîrziu, înfierbîntat și prăfuit, dar exprimîndu-și zgomotos admirația față de impresionantele construcții Antipa îl îmbrățișă cu multă căldură, apoi îl înșfăcă și-l împinse cu capul înainte în piscină, unde prietenul său se descotorosi de îmbrăcăminte; gazda îl urmărea de pe marginea piscinei, străduindu-se să-i pescuiască veșmintele cu un harpon.

Împrospătat, Marc se alătură prietenului său care zăcea pe o lectică, tolănit într-o dulce lîncezeală, și discuta cu majordomul în legătură cu sosirea unei solii din Ierusalim.

– Spune-i să se facă comod, îi spuse prințul, și anunță-l că-l vom primi într-o oră sau două

– Sire, el spune că este urgent.

– La Tiberia nimic nu este urgent, spuse tărăgănat Antipa

– Tiberia? întrebă Marc alene din logia alăturată. E cumva numele noii tale vile?

– Denumirea noului meu oraş! declară Antipa cu mîndrie Unul din cele mai frumoase oraşe din lume. Totul, orice clădire, mică sau mare, totul va fi din marmură albă Tu cum îţi vei construi vila, nu tot din marmură albă?

– Probabil, chicoti Marc, deşi nu m-am prea gîndit încă.

– Eşti gata pentru o bărdacă cu vin?

– Sînt gata de vreo jumătate de oră.

Antipa bătu din palme şi vinul sosi îndată. Băură vîrtos, pînă simţiră că li se împleticeşte limba Marc era nerăbdător să afle ultimele noutăţi de la Roma şi dădea din cap îngîndurat. Roma îşi pierduse cu desăvîrşire farmecul; totul se schimbase.. în rău. Nu se mai sinchisi să-i explice că dezastrul înfrîngerii suferite de remarcabilul său tată din partea triburilor barbare germane făcuse ca familia Varus să nu mai fie văzută cu ochi buni în societate. Antipa putea – şi o făcuse deja – să-şi formuleze propriile sale concluzii Marc continuă, spunîndu-i că ar fi bucuros să-şi mute reşedinţa. Roma era năpădită de o sumedenie de parveniţi, oameni vulgari, îmbogăţiţi rapid – o adunătură ciudată care acum mişuna pe la toate ceremoniile. Mai precis, bătrînul Augustus avea şi el partea sa de vină, dar el puţin avea şi o oarecare demnitate. Tiberius atrăsese în jurul-i o întreagă pleiadă de favoriţi ai zilei. Făcuse din Roma cel mai stupid loc din lume El ura întrecerile şi le considera adesept prilejuri de irosire a fondurilor publice Recurgea la tot felul de economii, ca şi cînd Imperiul s-ar fi aflat pe marginea falimentului

– Ei bine, şi nu-i aşa? bolborosi Antipa.

Marc dădu din cap plictisit şi îi spuse că aşa a fost întotdeauna şi, din păcate, aşa este şi acum.

– Această nouă dinastie „Tiberiană", continuă el, e pe cale

să despoaie oraşul de tot ce a făcut faima numelui său Tot ce auzim acum nu este decît cum să facem ogorul mai productiv şi oamenii de rînd mai mulţumiţi!

– Asta nu mi se pare a fi lipsit de logică şi bun simţ, spuse Antipa.

– Dar tocmai aici e problema, murmură Marc. Ce plăcere poţi avea într-o ţară care a hotărît să facă lucruri de bun simţ?

– Se mai gîndeşte Tiberius la o invazie în miazănoapte?

– Probabil că lui nici nu i-a trecut vreodată prin cap un asemenea gînd, răspunse Marc în zeflemea Mă suprinde că tatăl tău a dat crezare unor astfel de zvonuri Împăratul lucrează zi şi noapte să refacă Armata din vest

– Într-adevăr! Şi eu care credeam că n-a mai rămas nimic din ea, remarcă Antipa ironic Pentru a atenua duritatea observaţiei, adăugă îndată: .Aşa încît nu vom mai avea de ce să ne temem, dacă eşti sigur de acest lucru

– Ştirea o deţin din cea mai autorizată sursă şi cred că ai fi putut fi scutit de această alianţă matrimonială cu Arabia Pentru că veni vorba: cum s-a soldat micul tratat? În ochii lui Marc apăru o licărire de răutate. Este drăguţă?

Antipa se încruntă uşor, încercînd să pareze impertinenţa cu o ridicare din umeri; îşi goli cana, se aşeză gînditor şi începu să numere pe degete.

Făcînd semn majordomului, el ordonă să introducă solia.Îşi scoase pumnalul său frumos încrustat cu pietre şi desfăcu sigiliul sulului bogat împodobit

În tăcere şi fără a-şi trăda interesul, fiind conştient de curiozitatea lui Marc, el citi mesajul oficial al mamei sale Observînd prezenţa soliei care aştepta la o oarecare distanţă, el spuse degajat:

– După ce te odihneşti, te poţi întoarce la Ierusalim. Transmite Maiestăţilor lor consideraţia mea, iar prinţesei Arnon – cele mai bune urări de sănătate şi fericire Şi mai spune-i, adăugă el, ca şi cum atunci îşi adusese aminte, că numele copilului este Ester

– De ce vrei s-o cheme Ester? întrebă Marc cu o copilărească neobrăzare, după ce curierul se înclină şi dispăru.

– Pentru că s-a născut în a cincisprezecea zi din Adar, o zi de cinstire a reginei Ester.

– N-am auzit de ea niciodată A cui regină a fost?

– A Persiei – cu un secol şi jumătate în urmă.

– Evreică?

– Desigur!

– De ce desigur? Persia nu este o ţară iudeică.

Antipa puse capăt acestui interogatoriu cu un gest plictisit, adăugînd că el nu este o autoritate în materie de istorie a Persiei, dar că Ester – o frumoasă evreică – fusese cîndva regina Persiei; întrebă apoi dacă nu cumva Marc are intenţia să parieze ceva pe tema asta

– Este copilul tău evreu sau nu? întrebă Marc, vrînd să-l necăjească. Jumătate arab, nu-i aşa?

– Asta nu contează prea mult! Antipa căscă plictisit. Oricum ea va fi crescută ca o evreică

– După umila mea părere, declară Marc, devenind dintr-o dată serios, va avea toată viaţa ei o situaţie penibilă; o combinaţie foarte nefericită: jumătate arabă, jumătate evreică.

– Nu chiar aşa de rea cum crezi, replică Antipa cu un aer liniştitor. Ambele ţări şi-o vor disputa.

- Tu ştii mai bine! îndrăzni Marc Dar nici una din ţări nu o va accepta, cu atît mai puţin să şi-o dispute! Presupun de pe acum că Ester a ta va fi o copilă foarte nefericită.

– Ei bine, murmură Antipa, oricum, acum e prea tîrziu să ne mai batem capul cu asta. El îşi umplu din nou cana. Pariez că n-ai habar cît de frumoasă va arăta piscina cînd va fi finisată. Îţi voi arăta schiţele după cină. Va fi absolut fără egal.

Veni din nou Tişri. Vara luase sfîrşit şi dimineaţa iarba se acoperea de rouă Varus plecase la Roma, încîntat de asigurările primite din partea prinţului că în vreo două luni i se va alătura şi el, după ce îşi va fi prezentat omagiile familiei sale.

Ajungînd acasă, Antipa îşi îngădui o oră întreagă de relaxare, răcorindu-se după călătoria obositoare. Pătrunse în apartamentul reginei ca şi cînd ar fi plecat de lîngă ea cu o oră mai înainte, se aşeză comod într-un jilţ căptuşit cu perne moi şi o aşteptă să sosească.

– Antipa! Mariamne îl cuprinse în braţe, strîngîndu-l cu ardoare Ai stat atît de mult timp departe de noi! Ne întrebam dacă te vei mai întoarce vreodată! Îl reţinu în braţe şi îl privi îndelung, cu afecţiune. Eşti negru ca un ţăran!

El o bătu uşor pe obraz

– Frumoasă ca de obicei! declară el. Ce mai faci?

Stătură împreună pe un divan, Mariamne mîngîindu-i braţul bronzat.

– Ai văzut-o pe Arnon? întrebă ea nerăbdătoare

– Nu încă. Observînd încruntarea mamei sale, el adăugă: Desigur, pe tine am vrut să te văd mai întîi.

Mariamne acceptă omagiul cu un uşor zîmbet, dar faţa ei deveni din nou gravă, clătinîndu-şi capul cu amărăciune.

– Cred că ar trebui să-ţi spun, dragul meu, că indiferenţa ta faţă de Arnon n-a făcut altceva decît să-i zdrobească inima Puteai cel puţin să-i trimiţi o scrisoare amabilă în legătură cu copilul.

– Regret! mormăi Antipa, am fost foarte ocupat. Vila, ştii... trebuie să-ţi povestesc despre ea. Îţi aminteşti cînd m-am gîndit prima oară la ea.

– Vila poate aştepta, spuse Mariamne cu asprime în glas. În numele bunului simţ, te sfătuiesc să te duci imediat la prinţesa ta şi la frumoasa ta copilă, Fara. Hai, vin şi eu cu tine dacă asta îţi uşurează situaţia. Se ridică şi îl antrenă după ea

– De ce îi spui copilului Fara? o întrebă Antipa uimit. Eu am spus să fie Ester.

– Tu poţi să-i spui Ester dacă-ţi place, replică Mariamne indignată. Arnon însă i-a pus numele Fara!

– Împotriva voinţei mele?

– Desigur. De ce ar ține Arnon cont de dorința ta după felul în care ai tratat-o?

– Este soția mea!

– Ah, într-adevăr! Credeam că ai uitat. Mariamne era furioasă acum și cuvintele se revărsau iute, șfichiuitoare. Nu aveam de gînd, fiule, să te necăjesc în primul ceas al sosirii tale acasă, dar nu a uitat chiar toată lumea că tu ești însurat cu prințesa Arabiei. Desigur, nu regele Aretas! Tatăl tău a și primit un mesaj din partea lui; îți va spune el despre ce este vorba.

Antipa privi atent în ochii mamei sale și înghiți zgomotos, simțind că se profilează o furtună la orizont.

– Adică, să cred că Arabia ne este ostilă acum?

– Îți va spune tatăl tău care este situația, repetă Mariamne Hai mai bine să mergem și să încercăm să o îmbunăm pe Arnon.

– Nu! mîrîi Antipa. Nu voi cere iertare unui arab, nici chiar lui Arnon! Iar dacă acest cioban necioplit care se intitulează „rege" a avut nerușinarea să dicteze unui prinț al Ierusalimului.

Mariamne ridică o mînă în semn de avertisment.

– Este clar că nu ești în apele tale s-o vizitezi pe Arnon; du-te atunci imediat la tatăl tău ca să afli cum stai cu această nefericită afacere Îi voi spune prințesei că ești aici, dornic s-o vezi, dar că regele te-a chemat urgent pentru o discuție. Antipa se îndreptă spre ușă, dar se opri pentru că regina mamă mai avea ceva de spus. ar fi în avantajul tău dacă te-ai comporta respectuos la întrevederea cu tatăl tău. Fără ifose, fără frivolități sau aroganța copilului preferat și răsfățat al Regelui!

– E supărat, nu-i așa?

Supărat este un cuvînt prea blînd! Și nu te osteni să-i spui ceea ce îți construiești în Galileea. Regele are acum alte planuri pentru Galileea

Întrevederea n-a fost veselă. La început, Antipa a fost lăsat – destul de politicos, însă categoric – să aştepte la uşa sălii de audienţe a tatălui său, şambelanul anunţîndu-l pe un ton ferm că regele este ocupat.

– Dar *el* doreşte să mă vadă, izbucni Antipa. Du-te şi spune-i!

– Maiestatea sa a fost anunţat că Înălţimea voastră este aici. El vă porunceşte să aşteptaţi pînă ce veţi fi chemat.

Antipa se întoarse să plece.

– Spune-i Maiestăţii sale că mă întorc cînd va fi mai puţin ocupat, spuse el nepăsător.

– Aş îndrăzni să vă sugerez, replică şambelanul aproape în şoaptă şi oarecum linguşitor, că prinţul ar proceda mai bine dacă ar rămîne aici pînă ce va fi chemat Un fel de avertisment în tonul bătrînului slujitor îl preveni pe Antipa să-şi schimbe hotărîrea de a pleca. Indignat, căută cu privirea un scaun pe care să se arunce, dar spre marea lui surpriză şi plictiseală nu exista nici un scaun în anticameră. Era pe cale să ordone să i se aducă unul, însă şambelanul se şi strecura afară din hol, închizînd uşa după el. Antipa începu să se plimbe nervos, spumegînd de furie. Niciodată nu mai fusese tratat în felul acesta. Se hotărî să plece şi păşi nervos spre imensa uşă boltită care ducea spre terasă, dar gîndindu-se mai bine, renunţă şi se întoarse Se scurse o oră bună pînă ce şambelanul reapăru, anunţîndu-l că Maiestatea sa îl poate primi.

Cu un zîmbet forţat, Antipa intră, se înclină şi spuse:

– Îţi adresez salutul meu, Sire! Sper că te găsesc bine!

– Stai jos! se răsti regele. Faţa lui Antipa se întunecă şi rămase pironit locului.

Deveni imediat evident că regele îşi alcătuise cu grijă discursul în care se lansă cu toată severitatea Încercase, spuse el mai calm, să fie un părinte îngăduitor. Nu a fost uşor pentru un rege – împovărat de grijile ţării – să impună copiilor săi

disciplina fermă necesară formării unui caracter dîrz şi disciplinat. El se bazase pe caracterul fiilor lui, crezînd că dacă le oferă avantaje şi situaţii minunate, ei se vor strădui să devină oameni, puternici şi integri, dar se înşelase amarnic, continuă el mîhnit. Unde mai exista oare un părinte prin aceste părţi care să aibă mai puţine satisfacţii din partea copiilor lui? Filip un bicisnic încornorat! Vocea lui Irod tremura de indignare şi dispreţ. Mai era şi acest insuportabil Arhelau...! Oare cu ce greşise, se întreba regele, să fi meritat o asemenea năpastă ca Arhelau?

– Nu mai departe de săptămîna trecută, continuă el cu mînie crescîndă, nerușinatul tău frate a venit să ne povăţuiască, spunîndu-ne că am fi prea bătrîni să mai guvernăm, că am trudit prea îndelung, cu prea multă sîrguinţă, că ar trebui să ne retragem şi să-i conferim lui regenţa! Poftim! Regele întregii Iudei!... Să-i fie acordată lui, un gură-spartă, un certăreţ care nu se poate împăca nici cu tovarăşii lui trîntori şi beţivani!

Antipa zîmbi ca şi cum îşi amintise ceva şi, simţindu-se el mai puţin amenințat, găsi cu cale să adauge cîteva cuvinte în apărarea fratelui său mai mare. Observînd că prinţul ar vrea să spună ceva, Irod făcu o pauză pentru a-l asculta.

- Într-adevăr, Arhelau se supraapreciază, sire, dar este chiar atît de neconceput să i se confere regenţa Iudeii? În fond, nu este el moştenitorul acestui tron?

- Asta, aruncă Iron pe neaşteptate, nu este treaba ta! Ajungem acum şi la treburile tale!

Şi astfel, după această considerabilă întîrziere, ajunseră şi la treburile prinţului, care erau la fel de dezastruoase. Chiar dacă Antipa ar fi avut instinctul normal al unui copil de şase ani, ar fi trebuit să-şi dea seama, declara regele, la ce riscuri se expusese cînd consimţise să devină ginerele unui rege arab.

Antipa protestă, fără prea multă convingere, că de fapt i se impusese această „onoare", însă Irod nu părea dispus să mediteze cu nimic împrejurările

– Au tratat-o pe această copilă arabă într-un mod ruşinos! Ce neghiob eşti să crezi că aceşti sălbatici arabi – care, cu toate manierele lor necioplite, au şi ei mîndria lor – te-ar lăsa să jigneşti unicul copil al regelui lor! Acum va trebui să te descurci singur şi.. ia seama, încă bine! Aretas mi-a şi trimis vorbă; mesajul său este scurt, însă clar. Fiica lui trebuie adusă acasă la ea, în Arabia.

Antipa ridică puţin capul şi se lumină Îi adresă părintelui său o privire în care se citea uşurarea. Observînd unda de satisfacţie din ochii fiului său, Irod se ridică din scaunul său şi se îndreptă spre el cu un deget ameninţător.

– Fii atent! strigă el. Prinţesa va fi luată acasă în Arabia, nu trimisă, iar tu, „Eminenţa voastră", o vaînsoţi; Aretas insistă asupra acestui lucru. Fiica sa mult iubită, continuă el, a suferit destul la curtea asta Ea nu va fi returnată ca un obiect sau o marfă respinsă! Acestea au fost cuvintele sale Soţul ei o va duce acasă de o manieră corespunzătoare situaţiei lor şi-i va da onorurile la care sînt îndreptăţiţi, atît ea, cît şi compatrioţii ei.

– Dar.. se repezi Antipa, de ce vrea el ca eu să joc această comedie? Probabil că el mă disprețuieşte!

– Sigur că da! răcni Irod, şi nu probabil! Şi de ce nu te-ar dispreţui?

– Sălbaticii ăştia mă vor omorî dacă apar pe acolo, bombăni Antipa.

– Te vor înjunghia dacă nu o vei face!

– Şi cam cît ar trebui să stau acolo?

– Pînă ce vei fi restabilit mîndria ştirbită a prinţesei, pînă ce le vei demonstra lui Aretas şi consiliului său că tu o respecţi pe prinţesa lor ca pe soţia ta.

Între ei se aşternu tăcerea

– Trebuie să plec la Roma, protestă Antipa, am treburi acolo!

– Poate, spuse Irod gîfiind furios, dar la Roma n-ai treburi la fel de urgente ca aceea pe care o ai în Arabia

– Dar cu obligațiile mele în Galileea cum rămîne?

– Acum trebuie să uiți cu totul despre Galileea!

– Să înțeleg, sire, că m-ai destituit?

- Pentru moment, da! Ne vom ocupa noi de toate problemele Galileii, iar dacă vei mai pune vreodată piciorul în Galileea, aceasta este o întrebare la care îți poți da tu singur răspunsul Acum poți pleca! Împacă-te cu prințesa ta și pregătește-te să o duci acasă la ea fără întîrziere

Deplîngîndu-și amarnic soarta, Antipa se sprijini de brațele tronului și se ridică în picioare cu cea mai nefericită expresie

– Sire, mormăi el, aceasta este cea mai nenorocită zi din viața mea.

– Asta doar pînă la plecare, adăugă regele. Ia seama ca de acum încolo să nu ai zile încă și mai nefericite Fă ce trebuie cu prințesa ta, spune-i ce mult ai dorit să te întorci la ea, dar de revoltă în rîndul populației din provincia ta.. Apoi renunță plictisit, văzînd că fiul său ascultă cu atenție, căutînd în mintea părintelui său un alibi improvizat. Hai, spune și tu o minciună, continuă el în dorința de a contribui la îndulcirea durerii fiului lui, dar să fie una bine ticluită! Arnon va încerca să te creadă, dar să știi că nu e nici pe departe atît de proastă pe cît este bărbatul ei...!

Ahaa! O revoltă, deci? sări Antipa.

O revoltă periculoasă, iar tu va trebui să rămîi aici și să potolești. Irod căzu pe gînduri și continuă ca pentru sine: Mai bine-i voi spune lui Aretas. Ar putea pune la îndoială cît de mult de adevărat, însă o scuză proastă într-un caz disperat e mai bună decît nici una. Cînd mîndria unui om este atinsă, atunci orice leac este binevenit.

Pot pleca acum, Maiestate? întrebă Antipa cu o umilință prefăcută, sperînd că tatăl său se va mai îmbuna, și îi zîmbi ușor.

Da, Înălțimea voastră, spuse Irod sarcastic și cu o adîncă plecăciune. Ce măgar ești!

Întoarcerea în Arabia nu a fost atît de grea pe cît se temea Antipa. El a fost primit cu respectul cuvenit. Era evident că această ruşinoasă neglijare a prinţesei rămăsese un secret bine păstrat Aparent, Arnon fusese tratată cu amabilitate la Ierusalim. Regele Aretas îşi primise ginerele destul de binevoitor, totuşi fără amabilitate ostentativă, o atitudine uşor de explicat prin reţinerea sa obişnuită.

Consilierii reuniţi în grabă pentru a-şi prezenta omagiile fură obligaţi să admită unul faţă de celălalt (deoarece nici unul dintre ei nu cunoştea cît de prost îi mersese prinţesei, în afară de Ilderan şi Tema) că dacă Antipa n-ar fi fost evreu, ar fi fost aproape un bărbat plăcut

– Nu e vina lui că e evreu, remarcă Adbil.

– Nu, desigur, încuviinţă Mişma, dar tocmai aici e marele ghinion.

Arnon se întreba dacă i se vor impune restricţii în privinţa întîlnirii ei cu Zendi, dar cînd acesta îşi făcu apariţia cu drăgălaşa lui soţie Rennah, fiica lui Dumah, atmosfera se destinse îndată, mulţumită micuţei Fara Rennah, purtînd un copil în pîntece, o luă în braţe pe neobişnuit de frumoasa fiică a lui Arnon, în timp ce ceilalţi, din diferite motive, se extaziau faţă de inconştienta revărsare de tandreţe maternă a soţiei lui Zendi. Toţi rîseră fericiţi cînd Fara puse o mînuţă trandafirie pe obrazul lui Rennah şi zîmbi. Antipa, care avea talentul de a-şi face repede prieteni, era încîntat de reacţia drăgălaşă a fiicei sale la mîngîierile consoartei lui Zendi.

– Ce copil adorabil! exclamă Zendi.

– N-am mai văzut-o niciodată să se ataşeze de cineva atît de repede, spuse Arnon. Sînt de-a dreptul geloasă pe tine, Rennah!

– Amîndouă sînteţi frumoase, comentă Antipa, nu aveţi de ce să fiţi geloase una pe alta.

Ochii lui Arnon străluciră la auzul acestui compliment. Nu mai exista nici o îndoială acum că prinţul încerca să dove-

dească cum că este un soț bun. Pînă și Aretas, de față la această scenă, părea cucerit.

– Ce frumoși sînt, exclamă el pe neașteptate, știut fiind de toată lumea cît de puțin înclinat era el să facă complimente. Toți trei!

Întoarcerea lui Antipa în Arabia se dovedi astfel mai ușoară decît se așteptase sau meritase. Micuța Fara îi netezise calea. Arabii de prin împrejurimi și din depărtări veneau să vadă acest copil minunat care-i fermecase pe toți și a cărui frumusețe era pe buzele tuturor Vajnicii păstori care resimțiseră în mod amarnic căsătoria lui Arnon cu un evreu veneau și ei să se convingă dacă pruncul ei era într-adevăr așa de frumos precum îi mersese vestea. Și constatau că prințul este evident devotat familiei sale, ceea ce ei aveau să transmită mai departe și altora.

- Poate fi evreu, spuneau ei, însă se poartă bine cu prințesa noastră.

Arabii cu rang de vîrsta lui, inițial suspicioși și distanți, începură treptat să se apropie de Antipa. Desigur, nu putea socializa cu ei la călărie, însă nu era lipsit de experiență în șa. Respectul față de el crescu aproape pînă la prietenie cînd, aflat fiind la o vînătoare de lupi, își făcu apariția pe o mînză sălbădăioasă cu apucături imprevizibile și a cărei crupă rezista vizibil autorității călărețului. Aretas îi spusese să-și aleagă el însuși calul în dimineața aceea Bătrînul Kedar primise instrucțiuni să-l asiste După ce prințul îl examină cu atenție spuse hotărît

– Am să iau iapa asta, Kedar. Bătrînul și aruncă o privire neaprobatoare.

– Ar trebui puțin strunită, sire, spuse Kedar

– Aș spune mai curînd. rosti el tărăgănat, că ar avea nevoie de exercițiu – ca și mine, de altfel.

Avantajat de vîrstă, putînd spune ce gîndește, Kedar chicoti în barbă și răspunse:

– Bine, cred că vă veți înțelege amîndoi pînă la urmă

Năvalnicii tineri care-l așteptau pe un mic dîmb, îl văzură venind în galop ușor și schimbară priviri de cunoscători Apropiindu-se, Antipa descălecă.

– Chinga este puțin cam strînsă, remarcă el, slăbind-o cu îndemînare; cred că o stînjenește.

Toți rîseră cu voioșie.

– Acestei iepe nici nu-i trebuie prea mult ca să devină nărăvașă, spuse Zendi Nu ați avut neplăceri cu ea?

– Nimic deosebit, răspunse Antipa mîngîind-o pe gîtul transpirat și ciufulindu-i ușor coama. Acum ai să fii cuminte, fetițo, nu-i așa? îi șopti Antipa la ureche. Iapa își scuturâ capul, părînd să cugete la sfatul primit, și își frecă botul de brațul lui. Toți rîseră și comentară gestul de tandrețe al nărăvașului animal

Antipa începu să se împace foarte bine cu arabii Iarna se apropia. Zilele se scurtau, erau friguroase și monotone. Uneori, Antipa îi vorbea lui Arnon despre Roma și ea îl asculta cu ochii mari, plini de interes, dorind să-i facă plăcere. Cînd prima mică floare de colț cutează să străpungă pojghița de zăpadă în topire, el sugeră că n-ar fi rău să facă o călătorie la Roma, dar nu pentru o ședere foarte lungă Știa că-i va surîde ideea călătoriei, spunea el și că o va interesa să vadă acest oraș, cel mai mare dintre toate orașele lumii.

Arnon ezită la început, mai ales că era vorba și de micuța Fara.

– O vom lua cu noi, spunea Antipa.

– Dar va fi foarte greu, ripostă Arnon

– Atunci s-o lăsăm aici, spuse el. Are o doică excelentă, iar noi ne vom întoarce curînd Hai, mai gîndește-te, o implorâ el, adăugînd gînditor Eu sînt un om crescut la oraș, draga mea, și a trecut atît de mult timp de cînd n-am mai pus piciorul pe o stradă pavată.

– El s-a purtat foarte bine, Arnon, îi spuse tatăl ei, cînd

[illegible] îi ceruse sfatul Chiar mult mai bine decît ne-am fi aşteptat. Poate călătoria asta l-ar dispune

– Da, dar eu nu mă simt prea bine într-un oraş mare, puse Arnon.

– Iar soţul tău nu se simte bine la ţară, replică Aretas. Poate ar fi bine ca în problema asta să găsiţi o soluţie de [illegible]loc. Altfel, el nu-şi va găsi astîmpărul aici

Fa clătina din cap şi se gîndi că sfatul e bun. Antipa va [illegible]veni curînd irascibil aici; nu mai adăugă însă că el deja nu [illegible] avea astîmpăr şi era nervos, prost dispus şi abătut.

Nimeni n-ar fi putut fi mai atent şi plin de gingăşii decît Antipa pe parcursul îndelungatei lor călătorii din portul Gaza [illegible]re Roma Vremea de vară timpurie era admirabilă pentru [illegible]călătorie pe mare, mica lor corabie se dovedi mai confor[illegible]olă decît multe altele, iar porturile în care acostau erau cu [illegible]ărat fascinante.

Arnon nu era tocmai sigură dacă buna dispoziţie a prinţului [illegible]ra din dorinţa sa de a-i face plăcere sau se datora gîndului [illegible]mic cu care un băieţandru aştepta întoarcerea în oraşul său [illegible]necat. Îi acordă deci beneficiul îndoielii şi încercă să se [illegible]ure de latura agreabilă a călătoriei

Antipa îşi petrecea orele lungi ale după-amiezelor de [illegible]davie sub veselul baldachin de pe punte, povestindu-i viaţa [illegible]trecută la Roma şi despre prietenii pe care-i va cunoaşte şi [illegible]. Dar cu cît îi vorbea mai mult despre toate acestea, cu atît [illegible]imţea mai puţin înclinată să creadă că-i va face plăcere [illegible]mpania unor asemenea oameni zugrăviţi de el. Călăresc întrebă Arnon Nu! Hotărît lucru, acolo nu există un loc [illegible]t şi liniştit pentru călărie· doar dacă vreunul dintre ei tră[illegible]undeva în afară, la ţară. Şi nu se pot duce la ţară? Antipa [illegible]ba din nas a lehamite: îi ajunsese cu vîrf şi îndesat viaţa [illegible]... pentru o bună bucată de vreme. Dar.. zgomotul de la [illegible] nu este îngrozitor? Fără îndoială, însă pe Antipa nu-l [illegible]aja dimpotrivă, îl însufleţea.

Într-o zi se interesă de limba folosită la Roma Nu-i aşa că e latina? Poate Antipa o va învăţa şi pe ea.

– Nu, îi răspunse Antipa, nu se vorbeşte latina; ea este folosită doar de pătura inferioară. Acolo, toată lumea care este *cinera*, continuă el, are profesori particulari, şi aceşti oameni sînt invariabil greci – sclavi greci.

– Lumea bună este instruită de sclavi?

– Sclavii noştri, draga mea, sînt cei mai inteligenţi oameni din lume. Noi, romanii, nu pretindem că ne comparăm cu ei în materie de învăţătură.

– Noi „romanii"? rîse Arnon Dar tu nu eşti roman, nu-i aşa?

Înainte de a răspunde, Antipa îi aruncă o privire piezişă şi răspunse cu un ton măsurat:

– Prin origine sînt evreu, însă Roma este oraşul meu. După ce-i aranjă pernele lui Arnon pentru a o instala cît mai confortabil, el reveni asupra problemei de limbă: Cred că vei deprinde repede greaca La început o să vorbeşti cu un accent străin, însă romanii îl găsesc încîntător şi se amuză mereu.

Arnon zîmbi neîncrezătoare Desigur, ştia că va fi considerată o străină, iar acest cuvînt îi dădu un sentiment de însingurare Va vorbi într-un fel ciudat şi asta îi va amuza, ceea ce îi displăcea profund. Unele femei de cea mai bună condiţie se distrează flecărind, imitînd gîngurelile pruncilor, dar Arnon fusese învăţată să disprefuiască un asemenea comportament prostesc; şi acum, iată, ar putea fi obligată să joace un asemenea rol care nu se potrivea deloc cu temperamentul ei. Căzu pe gînduri şi se încruntă. Dacă la Ierusalim fusese în dezavantaj, acolo cel puţin putuse vorbi ca un adult, dar cum se va simţi oare la Roma? O neliniştea atît de mult gîndul acesta încît îl întrebă pe Antipa; trezit din permanenta lui reverie, îi răspunse cu un aer absent:

– N-ai să te mai simţi străină după o zi sau două.

Presimţirile ei se adeveriră îndată Marele oraş înzorzonat

gomotos o năuci Locuința pretențioasă în care o instalase Antipa era condusă într-un mod cu totul neobișnuit pentru Întîmpina atîtea greutăți în a se face înțeleasă de servitori legătură cu ceea ce dorea, încît în curînd renunță să mai ce rolul de stăpînă a casei, permițînd cîtorva sclavi să proce- cum îi tăia capul. Aceștia erau adesea beți și mai întotdea- leneveau; era de bănuit chiar că majordomul era necinstit. cle se serveau cu întîrziere și neglijență. În încăperi mnea dezordinea. Antipa se mulțumea doar să remarce că n-a trăit niciodată mai puțin confortabil Nu spunea st că ar fi vina lui Arnon, dar a cui putea fi?

Prima lor ieșire în societate a fost la locuința lui Marc s. Antipa îi reamintise Claudiei că prințesa lui arabă va a dificultăți de limbaj, ceea ce ar pune-o într-o situație jenitoare; poate Claudia ar binevoi să-și limiteze numărul ților la un grup restrîns care ar putea înțelege situația lui Arnon; ca urmare, Claudia nu invită decît douăzeci

Prima persoană care i-a fost prezentată era chiar cumnata Arnon, Irodiada, care etala o gură mare, de un roșu țipător; cta își abordă noua rudă cu o voioșie zgomotoasă, de i ar fi cunoscut-o din copilărie Prezentările fiind făcute, își încolăci îndată brațele în jurul gîtului lui Antipa, lipin- de el într-o îmbrățișare vulgară. În saptele ei se afla un bat cam chel, cu un rînjet nătîng și Arnon ghici îndată că putea fi altul decît sărmanul Filip. El înaintă sfios și i se ă în aramaică:

De trei ori bun venit, prințesă Arnon, în acest super-oraș. înt Filip, răsfățatul soț al acestei doamne care este atît de „legată" de fratele meu. După cum vezi, sîntem o familie și devotată

Arnon zîmbi la persiflările sale, însă nu-și putu înăbuși rea față de indiferența lui Filip pentru comportarea destră- ită a soției sale

Trebuie să fie foarte buni prieteni, spuse ea degajat

Claudia era ocupată cu primirea oaspeților. Irodiada se dezlipi de Antipa, dar părea că-i spune ceva la ureche care-i stîrnea interesul Marc Varus apăru și el, voios și bine dispus; se apropie de ei și li se adresă în greacă:

– Așa deci, în sfîrșit o avem printre noi pe încîntătoarea prințesă a Arabiei!

Arnon zîmbi, înțelegînd doar pe jumătate

– Greaca ei nu este încă foarte curgătoare, Marc, spuse Filip. Nu știi puțină aramaică?

Marc răspunse că știe foarte puțin și începu să descrie în termeni extravaganți noua vilă din Galileea. Arnon, care cunoștea mai puține amănunte despre vilă decît cunoștea Marc aramaica, îi spuse doar că speră s-o vadă într-o zi. Întrucît intuiția lui Marc îi sugera că era mai bine să abandoneze subiectul, îi oferi brațul și o conduse cu un aer protector printre grupurile de invitați, prezentîndu-i mai curînd fețe decît nume. Lui Arnon i se păru că nimeni nu știa cine este sau că nici nu le păsa prea mult. Surîdeau toți afectat, clătinînd din cap și continuau discuția pe tonuri ridicate; printre aceștia, doar vreo două-trei femei păreau dispuse să discute între ele pe un ton normal. Arnon era complet năucită de această atmosferă surprinzător de zgomotoasă și confuză; nu mai fusese niciodată într-un asemenea loc gălăgios și vulgar

Marc Varus continua să o tîrască după el într-un fel care nu-i îngăduia să păstreze nici cea mai mică urmă de demnitate, în timp ce el le striga cuvinte de salut noilor sosiți. Arnon se întoarse să se uite după Antipa, dar el se pierduse deja în înghesuială sau poate și uitase de ea.

Acum se servea un prînz copios oaspeților tolăniți, sprijiniți într-un cot, pe divane moi, dispuse în jurul unei mese lungi Marc luă loc alături de ea; era sîcîitor de atent, folosind cel mai mic prilej pentru a se apleca cît mai mult spre ea, servind-o personal cu cîte o delicatesă Ea se retrăgea instinctiv, evitînd pe cît posibil aceste contacte După cîteva insuccese, înflăcă-

[illegible] lui Marc scăzu brusc. Întorcîndu-i spatele, el încercă [illegible] atragă atenția Irodiadei, aflată de cealaltă parte a mesei, [illegible]r văzînd-o absorbită într-o conversație cu Antipa, își reluă manevra cu prințesa arabă; de data aceasta o dojeni însă cu [illegible]ndețe pentru rezerva și abstinența ei de la băutură. Arnon [illegible]că să-i explice că printre ai ei nu se obișnuiește să se bea [illegible]ntoxicante" (băuturi alcoolice). Uneori, spunea ea, bărbații [illegible] cîte un pahar cu vin, dar pentru o femeie arabă nu se [illegible]enea să bea.

Filip, care stătea lîngă ea, prinse cîteva crîmpeie din dis[illegible]ția lor, se aplecă și făcu precizarea că la festinurile romane [illegible] bea vîrtos.

— Oamenii pe jumătate beți, continuă el, nu suportă să [illegible]scă cu cineva care nu face același lucru. De aceea, [illegible]ințe[illegible]ă Arnon, Varus te constrînge să bei, și el știe bine ce [illegible]ine. Este gazda ta și vrea ca prezența ta aici să fie o reușită [illegible]tru el.

Marc asculta încruntat, însă nu făcu nici un comentariu.

— Asta înseamnă că nu voi avea succes... decît dacă voi fi [illegible]ițin beată? întrebă Arnon șocată.

— Ei, spuse Filip tărăgănînd cuvintele și chicotind, ăsta e [illegible] fel de a spune, dar, ca să fiu sincer, n-am mai auzit niciodată [illegible]ineva să o spună atît de scurt și direct.

El îi surprinse privirea lui Marc, care îi răspunse cu o [illegible]mă amenințătoare, ridicînd din umeri.

— Mă tem că nu prea îmi va plăcea... la Roma, murmură [illegible]non.

Părerea lui Filip asupra acestei afirmații se lăsă așteptată [illegible] privind-o îngîndurat, spuse:

— Nu, sigur că nu-ți poate plăcea. Fratele meu nu trebuia [illegible]te aducă aici. Ești dintr-un aluat prea delicat ca să fii întinată [illegible] această degradare.

Pentru moment, Arnon îl privi pe Filip atent, suspectîndu-l [illegible] o ia peste picior, dar constată că era sincer.

– Poate şi tu ai fi mai fericit. . în altă parte, spuse ea.
– Oriunde în altă parte, răspunse el.

După cîteva săptămîni, timp în care ea încercă fără succes să se acomodeze cu moravurile Romei, Arnon renunţă şi îl rugă pe Antipa să-i scuze absenţa la următoarele festinuri

– Asta înseamnă să-mi petrec după-amiezele acasă? întrebă el cu viclenie, spre a-i testa reacţia. Aşadar, tu crezi că ar trebui să duc o viaţă de pustnic într-o peşteră?

La asemenea întrebări nu exista decît un răspuns. Arnon îl asigură că e liber să meargă singur, oricînd şi oriunde îi va plăcea; ceea ce şi făcu. Nu trecu prea mult timp şi ei începură să se vadă din ce în ce mai rar, nefăcînd eforturi pentru a remedia această înstrăinare.

Într-o seară de toamnă timpurie, pe cînd Arnon se pregătea să ia cina singură, Filip apăru pe neaşteptate Ea insistă să cineze cu ea şi el primi bucuros. Arnon constată că nu se simţea stînjenită în compania lui Filip, a cărei reţinere era greşit interpretată de fiecare drept prostie şi, înainte ca discuţia lor să capete un aspect personal, printr-un acord tacit, amîndoi înţeleseră cît erau de însinguraţi. Filip îi spunea că viaţa ei la Roma devenise probabil foarte plictisitoare, iar Arnon îi răspundea că acest cuvînt n-ar fi poate cel mai potrivit, dar nici nu era prea departe de adevăr

– Uneori, afirma Filip visător, de-abia o pot suporta M-am gîndit adesea să plec de aici în Sicilia, poate undeva unde să trăiesc singur. Închisese ochii şi părea că gîndul său zbura departe: La ţară, într-o căsuţă pe o colină verde, cu fructe şi flori, copaci, iarbă, asfinţit de soare şi un cîine sau doi drept prieteni!

– Dar mă întreb dacă ai fi fericit departe de familie, încercă Arnon o părere cînd el se trezi din reverie

– Eu nu am familie, mormăi el. Irodiada nu e niciodată acasă, iar eu nu o întreb unde îşi petrece timpul.

– Şi de ce nu o întrebi, cuteză Arnon, nu este soţia ta?

– Pentru acelaşi motiv pentru care tu nu îl întrebi pe Antipa unde-şi petrece timpul, răspunse Filip cu un surîs strengăresc. Pun pariu că dacă am încerca să aflăm cam pe unde s-ar afla în acest moment, i-am găsi pe amîndoi în acelaşi loc.

– Vrei să spui că sînt adesea împreună?

– Sînt întotdeauna împreună! Şi dacă aş fi în locul tău, Arnon, m-aş întoarce imediat în Arabia, înainte ca scandalul să te umilească pe tine şi pe poporul tău.

Inima lui Arnon începu să bată puternic şi tîmplele îi zvîrneau.

– Bănuiesc că acesta este motivul pentru care ai venit în grabă aceasta la mine, spuse ea neputincioasă. Cred că era şi timpul să aflu aceste lucruri.

Filip încuviinţă din cap fără s-o privească.

– Toată lumea ştie, spuse el, de ce n-ai şti şi tu?

În dimineaţa următoare, inevitabila înfruntare dintre Antipa şi Arnon puse capăt nefericitei lor alianţe. Spre marea lui uşurare nu s-a discutat scandaloasa comportare a prinţului. Arnon se mărgini să spună doar că Roma nu mai era locul potrivit pentru o prinţesă arabă care spera să fie fericită, iar Antipa acceptă bucuros spunînd că întoarcerea printre ai săi era unica soluţie a problemei lor. El, personal, se va ocupa de plecarea ta fără întîrziere

În acest scop a fost pregătită o corabie bine utilată şi aprovizionată cu tot ce trebuia pentru a face cît mai confortabilă o lungă călătorie pe mare. Oameni de încredere, iscusiţi în conducerea caravanelor, au fost angajaţi pentru siguranţa călătoriei pe uscat, din portul Gaza.

Cu o zi înainte de îmbarcare, Antipa încercă să aducă discuţia asupra posibilei atitudini a regelui Aretas. Asigurîndu-o pe Arnon asupra înţeleptei ei hotărîri de a se întoarce acasă, el adăugă mieros:

– Ce fericit va fi tatăl tău să te aibă din nou acasă, lîngă el! Sînt convins că s-a simţit atît de singur fără tine!

Arnon se încruntă, strînse buzele şi-l privi drept în ochi Antipa se feri, evitîndu-i privirea. Încet, ea se aplecă să-l privească cu insistenţă pe sub genele ei lungi, apoi îi adresă un zîmbet enigmatic.

– Tatăl meu se va bucura, desigur, de întoarcerea fiicei sale în cortul său, spuse ea măsurîndu-şi cuvintele, însă Aretas, regele Arabiei, nu va fi încîntat să afle că prinţesa Arabiei a fost expusă ruşinii de un duşman străin!

– Să înţeleg că va căuta să se răzbune? De data aceasta Antipa era serios, iar vocea îi tremura.

– Văd că părintul Antipa nu cunoaşte prea bine istoria Arabiei, răspunse Arnon, dacă îşi închipuie că această jignire poate fi uşor trecută cu vederea.

Acest avertisment încărcat de subînţelesuri curmă buna dispoziţie şi siguranţa de sine a prinţului Îmbujorîndu-se, începu să umble furios încoace şi încolo

– Regele Arabiei n-are decît să facă ce pofteşte! strigă el. Fără îndoială că prinţesa va pune şi ea paie peste foc, dar, sigur, nu-i va spune regelui că nici ea n-a făcut vreun efort pentru a-şi îndeplini obligaţiile faţă de soţul ei. Se opri din noi şi o privi sever Eu nu ţi-am făcut nici un rău, dimpotrivă, tu m-ai părăsit!

Arnon se ridică brusc în picioare, iar ochii îi scăpărau de mînie

– Chiar vorbeşti serios!? exclamă ea. Primeşte mulţumirile mele, Antipa, pentru această favoare deosebită!

Uluit de această reacţie neaşteptată, simţindu-se lovit în vanitatea lui, o privi atent şi constată că nu era ironică: vorbea sincer. El ezitase îndelung să-i dea această veste zdrobitoare, iar acum devenise clar că era încîntată că fusese, în sfîrşit, exprimată. Se înclină rigid şi se îndreptă spre uşă, de unde se mai întoarse pentru a-i adresa ultimele cuvinte:

– Pe corabie vei găsi o tînără sclavă greacă, de familie bună, pe care am cumpărat-o la un preţ foarte mare. Este

proprietatea ta şi sper să o iei cu tine. Ea citeşte, scrie şi vorbeşte curgător greaca. În afara îndatoririlor sale, o va învăţa, poate, pe copila mea o limbă mai plăcută decît imitaţia necioplită a limbii aramaice care se vorbeşte în Arabia.

Arnon se îmbujoră iar.

– Chiar dacă limba noastră este necioplită sau nu, replică el, depinde de cine o vorbeşte! Şi apoi, n-am nevoie de vreun prilej de despărţire de la tine.

– Fă cum vrei, spuse Antipa nepăsător. Oricum, sclava se va afla pe corabie şi îţi va aparţine Dacă nu o vrei, arunc-o peste bord.

La plecarea corabiei, prinţul nu era prezent. De fapt, Arnon nu-l aştepta să apară, aşa încît nu se simţea dezamăgită în ultimul minut, înainte de pornirea în larg, Filip sosi într-o dispoziţie surprinzător de veselă. El o luă deoparte pe punteaa în spate, unde avură o scurtă discuţie de despărţire.

Este o zi bună pentru tine, spuse el voios, la fel ca şi pentru mine! Tu te întorci acasă la oameni care te iubesc, liberată şi departe de tot ce ţi-a făcut viaţa neplăcută.

Dar tu? se interesă Arnon

Şi eu sînt liber! Irodiada mi-a adus la cunoştinţă că ea şi fiul meu vor să se căsătorească şi m-a întrebat dacă sînt de acord să divorţez. Să divorţez? Auzi ce vorbă! Niciodată n-am petrecut cu mai multă voioşie, ca acum. Peste o săptămînă plec în Sicilia

Ce norocos eşti, Filip, spuse Arnon, sper să fii fericit acolo Mă voi gîndi mereu la tine, imaginîndu-te în grădina ta mult visată Prinţul poate ţi-a spus şi ţie, divorţează de mine, adăugă ea încet

Filip dădu din cap afirmativ.

Am fost încîntat şi surprins totodată că Antipa a avut curajul să-ţi spună asta personal Fratelui meu i-a displăcut întotdeauna să admită că este un derbedeu

După ce-şi luară rămas bun şi corabia se puse în mişcare,

Arnon se îndreptă spre cabina spațioasă unde o tînără și foarte drăgălașă sclavă, cu o figură neobișnuit de luminoasă și senină, cam de vîrsta ei, despacheta lucrurile trebuincioase călătoriei. Ea uitase complet de sclavă. Fata îi făcu o plecăciune adîncă și timidă, apoi își reluă îndeletnicirea.

– Mi s-a spus că îmi aparții, spuse Arnon cu bunăvoință. Cum te cheamă?

– Ione, Înălțimea voastră, spuse fata cu o nouă reverență supusă.

– Mi te poți adresa cu „prințesă Arnon" și fără plecăciuni. Te pricepi la călătoriile pe mare?

– Nu știu, prințesă Arnon.

– Dar aceasta nu este prima ta călătorie, nu-i așa?

– Nu, prințesă Arnon. Am fost adusă la Roma din Pireu, într-o corabie de sclavi, pe cînd nu aveam decît zece ani, dar noi eram îngrămădiți, acolo, jos, unde era mereu întuneric și unde lipsea aerul Îmi era rău mai tot timpul Poate ar fi mai bine dacă.

– Dacă ți se permite să respiri? completă Arnon. Ne vom ocupa și de asta, zîmbi ea într-un fel care avu darul să o liniștească și ochii fetei se luminară Va fi o lungă călătorie, adăugă ea Te voi duce cu mine în Arabia.

– Sînt bucuroasă, prințesă Arnon, murmură Ione.

– Nu-ți pare rău că părăsești Roma? Nu-ți va fi dor de-acasă?

– Eu nu am casă, prințesă Arnon. Mă bucur că plec de la Roma și știu că voi fi fericită în Arabia

– Dar tu n-ai fost niciodată în Arabia, protestă Arnon.

– Nu, prințesă Arnon, răspunse Ione, dar știu că voi fi fericită acolo unde se va afla și prințesa.

Caravana ajunse ostenită în fața taberei regelui către apusul soarelui Bătrînul Kedar era vizibil tulburat în timp ce o ajuta pe Arnon să iasă din colivia cocoțată pe spinarea cămilei,

pucînd-o de subsuori, aşa cum făcea cînd nu era decît o copiliță. Vestea că prințesa se întorsese acasă se răspîndi repede. Nefti o întîmpină în prag şi imediat i-o dădu în braţe pe micuța Fara. Lui Arnon i se umeziră ochii în timp ce privea fața surîzătoare a copilului său. Slugile se adunară şi ele îndată în jurul noilor veniți, fiecare în felul său schițînd gesturi şi murmurînd cuvinte de profundă încîntare. Prințesa se interesă de tatăl ei.

– Regele va fi aici dintr-un moment într-altul, răspunse Ledar. L-am îngropat în după-amiaza asta pe bunul nostru Ilderan.

După asfințit sosi şi Aretas, îndurerat pentru pierderea neprețuitului său prieten. Prezența lui Arnon îl mai însenină puțin, însă era nerăbdător să afle motivul aducerii ei acasă de către străini. Vrînd să-l cruțe, ea încercă să-i calmeze furia descîndă, luînd asupra ei cea mai mare parte a vinei, dar el îi ceru să-i spună tot adevărul, ceea ce şi făcu pînă la urmă şi în cele mai mici amănunte. Aretas nu mîncă şi nici nu dormi în noaptea aceea.

În dimineața următoare, solii bine echipate fură trimise în toate direcțiile, cu mesaje către consilieri prin care li se relata pe scurt cele întîmplate. La rîndul lor, consilierii trimiseră vorbă şeicilor triburilor în vederea unei incursiuni imediate asupra Ierusalimului. Se ordonă mobilizarea cavaleriei, concentrarea ei avînd loc pe malul de est al Iordanului, în apropiere de satul Jeşimot. În decurs de cinci zile se adunaseră peste două mii de călăreți înarmați.

Furia care-l cuprinsese pe Aretas, deşi încă primejdioasă, era acum înfrînată, aşa încît în momentul în care regele se adresă trupelor sale întărîtate, avea o înfățişare calmă, dar hotărîtă.

– Arabia a suferit o gravă umilință din partea iudeilor. Iuda va primi o ripostă cruntă şi rapidă dacă mîrşavului Antipa nu i se va da de urmă

Arabii nu aveau nevoie de alte îndemnuri. Erau atît de nerăbdători să pornească, încît consilierii amînară alegerea unui succesor al lui Ilderan. Într-adevăr, Aretas îi stăpîni cu greu pînă la sosirea altor contingente din depărtări. Tînărul Zendi urma să mobilizeze un număr de oameni dintre curajoşii săi vecini şi ar fi luat-o înaintea celorlalţi dacă Aretas nu i-ar fi potolit cu severitate avîntul.

– Cîndva îi vei putea conduce pe aceşti oameni, spuse el, şi poate nu e prea devreme să le spui că, în afară de îndrăzneală şi curaj, mai este nevoie şi de raţiune

Cînd în sfîrşit ordinul mult aşteptat se dădu în dimineaţa aceea memorabilă, ei se şi avîntară spre asfinţit trecînd rîul, mai apoi urcară în grabă coasta Iudeii, după care galopară încolonaţi cîte patru spre cîmpie, trecînd prin satele luate prin surprindere, scurtînd căile pînă ce ajunseră pe un drum mărginit de palmieri ce se întretăia cu suburbia Bethaniei; se avîntară în sfîrşit pe lunga colină de pe a cărei culme puteau fi zărite strălucind în soarele amiezii turlele şi cupolele Ierusalimului. Încolonaţi mereu în aceeaşi formaţie, ei pătrunseră prin porţile masive deschise, unde o mînă de gărzi şi cîţiva perceptori dezorientaţi se împrăştiară în grabă la vederea lor Străbătură în plin galop străzile şerpuitoare, înguste şi aglomerate, nepăsători la strigătele şi ţipetele mulţimii cuprinse de panică ce se îmbulzea să se adăpostească în diferite refugii. Erau acum în faţa impunătorului palat al lui Irod, numit „Insula", unde se opriră. Aliniaţi în coloane ce umplură spaţioasa piaţetă aflată în faţa imensei insule de marmură, descălecară de pe caii lor năduşiţi. aşteptînd în timp ce Aretas şi consilierii urcau largile trepte albe şi străbăteau terasa pietruită, un alt rînd de trepte duceau spre o impunătoare uşă de bronz.

Vreo mie de legionari romani se aflau în poziţie de apărare. dar fără să intervină pentru a-i împiedica pe călăreţii arabi. Se putea crede că neruşinarea acestor aprigi călăreţi care îndrăzniseră să se avînte chiar pînă la porţile Insulei îi luase minţile legatului.

Lui Aretas i se păru ciudat că o forță atît de mare era mobilizată pentru paza palatului regal. Mai mult ca sigur, ...ele nu primise nici o veste în legătură cu o posibilă invazie, ...dacă el ordonase trupelor sale să respingă un atac, de ce ...teau ei acum ca niște stane de piatră?

- Du-mă la Irod! i se adresă Aretas strigînd legatului care ...apropia cu respect.

- Regele Irod a murit, sire.

- Ia seama, strigă Zendi, este periculos să-l minți pe regele ...rabiei!

- V-am spus adevărul, sire, repetă calm legatul. Regele ...od a murit azi-dimineață de un atac. Arătînd către trupele ... mai adăugă: Aceasta este garda de onoare

- Deschide porțile! ordonă Aretas. Am venit aici să-l văd ... Irod, viu sau mort!

După o scurtă discuție, legatul Julian dădu ordin și ușa ...e de bronz se deschise. Detașamentul călare începu să ...nteze.

Sire, protestă legatul, sper că nu aveți de gînd să ...undeți călare în Insulă! Ar trebui să-i arătați mai mult ...pect regelui Iudeilor!

Dă-te la o parte! mormăi Aretas Nu mă aflu aici să-i ... omagii!

Străbătură călare palatul de marmură, pătrunseră într-un ...oridor, păzit de o santinelă înfricoșată pe care o întrebă ... se află corpul lui Irod. După ce aflară că acesta este ...us în sala de consiliu, se îndreptară către frumoasa încăpere ...ită. În centru, pe un catafalc, zăcea corpul neînsuflețit al ...lui iudeilor Garda militară stătea la pământ. Formînd un ... în jurul rămășițelor pământești, arabii rămaseră un lung ...ment în tăcere Aretas arătă cu biciul de călărie către fața ...ară și spuse calm:

E limpede că nu ne putem răzbuna pe ăsta! Nu văd nici ...rmată iudaică cu care să ne confruntăm și nu avem nici un ...iv să sfîrtecăm această legiune romană.

Aretas descălecă, iar consilierii îi urmară exemplu. Cu căpăstrul în mînă, ei se aşezară în cerc în jurul catafalcului şi ţinură un sfat. Toţi căzură de acord că nu mai era nimic de făcut la Ierusalim. Nemulţumit, Dumah sugeră să spînzure corpul lui Irod de un copac în curtea interioară a palatului Mişma, care urma să fie numit consilier şef, obiectă faţă de această propunere pe motiv că ar fi nedemn.

– Ar fi la fel de demn ca şi ceea ce facem noi acum, spuse Dumah, privind cum armăsarul lui Mişma făcea un pas înainte şi adulmeca picioarele vineţii ale defunctului rege. Toţi cei de faţă rîseră pe înfundate. Chiar şi Aretas rînji, însă reţinut. Încălecară, dădură un ocol sălii de consiliu, se strecurară prin coridorul pe care intraseră şi ieşiră în soarele dogoritor. Călăreţilor rămaşi afară li se prezentă un scurt raport asupra situaţiei şi li se dădu libertatea să facă fiecare ce pofteşte pînă la apusul soarelui.

Dezamăgiţi şi iritaţi, ei se întoarseră în zona în care se desfăşura negoţul şi, după obiceiul soldăţesc, dădură iama prin prăvălii şi piete, dar fără să provoace pagube serioase Doar un bătrîn aurar indignat îndrăzni să li se adreseze călăreţilor care dădeau buzna în prăvălia lui:

– Aveţi bunătatea, vă rog, şi lăsaţi-vă caii afară. Sînteţi bineveniţi, însă nu avem loc de găzduire şi pentru cai.

Arabii găsiră hazlie observaţia şi rîseră cu poftă în timp ce dădeau roată prin bazarul său, examinînd marfa de preţ expusă. Mulţumit că arabii nu-i devastaseră prăvălia, aurarul răspunse bucuros la toate întrebările

– Cum se face că nu ţi-ai închis azi prăvălia? se interesară arabii.

– N-am primit nici un ordin să închidem, răspunse bătrînul negustor.

– Nu ştii că regele Irod a murit?

– Sigur că ştiu.

– Era bolnav de mult?

– Nu ați auzit?

Am aflat că a murit, asta-i tot.

Da, dar mai e ceva! Prințul Arhelau s-a întors noaptea cută de la Roma și s-a certat cu regele Se spune că prințul ese înjunghiat accidental, iar regele a avut un atac și a urit.

Arabii se opriră și cercetară prăvălia, apoi îl asaltară pe n cu alte întrebări. Era prințul grav rănit? Da, se spune e pe moarte

Pe măsură ce după-amiaza înainta, cîțiva călăreți reușiră ească niște vin, ceea ce le împrospătă interesul pentru unea lor de răzbunare. Dădură o raită călări în marele bul al Templului, sfîșiară cîteva minunate tapiserii lucrate tic de pe pereți și dădură foc palatului Marelui Preot. Cît a răzbunarea, nimeni nu se arăta satisfăcut. Asta putea mai tîrziu, cînd vor da de urma lui Antipa. El stăpînea Galileea Într-o zi, susțineau ei, cîțiva bravi arabi aleși rînceană vor face o incursiune prin partea locului

Pe înserate, ei erau gata de drum și porniră astfel către e lună plină. În dimineața următoare, ca și cînd expediția oldase și așa cu incidente, armăsarul lui Aretas, apreciind un obstacol, îl azvîrli puternic pe călăreț la pămînt Cei în apropiere descălecară și se repeziră să-l ridice, însă s era deja mort.

Improvizînd o litieră din ramuri tinere de arbuști, călăreții urtară regele pînă acasă În seara aceea ei se opriră și își ară tabăra în apropiere de Jeșimot După ce luară cina ere, trupele se adunară să-l asculte pe Mișma în legătură redințarea domniei Arabiei lui Zendi, fiul lui Ilderan

CAPITOLUL III

Spre satisfacția tuturor, tînărul Zendi a dovedit generozitate în soluționarea problemei referitoare la statutul prințesei Arnon În această delicată situație a fost ajutat și de faptul că moștenise de la tatăl lui, Ilderan, mari turme de oi, cirezi de vite și destule cămile pentru echiparea unei duzini de caravane pentru călătoriile lor regulate spre mare.

Era normal ca noul rege să preia întreg teritoriul stăpînit de Aretas, însă el ceru imediat consilierilor permisiunea să cedeze prințesei o suprafață din pămîntul regelui pentru păşunatul şeptelului lăsat prin testament de tatăl ei

Dată fiind simpatia pe care arabii o nutreau pentru nefericita lor prințesă, această revărsare de căldură sufletească și bunăvoință îl plasă pe tînărul monarh într-o poziție avantajoasă îndată după preluarea îndatoririlor sale Era de asemenea clar că avea nevoie de loialitatea întregii țări, deoarece în cursul iernii trecute căzuse puțină zăpadă, iar concurența pentru păşuni necesita un control riguros și înțelept în toiul verii, cînd problema devenea mai serioasă Prin această acțiune mărinimoasă, Zendi își începu domnia sub bune auspicii Chiar și Mişma, care fusese atît de aproape de scaunul domniei, își exprimă convingerea că Arabia încăpuse pe mîini competente și, ca urmare, îi oferi fiului lui Ilderan întregul său sprijin

Cu aprobarea consiliului, Arnon își stabili locuința pe un

mare platou, la două mile depărtare spre miazăzi de tabăra regelui, unde i se părea aproape ca acasă, întrucît i se permise să păstreze întregul mobilier şi servitorii deţinuţi de tatăl ei. La sugestia binevoitoare a lui Zendi, însemnele regale fluturau în faţa intrării impunătoare a taberei, iar replica acestora era brodată pe veşmintele ei. „...Şi Fara va purta pe îmbrăcămintea ei emblema regală", adăugase Zendi.

Pe măsură ce vara de grea încercare înainta, regele, consilierii şi şefii triburilor se confruntau cu atîtea neajunsuri interne, încît chestiunea războinării lui Arnon fu abandonată. Problemele Arabiei erau şi aşa destul de grele, fără a mai adăuga şi altele care ar fi antrenat riscuri şi responsabilităţi în vederea organizării unei incursiuni de pedepsire, ceea ce presupunea trimiterea celor mai buni oameni, precum şi timp foarte preţios. Se răspîndise vestea că prinţul Antipa şi depravata lui soţie îşi stabiliseră reşedinţa permanentă în Galileea. Foarte bine! se spunea în Arabia, vom şti unde să-l găsim. Să-i dăm răgaz şi să aşteptăm un moment favorabil nouă.

Cîţiva tineri cu minţile mai înfierbîntate, încă nemulţumiţi din cauza recentului eşec din Ierusalim, protestară contra acestei amînări, susţinînd că onoarea Arabiei era în joc şi că orice întîrziere în plătirea poliţei putea fi interpretată de iudei ca un semn de indiferenţă sau drept ceva şi mai rău. Pentru a stăvili indignarea nesăbuiţilor fii şi nepoţi, consilierii pregătiră o impresionantă declaraţie de intenţie pentru repararea acestei nedreptăţi pe care fiecare tînăr arab, cu temperamentu-i năvalnic cunoscut, o putea semna, acţionînd în consecinţă cînd va dori.

În cortul principal al regelui, unde se dezbăteau toate treburile ţării şi unde se ţineau reuniunile consiliului, exista o masă masivă de stejar, frumos incrustată cu scene ce ilustrau preocupările crescătorilor şi păstorilor. Această venerabilă masă fusese considerată drept simbol al autorităţii vreme îndelungată, încă din timpul domniei legendarului terah, ale cărui

fapte de vitejie şi destoinicie îi inspiraseră pe menestrelii multor generaţii. Nimeni nu-şi mai aducea aminte de numele meşteşugarului care o executase, întrucît acesta murise de cel puţin trei secole, dar masa fusese folosită de atunci fără întrerupere Pe această masă se aflau documente de mare importanţă: petiţii şi edicte ale consilierilor, precum şi decrete ale regelui.

După multe deliberări, consilierii depuseră jurămîntul formal, imprimat cu litere colorate, frumos alcătuite, prin care se declara că semnatarul se angaja să o răzbune pe prinţesa Arnon prin nimicirea lui Antipa, tetrarhul Galileii şi Perei Momentul şi modul de ducere la îndeplinire a jurămîntului rămîneau la alegerea răzbunătorului. Tot el hotăra dacă îl va înfăptui de unul singur sau cu concursul altora, însă o dată îndatorirea asumată, aceasta era în mîinile sale, iar Arabia aştepta să-şi ţină promisiunea, oricare ar fi fost costul.

Sulul greu de papirus era aşezat cu tot ceremonialul pe masă, dîndu-se de ştire că acesta se afla acolo spre a fi semnat de oricine se simţea îndreptăţit s-o facă. Dar soarele dogoritor continua să pîrjolească iarba şi toţi erau preocupaţi de nevoia disperată de păşune, pentru a mai salva ce mai rămăsese din turmele decimate Fiecare era de părere că Antipa trebuia să plătească cu viaţa pentru mîrşăvia sa, însă Arabia era nevoită să aştepte zile mai bune

Întîrzierea ducerii la împlinire a răzbunării faţă de Antipa constituia pentru Arnon o preocupare măruntă; pentru cel ce avea să o ducă la capăt însă era o afacere foarte periculoasă, întrucît era aproape sigur că avea să-l coste viaţa şi aceasta pentru că se ştia că Galileea era păzită acum cu străşnicie de omul care trăia fără îndoială ca într-o fortăreaţă, cu teama de represalii „Eu nu mai vreau să fiu cauza altor necazuri: am avut şi aşa destule amărăciuni de pe urma pactului semnat de Arabia cu evreii De ce să nu se termine o dată cu povestea asta?“ protestă Arnon după ce află de jurămîntul întocmit de consilieri. Zendi socoti că sugestia ei părea destul de înţeleaptă,

m ă adăugă că Arabia ar dormi mai liniştită dacă l-ar şti pe Antipa mort.

Căzură cîteva ploi încurajatoare în vara aceea, mult prea rziu ca să mai poată înviora păşunea pîrjolită, însă cu speranţe ntru un sezon viitor mai bun. Iarna sosi cu un frig aspru şi rmant de sărăcăcioasă în zăpadă.

Păstorul arab, cînd se afla însingurat cu turmele în ţinuturi lepărtate, unde teama şi spaima erau personificate, nu ducea lip ă de superstiţii şi nici de fascinaţia pe care o simţea faţă de ţele supranaturale. Aproape fiecare simţea că această neonuită epidemie de nenorociri se abătuse asupra lor ca o deapsă; şi, deşi oameni cu mintea mai luminată respingeau formă aceste superstiţii, pretinzînd că nu le pasă, în intitate puteau fi auziţi spunînd că Cineva sau Ceva ar fi la inea acestui blestem.

Vara ce urmă fu considerată drept cel mai prost sezon de re îşi aminteau bătrînii; pe povîrnişuri puteau fi văzute cîteva caravane transportînd piei de animale şi lînă către tul Gaza. Tinerele cămile pe care le duceau la tîrgul din a, Ierihon şi Joppa erau prea jigărite pentru a fi vîndute la preţ profitabil. Nu mai existau decît puţine rezerve de grîne ntru menţinerea şeptelului pe timpul iernii care era foarte pe.

În aer plutea un sentiment general de nemulţumire faţă nenumăratele lipsuri şi constrîngeri. Cineva era vinovat toate acestea. Toţi erau de părere că necazurile se datorau nţei pe care Arabia o făcuse cu evreii Fiecare îşi amintea m că la vremea aceea socotise că din acest pact nu putea nimic bun. Desigur, nimeni nu o învinuia pe Arnon de te acestea, deoarece era foarte clar că ea suferise cel mai lt de pe urma lui şi ar fi fost o cruzime de neiertat ca ei să apustească asupra nefericitului copil care simboliza această ume cu totul neinspirată Cu toate acestea, vizitele prietenilor lui Arnon deveniseră din ce în ce mai rare. La început

nu a fost prea afectată, dîndu-şi seama că fiecare era copleşit de propriile griji casnice, neavînd dispoziţie pentru întreţinerea unor relaţii sociale.

Foarte ciudat, pe pămînturile lui Arnon exista o păşune mai bună decît în oricare altă parte pe distanţe de mai multe mile. Vecinii ei nu o învinuiau făţiş pe prinţesă pentru această fărîmă de prosperitate, dar oricum, situaţia li se părea destul de ciudată. Într-o zi, un şeic făcu remarca, mai în glumă, mai în serios, că oriunde se află un evreu, acolo poate fi văzută şi o oaie grasă.

– Un evreu? se miră prietenul acestuia, care călărea alături de el. Ce evreu?

– Păi, n-ai văzut păşunile prinţesei Arnon?

– Dar prinţesa nu este evreică! răspunse prietenul.

– Ea nu, dar copilul, da!

E incredibil cu cîtă repeziciune se răspîndi această sarcastică remarcă pe tot cuprinsul îndureratei Arabii, pînă ce ajunse în cele mai înfrigurate şi înfometate cătune din munţi.

Pe măsură ce acest sentiment potrivnic prinţesei cîştiga tot mai mult teren, acei puţini care îi mai rămăseseră lor li păreau cu atît mai dornici să-şi manifeste prietenia faţă de ea. La cîteva zile, Zendi şi Rennah veneau călare pentru a se asigura de bunăstarea lui Arnon. Deşi ea era acum prinţesă doar cu numele, Zendi se străduia s-o ţină la curent cu treburile regatului, ca şi cum ar fi fost îndreptăţită să le cunoască. Într-o zi, el îi povesti despre nefericita expediţie la Ierusalim şi îi aduse veşti că împăratul Tiberius hotărîse să nu desemneze un alt evreu drept cîrmuitor al Iudeii. De acum încolo, şeful executivului avea să fie un roman. Proaspătul numit era deja înscăunat la Ierusalim; acesta provenea de la Prefectura Cretei şi se numea Pilat din Pont. Fără îndoială că el avea să se împace cu iudeii, pentru că se spunea că e un om cu tact şi împăciuitor.

Arnon întrebă dacă poziţia lui Antipa în Galileea va fi afectată de această situaţie.

– Probabil că nu, presupuse Zendi. Birul pe care Roma îl neşte de la mica şi săraca Galileea nu acoperă nici pe rte costul pentru colectarea lui. Antipa îşi putea permite le plătească el însuşi taxele şi fără îndoială ar fi foarte uros s-o facă doar pentru a-şi păstra titlul de tetrarh

Uneori, Zendi îi oferea lui Arnon prilejul să vorbească re rezerva crescîndă care se manifesta faţă de ea, însă a că ea nu-şi prea dă seama de acest lucru şi prin urmare erosul subiect era evitat.

Adesea, Kitra, drăgălaşa noră a lui Mişma, venea să-şi că după-amiezele împreună cu băieţelul ei de patru ani, di, care se simţea spontan atras de micuţa Fara

Calda prietenie dintre Kitra şi Arnon începuse încă din ne, atingînd în prezent un grad de intimitate afectuoasă, ntată probabil şi de faptul că prinţesa Arnon nu mai făcea din casa regală, în timp ce Kitra ratase această poziţie uza unui accident banal ce provocase amînarea desem- ocrului său Mişma ca şef al Consiliului şi, în această te, ca imediat succesor al lui Aretas Ele îşi petreceau le după-amieze împreună, urmărind fericite felul în care legeau copiii între ei, întrucît Fara nu avea alţi camarazi că, iar Voldi nu manifesta niciodată atîta interes pentru lt copil. Cîteodată, cele două tinere mame se întrebau această mică prietenie va putea continua pe măsură ce vor creşte, deşi recunoşteau că asemenea cazuri nu se esc în mod obişnuit

După trei ierni consecutive, cele mai aspre cunoscute de a, urmate de veri secetoase şi cu multă uscăciune, titoare de noi perioade de foamete, atît pentru oameni pentru animale, în sfîrşit zăpada căzu din belşug şi pretu- eni, în munţi şi pe văi, acoperind mari suprafeţe de deşert are nu cunoscuseră nici o umiditate de un număr bun ni Ningea şi se topea şi iar ningea pînă ce văile fură

inundate. Veni o primăvară timpurie, cu un soare strălucitor, şi întreaga Arabie era acum o întinsă păşune verde.

Oamenii care suferiseră cel mai mult de pe urma pierderilor şi care se întrebau adesea dacă n-ar fi mai înţelept, spre binele ţării, ca micuţa prinţesei Arnon să fie trimisă înapoi la Ierusalim, „acolo unde-i este locul", erau bucuroşi acum că acest lucru nu se înfăptuise, iar cîţiva dintre ei se simţeau ruşinaţi de a fi nutrit un asemenea gînd.

Era greu de crezut că un astfel de noroc le putea surîde din nou, dar iată că minunea se înfăptuise. Nu doar în cursul iernii ce a urmat, dar şi în următoarea, straturi groase de zăpadă acoperiră întreaga ţară, astfel încît, în toamnele acelea îmbelşugate, lungi caravane încărcate îşi croiau drum la vale pe cărările munţilor, ocoleau coasta de răsărit a Mării Moarte, îndreptîndu-se apoi spre vechiul „drum al sării" dintre Enghedi şi Gaza.

Nu arareori se întîmpla ca unii păstori înstăriţi, cu arginţi zornăind în pungă, să remarce că tînăra fată a prinţesei Arnon, departe de a fi o ameninţare pentru Arabia, adusese naţiunii prosperitatea evreiască; la care vecinul său răspundea: „eu v-am spus întotdeauna că voi sînteţi o mînă de nebuni care v-aţi pornit cu ura împotriva acestei drăgălaşe copile"şi venea imediat riposta: „dar chiar tu spuneai că trebuie să fie scoasă din ţară". „Da, şi dacă am spus, asta nu înseamnă că eşti mai puţin vinovat că susţii asemenea lucruri" Toţi cei care o văzuseră pe micuţa Fara erau acum de acord că e cel mai frumos copil din Arabia, şi aşa şi era, fără putinţă de tăgadă. Avea ochii mari, bine marcaţi, şi faţa rotundă de evreică, dar culoarea pielii era mult mai deschisă decît a atrăgătoarei sale mame. Trupul ei micuţ era evident arab, ca şi gustul ei pentru viaţa în aer liber

Bătrînul Kedar, care o adora, o suise pe un ponei cînd nu avea decît cinci ani, mergînd alături de ea: dar nu trecu mult timp şi ea protestă împotriva acestui procedeu Într-o dimi-

[illegible], cînd nu avea mai mult de şase ani, apăru singură călare [illegible] ţa taberei regelui, spre consternarea întregii case. Zendi [illegible] persoană o conduse înapoi călare, pentru a se asigura că [illegible]nge teafără. Arnon părea chiar mulţumită, cînd îi întîmpină [illegible] prag.

– Nu trebuia s-o laşi să plece singură, o mustră Zendi, ea [illegible] destul de mare pentru o asemenea escapadă

– Dar poneiul este, replică Arnon. El n-ar fi lăsat să i se [illegible]mple ceva O urmează peste tot, fidel ca un cîine

– Dar poneii sînt perfizi, Arnon, eu nu m-aş încrede în ei, [illegible]ai degrabă într-un cal.

– Asta e foarte adevărat, sire. O voi lăsa să călărească pe [illegible]l din caii noştri, spuse ea, cu un ton pe jumătate glumeţ, [illegible] adăugă îndată cu un aer serios: Nu uita, Zendi, că micuţa [illegible] este bucăţică ruptă din Arabia! Tu însuţi ai învăţat să [illegible]reşti aproape tot atît de devreme, cînd abia începuseşi să [illegible]reşti – la fel ca şi mine.

Acest incident, deşi destul de neînsemnat în sine, a fost [illegible] la cunoştinţa consilierilor care l-au primit – împreună [illegible]t ce implica – cu zîmbete şi aprobări. Din păcate, copilul [illegible] în el sînge străin, dar era evident că predomina cel arab [illegible]merita această recunoaştere din partea poporului ei. În timp [illegible]orioara circula în lung şi în lat, nepierzîndu-şi cu nimic [illegible]voare pe parcurs, micuţa Fara devenea o călăreaţă desă-[illegible], îndemînatică şi îndrăzneaţă, aşa încît zvonurile nu eau [illegible]te de adevăr.

Dacă în Arabia circula „portretul" imaginar al acestui copil [illegible] îi mersese vestea pentru curajul şi nesăbuinţa cu care-şi [illegible]aii pe creste şi în văi primejdioase, cu mîini sigure de [illegible]t cu experienţă, făcîndu-i să şchioapete chiar şi pe cei [illegible]ercaţi, mai era şi o altă faţetă a vieţii ei, aceea pe care [illegible]n-o cunoştea în afară de familia ei şi de regele Zendi. [illegible]mită lui Ione, Fara primea o educaţie liberală

[illegible]arent, mult iubita şi indispensabila Ione se adaptase

complet modului de viață din Arabia, însă suferea pentru că nu avea cu cine să schimbe măcar un cuvînt în greacă. Pe cînd Fara învăța să lege vorbele, Ione se distra învățînd-o cîteva cuvinte grecești, indicîndu-i obiecte familiare. Cînd îi servea castronelul cu terci din cereale, îi spunea „pinakos", iar Fara, dornică să-i facă plăcere, repeta gîngurind „pinakos", observînd că Ione era foarte încîntată, ea repeta mîndră cuvîntul, și așa, castronelul de terci era întotdeauna „pinakos", după cum cănuța era mereu „poterion", iar șervețelul era „soudarion" Arnon se văzu inclusă în acest mic joc și, încîntată, îi spunea lui Ione:

– Învață-o să spună „te iubesc", Ione.

Luînd copilul în poală, Ione îi spuse cu gingășie:

– Fara, te iubesc, „Ohilo seh", „Philo seh", te iubesc. Spune asta mamei tale, Fara.

Arnon întindea brațele, iar mica Fara i se cuibărea la piept

– Te iubesc, îi șoptea Arnon.

– Philo seh, îi răspundea Fara

Zilele se scurgeau și pătrunderea cuvintelor grecești în discuția lor obișnuită nu mai constituia o noutate care să le stîrnească rîsul. Substantivele comune necesitau acțiuni și astfel cuvintele se înmulțeau și formau fraze. Discuția lor la masă se purta acum în greacă. După cină, în serile de iarnă Ione o învăța pe Fara să scrie grecește. Satisfăcută să-și vadă copila petrecîndu-și timpul în mod profitabil, Arnon li se alătură în timpul acestor exerciții, deși ea nu dovedise niciodată o atare ușurință în asimilarea unei limbi străine cum se întîmpla cu Fara. Cînd atinse vîrsta de nouă ani, limba preferată a Farei era greaca.

Într-o zi, regele Zendi veni ca de obicei să se intereseze de situația lor și o auzi pe Fara vorbind cu Ione în camera alăturată. El întrerupse discuția cu Arnon și ascultă zîmbind neîncrezător.

– De cît timp se întîmplă asta? întrebă el.

– Chiar de cînd nu era decît un boţ de copil, răspunse Arnon. Asta-i opera lui Ione, cred că n-are ce să-i dăuneze.

– Să-i dăuneze? Sigur că nu! Eu însumi aş dori să ştiu [illegible] greacă.

– Dar tu ştii, nu-i aşa, Zendi?

– Cu totul superficial, puţin, cît am prins în cursul călătoriei [illegible]e în Corint şi în desele mele misiuni la Petra. Aş fi mult [illegible]ntajat dacă aş putea vorbi limba lor.

Arnon rîse puţin şi, oarecum în glumă, spuse:

Poate Fara te va ajuta în această privinţă. Spre surprin[illegible]a ei, Zendi nu găsi deloc nepotrivită această sugestie şi [illegible]u pe gînduri.

Tocmai mi-am amintit, spuse el, că în scrinul nostru cu [illegible]vozităţi se află un papirus pe care cei din Petra i l-au trimis [illegible]lui tău la încoronare. Am să-l aduc şi poate că i-ar face [illegible]re Farei să se uite la el.

În după-amiaza următoare, el aduse sulul, Ione fiind invi[illegible]t ea să-l privească. De îndată ce-l examină, ea exclamă [illegible]lîncă admiraţie şi uimire:

– Ce comoară!

Ignorînd inconştient prezenţa regelui, ea îi explică Farei [illegible]suflate conţinutul papirusului, într-o frază lungă, de [illegible]eles pentru înaltul lor oaspete, la capătul căreia Fara bătu [illegible] palme încîntată.

– Ce n-aş da să cunosc şi eu limba asta, spuse Zendi, pe [illegible]n plin de amărăciune.

E uşor, sire, răspunse Fara.

La plecarea lui Zendi, Fara îşi strecură micuţa mînă în cea [illegible]elui şi îl însoţi pînă la padoc. Acolo, bătrînul comis îi [illegible]apînă purtînd de căpăstru un splendid murg castrat. Ochii [illegible] străluceau de încîntare.

Cum îţi place, Fara, noul meu cal? întrebă regele, întin[illegible]d mîna după frîu.

Prosphilay! murmură Fara, cu respect şi admiraţie, plim[illegible]nd mîna micuţă pe luciul părului. Prosphilay hippos!

– Ce-ai spus? o întrebă regele.

– Minunat! spuse Fara Un cal frumos!

Zendi chicoti şi se azvîrli în şa.

– Kai megaleios hippikos! cuteză ea sfioasă.

– Şi asta ce mai înseamnă? vru regele să ştie.

Fara ridică uşor din umeri, zîmbi enigmatic şi îi făcu o graţioasă plecăciune. Zendi îşi luă rămas bun şi se îndepărtă în galop Era clar că remarca finală a Farei – oricare ar fi fost semnificaţia ei – însemna un compliment.

După această întîmplare, oamenii triburilor se distrau adesea văzîndu-l pe rege galopînd uşor alături de drăgălaşa copilă a prinţesei Arnon, părînd angajaţi în discuţii serioase Într-o zi, după o vizită la Petra, Zendi se prezentă în faţa tinerei sale profesoare cu un braţ plin cu suluri pe care le cumpărase. În genunchi. Ione le înşiră pe covoraş şi începu să le mîngîie cu adoraţie murmurînd:

– Thaumasia! Thaumasia! Să ai o asemenea bibliotecă bogată. e într-adevăr minunat! Extraordinar!

Cît priveşte cunoştinţele timpurii pe care le deţinea Fara în legătură cu originea sa, ea se mulţumea cu explicaţia potrivit căreia tatăl ei era un prinţ căruia i se ceruse să le părăsească la un moment dat, pentru a-şi îndeplini îndatoririle pe care i le impunea calitatea sa de suveran al unei ţări îndepărtate Dorind acum să ştie mai multe, Arnon îi vorbea despre marele oraş în care trăise împreună cu tatăl Farei, evitînd cu grijă orice menţiune cu privire la nefericirea ei

– Crezi că tata va veni vreodată să ne vadă? întrebă Fara cu un aer visător

– Îi va fi greu, răspunse Arnon, gîndind că acesta era chiar adevărul. Suveranii, continuă ea, au multe griji..

– Dar de noi nu-i pasă chiar deloc?

– Viaţa unui conducător, draga mea. nu-i aparţine; singura sa grijă este bunăstarea ţării sale Arnon se dispreţuia în gînd pentru minciuna ridicolă la care fusese constrînsă în acest

, socotea însă că era o cale mai simplă de a evita o discuție neroasă. Ea știa că va veni destul de curînd ziua cînd va bui să înfrunte întreaga situație, dar spera să o amîne cît mai mult cu putință.

Fara avea aproape zece ani cînd începu să fie conștientă ngurătatea și de bizara ei poziție. Simțea nevoia tovărășiei nui copil de vîrsta ei Trecuse mult timp de cînd Kitra îl lu ese ultima oară pe Voldi în vizită, așa încît Fara îndrăzni intrebe de el.

Ah, băiatul ăsta! exclamă Kitra, prefăcîndu-se preo upată de broderia la care lucra. El se crede deja bărbat. Crește nt de repede și e aproape cît mine de înalt. Știi cum sînt ieții la vîrsta asta, Fara. Nu mai vor să se joace cu fetele u e mai gîndesc la nimic altceva decît la cai, la cîini de toare, la tirul cu arcul și lupta cu spada. Ochii îi alunecară la Fara la Arnon. Poți fi fericită că Fara e fată, pe cînd eu m nici un moment de liniște cînd îl știu pe Voldi plecat cu il acela nărăvaș!

Și Fara călărește, spuse Arnon încet.

Da, știu, răspunse Kitra, și încă foarte bine!

Schimbară apoi discuția și între timp Fara dispăru în came-

Fără prea multă tragere de inimă, luă micul goblen cu și umplea uneori timpul liber. Nu peste mult timp veni și un timp nu schimbară nici o vorbă. Ione era exasperant ută, iar Fara continua să împungă cu îndîrjire în țesătura a goblenului.

Spune-mi, Ione, nu simți niciodată că te sufoci, că ești ditră, întrebă Fara, zvîrlind goblenul care zbură prin ra și ateriză pe pat. Cum e să fii sclavă? continuă Fara l Eu dacă aș fi sclavă, aș fugi. Tu de ce nu o faci?

Unde să fug? întrebă Ione încurcată, încercînd să-și iască lacrimile, pentru că duritatea neașteptată a Farei e.

Te-ai putea duce acasă la tine, răspunse ea pe un lagos.

– Dar asta e casa mea tot aşa cum este şi a ta.

– Prostii! Tu nu poţi fi mulţumită aici, după cum nici eu nu mai sînt! Aici simt că mă înăbuş! Uneori îmi vine să-mi iau cîmpii!

– Mamei tale i-ar părea foarte rău, Fara, dacă te-ar auzi spunînd asemenea lucruri, o mustră Ione imediat.

– Ei bine, eu nu cred, declară Fara, apoi făcu o scurtă pauză, după care continuă cu un aer descurajat: Dar. . simţeam nevoia să o spun cuiva. Te rog să mă ierţi.

– Nu-i nimic, murmură Ione, gata s-o înţeleagă. E ceva normal ca un copil de vîrsta ta să nu aibă astîmpăr. Ai crescut atît de repede încît tabăra a devenit neîncăpătoare pentru tine Cînd ai să fii mare ai să poţi pleca.

Fara traversă camera, se aruncă pe pat şi, cu mîinile sub cap, îşi fixă privirea pe tavanul albastru

– Spune-mi, nu ţi-ar plăcea să mai vezi şi altceva în afară de ei? murmură Fara mai mult pentru sine. Şi să pleci în altă parte, unde să auzi vorbindu-se şi despre altceva decît despre preţul cămilelor sau dacă vom avea destulă păşune? Nu ţi-ar plăcea să trăieşti într-o casă mare, într-un oraş mare?

– Nu, draga mea, îi răspunse Ione, simţind că aşa trebuie să vorbească Am mai trăit aşa; acum sînt foarte mulţumită aici, unde mă aflu, în mijlocul acestor munţi minunaţi.

– Poate şi eu ar trebui să fiu, adăugă Fara, dar mi-ar plăcea să fiu şi eu ca alţi oameni. Cu mine e ceva în neregulă, Ione! exclamă ea, spontan. Simt că nu sînt ca toată lumea şi asta mă doare!

De-abia cînd Fara împlini unsprezece ani află cum şi de ce era ea diferită de alţii Află din întîmplare crudul adevăr în legătură cu ticăloşia tatălui său şi nefericirea fără leac a mamei, precum şi cu propria situaţie lipsită de apărare, ca un copil pe jumătate orfan În după-amiaza aceea din miezul verii, împreună cu Arnon, se duseră călare pînă la tabăra regelui. Zendi era plecat să viziteze triburile din răsărit. Rennah şi Arnon au

vit în apartamentul reginei în timp ce Fara şi Deran, tînărul
ţ răsfăţat, se strecurară afară cu intenţia de a da o raită pe
teţe şi grajduri. Obosiţi de atîta hoinăreală şi căzînd de
d că soarele era prea dogoritor, copiii se întoarseră în
perile răcoroase, unde Deran, dornic să-şi impresioneze
petele, o conduse într-un cort înalt boltit, instalat separat,
ntru folosinţa exclusivă a regelui şi consilierilor săi. Făcînd
rozavul, Deran începu să-i explice destinaţia diferitelor
cte aflate acolo. Aşezîndu-se ca din întîmplare în jilţul
v al regelui, el o invită pe Fara să facă la fel, precizînd că
stă favoare n-ar face-o nimănui altcuiva pe lume... Fara
mbi drăgălaş, arătîndu-i că aprecia gestul. Încurajat, Deran
nduse în jurul anticei mese, spunîndu-i îngîmfat că el
aşte semnificaţia semnelor simbolice incrustate pe ea şi,
un ton conspirativ, îi atrase atenţia asupra documentelor
presionante care se aflau stivuite, în aşteptarea unei de-
oficiale.

Fara, care căpătase un adînc respect faţă de arta şi scrierile
hi, cercetă masa cu toată atenţia, precum şi importanta
ncărcătură.

Să nu atingi nimic, o preveni Deran arogant.

Fara dădu din cap şi continuă să cerceteze fascinată mis-
sele suluri. Deodată, privirea îi fu atrasă de un papirus
ltricolor, uşor pălit de vreme, pe care-l citi cu ochii mari şi
adit interes Deran, mai tînăr, însă mult mai înalt, privea
rmurit la obrajii ei care se îmbujorau treptat. Ea se în-
e brusc spre el şi-l privi atent, dar băiatul nu dădea nici
emn că ar avea cunoştinţă sau că-l interesa acel lucru
znic pe care-l citea ea.

De îndată ce se întoarseră acasă, cu puţin înaintea
nţitului, Fara o urmă pe Arnon în dormitorul ei, o puse la
nt cu ceea ce văzuse în cortul regal şi stărui ca mama să-i
ăluie totul, ceea ce Arnon şi făcu. Totul! Alianţa nefericită,
toria, zilele însingurate petrecute la Ierusalim, umilinţele

pe care le îndurase la Roma. Toată amărăciunea vieții sale distruse ieșea acum la iveală, însoțită de șiroaie de lacrimi. Cînd jalnica și sordida poveste ajunse la capăt, nefericita prințesă își șterse lacrimile și constată cu surprindere că Fara, în loc să-i împărtășească durerea, stătea în fața ei ca o stană de piatră, cu buzele strînse alcătuind o linie dreaptă, dură și cu sprîncenele încruntate într-o expresie de amarnică ură.

– Și de ce nu s-a găsit nimeni pînă acum să-l caute și să-l pedepsească? întrebă ea indignată.

– Este mult prea tîrziu pentru asta, răspunse Arnon. Cînd s-au petrecut aceste lucruri, țara noastră se afla în mare suferință: nimeni nu fusese scutit. Acum, că dispunem de o prosperitate atît de mare, nimeni nu-și mai amintește. Ea privi îngîndurată și continuă: Poate că așa e mai bine. Galileea se află la distanță mare. Prințul este bine păzit. E mai bine, draga mea, să încercăm să uităm totul.

Fara clătină încet capul, îngîndurată.

– Eu însă îmi voi aduce aminte mereu! murmură ea.

Iarna care veni avea să fie lungă și aspră. Arnon căzu bolnavă la pat, cu febră și crize repetate de tuse. În zilele acelea, Fara nu mai avea alte preocupări decît sănătatea mamei Ione încerca, fără succes, să-i stimuleze din nou interesul pentru clasici, pentru desen și alte înclinații de care dăduse dovadă.

– Fă ceva cu această copilă nefericită și convinge-o să iasă și să mai facă exerciții Nu mai este ea însăși, Ione! se ruga Arnon.

– Și pe mine mă îngrijorează, prințesă Arnon; ceva se întîmplă cu ea!

– Ea se frămîntă mult pentru boala mea, spuse Arnon.

– Desigur, prințesă Arnon, încuviință Ione, dar ai să te simți cu siguranță mai bine cînd va veni din nou primăvara

Și primăvara sosi, și sănătatea ei se ameliora destul ca să-i permită să stea la soare și să se plimbe prin grădină, dar

Fara nu era mai puțin deprimată. Toată veselia ei naturală dispăruse.

Într-o după-amiază, cînd Rennah veni în vizită, le găsi pe amîndouă în grădină. Aproape imediat, Fara se scuză și plecă. Rennah o urmări cu o privire îngrijorată.

— Crește înaltă, Arnon, însă Fara nu arată prea bine. O supără ceva?

— Fara s-a frămîntat toată iarna din cauza mea, îi spuse Arnon. Este un copil cu un deosebit simț al datoriei.

— Dar acum, că te simți mai bine...

— M-am gîndit și eu la asta; ar trebui să fie din nou veselă. Cred că ar fi bine să ne gîndim la ceva care ar putea-o distra. Nu mai interesează nimic.

— În curînd va fi ziua ei de naștere, își aminti Rennah. Ce-ai zice de o petrecere? Se lumină la față. Mă lași să organizez eu petrecerea în cinstea Farei? Sînt sigură că Zendi va accepta ideea cu plăcere. Va fi cu adevărat o zi de sărbătoare dacă-i invităm pe consilieri cu soțiile lor, împreună cu copiii și cu nepoții. Vor putea organiza întreceri și jocuri, vor servi bunătăți de tot felul.

— Ah! Rennah dragă, tu ești mereu gata să faci bine, spuse Arnon. Sper să nu te alegi cu prea multă bătaie de cap.

— Zendi va încuviința, îl cunosc eu, spuse Rennah. A sosit timpul să acordăm acestei copile ceva mai multă atenție. Am iubit-o cam mult și apoi faptul că strămoșii ei au fost regi, știi că înseamnă ceva pentru oameni!

Astfel, în a cincisprezecea zi din Adar, care se nimeri a fi una din cele mai frumoase zile de vară timpurie, regele și regina sărbătoreau cea de-a douăsprezecea aniversare a Farei printr-o petrecere ce depășea cu mult planul inițial al reginei, nu numai ca program distractiv, dar și ca număr de invitați, întrucît Zendi hotărî să-i invite pe toți șeicii și șefii triburilor, împreună cu familiile lor.

Aflînd de proiectata petrecere în cinstea ei, Fara se revoltă

şi protestă cu atîta vehemenţă pînă ce Zendi însuşi îi explic cum că poziţia ei de copil de sînge regesc nu numai că îndreptăţea la anumite favoruri, dar că trebuia să le şi accept cu bunăvoinţă. Şi cînd Fara continuă să se opună cu încăpă ţînare, răbdarea lui Zendi ajunse la capăt şi îi aduse la cunoş tinţă că indiferent dacă doreşte sau nu, petrecerea va ave loc cu ocazia aniversării zilei ei de naştere, la tabăra regelui în ziua a 15-a din Adar şi mai adăugă că va trebui să fi prezentă, veselă şi la timp!

Tîrziu în noapte, cînd petrecerea luase sfîrşit şi toată lume plecase acasă, Zendi îi relată lui Rennah discuţia pe care o purtase cu Fara, cînd ea îl implorase să nu sărbătorească an versarea ei.

– Dacă aş fi avut cea mai vagă idee despre ceea ce frămîntă pe această fetiţă, mărturisi el, aş fi cedat dorinţelor ei Aşa cum stau lucrurile acum, această sărbătorire nu i-a făcut decît rău Toată lumea o va socoti de acum încolo cam ciudată, dacă nu cumva chiar şi-a pierdut minţile.

O întîmplare aproape incredibilă avea să aibă loc la ospăţul din seara aceea, ospăţ la care participau doar casa regală consilierii împreună cu soţiile lor, precum şi cîţiva invitaţi din Petra, unde Zendi se bucura de un frumos renume.

Nimic neobişnuit nu se petrecu în cursul evenimentelor zilei. Au avut loc întreceri palpitante de forţă şi îndemînare acrobaţie, lupte, alergări, dueluri cu spada; iluzioniştii şi vră jitorii făceau scamatorii, rapsozii se întreceau în punerea pe strune a celor mai vestite balade. Avură loc şi curse de cai, cu nimic mai prejos decît celebrele curse pe pista elipsoidală din impunătorul Colosseum din Roma, precum şi demonstraţii de dresare a cailor executate de diferite grupuri de tineri arabi vajnici călăreţi, parte din ei puţin peste vîrsta copilăriei. Aşa cum era de aşteptat, avură loc şi căzături zdravene, soldaţi cu oase rupte, şi cai scoşi din circulaţie. Proba finală era o cursă cu obstacole parcursă de tineri călăreţi, proaspeţi ado

...enți. Obstacolele erau înalte, iar cursa în general – foarte ...mejdioasă. Din cei doisprezece cai aliniați la start, doar ... terminară cursa

Obligată de împrejurări, Fara ședea cu demnitarii în tribuna ...ală. În timp ce tînărul învingător, înfierbîntat încă de efortul ...trecerii, trecea călare prin fața regelui pentru a-l saluta, fata ...întoarse către mama ei și o întrebă în șoaptă: „Cine e băiatul ...la?“ Înainte ca Arnon să poată răspunde, Kitra, care se ... imediat în spatele lor, se aplecă și spuse cu mîndrie, dar și ... un zîmbet nervos:

- Cum, nu-ți amintești de el, Fara? Acesta este Voldi! Obiș...uiați să vă jucați împreună cînd erați mici.

Fara se întoarse către ea cu un zîmbet și cu o ușoară încli...ne a capului în semn că-și amintește.

Este un călăreț minunat, murmură ea cu oarecare aspri... în glas, dobîndită de la o vreme.

Regina Rennah auzi fără să vrea și spuse:

- Îl vom ruga să vină să reînnoiți relațiile.

Fara își mușcă buzele și se îmbujoră ușor. Întîlnind ochii ...mei sale, ea se încruntă și își scutură capul aproape imper...tibil. Arnon zîmbi, își ținuie buzele și aprobă ca și cînd ar ...rut să spună: „Nu avem nimic împotrivă!“

Voldi descălecă îndată, urcă în tribuna regală, făcu o adîncă ...ciune în fața regelui și a reginei și își croi drum spre ...ma sa. I se făcu loc alături de Fara. Cu ochii ei mari și ...ci, ea îi cercetă fața arsă de soare, apoi cu buzele între...hise îi adresă un zîmbet de admirație nevinovată. La ...rile ei insistente, el se îmbujoră puțin sub tenta arămie și ...mbi cu o oarecare uimire, ca și cînd tocmai făcuse o desco...rire importantă.

Rennah, fină observatoare, își întoarse capul către Kitra ...opti: „Nu-i așa că sînt drăgălași?“ Kitra aprobă și îi zîmbi ...t, însă în ochii ei se putea citi o vagă neliniște. Rennah nu ...noră și crezu că a înțeles

– Ai crescut, după cum văd, murmură Fara, aproape confidențial.

– La fel şi tu, se bîlbîi uşor Voldi. Nu te-aş fi recunoscut

– A fost într-adevăr o cursă de zile mari, Voldi! spuse Fara emoționată

– Şi tu călăreşti, nu-i aşa?

– Ei, nu chiar aşa..

– Nu vrei să vii într-una din zile să călărim împreună?

– Dacă nu ți se va părea prea plictisitor. să călăreşti foarte prudent

Respectivele mame şi regina care ascultau fără sfială discuția dintre ei rîseră pe seama lui Voldi, dar el era prea fascinat de Fara ca să observe hazul lor.

– Mîine după-amiază? întrebă el

Fara încuviință dînd din cap, îi zîmbi uşor şi întoarse privirea din calea ochilor lui vrăjiți.

– I-ai promis bunicului că-ți vei petrece ziua cu el, Voldi, interveni Kitra.

– Am să-i explic. Voldi se ridică să plece Pe mîine după-amiază, Fara!

Toți, în afară de Fara, urmăriră un timp silueta înaltă şi suplă a băiatului care se depărta, dar îl văzură oprindu-se să-i şoptească ceva bunicului său; acesta, cu un aer grav, de-abia îşi putea ascunde mîndria față de afecțiunea tînărului său nepot

– Iata zile fericite pentru bătrînul Mişma, observă regina

– Da, răspunse Kitra cu o privire absentă

Remarcînd tonul răspunsului indiferent al Kitrei, Arnon întoarse capul fără să vrea, căutînd un motiv pentru o astfel de atitudine Dar Kitra evită privirea sfredelitoare Acest mic joc îi scăpă Farei, a cărei atenție se concentrase acum deplin asupra siluetei lui Voldi care coborî treptele şi încălecă roibul său obosit

O dată cu lăsarea serii, toată lumea, cu excepția gazdelor

...le şi a invitaţilor lor de marcă, se adună în jurul unui foc ... de tabără, unde boi întregi se frigeau pe jeratic şi fiecare ... putu ospăta în voie. Fara era singura persoană tînără pre... la ospăţul regelui. În prealabil, se purtaseră discuţii dacă ... fie invitaţi şi alţi cîţiva tineri de vîrsta Farei, însă cu toţii ... eră de acord că era greu de ales fără să jigneşti pe unii ... pe alţii, iar pe de altă parte, nici nu era loc pentru toţi

După servirea bucatelor alese cu grijă, urmară mici alo... uni în cinstea Farei, căreia toţi i se adresară cu titlul de ...nţesă" În luările de cuvînt elogioase ale consilierilor, nici ...l nu făcu vreo aluzie cu privire la contribuţia Iudeii la ...le regal, însă memoria celor prezenţi era împrospătată ...uvinte elogioase asupra faptelor de curaj şi a înţelepciunii ...lui domnitor Aretas, care figura deja pe o treaptă înaltă ... arhia eroilor legendari ai Arabiei

Pe tot parcursul acestei grele încercări – pentru că asta ... de fapt – Fara şezu între mama ei şi rege, atentă şi sobră, ... tînără neobişnuită să fie aclamată de adulţi. Deşi părea ...bită în desfăşurarea acestui ceremonial, un observator ...t şi-ar fi dat seama că expresia ei rămăsese neclintită cînd ...lierul şef Mişma aminti de un incident amuzant care stîrni ...l întregii asistenţe Fara însă părea să nu-l fi auzit Era clar ... gîndea la cu totul altceva.

Cînd discursurile şi felicitările luară sfîrşit şi nu mai rămă... nimic de spus, Zendi se întoarse cu un zîmbet patern ... tînăra invitată de onoare.

Acum, prinţesă Fara, spuse el cu blîndeţe, este rîndul ... Poţi face o plecăciune, poţi să rosteşti cîteva cuvinte sau ... cînta.

Toţi aplaudară sugestia regelui, făcută oarecum în glumă, ... încetară brusc cînd Fara se ridică în picioare Arnon, ... se afla lîngă ea, o privi neliniştită, intuiţia ei maternă îi ... că fiica ei pune ceva la cale.

Fara nu zîmbi şi nici nu adresă asistenţei vreun cuvînt Îşi

părăsi încet locul şi se îndreptă hotărîtă către masa masivă C de faţă se aplecară înainte pentru a vedea mai bine, ţinîndu- răsuflarea şi întrebîndu-se ce va urma Fara înconjură mas astfel încît să-l aibă pe rege în faţă, făcu o plecăciune adînc apoi, spre consternarea tuturor, scoase un mic pumnal de l cingătoare şi, cu îndemînare, brăzdă o dungă diagonală roş pe antebraţul stîng Aplecîndu-se peste papirusul care conţine jurămîntul de răzbunare nesemnat, îndelung neglijat, ea lu stilus-ul, îl înmuie în sîngele ei şi scrise cu o mînă fermă FARA

Pentru moment, toţi martorii acestei cutremurătoare scen rămaseră încremeniţi. Atunci Rennah se ridică şi se grăbi să se alăture fetei Arnon, foarte şocată, se repezi şi ea în urm reginei şi împreună o scoaseră pe prinţesa care sîngera pentr a-i da îngrijirile necesare Era palidă, dar ochii îi scăpărau ş un mic zîmbet de mîndrie şi satisfacţie îi mai tremura î colţul buzelor.

Zendi se ridică, reclamînd imediata şi întreaga atenţie a invitaţilor lui, tăcuţi şi tulburaţi.

- În seara aceasta a curs aici sînge tînăr viteaz, li se ad el solemn oaspeţilor Vă asigur că Arabia nu va permite ace copil curajos să-şi rişte vreodată viaţa în încercarea de a- ţine jurămîntul, însă actul ei plin de curaj, făcut cu toată sinc ritatea, este apreciat cu mîndrie de ţara sa

– Aşa să fie! mormăi bătrînul Mişma

-- Aşa să fie! răsunară multe voci

Un lung moment de tăcere se scurse înainte ca Zendi f facă un gest cu mîna, în semn că oaspeţii erau liberi să plec Aceştia începură să se agite, adresîndu-şi unul altuia privir întrebătoare. Mişma, aflat în imediata apropiere a regelu sugeră ca insolita întîmplare să fie ţinută secretă

– Ar fi lucrul cel mai de dorit, Mişma – dacă am putea admise Zendi Ar fi posibil ca trei sau patru oameni să păstrez un secret, dar nu cincizeci! Poate ar fi mai bine să-i lăsăm s vorbească pînă ce vor obosi şi povestea să fie apoi uitată. L urma urmei, ea nu e decît un copil.

...i așa, din gură în gură, în tot regatul Arabiei se află că ... fiică a prințesei Arnon a jurat să-și omoare tatăl iudeu ... reacție a fost de sinceră admirație, împletită cu amu... nt îngăduitor. Copila făcuse dovadă de mare curaj. Putea ...eică, dar prin curajul arătat era arabă sadea! Desigur, ...punct de vedere practic, jurămîntul ei era ridicol. Cînd va ... mare, amintirea acestuia va fi stînjenitoare, fără îndoială. ... după cum prezise Zendi. după cîteva săptămîni de ...ții fățișe, straniul incident era uitat.

...înărul Voldi, îndrăgostit pînă peste cap și fără să-i pese ... ce cunoștea despre asta, își petrecea mai mult timp la ...ra lui Arnon, spre neliniștea crescîndă a părinților săi, ...u că el era un tînăr foarte îndrăgit, favorizat de soartă și ... viitor strălucit. Cu înclinația sa deosebită de a-și face ...ni și cu renumele pe care-l cîștigase deja ca atlet neîn... nu ar fi fost de neconceput ca, într-o zi, țara să-i acorde ... onoruri El putea obține cu ușurință o numire în Consiliul ...lui însă Urson și Kitra se îndoiau că fiul lor, pe care-l ...trizau, ar corespunde înaltelor așteptări în cazul unei ...ț cu o tînără femeie cu sînge străin și cu atît mai mult ... Independent de frumusețea, curajul și farmecul ei, Fara ...tutui o grea răspundere.

...ldi nu era indiferent față de situația jenantă a părinților Dimpotrivă, el era profund devotat și neliniștea lor îl ... Nu aveau loc scene furtunoase. Dacă părinții l-ar fi ...ut cu asprime, dacă Urson s-ar fi năpustit asupra lui cu ...grele de ocară sau dacă mama ar fi făcut crize de ... pentru el ar fi fost poate mai lesne să le ignore. Nefe... situație era rar amintită între ei, dar le ocupa permanent ...le Urson rîdea foarte rar acum. Într-o dimineață, Voldi ...tea să plece pentru a-și petrece ziua cu adorabila fiică ...ului de Antipa La plecare, se întoarse în șa să-i facă ...a mamei sale și o văzu în prag, încercînd să-i zîmbească ... perdeaua de lacrimi; se simți grozav de rușinat

Dar tînărul mai avea şi alte nelinişti. În ultimul timp s
întîlnea foarte rar cu camarazii săi. Pînă mai ieri, mare part
a timpului şi-l petrecea cu tinerii lui prieteni de călărie, care
recunoşteau drept căpetenie a acestei temerare echipe C
vor gîndi acum despre el? Ce vor spune despre el, adunaţi î
jurul focului de tabără după o zi de aprigă cavalcadă în munţ
Ar fi foarte neplăcut să ştie că ei îl bîrfesc şi îl disprețuie
pentru dragostea lui Hotărî să alunge aceste gînduri sumbr

Într-o dimineaţă, aflînd că prietenii lui plănuiseră o vînă
toare de trei zile la cerbi, Voldi sosi mai devreme la locul l
obişnuit de întîlnire, echipat cum se cuvine pentru escapadă
La început se simţi puţin stînjenit, dar sentimentul dispă
curînd Voldi era din nou unul de-al lor. Dorind să-şi recape
locul în ochii lor, tînărul îi conduse ore întregi în cea m
nebunească cursă pe care o făcuseră vreodată, sărind pest
rîpe adînci, peste imenşi buşteni doboriţi, avîntîndu-se ca să
gețile prin desişurile pădurii. Întărîtaţi de curajul lui sfidăto
ei făcură tot ce le stătu în putinţă să se ţină cît mai aproape
Tînărul Musef, fiul cel mare al consilierului Tema, îl talon
foarte aproape pe conducătorul lor, tîrînd după el cel m
mare cerb dintre cei trei doboriţi în ziua aceea Voldi îi vîna
pe ceilalţi. Cea mai mare parte a grupului rămăsese în urmă
vajnicii vînători nu apărură în tabără decît după-amiază tîrziu
osteniţi, incapabili să mai scoată un cuvînt

În vecinătatea unei cascade zgomotoase au aprins un fo
de tabără. Apoi au atî...ai cerbii la rînd pe o bîrnă. Musef s
aruncă pe covorul înmiresmat din crengi de brad şi cînd Vold
se aşează şi el alături, privindu-l cercetător, Musef deschise u
ochi şi îi şopti:

– Frate, ţi-ai pierdut minţile?

Ultimul sosit în tabără a fost tînărul prinţ Deran, insolentu
fiul al regelui Zendi, însoţit de alţi patru vînători, aceşti
fuseseră obligaţi să zăbovească în urma lui cînd prinţul n
mai reuşise să ţină pasul cu ceilalţi. Prinţul doborîse un pui d

rioară. Nimeni nu îndrăzni să facă vreo aluzie, însă tăcerea erală exprima dezaprobarea tuturor Deran era perfect nștient de reacția camarazilor săi, dar și de faptul că dacă ar fi fost oricare altul și nu moștenitorul tronului, ar fi primit leapsa cuvenită; dar lui nu-i păsa de părerea lor nerostită. Comportarea lui lăsa să se înțeleagă că dacă fiul regelui are să ucidă un pui de căprioară, nimeni nu poate îndrăzni îi se opună!

După cină, avură lor cîteva acrobații, o întrecere la lupte alta cu săbii lungi din lemn A fost propus și un duel cu nale.

Ce-ai zice, Voldi, de un duel între tine și Musef? se o voce.

– Sînt prea obosit, răspunse Musef, și apoi eu nu sînt un ner pentru Voldi.

Ne vom măsura noi cu el! strigă prințul, ridicîndu-se în are.

Toți ochii se îndreptară în direcția lui, fiecare disprețuindu-l lui pe îngîmfatul băiețandru pentru slaba lui perfor- abilitate sportivă, dar mai cu seamă pentru inso- oi"!

– Nu ar fi cinstit, prințe, replică Voldi, străduindu-se ca lui să sune respectuos. Sînt mai mare decît voi și demînatic

– Dar nu și în ultima vreme, rînji Deran Ori vă jucați cu lele cînd o vizitezi pe prietena ta evreică?

Toți cei aflați în jurul focului amuțiră. Voldi se îmbujoră și ntă, încercînd să-și reprime mînia.

– Eu nu vreau să mă bat cu voi, prințe Deran, spuse el

– Aha! așa cum mi-am imaginat! conchise Deran Așa se cînd te asociezi cu străini molatici. Făcu un pas înainte pumnalul. Scoală-te și luptă, băiete!

Voldi se ridică încet și, ca și ceilalți martori ai scenei, ob- lama pumnalului strălucind în lumina focului

– Sper că nu vrei să te lupți cu mine cu o armă adevărată, spuse el tăios. Un murmur general de dezaprobare se ridică în sprijinul lui Voldi. Deran abuza ruşinos de privilegiul lui. Toți tinerii din grup ştiau că prințul era invulnerabil în asemenea cazuri. Rănirea acestui băiat de os domnesc îl putea costa libertatea, dacă nu viața pe acela care s-ar fi făcut vinovat de acest lucru.

Descumpănit pentru moment de această amenințare, Voldi rămase în picioare, cu degetele înfipte în centură, fără a schița vreun gest de apărare. Tînărul Deran făcu cîțiva paşi şi luă poziție de atac, uşor înclinat înainte.

– Ai face mai bine să-l scoți, Voldi, mormăi el cu un rînjet, sau să recunoşti că eşti un laş.

Evident, cuvîntul era rău ales, chiar şi din partea odraslei regale Voldi țîşni înainte aplicînd cu cotul drept o lovitură zdravănă în plexul prințului, apoi îi apucă iute brațul pe care acesta îl agita sălbatic şi îl răsuci, obligîndu-l să dea drumul pumnalului care căzu în foc. Gîfîind furios, prințul se năpusti din nou asupra lui Voldi care, ignorînd pumnii neputincioşi ai adversarului, îl plesni direct în față.

– Ai să mi-o plăteşti! țipă Deran.

Prințul a fost transportat cu dezgust în cortul său pentru îngrijirea buzelor sîngerînde şi restabilirea mîndriei regale. Voldi îşi reluă locul pe crengile de brad, ceva mai departe de ceilalți, cu capul plecat şi cu umerii căzuți.

– Îmi pare rău, bolborosi el dînd din cap, deprimat

Era un moment critic pentru toți. Nici unul nu cuteză să rişte să i se adreseze pentru a nu fi citat mai tîrziu că ar fi spus: „Ai făcut o treabă bună, Voldi, exact ceea ce merita! Ce altceva puteai face?" Într-un tîrziu, Musef se ridică încet, mai aruncă o creangă uscată de brad în foc şi îşi scutură mîinile, tîrîndu-se în direcția lui Voldi, se aşeză lîngă el pentru a-i ține tovărăşie în tăcere. Veni apoi rîndul lui Robert, tînărul subțirel cu nasul puțin coroiat, nepotul consilierului Dumah, care stă-

tăcut de cealaltă parte a cercului; acum își făcea de lucru
d focul și, trecînd prin fața lui Voldi, îl bătu prietenește
măr. Ceilalți respirau parcă mai ușurați, adresîndu-și unul
priviri care aveau același înțeles pentru toți Deran nu
apăru în noaptea aceea, iar în dimineața următoare, de-
, plecă spre casă.

Voldi nu spuse acasă nici un cuvînt în legătură cu nefericita
plare și așteptă neliniștit, timp de mai multe zile, să fie
cat la tabăra regelui; era aproape sigur că Deran relatase
ul incident într-o lumină nefavorabilă lui Părea însă că
dul avea să fie trecut cu vederea. Existau două variante
le pentru a-l ignora: prințul hotărîse să-și țină gura sau
aflînd versiunea fiului său, își formulase propriile con-
gîndindu-se că e mai prudent ca afacerea să fie uitată.
devărata versiune ajunse însă la urechile Consiliului
u că, o săptămînă mai tîrziu, Voldi era invitat să petreacă
venerabilul său bunic, Mișma Voldi se prezentă cu
în suflet deoarece îi era profund devotat bunicului și
viut să-i pricinuiască vreo supărare. Spre surprinderea
vizita căpătă o întorsătură fericită Nici nu se pomeni
identul din pădure în discuția lor. Cînd Voldi se ridică
Mișma îl însoți la padoc și, cu un gest ceremonios, îi
nta un superb cal negru. Extaziat în fața semețului ani-
oldi își plimbă o mînă pe coama lui mătăsoasă, iar cu
îl îmbrățișă pe bunic, scoțînd strigăte de încîntare
ntul consilier își mîngîia mulțumit barba albă și în ochii
ri se ivi o licărire de mîndrie pentru nepotul său
umele acestui mînz zburdalnic, spuse el, este „Darik"
trînul rege Darik
spunea „Darik cel drept", nu-i așa? întrebă Voldi
Da, așa este! Pentru că era drept în toate hotărîrile sale,
Mișma Se mai spune că regele Darik era iute la mînie
i bine ca oricine să mînuiască sabia, dar nu a scos-o
în fața unui adversar mai slab, indiferent cît de gravă

ar fi fost ofensa. Bătrînul îşi puse mîna ciolănoasă pe bo
catifelat al mînzului şi adăugă: Acest cal, se gîndi el o clip
are nevoie să fie strunit într-o oarecare măsură, însă are u
temperament bun. Ai grijă de el, fiule, să se poarte cum trebu

Voldi continuă să o viziteze pe Fara. Vara, călăreau zilni
împreună, iar cînd sosi iarna timpurie, vremea rea îi obligă
rămînă în casă. Observînd neastîmpărul lor şi lipsa de ocupaţ
Arnon îi propuse lui Voldi să participe şi el la studiile lo
neglijate în ultima vreme. El consimţi de îndată, manifestîn
interes, deşi nu părea animat de ambiţii speciale pentru studi
dar orice moment care-i permitea să mai zăbovească alătu
de Fara era mai mult decît binevenit. Ione era încîntată d
progresele lui şi, constatînd că are aptitudini pentru greac
declară: „El are simţul acestei limbi şi în curînd va putea vor
ca un băştinaş!" Desigur, era o exagerare, însă ea îl încura
anume pentru a-l determina să-şi dea toată silinţa În afară d
aceasta, el putea să-i spună mamei sale că petrecea în mo
profitabil lungile după-amieze de iarnă în casa prinţesei Arno
Kitra zîmbea cu indulgenţă, dar pentru orice observator ato
era limpede că în sufletul ei era mîhnită.

Pe de altă parte, Fara era şi ea tulburată din cauza adorați
aproape nemăsurate pe care i-o arăta Voldi şi clopoţelul d
alarmă al intuiţiei ei o prevenea că băiatul ar putea avea nepl
ceri acasă din această cauză; constatase de altfel că vizite
Kitrei deveneau din ce în ce mai rare Odată fusese aproap
hotărîtă să-i spună lui Voldi că ar fi mai bine pentru amînd
să nu se mai vadă, dar îi lipsise curajul fiindcă şi ea îl iubea c
aceeaşi înflăcărare Oricît de dureros ar fi însă, odată şi odat
trebuia să-i spună; dar Fara amîna mereu trista zi.

Anotimpurile se succedau unul după altul, iar Fara s
maturizase mult peste vîrsta ei. Întîmplările survenite în viaţ
ei o făcuseră mai înţeleaptă încă din copilărie, iar acum, în
perspectiva apropiată a celor şaisprezece primăveri, fata ave

...ata unui adult. O dată cu vîrsta îşi întărise şi convingerea ... sortită să fie o fiinţă nedorită, privită cu suspiciune, pe ... o străină. Iudeii o vor dispreţui pentru că este arabă, iar ... o vor ignora pentru că este evreică. De ce oare lumea ...ută astfel încît bărbaţi şi femei în toată firea să facă ase- ...a diferenţe? Odată i-a pus această întrebare Ionei, care ... punse cu un oftat:

— Aşa a fost dintotdeauna, draga mea, încă de la început!

— Pentru unii, este o lume însingurată, spuse Fara.

— Îmi dau seama ce simţi, îi răspunse Ione cu simpatie. Şi ...m fost o însingurată.

— Da, Ione, însă tu ai o naţionalitate! Eşti departe de ţara ...ar ai o ţară, este cu totul altceva, pe cînd eu... nu sînt ...t un amestec între două ţări care se urăsc. Eu.. eu sînt ...meni

— Nu fi amărîtă, Fara, încercă Ione să o încurajeze. Sînt ...i cei care te iubesc şi te vor iubi mereu. Nu cred că există ...me o fată care să aibă un iubit atît de devotat ca Voldi.

— Ştiu, murmură Fara, însă.. el n-ar trebui! Vocea ei începu ...mure. Va trebui să-i spun! El nu se va putea căsători cu ...! Asta l-ar distruge, Ione!... Ce să mă fac?

Puţin înainte de asfinţit, prinţesa Arnon, suferindă, atît ...it şi psihic, se stinse atît de încet încît cei din jur aproape ...i nu-şi dădură seama.

Prima care înţelese că nu mai e nimic de făcut a fost Fara. ... de pe la amiază, fata se ghemui lîngă patul mamei sale, ...untea lipită de braţul ei firav. Din cînd în cînd se ridica în ...re cu ochii înecaţi în lacrimi pentru a-i scruta faţa inertă, ... descurajată, se aşeza din nou, aşteptînd.

... la jumătatea după-amiezei, bătrînul Kedar ridică pano- ...lin piele ale cortului octogonal care se deschideau spre ...noapte şi răsărit, aşa cum se proceda la aceeaşi oră a ...i zile însorite de vară. La cei optzeci de ani ai lui, Kedar

văzuse destulă moarte în jurul lui şi nu-l mai întrista. Astăzi însă părea chiar prea indiferent în prezenţa ei, tîrîndu-şi de colo pînă colo bătrînele-i oase ca şi cînd între el şi moarte exista o înţelegere tacită.

Cît era ziua de mare, peste o duzină de slujnice se strecurau în vîrful picioarelor în odaia stăpînei lor muribunde, cîte două, cîte trei, o priveau neputincioase de la o distanţă respectuoasă, apoi ieşeau la fel de încet cum intraseră, reluîndu-şi îndeletnicirile întrerupte. Din păcate, nu mai rămăsese nimic de făcut pentru Arnon, şi chiar dacă mai era ceva, bătrîna doică Nefti, care le avusese în grijă pe amîndouă prinţesele încă din pruncie, şi credincioasa Ione erau prezente, forfotind în jurul patului, fiecare nutrind o oarecare gelozie la adresa celeilalte.

În momentul de faţă, întreaga atenţie a casei era concentrată asupra Farei şi a planurilor ei posibile de viitor. Foarte probabil, ea se va căsători cu Voldi, ale cărui intenţii rămăseseră ferme. În general, se spunea că Fara hotărîse să nu se mărite pînă ce responsabilitatea faţă de mama ei nu se încheia, dar în timp ce forţele lui Arnon slăbeau, această îndatorire faţă de ea creştea. Nefericita prinţesă dobîndise o deosebită calitate de a îndeplini tot felul de treburi mărunte şi personale care o reclamau fără încetare: „te rog, dă-mi perna mică: nu, pe cealaltă, draga mea, pe aceea albastră. Mulţumesc, Fara, dar cred că aş vrea mai curînd şalul. . este în pergolă, cred Nu te superi dacă mi-l aduci?! Ştiu că te sîcîi groaznic. " Şi aşa era, dar Fara nu părea niciodată plictisită şi se afla la datorie zi şi noapte. Evident, în această situaţie nu-i putea oferi prea multe bucurii lui Voldi pînă ce nu se va elibera: acum însă nu mai era mult.

Dar unde vor trăi ei? Aceasta era întrebarea care-i frămînta pe servitori, şi în special pe cei mai vîrstnici. Pămîntul îi fusese dat în stăpînire lui Arnon atît timp cît trăia. Era de neconceput ca Voldi, în calitate de soţ al Farei, să ridice vreo pretenţie asupra lui sau ca regele să facă asemenea favoritisme. Voldi

a urma stilul de viață nomad, la fel ca și ceilalți de același rang. Faptul că tatăl său, Urson, era fiul lui Mișma și în calitate de consilier șef era moștenitorul posibil la tron, nu era de actualitate imediată. Pămînturile lui Arnon reveneau domeniilor regale; Voldi împreună cu Fara aveau să urmeze firul căpezii și pășunile, asemenea strămoșilor lor, dar slugile mai vîrstnice, obișnuite îndelung cu viața mai ușoară, ar fi fost prea șubrede pentru o viață atît de aspră.

În timp ce ei se adunau în grupuri mici, așteptînd și veghind, slujitorii se întrebau dacă Fara însăși se va acomoda cu o astfel de viață. Ea nu manifestase niciodată nici cel mai mic interes pentru turmele și cirezile lor sau pentru îndeletnicirile care-i asigurau propria existență, în schimb, își revărsase prietenia asupra păstorilor și familiilor lor. Desigur, nici nu era cazul să încerce cineva să o înțeleagă. Aceasta era Fara și omul de rînd se întreba ce se va întîmpla cu această străină care, pe măsură ce se maturiza, devenea o și mai mare enigmă. Pe cît era de frumoasă, pe atît era de misterioasă, fapt ce putea fi explicat prin moștenirea rasială. Ea constituia o ciudată combinație între arab și iudeu. Obiectiv vorbind însă, fata era un amestec surprinzător de reușit. Femeile arabe sunt mai înalte decît evreicile și mai viguroase. La cei șaisprezece ani ai ei, Fara era zveltă, suplă, aproape băiețoasă, pe scurt – arabă. Fața ei oferea un interesant studiu asupra interferenței raselor. Străvechea antipatie era trasată aici ca pe o hartă. Nasul ei sculptural, fin, cu nări semețe și fremătătoare, era darul lui Arnon Obrazul cu rotunjimi copilărești și gîtul erau ale Mariamnei. O față sensibilă, bine controlată în repaus, însă cu reacții prompte față de orice provocare. Un temperament cu adevărat arab, care se aprindea ușor, izbucnind ca o furtună de vară din munți; dar merita să aștepți oricît pentru a fi răsplătit cu acel zîmbet de căință pe care Fara îl moștenise de la un lung șir de generații de oameni puternic emotivi, care credeau în ispășire și care nu se rușinau niciodată de lacrimile lor

Ultima zi a lui Arnon se scurgea încet, iar cînd soarele care cobora alunecă în spatele piscului Arcturus, la douăzeci de mile depărtare, bătrînul Kedar ridică şi panourile de pe latura de apus a cortului, permiţînd să pătrundă o adiere parfumată de iasomie. Fara se trezi şi ridică privirea asupra fermecătoarei privelişti: în prim-plan apăreau colinele unduitoare care se pierdeau pînă în valea verde a Ainsei, străjuită în depărtare de semeţul Arcturus; dacă priveai apoi peste versantul dinspre miazăzi al muntelui, zăreai scînteierea argintie a Mării Moarte

Observînd-o pe Fara absorbită în gînduri, Ione se apropie de ea şi-i şopti că sosise Voldi. Dorea ea să-l vadă? Fara clătină din cap.

– Spune-i lui Voldi să nu mă aştepte, murmură ea; şi, în timp ce Ione se îndepărta, mai adăugă: Spune-i că nu pot veni acum. Va înţelege...

Ochii încercănaţi şi încărcaţi de tristeţe se întoarseră spre faţa suptă a mamei sale. Îşi lipi obrazul de pieptul lui Arnon şi ascultă. şi ascultă. Bătrîna Nefti făcu un pas înainte, ridică o mînă ca să impună tăcere, deşi nu exista un loc mai tăcut ca acesta. În cele din urmă, Fara se îndreptă, îşi sărută mama uşor pe frunte, temîndu-se parcă să n-o trezească. Se ridică apoi încet în picioare. Nu mai exista nici urmă de lacrimi în ochii ei, iar figura mîndră era perfect destinsă. O atinse uşor pe umăr pe bătrîna Nefti şi, făcînd un mic gest de apreciere faţă de ceilalţi, părăsi cortul.

Voldi o aştepta în grădină. El se ridică şi o cuprinse în braţe, iar Fara se cuibări la pieptul lui. O simţi zguduită de suspine şi o atrase mai aproape de el

– S-a stins? întrebă el.

Fara încuviinţă dînd din cap, obosită şi descurajată.

– Eu voi avea grijă de tine, draga mea, murmură Voldi

– Vorbim despre asta altă dată, propuse Fara, eliberîndu-se uşor din îmbrăţişarea lui Cred că sînt multe lucruri de făcut acum. Te-ai putea duce la tabăra regelui... şi să le spui?

– Desigur! Dar mă pot întoarce după aceea?

– Voldi, îmi pare rău, sînt atît de obosită! Poate mîine...

O cuprinse din nou în brațe și o sărută, dar ea răspunse ...ic.

Îndată ce Voldi se îndepărtă călare, Ione se apropie de ..., care rămăsese în grădină, pe scaunul preferat al mamei ..., dusă pe gînduri.

Ce ne facem acum, Ione? întrebă ea cu un glas aproape ... Cunosc atît de puține lucruri despre toate acestea...!

– Bărbații vor veni diseară, draga mea, și se vor ocupa de ... necesare pentru înmormîntare.

Și eu.. ce trebuie să fac în asemenea situație?

Tu n-ai de făcut nimic. Nefti și cu mine o vom pregăti ...tru îngropăciune. Ione o apucă de braț. Hai, vino, acum ... voie de puțină odihnă. Îți aduc îndată ceva întăritor ...

...ara, tîrziu, regele Zendi în persoană sosi împreună cu o ...ă de vecini După ce-i adresă Farei cîteva cuvinte de ...lare și îmbărbătare, o părăsi și îi spuse că el și regina ar ... vadă a doua zi. Fara se întinse pe pat, închise ochii și ...ndă capul în perne, să nu mai audă tropăitul cailor care ...rtau. Cînd se trezi, totul era liniștit. Luna plină strălucea ...schizătura cortului Ione se strecură foarte încet în ...re, Fara îi făcu semn și fata, ascultătoare, veni și se ... lîngă ea pe marginea patului.

...i vrea să faci ceva pentru mine, Ione? întrebă Fara, ...ptit. Și vreau să-mi promiți că n-ai să spui niciodată, ...nui.

...cea lui Ione tremură ușor, apoi încuviință grăbită

– Vreau să ridici mîna și să juri pe zeii tăi că vei face ce-ți ...pune și.. că nu vei dezvălui acest lucru niciodată, ...nui!

I... ezită și începu să plîngă.

...i vrea să știu, draga mea, spuse ea printre lacrimi, sper ...te ceva ce nu se cade să faci!

– Lasă-mă pe mine să judec dacă trebuie sau nu! Tonul Farei era acum aspru. Vei face ce-ți cer și vei păstra secretul!

Protestînd, Ione ridică o mînă tremurîndă și spuse:

– Da, Fara, voi face precum vrei și nu voi spune nimănui.

Ridicîndu-se brusc, Fara se apropie de măsuța unde își ținea lucrul de mînă și se întoarse cu o foarfecă pe care o înmînă sclavei care o privea înmărmurită.

– Taie-mi părul! Fara își înșfăcă cu degetele coada-i lungă și grea ce atîrna pe spate și îi spuse: Aici! Vezi, Ione? Chiar aici, deasupra mîinii mele. Voi fi băiat. Taie-l să fie la fel ca al lui Voldi. Ione scîncea ca un copil. Mi-ai promis! Fara o scutură de umeri cu brutalitate. Nu mai sta și plînge! Hai odată! Fă ce-ți spun și fă-o repede!

Protestînd încă printre suspine, Ione comise crima. Cînd termină, Fara se retrase în alcovul ei și, nu după mult timp, reveni sub înfățișarea unui tînăr arab de condiție bună, înfășurată într-un burnus – o foarte reușită copie a celui purtat de Voldi.

– Cum arăt? întrebă Fara.

– De unde îl ai? se miră Ione cu vocea sugrumată.

– L-am făcut, răspunse Fara, cu mult timp în urmă.

– Dar de ce? Ce ai de gînd să faci?

– Plec foarte departe, Ione, pentru a-mi duce la îndeplinire un jurămînt, declară Fara pe un ton grav. Dar să ai grijă să ți-l ții și tu pe al tău!

Veștile alarmante se răspîndiră dimineața, devreme. Bătrînul Kedar se duse călare la tabăra regelui cu groaznica știre despre dispariția Farei în cursul nopții. Năzdrăvana Saidi, pentru care Fara insistase să fie plasată într-un țarc separat, dispărusese și ea. Zendi trimise vorbă unui număr de tineri călăreți, relatîndu-le ce se întîmplase. După părerea lui, Fara, cu durerea în suflet, chinuindu-se să-și găsească somnul, pornise într-o nesăbuită goană călare, sub clar de lună. Bănuind că suferise un accident, aceștia se împrăștiară în toate direcțiile.

Voldi porni şi el în galop pe cărarea lor preferată, care [illegible]a pînă la marginea platoului. În locurile unde cărarea se [illegible]usta şi coborîrea era mai abruptă, descăleca şi îşi purta [illegible]lul sleit de căpăstru, căutînd orice indiciu, cît de mic. O [illegible] cu coborîrea serii, speranţele lui se risipiră. Nu se mai [illegible]arse la locul de întîlnire convenit cu prietenii lui, angajaţi [illegible] în căutare, pentru că se afla la multe mile depărtare, cu [illegible]lt mai departe de limitele la care ajunsese el vreodată.

La ivirea zorilor, Voldi îşi reluă cursa, acum în sens invers, [illegible]ndu-se din cînd în cînd, acolo unde cărarea era primej-[illegible]să, pentru a asculta profunda tăcere ce-l învăluia şi începea [illegible]trige cu disperare: Faraaa! Faraaa!

CAPITOLUL IV

Saidi, tînăra mînză murgă, avea o fire independentă şi nărăvaşă, însă era dotată cu picioare sigure Bătrînul Kedar, din ce în ce mai prudent o dată cu vîrsta, nu se încredea în ea, pe cînd Fara îi înţelegea mai bin capriciile şi ştia că, deşi zburdalnică, nu era răutăcioasă

Pe parcursul primelor cinci mile de coborîre treptată, Far nu o menajase deloc, gîndindu-se că timpul era preţios. De bătrîna ei doică Nefti o mustrase să se odihnească, aceast putea descoperi în orice moment patul gol şi, sculînd toat casa, putea declanşa imediat urmărirea.

La început, simţind nevoia de mişcare, Saidi încercă cîte ghiduşii, trecu de la galop la salturi şi sărituri, se prefăcu că s teme de orice bolovan uriaş sau buturugă luminată de raze argintii ale lunii, însă pintenii Farei o descurajară îndată, fă cînd-o să înţeleagă că aici nu era vorba de joacă.

După un timp, drumul deveni uniform pe o distanţă d cîteva mile, înainte de a se angaja pe cărări cu cotituri bruş care duceau la poalele văii. Aici descălecă şi merse alături d Saidi, pînă ce mînza începu să dea din cap nervoasă; totdeaun se împotrivea să fie purtată de căpăstru, afară de momentel în care era prea obosită.

Din cînd în cînd, treceau prin faţa colibei unui ţesăto cufundată în întuneric şi linişte; doar cîteva capre ridicau capu tele curioase la trecerea lor, în rest, noaptea era calmă Da

Fara avea un sentiment straniu că nu e singură. Deşi trecuseră abia şapte ore de la pierderea suferită, i se părea că aceasta se întîmplase cu foarte mult timp în urmă. De fapt, aşa şi era, deoarece durerea incurabilă i se cuibărise în suflet încă de pe cînd degradarea sănătăţii lui Arnon prevestea un sfîrşit inevitabil.

Era ciudat, de asemenea, gîndi Fara, că nu simţea nici o ameninţare în legătură cu temerara misiune pe care şi-o asumase. Cu toate acestea, nu o dată îşi spunea că aceasta e o treabă foarte serioasă, o treabă de bărbat, care îi va pricinui, fără îndoială, multe necazuri înainte de a ajunge la obiectivul bine fortificat în Galileea. Pe scurt, ea se îndrepta către un dezastru aproape sigur, şi asta atît de rapid cît o putea duce picioarele ei zvelte.

Reconsiderarea obiectivului ei nu avu însă darul să o descurajeze, în primul rînd pentru că îndrăzneaţa ei misiune fusese anunţată cu atîta ardoare şi cu mult timp înainte, încît aceasta devenise unicul ţel al vieţii sale

Mai exista apoi şi prea iubitul ei Voldi, căruia îi pricinuise atîta îngrijorare! Ce bine ar fi procedat, gîndi ea, dacă i-ar fi spus hotărîtă că nu se va putea căsători cu el niciodată şi dacă l-ar fi obligat-o să-i spună motivul; i-ar fi spus că nu-l iubeşte Voldi însă ar fi ştiut că nu acesta este motivul adevărat, deoarece ea îi dăduse prea multe dovezi de dragoste Oricum, Voldi nu se va frămînta prea mult timp: în împrejurări similare, orice fată ar reacţiona altfel, dar un bărbat se poate consola foarte repede. Ce noroc au bărbaţii că sînt în stare să smulgă rădăcinile iubirii şi să le transplanteze cu succes în altă parte, fără ca planta să-şi piardă din prospeţime. Într-adevăr, nu avea nici un motiv să se îngrijoreze din pricina lui Voldi

Un singur lucru o neliniştea. cît timp şi cît de neobservată putea trece deghizarea ei sub înfăţişarea unui tînăr oarecare? Desigur, nu există altă alternativă. Era de neconceput ca o fată de şaisprezece ani să poată călători singură din sudul

Arabiei pînă în nordul Galileii fără să rişte unele situaţii foarte neplăcute, dacă nu de-a dreptul primejdioase, efortul de a trece drept un tînăr căruia nu-i mijise încă mustaţa era nebunie curată!

În ciuda tuturor acestor riscuri, existau însă şi cîteva aspecte în favoarea Farei: de felul ei, avea o voce joasă, uşor răguşită, ceea ce pentru un străin trecea cu uşurinţă drept vocea unui adolescent. Mai era apoi turbanul bine îndesat pe cap care ascundea curbele delicate ale chipului său de fată. Chiar şi aşa, era nevoie de mult curaj şi siguranţă de sine pentru a-şi juca rolul în prezenţa neaşteptată a bărbaţilor. Pînă acum nu-i fusese tocmai greu să-şi disimuleze sexul în faţa altor femei.

Pregătirea o costase pe Fara multe ore de trudă. În secret ea exersase îndelung cum să pară cît mai autentică înfăţişarea unui băiat pe care-l voia impertinent, obişnuit cu un limbaj colorat, presărat cu înjurături. De cîte ori nu exersase în camera ei de dormit mersul cu paşi mari, apăsaţi, aroganţi, dînd capul pe spate în semn de sfidare. rîsese singură la vederea propriului chip reflectat în tava din metal bine lustruită atîrnată pe uşă; dar se întristase în momentul următor la vederea gropiţelor de faţă pe obrajii „tînărului" şi hotărî să nu mai zîmbească.

Cînd se crăpă de ziuă, Fara traversă extremitatea dinspre miazăzi a văii fertile Aisne, ajungînd în valea aridă Zered, care străjuia ţărmul de răsărit al Mării Moarte. Era o întindere dezolantă, lipsită de vegetaţie, păsări, rozătoare sau reptile, nu existau nici chiar insecte care abundau în mai toate deşerturile, astfel încît Marea Moartă îşi merita pe drept cuvînt numele. Saidi şi călăreaţa ei nutreau speranţa că în curînd vor părăsi acest ţinut pustiu şi iuţi paşii. Fara îşi încordă privirea pentru că la orizont se profila străvechea aşezare Akra, despre care ea ştia că duce o existenţă precară în mica oază ce se întindea la extremitatea sudică a Mării Moarte.

Soarele dogorea deja cînd fata zări primele pîlcuri de ...lmieri şi chiparoşi, precum şi cîteva colibe sărăcăcioase răz... ite în jurul unui uriaş cort cafeniu. Acesta putea fi hanul ...de trăgeau caravanele şi îngrijitorii lor. La intrarea cortului, ...ra descălecă şi înmînă frîul iepei sale năduşite unui bătrîn ...ab taciturn; cu paşi mari şi ţanţoşi o luă pe lîngă ţarc, unde ...du cîteva ordine pe un ton arţăgos în legătură cu adăpatul ...sălatul calului. Cînd hangiul iritat mormăi că ştie el ce are ... făcut, Fara îi strigă neîncrezătoare că dacă ar şti, el ar fi ...mul om bătrîn întîlnit în viaţa ei care să ştie sau căruia ...-i pese de felul în care se adapă un cal înfierbîntat în aşa fel ...cît să nu-i dăuneze şi propuse să stea lîngă el pînă ce va ...ce treaba cum trebuie.

O bătrînă sfrijită, cu un aer posac, pregăti o gustare sărăcă... oasă din ouă prăjite şi pîine veche Simţind că în prezenţa ...nei femei trebuie să se comporte ca un bărbat, Fara începu ... se plîngă în legătură cu mîncarea, aruncîndu-i bătrînei femei ...serie de înjurături care i se păreau mai potrivite în gura unui ...rbat în asemenea împrejurări. Veni apoi momentul să intre ... încăperea ce-i fusese destinată; aici furia ei ajunse la culme ..., voit nestăpînită, începu să o blagoslovească pe bătrînă cu ... felul de epitete ca· nebună, şleampătă şi împuţită, cuvinte ...xprimate într-o greacă aproximativă, conştientă că vocabu... rul ei de insulte şi injurii în această limbă – învăţată cu buna ... Ione – mai necesita o oarecare şlefuire

După vreo două ore de somn adînc, Fara porni din nou la ...rum, nu înainte de a plăti gazdelor de două ori pe cît ceruseră ...rînd bărbăteşte că nu va mai pune piciorul vreodată într-un ...c ca ăsta, în care nici o capră nu ar putea trăi. La neruşinatele ...cuzaţii, bătrînul şi uscăţiva lui nevastă – recunoscători pentru ...n asemenea chilipir neaşteptat – admiseră cu respect că aşa ...ra. Fara zîmbi mulţumită şi, în timp ce se îndepărta călare ...ătre ţinuturile dinspre miazănoapte, temerile ei începură să ...e risipească oarecum.

După-amiază tîrziu, după o cursă monotonă sub soarele dogoritor de-a lungul țărmului de un argintiu orbitor, ea intră în orașul Engedi, punctul terminus răsăritean al vechiului „drum al sării" din portul Gaza. Era unul dintre cele mai sordide locuri; micile cocioabe în formă de cutii, construite din cărămizi coapte la soare, se înșiruiau de-a lungul unei poteci înguste și prăfuite, unde domnea un aer sufocant... Ajungînd la hanul principal, în vecinătatea căruia se aflau țarcurile pentru animale, acum înțesate cu catîri și cămile, împreună cu soioșii lor îngrijitori, Fara se interesă amabilă de ceva de-ale gurii și un pat pentru noapte. Deodată își dădu seama de greșeală atunci cînd arogantul hangiu îi arătă o saltea de paie jegoasă, într-o încăpere unde se mai aflau încă vreo șase asemenea culcușuri. Retrăgîndu-se cu dezgust, dădu drumul tezaurului său de înjurături arabe și îi făcu cunoscut stăpînului hanului că ea nu obișnuiește să doarmă laolaltă cu iepurii, cîinii și porcii Astfel admonestat, hangiul o conduse respectuos spre o încăpere separată în care patul, chiar dacă nu era confortabil, era măcar mai puțin îngălat decît cel pe care-l refuzase

Fara dădu mai multă atenție acestui incident. Evident, era o greșeală să ceri ceva pe un ton politicos; oamenii socoteau politețea drept un semn de slăbiciune și disprețuiau vorbirea aleasă. Să stai și să aștepți să-ți vină rîndul sau să accepți orice ți se oferă, fără să protestezi, nu însemna decît că ești obișnuit să fii dat la o parte și că nu ești în stare să-ți aperi drepturile. Era o lume profund dezgustătoare, hotărî Fara, dar dacă de aceasta va avea parte de acum înainte, va încerca să se adapteze condițiilor ei. Încruntîndu-se și pufăind zgomotos, fata începu să umble înfuriată cu pași mari și apăsați pe podeaua goală care trosnea la fiecare călcătură. În această dispoziție belicoasă, ea se întoarse în încăperea comună a hanului, unde se afundă într-un scaun deșălat. Încrucișă picioarele și începu să-și plesnească nervos cu cravașa cizmele înalte, frumos lucrate – un dar de la Voldi. Negustători arătoși

i bine îmbrăcați veneau și plecau, salutîndu-se cînd și cînd Aproape fiecare se cunoștea cu fiecare. Fara își dori sincer să bărbat, văzîndu-i cît păreau de stăpîni pe ei, și asta fără i un efort. Le admira siguranța și încerca să-și închipuie că a face parte din lumea lor O bucată bună de vreme, prezen- ei în această încăpere întunecoasă trecu neobservată. Din nd în cînd, un tînăr ce trecea prin fața ei îi arunca o privire lipsită de interes și se ducea mai departe. Acesta era un semn n, iar Fara respiră mai ușurată.

Imediat în stînga ei, pe două scaune ponosite dintr-un șir treg de alte asemenea, cu spătarele lipite de perete, se aflau bărbați angajați într-o discuție serioasă. Vorbeau în gre- e, deși era evident că sînt romani. Fara nu mai văzuse odată vreun roman, dar i se spusese cum arată

Bărbatul de pe scaunul cel mai apropiat de ea avea în jur patruzeci de ani și, după înfățișare, părea să fie cineva de mă Asemenea prietenului său, cu mult mai în vîrstă, avea pect plăcut, iar părul lui sur era tuns scurt. Avea fața nzată, cu excepția unei dungi albe înguste pe frunte unde tase o banderolă pentru a se apăra de soare. Tunica lui de uloarea nisipului, cu bordură purpurie, era dintr-o țesătură bună calitate; centura, teaca pumnalului, precum și san- le care îi ajungeau aproape pînă la genunchi dovedeau o atură costisitoare Fara presupuse că ambii erau conducă- de caravane, aparținînd aceleiași companii. La o privire tentă, observă că bărbatul mai tînăr avea o mică crestă- în formă de „V" în partea de sus a urechii. Deci. . acesta părea însă că această servitute nu-l stinghereşte.

– Sper că el va mai fi aici cînd ne întoarcem, peste o mă, tocmai spunea sclavul cu figură distinsă. Aș vrea mai aud vorbind, deși mă îndoiesc că atunci va mai fi Legionarii vor pune mîna pe el, pentru că – așa cum ai o și tu – vorbirea lui este înflăcărată. Dar pe toți zeii, lu , avea dreptate în tot ce spunea!

– Da, încuviință Aulus, lumea s-a înrăit destul ca să merite o pedeapsă, şi aşa a fost întotdeauna. Dar.. omul ăsta e de-a dreptul nebun, Tim.

Bărbatul mai vîrstnic se întoarse acum cu fața şi Fara zări o lungă cicatrice de-a curmezişul obrazului, o amintire dintr-o bătălie sîngeroasă petrecută cu mult timp în urmă, gîndi ea.

– Iată, aici ne deosebim, Aulus, se împotrivi Tim. E adevărat că prin ceea ce predică pustnicul se vede că are un curaj nebunesc, dar aş vrea să văd pe unul mai puțin nebun în stare să strîngă în jurul lui atîta mulțime şi să-i țină ore în şir sub un soare dogoritor, cu ochii şi gurile căscate, şi se spune că face asta zi de zi!

– Ei, ştii cum sînt oamenii, spuse Aulus nepăsător. Acest fanatic pe jumătate lihnit de foame, care se hrăneşte cu lăcustele deşertului, se cocoață pe o stîncă mare şi începe să urle că lumea asta netrebnică merită să fie pedepsită. Gloata, neavînd altceva mai bun de făcut, vine să caşte gura, să-i urmărească maimuțărelile şi să-i asculte îngrozită profețiile. Aulus îşi schimbă poziția pe scaunul care trosni şi continuă să improvizeze. Oamenii asta caută, Tim. Viețile lor goale sînt lipsite de senzații stimulatoare şi le place să simtă fiori de gheață pe şira spinării, în special cînd instinctul le spune că nu e decît o absurditate.

Urmă o pauză şi Fara, care intenționat ciulise urechile, se aplecă puțin înainte, sperînd că Aulus nu spusese ultimul cuvînt. Dintr-o dată, Tim remarcă liniştit:

– Mă întreb dacă totul este chiar o absurditate!

– Omul e țicnit de-a binelea! replică Aulus batjocoritor, apoi se ridică, se întinse alene şi căscă. Nici tu nu eşti departe de el. Ne vedem la cină; mă duc să mai arunc o privire la cămila aia şchioapă.

– Un moment, Aulus! Tim puse mîna pe brațul prietenului său cu obrazul însemnat şi acesta se aşează din nou, cu un zîmbet îngăduitor Vorbeam de mulțimea aceea din Hebron,

ște sărmani ignoranți și păduchioși care se mulțumesc să a cît e ziua de mare cu gura căscată ca la o maimuță în că, dar pe lîngă ei mai erau cel puțin o duzină de oameni me îmbrăcați, oameni învățați, care păreau că urmăresc cu ență tot ce spunea pustnicul.

- Localnici, fără îndoială, explică Aulus, plictisiți de pre-ța omului în orașul lor și care așteptau să se iște o încăierare ei să-l poată înhăța pentru tulburarea liniștii.

- Dar se vedea bine că unii dintre ei veneau de departe, Aulus Chiar eu l-am întrebat pe un băiat isteț, cu înfățișare cută, îngrijitor de cămile, dacă n-ar vrea o slujbă, mi-a spuns cu mîndrie că este deja în serviciul eminentului legiu-Ben Iudah, un membru al Sinedriului din Ierusalim.

- Ce mai e și ăsta Sinedriu?

- Organul lor legiuitor

- Eu credeam că Roma le face legile

Doar legile asupra taxelor; Sinedriul se ocupă de restul

- Ai desigur un talent ciudat, observă Aulus, de a acumula ormații inutile Ce altceva mai știi în legătură cu le-e iudeilor?

- Doar că există mult prea multe De ce un iudeu poate fi tat doar pentru că tîrăște un scaun în fața ușii sale de at! O mică urmă lăsată pe pămînt și gata, se cheamă „arat"!

- Eu cred că astea nu sînt decît scornelile tale, Tim, chicoti ulus. Dar fie și cum spui tu, poate că înțeleptul Ben Iudah, ind pe acolo din întîmplare, s-a oprit și el ca și noi să-l ulte pe nebun – din curiozitate

Posibil, însă e mai mult ca sigur că oameni importanți îl spionează pe acest pustnic El însuși este iudeu și le ște compatrioților lui Desigur, Templul nu-și poate per-ă-l lase în continuare să strîngă în jurul lui mulțimi tot mari cu fiecare zi și să urle că lumea este atît de ticăloasă merită să fie purificată. Asta-i treaba exclusivă a Tem-lui, să vegheze ca lumea, sau cel puțin aceea a iudeilor –

singura care contează în această țară – să se comporte cum se cuvine. Aceşti legiuitori şi rabini nu pot permite unui profet înfierbîntat să străbată Iudeea în lung şi în lat, spunîndu-le miilor de oameni că țara lor este bîntuită de la un capăt la altul de stricăciune, lăcomie, nedreptate şi că Dumnezeul lui – care este şi al lor – va prelua din mîinile autorităților recunoscute întreaga misiune de reînnoire, de care se va ocupa personal.

Aulus zîmbi la auzul acestui lung discurs şi din nou se ridică să plece.

– Poate că ai dreptate, spuse el tărăgănat. În cazul ăsta, probabil că-l vor azvîrli într-o temniță şi vor uita de el – şi lumea la fel. Dacă un om moare de o moarte sîngeroasă, ca un martir, pentru cine ştie ce idee nouă, oamenii îl țin minte şi îi ridică un monument; dar dacă se lasă aruncat în închisoare . Pfff! Lasă-l să putrezească acolo. Aulus îşi scutură mîinile de praf şi se îndepărtă.

După un timp, chipeşul bărbat cu pronunțate riduri la coada ochilor şi cu crestătura pe ureche întoarse încet capul spre Fara, privind-o cu răceală.

– În ce direcție mergi, tinere? o întrebă el în aramaică, ceea ce însemna că o luase drept iudeu.

– Merg spre asfințit, domnule, răspunse Fara în greacă, pînă spre Gaza.

– Ai mai fost pe acolo? întrebă Tim, iar cînd Fara dădu din cap în semn că nu, el adăugă: Frumos loc, n-am ce spune! Tocmai bun să-ți pierzi cămaşa şi să te trezeşti cu beregata tăiată. Lasă-mă să-ți dau un sfat: dacă vrei să ajungi într-acolo, ia-o pe mijlocul drumului şi fereşte-te să ai de-a face cu vreun localnic. Şi încă ceva: nu mînca din mîncarea lor, nu bea din apa lor şi nu crede minciunile lor.

– După cîte văd, nu prea îți place Gaza, comentă Fara. Oricum, îți voi urma sfatul. Primul mare oraş spre asfințit nu este Hebron? E cumva mai bine pe acolo?

– Mult mai bine! Vreme de două mii de ani, Hebron a fost ufundat într-un somn adînc, aşa încît acolo aproape nimic are viaţă, dar cel puţin nu vei fi jefuit, otrăvit sau asasinat patul tău Tim îşi încrucişă din nou picioarele şi o privi pe ara cu interes. Cum se face că vorbeşti greaca, tinere? Nu ăieşti în Grecia, nu-i aşa?

– Nici dumneata, domnule, replică Fara cu aceeaşi sinceritate, deşi vorbeşti greaca.

– Eu sînt grec! declară Tim cu mîndrie. Tu eşti iudeu, nu-i aşa?

– Nu sînt, răspunse Fara, sînt arab.

Tim îi cercetă faţa cu interes, îşi ţuguie buzele şi dădu din ap descumpănit.

– Am greşit, murmură el, sper că nu te-am jignit.

– Nu, deloc, domnule Eu n-am nimic cu poporul iudeu.

Tim rîse încet şi spuse că nu se gîndise vreodată să audă pe cineva vorbind astfel.

– Dar, domnule, riscă Fara, nu e prea mult de cînd evreii arabii erau aliaţi.

– Ce mai alianţă...! spuse Tim în batjocură. Desigur că tu tu totul în legătură cu această nefericită căsătorie. Un singur lucru însă n-am putut înţelege niciodată; cunosc mulţi arabi, meni dintr-o bucată, care nu-şi doresc altceva în viaţă decît luptă bună, şi atunci mă întreb de ce nu l-au spintecat să-i oată măruntaiele acelui ticălos de iudeu care a umilit-o pe rinţesa voastră? Desigur, nu pentru că au uitat sau că nu le pasă...!

Incapabilă să se mai gîndească la un răspuns potrivit, Fara chimbă brusc subiectul.

– Nu m-am putut abţine să nu aud discuţia voastră în legătură cu un profet pe care l-aţi întîlnit şi care spune că lumea fi pedepsită pentru fărădelegile sale A lăsat el să se înţeleagă el va aplica această pedeapsă?

– Nu, nu el, spuse Tim, omul a avut grijă să spună că el

nu e decît o solie care vestește venirea apropiată a unei persoane de esență divină, pe care a zugrăvit-o ca pe un răzbunător, o divinitate trimisă din Ceruri cu un sceptru în mînă. Putregaiul pe care noi îl numim civilizație va fi tăiat din rădăcină pentru a putea crește ceva sănătos și folositor.

– Și asta se va întîmpla curînd? întrebă Fara.

– Dacă e să-i dai crezare profetului, s-ar putea întîmpla săptămîna viitoare, cel mai tîrziu. Dacă el ar fi spus că acest lucru se va întîmpla peste o sută de ani, prezicerile lui ar fi fost mai puțin riscante.

– Și mai puțin interesante, adăugă Fara. Crezi că profetul ar putea fi aici – la Hebron – mîine?

– Doar dacă nu a hotărît să plece mai departe, în sus, spre coline. El se afla la cel puțin o jumătate de milă înspre miazănoapte cînd am zărit mulțimea. După cum se pare, el nu ține seamă de cerințele oamenilor. Se pare că merge unde vrea el, iar noroadele îl urmează. Dacă te interesează, îți sugerez să întrebi pe drum, pe măsură ce te apropii de Hebron; aproape oricine îți va putea spune. Pe acolo nu se vorbește decît de el. Tim se ridică să plece, iar Fara făcu la fel.

– Am dreptate să presupun că ai cam crezut ce spunea el? întrebă ea serios.

Tim își mușcă buzele și făcu o pauză, vădit pentru a reflecta.

– Nu știu exact ce să cred, răspunse el măsurîndu-și cuvintele. Iudeii sînt oameni ciudați. Ei și-au avut dintotdeauna profeții lor și multe din prezicerile lor s-au adeverit, chiar și cele privitoare la datele evenimentelor mai importante și la deznodămîntul războaielor foarte îndepărtate. Ar fi bine să-l auzi cu propriile tale urechi pe acest Ioan. El poate greși mult, dar nu e nebun!

– Prietenul dumitale pretindea că e nebun de legat, replică Fara.

– Prietenul meu, spuse Tim tărăgănat, e grec neaoș și a

Filiala IENACHIȚA VACARESCU
Str. Basianu Nr. 10
Telefon 3.37.37.61

[illegible]enit roman sadea. El nu are încredere în nimic ce nu se [illegible]te mînca, îmbrăca, cumpăra, vinde sau călări.

În ciuda împotrivirii lui Saidi de a părăsi drumul larg pe [illegible]e se angajase, Fara se întoarse la locul de unde pornea un [illegible]lt drum improvizat, cu o lățime de peste cincizeci de iarzi și [illegible]e ducea către miazănoapte, traversînd o pajiște cosită. Tere[illegible]l era moale și calul înainta încet.

Poteca dezgolită traversa cîmpia și un alt drum, mai puțin [illegible]culat, se deschidea peste o altă cîmpie secerată, apoi peste [illegible] pod pe dedesubtul căruia trecea un pîrîiaș Făcea o cotitură [illegible]ntru a ocoli un pîlc de chiparoși, urca un deal, traversînd o [illegible] pajiște, trecînd peste un vad, apoi continua drept înainte.. [illegible]u înainte. După vreo cinci mile monotone de mers călare, [illegible]ra zări în sfîrșit un sat. La întretăierea drumurilor se afla o [illegible]tră care spunea că locul se numește Tekoa. Cărarea trecea [illegible]rin mijlocul așezării, însă Fara ocoli puțin în speranța de a [illegible]tilni pe cineva care să-i spună cam pe unde s-ar afla profetul.

Satul era aproape părăsit; micile bazare și piața de pe strada [illegible]rincipală erau închise. Mai departe, în zona locuită, o femeie [illegible]trînă și firavă se aplecase peste marginea unui puț, trudind [illegible]n greu să scoată o găleată cu apă. Fara se apropie, descălecă [illegible]-i dădu o mînă de ajutor. Așezară găleata mare plină cu apă [illegible]ngă fîntînă Bătrîna femeie în zdrențe, respirînd greu, îi adresă [illegible]rei un zîmbet cu o gură știrbă și îi oferi o cană din [illegible]blă ruginită

– Ce bună e! spuse Fara Ea umplu cana pentru gazda ei, [illegible]oli găleata în jgheabul de piatră de-alături și scoase căpăstrul [illegible]le pe iapă. Și lui Saidi îi este sete, adăugă ea, coborînd din [illegible]ou găleata

– N-am mai auzit un astfel de nume de cal, observă bătrîna, [illegible]e unde vii, tinere domn?

– Din Arabia!

– Dar eu cred că ești israelit

– Nu, amîndoi sîntem arabi, Saidi şi cu mine

Bătrîna strînse neîncrezătoare buzele scorojite şi se încruntă.

– Cum se face că-mi ceri de băut? întrebă ea pieziş.

– Pentru că pari prietenoasă şi apoi... mi-era sete, răspunse Fara, netulburată de ostilitatea femeii Îţi voi plăti bucuroasă pentru apă.

– Noi nu vindem apa

– Atunci, iată aici un mic dar, spuse Fara, oferindu-i un ban.

Bătrînii ei ochi sclipiră îndată ca mărgelele la vederea darului, dar clătină energic din cap. Fara lăsă bănuţul pe marginea fîntînii, iar femeia se întoarse şi scuipă cu dispreţ pe pămînt. Înăbuşindu-şi un zîmbet, Fara spuse:

– Caut un profet iudeu; numele lui este Ioan. Îl urmează multă lume şi aş dori şi eu să-l ascult. Mi s-a spus că a trecut pe aici. Nu cumva ştii încotro s-a dus?

– El este fiul satanei! se oţărî bătrîna. Un profanator! Blestemaţi fie toţi necredincioşii care ascultă netrebniciile lui.

Fara învîrtea ostentativ în mînă punguţa cu bani; dezlegă baierele şi întrebă calmă:

– Ştii pe unde ar putea fi el acum?

Cîteva clipe bătrîna ezită şi rămase tăcută, în timp ce Fara scoase cîţiva bănuţi de argint în palmă. Îi puse apoi la loc în pungă şi se azvîrli în şa. Bărbia zbîrcită a femeii începu să tremure. Era evident că se dădea o luptă între sărăcia şi pioşenia ei. Cu un gest aproape furios, indică direcţia nord-est.

– Ei spuneau că o ia spre rîu, strigă ea, şi toată Iudeea îl urmează! Toţi cei din Tekoa li s-au alăturat păgînilor! Şi lacrimi începură să i se prelingă pe obrajii veştejiţi. Pînă şi omul meu şi fata mea, împreună cu bărbatul ei şi copiii lor – toţi au înnebunit ca şi ceilalţi!

Părîndu-i sincer rău pentru creatura jalnică care acum plîngea de-a binelea, Fara întrebă încet:

– Dar ce a spus omul acela de v-a mîhnit atît de tare?

– Îşi bate joc de străvechea noastră credinţă! spuse femeia,

uspinînd printre lacrimi, şi îşi şterse ochii cavernoşi cu poala orţului ei decolorat. El stă acolo în pustiu de ani de zile fără facă nimic şi nu-i pasă de alţii; n-a fost niciodată la sinagogă nu a dus nici un dar la altar, iar acum vine să-şi bată joc de cligia strămoşilor lui!

– Asta nu înseamnă cumva că are o nouă religie? întrebă Fara

– Spune că în curînd va apărea un înger care ne va arăta e trebuie să facem, ca şi cînd am fi păgîni, fără nici un Dumnezeu.

– Probabil că vorbele lui nu sînt pe placul preoţilor voştri, supuse Fara

– Nu le place! Bătrîna femeie clătina din cap cu amăciune. Aşteaptă numai şi ai să vezi cum îi vor băga pumnul gură pentru blasfemiile sale! Cu Dumnezeu nu e de glumit!

Fara dechise din nou punga şi lăsă să mai cadă cîţiva bănuţi mîna zbîrcită. Bătrîna îi înşfăcă, privi apoi ameninţător şi u un efort nereuşit să scuipe. Saidi tropăia de nerăbdare, că, fericită să plece din nou la drum, porni în galop vioi

Cu o oră înainte de asfinţit, Fara îi găsi în sfîrşit; o mare mulţime – oameni singuri, în cupluri sau cu familii ocupau prafaţă întinsă ce fusese păşune pentru turmele de oi, pe malul înalt al Iordanului Tocmai se pregăteau de cina pe care dusese fiecare. Fara se opri la o oarecare distanţă de ţarcul în care erau priponite marea parte a animalelor; desfăcu chinile, apucă un sac bine îndesat cu nutreţ pentru Saidi şi o iponi pentru o odihnă bine meritată

Strecurîndu-se printre grupurile de oameni, Fara se aşează vecinătatea unei familii ai cărei membri – tatăl, mama, doi ieţi în creştere şi o fată drăgălaşă, cam de vîrsta ei – aveau nfăţişare care îi plăcu Fata întoarse capul către Fara şi mbi ruşinată. Tatăl ei murmură îndată ceva, probabil un din sever, şi fata, cam fără tragere de inimă, se ridică şi se

aşează între părinţii ei. Fara se amuză în sinea ei. Îşi despachetă gustarea, privind în voie la mulţimea adunată Era o gloată ciudată şi tăcută Se auzeau frînturi de discuţii pe un ton liniştit, însă toate feţele erau calme, senine şi gînditoare şi nicăieri nu se auzeau rîsete În apropierea ei se purta o discuţie din care ea nu desluşi decît argumentaţia mamei care pleda în faţa bărbatului pe un ton domol, dar grav. Cedînd în cele din urmă în faţa intervenţiei soţiei sale, el dădu din cap afirmativ, iar fata, evident favorita lor, se ridică şi îşi reluă locul pe care-l ocupase înainte Părul negru îi cădea pe spate, acoperindu-i umerii, ceea ce părea că nu-i e pe plac. Întorcîndu-se către Fara cu un zîmbet, aceasta îi răspunse în acelaşi fel, iar fata înclină capul mulţumită.

– Părul meu pare neîngrijit, spuse fata E ud pentru că am fost botezată.

– Dar este foarte frumos părul tău, spuse Fara. Cum spui că s-a udat?

– Marele profet a botezat în după-amiaza aceasta.

– Mă tem că nu înţeleg, mărturisi Fara Ce înseamnă acest cuvînt – „botezat"? Eu vin pentru prima oară prin părţile astea.

– Profetul ne duce la rîu şi ne scufundă cu capul în apă, asta ne spală de păcate şi... devenim curaţi.

– Şi .. foarte uzi, presupun, observă Fara cu simpatie

Cu buzele întredeschise, fata schiţă un zîmbet uşor, şovăielnic, care dezvălui un frumos şirag de dinţi. Neavînd la îndemînă o replică potrivită faţă de această ciudată remarcă, într-o împrejurare atît de solemnă, ea se întristă dintr-o dată şi dădu din cap. O vreme, fetele nu mai schimbară nici un cuvînt, dar Fara regretă cele spuse Îi studie faţa drăgălaşă, care avea acum o expresie gînditoare, încercînd parcă să găsească o mai bună explicaţie a semnificaţiei „curăţirii" ei în Iordan

– Eu nu cred că tu eşti aşa păcătoasă, îndrăzni Fara cu blîndeţe.

– Noi toţi sîntem păcătoşi, murmură fata mimînd o pioşenie penibilă

– Da, aşa cred, admise Fara. Crezi că profetul a terminat ziua de azi?

– Ah, nu, el va vorbi din nou după ce oamenii îşi vor fi terminat cina. Cred că nu mai durează mult; îşi îndreptă privirea spre mulţimea care tocmai începea să se agite.

Durdulia mamă a fetei începu să strîngă ce mai rămăsese după ce-şi hrănise familia, apoi veni şi se instală lîngă fiica ei, care schimba zîmbete binevoitoare cu Fara

– Îmi pare bine că te-ai împrietenit cu Ruth, spuse femeia aplecîndu-se puţin către ea. Sînt atît de puţini tineri de vîrsta ei pe aici. Sute de bătrîni ca noi şi puzderie de copii mici; dar se pare că tinerii din ziua de azi.. Se opri brusc observînd privirea rugătoare a fiicei ei, dar continuă imediat: Nu par să ştie că mai au şi suflete care trebuie salvate de urgia ce va veni!

Ruth întoarse capul din nou către Fara, părînd a se scuza pentru zelul mamei ei. Nepregătită pentru astfel de comentarii, Fara murmură:

– Probabil că nu! Imediat îşi dădu seama că alesese prost cuvintele, care dovedeau nepăsare. Ochii femeii se însufleţiră, primînd reproş.

- Tinere, întrebă ea pe un ton sever, pot să te întreb dacă ai venit aici să cauţi mîntuire?

– Am venit să-l văd şi să-l aud pe profet, răspunse Fara puţin încurcată

- Dar nu mîntuirea sufletului tău desigur! adăugă femeia.

- Cred că pe profet îl interesează doar compatrioţii lui, spunse Fara

- Desigur, dar şi tu eşti israelit, nu-i aşa?

– Eu sînt arab!

Atunci nu ai dreptul să fii aici!

- Dar, mamă...! încercă Ruth să protesteze.

– Nu-i nimic! Vino cu mine! Indignată, mama sa se ridică şi o sili pe fată să facă la fel.

– La revedere! spuse Ruth încet şi se întoarse cu un aer descumpănit.

Fara, care se ridicase la rîndul ei, şopti mai mult cu buzele decît cu vocea:

– Îmi pare rău

Se îndepărtă apoi şi porni către mulţimea care înainta în grupuri; observă că lumea din faţă era masată în rînduri compacte. Găsi un loc neocupat, se aşeză şi aşteptă. Deodată, din mulţime se ridică un murmur. Profetul Ioan, care evident se odihnise pînă atunci pe malul rîului, apăru sus pe dig.

Era într-adevăr o figură remarcabilă: înalt, suplu, bronzat, un cap masiv pe care-l purta semeţ puţin pe spate, cu păr bogat, umeri laţi, ciolănoşi Întreaga lui înfăţişare emana o vitalitate ascunsă. Faţa, parcă cioplită în piatră, era acoperită cu barbă, fruntea puternic brăzdată străjuia doi ochi negri, adînc înfipţi în orbite. Părea un om care văzuse şi suferise mult Lumea aştepta într-o muţenie desăvîrşită. Întinzîndu-şi lungile sale braţe arămii, profetul începu să vorbească într-un fel care invita şi impunea ascultare. Fara însăşi se simţi îndată subjugată de vocea sa vibrantă. Era ca şi cum venea din depărtări, dintr-o altă epocă, dintr-o altă lume.

– Dumnezeu a avut destulă răbdare. El a pregătit de mult o grădină cu fructe dulci şi flori parfumate pentru desfătarea creaturilor umane El le-a făcut pe toate. Era o grădină încăpătoare, udată de rîuri şi pîrîuri sprintene şi răcoroase, iar pe malurile lor înverzite se afla mult aur şi pietre preţioase Dealurile şi văile ascundeau diferite metale pe care inventivitatea oamenilor le putea transforma în pluguri, secere şi alte unelte trebuincioase pe lîngă casă. Uriaşe cariere adăposteau granit şi marmură în culori delicate, cu care oamenii puteau construi temple şi monumente. Existau păduri pline cu tot felul de copaci din care se puteau ciopli corăbii şi adăposturi. Nenumărate animale păşteau în văi; unele din ele asigurau hrana oamenilor, altele purtau poveri. Şi dacă norocoşii copii ai lui

Dumnezeu s-ar fi mulțumit să-și păstreze aceste bunuri și să se moștenire bogata lor avuție, posteritatea ar fi putut trăi și ți în liniște și pace în grădina aceea.

Aici, glasul profetului crescu în intensitate, el pregătindu-se explice cum acest paradis a fost năpădit de buruieni și mă-cini Și asta pentru că, încă de la început, copiilor Domnu-lui nu le-a păsat deloc de această grădină. Primul om a încălcat învățăturile lui Dumnezeu. Cel mai mare dintre cei doi fii ai lui și-a ucis fratele și a fugit în junglă. Neliniștită și nemul-țumită, umanitatea și-a părăsit paradisul și a început să bîn-tuie pretutindeni, lipsită de hrană, de îmbrăcăminte, de adăpost u de țel, sperînd doar să scape de privirea dezaprobatoare a tatălui dezamăgit

Uneori, după lungi peregrinări fără nici un căpătîi, un grup un trib se așeza într-o vale mănoasă și trudea pămîntul. Un alt trib nomad, invidios pe puținele agoniseli ale vecinilor, năvălea cu sulițe, săbii și pietre și îi omora pe aceștia împreună u bătrînii și copiii lor. Tatăl îi înzestrase cu o minte în stare născocească unelte din ce în ce mai bune, dar pînă la urmă invențiile lor cele mai năstrușnice se dovedeau nu unelte mai bune, ci arme aducătoare de moarte. Piatra nu a mai fost olosită pentru construirea de temple și monumente, ci pentru rtificații Fierul nu a mai fost transformat în unelte casnice, în instrumente de război.

Pretutindeni bîntuiau teama, suferința, foametea Jaful și măcelul s-au răspîndit pe toată fața pămîntului, pînă ce pacea nu a mai existat nicăieri și nimeni nu mai era sigur nici măcar în casa fratelui său.

Însă, continuă Ioan cu înflăcărare, de-a lungul tuturor acestor epoci groaznice de vrăjmășie și prigoană, Dumnezeu a așteptat și a tot așteptat, răbdător, dar și cu neliniște ca mai-marii acestei lumi să-și dea seama de putînătatea avuției lor strîmb agonisite, de deșertăciunea ambițiilor lor de putere, de nimicnicia podoabelor lor regale și de stricăciunea hranei

acumulate prin înfometarea altora Şi iarăşi s-a ridicat un glas curajos pentru a-i avertiza, dar îndată a fost redus la tăcere Mulţi erau mesageri trimişi de Dumnezeu, dar erau bătuţi, aruncaţi în temniţe şi ucişi, azvîrliţi drept hrană fiarelor sălbatice.

Încă de copil, Fara auzise tot felul de legende în legătură cu Facerea lumii, cu nesupunerea lui Adam, cu păcatele strămoşilor săi şi cu marele potop care ı-a înecat pe toţi, cu excepţia unei singure familii. Însă vechile poveşti, aşa cum le reamintea Ioan, păreau recente şi înfricoşătoare, pentru că glasul lui era ca o furtună. Răbdarea lui Dumnezeu a ajuns la capăt! În cele din urmă, văzînd că incorigibilii săi copii nu mai sînt în stare de frumuseţe, milă, bunătate, pace, El a renunţat. A hotărît să cureţe lumea de ei, să o cureţe pînă în străfunduri de murdăria şi de pustiirea mîinilor lor, pînă cînd nu mai rămînea nici o urmă din ei! Atunci El ceru unui bătrîn supus şi iubitor de pace să construiască o corabie pentru el şi ai lui; şi ploaia începu să cadă. Şi a continuat să plouă, zi după zi. A plouat aşa cum nu se mai văzuse vreodată înainte.

Fara ascultase în copilărie povestea potopului pusă pe strune de rapsozi şi nu fusese impresionată, însă tabloul de azi al cumplitei calamităţi o făcu să-şi tragă mai bine burnusul peste umeri, simţind fiori reci pe şira spinării. Povestea făcu să i se încreţească pielea, auzind parcă aievea strigătele înspăimîntătoare ale oamenilor disperaţi care se agăţau unul de celălalt, îngroziţi de învolburarea apelor care creşteau, în timp ce cerul părea că se despică de fulgerele care scăpărau peste pămîntul înghiţit de potop.

Şi deodată se făcu linişte. Apele se potoliră, iar soarele strălucea din nou; dar de data aceasta nu peste o grădină, ci peste o lume pustiită, cu oraşe în ruină făcute una cu pămîntul, peste tronuri goale, pe jumătate scufundate în mocirlă Acum viaţa avea să înceapă din nou, iar omul trebuia să încerce să reclădească o lume mai bună. Dar şi de data aceasta fără succes şi fără nici o speranţă.

Glasul lui Ioan căpăta accente de adîncă tristețe, dar și de ruşine, cînd amintea cum aceşti oameni, abia scoşi din noroi, ... epuseră să unelteaască din nou unul împotriva celuilalt, ca . înainte. Profeții veneau şi plecau, amintind oamenilor de nprasnica nenorocire abătută asupra strămoşilor lor, prezi- nd dezastre încă şi mai mari dacă nu vor da ascultare porun- ilor lui Dumnezeu. Dar cei puternici îi ignorau, iar cei care ptau favoruri din partea celor puternici rîdeau de ei, îi tjocoreau, aruncau cu pietre în ei.

Aici, Ioan făcu o pauză lungă, cu capul plecat. Mulțimea rozită aştepta într-o neclintire desăvîrşită, ținîndu-şi piratia, deşi ştia ce avea să urmeze.

– Şi – continuă el trist, măsurîndu-şi cuvintele – aşa se că sîntem sortiți să fim martorii unei noi dezlănțuiri a iniei lui Dumnezeu, dar de data aceasta nu sub formă de top, ci sub aceea a unei purificări, a stîrpirii stricăciunii nenirii Mă veți întreba. cînd vor veni toate astea? Iar eu vă răspunde: nu vor veni, urgia lui Dumnezeu este aici! Şi rcă vă aud spunînd: „nu sînt vinovat eu de stricăciunea nii, este Imperiul care înrobeşte, jefuieşte şi ucide şi de ce fiu eu pedepsit pentru crimele lui Cezar?" Atunci am să vă pund că fiecare din noi este vinovat! Cuvintele lui Ioan se teau acum din ce în ce mai usturătoare. Nu aruncați toată asupra Imperiului lui Cezar, pentru că fiecare dintre voi ți un mic imperiu plin de lăcomie şi de ură! Este foarte să condamni cîrmuirea, care este într-adevăr nesățioasă care Dumnezeu o va curăța pînă în străfunduri, pînă ce vor zări oasele! E uşor să acuzi Templul pentru lîncezeala dar şi el îşi va primi pedeapsa meritată! Dar dacă Dum- eu se va îndura pînă la urmă de această lume bolnavă şi rea s-o mîntuiască, această îndurare se va revărsa în primul d asupra voastră, sărmani păstori însingurați, asupra voas- truditorilor de pămînt, asupra ta, tîmplarule, asupra ta, mele sărmană, asupra ta, rabinule, legiuitorule, scribule, şi

asupra oricărui om care se va căi pentru faptele sale. Dacă nu veți face astfel, veți pieri cu toții! Așa stă scris. Dumnezeu a vorbit din nou. Există Unul singur și El este aici, pentru a curăța lumea de nedreptăți! Da, El este aici, acum!

Deodată, un bărbat distins, între două vîrste, învești în negru, aflat la capătul depărtat al rîndului doi din fața profetului, se ridică din mijlocul unui grup de oameni asemenea lui, care îl înconjurau, și strigă cu glas tare, ceea ce atrase privirile tuturor asupra lui.

– Spune-ne, Botezătorule, nu ești tu răzbunătorul lui Dumnezeu care va revărsa mînia Lui asupra lui Cezar, a Marelui Preot, precum și asupra noastră, a tuturor?

– Nu, eu nu sînt El, răspunse Ioan cu umilință, sînt doar trimisul său, nevrednic să mă aplec să-i dezleg cureaua încălțămintei Eu sînt doar un glas care strigă în pustiu. Mi s-a ordonat să spun. „Neteziți calea pentru Cel Uns! Ridicați văile în care săracul disperă! Dărîmați vîrful muntelui unde disprețul și trufia i-a cocoțat pe cei puternici! Neteziți calea în inimile voastre pentru El!"

Aici, vocea lui pătimașă șuiera ca o lovitură de bici.

– Nu vă mulțumiți să spuneți că lumea va afla dreptate dacă grecii nu-i vor mai urî pe egipteni și romanii nu-i vor mai prăda pe greci! Priviți-vă pe voi înșivă! Negustorul macedonean să nu-l mai urască pe sirianul conducător de cămile! Evreul să nu-l mai urască pe arab! Fariseii* și saduceii** să nu se mai dușmănească între ei! Țăranul cu două vite, un asin și douăzeci de găini să nu-l mai batjocorească pe cel sărac, cu numai două capre și zece găini! Femeia cu straie frumoase pentru Sabat și cununii să nu-și mai arate trufia față de cea cu numai un veșmînt pentru toate zilele și fără nici o podoabă!

---

* Membrii unei secte iudaice care se distingea printr-o minuțioasă și exagerată respectare a regulilor legii mozaice; se recrutau îndeosebi din păturile orășenești (n. tr.)

** Membrii unei alte secte iudaice, opusă fariseilor, favorabilă elenismului și care se recrutau îndeosebi dintre cei bogați (n. tr.).

Un alt bărbat din micul grup se ridică la rîndul lui şi întrebă:

Acest răzbunător vine să facă pace cu o sabie?

– Nu, nu cu o sabie, spuse Ioan, dar cu o putere atît de mare încît întreaga lume va fi zguduită! Va veni să taie din rădăcini şi să ardă copacii neroditori, care umbresc pămîntul degeaba, şi îi va cruţa doar pe cei care poartă fructe. Va aduna laolaltă faptele voastre. El va salva grînele, dar buruiana şi mărăcinii vor fi azvîrlite!

Trecură cîteva momente înainte ca gloata să-şi dea seama că profetul ajunsese la capătul cuvîntării, pentru că el rămăsese tăcut în faţa oamenilor, cu capul plecat, părînd sfîrşit de oboseală, sau, gîndi Fara, recules ca pentru rugăciune.

În cele din urmă el ridică privirea spre mulţime, apoi se îndreptă spre dealul învecinat, dinspre miazănoapte. Ochii tuturor îl urmăriră pînă ce dispăru în dosul unui pîlc de măslini. Fără nici un cuvînt şi fără să se privească unul pe altul, oamenii se ridicară şi îşi reluară locurile de popas de pe întinsa păşune.

Uluită şi descumpănită, Fara urmă mulţimea tăcută care se mişca încet. Ajunse din urmă familia pe care o întîlnise la mină. Drăgălaşa Ruth îi adresă o privire piezişă şi-i zîmbi. Mama ei, îngrijorată de comportamentul fetei, se încruntă şi o ameninţă cu glas suficient de tare ca Fara s-o audă:

– Încă o dată... şi te spun tatălui tău!

Fara nu avea nimic din cele necesare pentru dormit, în afară de două covoraşe din păr de cămilă, aşa că se culcă pentru prima oară în viaţa ei sub cerul liber. Se culcă devreme, pentru că nu avea nimic de făcut. Un băieţandru căruia îi aduse cîţiva bănuţi pentru adăparea lui Saidi aduse calul sub un chiparos ca să pască. O dată cu lăsarea întunericului, în ceaşi atmosferă de calm, mulţimea începu să-şi pregătească culcuşul, iar în vreme ce stelele apăreau în toată splendoarea, pe întreaga pajişte se instaură liniştea. Din cînd în cînd, liniştea nopţii era întreruptă de scîncetul unui copil, de lătratul unui

cîine sau de o dispută iscată în grupurile de catîri, dar în general lumea era liniştită. Fara se întrebă dacă ei dormeau sau cugetau la straniile cuvinte pe care le auziseră Ce gîndeau oare distinsele persoane de la oraş? Dar mama lui Ruth? Credea ea în sinea ei că este fără de prihană? Şi oare ce ar gîndi acest paşnic profet dacă ar şti că unul dintre cei ce-l ascultau era pe cale să-şi ucidă propriul tată? A durat mult pînă ce gîndurile ce-o frămîntau să lase oboseala să-şi spună cuvîntul. Adormi întrebîndu-se dacă şi Arabia avea cunoştinţă de ceea ce avea să vină. Exista oare cineva care să le vorbească şi romanilor despre toate acestea? E sigur că lumea e mai mare decît Iudeea.

Chiar înainte de ivirea zorilor, mulţimea începu să se agite. Fara se frecă la ochi, alungîndu-şi somnul, se ridică în picioare, îşi pieptănă părul tuns băieţeşte, trase turbanul roşu pe frunte, rulă covoraşele şi se duse să vadă de Saidi; dar mînza dispăruse! Nu se zărea nicăieri. Desigur, reuşise să se dezlege şi fugise. Poate că acum era deja în drum spre casă. Caii inteligenţi ştiu cum să ajungă!

După cercetări infructuoase pe lîngă oamenii şi băieţii care-şi vedeau de animalele lor, Fara hotărî să urce dealul pentru a avea o vizibilitate mai bună Ajunsă în vîrf, cu inima bătîndu-i puternic în piept din cauza ostenelii şi a îngrijorării, îşi puse mîna streaşină la ochi şi scrută zarea cu atenţie pînă departe, spre miazănoapte, peste tabăra improvizată a mulţimii; nici urmă de Saidi Deodată se simţi atît de neputincioasă şi pierdută, încît se rezemă de trunchiul unui copac şi trase cu putere în piept adierea proaspătă a dimineţii Tresări la auzul unui glas ce venea de undeva, de foarte aproape în spatele ei.

– Ce cauţi, fiica mea?

Fara se întoarse încet cu faţa la profetul care o privea cu ochi trişti

– Calul meu... răspunse Fara şovăielnic. Probabil azi-noapte s-a dezlegat şi s-a dus să hoinărească

– Poate a fost furat, sugeră Ioan, înaintînd spre ea

Desigur, nici unul dintre aceşti oameni nu ar fi putut ce una ca asta! spuse Fara.

– Nu există loc în această lume lacomă, fiica mea, în care mul să nu fure.

Rostise din nou „fiica mea" Fara sperase că înţelesese reşit prima oară, dar acum nu mai exista nici o îndoială. Ştia l ceva. Dar ea trebuia să-l asculte, pentru că el vorbea liniştit, proape ca pentru sine

– Ei fură, fură orice, oriunde; orice, de la cal pînă la căpăs- ru, oriunde de la un pergament dintr-o Sinagogă pînă la o ză dintr-un cimitir Ei fură pe cîmp, în piaţă, la drumul are, la hanuri, la jocurile de noroc şi în Templu. Nu au nici stavilă Fură de la prunci, fură pînă şi bănuţii din ochii mor- ţilor, fură de la bogătaşi şi de la cerşetori deopotrivă. De nde eşti, tînără femeie, de te îndoieşti de furt?

– Sînt din Arabia, spuse Fara.

Ioan rînji cumva, dar fără să zîmbească.

– Ai dus probabil o viaţă la adăpost de rele, spuse Ioan Nici poporul tău nu este vestit pentru cinste Poate nu-i ca cunoşti pe compatrioţii tăi. Ai trăit mereu în Arabia? serv un accent în vorbirea ta, deşi aramaica ta este corectă. um se face că o vorbeşti? Şi arăţi a evreică, şi evreică, şi bă. Spune-mi, copila mea, de ce porţi veşminte bărbăteşti de ce ţi-ai tuns părul?

Pe Fara începură s-o lase genunchii şi simţi nevoia să se ze. Profetul căută şi el o buturugă în apropiere Întorcîndu-şi ţa către el, fata întîlni privirea iscoditoare care o obligă nceritate.

– Sînt într-o misiune ce nu poate fi îndeplinită în siguranţă o femeie tînără Ţi-am spus că sînt arabă pentru că aşa îmi ce să gîndesc despre mine, dar asta este numai pe jumătate ărat. Mama a fost arabă, iar tata este evreu

– Mama ta a murit?

– Doar de trei zile. Fara întoarse privirea spre vale.

– Din cauza asta cred că te afli pe drum, iar drumul te duce în Iudeea, la tatăl tău. Poate te duci să-i vestești moartea mamei tale?

– Hmm, da. se bîlbîi Fara, sperînd ca acest răspuns să fie suficient.

Trecu un timp înainte ca Ioan să vorbească.

– Așa, deci, mai e și altceva în afară de a-i duce vestea tatălui tău. El nu a trăit cu ea în Arabia?

– Nu au stat mult timp împreună

– Cum s-au căsătorit?

– E o poveste foarte lungă, domnule, și nu vreau să vă rețin. Privi din nou în ochii lui pătrunzători Trebuie să vă spun? întrebă ea cu un glas puțin înfricoșat.

– Dacă nu vrei, nu trebuie, spuse Ioan cu blîndețe, dar te poate ajuta dacă îi spui cuiva în care ai încredere.

– Sînt plecată să-l caut, spuse Fara; știu că se află în Galileea, în orașul Tiberia.

– Atunci înseamnă că este în slujba tetrarhului, spuse Ioan. În afară de palatul lui Antipa, nu prea are unde să fie!

Fara încuviință și își feri privirea din calea ochilor lui iscoditori. Tîrziu, cu o voce abia perceptibilă și fără tragere de inimă, ea spuse:

– Antipa este tatăl meu

Ioan nu părea un om ușor impresionabil, dar se ridică în picioare brusc și exclamă:

– Nu se poate! O privi atent și, aparent mulțumit că spune adevărul, adăugă: Desigur, cunosc povestea; toată lumea o cunoaște Nu ai motive să fii mîndră de tatăl tău

– Da, îmi dau seama. aprobă Fara.

– Dar. desigur.. după comportarea nemiloasă și rușinoasă față de prințesa Arabiei, n-ai de gînd să te duci la Tiberia și să trăiești alături de acest.

– Am jurat să-mi răzbun mama, îl întrerupse Fara

– Vrei să spui... vrei să-ți ucizi tatăl?

– Dacă am să pot..

– Dar nu poți! exclamă Ioan. În primul rînd este absolut imposibil. Palatul este fortificat ca o cetate asediată. Eu sînt născut în Galileea, iar prietenii mei mi-au spus că tetrarhul trăiește ca un fugar, strașnic păzit zi și noapte. Îți poți pierde viața fără rost. Și chiar dacă ai reuși, ceea ce este de neconceput, crima ta te va urmări toată viața. Dintr-o răzbunare n-a ieșit niciodată ceva bun.

– Te-am auzit ieri spunînd că vine Cineva acum să-l răzbune pe Dumnezeu, spuse Fara, și atunci ce bine va ieși de aici?

Ioan părea că nu are un răspuns pregătit, dar după cîteva momente de gîndire spuse:

– Aici este cu totul altceva, copila mea. Răzbunarea îi este permisă doar lui Dumnezeu. Doar El este îndreptățit să plătească.

– Iar mie nu-mi este îngăduit, desigur! replică Fara pe un ton sarcastic. Sigur, Dumnezeu se poate răzbuna, dar eu n-am voie! Asta înseamnă că sînt mai bună decît El?

– Observația asta, o dezaprobă Ioan, nu-ți face cinste, fiica mea. Este necuviincioasă la adresa lui Dumnezeu.

– Dar este practică, se grăbi Fara să adauge.

– Și scuzabilă, presupun, comentă Ioan gînditor. Probabil că în Arabia n-ai avut nici o pregătire religioasă.

– De ce crezi asta? întrebă Fara. Evreii și arabii se închină celuiași Dumnezeu, nu-i așa? Nu este Avraam părintele nostru comun?

Observînd că discuția pe această temă aduce mai multă patimă decît clarificare, Ioan clătină din cap dezamăgit.

– Poate ai să-l întîlnești pe Cel Uns în Galileea, spuse el. Aș vrea să-i poți vorbi. El trăiește într-un oraș numit Nazaret și este tîmplar

– Deghizat în tîmplar? se miră Fara. Așa cum sînt eu deghizată în băiat?

– Nu! El este într-adevăr tîmplar şi încă unul foarte bun, pe cînd tu pretinzi doar că eşti băiat. .

– Nu-i aşa că nu prea mă descurc? izbucni ea. Şi totuşi eşti primul care a descoperit.

– Adică.. sînt primul care ţi-a spus-o Ioan începu să se plimbe prin faţa ei, apoi se încruntă. Dar asta nu-i o treabă simplă. Tu ai făcut un legămînt, iar eu nu voi fi acela care te va face să-l calci. Un jurămînt este un jurămînt! Înţeleg deci că vrei să pleci spre Tiberia. Foarte bine, dar du-te mai întîi la Nazaret, nu e departe de aici. Spune-i povestea tîmplarului Iisus; încrede-te în sfaturile lui. N-ai să greşeşti dacă ai să faci ce-ţi spune El... Acum trebuie să plec. Dacă ţi-ai pierdut calul, presupun că ai să mergi pe jos. Urmează cursul apei Iordanului, e mai scurt drumul decît pe cărările bătătorite şi, în plus, vei fi mai în siguranţă. Arătînd cu degetul spre o cărare cotită din partea de miazănoapte a dealului, el spuse:

– Domnul fie cu tine, fiică, şi fereşte-te de necazuri. Îi întinse o mînă ciolănoasă, iar ea, încrezătoare, i-o strînse cu căldură. Întorcîndu-se să o privească mai atent, Ioan îi spuse zîmbind: Asta nu-i o mînă de băiat, fii atentă, acum, că ţi-ai tăiat părul, nu te pot sfătui să te îmbraci ca o fată; dar, repetă el blînd, fii cu grijă. Apoi.. cizmele astea frumoase de călărie şi burnusul! Ar fi trebuit să pleci la drum cu haine mai ponosite, haine de ţăran pe care să nu le rîvnească nimeni. Fă-ţi rost de aşa ceva, şi asta cît mai curînd. Ştii că pentru asta ai putea fi aruncată în temniţă?

– Ar fi neplăcut, zise Fara Se spune că închisorile sînt mizerabile.

– Eu n-am fost niciodată acolo, spuse Ioan, dar mă aştept aproape în orice moment Autorităţile mă vor aresta pentru că tulbur pacea.

– Dar nu este pace, spuse Fara.

– Nu, nu există pace, încuviinţă Ioan, grav

– Templul este acela care vrea să taci?

– Da, dar Templul nu are dreptul să mă închidă.

– Atunci cine?

– Cîrmuirea provinciei, pentru că eu sînt galilean şi voi fi dus în faţa lui Antipa.

– Atunci ne vom întîlni poate în temniţă, replică Fara cu un surîs sarcastic.

Ioan scutură capul ciufulit în semn de reproş pentru neserozitatea ei deplasată.

– Este limpede, copila mea, că nu-ţi dai seama de răspunderea pe care ţi-ai asumat-o, spuse el cu amărăciune. Nu vreau să te mai văd niciodată... Drum bun!

– Pînă ne vom întîlni din nou, insistă Fara.

Coborînd dealul, pe la jumătatea drumului, se întoarse şi privi în urmă Ioan rămăsese acolo unde-l lăsase. Ea îi făcu un semn cu mîna iar el întinse braţul spre ea, ca pentru o ultimă binecuvîntare.

CAPITOLUL V

Era dimineață devreme, puțin după ivirea zorilor, pe țărmul dinspre asfințit al Mării Galileii. Destule urme aminteau încă de vara neobișnuit de fierbinte; despuiați pînă la brîu, pescarii își pregăteau năvoadele pentru o nouă zi. Totuși, toamna plutea deja în ceața fumurie a dimineții, acoperind piscurile munților îndepărtați, învăluind cupola noii Sinagogi din Capernaum și lăsînd în umbră strălucirea palatului de marmură al tetrarhului.

Hidoasa îngrămădeală de cocioabe și pontoanele unde pescarii își țineau uneltele și își uscau năvoadele începu să prindă viață pentru o nouă zi de lucru. Bărbați sprîncenați, păroși, desculți și tineri pescari mișunau pe docuri, încărcînd bărcile cu cele trebuincioase corăbiilor care se legănau nepăsătoare în golful liniștit, trăgînd la unison de lanțul ancorelor.

O sumedenie de asemenea bărci, de toate formele, vîrstele, dimensiunile și gradele de uzură, își așteptau de-a valma căpitanii și echipajele care să le conducă spre ceea ce sperau ei să fie un loc bun pentru pescuit.

La o distanță dispreţuitoare de toată această indescriptibilă harababură de epave se afla o flotilă formată din trei goelete cu corpul albastru, ancorate una lîngă alta, care se distingeau net prin aspectul lor îngrijit. Erau atît de apropiate de la jumătate pînă la pupă încît bordurile proaspăt vopsite s-ar fi frecat între ele dacă nu ar fi fost căptușite cu saci din cînepă. Conce-

pute pentru a asigura un maxim de stabilitate, erau construite din bîrne solide şi stăteau bine pe apă. Deşi toate trei aveau aceeaşi linie, corabia centrală, „Abigail", avea trei catarge şi era cu o idee mai lată decît suratele ei, „Sara" şi „Rahela", prevăzute doar cu cîte două catarge. Ancorate larg la proră, vreo jumătate de duzină de bărci goale se legănau în jurul lor.

Pe dunete, echipajele celor trei corăbii, însumînd treizeci de oameni între şaisprezece şi şaizeci de ani, şedeau cu picioarele încrucişate în jurul unui uriaş năvod care necesita reparaţii serioase.

Pe locul cîrmaciului lui „Abigail" şedea singur un galilean uriaş, de vreo treizeci şi cinci de ani, cu pielea arsă de soare şi păros, la fel de absorbit de lucrul său ca şi angajaţii lui, pe care îi privea din cînd în cînd pentru a le supraveghea munca; uneori, ei îi căutau privirea pentru a vedea dacă este mulţumit de ceea ce fac Toţi lucrau cu rîvnă, tăcuţi, deşi feţele lor nu arătau că ar fi constrînşi într-un fel oarecare. Se vedea că relaţia dintre stăpîn şi oamenii lui e cordială, poate chiar mai mult decît atît, ceea ce se putea observa lesne din sîrguinţa cu care lucrau pentru a-i fi pe plac. Atitudinea aceasta de loialitate era încă şi mai vizibilă la cei mai tineri, care păreau mîndri că se află în slujba lui De altfel, era îndeobşte cunoscut faptul că a naviga sub pavilionul lui Simon, fiul lui Ionas, constituia certificatul marinăresc cel mai bine cotat.

Numele de Simon era atît de comun printre galileeni, încît trebuia însemnat într-un fel pentru o mai bună identificare. Astfel, fiecare Simon purta o menţiune aparte: Simon Tăbărnărul, Simon Ţesătorul, Simon Şontorogul, Simon Scamatorul, Simon cel Mic, Simon Scribul, Simon Beţivanul, Simon Chelosul, Simon – fiul lui Ionas. Dacă ar fi avut o înfăţişare mai puţin distinsă, căpitanul echipajului ar fi primit mai mult ca sigur din partea comunităţii un apelativ potrivit cu caracterul său În cazul său, el ar fi putut deveni cunoscut în primii ani ai tinereţii ca Simon Certărețul, sau Simon Zeflemistul,

dar pentru vecinii şi rudele care-l cunoscuseră încă din copilărie el era Simon, fiul lui Ionas; unii mai adăugau că, deşi i se spunea aşa, nu-i prea făcea cinste bătrînului său tată; pentru că nu era nimeni mai fanatic devotat Sinagogii decît Ionas, după cum nimeni nu era mai străin de ea decît voinicul şi necioplitul său fiu, Simon

Era inevitabil, totuşi, ca uriaşul, gălăgiosul, ursuzul şi foarte necuviinciosul fiul al lui Ionas să devină cunoscut sub un nume mai colorat. De-a lungul întregului ţărm de la asfinţit, în Capernaum, Magdala, Betsaida şi cătunele învecinate, în Fortul Roman, printre slugile impunătoarei vile a tetrarhului, pe lac şi în împrejurimi, Simon, fiul lui Ionas, era cunoscut ca „Marele Pescar"

Încă din fragedă copilărie, mereu răzvrătitul Simon fusese o adevărată pacoste pe capul părinţilor E adevărat că el respecta legile, îndeosebi Porunca a Cincea, nu prea uşor de respectat în cazul său. Cît despre îndatoririle religioase ale lui Ionas, respectarea scrupuloasă a tuturor posturilor şi sărbătorilor, frecventele sale pelerinaje la Ierusalim, precum şi îndemnurile sale făţarnice pe străzi şi în pieţe îi lăsau prea puţin timp pentru o muncă retribuită, şi dacă n-ar fi existat hărnicia lui Simon şi a fratelui său mai mare, Andrei, părinţii lor ar fi dus un trai sărăcăcios.

În ceea ce-l priveşte pe blîndul burlac Andrei, respectarea Poruncii a Cincea îi impunea participarea regulată la serviciile oficiate la Sinagogă şi respectarea posturilor stabilite; dar aceeaşi poruncă nu-l împovăra pe Simon, ale cărui concepţii despre cinstirea tatălui şi mamei nu mergeau mai departe de respectul ce li-l datora, îngrijindu-se să fie hrăniţi şi îmbrăcaţi corespunzător. Încă de cînd Simon avea doisprezece ani, începuse să disprefuiască profund Sinagoga şi tot ce reprezenta aceasta, întrucît el simţea că transforma un om cumsecade de felul lui într-unul trîndav şi nesuferit pentru semenii săi.

Fiind din fire un om foarte stăpînit, el nu-şi manifesta

niciodată disprețul intim față de fățărnicia tatălui său. Uneori îi era greu să-i arate respectul cuvenit cînd, aflat cu treburi prin piață, dădea de Ionas care flutura ostentativ scrierile sacre pe sub nasul clienților; aceştia se opreau rareori să-l ia în seamă, ba, cel mai adesea, schimbau ocheade cînd el trecea pe lîngă ei. Dacă însă atitudinea lui Simon era circumspectă față de propriul tată, el se simțea la largul său în compania tinerilor de vîrsta lui, cînd îşi putea da frîu liber sentimentelor îndelung înăbuşite față de religie. Încă nu-i mijise mustața cînd toți prietenii şi cunoscuții familiei se refereau la el ca la un necredincios şi încă unul deosebit de zgomotos. Ionas ştia toate acestea şi, printre lacrimi, se ruga cu glas tare în locurile publice pentru nestatornicul său fiu; dar mînca cu poftă din hrana pe care incorigibilul sceptic i-o aducea acasă.

Începuse ca ziler la docuri şi băiat la toate pe o corabie ponosită, cu o leafă de mizerie, pentru care era nevoit să meargă din uşă în uşă printre cei foarte săraci; urcase din treaptă în treaptă, pînă ce se făcu suficient de util pentru a se afla într-o poziție avantajoasă printre proprietarii de corăbii de pescuit; avea de altfel o forță de taur şi un curaj aproape nesăbuit. Pe vremea rea, cînd corăbiile erau blocate în golf – căci mica Mare a Galileii putea deveni în foarte scurt timp periculoasă – Simon ardea de nerăbdare să iasă în larg şi să înfrunte valurile; iar captura, în asemenea împrejurări, putea fi vîndută la prețuri mai mari din lipsă de concurență.

Aşa se face că, înainte să împlinească douăzeci şi trei de ani, Simon deținea jumătate din corăbiile de pescuit, iar la douăzeci şi opt – stăpînea cea mai prosperă şi bine cunoscută flotă de pescuit de pe lac.

Pe măsură ce prospera, caracterul Marelui Pescar reflecta tot mai mult frustrările sale timpurii şi realizările curente, care nu întotdeauna îi făceau cinste. Conştient de faptul că îi lipsise aproape totul din ceea ce alcătuia universul vrăjit al copilăriei, Simon era înclinat să-i sfideze pe băieții andrii-care-şi iroseau

timpul cu joaca în loc să-l folosească în chip util. Nu fusese niciodată la şcoală, cu greu putea citi şi rareori încerca să scrie ceva mai mult decît propriul nume, ceea ce-l făcea să manifeste dispreţ pentru educaţie şi să zîmbească îngăduitor faţă de slăbiciunea fizică.

Deşi ostentativ nereligios, Simon manifesta ataşament şi entuziasm faţă de propria rasă A nu fi evreu însemna a fi un nimeni. După părerea lui, toate ţările, cu excepţia Israelului, constituiau o categorie infamă şi, chiar dacă se deosebeau în unele privinţe, diferenţele erau nesemnificative Deşi nu călătorise niciodată mai departe de douăzeci de mile de casă – de altfel sensibil în taină în legătură cu provincialismul lui – el acumulase o sumă de prejudecăţi cu privire la lumea de dincolo de mica Galilee Vorbea batjocoritor la adresa oamenilor care trăiau la oraşe, chiar şi în cele evreieşti. Grecii pretindeau prosteşte că sînt mai buni decît romanii în materie de cultură, cînd de fapt erau doar ceva mai leneşi decît ei şi îşi iroseau timpul cu asemenea nimicuri ca statuile şi se pierdeau în argumente cu privire la teorii potrivit cărora presupunerile unuia erau la fel de corecte ca ale altuia; şi din asta nu rezulta nimic, indiferent cine avea dreptate. Romanii se dovediră mai buni luptători decît slabii lor vecini, dar aşa erau şi cîinii mai buni luptători decît iepurii cînd se ajungea la aşa ceva. Egiptenii se gîndeau doar la construirea de morminte pentru osemintele lor, iar Arabia, de cînd exista ea, nu era decît o hoardă de asasini mincinoşi, escroci şi tîlhari. Israelul nu era numai Poporul Ales, dar şi un neam uman, restul popoarelor nu reprezentau mai mult decît animalele. Simon putea discuta pe această temă ore întregi; era un adevărat israelit!

Pe de altă parte, Simon era şi foarte devotat prietenilor săi Încă de cînd nu era decît un puşti, avea un dar extraordinar de a-şi face prieteni în rîndul tuturor categoriilor de oameni Avea o înclinaţie instinctivă pentru dreptate şi corectitudine, deşi nu întotdeauna ştia să piardă cu demnitate. Îi plăceau

glumele, însă prefera să nu fie el subiectul acestora, iar uneori, cînd se afla în dezavantaj momentan, Marele Pescar dădea dovadă de o susceptibilitate copilărească, care contrasta hazliu cu statura lui impozantă.

Pe scurt, succesul îi sucise puțin capul lui Simon. Faptul că el ajunsese la o prosperitate remarcabilă cu prețul unui lung șir de suferințe îl făcea intolerant față de eșecul unor oameni. Îi plăcea să i se facă complimente pentru realizările sale și nu se dădea în lături să le amintească el însuși cu plăcere altora. Dar în ciuda tuturor acestor trăsături ca vanitatea, intoleranța și o gamă largă de slăbiciuni evidente, angajații lui îl idolatrizau, lucrau ore în șir pentru el, îi apreciau forța, îndeau peste măsură de stîngacele lui vorbe de duh; iar cînd erau în afara orelor de lucru îi imitau lăudăroșenia.

Pe cînd Marele Pescar dobîndea renumele de proprietar corăbii de pescuit, bătrînul cucernic Ionas împreună cu fioasa lui soție, Rachel, se văzură nevoiți să-și părăsească cuința lor din Capernaum pentru a se stabili în altă parte; mon se putea astfel căsători cu tînăra Abigail din Betsaida. Andrei, care rareori oferea un sfat nesolicitat fratelui său mai curcăreț, poate și datorită faptului că era angajatul lui, îl rtizase cu toată blîndețea împotriva acestei căsătorii; asta ntru că, deși atrăgătoare, Abigail avea o sănătate foarte ubredă Fără îndoială că gingășia ei de floare îl atrăsese pe rbatul voinic ale cărui aptitudini tainice pentru tandrețe nu seseră niciodată șansa să fie fructificate.

El fusese foarte grijuliu față de Abigail Și în vreme ce ia se stingea încet, amărăciunea pe care o împărtășeau amîn- îl apropiase pe Simon de Hanna, soacra lui; iar după moar- lui Abigail el a continuat să trăiască alături de îndrăgita lui mă-soacră, în spațioasa ei casă, situată într-un colțișor ștut și umbros de la periferia dinspre miazănoapte a Betsa- La scurt timp li se alătură Andrei; totuși, nevrînd să taie nțile pînă nu se asigura că aranjamentul era reciproc conve-

nabil, el își păstră vechea casă părintească din Capernaum, unde se ducea adesea să îngrijească florile.

Acum, că umbrele se ridicaseră de pe locuința din Betsaida, aceasta căpătă o neobișnuită strălucire, deoarece Hanna era înzestrată cu o permanentă bună dispoziție, reconfortantă pentru frați, care avuseseră parte de atît de puțină veselie în casa părintească. Tăcut și liniștit din fire, Andrei nu dădea atenție vorbelor de duh sau observațiilor sarcastice; totuși, uneori schița cîte un zîmbet stînjenit. Rîsul sănătos al lui Simon putea fi însă auzit de departe, mai ales dacă îl apuca în fața ferestrei larg deschise într-o seară de vară. Vecinii mai apropiați se întrebau adesea ce fel de distracție putea produce o asemenea veselie Părerea generală a concetățenilor cu idei mai conservatoare din partea aceea a orașului era că Marele Pescar nu adăugase prea mult la demnitatea comunității din Betsaida.

Deși localnicii îl priveau cu un respect reținut, exista ceva care le stîrnea deopotrivă curiozitatea și invidia. Între el și David, înstăritul și trufașul saducheu, părea că se stabilise o prietenie bizară. În partea dinspre miazănoapte, în apropiere de răspîntia care mărginea proprietatea Hannei, întinzîndu-se pe un sfert de milă spre răsărit, se aflau terenul și impunătorul vechi conac al distinsei familii Zadok, redusă în prezent la un cuplu de aristocrați necăsătoriți, între două vîrste, și la un număr de servitori mai vîrstnici

Bătrînul Zadok, defunctul bunic al lui David și al lui Deborah, se ținuse departe de oraș, dar nici comunitatea Betsaidei nu făcuse nici un efort să se amestece în orgolioasa sa izolare și asta pentru că era un saducheu, singurul în toată regiunea, iar dacă el dorea să rămînă retras, Betsaida îi respecta dorința, sadducheii constituind o sectă cinică și arogantă care afecta o superioritate socială După părerea localnicilor Betsaidei mai era încă ceva ce-l supărase pe bătrînul Zadok și pe saducheii, în general. Era cunoscut faptul că el ura cîrmuirea Galileii și

ce auzise că vorbea cu dispreț la adresa tetrarhului Antipa. Fra o minune că nu dăduse de bucluc pînă acum din pricina ta. Desigur, el plătea taxe exorbitante, la fel ca toți cei bogați, ceea ce îi permitea să vorbească mai liber decît săracii care erau închiși pentru o asemenea nesăbuință. Poate că era mai înțelept să nu ai de-a face cu familia Zadok sau cu vreun alt saducheu.

Motivul pentru care David își păstrase reședința în vechiul palat de pe deal era învăluit în mister, deoarece, de cînd se retrăsese, rareori putea fi văzut pe-acasă. E posibil ca priveliștea asupra lacului să-l fi atras, făcîndu-l să revină în timpul verilor. Ar fi fost desigur incomod pentru el să trăiască acolo pe perioada vieții sale active, întrucît slujba lui de legiuitor era în Cesareea și singurul lui client local era Iair, al cărui întins domeniu se afla la poalele colinei. deasupra localității Capernaum.

Părea că David venise acum să stea; și în zilele frumoase căpătase obiceiul să coboare încet dealul, cu capul aplecat, aparent într-o profundă meditație Persoanele care-l întîlneau nu îndrăzneau să i se adreseze, dar nici el nu dădea vreun semn că ar fi dispus să le vorbească; fără îndoială, era absorbit de propriile sale gînduri și nu-i băga în seamă.

Nu e deci de mirare că vecinii Hannei au fost surprinși cînd l-au văzut pentru prima oară pe David sprijinit de gărdușul ce împrejmuia casa femeii, angajat într-o discuție aparent foarte serioasă cu Marele Pescar, ca de la bărbat la bărbat Și asta se întîmpla în repetate rînduri, de obicei după-amiaza mai tîrziu, cînd Simon se întorcea de la lucru. Uneori, Hanna îi se alătura, probabil la sugestia lui David Totul era învăluit în mister. Dar această prietenie dintre Simon necioplitul și David rafinatul, de neînțeles pentru locuitorii Betsaidei, al căror statut social era aproximativ același, nu era chiar atît de neobișnuită pe cît părea Explicația este totuși simplă: această aristocrație, care se cutremura la gîndul de a intra în contact cu

persoanele de o categorie socială inferioară, era dispusă în anumite cazuri să-i accepte cu plăcere pe aceia care nici în gînd nu puteau spera să primească o invitație la cină.

În cazul acesta însă mai exista și un motiv mai temeinic care justifica o asemenea prietenie între legiuitor și pescar Sămînța fusese sădită cu mulți ani în urmă, cînd Simon, un tînăr sfios și zdrențăros, crescut mult peste vîrsta lui, aducea regulat pește la ușa bucătăriei familiei Zadok. David, cu zece ani mai vîrstnic decît el, îl întîlnea ocazional pe una din aleile grădinii și se oprea să-i pipăie mușchii, aproape cam cum se juca cu urechile cîinelui său, iar Simon privea și mormăia eventual un „Da, domnule" la comentariile glumețe ale lui David cu privire la mărimea uluitoare a picioarelor lui goale și la nenumărații lui pistrui. Apoi, David plecase la școală la Atena și lipsise vreme de cinci ani Revenit după studii, el se angajase la biroul unui legiuitor din Cesareea: iar cînd acesta deveni orășean, tînărul Zadok era văzut în Betsaida doar rareori și pentru scurt timp. Simon îl întîlnea la intervale destul de mari, iar David dădea din cap și îi zîmbea absent

Chiar și după ce căpătase un oarecare renume în modesta sa întreprindere, Simon continuase să furnizeze personal pește de calitate cîtorva importante personalități: palatul tetrarhului, conacul familiei Zadok și, pentru scurt timp, la frumoasa vilă a lui Iair, la care renunțase fiindcă era prea departe.

Acum că David, ușor gîrbovit și încărunțit, revenise definitiv, Simon îl vedea adesea hoinărind pe dealuri. Într-o zi se întîlniră și, fără cuvinte de salut preliminare, David i se adresă.

– Tot cu negoțul de pește te ocupi? Desigur, acum ți-ai găsit o muncă mai bună decît comerțul ambulant

Simon se simți ofensat, dar își păstră calmul

– Da, am acum o îndeletnicire mai bună; nu mă mai ocup de comerțul ambulant cu pește Este adevărat că încă îl mai aleg cu grijă pentru dumneata și ți-l aduc personal acasă și tetrarhului, cu toate că mi-ar fi mai ușor să-l trimit.

Dacă Simon a crezut că-și flatează clientul asociind casa

Zadok cu vila tetrarhului – care figurau pe aceeaşi treaptă în stima lui – se înşelase, pentru că David interveni îndată pentru a pune lucrurile la punct şi, cu o grimasă plină de dispreţ, spuse.

– Aşa deci, beţivanul acela nemernic mănîncă peşte? mormăi el Şi eu care credeam că tiăieşte exclusiv din băutură.

Simon nu îndrăzni să rişte un comentariu faţă de această instigare, însă dădu din cap mai mult de formă, iar David renunţă la subiect cu o uşoară pocnitură din degete.

– Atunci înseamnă că te descurci bine. Poate ai o piaţă proprie

Simon se crispă şi îl privi într-un fel care-i sugeră că el se gîndise la ceva mai bun decît o piaţă

– Nu, domnule, sînt încă pescar, însă am propriile mele corăbii şi am un număr de oameni angajaţi.

– Dar asta-i foarte bine, comentă David, îmi pare bine că ai prosperat şi sper că ai deja o casă şi familie.

Simon îi povesti pe scurt situaţia, fără risipă de cuvinte, iar David îşi manifestă întreaga sa simpatie După o pauză, el adăugă:

– Acum, că te-ai realizat atît de bine în afaceri, probabil că ai şi o funcţie la sinagogă.

– Nu, domnule, răspunse Simon aproape nepoliticos. Eu n-am timp de sinagogă.

– Vrei să spui că nu eşti religios? se interesă David, surprins.

– Ei, domnule. Simon îşi mută greutatea de pe un picior pe celălalt, încercînd să găsească un răspuns potrivit. Eu cred în Dumnezeul părinţilor noştri, care a făcut lumea şi ne-a dat viaţă, ne-a dat soarele, ploaia şi recolta, dar eu nu cred că El se preocupă de micile noastre fapte sau dacă frigem viţei şi cinstea Lui.

– Foarte bine spus, replică David serios Eşti un om cu judecată şi îţi doresc o zi bună

Această scurtă întrevedere a marcat începutul unei cunoaşteri ce s-a transformat cu timpul în prietenie. Au urmat apoi discuţii frecvente, în cursul cărora Simon era încurajat să-şi dea frîu liber gîndirii, iar David aproba dînd din cap Chiar şi atunci cînd Simon cuteza să-şi deşerte preaplinul gîndurilor sale intime şi cînd era clar că nici el nu ştia prea bine despre ce vorbeşte, în nevoia sa de diversitate, David aproba zîmbind îngăduitor.

Urmară apoi vizitele la gărduţul alb, care atrăgeau la ferestre pe toţi localnicii din partea aceea a Betsaidei. Într-o după-amiază, David acceptă să intre în ogradă şi se aşeză alături de Simon la umbra înalţilor chiparoşi, iar Hanna le aduse căni cu suc de rodii

Ceaţa primelor ore ale dimineţii se ridicase şi soarele se infiltra acum pretutindeni, ridicînd în aer mirosuri ce proveneau de la odgoanele proaspăt unse cu catran şi de la smoala de pe covertă. Pescarii lucrau în tăcere şi cu îndemînare la năvod.

Simon îşi îndreptă spatele, se scărpină în cap şi îşi duse mîna streaşină pe fruntea nădușită pentru a vedea mai bine bărcuţa care se apropia din direcţia docurilor. Se lumină la faţă Alte perechi de ochi îl urmăreau cu atenţie

– Cine este cu Ioan? murmură Andrei.

– Nu-l recunosc, răspunse Simon, probabil vreun flăcău care caută de lucru

– Arată mai degrabă a vagabond, aprecie Eremia

– Ăsta trebuie să fie Ioan, remarcă bătrînul Zevedeu de pe puntea din faţă a corăbiei învecinate – „Rahela" Întotdeauna aduce cîte un cîine rătăcit să-l hrănească..

– Ei bine, putea fi şi mai rău, conchise Simon morocănos Du-te înaintea lui, Tad, şi aruncă-i o frînghie.

Ceilalţi îşi reluară lucrul la năvod fără prea multă rîvnă, toţi fiind curioşi să afle ce soi de călător a cules Ioan. Dar indiferent cine era acesta, fără îndoială că Marele Pescar îi va

îngădui să vină la bord. Orice făcea Ioan era pe placul lui Simon şi oricare om al echipajului îl accepta ca atare.

Uneori, cei nou-veniţi erau oarecum derutaţi să constate părtinirea de care dădea dovadă căpitanul lor faţă de acest tînăr visător, dar în curînd se împăcau cu gîndul şi îl acceptau fără gelozie, pentru că nimeni nu putea să nu-l îndrăgească. Intr-un cuvînt, Ioan era un pierde-vară. Într-o după-amiază, cînd toată lumea se afla la pescuit, Ioan putea fi găsit culcat pe spate cu ochii pe cer. Dacă Simon îl întreba într-o doară, ca să-l necăjească, ce vede azi în norii din înaltul cerului, el ridica braţul şi trasa visător cu degetul conturul unei cupole, al unui turn, al unei punţi, al unui oraş sau poate chiar al unui înger înaripat

– Tu nu prea faci parale ca pescar, Ionică, îi spunea Simon, dar e ceva să vezi figuri pe cer!

Era puţin probabil ca Simon să fi tolerat o astfel de indolenţă dacă aceasta ar fi fost unica lui particularitate În cazurile de urgenţă, el dovedea un zel neasemuit, era plin de iniţiativă şi extraşnic de curajos Pe vreme frumoasă, cînd se înălţau sau se frîngeau pînzele, oamenii se vedeau nevoiţi să păşească peste el în timp ce privea nepăsător printre gene la activitatea lor Dacă se isca însă o furtună, Ioan îi uimea cu îndemînarea lui marinărească, iar dacă se întîmpla ceva cu o frînghie la mare înălţime, pe catargul principal, în plină rafală de vînt, oricine ştia că marinarul cel mai cutezător şi dibaci, capabil să îndeplinească asemenea treburi, nu e altul decît Ioan visătorul

Poate că Simon îl iubea pe acest băiat pentru bravura lui, poate pentru ceea ce descifra în norii înalţi, poate pentru amîndouă însuşiri, atît de diferite. Dar oricare ar fi fost motivele acestei afecţiuni, ea era sinceră şi permanentă, şi nu doar unilaterală Simon era idolul, era eroul lui Ioan

Ioan şi tînărul lui însoţitor, un băiat zdrenţăros cam de vîrsta lui, tocmai se căţărau acum pe puntea din faţă. Făcînd semne cu mîna, Ioan îşi conduse oaspetele, care privea neîn-

crezător în jur, în unica încăpere de pe puntea din față, ce servea drept bucătărie pentru pescari.

– Să-l hrănească, fără îndoială, ghici Andrei Pare să fie foarte flămînd

– Ioan şi-a greşit vocația, spuse Simon, el era menit acțiunilor de binefacere şi milostenie

– Asta ar fi sporit taxele, remarcă bătrînul Zevedeu Băiatul n-are pic de considerație pentru bani.

– Nu, Ioan nu va fi niciodată bogat, spuse Simon, dar va avea întotdeauna prieteni.

Toți mai glumiră puțin pe seama lui, însă ardeau de nerăbdare şi curiozitate să afle pe unde umblase, deoarece lipsea cam de ieri de pe la amiază. Păşind precaut ca o pisică de-a lungul uriaşului năvod, el se aşează lîngă Simon, care se ridică şi-i făcu loc Toți cei de față puseră lucrul jos, în aşteptarea explicațiilor.

– E un îngrijitor de cămile, spuse Ioan privind în direcția bucătăriei. N-a mîncat de cîteva zile şi e foarte obosit. L-am găsit la docuri Arăta ca şi cînd ar fi plîns şi avea fața murdară Spunea că fugise dintr-o caravană care se îndrepta spre Damasc pe drumul de coastă, pentru că-l băteau şi-l țineau nemîncat

– I-ai arătat unde să se spele şi i-ai dat ceva de mîncare? se interesă Simon, apucînd un capăt de năvod, în semn de îndemn la lucru pentru echipajul său, şi toți se aplecară din nou asupra lucrului. Ioan încuviință şi zîmbi.

– N-am mai văzut niciodată pe cineva să mănînce ca băiatul ăsta, îi spuse Ioan lui Simon Sărmanul de el are şi răni în tălpi de atîta umblat.

– N-ai încercat să afli ce-i cu el? întrebă Simon.

– Nu, m-am gîndit să o faci dumneata. Pare să fie de undeva dinspre miazăzi Vorbeşte aramaica cu accent iudeu doar pe acolo se vorbeşte astfel.

– Bine, bine, vom vedea, mormăi Simon absent Aplecîn-

Își se spre el, îl întrebă în șoaptă: Ai fost pe-acolo ieri, așa cum spuneai?

Ioan dădu din cap în semn că da cu un aer visător și își feri privirea.

– Ei bine, și...? insistă Simon, din ce în ce mai nerăbdător, ceea ce-i făcu pe toți să-și îndrepte atenția către ei Ai fost sau n-ai fost?

Din nou, Ioan încuviință dînd încet din cap, ridică ochii înnourați, apoi îl bătu ușor cu mîna pe genunchi pe Marele Pescar, ca și cum ar fi vrut să-i sugereze să amîne relatarea pînă ce aveau să rămînă singuri Dar semnul care invita la discreție avu darul să sporească bănuiala pescarilor față de această pantomimă, ceea ce-l irită pe Simon.

– ...Și spui că l-ai găsit pe palavragiul ăla de tîmplar care face vin din apă?

Ochii mari, plini de curiozitate ai tuturor oamenilor din echipajele celor trei corăbii erau acum ațintiți asupra celui răsfățat de căpitanul lor; acesta rămăsese tăcut și mîhnit în fața Marelui Pescar, care continua să-l ridiculizeze.

– Presupun că Tîmplarul a cerut tuturor amărîților de țărani și păstori să pună mîna pe coase și furci și să ia cu asalt Fortul Roman.

Toți izbucniră în rîs Auziseră deja părerile batjocoritoare ale lui Simon referitor la zvonurile care circulau pe seama Tîmplarului din Nazaret. Apreciind faptul că oamenii lui manifestau interes pentru părerile sale, Marele Pescar le oferi un nou prilej să hohotească și, întorcîndu-se spre Ioan, spuse:

– Nu cumva l-ai văzut pe Tîmplar transformînd niscaiva stînci într-o pășune pentru oi? Hai, vorbește, băiete! Mureai de nerăbdare să mergi să-l vezi pe Tîmplar și ți-am dat o zi liberă. Acum spune-ne ce s-a întîmplat cu el?

– Eu... eu nu știu, răspunse Ioan cu o voce răgușită. Își strînse buzele și clătină din cap. Deodată se îndreptă, îl privi pe Simon drept în față, complet uluit și repetă întruna: Nu știu! Nu mai știu nimic, totul este foarte ciudat!

– Hmmm, da, cam asta este şi părerea mea, mormăi Simon Şi ce era, mă rog, atît de ciudat la omul ăsta. Cum vorbea sau ce făcea? Nu ne poţi spune, ori poate noi sîntem prea proşti ca să înţelegem!

– Te rog, Simon, mai dă-mi puţin timp Ioan părea că-i vorbeşte de departe. Azi nu pot gîndi tocmai limpede, mai lasă-mă şi am să-ţi spun mai tîrziu Coborî glasul pînă ce nu-l mai auzi decît Simon şi adăugă .Dar nu mă aştept să mă crezi

– Hmm! mormăi Simon.

Din acest moment, tensiunea scăzu Încet, îşi făcu apariţia îngrijitorul de cămile, îmbrăcat într-o tunică jerpelită de culoare cafenie şi pantaloni, lesne de recunoscut ca băiat de cămile Neştiind ce să facă, el se opri şi se sprijini de cabestan; Simon îi făcu semn cu mîna şi dădu drumul năvodului, pentru a-i permite să treacă. Supus, ca la chemarea stăpînului, el se aşeză pe ceea ce mai rămăsese liber pe bancheta timonierului Toţi îl urmăreau cu coada ochiului

– Ai mîncat ceva, băiete? îl întrebă Marele Pescar pe un ton prietenos. Flăcăul dădu din cap recunoscător îi spuse cu glas răguşit, pe care doar stăpînul şi Ioan îl putură auzi

– Sînteţi foarte bun, domnule.

– Pentru asta mulţumeşte-i lui Ioan, glumi Simon, aparent nerăbdător să se pună din nou bine cu favoritul său ofensat, care acum stătea rezervat, cugetînd la situaţia ridicolă în care fusese pus. Ionică are mereu grijă să-şi hrănească vizitatorii Aşa, deci, spui că te-ai rătăcit. Ei bine, nu te necăji prea tare Pari a avea nevoie de odihnă Pe unde ai adormit în ultima vreme, în căpiţe de fîn?

– Nu, domnule, prin tufişuri, de-a lungul drumului, că nu te lasă să dormi în clăiele lor de fîn.

– Nu-i poţi condamna prea mult pentru asta, comentă Simon. Vagabonzii le strică mereu viţa de vie şi le sperie vitele... Cum te cheamă, băiete?

– Iosif.

– Presupun că ți se spune Iosi.

– Mda, domnule, și încă în multe alte feluri în ultima vreme.

Lui Simon îi plăcu tonul lui glumeț și se gîndi că băiatul nu era chiar prost

– De unde ești,Iosi? îl întrebă el blînd

– De departe, dinspre miazăzi, domnule, aproape de Marea Moartă.

– Ești cumva idumeań?

Băiatul încuviință cu întîrziere, reținerea sa fiind de înțeles, pentru că nimeni nu auzise vreodată pe cineva lăudîndu-se că este originar din Idumeea. Simon strînse buzele involuntar și-l privi pe tînăr încruntat, dar se însenină îndată ce-i întîlni ochii.

– Băiete, cred că știi că noi, iudeii, nu prea avem de-a face cu idumeenii.

– Da, dar și idumeenii sînt evrei, domnule, protestă el destrecum resemnat.

Simon trase aer în piept și ridică din umeri.

– Cu secole în urmă, sublinie el aspru, cei din neamul tău au nu prea fost buni evrei.. . nu pentru mult timp.

- Regele Irod s-a ridicat dintre idumeeni, domnule, îndrăzni băiatul.

– Ei bine, asta nu contribuie cu prea mult la îmbunătățirea numelui Idumeii.

Pescarii manifestară o oarecare nervozitate dar rîseră și bătrînul Zevedeu chicoti și el

– Eu am spus întotdeauna că e mai ieftin să hrănești un idumean și apoi să-l lași să plece în plata Domnului. Poate numai atunci nu-ți va fura ceva. Bătrînul făcu o strîmbătură către cel mai apropiat pescar, simțind că marcase un punct.

– Eu n-am furat nimic în viața mea, răspunse străinul, fără să privească în direcția de unde venea insulta

– Te cred, Iosi, spuse îndată Ioan

– Ahaa! replică tatăl lui în zeflemea. Tu crezi orice și pe oricine Ăsta-i păcatul tău, ești prea naiv.

– Asta este şi părerea mea, spuse Simon, atît de apăsat încît bătrînul Zevedeu se prefăcu că are de lucru la năvod.

Apoi, întorcîndu-se către Ioan, Marele Pescar începu să-l descoasă vorbindu-i în şoaptă:

– E multă lume pe-acolo? Pe unde mai este el acum?

– Acolo sus, pe colină. . în drum spre Cana, răspunse Ioan precaut. Era clar că nu avea intenţia să explice tuturor celor de faţă dacă putea evita acest lucru. Erau vreo sută de oameni, poate mai mulţi Se făcu linişte deplină; toţi se opriră din lucru, încercînd să tragă cu urechea, dar Simon observă acest lucru şi schiţă un gest îngăduitor: Poţi vorbi tare, Ionică. Toată lumea vrea să ştie. . Băieţi! este vorba de Tîmplar. Ionică s-a dus ieri să-l vadă Continuă, spune-le tuturor ce-ai văzut şi auzit.

Oamenii se destinseră puţin, satisfăcuţi că participau şi ei la discuţie. Îşi băgară navetele în buzunar, parte din ei rămînînd cu coatele sprijinite de genunchi şi cu bărbia proptită în palme. Chiar şi tînărul străin manifestă un interes neaşteptat la menţionarea Tîmplarului, ale cărui fapte stîrniseră curiozitatea tuturor Ioan ezită o vreme să înceapă istorisirea; îşi studie mai întîi degetele subţiri şi cafenii, ca şi cum le vedea pentru prima oară, şi îşi umezi buzele uscate.

Pentru a depăşi clipa de stînjeneală, Simon le spuse celor de faţă.

– Ieri i-am dat liber lui Ionică să meargă prin ţară şi să vadă ce se mai aude cu harababura asta; au circulat tot felul de poveşti, care mai de care mai năstruşnică, şi am crezut că a venit vremea să aflăm adevărul

– Ei daaa! strigă Zevedeu Scornelile alea despre prefacerea apei în vin la Cana! Nu găsesc pe nici unul care să fi văzut el însuşi, cu ochii lui; întotdeauna trebuie să fie un văr al unui cumnat care a văzut, dar acesta trăieşte pe undeva în Samaria...

Simon se întoarse către bătrîn şi îl privi încruntat.

– Dacă asta-i tot ce ai de spus acum, Zevedeu, îi vom da fiului tău posibilitatea să ne vorbească.

Acum, Ioan nu mai avea nici o scăpare decît să înceapă strania poveste.

– Aflînd că el plecase din Cana şi că se îndreaptă încoace, am venit cu speranţa să-l întîlnesc Pe deal, am dat de o mulţime mare de oameni adunaţi în jurul lui. Mulţi dintre ei îl urmau încă de la Cana şi se părea că alţii i se alăturaseră pe drum

– Cum arăta? izbucni Iacob.

– Era după-amiază tîrziu cînd am ajuns, continuă Ioan răgănat, vrînd parcă să întîrzie răspunsul la întrebarea fratelui său. Am încercat să-i întreb pe cîţiva care se aflau la marginea mulţimii adunate, dar nu m-au băgat în seamă. Toţi se îmbulzeau să ajungă cît mai aproape de el, pînă ce de-abia i-au mai lăsat loc să stea. M-am gîndit că erau de-a dreptul sălbatici, dar îndată m-am simţit şi eu îndemnat să fac acelaşi lucru Făcu o pauză, încercînd să-şi amintească, scutură capul şi murmură: Era totul atît de ciudat..

Simon se foi nerăbdător.

Hai! Zii mai departe, Ioan! Ce spunea omul?

Nu e ceea ce ai numi un bărbat înalt de statură, continuă Ioan cu o privire spre fratele său Simon l-ar depăşi cu un cap

Marele Pescar îşi îndreptă umerii cu un aer mulţumit de sine şi ascultă cu atenţie.

Dar asta nu înseamnă că e plăpînd, rectifică Ioan. Pielea lui e mai albă decît a noastră, cu toate că nu poartă nimic pe cap, iar soarele era destul de fierbinte ca să-l ardă. Părea că îi este foarte cald şi chipul lui arăta obosit Părul castaniu e ondulat, iar sudoarea îi încîrlionţase părul pe frunte în mici inele, îmblînzindu-i faţa şi făcîndu-l să pară un tlăcău dacă ar fi barba sa scurtă. Chiar şi cu barbă arată mult mai tînăr cînd vorbeşte, iar ochii lui

Aici Ioan se opri brusc şi îşi făcu de lucru cu vechiul năvod,

în timp ce auditoriul său aştepta în tăcere Îi privi îndelung, scuturâ capul şi continuă, depănîndu-şi cu glas molcom ciudata istorisire

– El nu vorbeşte cu glas tare; nu ca un învăţător sau ca un predicator. . înţelegeţi ce vreau să spun, ci asemenea scribilor cînd vorbesc oamenilor – ca şi cînd ar recita ceva pădurii sau lunii, dar nu cuiva anume. Tîmplarul nu pare să vorbească mulţimii ca unei adunări, ci are aerul că i se adresează fiecăruia în parte, ca şi cînd ar fi singur cu tine. Acesta este primul lucru pe care l-am observat în legătură cu felul lui de a vorbi Nu mă puteam opri să nu simt că parcă dintre toţi mă alesese pe mine şi îmi vorbeşte direct Probabil de aceea am şi vrut să mă apropii şi presupun că de aceea fiecare se înghesuia şi dorea să stea cît mai aproape de el.

Foarte bine! Foarte bine! îl îndemnă Simon Tu ai vrut să te apropii. Ei, şi... ce spunea el?

– Asta aşteptăm cu toţii, Ioan, strigă bătrînul Zevedeu

– El vorbea despre libertate şi fericire. Ţara noastră nu va fi niciodată liberă, spuse el Trebuie să acceptăm acest lucru. El mai spunea că dacă nu vom mai avea parte niciodată de fericire, noi va trebui să acceptăm această sclavie ca pe ceva ce nu poate fi schimbat şi că trebuie să căutăm fericirea în noi înşine, atît timp cît trăim şi chiar mult, cu toate că vedem cum ţara noastră este subjugată.

– Vrea ca noi să ne mulţumim cu sclavia noastră, nu-i aşa? interveni Alfeu de pe „Sara"

– Nu, asta nu înseamnă că el aprobă sclavia, continuă Ioan, fără să-l tulbure faptul că fusese întrerupt. El spune că toată lumea de pretutindeni se conduce după reguli care le îngrădesc libertatea şi

– Nu crede în cîrmuire, ce zici? comentă Andrei sec. Tetrarhul îl va lecui în curînd de toate acestea.

– Ce ştie acest Tîmplar din Nazaret despre oamenii de aiurea, interveni Simon, luîndu-l peste picior

– El nu spune că este împotriva cîrmuirii, răspunse Ioan, obosit însă răbdător. El spune că fiecare om îşi poate găsi libertatea de unul singur, indiferent de legi. Libertatea spiritului, cel mai preţios dar – spune el – nu poate fi îngrădită de opresori: e un bun pe care nimeni nu ni-l poate lua sau care nu ne poate fi refuzat.

– Ca spre exemplu? pufăi Simon batjocoritor, ceea ce stîrni hohote de rîs în rîndul pescarilor.

– Ca zorile, spuse Ioan timid şi gînditor, ştiind că ei vor rîde din nou. Zorile şi asfinţitul, munţii şi ciripitul păsărilor şi.. vocea lui se stinse pînă ce nu se mai auzi decît un murmur în timp ce le privea feţele şi adăugă: .. şi ploaia caldă... şi roua dimineţii pe iarbă.. şi macii care cresc pe pantele dealurilor...

– Flori! Cîntec de păsări! Roua de pe iarbă! izbucni Tadeu de pe partea cealaltă a vechiului năvod.

– De ce nu l-a întrebat nimeni cum să faci din toate astea cerciul cu care să-ţi hrăneşti familia?

Intervenţia li se păru atît de hazlie şi binevenită încît Tadeu, stingherit de propria-i isteţime, căscă zgomotos spre a le arăta că vorbele lui de duh nu însemnau nimic şi că el putea fi încă şi mai hazliu dacă s-ar ivi ocazia. Îi plăcu mai ales să-l audă rîzînd cu poftă pe Marele Pescar. Ioan acceptă veselia lor fără vreun semn de iritare; de altfel nici nu se aştepta la altceva.

– Da, Tîmplarul vorbea despre toate acestea, Tad, spuse el liniştit cînd rîsetele se potoliră. El crede că marea parte a oamenilor îşi petrec prea mult timp gîndindu-se din ce să facă cerciul, îşi irosesc viaţa frămîntîndu-se de teamă că le va lipsi hrana la iarna următoare şi la bătrîneţe. Se frămîntă şi se neliniştesc pînă nu mai ştiu să se bucure de nimic El mai spune că păsările nu se îngrijesc de ce vor mînca şi cu toate astea ele sînt hrănite.

– Daaa, zbieră Zevedeu, dar şi ele trebuie să scurme pentru a-şi găsi hrana!

Urmă un alt hohot de rîs, încă şi mai puternic. Bătrînul Zevedeu era o calamitate, dar gluma lui era excelentă Aplauzele îl încîntară şi el repetă de cîteva ori vorbele care stîrniseră atîta veselie.

– Da, ele trebuie să scurme pentru hrana lor!.. Hi, hi! Ha, ha! Să scurme!

– Chestiunea asta cu păsările, spuse Simon, îmi aminteşte de bătrînul meu tată. El nu s-a îngrijit niciodată de unde-i vine hrana zilei de mîine

Oamenii lui chicotiră discret. Pentru a arăta că el ştia mai mult decît oricine din tinerii de faţă despre pioasa risipă a lui Ionas, Zevedeu rîdea pe înfundate, prefăcîndu-se că-l apucase tusea. Andrei puse capăt acestei situaţii stînjenitoare şi îl privi încruntat pe Simon, vrînd parcă să spună că dacă el doreşte să glumească pe seama tatălui lor fără de slujbă, e treaba lui; dar asta nu-l îndreptăţeşte pe Zevedeu la nici un comentariu ironic, cînd se ştie bine că pe el începe să-l doară spatele de îndată ce este ceva de făcut.

Simţind că auditoriul lui nu mai manifesta interes faţă de ceea ce spune, Ioan se scotoci în buzunar de unde scoase naveta, apucă o margine a năvodului, şi-o puse pe genunchi şi se apucă de treabă.

– Nu ne mai spui nimic altceva? întrebă Simon.

– Nu acum, răspunse Ioan dus pe gînduri. Tare aş vrea să nu mai vorbesc despre asta acum Treaba este prea serioasă nu-i nimic de rîs.

– Te rog, Ionică! îl îndemnă Iacob Facem linişte şi te ascultăm. Rotindu-şi privirea, ochii lui trişti întîlniră expresia ironică a tatălui său. Fratele meu ne va spune o poveste foarte interesantă dacă-l vom lăsa şi, în ce mă priveşte, eu sînt gata să-l ascult

Ioan îşi băgă din nou naveta în buzunar, îi adresă fratelui său un zîmbet recunoscător şi continuă strania-i istorisire pe care oamenii o ascultau acum cu profundă atenţie

— Cum să-ți afli fericirea: iată despre ce a fost vorba Puțini dintre noi vor fi vreodată bogați, indiferent de cît de mult ne-am strădui, indiferent de lăcomia cu care am acapara lucrurile din mîinile altora, iar aceste bunuri agonisite pe căi nedrepte sau prin înșelăciune se vor dovedi o povară. Va trebui să le ținem mereu ferecate de frica hoților. Ne va fi teamă să nu plecăm de acasă, chiar dacă am pune un paznic, pentru că acesta s-ar putea dovedi necinstit. Vom dormi cu un ochi deschis și îi vom suspecta pe străini Și nu doar amenințarea furtului ne va neliniști mereu, deoarece bunurile acumulate ar putea fi amenințate și de molii. și de mucegai

Desigur, el nu are nimic împotrivă să avem un pat și două scaune, precum și un acoperiș deasupra capului, argumentă Alfeus.

— În primul rînd, continuă Ioan netulburat, noi trebuie să încetăm să ne mai facem sînge rău și să ne plîngem pentru sărăcirea noastră națională. În loc să ne înfuriem cînd vreun funcționar necioplit ne obligă să-i îndeplinim ordinele, trebuie să luăm liniștiți ascultare, oricît de nedrepte ar fi acestea. Dacă fiecare dintre noi întîlnește pe drum un soldat care ne dă să-i ducem povara o bucată de drum, s-o facem cu bunăvoință

Se auziră cîteva proteste înăbușite, dar nimeni nu îndrăzni să intervină Bătrînul Zevedeu își scutură viguros capul sur și scoase o strîmbătură de lehamite. Simon își încleștă pumnul drept agitîndu-l prin aer semnificativ. Zdrențărosul băiat de lîngă el începu să caște.

Vorbind despre fericire, el a dat de exemplu ducerea poverilor, continuă Ioan, și spunea că cea mai bună cale de a găsi fericirea este să porți povara altora, fie că aceștia îți sînt prieteni sau vrăjmași Dacă îți sînt vrăjmași, ei vor fi mai recunoscători, iar dacă-ți sînt prieteni, ei te vor îndrăgi și mai mult pentru asta

— Eu nu cred nimic din toate astea, obiectă Tadeu Linguduşmanului nu-l face cu nimic mai cumsecade față de

tine; el va crede că ți-e frică de el și atunci va profita mai departe!

Cei mai mulți pescari încuviințară, dar Ioan nu se opri și nu luă în seamă dezaprobarea unanimă.

– El spunea că mijlocul de a afla fericirea și pacea este în a-i ajuta pe alții, ducîndu-le poverile, indiferent cine sînt aceștia

Aici, Ioan făcu o pauză lungă, astfel încît ei crezură că sfîrșise și începură să se foiască pentru a se dezmorți. Aproape nimeni nu făcu un gest pentru reluarea lucrului la năvod Simon se întinse, căscă pe îndelete și se frecă la ochi cu dosul palmelor lui păroase.

– Asta a fost tot? întrebă el. N-a fost cine știe ce cu vorbăria lui. Și spui că gloata îl asculta?

– Da, l-am ascultat! Toți l-am ascultat cu gura căscată și ne-am ținut respirația să nu ne scape nimic din cele ce spunea. După cum v-am zis, vocea Tîmplarului are ceva ciudat; el nu vorbește așa cum fac alții. Nimeni, niciodată n-a mai vorbit pînă acum asemenea lui. '

– Dar el n-a făcut nimic ieșit din comun? comentă Iacob foarte curios

– Am hotărît să nu mai spun nimic despre asta; cel puțin nu acum, spuse Ioan șovăitor, pentru că știu că nu mă veți crede

Toți cei de față deveniră foarte atenți și rămaseră neclintiți

– Asta s-a întîmplat cînd el tocmai vorbea despre aflarea fericirii prin ducerea poverilor Doar la cîțiva metri de mine se găsea un bărbat care avea un braț schilod sau suferea de ceva care-l făcea mai scurt și mai subțire decît celălalt În ciuda acestei infirmități a brațului drept, el era un tip destul de voinic. Am observat că își mîngîia brațul scurt cu o oarecare mîndrie, ca și cum ar fi vrut ca toată lumea să-l vadă Dintr-odată el l-a întrerupt pe Tîmplar și i-a strigat: „Și eu ce să fac domnule? Vezi doar că eu nu pot purta poveri!"

Ioan închise ochii, se opri și clătină puternic din cap, ca un om care iese din apă

– Nu, nu vă pot spune, murmură el răguşit. N-o să mă credeţi! Dacă vreunul dintre voi mi-ar spune acest lucru şi eu n-aş fi fost de faţă, sînt sigur că nici eu n-aş crede o vorbă!

– Spune, Ionică! îi ordonă Simon. Ce s-a întîmplat?

– Braţul omului! Glasul lui Ioan tremura.. Se făcuse bine, era sănătos şi la fel de lung ca celălalt!

Pescarii îşi îndreptară spatele şi-l priviră pe Ioan ca şi cînd atunci îl vedeau pentru prima oară. Simon rupse tăcerea:

– Nu, Ioane, nu! mormăi el. Nu putem accepta nimic din ce spui tu!

Bătrînul Zevedeu se ridică în picioare şi întinse un deget tremurînd spre fiul lui, strigîndu-i:

– Bagă de seamă, e prima oară cînd te aud că minţi!

Iacob, de obicei răbdător, îi surprinse pe toţi cînd se ridică să-l înfrunte pe gălăgiosul bătrîn, dojenindu-l cu asprime:

– Fratele meu nu este mincinos! exclamă el vehement. Poate Ionică a înţeles greşit ceea ce a văzut, dar eu n-am să stau aici liniştit şi să aud cum este făcut mincinos – nici chiar de tatăl lui!

Dealul acela este lung şi greu de urcat, interveni Andrei Poate ri a fost o zi cu mare zăduf.

Ei! Poate că soarele l-a bătut prea tare în cap pe băiat, adăugă Alfeus către cei din imediata lui vecinătate

Nu, Ionică, mormăi Simon, asta-i chiar prea de tot! Asemenea lucruri nu se pot întîmpla.

Ioan îşi plecă resemnat capul, nu atît pentru că nu-l credeau, cît pentru că regreta că acceptase să le spună povestea întreagă, murmurul încetă cînd Simon ridică o mînă, cerînd să se facă linişte.

Ei bine, Ionică, poţi continua cu poveştile astea, spuse el cu asprime în glas. Vezi că n-ai ce pierde. Nimeni nu te crede, dar ar fi bine să auzim şi restul, dacă mai ai ceva de spus. Ce a mai făcut norocosul ăsta cu braţul vindecat, i-a mulţumit Tîmplarului? Poate i-a dat şi cîţiva sicli...!

– Oamenii erau înmărmuriți! murmură Ioan, fără să privească în sus. O femeie care se afla în apropierea lui a leşinat şi s-a prăvălit la pământ. Omul însuşi gîfîia puternic şi scotea sunete ciudate din gîtlej. Nu puteai spune dacă încerca să rîdă sau să plîngă. Toți erau muți şi cu fețele palide, iar eu am simțit un rău de la stomac, ca atunci cînd vezi o rană sîngerînd Numai că, aşa mi se pare mie, şocul provocat de un braț diform care se înzdrăveneşte brusc este mai puternic decît vederea unui accident grav. În timp ce noi toți căscam gura la brațul lui, Tîmplarul a spus: „Acum, prietene, vei putea duce poveri şi ai grijă să o faci, altminteri ți se pot întîmpla lucruri şi mai rele."

Pe măsură ce Ioan se apropia de sfîrşitul istorisirii, glasul lui se stingea treptat. După un moment de tăcere, el se ridică încet şi privi asistența cu ochi triști.

– Ştiam că nu o să mă credeți, spuse el cu amărăciune Dumnezeu să mă trăsnească dacă nu e acesta adevărul!

– Blasfemie! țipă bătrînul Zevedeu.

– Eu nu spun că minți, Ionică, replică Simon, dar cred că tu ai văzut lucruri bizare, de felul celor pe care le vezi în nori Nu e nici un rău să-ți imaginezi figuri pe cer, dar asta este altceva! Eu sper doar să nu-ți pierzi mințile! Şi acum, spune-ne adevărul: ai fost sau nu acolo? L-ai văzut cu adevărat pe acest Tîmplar? Eu cred că ai visat toate astea în timp ce ai adormit sub un copac.

Spusele lui stîrniră alte rîsete.

– Hai, Ionică, du-te la plimbare, îl îndemnă Simon ca pe un copil mic. Ajunge pentru azi. Du-te undeva şi odihneşte-ți creierul năuc

Simțindu-se profund umilit, Ioan se îndreptă cu paşi şovăielnici spre prora, strecurîndu-se pe lîngă năvod Iacob îl urmări cu ochii tulburi.

– Cred că am să plec şi eu, spuse el.

– Poate ar fi mai bine să-ți ceri voie, îl sfătui tatăl său.

– Poți pleca, Iacob, murmură Simon. Încearcă să-i vorbeşti ...naticului tău frate, cînd îi vor fi ieşit gărgăunii din cap şi ...du-l înapoi cînd se face bine.

– Fratele meu nu va mai vrea să se întoarcă, spuse Iacob, ...upă ruşinea pe care a pățit-o!

– Să facă cum pofteşte, replică îndată Simon, furios. Co-...biile se pot descurca şi fără el.. Şi nici de tine nu mai e ...voie dacă te ofensezi atît de uşor

– Ai auzit? îi strigă Zevedeu. Ai să-ți pierzi slujba dacă nu ...gi de seamă!

Iacob nu răspunse, însă îşi urmă fratele. După cîteva clipe, ...carii rămaşi neclintiți şi tăcuți auziră clipocitul vîslelor ...ngindu-şi gîtul, văzură mica barcă îndepărtîndu-se spre ...m. Simon o urmări încruntat, apoi se întoarse şi-l privi ... Andrei

– Eu n-am să ies azi în larg, spuse el. Termin lucrul la ...od şi duc corăbiile spre țărmul dinspre miazăzi, unde am ...cuit ieri Simon se îndreptă spre puntea din față, unde ...drei îl ajunse din urmă.

Ce ai de gînd să faci cu băiatul ăsta vagabond? îl în-... Andrei

Simon îi zîmbi şi îşi frecă bărbia îngîndurat. Acum, că ...ă se dovedise nevrednic şi nesocotise prietenia pe care ...rătase, avea de gînd să-i dea o lecție şi îşi va îndrepta ...ția către acest flăcău fără căpătîi. Mîine, cînd se va întoarce ... furiş, Ionică va constata că locul lui de preferat al ...aciului a fost luat de altcineva. Îi făcu semn lui Iosif, care ...ipropie îndată.

Vino cu mine, băiete, îi spuse el cu bunăvoință. Îți voi ... rost de un pat curat ca să dormi la noapte

Bătrînul Zevedeu se sculă de la locul lui şi veni către Si-...n, frecîndu-şi mîinile zbîrcite.

– Îmi pare rău că băiatul meu s-a purtat aşa, spuse el pe un ton plîngăreţ.

– Ai face mai bine să-ţi vezi de treburile tale, mormăi Simon.

Pe tot parcursul drumului bine bătătorit care ducea spre periferiile Betsaidei, aproape că nu-şi vorbiră. Soarele era acum sus de tot pe cer şi dogorea. La mică distanţă înaintea tînărului său tovarăş de drum, Marele Pescar mergea cu paşi mari şi hotărîţi, profund absorbit în gînduri, părînd chiar că uitase de zgomotul sandalelor din urma lui. Paşii erau mici şi şovăielnici pentru că băiatul de cămile se întorcea din cînd în cînd ca să privească palatul de marmură al tetrarhului pe care-l lăsaseră în urmă; uneori mai făcea cîţiva paşi înapoi şi îşi punea mîna streaşină la ochi pentru a-l vedea mai bine

Acum intrau în zona rezidenţială, unde casele bine întreţinute ale celor mai înstăriţi erau mai retrase din drumul prăfuit, parţial mascate de salcîmi înalţi, chiparoşi şi măslini. După cea de-a doua cotitură la stînga, Simon încetini pasul, îndemnîndu-şi însoţitorul să i se alăture Deschise o mică poartă şi îl conduse pe băiat într-o curte umbroasă, unde o femeie între două vîrste, cu figura plăcută aduna cu grebla frunze uscate. Casa din cărămizi cenuşii era spaţioasă şi arăta foarte îngrijită

– Ce te aduce atît de devreme acasă, Simon? i se adresă femeia, aruncînd străinului cu haine ponosite o privire piezişă S-a întîmplat ceva?

– Vino aici, băiete, şi stai jos pe prispă, spuse Simon Hanna, vreau să stau de vorbă cu tine.

Băiatul idumean îi adresă o privire recunoscătoare pentru acest semn de ospitalitate şi se prăvăli epuizat pe trepte; îl dureau picioarele din cauza efortului făcut pentru a se ţine de uriaşul galilean. Femeia puse la o parte grebla şi intră în casă Pescarul se va sfătui cu Hanna – care este probabil mama lui, gîndi băiatul, deşi pare prea tînără – şi ea va clătina din cap şi

a spune: „Nu, te rog, Simon, nu un idumean! Şi apoi, arată roaznic de murdar! Probabil că are şi păduchi."

După un timp, care i se păru foarte lung, cei doi apărură şi băiatul respiră uşurat văzînd surîsul binevoitor şi blînd de pe faţa femeii.

– Soacra mea Hanna, a fost de acord să te lase să te odihneşti aici, la noi, o zi-două, văzînd cît eşti de obosit, spuse Simon şi, întorcîndu-se spre Hanna, adăugă: Eu n-am să vin la cină.

– Poate ar fi bine să mănînci ceva înainte să pleci.

– Nu mi-e foame. Fără nici un cuvînt de rămas bun la plecare, Simon se îndreptă îndată spre gărduţ şi, odată ajuns în drum, grăbi pasul ca şi cum treburile sale comportau o oarecare urgenţă.

Hanna luă şi ea loc pe prispă ceva mai departe de oaspetele ei, îşi ridică o şuviţă din părul sur care-i căzuse pe frunte şi după ce privi îndelung şi calm în ochii codaţi ai tînărului, umbriţi de gene lungi, îi zîmbi uşor

– Mi-a spus Simon că te numeşti Iosif şi eşti de pe acolo de jos, din Idumeea, zise ea cu glas plăcut.

Iosif încuviinţă, dar nu mai furniză şi alte amănunte despre el.

– Pe aici nu prea vedem mulţi idumeeni, continuă Hanna. De fapt, eu n-am văzut nici unul pînă acum

Iosif o privi îndelung, dar nu avu nimic de spus despre Idumeea.

- Probabil că ai vrea să te speli, spuse Hanna

– Ohhh! oftă băiatul Chiar aş putea?

– Atunci vino cu mine! Hanna se ridică şi îl conduse în o răcoroasă şi frumos mobilată Camera de dormit este pt înainte, Iosif Îţi aduc o găleată cu apă. Găseşti ştergare cameră.

– Te rog, lasă-mă pe mine să fac asta! insistă Iosif. Arată-mi ar unde este şi mă descurc singur

Hanna se uită mirată la el deoarece nu se aştepta la un asemenea gest din partea acestui tînăr. Îi arătă o găleată mare din lemn în magazia de lîngă bucătărie şi cisterna cu apă, apoi îşi reluă strînsul frunzelor. După un timp se întoarse şi bătu uşor în uşă.

– Dacă vrei să-mi dai hainele tale murdare, am să le spăl şi să le întind la soare ca să se usuce

Clipocitul apei încetă şi urmă o lungă tăcere În cele din urmă, băiatul răspunse oarecum tulburat, cu glas tremurînd:

– Oh, dar nu mă pot aştepta să faci dumneata asta!

– Doar n-ai intenţia să-ţi pui din nou pe tine veşmintele alea împuţite, răspunse Hanna indignată. Trebuie curăţate neapărat, dacă nu spre binele tău, atunci spre al nostru! Crapă puţin uşa asta şi dă-mi-le!

După un alt moment de tăcere şi cu destulă întîrziere, uşa se deschise puţin, dar suficient ca să apară o mică mînă, cafenie, umedă, care întindea o haină jerpelită şi o pereche de pantaloni jegoşi, veşminte purtate doar de cei mai amărîţi ţărani. Hanna le apucă cu vîrfurile degetelor, schiţînd o strîmbătură de dezgust.

– N-ai mai avut şi altceva pe sub zdrenţele astea mizerabile? întrebă Hanna.

– Mda... se bîlbîi Iosif. Dar te rog lasă-mă, le pot spăla eu însumi.

– Nu face pe prostul! replică îndată Hanna N-am să accept nici un minut în plus boarfele astea în casa mea; dă-mi-le odată! Iar cînd văzu că răspunsul întîrzie, strigă enervată: Aştept!

Uşa se deschise din nou cu ezitare şi mîna udă scoase la iveală două piese boţite de rufărie de corp pe care Hanna le înşfăcă. Se duse la uşa din spate şi, ferindu-şi faţa, le azvîrli pe iarbă Era mai mult decît dezgustată de sarcina pe care şi-o asumase la insistenţa lui Simon. Fusese o mare nesăbuinţă din partea ei să-l aducă în casă pe jegosul ăsta; Simon n-avea dreptul să-i ceară să facă un asemenea lucru...

Deodată, ceva îi atrase atenția Se apropie de locul unde lăsase pe iarbă rufăria de corp și o privi cu ochi mari, uluită. I ra confecționată din cea mai fină și mai scumpă pînză pe are o văzuse ea vreodată Indiscutabil, astea erau veşminte le femeie şi imediat deduse că Iosif e un hoț.

Trebuia să-și fi închipuit... Se așeză pe iarbă și începu să pipăie materialul de o finețe străvezie. Cum încăpuseră lucruile astea pe mîna lui? În ce împrejurare a putut fura el asemenea îmbrăcăminte scumpă? Și. . de ce ar vrea un băiat de mile să poarte haine femeiești? O idee absurdă îi încolți în minte, o idee care avea să producă o și mai mare confuzie. ar putea ca acest băiat, Iosif, să fie fată? Hanna își aminti că uimise cînd, privind cu atenție în ochii lui obosiți, descoperise niște gene întoarse de o lungime neobișnuită pentru un băiat. mîinile acelea mici și delicate... Dar, chiar și așa, presupunînd că băiatul era deghizat, cum putea fi explicată această njerie de corp costisitoare? Hanna rămăsese în mînă cu maşa din țesătură fină și o cerceta cu atenție pentru că descoerise pe pieptul acesteia, în partea stîngă, o broderie ciudată, părea să semnifice ceva. Părea un fel de emblemă cusută albastru, iar în mijlocul ei se afla o lună nouă aurie care ercuia o stea argintie. Acestea erau străpunse de o sabie și toiag de păstor.

Hanna se gîndi îndată să facă o încercare care ar putea lega misterul. Se întoarse la odaia de dormit și ascultă la Nu se auzea nimic, era liniște deplină.

- Iosif! chemă ea, mai mult în șoaptă.

– Da! veni glasul ce părea adormit. Sau poate înfricoșat...

- Am aflat ceva în legătură cu tine. Aşteptă, dar nu primi un răspuns. Iosif! Tu eşti fată?

Mda, răspunse vocea abia perceptibilă și parcă descurajată

Ei bine, spuse Hanna cu un glas șovăielnic, după ce te hnești, caută în dulap ceva de îmbrăcat. Glasul i se înmu-

Și în ladă ai să găsești și ceva rufărie pentru corp, nu așa

fină ca a ta, dar îți faci treaba cu ea; au aparținut fiicei mele . care a murit Văzînd că nu primește nici un răspuns, mai adăugă: Sau poate vrei să pari în continuare băiat?

Răspunsul veni, dar nedesluşit.

– Ori poate ți-ar plăcea totuşi să fii din nou fată, insistă Hanna cu blîndețe. Doar pentru o zi sau două, cît mai stai pe aici.. nu trebuie să-ți spun eu ce să faci..

– Da, te rog, murmură fata ezitînd Părea că plînge

Hanna era tulburată După ce spălă rufele - o treabă care-i luă mai mult timp decît crezuse – Hanna le întinse să se usuce la soare. Pe cînd le spăla, observă satisfăcută că, spre deosebire de veşmintele scorțoase de deasupra, care erau foarte îngălate, rufăria fină de corp, deşi boțită, era surprinzător de curată. Aparent, aceasta fusese spălată de curînd, poate într-un pîrîiaş din pădure. Cu toate că ardea de curiozitate să afle povestea fetei, Hanna nu îndrăzni să o deranjeze acum, era prea obosită şi probabil avea să doarmă ore întregi Mai avea destul de greblat în curte şi îşi aminti că frunzele se adunaseră mai mult la gărdutul dinspre miazănoapte şi ştia că David nu va întîrzia mult pînă să apară, aşa cum îi era obiceiul. El era un om învățat şi umblase mult. Mai mult ca sigur că el cunoştea semnificația acestor simboluri de pe cămaşă. Ce-ar fi să-l întrebe?

Dar de data aceasta, trecu mai mult de o oră pînă ce eminentul saducheu să coboare dealul, timp în care Hanna osteni deja şi se înfierbîntase cu treburile gospodăreşti. El se opri, se sprijini de gărduț şi o salută. Discuția se dovedi puțin stînjenitoare şi Hanna îi spuse că, deşi era zăpuşeală, ei nu-i displăcea activitatea fizică şi, oricum, trebuia să adune frunzele înainte de începerea ploilor Simon nu era acasă şi, probabil, avea să se întoarcă destul de tîrziu Cînd păru că nu mai aveau nimic să-şi spună, David se înclină solemn şi dădu să plece însă Hanna se apropie de el ezitînd şi îl rugă să mai zăboveas Îi spuse că dăduse peste o bucată de pînză care purta niş

mne ciudate; era de formă ovală, iar în centru figurau o lună nouă şi o stea.

David zîmbi binevoitor şî păru surprins că ea nu are habar de binecunoscuta stea şi semilună a Arabiei Dar asta nu era totul, continuă Hanna. De-a curmezişul lor erau o sabie şi un toiag de păstor.

– Imposibil! murmură David. Unde ai găsit asta? Hanna area încurcată şi inima începu să-i bată puternic în piept Ea u-şi închipuia că o asemenea chestiune va necesita explicaţii tît de amănunţite şi expresia ei dovedea că regretă faptul că chisese discuţia. Tulburarea ei îi stîrni însă curiozitatea mului legii. Se apropie de ea cîţiva paşi şi o privi cu atenţie.

– În dimineaţa aceasta, un băiat de cămile zdrenţăros şi mînd a apărut pe corabia lui Simon, începu Hanna să-i orisească, iritată. . .Şi – îl ştiţi doar pe Simon ce inimă largă i s-a făcut milă de bietul flăcău şi l-a adus acasă să se hnească şi să-l hrănească o zi sau două L-am pus să se le şi între timp i-am spălat hainele. Figurile astea ciudate nt brodate pe una din rufele lui de corp

- Aş dori s-o văd, spuse David nerăbdător.

Este încă udă, domnule, spuse Hanna.

Stîrnit, David îi răspunse că nu are nimic că sînt ude şi că rea să vadă cămaşa numaidecît, aşa încît Hanna i-o aduse o înmînă spre cercetare.

Dar asta e îmbrăcăminte femeiască! spuse David sur-, iar Hanna plecă ochii ruşinată, şi încuviinţă.

Veţi păstra secretul, domnule, nu-i aşa? îl imploră Hanna. n dat cuvîntul că n-am să suflu o vorbă nimănui

– N-am nici un motiv să te dau de gol, Hanna, şi îi înapoie mîntul. E mai bine să nu spui nimănui despre această lemă

Nici chiar lui Simon? Cînd va descoperi că această hai- este fată, el îmi va pune la fel de întrebări Ea a acceptat arte veşmintele fiicei mele pe timpul cît va rămîne aici.

Lasă-l pe Simon să creadă ce vrea în legătură cu

deghizarea fetei; ea poate mărturisi sau nu Dacă aş fi în locul tău, n-aş forța-o să-mi spună povestea ei. David era din nou pe punctul să plece, dar se opri să întrebe dacă arată a evreică sau nu?

– Da, domnule Ea i-a spus lui Simon că e din Idumeea; asta nu înseamnă că e evreică?

– Idumeea? Prostii! pufăi David. Dacă ar fi fost din Idumeea n-ar fi vrut să se îmbăieze, asta e sigur, iar cămaşa asta nu provine din Idumeea! Mai trec eu şi mîine pe aici... La revedere!

Se întoarse încet şi o luă spre casă cu capul plecat şi mîinile împreunate la spate. După ce se îndepărtă puțin, se opri deodată şi se întoarse:

– Spui că fata arată a evreică? Gîndeşte-te bine, Hanna. Dacă cineva ți-ar spune că este jumătate evreică şi jumătate arabă, ce-ai spune? Ochii lui David o priveau iscoditori.

– Nu ştiu ce să spun, domnule, răspunse ea clătinînd din cap; nu ştiu cum arată arabii. Fata este puțin mai înaltă decît majoritatea femeilor de vîrsta ei de pe la noi şi mai suplă.

– Şi cam ce vîrstă crezi că are, Hanna?

– Şaisprezece sau, poate, şaptesprezece.

David nu mai comentă, dar rămase pe gînduri, apoi începu să numere pe degete. Cînd termină de socotit, zîmbi enigmatic şi plecă.

– Îți doresc o zi bună, Hanna, spuse el absent.

Vreme îndelungată femeia rămase urmărind urcuşul lent al venerabilului saducheu. Era clar că întîmplarea îl tulburase pe David. Ar fi vrut să-şi descarce sufletul de povara acestei enigme şi să-i încredințeze lui Simon toată povestea Dar dacă fata era aşa cum părea că bănuieşte David, de sînge arab, n-ar avea Simon motiv să fie şi mai furios că nu i s-a spus la timp? Oricum ar fi privit lucrurile, situația era încurcată, iar Hanna nu era obişnuită cu prefăcătoria.

După plecarea lui David, Hanna zăbovi îndelung, nedecisă,

pînă ce simți că nu o mai țin picioarele și se întoarse în casă Ușa camerei de oaspeți era acum deschisă, iar fata, îmbrăcată cu un veșmînt simplu, alb, ce aparținuse lui Abigail, stătea pe marginea patului, pieptănîndu-și părul tuns băiețește. Hanna îi zîmbi, dar în ochi îi jucau lacrimile și fata bănui instinctiv motivul.

– Mă tem că te-am întristat, spuse ea liniștită, să vezi o străină îmbrăcată în veșmintele pe care le păstrezi ca amintire, îmi pare rău!

Hanna se lumină și-și șterse lacrimile.

– Nu-i nimic, draga mea, sînt bucuroasă să văd că îmbrăcămintea lui Abigail a căpătat o întrebuințare bună Era o fată frumoasă la fel ca și tine.. Cum să-ți spunem acum, că nu mai ești Iosif?

Trecu un moment destul de lung înainte ca fata să răspundă

– Îmi puteți spune Ester!

– Cu toate că nici acesta nu este probabil numele tău, comentă Hanna dezamăgită.

– Mi s-a spus că Ester era numele pe care mi-l alesese ta, spuse ea dornică să restabilească măcar un adevăr.

Să presupun atunci, insistă Hanna, că ceilalți din familia au preferat să te numească altfel și că dorința lor a contat?

Ester dădu din cap afirmativ, preocupată în continuare u pieptănatul

Hanna aștepta stînjenită în prag, sperînd probabil o destăiure mai amplă, dar cînd fata se mulțumi doar să-i adreseze zîmbet copilăresc, ea se întoarse brusc să plece și-i spuse

Ei bine, atunci. dacă e un secret așa de mare. !

Curînd se auzi în bucătărie zdrăngănit de vase; Hanna era ur ofensată de rezerva fetei. Ester se simți foarte vinovată n impuls de moment o îndemnă să alerge după prietenoasa ncie și să-i dezvăluie totul, dar după ce se gîndi mai bine, nî că acest lucru ar antrena prea multe complicații.

După ce-i încredinţase Hannei sarcina ingrată de a se ocupa de vagabondul idumean – un elan care-i atrăsese deja anumite neplăceri în trecut – Simon se grăbi să plece ca şi cum îl aşteptau o serie de îndatoriri urgente, deşi, în realitate, nu avea nici un plan în ziua respectivă. Niciodată în viaţa lui nu simţise un atare neastîmpăr Pe cînd se apropia de drumul mare, scurtă paşii şi încetini mersul. Cînd ajunse la cotitură, privi în ambele sensuri, zăbovi o clipă şi îşi muşcă buzele.

Obişnuinţa zilnică l-ar fi îndemnat să se întoarcă la corăbiile sale, dar respinse imediat ideea; nu avea chef să dea ochi atît de curînd cu oamenii lui după disputa cu băieţii lui Zevedeu, o treabă care, socotea el acum, putea fi uşor evitată. Pe de altă parte, probabil că Andrei este în larg la vremea asta. Cît priveşte peştele tetrarhului, fără îndoială că vreunul din oamenii lui plecase deja să-l livreze, văzînd că şeful lor întîrzie.

Neavînd nici o treabă înspre Tiberia, Simon se întoarse în direcţia opusă şi o luă încet spre mica zonă adormită a Betsaidei, fără nici un scop anume decît acela de a face mişcare. Nu mai avea de ce să zăbovească pe aici, la răspîntie Pe drum se întîlni cu oameni care-l salutau şi cărora le răspundea morocănos, neavînd dispoziţie pentru taclale cu vecinii.

Simon trecuse de curînd prin această parte a oraşului, dar nimic nu se schimbase În Betsaida nimic nu se schimba! Bătrînul Seth mai stătea şi acum acolo unde Simon îl văzuse ultima oară, pe aceeaşi piatră, toropit în faţa uşii deschise a atelierului său de olărit, cu firavii săi genunchi adunaţi şi cu bărbia proptită pe ei.

– Nu te văd prea des pe aici! îi strigă bătrînul cu un glas ascuţit, trezit pe neaşteptate din toropeală

Era o invitaţie la discuţie, dar Simon de-abia îngînă ceva şi îşi văzu de drum. Se opri în faţa fierăriei doar atît cît să-l aprobe pe Ben-Abel, cu faţa plină de funingine şi şorţul din piele, că era într-adevăr o zi de mare zăduf Abel îşi azvîrli

ciocanul, înaintă spre el şi mai adăugă că e nevoie de ploaie. Simon încuviinţă şi plecă mai departe.

Pe scările largi ale Sinagogii trîndăvea un cerşetor pe care el îl recunoscu cu dezgust după legătura soioasă şi voluminoasă cu care-şi înfăşura permanent braţul plin de plăgi. Respingătoarea creatură se ridică, rînji cu o gură cavernoasă şi începu să-şi desfacă braţul care duhnea de la distanţă. Strîmbînd din nas, Simon îi făcu semn că nu ţine să-l vadă şi lăsă să-i scape cîţiva bănuţi de aramă într-un talger diform.

– Nu mai are rost să mergi într-acolo, îl sfătui cerşetorul. Toţi cei care s-au dus azi au plecat de vreo două ore bune. Pînă ai să ajungi acolo, se va sfîrşi totul.

– Ce vrei să spui cu asta? întrebă Simon arţăgos.

– Tîmplarul! Doar acolo vrei să mergi, ştiu eu, nu-i aşa?

– De unde ţi-a venit ideea asta năstruşnică?

– Aha! ştiu eu bine, rînji cerşetorul. Mulţi pretind că se duc în altă parte, dar eu îi dibui îndată. Ca pe tine, de pildă Tu eşti Marele Pescar, ăla de nu se are bine cu Sinagoga şi batjocoreşte religia. Ce altceva te aduce pe aici, spre colină? Doar nu duci nici un peşte, iar acolo, pe deal, nu e nimeni din cei cărora le duci de obicei. Ştiu eu că mergi să-l vezi pe acest Tîmplar, la fel ca toţi ceilalţi. . Ha-ha!

– Dacă te interesează atît de mult minunile Tîmplarului, mormăi Simon, de ce nu te duci să-i arăţi braţul ăsta puturos? Poate ţi-l vindecă, sau poate nu vrei...!

– Omul este un şarlatan, un profanator! Cerşetorul înşfăcă talgerul şi strîmbă din nas Trei bănuţi? Cînd Marele Pescar are trei corăbii.. ! Asta nu-mi ajunge nici măcar de o turtă

Simon bîigui o înjurătură şi se depărtă mînios, dar cerşetorul mai strigă după el:

– Nu are rost să urci dealul de pomană, ţi-am mai spus. Nu o să-l mai găseşti şi o să-i întîlneşti pe toţi nebunii ăia care se întorc.

Marele Pescar lăsă oraşul în urmă, iar drumul care urca

acum în pantă era sufocant Mersese repede, furios încă de întîlnirea cu neobrăzatul şi vicleanul cerşetor. Animalul ăsta jegos trebuia băgat la zdup ca o pacoste publică. Oricum, era un tip şiret şi ştia să te tragă de limbă. Ghicise ceea ce-l interesa pe Simon, deşi nici el însuşi nu era pe deplin hotărît în ce direcţie să apuce Pungaş nenorocit.. ! Simon ar fi fost în stare să facă acum cale întoarsă doar pentru a-i arăta că greşise în presupunerea sa; pe de altă parte, el ar putea gîndi că Simon se hotărîse să-i urmeze sfatul Dar el nu obişnuia să ceară părerea cuiva în această privinţă, cu atît mai puţin unui cerşetor.

După-amiaza era fierbinte şi Marelui Pescar nu-i stătea în fire să urce treptat Se aşează la umbra unui copac de pe marginea drumului, să-şi tragă sufletul Probabil că îmbătrînea Mai curînd sau mai tîrziu, oamenii îmbătrînesc Muşchii lor se fleşcăiesc, plămînii şi inima obosesc; da, şi capul la fel. Un bătrîn devine din ce în ce mai ursuz, mai certăreţ, mai arţăgos, asemenea unui cîine împovărat de ani; ca bătrînul Zevedeu, care spune numai prostii şi devine ridicol Din fericire pentru Simon, el nu era încă atît de bătrîn El nu căuta gîlceavă şi nimeni nu putea fi învinuit că-şi apără convingerile

Ei bine, ce s-a întîmplat – s-a întîmplat; acum era prea tîrziu să mai facă ceva, iar Ionică plecase val-vîrtej şi era puţin probabil ca el să facă primul pas spre împăcare, desigur, îndărătnicul băiat nu se aştepta ca şeful lui să-l caute şi să-l convingă să se întoarcă. După toate acestea, mai mult ca sigur că nu va mai avea ţi ai cu el.

Nu, Ionică nu se va vindeca de gărgăunii care-i intraseră în cap decît dacă s-ar dovedi că acest Tîmplar este un şarlatan fără scrupule. Simon se ridică şi îşi continuă drumul cu un efort la fiecare pas.. Tîmplarul ăsta trebuie să fie foarte sigur de el dacă speră ca oamenii să urce un munte pe o asemenea dogoare doar ca să-l întîlnească

Soarele abia asfinţise cînd picioarele obosite ale lui Simon

îl purtară pînă la marginea platoului. Acolo se opri nesigur, uimit de mulțimea oamenilor adunați. Ionică spusese ieri că puteau fi cam o sută, dar azi erau mult mai mulți. Se apropie încet, dorind să fie cît mai puțin văzut de mulțimea compactă care aştepta în liniște. Ar fi foarte neplăcut dacă ar fi recunoscut şi s-ar răspîndi zvonul că el fusese zărit pe acolo. Inutil apoi să încerce să explice de ce venise aici. Ce s-ar întîmpla dacă l-ar vedea Ionică? Simon păşea încet şi se opri la marginea mulțimii. Nimeni nu-i acordă nici cea mai mică atenție. Se simțea stînjenit oarecum, dar încetă să se mai gîndească la persoana lui

Venise aici cu intenția să critice şi, dacă era posibil, să descopere vreo şmecherie; ca atare, Marele Pescar se apropie încruntat. Era furios pe acest Tîmplar pentru că stîrnise o astfel de harababură şi pentru că încerca să-i amăgească pe cei creduli, deşi, la drept vorbind, omul nu arăta a exhibiționist itinerant Nu avea figura unui scamator de bîlci şi nici glasul strident al unui negustor ambulant. Ionică avusese dreptate în legătură cu glasul lui; era liniştitor, prudent, ca şi cum s-ar fi adresat unui singur individ, unui prieten apropiat. Trebuia să-l asculți de aproape, altfel nu-l auzeai, desigur, nu de acolo, de unde stătea Simon. Se putea observa că pînă şi cei care se aflau în primele rînduri ciuleau urechile pentru a-l auzi mai bine. Nu semăna cu un discurs ținut în public, iar omul nu se străduia să atragă atenția. Glasul lui era într-adevăr diferit de cele care se fac auzite, de obicei, în adunările publice. Părea că i se adresează: Da! Da Simon, Tu! Ție îți vorbesc!

Se strecură încet şi se aşeză în spatele vecinilor săi. Simon, cu un cap mai înalt decît majoritatea semenilor lui, putea să-l vadă pe Tîmplar foarte bine Omul părea obosit. Desigur, toată lumea ar fi trebuit să observe acest lucru Gloata se strînse în jurul lui pînă ce el abia mai avea loc unde să şadă şi să se retragă puțin. Ceea ce îi trebuia acestui Tîmplar cu aspect aproape plăpînd, cugetă Simon, era cineva care să țină

mulțimea deoparte. Turma asta nechibzuită și curioasă îl sufoca pur și simplu; îl obosea. Trebuia să se gîndească să-și găsească măcar un prieten de nădejde care să stea pe lîngă el și să-l ocrotească Dar poate nici nu-și dorea vreun prieten apropiat. Poate că nu te puteai împrieteni cu el, chiar dacă voiai Dar această presupunere nu corespundea cu tonul glasului său care se adresa spiritului ca unui bun vecin, dacă nu ca unui prieten foarte apropiat. Ionică avea dreptate; cu acest om se petrecea ceva foarte ciudat. Nu e de mirare că băiatul se poticnea și se bîlbîia cînd încerca să-l descrie.

Iritarea lui Simon se potolise acum. El venise în speranța să audă ceva revoluționar, ceva care să îndemne la răzvrătire, ceva care să-i atragă necazuri acestui Tîmplar. Își propuse să fie atent și dacă aude ceva incriminator, să depună mărturie dacă chestiunea ar ajunge în fața legiuitorilor, ceea ce cu siguranță că se va întîmpla Vor avea ei grijă, rabinii, de toată treaba asta, pentru că și ei erau nerăbdători să-l arate cu degetul ca instigator la răzvrătire. Simon nu se gîndise niciodată la această latură a problemei, iar acum îi displăcea ideea că ar putea fi de partea rabinilor. Nu! El nu dorea să fie implicat personal cu nimic în această afacere. Va lăsa preoții și patrulele să se ocupe de treaba asta.

Cumplita oboseală ce se citea pe fața Tîmplarului îl făcu pe Simon să simtă o oarecare simpatie față de el Dacă ar fi vrut să se dea în spectacol, și-ar fi făcut loc cu coatele lui vînjoase pentru a ajunge la locul cu pricina Ar fi înșfăcat două capete și le-ar fi izbit unul de altul. Simon mai procedase așa în diverse încăierări; rămînea deodată cu două smocuri de păr în mîini și... bufff! Procedînd așa, nu dăduse niciodată greș. Da, nimic nu i-ar face mai mare plăcere decît prilejul de a-i învăța bunele maniere pe acești bădărani.

Glasul blînd vorbea acum despre Ziua Ispășirii, dar pe Simon nu-l interesau astfel de lucruri și se întreba ce ar putea Tîmplarul broda pe această temă plicticoasă; desigur, gloata

nu ar fi urcat dealul doar pentru atît. Tăranul din fața lui își roti capul în jur, privi agitat și ridică un umăr înțepenit Simon îl înghesuise fără să vrea pînă ce acesta nu mai putu sta drept. Privirea îndurerată sugera că unii oameni ar trebui să ia seama și să nu-i împingă pe ceilalți, chiar dacă sînt mari ca Goliat și sînt conștienți că se pot impune celor mai mărunți. Simon se dădu un pas înapoi și încercă să se salte pe vîrfurile picioarelor

Uitase cu totul că a doua zi era Ziua Ispășirii, dar dacă era să te iei după Scriptură, era și astăzi; aceasta ținea două zile. În prima zi trebuia să te îngrijești de plătirea datoriilor, de restituirea lucrurilor împrumutate și împăcarea cu oamenii pe care i-ai nedreptățit, deși nimeni nu făcea niciodată ceva în sensul ăsta. În cea de-a doua zi, dacă erai credincios, mergeai la Sinagogă pentru a oferi ceva ce-ți puteai permite, de la o pereche de porumbei pînă la un juncan gras, apoi primeai binecuvîntarea.

Era o vreme cînd, cu două săptămîni înainte de Ziua Ispășirii, tatăl lui nu mai vorbea despre altceva, dar de mulți ani Simon nu făcea nimic pentru cinstirea acestei zile E drept că întotdeauna dădea liber echipajelor sale în ziua aceea mare, ziua adevărată a ceremoniilor de la Sinagogă; aceasta era o practică tradițională Nu se obișnuia să te lipsești de ajutoarele tale în prima zi, cînd trebuia să mergi și să faci pace cu oamenii pe care i-ai înșelat sau i-ai vătămat. În ceea ce-l privea pe Simon, el își petrecea de obicei Ziua Ispășirii reparînd frînghiile sau ungînd scripeții. Uneori, oamenii respectabili care se îndreptau cu sobrietate și pioșenie spre Sinagogă, în veșmintele lor de Sabat, îl priveau cu reproș cînd îl întîlneau pe drum, îmbrăcat în haine de lucru.

Acum, probabil că Tîmplarul avea să trăncănească despre lucruri răsuflate; mai mult ca sigur că nu avea să vină cu vreo noutate în legătură cu Ziua Ispășirii. Ni se va spune ce important este să mergi la Sinagogă și să ți se ierte păcatele, neuitînd, bineînțeles, să ducem cu noi mielul sau juncanul pentru jertfă.

Simon ciuli urechile. Tîmplarul vorbea despre prima zi a Ispăşirii; aceasta era ziua importantă Azi! Ce aţi făcut voi azi? Ce aţi făcut cu certurile dintre voi de la ultima zi a Ispăşirii? Tu sau bătrînul Naaman încă nu vă vorbiţi din cauza supărării în legătură cu împrejmuirea care separă casele voastre? Te-ai dus la bătrîn să-l vezi azi? Dacă nu, mielul pe care-l duci mîine este în zadar Dar cu vrăjmăşia dintre tine şi Ben-Gilead? Îţi mai aminteşti de găinile care au pătruns în grădina ta, ceea ce a pricinuit atîta zarvă încît toţi vecinii au luat parte, s-au înjurat şi s-au lovit cu pietre? Mai stăruie vechea discordie? Ai căutat să faci azi ceva ca să îndrepţi lucrurile? Soarele va apune îndată, ai de gînd să purcezi la îndreparea lor înainte de a te duce la culcare? Dacă nu, n-are nici un rost să mai duci porumbeii mîine la Sinagogă; şi nici mielul nu mai e de nici un folos şi ai face mai bine să-ţi vinzi juncanul sau să-l tai tu şi să-l mănînci Iertarea şi pacea trebuie obţinute, dar nu în schimbul unui bou, miel sau porumbel.

Lui Simon îi plăcu asta, era o judecată sănătoasă. Nu se prea obişnuia să ceri iertarea dacă un prieten avea ceva împotriva ta, mai ales dacă cearta avusese loc din vina ta. Tîmplarul vorbea acum de pacea spiritului, privită ca un „bun", ca o „proprietate" Poţi asuda toată vara pe cîmp ca să-ţi umpli hambarul cu grîne. Şi asta este proprietate; numai că hambarul poate fi mistuit de flăcări sau şobolanii pot distruge grîul. Pacea e un bun care nu ia foc şi nu are nevoie de un paznic care să vegheze spre a nu fi furat. Împacă-te cu fratele tău pe care l-ai jignit, apoi mergi la Sinagogă cu mielul tău gras şi fii binecuvîntat.

Plutea acum o oarecare nelinişte în mulţime. Ceea ce spunea Tîmplarul era destul de înţelept, gîndi Simon, dar asta intra pe o ureche şi ieşea pe cealaltă. Nu puteai schimba prea mult natura umană.. Uită-te la Ionică, de exemplu. El era probabil pe undeva prin mulţime şi asculta la aceste sfaturi înţelepte. Dar oare acest tînăr încăpăţînat le va pune la inimă

şi.. îşi va cere iertare? Desigur că nu o va face!... Nu era de mirare că Tîmplarul părea atît de însingurat.. ! Dacă el punea cu adevărat în practică ceea ce propăvăduia, lumea îl socotea desigur un om ciudat, iar prietenia cu un astfel de om este stînjenitoare.

Acum Tîmplarul se oprise şi observă că mulţimea se agită. Se mută de pe un picior pe celălalt şi îşi întinse gîtul să vadă mai bine.

Un bărbat înalt, cu umeri laţi şi bărbos, purtînd un copil în braţe, se desprinse din mulţime şi ajunse în faţa Tîmplarului. Ceea ce a urmat apoi s-a petrecut atît de repede, încît Simon nu a putut decît ghici că băieţelului i se acordă oarecare atenţie, deoarece bărbatul care-l purta în braţe se întoarse şi plecă aparent satisfăcut, strecurîndu-se prin gloata buimăcită Lumea se îmbrîncea, asaltîndu-l şi tăindu-i calea. Copilul începu să ţipe speriat.

Instinctiv, Simon intră în acţiune. Cînd s-a gîndit mai tîrziu, în drumul spre casă, la felul cum a reacţionat, nu şi-a putut da seama dacă îşi făcuse drum sălbatic prin mulţime din cauza indignării faţă de grosolănia oamenilor şi în dorinţa de a-i veni în ajutor omului, sau doar pentru a-şi satisface propria-i curiozitate; dar, indiferent de ceea ce-l împinsese în mijlocul mulţimii, el se descurcase bine, izbind în dreapta şi stînga cu coatele şi genunchii, înşfăcînd cîte un guler sau un smoc de păr pînă ce îşi croise drum către omul lipsit de apărare.

„Daţi-vă la o parte!" striga el. „Faceţi loc aici!" Împingînd mulţimea din calea lui, reuşi să-şi deschidă o potecă prin care cel salvat şi el se putură strecura afară din aglomeraţie. Acum, amîndoi rămaseră aproape singuri pentru că gloata nu mai părea dispusă să-i urmeze. Copilul înfricoşat mai plîngea încă cu suspine.

– Mulţumesc, prietene, murmură omul recunoscător şi lăsă băieţelul jos.

– Nu, nu, bunicule! se rugă copilul Mă doare! Ia-mă în braţe!

– Ce s-a întîmplat cu el? întrebă Simon

– Are un picior olog; aşa s-a născut. Am auzit de acest Iisus şi am sperat că l-ar putea vindeca. L-am purtat tot drumul de la Sepforis încoace.

– E într-adevăr o cale lungă. Simon privi în jos, la picioarele puştiului. Aparent, nu se vedea vreo îmbunătăţire

– Şi crezi în omul ăsta? întrebă calm Justus.

– Nu, eu nu cred Am auzit multe poveşti ciudate despre el în Tiberia şi am venit să-l văd. Numele meu este Simon.

– Al meu este Justus, Barsabas Justus... Ei, Jonatan, acum să vedem dacă poţi sta pe piciorul schilod Bunicul nu te va lăsa să cazi. Hai, încearcă!

Copilul se agăţă un moment de braţul bărbatului, dar acceptă în cele din urmă să fie lăsat jos şi scînci uşor de teamă Făcu un pas şovăielnic, apoi Justus îl luă din nou în braţe, deoarece băiatul acuza din nou dureri

– Hai să ne uităm puţin la el, sugeră Simon cu blîndeţe. Amîndoi priviră atent piciorul

– Greu de spus, murmură Justus. Era îndoit rău, iar acum pare că s-a îndreptat, nu crezi, Simon?

Simon pipăi ambele picioare.

– Amîndouă sînt aproape la fel, se pare, dar de ce nu se poate sprijini pe el?

– Probabil că pămîntul este prea tare, spuse Justus, încă încrezător Niciodată înainte nu a putut sta ca lumea pe picior; este atît de fragil, ca al unui prunc, pe lîngă asta puştiul este şi foarte înspăimîntat.

Acum lumea se împrăştia, mulţi oprindu-se să privească copilul. Simon se uită în direcţia stîncii pe care stătuse Tîmplarul, dar acesta dispăruse.

– Ei bine, prietene Simon, acum plec, spuse Justus; sper să ne mai întîlnim.

– Dar ai un drum lung de străbătut, Justus. N-ai vrea să vin şi eu o bucată de drum să te ajut să duci copilul?

– Eşti foarte bun, Simon, dar în curînd o să apară luna, iar copilul nu este greu. Am să mă opresc în Cana peste noapte, la nişte prieteni.

Lui Simon nu-i venea să-l lase să plece şi merse un timp alături de el pînă ce ajunseră pe creasta dinspre miazăzi a dealului, unde se şi opriră.

– Aş vrea să ştiu.. ce s-a întîmplat cu piciorul băiatului, Justus? A fost el vindecat sau nu?

– Nu ştiu ce să spun, murmură Justus Poate e prea devreme să mă pronunţ; sper să fie aşa

– Da, şi eu la fel, Justus Ar fi o mare binecuvîntare pentru copil

Zicînd acestea, Justus se întoarse şi-l privi pe Simon drept în faţă.

– Chiar crezi cu adevărat asta?

– Desigur! declară Simon Ce întrebare! Cine n-ar dori să fie aşa?

– ..Pentru că, dacă acest Tîmplar de la ţară poate schimba legile naturii, murmură Justus, atunci nimic nu va mai fi ca înainte, pentru fiecare din noi ! Îţi dai seama, Simon? Nimic din ce am învăţat pînă acum – despre orice – nu va mai fi valabil; niciodată de acum încolo!

Neavînd nici un răspuns pregătit faţă de acest comentariu surprinzător, Simon spuse că şi vederile sale vor fi influenţate într-o măsură oarecare Îşi luară rămas bun, apoi Justus îşi mută povara pe celălalt braţ şi porni în jos, spre drumul mare, unde îndată i se alăturară mulţi oameni care mai zăboviseră în aşteptarea lui

Este un tip aparte, gîndi Simon, pe cînd se îndrepta spre cealaltă latură a platoului. Evident, omul nu dăduse o mare atenţie acestei afaceri cu minunile; nu numai că era înclinat spre scepticism în această problemă, dar nici nu era sigur că ar vrea să creadă Avea dreptate cînd spunea că nimic nu va mai fi ca înainte, şi asta pentru toată lumea Dacă un om se poate ocupa

de îndreptarea unui picior schilod şi de vindecarea unui braţ paralitic, atunci înseamnă că lumea s-a întors cu susul în jos.

Coborînd dealul cu paşi mari, cufundat în gînduri, Marele Pescar îi depăşi pe toţi în calea lui. Nu recunoscu pe nimeni; dar cum se mişca dintr-o parte într-alta ocolind cîte un grup care încetinea pasul pentru a mai discuta dacă văzuseră minunea sau nu, la trecerea lui oamenii tăceau îndată şi de cîteva ori îşi auzi numele rostit în şoaptă. Îl supără oarecum treaba asta, spunîndu-şi că avea şi el dreptul ca oricare dintre ei să fie acolo; ce treabă aveau ei cu faptul că se afla şi el printre ei? La urma urmei, lasă-i să trăncănească; nu-i pasă! La naiba cu ei! Simon era acum furios – furios pe el că avusese nesăbuinţa să apară pe aici! Minuni! Prostii! Văzuse destul şi începuse să i se facă lehamite de acest Tîmplar. Era timpul să-şi scoată din cap toate neghiobiile astea!

Fără să fie atent pe unde calcă ajunse în sfîrşit în vale la lumina unei luni palide. Aproape şchiopăta, iar labele picioarelor i se încinseseră atît de tare încît îl dureau. Se simţea extenuat atît la trup, cît şi la suflet. Spera ca Hanna să se fi culcat deja, pentru că nu avea chef să stea la discuţii cu ea. Dacă Hanna era trează, va fi nerăbdătoare să afle pe unde umblase Îl va sîcîi cu întrebări şi oricum, avea să afle pînă la urmă adevărul.

În sfîrşit Betsaida! Se aşeză pe prispă ostenit şi îşi scoase sandalele Uşor, în vîiful picioarelor, trecu prin încăperile tăcute şi ajunse la uşa bucătăriei Aici găsi o carafă cu apă din cisternă şi îşi spălă picioarele prăfuite şi pline de băşici. Hanna apăru şi îi întinse un ştergar pentru care îi mulţumi sec Pe un ton care interzicea alt comentariu, îi ură noapte bună şi se retrase în camera lui

– La gustarea de dimineaţă, am o surpriză pentru tine, spuse Hanna în şoaptă.

– Turtă dulce, presupun, murmură Simon apatic.. Ar spune orice doar să-l reţină şi să-l facă să vorbească, gîndi el.

– Hai, mai ghiceşte! îl întărîtă Hanna în continuare cu o notă de ghiduşie în glas.

– Nu, nu în seara asta, Hanna, sînt foarte obosit Şi pentru că nu voia să rişte o altă discuţie cu ea, închise uşa – nu prea zgomotos ca să o jignească, spera el – dar cu destulă fermitate pentru a accentua dorinţa de a fi lăsat singur.

A fost o noapte proastă pentru Simon. Încercă să adoarmă, însă mintea lui înfierbîntată alerga de la o dilemă la alta. Dintr-o dată, viaţa fusese văduvită de toată liniştea şi strălucirea sa. Totul era confuz. În primul rînd era Ionică, faţă de care el avea sentimentele pe care le-ar fi avut faţă de propriul său fiu; dar el îşi găsise un alt stăpîn: Tîmplarul Dacă n-ar fi existat acesta din urmă, totul ar fi fost în regulă; aşa cum trebuia să fie.

Cu cît se gîndea mai mult la toate acestea, cu atît era mai convins că prima sa părere referitoare la zvonuri era corectă. Cu tot glasul lui blînd, tipul era un şarlatan care amăgea lumea, făcînd-o să-l urmeze şi să-i asculte sporovăielile, pretinzînd că tămăduieşte bolile, sfătuind-o să nu posede nimic şi să trăiască asemenea păsărilor cerului. Merita să fie demascat.

Să-l luăm, de pildă, pe Justus; el ştia că era o înşelătorie. Desigur, bietul om ar fi vrut să spere, dar se putea vedea că-şi pierduse încrederea.

Simon întoarse perna, înfipse pumnul în ea, îşi afundă faţa şi se întoarse din nou cu gîndul la Ionică Flăcăul ăsta n-a făcut niciodată doi bani ca pescar. Cu el sau fără el, era totuna; ba, poate că prezenţa lui îi influenţa şi pe alţi leneşi asemenea lui Dacă Simon nu l-ar fi îndrăgit atît de mult, nu l-ar fi angajat nici dacă ar fi muncit pe nimic şi şi-ar fi adus şi mîncarea de acasă.

Rostogolindu-se pe spate, Simon privea în întuneric cu ochii larg deschişi, revăzînd fiecare moment neplăcut al zilei precedente. Băiatul se comportase prosteşte. Fără îndoială, caracterul lui prezenta unele slăbiciuni care ar putea explica

asta. Apoi, este sigur că această predispoziție nu o moștenise de la bătrînul Zevedeu, care nu putea vedea mai departe de vîrful nasului și care vorbea ca o morișcă stricată, așa încît nu avea niciodată timp să gîndească înainte de a deschide gura. S-ar fi putut lipsi de pisălogul de bătrîn și ar fi făcut-o de mult dacă nu ar fi fost vorba de băieți.

Desigur, Ionică nu moștenise nimic de la nătînga lui mamă. Mamele nu transmit copiilor nici una din trăsăturile lor; toată lumea știe asta. Dar Naomi putea să exercite asupra lui o influență nesănătoasă. Mereu îl sîcîia pe băiat să-și găsească o slujbă unde ar putea cîștiga mai bine, se tînguia că el nu fusese pregătit să ajungă scrib, ceea ce, gîndea ea, ar fi conferit familiei un statut social mai bun Zevedeu fusese un prost că se căsătorise cu Naomi; era destul de vîrstnic ca să-i fie bunic Ei bine, dacă a vrut o nevastă tînără, acum n-are decît să plătească Naomi pusese bine șaua pe el și în felul acesta mare parte din treburile gospodărești căzeau în spinarea lui; gurile rele spuneau că-l și bătea cu mătura Poate și de asta era atît de arțăgos cînd se afla pe corabie; acasă însă nu sufla nici o vorbă. Nu! Ionică nu învățase de la Naomi să privească în stele, tot ce știa această zgripțuroaică lacomă era să ceară bărbaților din familia ei să cîștige cît mai mulți bani Nu o dată îi stînjenise pe băieți aținîndu-i calea lui Simon, văicărindu-se în prezența lor că ei ar trebui să fie mai bine retribuiți.

Ionică era un băiat ciudat, fără putință de tăgadă. Îi plăcea să privească valurile și putea sta așa ore întregi; cu cît erau mai mari, cu atît mai mult îl fascinau Vedea figuri în nori, iar uneori apusul glorios al soarelui îi dădea o stare de extaz. Poate tocmai asta îl atrăsese către Tîmplar

Asfințitul! Maci de cîmp! Crini ale căror veșminte le întrec pînă și pe acelea ale regilor, fără să fie nevoie să toarcă sau să țească. De ce trebuia toată lumea să muncească? Păsările nu lucrează. Dacă întîlnești un soldat, să-i duci povara. Să zîm-

beşti şi s-o faci cu plăcere Iată un subiect de discuţie pe placul lui Ionică. Ce-ar fi să aranjăm astfel lucrurile încît toată lumea să lucreze pe jumătate pentru a înlesni fiecăruia să cunoască mai bine macii, păsările, asfinţitul şi roua de pe iarbă? Ce nerozii...!

Pe de altă parte, exista însă acel braţ paralizat; Ionică n-ar minţi. Ei bine, dacă povestea era adevărată, atunci totul în viaţa ta se dă peste cap! Dacă Tîmplarul este destul de înţelept şi puternic să facă asemenea lucruri, atunci orice spune el este adevărat. Dacă el îţi spune să te sfătuieşti cu macii cîmpului şi cu păsările cerului, atunci ar fi mai bine s-o faci. Da, şi dacă el îţi spune că e corect să mergi în mîini, nu pe picioare, aşa trebuie să faci, pentru că Tîmplarul ştie cel mai bine.. Dar, de fapt, toate astea n-au fost decît nişte prostii. ! În cîteva zile, legionarii îl vor prinde şi-l vor băga la răcoare, iar oamenii amăgiţi se vor putea întoarce la treburile lor. Atunci Ionică îşi va vrea slujba înapoi Ei bine, dacă băiatul se întoarce fără gărgăuni în cap şi va recunoaşte că a fost un prost că s-a dus să-l asculte pe Tîmplar, atunci Simon va fi dispus să-l ierte.

CAPITOLUL VI

După o noapte de somn zbuciumat din care nu-şi mai aducea aminte decît frînturi – într-unul din vise apărea şi Ionică schilod, mergînd şchiopătînd înaintea Tîmplarului, iar acesta îl vindeca pe loc – Simon se sculă ursuz şi se pregăti să ia micul dejun. Îl durea capul şi nu era deloc în apele lui.

Masa era pusă doar pentru el, ceea ce însemna că Andrei mîncase şi plecase; la fel şi Hanna. Cît despre vagabondul idumean, Simon nu se mai gîndise la el de ieri, de cînd plecase şi-l lăsase în grija Hannei. Fără îndoială că tînărul pornise deja în căutarea unchiului.

Simon se aşează la masă, îndoi braţele groase şi păroase şi le sprijini pe masă. Ştia că Hanna simţise că el se află în mica sufragerie pentru că îi auzea glasul domol în bucătărie, recitînd monoton Psalmul Păstorului, cu ajutorul căruia măsura ca de obicei durata de fierbere a ouălor ca să le facă pe gustul lui.

Uşa se deschise în spatele lui. Probabil că era Hanna, care îi aducea nelipsita strachină cu turte din făină de grîu, ouăle şi o cană mare cu suc de rodii Nu ridică privirea, ceea ce însemna pentru Hanna că nu avea chef de vorbă. Atunci, ea urma să se întoarcă la treburile ei şi să aştepte pînă ce o va chema el. Hanna ştia deja că îl frămînta ceva; era destul de isteaţă şi intuia întotdeauna imediat starea lui de spirit. Convieţuirea lor destul de îndelungată nu-i permitea să păstreze secrete faţă de ea.

Acum că turtele, untul şi ouăle fuseseră puse pe masă în faţa lui, Simon privi atent mîna care-l servea. Nu era a Hannei. era mai mică şi mai tînără Ridică încet capul şi dădu cu ochii de o figură străină. Rămase cu gura căscată de uimire Indiferent cine era, fata era frumoasă, poate cea mai frumoasă făptură pe care o văzuse el vreodată.

Ea zîmbi ştrengăreşte şi privi la rîndu-i în ochii plini de uimire ai Marelui Pescar.

– Sînteţi surprins, domnule? întrebă ea cu un timbru puţin răguşit în glas, pe care îşi aminti că-l mai auzise înainte.

Simon continuă s-o privească uluit, fără să zîmbească şi fără o vorbă Scuturâ stufosul său cap. Într-adevăr, se întîmplau ciudăţenii cu lumea asta. Minuni se găseau acum la doi bani duzina: ologii umblau, apa devenea vin, băieţii de cămile jerpeliţi şi soioşi se transformau în tinere femei atrăgătoare. Privi în jos, clipi des şi îşi trecu degetele prin păr. Hanna apăru şi ea din bucătărie, radiind de fericire.

– Ai văzut că Iosif e fată? spuse ea constatînd că observaţia era de prisos

Simon dădea mereu din cap şi îşi privea soacra ca şi cum o vedea pentru prima oară.

– Numele ei este Ester, explică Hanna cu duioşie, sperînd ca Simon să treacă cu vederea dezamăgirea fetei. Dar cînd văzu că el nu face nici o remarcă, adăugă că rochia îi aparţinuse lui Abigail şi că ea spera ca el să n-aibă nimic împotrivă să o poarte Ester.

– Staţi jos amîndouă, ordonă Simon cu asprime în glas, şi spuneţi-mi dacă nu cumva îmi pierd minţile. Era atît de serios şi de grav încît Hanna se porni pe rîs pînă ce trebui să-şi şteargă lacrimile. Ester zîmbea şi ea timid.

– E o poveste lungă, Simon, pe care Ester nu a avut timp să mi-o spună. Hanna o privea încurajator, ca şi cum ar fi vrut să-i sugereze că aştepta ca ea să povestească totul înainte de căderea nopţii, cel mai tîrziu. . Atît cît va dori ea să cunoaş-

tem noi; şi-a pierdut părinţii, iar căminul ei s-a destrămat şi a pornit în căutarea unchiului care se află pe undeva în Galileea, nu departe de lac, crede ea. Ar fi fost primejdios pentru o fată să străbată atîta drum singură într-o ţară străină, aşa încît şi-a tăiat părul, şi-a pus haine bărbăteşti şi... iat-o aici!

– Ai avut noroc că n-ai dat de bucluc, comentă Simon mestecînd, aparent netulburat. Treabă primejdioasă. ! Oricine ar fi descoperit dintr-o privire că eşti fată.

– Dar pe tine te-a dus, spuse Hanna.

– Nu m-am uitat la ea prea atent, ripostă Simon, aveam alte probleme pe cap... N-ai avut ceva rude acolo, în Idumeea, care să se împotrivească? Poate ai fugit de-acasă!

– Da, domnule, admise fata; ei m-ar fi oprit şi de aceea am fugit.

Preocupat în continuare de mîncare, Simon se încruntă şi rămase pe gînduri.

– Povestea ei pare destul de adevărată, spuse Hanna

– La fel părea şi cealaltă poveste pe care mi-a spus-o, murmură Simon morocănos.. Şi spui că acest unchi al tău locuieşte pe undeva în apropiere? Cum îl cheamă?

– Iosif, domnule.

– Păi avem o droaie de Iosifi pe aici. Cu ce se ocupă?

– Este cioplitor în piatră.

– Crezi că va fi în stare să te întreţină? Pe o leafă de cioplitor în piatră? Ei nu sînt plătiţi bine.

– Dar unchiul meu nu este un meşter oarecare, îndrăzni Ester; el este foarte iscusit.

– În cazul ăsta, spuse Simon, este angajat probabil la tetrarh. Ştiu că ei reconstruiesc grajdurile la palat.

– Grajdurile! Tonul disprețuitor al fetei părea să spună că unchiul ei Iosif nu era un om care să lucreze la grajduri, fie ele şi ale tetrarhului.

– Grajduri din piatră! explică Simon. Grajduri din marmură albă! Caii arabi ai tetrarhului trăiesc în încăperi spaţioase din

marmură, în timp ce majoritatea supuşilor lui locuiesc în cocioabe, şi au hrană aleasă, în vreme ce copiii Galileei se duc adesea la culcare flămînzi... Grajdurile tetrarhului sînt frumoase şi împodobite cu statui. .! Dar, mai mult ca sigur, unchiul tău, nu este angajat la asemenea lucrări

– Nu? De ce? întrebă Ester ridicînd din sprîncene ofensată.

– El este evreu, nu-i aşa? întrebă Simon, iar cînd Ester aprobă din cap, el spuse pe un ton de uşoară dojană: Ar trebui să ştii că fiilor lui Israel nu le este permis să cioplească chipuri

– Cred că regula se aplică la cioplirea de idoli, răspunse Ester

– După cum se vede, voi, evreii idumeeni, nu cunoaşteţi Poruncile. Ar fi timpul să le învăţaţi! Ascultă cum sună legea: „Să nu vă faceţi vouă chip cioplit şi nici un fel de asemănare a nici unui lucru din cîte sînt în cer sus, şi din cîte sînt pe pămînt jos şi din cîte sînt în apele de sub pămînt. ' Simon împinse scaunul, cugetînd încă posac la dezinteresul unchiului Iosif şi la ignoranţa atrăgătoarei sale nepoate. Oricum, adăugă el în timp ce se îndrepta spre uşă, am o treabă la palat în dimineaţa asta şi voi face cercetări; n-ai vrea să mergi cu mine?

– Las-o să se odihnească azi, Simon, insistă Hanna. Poate să facă şi mîine treaba asta

Marele Pescar se opri în prag şi adăugă iritat că mîine nu se va duce la palat şi că dacă Ester ar vrea să-şi găsească unchiul, ar trebui s-o facă fără întîrziere. Astfel sfătuită şi simţind că ospitalitatea oferită de Simon se încheiase, consimţi îndată să-l însoţească. Încruntarea lui dispăru pe moment, dar se adînci cînd observă expresia dezaprobatoare a Hannei. Din anumite motive, ea n-ar fi vrut ca fata să plece. Simon ridică din umeri şi, îmbufnat, adăugă mai mult pentru sine ceea ce putea însemna că nu-i pasă dacă îşi va găsi vreodată unchiul Faţă de această duritate neaşteptată, Ester rămase descumpănită şi întîrzie cu răspunsul. Simon îşi îndesă tichia pe cap şi părăsi casa fără vreun cuvînt de rămas-bun pentru

vreuna din ele. După ce uşa se trînti, Hanna remarcă blînd şi calm că pe Simon îl frămîntă probabil ceva.

– Poate din cauza mea? întrebă Ester

– Nu cred, răspunse Hanna. Tu n-ai făcut nimic să-l superi, draga mea.... Nu l-am mai văzut niciodată aşa! Presupun că e ceva în legătură cu corăbiile lui. Andrei trebuie să ştie cu siguranţă, dar e foarte greu să scoţi ceva de la el N-am cunoscut niciodată pe cineva care să nu scoată o vorbă timp atît de îndelungat ca Andrei, dar azi-dimineaţă era încă mai tăcut ca de obicei! Nici n-a spus încotro pleacă. Bănuiesc că s-a dus să dea o raită pe la vechea locuinţă din Capernaum, deoarece azi, fiind sărbătoare, corăbiile n-au ieşit în larg

Ester nu ajută la lămurirea acestui mister. Se întîmplase să fie de faţă la schimbul de cuvinte dintre Simon şi Ionică, ceea ce ar putea justifica proasta lui dispoziţie, dar nu era treaba ei şi hotărî să tacă. După un moment de cumpănă, fata se ridică şi îi spuse că va pleca îndată şi va încerca să-l ajungă pe Simon din urmă.

– El a fost atît de bun cu mine, iar eu l-am supărat, spuse ea

– Lasă-mă să merg cu tine pînă la răspîntie, insistă Hanna

Înainte să ajungă la poartă, observară că ceva neobişnuit îi stîrnise pe vecini Oamenii ieşeau afară din case şi porneau cu toţii spre colţul străzii liniştite care se întretăia cu artera principală Aici se adunase deja un mare grup care părea că urmează să se alăture unei procesiuni ce se apropia din direcţia Tiberiei. Ele grăbiră pasul

Observîndu-l pe David care sta deoparte şi aştepta să vadă ce-i scosese pe oameni din casă, Hanna se apropie de el să-l întrebe, în timp ce Ester privea mulţimea care se tot îngroşa.

– Tetrarhul, explică David, aţintindu-şi ochii asupra Esterei cu un vădit interes

– Desigur, îşi aminti Hanna, nici nu mi-am dat seama că a şi trecut vara şi a sosit timpul plecării lor

– Deci, asta-i fata! spuse David printre dinţi După cum

văd, una din cele mai atrăgătoare făpturi. Adu-o aici, Hanna, vreau s-o cunosc.

– Doar n-o să mă dați de gol, domnule, insistă Hanna și cînd David o asigură, ea se duse după Ester și îi spuse că un bun prieten al lui Simon dorește să o cunoască Fata nu auzi ce-i spusese Hanna decît pe jumătate, pentru că se ridicase pe vîrfurile picioarelor, complet absorbită de fascinanta cavalcadă care se apropia încet. Hanna o apucă de braț.

– Cred că știi despre ce este vorba. Tetrarhul și curtea lui pleacă la Roma în fiecare an pe vremea asta, pentru a-și petrece iarna acolo, iar cînd Ester încuviință distrată, fără să-și dezlipească privirea de la procesiune, Hanna îi spuse că va avea destul timp să-i vadă. Hai, vino te rog să-l cunoști pe maestrul David.

Ester se întoarse și o urmă fără tragere de inimă.

– I-am spus că te duc la el, explică Hanna. David este prietenul nostru, un om foarte învățat, un om deosebit și a călătorit mult... Insistența Hannei îi păru suspectă și pașii Esterei deveniră șovăielnici

– Dar de ce un om atît de important dorește să mă cunoască? protestă ea Și de ce mă privește așa de insistent?

– Așa privesc oamenii în vîrstă, răspunse Hanna, pentru că nu văd prea bine.

– Ei.. nu trebuie să fie prea bătrîni, ca să se uite așa, ripostă Ester.

Hanna găsi hazlie replica și amîndouă zîmbiră cînd Ester i se înfățișă saducheului. Ea se înclină, însă îi evită privirea sfredelitoare și David se înclină și el ceremonios.

– Bun venit în frumoasa Galilee, copila mea, spuse el pe un ton studiat. Ar fi o plăcere pentru mine să te văd mai des dacă buna noastră Hanna va fi de acord. Și acum nu mai vreau să vă reții; probabil ești nerăbdătoare să arunci o privire la cortegiul iubitului nostru cîrmuitor și al familiei sale. Era atîta ironie în cuvintele lui, încît Ester îl săgetă cu privirea Să

fie oare o provocare, o capcană pentru a o face să-i împărtăşească disprețul față de tetrarh? Încurcată pe moment, ea se eschivă scuzîndu-se şi se îndepărtă îndată pentru a se alătura mulțimii care aştepta desfăşurarea spectacolului. David se întoarse spre Hanna şi o privi cu ochi iscoditori.

– Mi-a spus ceva mai mult, se grăbi ea să explice. Maina ei murit de curînd şi a lăsat-o fără cămin. Ea a pornit în căutarea unui unchi, cioplitor în piatră, despre care crede că trăieşte pe undeva în apropierea lacului.

– Dar ce s-a întîmplat cu tatăl ei?

– A murit, cred. N-a vorbit nimic despre el.

– Şi acest presupus unchi este idumean?

– Aşa bănuiesc.

– Ei bine, eu nu cred, mormăi David. În Idumeea nu se cioplește piatra. Pariez că nu există nici un cioplitor în partea aceea. Unealta lor preferată este pumnalul. Ia spune-mi, a dat vreo explicație cu privire la semnele acelea pe care le-ai găsit pe veşmintele ei? Cred că nu, dar nici tu n-ai întrebat-o şi bine ai făcut.

Ei se apropiară apoi de şosea, unde o zăriră pe Ester în fața grupurilor de gură-cască. Statura înaltă a saducheului îi permitea să o remarce; era absorbită în urmărirea cortegiului, iar avangarda acestuia era acum la o distanță de doar cîțiva iarzi. Hanna observă că interesul lui David nu era concentrat atît de mult asupra țipătorului spectacol, cît asupra misterioasei sale însoțitoare.

Procesiunea era condusă de o companie de călăreți în uniformele înzorzonate al Fortului Roman din Capernaum Ei călăreau în rînduri de cîte patru, iar harnaşamentul cailor sclipea orbitor în lumina soarelui. După trecerea escortei militare urma un spațiu liber de vreo sută de iarzi înainte să apară cea de-a doua unitate, în fruntea căreia se afla o figură distinsă pe un superb cal alb, neîndoielnic de proveniență arabă. Bărbatul era bogat înveşmîntat; purta o tunică neagră cu marginea

purpurie, pantaloni roşii de călărie şi cizme negre lustruite Călărea singur. Părul lui sur, tuns scurt era strîns cu un fileu argintiu.

Ester privea înmărmurită figura semeaţă pe care desfrîul îşi pusese amprenta· ochii cu pungi mari priveau nepăsători şi plictisiţi mulţimea curioşilor aflaţi în zona în care tocmai se găsea Ester, ţintuită locului, cu inima zvîcnindu-i puternic în piept. O secundă mai tîrziu, tetrarhul o fixă cu privirea, ridică uşor din sprîncenele-i frumos arcuite şi zîmbi abia perceptibil, un zîmbet în care se amesteca surpriza, insolenţa, admiraţia şi amuzamentul. Ochii mari ai Esterei nici nu avură timp să clipească; emoţia o paralizase. După trecerea tetrarhului, urma un alt interval considerabil pînă ce litiere luxoase trecură prin faţa ei Erau trei la număr, fiecare dintre ele fiind purtate de sclavi vînjoşi, după aspect greci, gîndi Ester. Perdelele primei litiere erau perfect trase Înăuntru se afla, fără îndoială, Irodiada. Cea de-a doua litieră era deschisă şi lasciva ei ocupantă – o femeie în jur de treizeci de ani, copleşită parcă sub povara bijuteriilor, surîdea cu neruşinare de sub fardurile ei ţipătoare Ester ştia că aceasta trebuie să fie Salomeea. Cu toată proasta ei reputaţie, era într-adevăr o femeie frumoasă Deşi conştientă de farmecele ei, părea că nimic în lume nu o tulbură. Perdelele celei de-a treia litiere erau de asemenea trase. Ester spera să audă un nume şoptit de cineva din mulţime, dar ocupantul rămase neidentificat.

Urma apoi un număr de bărbaţi şi femei pe cămile, majoritatea în jur de douăzeci-treizeci de ani, desigur slujitorii casei. Cei mai mulţi dintre ei erau oameni frumoşi. Toţi se aflau evident într-o stare de spirit sărbătorească, luîndu-se în rîs şi făcînd haz Orice s-ar spune despre tetrarh, se vedea clar că toată suita lui era bine îngrijită şi nu se auzise că ar exista certuri între ei cu privire la serviciile ce le îndeplineau.

În urma cămilelor, la o distanţă apreciabilă, se zărea o lungă caravană de asini copleşiţi sub povara bagajelor.

Pierzîndu-şi interesul pentru desfăşurarea procesiunii, Ester era pe punctul să plece cînd în vecinătatea ei se produse o bruscă agitaţie. Un călăreţ în uniformă strălucitoare, purtîndu-şi calul de căpăstru, se opri în faţa ei Lumea, înmărmurită şi cu spaima în priviri, se dădu în grabă la o parte spre a-i face loc.

– Cum te cheamă? întrebă soldatul cu asprime, dar nu lipsit de respect

Genunchii Esterei începură să tremure şi simţi că i se face rău. Înainte de a fi capabilă să bîiguie un răspuns, o mînă o apucă cu blîndeţe de braţ.

– Am să răspund eu în locul acestei tinere femei, spuse David. Ea face parte din familia mea Cine doreşte să afle numele ei, centurioane?

– Înălţimea sa, domnule! răspunse soldatul. Dar tu cine eşti?

– Eu sînt David, din Casa Zadok. Transmite-i Înălţimii sale complimentele mele şi asigură-l că această tînără nu are nevoie de bunăvoinţa lui.

Saducheul vorbise cu atîta siguranţă arogantă, încît romanul, încurcat, păru că nu găseşte un răspuns potrivit.

– Bine! mormăi el. Vom vedea noi despre ce e vorba. Pînă atunci, aşteaptă aici Încălecă şi porni în galop Gloata înlemnită şi tăcută o privea pe Ester uluită.

– Vino, spuse David calm. Aici nu mai e nimic de văzut Mergem acasă

– Dar . soldatul! şopti Ester Nu-l aşteptăm să se întoarcă?

– Nu se va mai întoarce David o cuprinse pe după umeri cu un braţ protector şi o scoase din mulţime

Cînd dădură de Hanna, aceasta era palidă de spaimă David îi zîmbi încurajator şi se aşeză între ele.

– Nu te teme, Hanna, spuse el. Nu se va întîmpla nimic rău. Tetrarhului nostru îi plac întotdeauna figurile drăgălaşe, îi place să se înconjoare de oameni arătoşi, dar în cazul ăsta a făcut o greşeală şi mai mult ca sigur că şi-a dat seama. Nu ar fi în avantajul lui să-şi mai facă alţi duşmani.

– Trebuie să vă mulțumesc, domnule, că mi-ați venit în ajutor! Glasul Esterei tremura încă de emoție.

– Mi-a făcut plăcere să-ți fiu de folos, spuse David, înclinîndu-se ușor. Vă doresc amîndurora o zi bună!

Cu pași rari și cumpătați, el se îndepărtă maiestuos și porni spre casă. Rămase singure, femeile se priviră o clipă, derutate.

– Ar fi mai bine să te întorci cu mine acasă, o povățui Hanna. Îți poți căuta unchiul într-o altă zi, mai liniștită. Lumea te va recunoaște acum și i se va părea ciudat să te vadă singură pe drum, după cele spuse de David.

– În legătură cu faptul că fac parte din familia lui? Chiar mă întreb de ce a spus asta..! S-ar putea să fie obligat s-o dovedească!

– Evident, dar lui nu-i este teamă de asta, Ester. David este un bărbat cu mare influență, chiar mai multă decît credeam eu.

– Chiar și așa, el și-a asumat un risc înfruntîndu-l pe tetrarh. De ce și-a primejduit situația pentru mine? Eu nu însemn nimic pentru el.

Hanna își întoarse privirea și murmură ceva ce însemna că nu întotdeauna David este ușor de înțeles. Ester se opri din mers, puse o mînă pe brațul Hannei și o întrebă pe neașteptate:

– Ce i-ai spus despre mine?

– Nu prea am avut ce să-i spun, nu-i așa? ripostă Hanna cu un ușor repros în glas. Privește! El ne așteaptă în fața cărdului; s-a gîndit că mai are să spună ceva.

– Cred că mai curînd cu tine vrea să vorbească, replică Ester și se întoarse să plece. Acum încerc să-l ajung din urmă pe Simon. Și înainte ca Hanna să aibă timp să protesteze, văzu că Ester se și îndepărtase.

În drumul său spre Tiberia, Marele Pescar era tulburat și se simțea nefericit. Relatarea fetei în legătură cu situația ei și cu periplul său prin Galileea – o poveste mult modificată față de cea pe care el o cunoștea – era departe de a fi satisfăcătoare

Evident, Hanna părea îngrijorată. Fusese un nesăbuit să-l aducă acasă pe acest aşa-zis băiat de cămile.

Azi nu mai era nimic de făcut. Echipajele aveau liber, probabil unii din ei erau la Sinagogă, dar cei mai mulţi se aflau, desigur, la cîrciumă. Se găseau totuşi mereu treburi mărunte de făcut pe puntea unei corăbii. Va umple un coş din rezerva de peşte viu de pe chei şi-l va duce la palat. Restul zilei libere şi-l va petrece singur, îndeletnicindu-se cu cîrpeli la corabia „Abigail"

La un sfert de milă în jos pe şosea se zărea o procesiune în fruntea căreia înainta un mare contingent de cavalerie. Lăncile şi platoşele lor bombate sclipeau în lumina soarelui. Deşi încă departe, un imens nor de praf galben rămînea suspendat în urma procesiunii, stîrnit de copitele asinilor împovăraţi, animalele alcătuiau un lung convoi care avea în faţă o călătorie obositoare de trei zile Simon ştia despre ce este vorba. Antipa pornea, aşa cum îi era obiceiul, în călătoria sa anuală. El şi suita se îndreptau spre Cezareea, de unde aveau să se îmbarce pe corabie pentru Roma. Galileea nu-şi va mai vedea tetrarhul pînă la sezonul următor.

Dar asta nu conta. El nu însemna nimic pentru Galileea. Bunăstarea oamenilor nu-l preocupa, pentru că el era mai mult roman decît iudeu. Nimănui nu-i păsa dacă el pleca la Roma sa mult îndrăgită şi va rămîne acolo. Dar el se va întoarce, ca de obicei. La întoarcere, se oprea timp de o lună la reşedinţa ambasadei Galileei din Ierusalim, cu ocazia postului şi a sărbătorilor Pascale; apoi, cu multă pompă, revenea la Tiberia însoţit de o cohortă de alţi trîntori bogaţi; va sta pe jumătate gol la soare, va bea o mare cantitate din vinurile sale alese şi se va bălăci în celebra sa piscină pînă venea iar vremea plecării la Roma. Desigur, Galileei nu avea să-i meargă mai bine sub cîrmuirea unui alt guvernator Guvernatorii provinciali erau toţi la fel. Antipa putea fi preferat altuia cu ambiţii mai mari, dar el era prea leneş ca să provoace tulburări

în rîndurile populației. Probabil că, la urma urmei, cel mai bun conducător era un beţivan trîndav care ar lăsa provincia să se conducă singură.

De obicei, cînd Simon zărea înzorzonata cavalcadă a tetrarhului plecînd spre Cezareea, rînjea nepăsător şi scuipa pe pămînt Azi însă era prost dispus şi procesiunea îl umplea de o indignare greu de stăpînit. Acest renegat iudeu romanizat avea atît de puţin respect pentru tradiţiile Galileei şi se afişa cu atîta neruşinare în această călătorie de plăcere în chiar ziua cînd lumea se îndrepta spre Sinagogă Cîtă insolenţă! Într-adevăr, frumos cinstea Ziua Ispăşirii! Nu-i păsa cîtuşi de puţin de simţămintele oamenilor! Antipa trebuia să fie azi la Sinagogă, să facă cel puţin un gest de respect faţă de religia lui Israel Era o ruşine pentru provincie!

Simon se întreba cîţi din servitori şi care anume rămăseseră acasă. Spera ca Leah şi Anna să fi rămas la palat Îi plăceau întotdeuna şotiile lor Da, chiar şi uşuratica Claudia Era imposibil să ai vreun respect pentru ea – era o cochetă neruşinată; iar pe deasupra era şi romană Mai era apoi grecoaica Elena, care nu avea niciodată nimic de spus, dar surîdea mereu ruşinoasă, părînd că înţelege totul; poate aşa şi era Uneori, îi făcea cu ochiul în glumă, ca s-o facă să-şi arate drăgălaşii dinţi albi. Adesea, cînd Simon livra peşte la intrarea de serviciu şi o întîlnea pe Elena, rămînea o bună bucată de vreme cu gîndurile la ea, însă totdeauna o alunga din minte cu un dufăit dispreţuitor, deoarece, oricît de atrăgătoare ar fi fost ea, era o păgînă Dar păgînă sau nu, Elena avea pe „vino-ncoace" Poate îl atrăgea fragilitatea ei fizică Simon însuşi se întreba adesea de ce se simţea atît de atras de femeile fragile, cînd el de fapt disprețuia profund orice slăbiciune fizică la bărbaţi!

De o parte şi de alta a drumului, lumea se retrăsese în boschete şi mărăciniş în aşteptarea trecerii cortegiului. Simon mai stă greu printre ei, hotărît să nu iasă din drum pînă ce nu

va fi nevoit; şi asta nu pentru că avea de gînd să-i facă onoarea lui Antipa să privească la toată mascarada şi la blestemata asta de paradă. Ajungînd în cătunul Magdala, se retrase pe o potecă pentru a aştepta să se termine balamucul şi să se potolească praful. Se aşeză pe iarbă la umbra unui bătrîn măslin, cu spatele la drum. Clinchetul metalic al zorzoanelor călăreţilor care se apropiau era tot mai puternic şi îl tentă să se întoarcă să privească, dar se încruntă şi închise ochii.

Totul mergea pe dos în ultima vreme! Totul! Totul pornea de la Tîmplarul acela nebun care-şi pusese în cap că oamenii ar fi mai buni dacă... n-ar fi atît de buni; cel puţin asta a înţeles el, să nu ai nimic şi să fii fericit.

De ce oare atîţia oameni cu capul pe umeri îl ascultau? Pentru că auziseră zvonuri că poate vindeca boli. Ei bine, să presupunem că poate; atunci înseamnă că el vrea ca omul să sfideze natura! Înainte ca Tîmplarul să semene confuzie în mintea oamenilor, viaţa avea un sens. Desigur, existau greutăţi, dar lumea învăţase să le accepte. Simon privi în urmă la propria lui mulţumire şi ar fi vrut să şi-o poată recăpăta. El nu fusese niciodată unul care să-şi bată capul cu despicarea firului în patru, să-şi pună întrebări de felul: „Pentru ce sîntem noi aici? La ce bun cutare sau cutare lucru? Despre ce e vorba?"

Încă de cînd era puşti, fusese obligat să-şi asume responsabilităţile unui bărbat, să lucreze de dimineaţă pînă seara, în timp ce alţi copii erau la joacă, dar el nu s-a plîns niciodată că lumea îl nedreptăţeşte sau că Iehova îl alesese tocmai pe el pentru a-l încerca. Mulţi oameni se văicăreau că Dumnezeu „şi-a întors faţa de la ei" cînd probabil nimic nu mai conta în viaţa lor decît că cisterna cu apă secătuise sau că le muriseră cîteva găini de ţîfnă.

Aşa se întîmplă cînd te încurci prea mult cu religia. Te agăţi mereu de Dumnezeu; dacă viţelul pe care ţi l-a fătat vaca este viţea, Dumnezeu este de partea ta; dacă măgarul tău şchiopătează, Dumnezeu s-a mîniat pe tine. Ar fi mai bine

să nu-ți faci prea multe griji din pricina lui Dumnezeu, care probabil nici el nu-şi face cu tine.

Religia lui Simon – atîta cîtă era – fusese destul de simplă. El admitea că trebuie să existe o Mare Forță, o Minte Luminată care guvernează stelele, cerul şi care se ocupă de o seamă de lucruri, dar nu putea crede că Dumnezeu se apleacă asupra unor astfel de treburi mărunte ca ruperea lanțului de la găleata puțului lui Avraam şi asta pentru că bătrînul mersese cam prea departe de Sabat. Dumnezeul lui Simon era un administrator demn de încredere, care pune soarele dimineața pe cer şi-l ia noaptea, cu o regularitate pe care putea conta, că el aranjase astfel ca anotimpurile să urmeze unul după altul, într-un fel armonios Nimic nu ieşea din rînduială!

Fidel crezului său elementar, Marele Pescar nu-şi considerase truda copilăriei ca pe o încercare divină. Firește, se mîndrea cu capacitatea sa de a îndura încercările grele şi de a prospera în ciuda obstacolelor Niciodată Simon nu ridicase ochii spre cer ca să strige: „De ce?" Nici chiar atunci cînd murise sărmana lui Abigail. Nu i se întîmplase să gîndească că Dumnezeu îi plătea poate pentru faptele sale rele Ştia că făcuse multe greşeli – mai cu seamă cînd îşi dădea drumul năvalnicului său temperament şi impulsivității sale spre îngrijorarea celorlalți – şi că nu ținuse multe din posturile religioase care se cereau respectate, dar nu se putea gîndi că pe Dumnezeu îl interesau micile lui necuviințe Iar cînd vîrstnicul rabin Ben-Sholem venise la ei în ziua morții lui Abigail şi făcuse atîtea insinuări, Simon îi replicase cu duritate: „Nu cred că Dumnezeu ar face un asemenea lucru!"

Vuietul tot mai strident indica trecerea cortegiului: zornăit de armuri costisitoare, tropăit de copite proaspăt potcovite, cîrțîitul pieilor noi de şa, strigătul ascuțit al unui ordin milităresc, pocnitura unui bici Simon auzea şi ura aceste zgomote, aşa că se întoarse la reveriile sale.

În dimineața de după înmormîntare, el se întorsese la lucru

îndurerat, dar calm şi senin gîndind că aşa e viaţa, oamenii se îmbolnăvesc şi mor, chiar şi cei tineri ca Abigail; chiar şi prunci care n-aveau parte să trăiască deloc Dar de ce să-ţi pui întrebări cînd ştii că nimeni nu-ţi poate răspunde? Nici chiar rabinul care ar trebui să ştie dacă există cineva care ar putea răspunde.

Acum totul era anapoda Nu te mai puteai bizui pe nimic! Ionică nu era mincinos, iar treaba cu piciorul băiatului era cel puţin un lucru ciudat Desigur, era posibil ca Tîmplarul ăsta să fi plănuit să păcălească oamenii, dar ce spera el să iasă din toate astea? Nu-l putea aştepta decît temniţa Nu avea nici un avantaj de pe urma acţiunilor sale Nu cerea bani pentru aşa-zisele sale tămăduiri, aparent, el nu avea bani şi nici nu dorea; nu poseda nimic; nimic n-avea valoare pentru el, doar păsările şi florile Prin urmare, nu părea că speră să-şi umple buzunarele prin practici frauduloase.

Pe drum era linişte acum, dar Simon ştia bine că asta nu se datora faptului că pompoasa caravană a tetrarhului trecuse Nu, era doar o întrerupere Acum Antipa călărea afectat pe frumosul său armăsar Nimic din ce era aici nu aparţinea Galileei: un conducător roman pe un cal arab! Sărmana mică Galilee, şi aşa buimăcită cu acest Tîmplar pe cap!

Presupunînd că Nazarineanul era cu adevărat cinstit, că putea într-adevăr schimba apa în vin şi vindeca ologii, atunci încotro ne duc toate astea? Probabil că acestui om îi vine puterea din cer Dacă da, atunci înseamnă că Dumnezeu se preocupă de ţăranul prostănac cu un braţ mai scurt sau de băieţelul cu un picior schilod. Dacă admiţi că El înfăptuieşte asemenea lucruri, poate că e adevărat şi faptul că găleata bătrînului Avraam a căzut în puţ pentru că el a contat prea mult pe îngăduinţa lui Dumnezeu şi nu respecta Sabatul

Urmă un alt interval de linişte după care se auzi un tropăit ritmic de sandale. Erau purtătorii litierei în care se afla Irodiada Simon o văzuse doar o dată în grădina palatului: îl privise cu neruşinare timp de o secundă, ridicase din umeri,

își scuturase capul și îi întorsese spatele. Irodiada era o femeie dură – toată lumea știa asta. cea mai importantă femeie din Galileea – un monstru! Cu ce greșise oare nica și evlavioasa Galilee ca să merite o asemenea umilință? Poate de data aceasta Dumnezeu se va îndura și va scufunda corabia tetrarhului. Pe drum se așternu din nou calmul.

Acum o mai avea pe cap și pe fata aceea dumeană. Bineînțeles. Hanna nu știa ce să facă cu ea. Să presupunem că ea își va găsi unchiul. atunci ce se va întîmpla? Hanna nu va vrea ca ea să plece. Simon se simțea însingurat și nici nu se aștepta să fie altfel, nicăieri, nici chiar în mijlocul camenilor lui – cel puțin unii dintre ei – care desigur că îi mai purtau pică după dispută; după cum nu se va mai simți în largul lui nici în propria sa casă, cu fata idumeană la masă. Ce nebun fusese să-l aducă în casă pe cerșetorul acela jegos.

Acum tropăitul sandalelor și murmurul general creșteau în intensitate. Asta trebuie să fie Salomeea cu sclavii ei înalți și chipeși care-i poartă neprețuita litieră. Simon o întîlnise adesea pe drum, înconjurată de un detașament de gărzi călare, ea însăși era o călăreață abilă și foarte frumoasă. Îi mersese vestea că nu e mai cinstită decît o pisică. Se mai zvonea că mama ei o ura pentru că tetrarhul îi arăta prea multă atenție. Desigur, nu puteai crede tot ce auzeai, dar unde e atîta fum trebuie să fie și foc. Nu-i poți învinui pe galileeni pentru că ei cred toate poveștile deocheate în legătură cu această tînără femeie. Ei o urăsc, și n-au de ce?

Simon alungă gîndurile disprețuitoare la adresa Salomeii și își căută o poziție mai comodă sub copac. Desfăcu distrat o prăjitaie uscată și împrăștie semințele. Cît de jalnic procedase el în toată istoria asta cu Ionică! Era vina băiatului, desigur, dar el nu trebuia să se poarte așa de aspru cu el. La urma urmei, el nu-i relatase decît ceea ce-și imaginase că văzuse și auzise, și ei toți îl îmboldiseră să povestească. Băiatul insista că văzuse cu ochii lui, la lumina zilei, pentru că el se afla

chiar lîngă aşa-zisul tămăduitor; o femeie, care văzuse şi ea minunea, leşinase; şi bărbatul acela care scotea nişte chiuituri caraghioase încît nu puteai şti dacă rîde sau plînge. Simon însuşi încercase şi el de cîteva ori să-l imite, dar fără succes; pentru că acest amănunt îl impresionase profund.

Acum vociferările şi zgomotele venind dinspre şosea sporeau tot mai mult. Aerul era plin de praf, de strigătele răguşite ale sclavilor îndemnîndu-şi măgarii şi de plesniturile biciului pe crupa ciolănoasă a bietelor animale peste măsură de împovărate Romanii erau cruzi cu animalele şi se părea că le face chiar plăcere să bată orice şi pe oricine care nu putea riposta Şi ei conduceau lumea. ! Dacă pe Dumnezeu îl interesa într-adevăr purtarea oamenilor, atunci aici ar avea serios de lucru Poate că vom avea un nou potop, ca acela care i-a înecat pe toţi, în afară de Noe şi familia lui. Pe Simon îl cuprinse toropeala aşteptînd să se potolească praful. Noe stătuse patruzeci de zile în corabia lui, împreună cu toate animalele, apoi se trezise pe un vîrf de munte mocirlos; nu mai rămăsese nimic decît o viţă de vie din care a făcut apoi vin şi s-a îmbătat, pentru asta nici nu-l puteai învinui prea mult

Desigur, dacă Ionică văzuse într-adevăr ceea ce a povestit, atunci nu-i va mai păsa dacă va mai avea o slujbă sau nu. Îl va urma pe Tîmplar şi se va mulţumi să trăiască cu scoarţă de copac şi seminţe. Vom trăi şi vom vedea! Poate că băieţii se vor întoarce într-o zi sau două, tîrîndu-se la picioarele lui Doar trebuie să mănînce, nu-i aşa? Nimeni nu poate sta prea mult supărat cu stomacul gol! Simon se ridică în picioare, se întinse şi căscă îndelung. Da! .. Se vor întoarce ei Naomi va face tărăboi pînă se vor întoarce la lucru.

Corăbiile se legănau în golf O bărcuţă era priponită la prora lui „Abigail" Trebuie că era a unui băiat care făcea de cart. Restul echipajului era liber, şi se presupune că se afla la Sinagogă pentru îndatoririle religioase, deşi Simon bănuia

mai degrabă că hoinăreau pe străzile liniştite ale Capernaumului sau stăteau laolaltă cu beţivanii de legionari de la fortul din vecinătate Cam la asta se reducea o sărbătoare religioasă cei mai vîrstnici se înghesuiau claie peste grămadă la Templu şi se rugau pentru păcatele lor, apoi, o oră mai tîrziu, dimineaţa, apăreau cu limba uscată şi ochii injectaţi Simon nu avea îngăduinţă faţă de beţie Trecuse mult timp de cînd nu mai pusese în gură o băutură fermentată

Se opri pe chei, scoase din rezerva de peşte viu şi umplu un coş cu biban La palat nu mai era nevoie de prea mult peşte, acum, cînd numărul celor rămaşi se redusese simţitor, dar se gîndi că şi aceştia trebuie aprovizionaţi corespunzător Lysias, intendentul care în absenţa familiei tetrarhului rămînea întotdeauna să administreze palatul, nu făcea nici un efort să economisească şi părea că acordă puţină atenţie unor asemenea treburi mărunte ca procurarea peştelui zilnic Cînd tetrarhul era la palat, Simon îl vedea foarte rar pe oacheşul administrator grec, dar se distra copios pe seama aerelor pe care şi le dădea Lysias în absenţa stăpînului. Era evident că individul avea o foarte bună părere despre farmecele sale. Simon bănuia că slujnicele se cam tem de el.

Strecurîndu-şi braţul păros pe sub toarta groasă a coşului cu peşte din care încă se mai scurgea apa, Marele Pescar porni tîrîndu-şi paşii alene pe poteca sinuoasă pînă ajunse în spatele curţii, unde observă că se opriseră toate lucrările la noile grajduri. Desigur, din cauza sărbătorii religioase Nu pentru că Ziua Ispăşirii însemna ceva pentru zidari şi sculptori care erau toţi greci – dar cărăuşii şi ceilalţi lucrători necalificaţi erau galileeni. Religia lor le interzicea să cioplească, dar îi îngăduia să transporte piatra finisată Simon bombăni furios faţă de această ipocrizie. Apropiindu-se de intrarea grădinăriei, auzi chicoteli şi hohote de rîs Servitorii casei sărbătoreau fără îndoială plecarea familiei.

La vederea lui, fetele îi ieşiră în întîmpinare, vorbind toate

deodată, şi-l salutară cu gesturi comice Murza, înalta şi oacheşa arimatee, care nu-i acordase niciciînd mai mult de o privire piezişă şi o uşoară înclinare a capului, alergă acum spre el şi-l eliberă de povară, bătîndu-l uşor pe braţ. Era într-o dispoziţie deosebit de euforică şi duhnea a vin. Claudia părea şi ea puţin ameţită. Simon încercă să fie vesel, dar observă că nu-i era uşor.

– Cum se simte azi la Marele Pescar? zîmbi Murza binevoitor.

– Destul de bine, răspunse Simon posac. Arăt cumva a om nevolnic?

– Eşti posomorît, spuse Leah, ca şi cum ai fi înghiţit ceva ce nu ţi-a priit.

– Poate chiar peştele lui! Claudia chicoti zgomotos.

Elena, care stătea deoparte, îl studia pe Simon pe sub gene; el părea indiferent la săgeţile ce i se aruncau din toate părţile, dar pe care ea nu le înţelegea. El îi adresă un surîs palid.

– Marele Pescar este îndrăgostit! spunea Murza ameţită. Asta i-a tăiat probabil pofta. O privi atent pe grecoaică, care zîmbi copilăreşte şi îşi scutură cîrlionţii negri: şi, fie că înţelegea sau nu despre ce este vorba, figura ei exprima o stinghereală feciorelnică Oricare ar fi fost semnificaţia acestui gest, Simon găsea acest surîs fermecător şi încruntarea lui dispăru îndată.

– Vezi! Ce v-am spus eu! continuă Mursa să-l ironizeze. Ăsta-i necazul lui. e îndrăgostit!

– Cred că ai dreptate, interveni Leah pe un ton afectat Şi el care pretinde că e întotdeauna atît de serios şi de puternic şi că. . n-are nevoie de femei, cu alte cuvinte este un bărbat dintr-o bucată! Dar acum nu poate mînca sau bea din cauza dragostei!

– Eu cred că i-ar sta bine în beci, alături de celălalt pustnic care nu mănîncă, nu-i aşa? Claudia rîse cu poftă de propria ei glumă.

– E vorba de noul nostru prizonier, explică Anna, cu o seriozitate neașteptată. Legionarii l-au adus alaltăieri Ne-au spus că el se hrănea în pustiu cu lăcuste și insecte

– Ei bine. atunci caută-i cîteva lăcuste, remarcă Simon, mulțumit că discuția luase un alt curs. Mai tîrziu îi poți găsi și gîndaci din belșug, adăugă el, sau poate acolo, în culcușul lui, găsești alții chiar mai mari.

– Ba deloc! protestă Anna. Celula lui e curată și confortabilă. Înălțimea sa ne-a dat ordin în privința asta. El vrea ca omul să fie bine tratat; este de părere că individul e țîcnit, dar nu s-a făcut vinovat de vreo crimă.

– Ce i s-a pus în cîrcă? întrebă Simon nepăsător.

– E un fel de profet rătăcitor, spuse Anna. Ai vrea să-l vezi? E galilean și i s-a permis să primească vizite, deși pînă acum nu s-a găsit nimeni să vină la el.

– Poate că prietenii lui se tem să se apropie de închisoare, remarcă Leah. Și mie mi-ar fi teamă!

Simon se ridică să plece, își săltă cingătoarea și scuipă cu zgomot pe pămînt.

– Eu n-am ce căuta la profeți! mormăi el Par eu atît de prost?

– În ce mă privește, spuse Anna enigmatic, arcuindu-și sprîncenele, ceea ce sugera că ea știa mai mult decît avea de gînd să dezvăluie, eu nu cred că omul e nebun. Poate este cu adevărat un profet!

– Cum se face că tu știi atîtea despre acest... mîncător de lăcuste? rînji Simon. Tu îl ai în grijă, nu?

– Mie mi s-a spus să-l hrănesc Nu mănîncă, dar vorbește și vorbește întruna! Trebuie să-l auzi. ! Brrr! Mă înspăimîntă! El susține că Cel Mare a fost trimis din ceruri să-i elibereze pe sclavi și să-i doboare pe stăpîni de pe jilțurile lor! Încruntarea Anei exprima o teamă reală. Lumea întreagă va fi zguduită! adăugă ea înfiorată

– Ceea ce spune Anna este tot atît de adevărat pe cît e de

adevărat că eu trăiesc, confirmă Claudia, emoționată Eram și eu de față cînd el spunea asta! Lumea întreagă se va cutremura! Pînă ce își va destupa urechile, completă ea sumbrul tablou.

– Tu ai scornit-o! îi aruncă ironic Leah Un profet n-ar spune asemenea lucruri caraghioase.

– Dar nu e nimic caraghios în toate astea! Nu – dacă este adevărat. Și Anna așa crede, nu-i așa, Anna?declară Claudia, dîndu-i evreicei un ghiont Și tu crezi asta, insistă ea pînă ce Anna tresări și încuviință. Și tu ai fi fost îngrozit dacă ai fi auzit, și ai fi dat îndată fuga la... cum îi spuneți voi – Sinagogă! Nu? Bunul vostru Dumnezeu este mult prea aspru cu voi, sărmanii iudei Noi, romanii, avem mulți zei, de tot felul; îl poți alege pe care-l vrei. Ea sărută distrată o amuletă, apoi îndepărtă cu un gest nepăsător incompetenta zeitate

Dacă Claudia, pe jumătate beată, aștepta o reacție veselă la spusele ei, se înșela. Anna și Leah o săgetară cu privirea, iar Murza se încruntă; fără să fie prea credincioasă, era suficient de superstițioasă ca să dezaprobe sacrilegiul Elena, care ignora în continuare despre ce era vorba și probabil nici nu-i păsa, își îndreptă privirea calmă și senină spre munții îndepărtați După vorbele fără noimă rostite de Claudia, Simon rămase cu ochii pironiți pe fața neclintită a Annei și făcu un pas spre ea.

– Spuneai că individul acela spunea despre Cel Mare că veni? întrebă el atît de aspru încît Anna clipi repede de cîteva ori

A spus că El a și venit, spuse Anna Cel Mare este aici, acum!

– Da, asta a spus el! interveni Claudia, venindu-i în ajutor Și eu l-am auzit!

Taci din gură, îi strigă Leah enervată, ca unui cîine prea gălăgios

– Unde? întrebă Simon, căutîndu-i privirea Annei.

– Știu eu la ce te gîndești, replică Anna ezitînd S-au tot

vorbit atîtea despre un Tîmplar care înfăptuieşte lucruri ciudate Dar se pare că nu el e omul nostru, spuse ea pe un ton confidenţial Se spune că Tîmplarul vindecă boli, pe cînd Cel Mare nu se află aici să vindece pe cineva: el e aici să pedepsească pe cîrmuitori.. şi pe cei bogaţi!

– Mă întreb dacă Înălţimea sa ştia ce soi de palavragiu este prizonierul, observă Murza. Dacă ar fi auzit cîteva din sporovăielile lui, poate n-ar mai fi vrut ca individul să fie tratat cu atîta blîndeţe.

– Dar, argumentă Simon, fără să ia în seamă comentariile Murzei, dacă Cel Mare este împotriva bogaţilor, poate îi va ajuta pe săraci. De ce nu-l întrebi asta pe mîncătorul de lăcuste?

– Întreabă-l tu dacă te interesează atît de mult, i-o reteză Anna, plictisită de întrebările Marelui Pescar.

– Să mă intereseze! repetă el mînios. Şi de ce mă rog m-ar interesa? Profetul ăsta al tău e smintit şi ar merita să stea la răcoare Iar în ce-l priveşte pe Tîmplar, în curînd se va dovedi că totul nu e decît o înşelătorie. Amîndoi sînt ţicniţi! Oricine vrea să creadă asemenea prostii, n-are decît! Glasul lui Simon tremura de indignare, înflăcărîndu-se pe măsură ce vorbea. Eu nu cred în asemenea fleacuri! Toată religia asta este ceva fără noimă; eu nu cred nimic din toate astea. Nimic, îţi vorbesc foarte serios!

Auditoriul, descumpănit de reacţia lui spontană, îl privea îndelung în timp ce Simon, încruntat, dădea frîu liber sentimentelor În cele din urmă, Leah rupse tăcerea şi spuse pe un ton tărăgănat, încărcat de dezgust:

– Dar cine a spus că nu eşti serios?

– Pun rămăşag că te interesează, ţipă Claudia, altfel n-ai fi atît de pornit!

Săgeţile îi înmuiară furia lui Simon şi murmură că toate fleacurile astea religioase ar trebui interzise prin lege, o sugestie care o făcu pe Leah să remarce, cu un surîs amar, că el se va duce probabil în iad cînd va muri!

– ..Şi te asigur că n-o să-i placă! rîse Claudia. El detestă gloata; chiar eu l-am auzit spunînd asta! Nu-i aşa?

– Eşti o proastă, Claudia, spuse Anna, înăbuşindu-şi un căscat.

– Poate că sînt, dar sînt o proastă fericită! Voi, iudeii, sînteţi mult prea serioşi şi trişti. Ceea ce vă trebuie într-o zi de sărbătoare este veselie, rîsete, cîntece! Ar trebui să beţi cîte o cană cu vin, să vă mai încălzească măruntaiele amorţite! Claudia începu să facă cîteva piruete îndrăcite în faţa lui Simon, însoţite de trîluri În ce mă priveşte, mă duc să aduc nişte vin, spuse ea, încîntată de ideea care-i venise

– N-am nevoie de nici un vin, îi strigă Leah.

– Nici eu, spuse Anna.

– Atunci îi aduc Marelui Pescar!

– Du-te Murza şi opreşte-o, îi spuse Leah De tine va asculta şi ai grijă să nu mai bea nici ea, că şi aşa a băut prea mult. Dacă se îmbată mai tare, Lysias va pune biciul pe ea

– N-ai teamă, şuieră Murza, fără să se mişte, şi Lysias şi-a încălzit măruntaiele.

– Acum trebuie să plec, mormăi Simon ursuz. Am de lucru Vă rog deşertaţi-mi coşul.

Claudia se întoarse, clătinîndu-se sub greutatea unei tăvi încărcată cu un urcior şi căni pentru vin; gîfîind, puse povara pe lespedea solară şi se întoarse spre ceilalţi cu un surîs luminos.

– Dacă te prinde Lysias aici cu serviciul de argint, o încasezi rău, o avertiză Leah.

– Nu-i nimic, murmură Simon, îndreptîndu-se spre ieşire; trec eu mai tîrziu să-mi iau coşul.

– Ce jignire! protestă Claudia zgomotos. Eu intru în belea să-ţi aduc vin în superba argintărie a Înălţimii sale şi tu pleci! Şi. se spune că Marele Pescar este puternic şi curajos! Pfff! Foarte bine, dă fuga la Sinagoga ta şi spune-ţi rugăciunea!

Simon se înroşi de furie Claudia observă că insulta ei

atinsese coarda sensibilă, aşa că turnă o cană plină cu vin şi i-o întinse cu un surîs linguşitor şi mieros.

– Nu trebuia să te cicălesc, n-a fost frumos din partea mea; noi toţi ştim că tu eşti un om mare, curajos şi atît de... bărbat!

– M-aş mira să fie, pufăi Leah nepăsătoare

În faţa acestei jigniri, Simon înşfăcă preţioasa cană şi bău pînă la fund. Plăcuta licoare îi alunecă pe gîtlej şi i se împrăştie pe loc prin vine. Acum, că se reabilitase, se gîndi să le furnizeze o nouă dovadă că el nu este unul cucernic şi lipsit de voinţă. Îi întinse cana Claudiei, care o umplu din nou chicotind voioasă

– Ar fi bine să nu o iei aşa de repede, îl sfătui Anna

– Hai, ajunge acum, Claudia, mormăi Murza De ce vrei să intre în bucluc din cauza ta? Nu vezi că nu ştie să bea vinul? Îndată va fi criţă.

Simon îşi şterse buzele cu dosul palmei, rînjind prosteşte, apoi făcu o adîncă plecăciune care le stîrni rîsul tuturora, în afara Elenei, al cărei surîs tremurat trăda neliniştea

Respirară uşurate cînd îl văzură plecat. Cu paşi mari săltaţi, Marele Pescar se depărtă ameţit de-a binelea, dar peste măsură de voios. Nu se simţise niciodată în viaţa lui mai bine ca acum Îşi scutură triumfător claia de păr într-o parte şi în alta, afişînd o siguranţă de sine pe care o accentua cu legănarea braţelor şi a umerilor laţi.

Avea dreptate italianca aia fluşturatică. evreii iau lucrurile prea în serios Îşi fac din viaţă o tristă şi dureroasă corvoadă În ce-l priveşte pe Simon, el hotărîse de acum înainte să fie mai vesel şi nepăsător Orice iudeu îngrijorat de nelegiuirile omenirii, care dorea să se retragă singur în pustiu – şi să se hrănească cu lăcuste – era liber să facă ce poftea, dar Simon unul nu mai voia să audă asemenea nerozii şi nici să se mai gîndească la pîrlitul ăla de Tîmplar.

Drumul, de obicei bine întreţinut şi neted, era mai denivelat

acum – fără îndoială după trecerea caravanei tetrarhului – şi Simon se împiedică de o piatră desprinsă din pavaj. Rîse cu poftă şi încercă să-şi regăsească echilibrul, fredonînd o mică melodie. Ar fi vrut să cînte. Trecuse mult timp de cînd îşi pierduse puternica şi vibranta voce. Îi veni în minte o veche psalmodiere auzită în copilărie, pe care cantorul o intona cu un glas monoton şi jalnic.

„Oh, Doamne! arată-ţi mila şi îndurarea faţă de mine. Fă-mă vrednic de bunătatea şi dragostea ta părintească. Fie ca mila şi iertarea ta nemărginite să-mi ierte fărădelegile, să mă cureţe de viclenii şi să mă spele de păcate. Pentru că eu recunosc...“

Se opri brusc şi murmură un blestem crunt, pentru că îşi dădu seama de înţelesul vechiului imn închinat Zilei Ispăşirii pe care-l învăţase pe dinafară pe vremea cînd nu era decît un puşti; îl învăţase atît de papagaliceşte, încît cuvintele nu aveau nici o semnificaţie pentru el; era doar o înşiruire de vorbe întortocheate rostite monoton, obsedant. Simon se căi amarnic Oare nu avea să se elibereze niciodată de aceste nerozii care mocneau în laptele şi sîngele iudeilor? Era oare sortit, prin natura lui, să nu cunoască deloc fericirea? Era dornic să cînte, să cînte vesel, şi singurul cîntec pe care-l ştia era un strigăt chinuit de vinovăţie.

Dar acum Simon îşi aminti un cîntecel marinăresc obscen Uneori, oamenii lui îl fredonau fără cuvinte, în momentele lor de singurătate, întrucît Marele Pescar, oricît ar fi fost de certat cu religia, detesta obscenităţile Acum dispreţuia toate imnurile auto-flagelatoare intonate în copilăria sa de prea cucernicul său părinte Ionas şi începu să fredoneze cîntecul marinăresc cît putu mai tare, urlînd cu îndîrjire cele mai abjecte cuvinte, ca şi cum ar fi vrut ca însuşi Dumnezeu să-l audă şi să-l pedepsească!

La sfîrşitul cîntecului, rîse isteric şi rîse, şi rîse pînă ce ochii i se umplură de lacrimi, încît nici nu mai putu distinge

drumul şi se trezi cu mîneca sfîşiată în mărăciniş Se încruntă puţin Rîsul prostesc îi mai vîjîia în creier Se înapoie pe drum tîrşindu-şi picioarele şi mormăi răguşit că e un prost şi un beţivan afurisit!

Se apropia de drumul principal şi liniştea care domnea aici îl avertiză că ar fi cazul să înceteze zarva Forfota zilnică dispăruse azi cu desăvîrşire Orice om care împingea o roabă sau mîna o căruţă trasă de un asin o făcea cu preţul reputaţiei lui de a fi încălcat normele de bună-cuviinţă. Puţinii oameni pe care îi întîlni în cale, umblau încet din respect pentru ziua respectivă; îl salutau grav, ca şi cum şi el ar fi fost pătruns de importanţa ocaziei Proaspătul său sentiment de veselie nepăsătoare se risipi.

Cînd ajunse la chei, se azvîrli bălăbănindu-se într-o barcă, se aşeză cu toată greutatea şi o porni spre corăbiile sale. Efortul de a vîsli îl obosi îndată, braţele îi erau grele, iar vîslele aruncau apă în barcă Dacă ar fi prins pe vreunul din băieţi cutreierînd lacul, Marele Pescar i-ar fi dat ce-i datora şi l-ar fi concediat imediat. Se simţea sleit de puteri, îi era greaţă şi curgea sudoarea pe el cînd ajunse în sfîrşit sub prova lui „Abigail"

Tad apăru lîngă parapetul corăbiei şi îi întinse o frînghie, adăugînd voios că e o zi frumoasă. Aparent, băiatul nu observă că se petrece ceva ciudat cu eroul său. Simon ar fi dorit ca tînărul să-i acorde mai puţină atenţie şi se gîndi să-şi găsească o ocupaţie în partea opusă a corăbiei. Se căţără cu multă greutate la bordul corăbiei şi îi zîmbi absent.

– Îţi dau liber, băiete! Poate vrei să mergi la Sinagogă.

– La naiba! Nu vreau! răspunse Tadeu arţăgos, aşteptînd un semn de aprobare

Dar Simon nu reacţionă în nici un fel Se îndreptă încet spre pupa şi se aşeză pe scaunul încălzit de soare al cîrmaciului, luîndu-şi de lucru cu nişte capete de frînghii vechi de cataig După un timp, Tadeu reveni şi se oferi să-l ajute, dar Simon refuză şi dădu din cap posac După mai bine de o oră, fidelul

băiat, oarecum îngrijorat de starea stăpînului său, se întoarse cu o strachină cu peşte afumat şi cîţiva pesmeciori într-o mînă şi un urcior cu cidru dulce în cealaltă.

Simon surîse binevoitor, îi făcu semn lui Tad să pună strachina jos, lîngă el, şi întinse mîna după urcior. Îl duse la gură, mirosi, clipi repede de cîteva ori şi se scuturâ.

– Azi nu mă simt prea bine, băiete, murmură Simon adevărul.

Tad murmură ceva ce voia să exprime simpatie şi se îndepărtă încet. Era limpede că stăpînul nu dorea să fie deranjat. Fără îndoială, cugeta Simon, în timp ce-l privea retrăgîndu-se, băiatul a ghicit motivul şi asta nu e bine deloc. Dar cel puţin, cunoscînd pricina, nu se va mai frămînta de teamă că se făcuse vinovat cu ceva în ochii stăpînului.

Simon continuă să se gîndească la Tadeu şi îşi spuse că era un băiat bun, un marinar bun şi un pescar bun, dar şi o dureroasă încercare pentru părinţii lui. Se spunea că ei îl socoteau ca pe un fiu pierdut, şi asta din vina lui Simon. Poate că era adevărat dacă priveai prin prisma fanatismului lor religios. Tînărul Tadeu îi era foarte devotat, iar acest ataşament mergea pînă acolo încît îi imita unele gesturi şi felul de a vorbi, ceea ce incita echipajul să facă glume pe tema asta.

Simon se aplecă în faţă, proptindu-şi în mîini capul care-l durea şi începu să icnească Părinţii lui Tad aveau dreptate, el exercita asupra băiatului o influenţă proastă Se întreba ce ar spune Tad dacă l-ar chema la el şi i-ar spune: „Uite ce e, băiete, ce ar fi să-ţi speli faţa asta jegoasă, să te piepteni şi să te duci la Sinagogă! Asta i-ar face plăcere mamei tale Chiar dacă ţie nu-ţi serveşte la nimic, merită să-ţi bucuri părinţii" Dar el nu putea proceda astfel; şi aşa îl descumpănise pe tînărul Tad cu comportamentul lui dezgustător; produsese deja destulă dezamăgire pentru o zi.

Privi plictisit şi îl văzu pe Tad sărind peste tribordul corăbiei „Sara". Ceva îi atrăsese atenţia şi, drept urmare, se aplecă

mult peste pupa, cu amîndouă mîinile streașină la ochi. Se întoarse cu o strîmbătură și îl strigă pe Simon emoționat.

– La naiba! Doar nu s-au gîndit s-o urnească din loc!

Curiozitatea lui Simon îl făcu să se ridice în picioare, dar o făcu cu greutate. Se cățără anevoie la bordul corăbiei „Sara" și urmări degetul lui Tad care-i indica locul cu pricina. La o jumătate bună de milă în depărtare, mica barcă de pescuit scoasă din uz, care fusese priponită la mal cu cel puțin trei ani în urmă de bietul bătrîn Iafet, cînd nu se mai simțise în stare să lucreze, ieșise acum în larg la vreo cîteva sute de iarzi depărtare de țărm.

Cineva va face o baie, mormăi Simon. Rabla asta ia apă prin fiecare crăpătură. Chicoti disprețuitor, amintindu-și de înștiințarea pe care o prinsese Iafet de prova cînd o părăsise: „De vînzare sau de închiriat", sub care un șugubăț mîzgălise: „Sau de putrezit". Se întoarse spre Tad și îl întrebă:

– Cine crezi că putea fi atît de nebun să o scoată în larg?

– Cum, nu știți, domnule? Credeam că ați auzit că băieții lui Zevedeu au împrumutat-o. Entuziasmul lui Tad se spulberă îndată văzîndu-l pe Simon cum se încruntă.

– Sînt de-a dreptul nebuni, răbufni Simon. Epava nu poate fi scoasă la apă. Chiar dacă plutește, este de necîrmuit. O corabie pală de vînt și atîta-i trebuie!

– Da, domnule, încuviință Tad supus. Dar Ionică este un as în mînuirea vîslelor și nimeni n-o poate face mai bine ca el pe vreme cu vînt puternic!

– Cîți oameni au în echipaj, sau tu nu știi? întrebă Simon. Presupun că-l au pe bătrîn cu ei.

– Nu, domnule, au luat vreo trei sau patru băieți din Capernaum, pentru că nu vor să-l ia pe bătrînul Zevedeu de la casă. Tad pufni pe înfundate, dar Simon nu era dispus să glumească și doar se încruntă și scuipă în apă, apoi se ridică și se întoarse la locul lui pe „Abigail". Amărît și plictisit, Tad îl urmă.

– Acum poți pleca, băiete, spuse Simon. Voi rămîne eu de veghe!

– Dar la noapte, domnule...?

– Cred că am să rămîn aici.

– Nu vreau să vă știu singur, domnule.

Simon nu răspunse, iar Tad mai zăbovi pînă ce stăpînul îi spuse răspicat:

– Pleacă! Fă cum ți-am spus! Prefer să rămîn singur.

Descurajat și neîndrăznind să mai insiste, tînărul se îndepărtă liniștit sub povara nemeritatei respingeri și coborî în barca ce se balansa lîngă corabie. Cînd se asigură că rămăsese singur, simțindu-se bolnav la trup și la suflet, Simon se duse în cabina pe care nu o folosise nimeni pînă atunci, se întinse pe podeaua goală și se scufundă într-un somn adînc și agitat.

CAPITOLUL VII

Odată ieşită din raza vizuală a Hannei, Ester încetini pasul pentru a se alătura şuvoiului de oameni ce se împrăştiau la terminarea sărbătorii şi o porni spre nord, pe lîngă grupurile de femei care sporovăiau.

Era o uşurare pentru ea să constate că trecea neobservată de tovarăşii ei de drum care păreau complet absorbiţi în discuţii în legătură cu procesiunea tetrarhului; sau cel puţin aşa presupunea Ester, deşi era greu să ghiceşti ce anume spuneau. Inflexiunile galileene ale limbajului aramaic aveau tendinţa să contopească o seamă de cuvinte într-unul singur şi, cînd se vorbea repede, acesta căpăta o cadenţă aparte, accentuînd sfîrşitul fiecărei fraze, făcînd-o să sune ca o întrebare.

Îmbrăcată într-o rochie simplă de ţară ce îi aparţinuse lui Abigail, Ester mergea îngîndurată, fără intenţia de a-l ajunge din urmă pe Simon sub pretextul că-şi caută aşa-zisul unchi. Nu dorea altceva decît să-şi omoare timpul pînă ce David avea să termine discuţia cu Hanna şi să se întoarcă acasă. Atunci ea se va simţi în siguranţă şi o va porni înapoi spre Betsaida.

Acest legiuitor învăţat şi mult umblat, care-i arătase un respect aproape exagerat, o neliniştea în cel mai înalt grad. Era evident că vîrstnicul şi isteţul bărbat făcuse cîteva cercetări cu privire la identitatea ei. Identitatea ei. Iată un gînd care o făcu să zîmbească pe moment. David se întreba cu întemeiată

curiozitate cine era ea Ei bine, de fapt cine era ea? În ultimul timp fusese obligată de împrejurări să-şi schimbe identitatea atît de des, încît pînă şi ea însăşi era puţin derutată

E uluitor, cugeta Ester, ce-i poate trece prin minte omului dacă este pus în faţa unei situaţii neprevăzute şi este obligat să recurgă la felurite înşelăciuni Deghizarea cu succes sub înfăţişarea unui băiat fusese o treabă riscantă Nu e suficient să pretinzi că eşti băiat. A-ţi tunde părul lung şi a îmbrăca veşminte bărbăteşti — era cel mai simplu lucru. Înşelătoria cerea o concentrare serioasă şi continuă. Chiar şi cînd era singură şi neobservată obişnuia să se încrunte, mărea pasul şi îşi lua un aer ţanţoş, mormăind ceva zgomotos şi scuipa cît mai sonor pe pămînt Orice gest sau poziţie feminină erau examinate critic şi corectate Exersase mersul cu picioarele şi braţele depărtate, cu pumnii strînşi, şi legănarea braţelor asemenea soldaţilor.

Ioan, botezătorul, îi descoperise secretul, dar asta doar din vina ei Puternica adiere de vînt venită dinspre coama dealului în dimineaţa aceea îi mula veşmintele pe corp şi, dacă n-ar fi fost această neglijenţă regretabilă din partea ei, pustnicul n-ar fi bănuit niciodată. De fapt, fusese norocoasă pe tot parcursul aventurii ei.

Cînd s-a dovedit imposibil să mai continue cu pretinsa înfăţişare băieţească, a revenit la propriul ei sex cu minimum de efort Se îmbrăcase cu veşmintele lui Abigail, înghesuindu-şi propriile haine în fundul sacului de drum Acum era din nou fată Dar, curios lucru, abandonarea rolului de băiat, îndelung exersat, îi afectase cel mai mult memoria în legătură cu toate celelalte experienţe pe care le încercase Nu, nu le uitase de tot, erau doar estompate, confuze, văzute ca printr-un geam opac Era o senzaţie ciudată să fie din nou Ester. Dar nu asta era tot ce se întîmplase cu mintea ei acum, cînd îmbrăţişase o nouă personalitate. Existenţa acestei Ester trebuia explicată într-un fel Nu era suficient să înceteze a mai fi un băiat de

...mile fugar; era imperios necesar ca Ester să născocească - ...și asta cît mai repede cu putință – o nouă explicație a prezenței ...în Galileea. Inventase astfel un unchi pe care pretindea că-l ...ștă. Conștientă că nu trebuia să riște răspunsuri improvizate ...inevitabilele întrebări despre această rudă, ea crease cu grijă ...un anume unchi Iosif pe care oricine ar fi în stare să-l ...unoască după descrierea ei amănunțită. Unchiul Iosif ...venise tot atît de real pentru ea ca ploaia. Acesta avea o ...barbă scurtă și sură; miopia îl făcea să pară că te privește ...arecum obraznic, deși el nu era deloc un asemenea soi de ...om, ci mai curînd timid și reținut. Unchiul Iosif era chel, ușor ...lus de spate și mergea șchiopătînd. Da, își rupsese piciorul ...pe cînd era copil și rămăsese infirm, dar nu în așa măsură ...încît acest lucru să dăuneze meseriei pe care o practica. Avea ...un zîmbet prietenos, deși niciodată nu vorbea prea mult. Din ...toate acestea și încă din multe altele, Ester alcătuise un portret ...al unchiului Iosif.

În împrejurimile insalubre ale micuței așezări Magdala, ...se opri și privi pe îndelete lacul care sclipea în lumina ...zorilor amiezii de vară, mai hoinări în voie un timp, apoi se ...îndreptă încet spre Betsaida.

Nu! Nu era greu să devină Ester, nepoata orfană a lui ...Iosif șchiopul, miopul, cioplitorul din Idumeea, dar necazul ...era, devenind Ester, pierdea treptat statutul Farei. Pentru ...a fi Ester, trebuia să o lase pe Fara mult în urma ei... pe Fara ...și tot ce ținea de Fara!

Cu ochii întredeschiși și ușor înfiorată, Fara și tot ce aparți-...nea personalității Farei apăreau acum vag și încîlcit, ca într-un ...vis. Arabia! Mama ei! Ione! Și Voldi! Voldi! Încercă să recon-...stituie imaginea lor, călărind alături pe îngustele poteci de ...munte, încercă să simtă cu genunchii coapsele înfierbîntate ...ale lui Saidi; schiță un surîs, ca și cum s-ar fi oglindit în ochii ...tulburi ai lui Voldi care o privea cu adorație, dar din toate ...astea nu reuși nimic și se trezi cu ochii scăldați în lacrimi; și

așa, printre suspine, i se păru că simte din nou atingerea degetelor tandre ale lui Ione, pieptănîndu-i părul. Dar acum toate acestea erau ireale, atît de ireale de parcă toată povestea i se întîmplase altcuiva, cu mult timp în urmă, și ea le citea într-o carte sau le imagina. Ester se simțea însingurată, pierdută și înfricoșată! Grăbi pasul, pentru că întoarcerea ei la Hanna era ceva real!

Pentru prima oară în viața ei se gîndea serios la efectele permanente ale autoînșelăciunii. Aparent, îi putea înșela pe alții fără a le pricinui necazuri, dar o dată ce ajungeai să-ți înșiri tu însuți minciuni despre tine erai în primejdie să-ți pierzi propria identitate!

Respectarea strictă a adevărului nu i se păruse niciodată de prea mare importanță. Minciunile nu aveau cine știe ce însemnătate, afară doar dacă, desigur, nu lezau pe cineva. Arabia nu fusese niciodată foarte scrupuloasă în rostirea adevărului, dar nici iudeii nu se remarcau printr-o grijă excesivă față de adevăr Cum putea face cineva vreo afacere dacă voia să se țină de adevăr? Ester își amintea că exista o poruncă iudaică, înscrisă în vechiul cod de legi, prin care se pedepsea crima de „mărturie falsă împotriva unui vecin", însă nelegiuirea avea prea puțină legătură – dacă avea – cu rostirea unui neadevăr inventat pentru a face o vînzare sau pentru a salva pe cineva dintr-o încurcătură. Astăzi, părea că adevărul devenise nu numai o formă de proprietate, dar că – și asta era încă și mai important – se putea ajunge la sinucidere din cauza unei lungi și continue autoînșelăciuni.

Hanna se arătă peste măsură de bucuroasă de întoarcerea Esterei și profund mișcată de gestul ei spontan cînd fata o îmbrățișă cu o sinceră afecțiune.

– Am o veste bună pentru tine, draga mea, exclamă ea Maestrul David ne-a invitat să mergem să-i vedem grădina, dacă vrem, în după-amiaza asta.

Spre ușurarea și satisfacția ei, deoarece Hanna se aștepta

la o oarecare împotrivire, Ester consimți îndată, părea într-adevăr încîntată de invitație. O oră mai devreme, ea ar fi inventat o scuză.

După sosirea lor pe întinsele pămînturi ale lui David și după ce schimbară salutările de rigoare, Deborah – o fată bătrînă, înaltă și uscățivă de cincizeci de ani sau puțin peste – îi propuse Hannei pe neașteptate să o însoțească la o plimbare prin grădină, să vadă ce a mai rămas din florile toamnei, deși tonul ei aspru sugera că sezonul e prea înaintat pentru asta și că oricum ideea nu-i aparține.

Invitația laconică, atît de accentuată la adresa Hannei confirmă presupunerea Esterei că David premeditase o întîlnire cu ea între patru ochi. Încruntarea lui jenată indica cum că sora lui ar fi putut da dovadă de mai mult tact în această complicitate; Ester, pentru a nu fi considerată prea naivă ca să înțeleagă toată manevra, îl străfulgeră cu privirea și îi adresă un zîmbet răutăcios. David îi răspunse cu o ridicare din umeri, ținîndu-și buzele.

– Sora mea Deborah, spuse el afectat, a fost întotdeauna de părerea lui Aristotel, aceea că „linia dreaptă este drumul cel mai scurt între două puncte"

– ..Și cea mai sigură, adăugă Ester prompt, de parcă renunțase la toate ocolișurile

El îi căută privirea pentru a se asigura de sinceritatea ei și îi zîmbi în semn de apreciere pentru hotărîrea de a dezarma. Urmăriră femeile care se depărtau, apoi David o luă ușor de braț și o conduse în parcul bine întreținut, unde se afla o mare varietate de arbori, mulți necunoscuți fetei. Pentru a spune ceva, Ester remarcă degajat că i se pare ciudat să-i vadă crescînd aici.

– Tatăl meu, răspunse David, călătorea adesea în țări străine. Îl interesau mult arborii. Nu mulți dintre ei sînt originari din Galileea. El se opri permițîndu-i să-i privească în

voie şi întrebă pe un ton poate prea nepăsător dacă şi în Idumeea cresc unii dintre aceşti copaci

Ea se încruntă, neliniştită.

– Eu nu ştiu nimic despre Idumeea, domnule! Duritatea neaşteptată din glasul ei aducea a reproş pentru că simţea că David încearcă să-i întindă o cursă Continuă el se joace necinstit?

Luat oarecum prin surprindere de iritarea fetei, David mai făcu o nouă greşeală cînd îşi ceru scuze că nu fusese corect informat.

– Credeam că eşti din Idumeea, spuse el.

– Ba nu credeai, Maestre David! exclamă Ester, acum vizibil enervată. De ce nu vrei să fim cinstiţi unul cu altul? De asta mi-ai cerut să vin aici? Speram că pot avea încredere în dumneata şi n-ai făcut altceva decît să-mi îngreuiezi situaţia, acum, cînd am nevoie de sfatul şi prietenia dumitale sînt singură şi părăsită!

El îi indică o banchetă la capătul aleii, unde se aşezară amîndoi.

– Iartă-mă, copila mea, spuse el cu blîndeţe Acum povesteşte-mi exact atît cît doreşti să aflu eu şi îţi voi respecta întrutotul taina

– Aş scurta-o dacă mi-ai spune cît de mult ştii din povestea mea.

David încuviinţă şi începu să-şi depene amintirile în legătură cu fapte petrecute cu circa optsprezece ani în urmă, pe cînd studia la Atena. Interesat îndeobşte de mişcările politice contemporane, el luase cunoştinţă de alianţa fără precedent încheiată între iudei şi arabi, sperînd astfel că prin forţa lor conjugată vor descuraja o invazie romană. Aşadar, s-a pus la cale o căsătorie regală care să pecetluiască acest pact. Antipa a luat-o în căsătorie pe prinţesa arabă cu care s-a purtat ruşinos. Din această căsătorie a rezultat un copil – o fată.

– ...al cărei nume nu l-am aflat niciodată, spuse David.

Filiala IENACHIȚA VĂCĂRESCU
Str. Bosianu Nr. 10
Telefon 5.37.37.81

– Nu putea fi Ester? interveni ea fără să-l privească

– În nici un caz! Ester este un nume specific iudaic, iar cînd s-a născut copilul, era foarte puțin probabil ca mama ei arabă să vrea să-și mai amintească de viața nefericită dusă printre iudei

– Este adevărat, domnule, numele meu este Fara. După o pauză îndelungată, ea adăugă... Dar ar fi mai bine să-mi spuneți în continuare Ester.

David îi aprobă hotărîrea și adăugă că era mai în siguranță în Galileea cu un nume evreiesc.

– Și acum, continuă el, n-ai vrea să-mi spui ce te aduce aici? E sigur că nu ai de gînd să restabilești relațiile cu tatăl tău

Ea clătină ușor din cap și, după un moment de gîndire, spuse:

– Maestre David, îți voi spune totul!

Și asta făcu. Era o poveste lungă, pe care David nu o întrerupse prea des pentru a pune întrebări sau a face comentarii. Cînd ajunse la Ione și la insistențele ei de a învăța greaca, ochii lui se luminară și o întrerupse:

– Excelent! A trecut atîta timp de cînd n-am mai discutat cu cineva în această frumoasă limbă!

– Și mie îmi va face plăcere, răspunse ea și David zîmbi fericit în fața dorinței ei evidente de a abandona aramaica în favoarea unei limbi cu care fata se simțea mai acasă. Din acest moment, ea păru mai sigură de sine, iar David o urmărea cu încîntare Ușurința cu care trecuse la greacă îi conferea fetei acum o nouă libertate, ceea ce-i sporea farmecul.

Cînd ajunse la capătul istorisirii ei, vîrstnicul om al legii se încruntă și clătină capul viguros.

– Nu, nu, copila mea! protestă el. Ceea ce ți-ai propus să faci este imposibil! Ești foarte curajoasă, dar acest lucru este ceva ce nu poate fi înfăptuit oricît de mult curaj ai avea!

– Să înțeleg că mă sfătuiești să-mi calc jurămîntul? întrebă ea cu dezamăgire și reproș în glas.

– Sper că nu-mi ceri să te ajut, trimiţîndu-te la o moarte sigură!

Ester făcu ochii mari. Desigur, David nu dorea să o sprijine în acest sens, dar asta nu însemna că el n-ar putea dacă ar vrea

– Te rog, adu-ţi aminte, Maestre David, că eu mi-am tăiat toate punţile cu Arabia; eu n-am un cămin aici, în Iudeea; am jurat să-mi răzbun mama şi am de gînd s-o fac, iar dacă ar fi să-mi pierd viaţa, ei bine, atunci prefer să mor decît să trăiesc fără nici un rost – nedorită nicăieri fiind în plus o piedică pentru cei pe care-i îndrăgesc.

Bătrînul rămase multă vreme cu privirea pierdută în depărtare, frecîndu-şi barba cenuşie, iar cînd păru că e dispus să vorbească, schimbă brusc subiectul, ceea ce o lăsă pe Ester descumpănită

– Prietenul de o viaţă şi clientul meu, Iair mi-a adus la cunoştinţă că tetrarhul a achiziţionat recent o întreagă bibliotecă personală de la un corintian falit. Majoritatea sulurilor despre clasicii greci au fost îndelung neglijate, deoarece proprietarul lor şi-a petrecut ultimii ani într-o închisoare romană

Deodată interesul Esterei crescu, făcu ochii mari şi rămase cu buzele întredeschise

Poate că tetrarhul va dori să se ocupe cineva de recondiţionarea papirusurilor deteriorate, spuse ea plină de speranţă şi să-i pună biblioteca în ordine

Poate! Vom vedea, spuse David Îl voi întreba pe Lysias administratorul palatului

Deborah şi Hanna tocmai se întorceau din grădină

– Promite-mi că ne vom mai vedea, spuse David, să zicem . poimîine?

Simon nu mai dăduse pe-acasă de două zile bune şi Hanna era pe bună dreptate îngrijorată

La micul dejun din prima zi după plecarea lui, ea speră să-l facă pe taciturnul lui frate să-i explice această absenţă

dar Andrei, care se deosebea de el numai prin aceea că se ocupa doar de treburile personale, nu părea dispus să-i spună mai mult decît că Simon înnoptase pe puntea corăbiei.

În dimineața celei de-a treia zile, femeia, ajunsă la disperare, hotărîse să afle motivul, chiar cu riscul de a fi refuzată. Se așează deci în fața lui Andrei și îl privi direct, așteptînd pînă ce el ridică ochii și o privi plictisit

– Nu mai pot îndura, Andrei, exclamă ea Tu trebuie să-mi spui ce se petrece cu el!

Andrei, terminînd de mîncat turta dulce, așteptă pînă înghiți și ultima îmbucătură Privind apoi în direcția ei, formulă ceea ce numea el un răspuns chibzuit

– Și eu aș vrea să știu, spuse el

– L-am supărat eu cu ceva, Andrei?

– Ar trebui să știi dacă l-ai supărat.

– Este oare ceva în legătură cu Ester?

– Mai bine întreab-o pe ea

– Am întrebat-o.

Andrei se mulțumi să schițeze un zîmbet palid, dar se arătă curios să afle rezultatul acestei cercetări, deși tăcerea lui sugera că asta nu era treaba lui. Hanna izbucni în plîns, ceea ce-l întristă pe blîndul Andrei El nu mai văzuse niciodată lacrimi în ochii Hannei din ziua morții lui Abigail Împingîndu-și scaunul, o privi duios.

– Nu știu ce-l frămîntă. Corăbiile lui pleacă în larg în fiecare zi, ca și pînă acum, pescuitul a fost bun și vremea la fel, nu au avut loc certuri între oamenii lui Fratele meu își vede de treburile sale; vorbește puțin cu fiecare, dar el nu mai este același; îl frămîntă ceva

– Și tu nu știi ce anume? insistă Hanna, cînd Andrei își termină surprinzător de lunga expunere

– Nu, el n-a spus nimic și nici eu nu l-am întrebat

– De ce nu l-ai întrebat?

– Nu am obiceiul să descos lumea despre ce gîndește

– Dar Simon este fratele tău!

Fratele lui Simon recunoscu această relație cu o ușoară înclinare a capului și se ridică să plece Văzînd aceasta, Hanna începu să plîngă din nou și lui Andrei i se făcu milă. Își reluă locul, frămîntîndu-și stingherit tichia între mîini. În cele din urmă vorbi din nou.

– După cum știi, el a fost foarte atașat de Ioan, băiatul lui Zevedeu, ține la acest flăcău ca și cînd ar fi fiul lui Acum cîteva zile, Ionică a fost plecat prin țară ca să-l asculte pe Tîmplarul acela despre care se spune că ar face niște minuni Probabil că și tu ai auzit povești ciudate în legătură cu el. Se spune chiar că a vindecat boli

– Ei asta-i! exclamă Hanna, ștergîndu-și ochii cu poala șorțului.

– Da, e adevărat, adăugă Andrei. Ionică s-a întors și a povestit de față cu noi toți că l-a văzut pe Tîmplar vindecînd brațul paralizat al unui om.

– Dar sper că tu n-ai crezut! protestă Hanna.

– Eu? Nu, n-am crezut, dar de atunci, de cînd Ionică a povestit astă, Simon nu mai este același.

– Dar sînt sigură că pe Simon nu l-ar interesa asemenea lucruri! Ochii umflați și înroșiți al Hannei se măriră de uimire Simon. . pentru nimic în lume!

– Poate că nu, spuse Andrei, poate că el se frămîntă din cauza lui Ionică Băiatul a părăsit corăbiile și împreună cu fratele său, Iacob, au închiriat o barcă și pescuiesc pe contul lor

Dar Simon n-a vorbit nimic despre asta?

– Nu cu mine

– Și atunci, ce ne facem, Andrei?

– Noi? Noi nu facem nimic. În ce te privește, poți face ce vrei; eu am intenția să stau departe de toată povestea asta Fratele meu este major și cu capul pe umeri, după cîte știu Dacă vrea vreun sfat de la mine, mi-l va cere. Andrei se ridică din nou să plece, hotărît de data aceasta, și își puse șapca de

pescar pe cap Hanna îl urmări un timp prin ușa deschisă, apoi pe potecă, și strigă în urma lui

– El nu poate dormi cum se cuvine pe corabie

– În starea în care este, probabil că nicăieri nu doarme bine, replică Andrei privind în jos pe cărare, îngîndurat. Nu fi îngrijorată, Hanna, se va întoarce el. Simon este destul de mare ca să-și poarte singur de grijă, fără ajutorul nimănui.

– E ușor să spui să nu-mi fac griji, dar eu tocmai asta fac de cînd a plecat Ester. Ea s-a dus ieri să lucreze la palat.

Andrei se apropie de poartă, privind absent, apoi se încruntă

– Credeam că e mai serioasă, murmură el.

– Faptul că lucrează la palat înseamnă că nu e serioasă?

– Poate pe moment nu, acum, că tetrarhul și familia lui sînt plecați. Au luat și slugile cu ei.

– Poate de aceea Ester a primit slujba, presupuse Hanna Sper să nu intre în vreo încurcătură Nu știam că acolo e un loc atît de dăunător, Andrei. Simon livrează la palat pește în fiecare zi și sigur nu s-ar duce acolo dacă.

– Fratele meu nu este rabin, este pescar; de ce l-ar interesa purtarea tetrarhului atîta timp cît lui îi place peștele? Andrei zîmbi cu subînțeles și continuă: Dacă Simon și-ar băga nasul în viețile personale ale clienților lui, înainte de a le vinde pește, în curînd el n-ar mai avea ce căuta în negoțul cu pește

– Iar eu, dacă aș avea de-a face cu asemenea oameni dezgustători, se grăbi Hanna să-i răspundă, tocmai asta aș face m-aș retrage din negoțul cu pește!

Mai glumiră puțin în legătură cu aceste observații nepractice și în timp ce Andrei închidea poarta în urma lui, o întrebă tot pe un ton glumeț:

– Și de ce alte treburi te-ai apuca în schimb? Și fără să mai aștepte vreun răspuns, se grăbi să plece pentru că își dădu seama că era mai tîrziu ca de obicei și nu mai dorea să-l necăjească pe fratele său și prin întîrzierea lui

După ce dădu ultimele instrucțiuni tînărului Samuel care rămăsese de cart, Simon se pregăti să plece, deşi zorile de-abia mijiseră

– Am de gînd să lipsesc toată ziua, anunță el Cînd vine Andrei, spune-i să-mi țină locul pînă mă întorc şi că livrarea la palat să o facă în după-amiaza aceasta cu jumătate din cantitatea obişnuită, pentru că familia este plecată.

În timp ce îşi dădea drumul în barcă, îl mai strigă o dată pe Samuel să-i spună că Tadeu sau altcineva să se ducă la el acasă şi să-i mai aducă o pătură pentru culcuşul din cabina lui

Timp de vreo două ore, Simon era aproape singurul drumeț spre Cana. Nu se trezise nimeni încă în Betsaida cînd el trecu pe acolo. Drumul larg, şerpuitor ce străbătea colina era pustiu. Cînd ajunse deasupra, pe platoul întins, se opri să admire împrejurimile care se înveşmîntaseră în culorile blînde ale toamnei. În zona marilor stînci albicioase care dominau platoul, iarba era culcată la pămînt de puzderia paşilor care trecuseră pe aici.

Drumul în pantă cotea spre asfințit. Trecuseră mulți ani de cînd Simon nu mai străbătuse aceste locuri presărate cu mici ferme şi vii. Pe el nu-l ademenise niciodată pămîntul. Se glumea adesea pe socoteala oamenilor mării, cum că ei rîvneau mereu la viața tihnită şi sigură de la țară şi îşi propuneau ca într-o zi să-şi ia vreo doi acri de pămînt şi să-şi producă propria lor hrană. Asta îl distra pe Simon, care nu-şi putea imagina o unealtă mai puțin interesantă decît o sapă; azi, însă, liniştea ce domnea prin părțile astea îl îmbia. Spiritul său frămîntat simțea parcă în văzduh o vibrantă chemare pentru o asemenea viață calmă.

Recolta fusese strînsă, dar țăranii încă se mai îndeletniceau cu treburile toamnei, mai puțin urgente, ca pregătirea caselor şi păstrarea legumelor pentru iarnă Femeile bătrîne adunau ierburi şi plante pe care le strîngeau în mănunchiuri şi le atîrnau la uscat.

De cealaltă parte a drumului, puțin mai departe, trei adolescenți legau snopi de grîu și îi încărcau pe spinările asinilor. Simon îi salută făcîndu-le cu mîna, însă ei îl priviră nepăsători. Cam așa decurgeau lucrurile la țară, cugetă Simon; mintea lor lucrează încet. Fără îndoială că, dacă ar sta aici și le-ar face cu mîna acestor băieți încă o jumătate de oră, poate că i-ar răspunde la salut. Era o viață monotonă, desigur, și se întreba cum de se luau cei de la țară după spusele Tîmplarului, cum că hrana înseamnă mai puțin decît florile.

La următoarea fermă, mai mare ca întindere, tatăl și feciorii băteau stratul de orz adînc pînă la genunchi; mama mînuia o vînturătoare veche, iar cele două fete strîngeau boabele curate pe un ștergar de cînepă

Simon părăsi drumul și se apropie de ei, salutîndu-i prietenește. Femeia ședea pe pămînt, iar băieții – unul din ei la fel de înalt ca tatăl lor – se sprijineau în coada îmblăciurilor.

– Văd că v-ați apucat de lucru devreme

– Ne străduim să facem ce putem, spuse țăranul cărunt venindu-i în întîmpinare lui Simon Nu s-a prea muncit prin părțile astea în ultimul timp; toată lumea a dat năvală să-l asculte pe omul din Nazaret

– Cam pe unde este el astăzi? întrebă Simon Aș dori și-l văd și eu.

– Nu se știe exact, răspunse țăranul Circulă prin împrejurimi.

– Ieri era la vreo șase mile depărtare de aici, spuse băiatul cel mai mare, dincolo de Hammath

– Ai fost acolo? întrebă Simon.

Familia a fost acolo după-amiază, spuse țăranul L-am auzit vorbind acum o săptămînă, acolo, pe deal Nu m-am prea gîndit la ce zicea; el spunea că trebuie să ne iubim dușmanii. . Eu nu sînt de acord cu asemenea fel de a gîndi, deși nu se poate spune că nu vorbește bine De-abia îți puteai lua ochii de la el

– Era multă lume ieri? îl întrebă Simon pe tînăr

– Tot mai multă în fiecare zi, răspunse tînărul cu mîndrie, ca şi cum şi el făcea parte din spectacol. N-a fost niciodată aşa ceva în ţara asta.

– Vorbeşte-mi şi mie despre asta, vrei? îl rugă Simon, lăsîndu-se pe vine şi sprijinindu-se în călcîie.

Acestea fiind spuse, toţi cei de faţă se adunară în jurul lui şi se aşezară fiecare pe unde apucă, aparent nerăbdători să vorbească. Pe feţele lor se putea citi limpede că subiectul este arhicunoscut. Toţi se amestecau în discuţie, luîndu-şi vorba din gură unul altuia, însă toţi căzură de acord că faptele şi spusele Tîmplarului erau ciudate. În privinţa altor amănunte referitoare la persoana lui, nu prea mai aveau ce spune.

– Necazul este, explică femeia, că mulţimea este mereu tot mai numeroasă, aşa încît nu te poţi apropia destul ca să vezi mai bine ce se întîmplă.

– Chiar eu am văzut cum a vindecat un bătrîn care nu auzea, interveni băiatul cel mai mic. După ce l-a tămăduit, omul a început să dănţuie încoace şi încolo şi era atît de fericit...!

– Dar nu puteţi şti dacă era cu adevărat surd, îi atrase atenţia tatăl. Poate doar pretindea că este...

– El susţinea că este surd, iar acum putea auzi, se băgă în vorbă şi mama

– Şi uneori, ei pot auzi chiar mai bine decît înainte, adăugă mica lor surioară.

– Dar femeia bolnavă adusă cu targa, spuse băiatul înalt, aceea era cu adevărat bolnavă, nu se prefăcea, sînt sigur de asta

– Da, confirmă fratele său; ea s-a ridicat şi a plecat după ce Iisus i-a vorbit.

– Dar ai văzut că nu era tocmai vioaie, îl contrazise mama. Ea se sprijinea încă de braţul fiului ei.

– E normal să fie aşa, pentru că femeia nu mai umblase de mult timp pe jos, pe picioarele ei.

– De unde vin toţi aceşti oameni? întrebă Simon

– De pretutindeni. Aşa se pare, spuse ţăranul. Un negustor

de lînă îmi spunea săptămîna trecută că a văzut familii întregi pe care le cunoştea şi care veneau de departe, din Ramah, Şunem şi Naim Şi-au adus cu ei şi catîri şi vreo două capre pentru lapte.

– E multă lume şi din Nazaret, presupuse Simon, dacă el trăieşte acolo.

– Nu, şi asta e foarte ciudat, răspunse ţăranul Foarte puţini vin din Nazaret. Dacă e aşa de mare, ai zice...

– Poate că oamenii de la el s-au obişnuit cu ciudăţeniile lui, sugeră băiatul cel mic

– Cei de acasă nu prea iau în seamă cînd vecinii lor fac ceva deosebit, cînd cioplesc lemnul cu măiestrie sau cînd ţes covoare cu iscusinţă, cînd cîntă frumos.. spuse mama Ei gîndesc că dacă omul cu pricina a crescut împreună cu ei, nu poate fi mare lucru de capul lui.

– Da, asta e! conchise capul familiei Mulţi oameni de la ţară habar nu au ce se petrece în jurul lor şi se dau în vînt după ce se întîmplă în Betsaida, iar cei din Betsaida rîd de oraşul lor şi îi invidiază pe cei din Cana, şi..

Simon rîse şi spuse că şi el crede că lumea din Cana socoteşte că totul în Ierihon este mai interesant, în timp ce oamenii din Ierihon tînjesc să vadă lucruri mai interesante la Ierusalim.

– Şi eu aş vrea să văd Ierusalimul, murmură visător băiatul cel mare.

– Uite! Să o luăm de pildă pe fata noastră Iudith Mama puse o mînă stacojie pe braţul fetei.

Iudith, aparent conştientă de ceea ce avea să urmeze, plecă ochii timid şi zîmbi cînd mama continuă:

– Ea cîntă la ţiteră mai bine decît oricare altă fată şi biata ţiteră o avem în familie de trei generaţii. Şi crezi că lumea de pe aici se sinchiseşte de felul în care cîntă? Nu, deloc! Trebuie să te duci la oraş dacă vrei să auzi pe cineva cîntînd pe strune.

– Aş dori să te aud cum cînţi, spuse Simon şi obrajii drăgălaşi ai fetei se îmbujoră

– Azi n-avem timp de aşa ceva, spuse tatăl morocănos, întorcîndu-se pe arie

– I-am spus să-şi ia ţitera cu ea şi să cînte pentru oameni în timp ce Tîmplarul nu vorbeşte, spuse mama.

Simon încuviinţă politicos Toţi se întoarseră la îndeletnicirile lor, însă fără tragere de inimă. Simon îi salută şi îşi văzu de drum către asfinţit. Aşa deci.. oamenii din Nazaret nu au fost prea impresionaţi! Ăsta nu e un semn bun. Simon se gîndi că trebuie să fie ceva... Chiar şi în sînul familiei pe care tocmai o întîlnise nu erau toţi de aceeaşi părere cu privire la aceste întîmplări stranii. Încă se mai contraziceau dacă Tîmplarul din Nazaret este un tămăduitor real sau un şarlatan. Poate azi se va face puţină lumină asupra acestei probleme, cel puţin aşa spera Simon. El spera ca nazarineanul să se dovedească a fi doar un om cu darul vorbirii, care ştia să-i încurajeze pe oamenii bolnavi şi suferinzi: căci lumea ar fi o instituţie mai sigură dacă nimeni n-ar umbla cu înşelătorii, nici chiar în folosul altora. Şi luînd-o zdravăn la picior, absorbit în gînduri, se întreba dacă fata cu ochii mari şi surîs galeş cînta într-adevăr la ţiteră. Nu prea părea îşi spuse el

În ultimele ore pe drumul principal se revărsa de pe potecile şi ulcioarele lăturalnice din ce în ce mai multă lume, venită cu tot felul de mijloace. căruţe înalte de piaţă pline cu oameni de toate vîrstele, telegi trase de catîri, ici şi colo cîte o roabă cu o bătrînă firavă şi neputincioasă sau un copil plăpînd, împinsă de cîte un ţăran tînăr. Din cînd în cînd, procesiunii i se mai alătura o targă improvizată ce transporta un om vlăguit, o fetiţă care nu creştea sau un bătrîn cu ochii plini de suferinţă Grupuri de oameni veneau pe jos, cu zecile, apoi din ce în ce mai mulţi depăşindu-i pe cei bolnavi Fiecare potecă, fiecare poartă deschisă, fiecare răscruce aducea alţi şi alţi oameni

Simon simţi deodată dorinţa ca Tîmplarul să fie un om oarecare, un om care să nu facă mare lucru, dar care să aibă

o voce captivantă, să aibă darul de a-i face pe oameni să-l asculte şi să aibă încredere în el Dar pe cînd privea această adunătură jalnică plină de speranţă, începu să dorească din toată inima să se poată face ceva pentru aceşti sărmani Dacă Tîmplarul era un şarlatan, această gloată mizeră de dezmoşteniţi ai soartei oferea într-adevăr un spectacol tragic Poate că Tîmplarul nu-şi dădea seama de răspunderea ce şi-o asumase. Dacă nu, atunci era timpul să o afle

Era o privelişte cutremurătoare De ce n-a putut nazarineanul ăsta să rămînă în atelierul lui de tîmplărie? La ce bun să stîrneşti atîta speranţă care nu putea duce decît la o cruntă dezamăgire? Aceşti nenorociţi, la urma urmei, se obişnuiseră să-şi ducă povara lor apăsătoare. Mulţi dintre ei erau chiar căliţi în purtarea jugului Alţii veneau acum să-şi lase poverile la picioarele Tîmplarului. Ce cruzime dacă, după atîtea iluzii şi speranţe, se vor întoarce acasă cu inima zdrobită!

La o jumătate de milă la răsărit de Hammath, drumul se despărţea: cel din dreapta ducea către un sat şi apoi spre Cana; cel din stînga se bifurca la miazăzi spre provincia Samaria, iar înainte spre Ierusalim. În triunghiul de la răscruce fusese instalată o mică tabără care acum era gata de plecare. Se strînseseră corturile şi se încărcau în caravană Cortul principal, viu colorat, era şi el pe cale de demontare Vreo jumătate de duzină de cai splendizi, cu harnaşament bogat trepădau în aşteptarea călăreţilor.

Curios, Simon îşi încetini mersul şi privi nestingherit la pregătirile de plecare. Conducătorul grupului avea o înfăţişare foarte tinerească, să tot fi avut optspreze ani; la fel şi camarazii lui Purtau veşminte extravagante, ceea ce îi atrase atenţia lui Simon, făcîndu-l să se apropie. Fără îndoială, gîndi Simon, erau tineri nobili. Spre surprinderea lui, observă că tînărul stăpîn arată spre el şi ordonă ceva unui servitor care se execută pe loc Văzîndu-l că vine spre el, Simon se încruntă. Avea tot dreptul să stea aici pe piatră şi să se odihnească fără să dea socoteală nimănui.

– Locuiți pe aici, în apropiere, domnule?

Servitorul, un bărbat înalt și bărbos, cam de vîrsta lui Simon, se înclină respectuos înainte de a i se adresa într-o aramaică ce se vorbea în Iudeea. Simon clătină din cap și spuse că e din Betsaida.

– Dar asta nu e departe de aici, continuă servitorul Știți poate ceva în legătură cu Tîmplarul acela care a stîrnit atîta mulțime? și cu un gest larg, întinse un braț arătînd către șosea

– Nu prea, spuse Simon. L-am văzut și l-am auzit acum cîteva zile și sper să-l văd azi din nou.

– Dacă nu aveți nimic împotrivă, stăpînul ar dori să vă spună două vorbe, domnule.

– Cine este stăpînul tău?

– Iosif, prințul Arimateii, spuse cu mîndrie servitorul

Simon se ridică și-l urmă. Cunoștea destul de puține lucruri despre micul, dar fertilul principat Arimateea; aflat la miazănoapte, dincolo de Ramah, ținutul fusese cedat fabulosului Hyrcanus și urmașilor săi, cu multe generații în urmă, drept recompensă evreilor de la miazănoapte pentru anumite favoruri de mult uitate. Ori de cîte ori era menționată Arimateea, cuvîntul însemna bunăstare, „bogat ca un arimatean" era o expresie banală, pe care galileenii o foloseau fără a-i da mai multă atenție decît oricărei alte expresii similare, ca de exemplu „șmecher ca un arab" sau „înțelept ca un șarpe"

Frumosul cort era acum demontat, iar slugile care mișunau îl strîngeau cu grijă. Caravana se îndrepta spre drumul care ducea la Ierusalim Tînărul prinț stătea alături de calul său alb, discutînd animat cu prietenii lui Era un tînăr frumos, cu un zîmbet ce părea că nu-l părăsește niciodată, într-o ținută elegantă. Simon fu îndată cucerit de persoana tînărului și acceptă să stea de vorbă.

Cerîndu-i respectuos și curtenitor să aștepte, servitorul se apropie de stăpînul său și-i spuse ceva în șoaptă, apoi îi făcu semn lui Simon, care înaintă oarecum neîncrezător, scoțîndu-și tichia.

– Prietene, spuse prințul, privind în sus la statura impozantă a galileanului care îi depășea pe mulți dintre ei, vreau să aflu cîte ceva despre această gloată adunată și despre omul care se spune că vindecă. Se vorbește că el se adresează unor mulțimi de oameni și îi vindecă pe unii. Observînd statura dumitale, m-am gîndit că asta te-a ajutat să-l vezi și să-l auzi mai bine.

V-aș putea spune mai multe, domnule, spuse Simon L-am auzit vorbind, are un glas ciudat și lumea se agață de vorbele lui ca un marinar de o frînghie pe vreme de furtună.

– Bine, aprobă prințul, privindu-și prietenii. Omul are ceva imaginație, apoi, întorcîndu-se spre Simon, întrebă: Poate și dumneata ești marinar?

- Pescar, domnule, zîmbi ușor Simon și continuă. Indiferent de ceea ce se spune despre el, oamenii de-abia mai respiră de teamă să nu piardă ceva, deși nu sînt decît niște vorbe simple

– Ca de pildă? întrebă prințul cu vădit interes.

– El vrea ca oamenii să fie buni unii cu alții, asta-i tot, spuse Simon Fiecare trebuie să fie îngăduitor cu celălalt și să se ajute între ei, de la mic la mare și de la sărac la.. Simon ezită, iar prințul, încruntîndu-se ușor, adăugă cu duritate cuvîntul care urma firesc Era clar că îl deranjase și, pe un ton provocator, continuă:

– Așa deci! Individul încearcă să-i ațîte pe oameni! Toți trebuie să fie generoși, nu-i așa? Săracul este la fel de bun ca și un prinț, nu asta a vrut el să spună?

– Nu, dacă am auzit eu bine, Înălțimea voastră. În glasul lui Simon era acum o undă de demnitate înăbușită și se încruntă mai tare Nu-i plăcu tonul arogant al acestui tînăr răsfățat. La urma urmei, nu el avsese inițiativa discuției și nici nu se afla aici în fața unei judecăți. Dimpotrivă, continuă el cu curaj, Tîmplarul vrea pace între oameni. Dacă un om este rău tratat de semenii sau opresorii lui, acesta trebuie să-și găsească fericirea și pacea în el însuși.

– O gîndire înțeleaptă. ! replică prințul sarcastic, deși se domolise într-o oarecare măsură. Și ce trebuie să facă un om ca să-și găsească fericirea în interiorul său?

– Nu trebuie să se frămînte pentru lucruri pe care nu le are, explică Simon, și să acorde mai puțină importanță celor pe care le are. Astfel, el se va elibera de grija că hoții îi vor fura puținele bunuri pe care le posedă.

– Și dup ce omul spune toate astea, șuieră prințul printre dinți, presupun că el trece prin mulțime cu tichia și strînge bani pentru că-i sfătuiește pe oameni să nu posede nimic Toți chicotiră pe seama glumei cinice a prințului, în afară de Simon, care adăugă cu calm·

– El nu are tichie, Înălțimea voastră După ce Simon coloră puțin discuția cu o sinceritate dezarmantă, urmă un moment de tăcere stînjenitor.

– Dar cu faptele acelea ciudate, întrebă prințul, care e adevărul?

– Există mai multe păreri, domnule, spuse Simon. Unii pretind că au văzut înfăptuindu-se minuni, alții încearcă să le explice și mai există unii care le pun la îndoială.

– Servitorul nostru îmi spune că acum chiar erai în drum spre locul în care vorbește. Asta nu înseamnă că îl crezi cinstit? Singur că n-ai face atîta drum să-l asculți dacă l-ai socoti șarlatan.

– Sper să aflu acum, murmură Simon. Observînd că prietenii prințului dădeau semne de neastîmpăr, el adăugă cu respect: Pot pleca acum?

Prințul ridică din umeri nepăsător, ca și cînd ar fi vrut să spună că îi este indiferent dacă uriașul pescar o ia din loc imediat sau dacă rămîne aici tot restul vieții sale și se sprijini de șa cu o mînă încărcată de inele.

– Un moment, spuse el, încă ceva! Ni s-a mai spus că un om de prin partea locului, care-și spune „profetul", a fost întemnițat de bunul nostru prieten, tetrarhul vostru, pentru

că a prezis venirea unui răzbunător care va dărîma tronuri, îi va despuia pe bogați de avuțiile lor și îi va elibera pe sclavi. Crede lumea că acest făcător de minuni are vreo legătură cu prezicerea?

– Este cu totul imposibil, Înălțimea voastră! răspunse imediat Simon. Nimeni dintre cei care l-au auzit nu poate crede așa ceva După cîte am aflat, Tîmplarul nu are nimic cu bogații, deși părerea mea este că îi compătimește.

– Îi compătimește!? exclamă prințul în timp ce ceilalți din suita lui se priveau uluiți. Ce impertinență! Drept cine se crede acest cerșetor ca să-i compătimească pe cei bogați?

Simon nu îndrăzni să comenteze imediat această observație meschină, dar făcu o strîmbătură zîmbind batjocoritor. Prințul îi observă imediat iritarea și ținu să-l admonesteze cu același aer sarcastic

– Dacă nu te deranjează, ia spune-mi, prietene, tu însuți ce simți față de bogați? Tu nu arăți a om care să posede avuții Spune-mi adevărul: și tu îi compătimești pe bogați? Dojana prințului îl aduse pe Simon în pragul furiei, dar se strădui să se controleze și răspunse.

– Nu, Înălțimea voastră, eu nu-i compătimesc, spuse Simon fără teamă, privind drept în ochii tînărului, eu îi invidiez, așa precum se așteaptă ei. Mă uit printre gardurile lor înalte și mă tînguiesc că nu am și eu bogățiile lor, pentru că știu că asta le place. Glasul lui Simon era tăios ca un bici și continuă cu curaj: Ori de cîte ori noi, săracii, încetăm să-i pizmuim pe bogați, sîntem pedepsiți pentru că-i lipsim de cea mai mare satisfacție a lor!

Prințul încălecă furios și, ridicîndu-se în scări, strigă

– Asta e cea mai mare nerușinare rostită vreodată în prezența noastră!

– Bine, mormăi Simon morocănos, voi mi-ați cerut-o

– În țara noastră, pescarule, pentru asta ai primi treizeci de lovituri de bici

– La fel şi în ţara mea, ripostă Simon, şi pentru că nu mai avea ce pierde, adăugă: Mi s-a spus că cei mari sînt la fel peste tot. Ei plătesc adevărul cu lovituri de bici.

– Hai, pleacă din calea mea, strigă prinţul ridicînd în aer cravaşa, însă prietenul său îi puse mîna pe braţ, oprindu-l.

– Nu, nu, Iosif! Hai mai bine să plecăm.

Prinţul dădu furios pinteni calului şi amîndoi porniră în grabă

Clocotind de indignare, Simon îi urmări pe tineri cu privirea pînă ce dispărură, depărtîndu-se în galop. Nu simţise niciodată un dispreţ mai mare pentru o creatură Prinţul ăsta îngîmfat era curajos în tovărăşia prietenilor lui şi a cîtorva gărzi înarmate. Dacă ar fi fost singur, ar fi fost blînd ca un mieluşel. Simon ar fi dorit să-l aibă pe prinţ în mîna lui măcar pentru cîteva momente Nu, nu i-ar fi făcut nimic rău, l-ar fi apucat doar puţin de frumoşii lui cîrlionţi pe acest flăcău insolent, l-ar fi priponit de bordura vechiului puţ şi i-ar fi dat o bătaie zdravănă pe care ar fi trebuit s-o primească mai devreme. Simon era profund mîhnit. Nu avusese niciodată obiceiul să rîvnească la bunurile sau privilegiile altora. El nu avea nimic împotriva bogaţilor, acum însă îi disprețuia! Pe toţi, fără excepţie' Toţi erau la fel! La naiba cu ei, cu toţii!

Mergea alene pe drumul care ducea către Hammath, unde îi întîlni pe pelerini Privind peste cîmpie în direcţia Ierusalimului, el observă că grupul prinţului se oprise şi tinerii discutau între ei cu însufleţire. După o dezbatere destul de lungă, reveniră în galop la răscrucea aglomerată, unde oamenii se dădeau în lături, ţipînd speriaţi pentru că veselul grup de călăreţi gonea nebuneşte, dînd iama în masa compactă a gloatei Bătrînii care nu puteau fugi erau culcaţi la pămînt, cotigele răsturnate, copiii urlau îngroziţi Zgomotoasa cavalcadă princiară îşi luă în cele din urmă tălpăşiţa, iar Simon rămase nemişcat, urmărind năucit uluitoarea scenă, cu muşchii încordaţi şi cu pumnii strînşi de o furie neputincioasă

– Oameni călare! strigă el tare Oameni curajoşi călare!

Satul adormit Hammath se dezvoltase şi se extinsese în ultima vreme, devenind un oraş cu cinci mii de locuitori şi populaţia încă mai sporea. Furnicarul mulţimii se adunase pe un teren dezgolit de pe care recolta fusese strînsă de curînd, nu departe de drumul principal ce ducea spre miazănoapte. În jurul mulţimii masate în grupuri compacte mişunau vînzători purtînd coşuri mari cu peşte afumat, chifle din făină de grîu şi orz, dulciuri şi smochine uscate pe care bîzîiau muştele, dar care îşi aveau clienţii lor printre cei de la marginea gloatei, care se aflau prea departe de punctul de intrare pentru a vedea ce se întîmplă.

Prinţul şi ceata lui de călăreţi se apropiară de marginea mulţimii, aparent iritaţi că nu puteau ajunge mai în faţă, acolo unde se afla Tîmplarul. Toată afacerea nu era decît un bîlci, un circ de ţară, gîndeau prinţul şi prietenii lui, cărora le-ar fi plăcut să-i audă pe organizatorii acestuia anunţînd cam aşa: „Sîntem onoraţi să-l avem azi printre noi pe Înălţimea sa Iosif, prinţul Arimateii Faceţi loc pentru Înălţimea sa şi însoţitorii lui. Fiţi binevenit, Sire!"

Tîmplarul continua să vorbească cu glas domol, de neînţeles de la o atare distanţă. Rîzînd tare, zgomotosul grup princiar dădea tîrcoale mulţimii, îndemnîndu-şi caii înfierbîntaţi care împroşcau cu balele lor umerii bărbaţilor şi femeilor care ciuleau urechile să-l audă mai bine.

– Faceţi loc! strigau gărzile călare Faceţi loc pentru prinţul Arimateii!

Oamenii întorceau capetele şi îi priveau indignaţi, dar nu se clinteau

– Hei! Tu, pescarule! urlau prietenii prinţului Fă loc pentru prinţ!

Dar Simon nu răspunse şi nici măcar nu se uită în direcţia lor Fiindu-i imposibil să audă ceva, el dădu roată mulţimii şi descoperi un loc mai aproape de suprafaţa de teren ocupată

cu tărgi, roabe şi cotigi cu oameni bolnavi, schilozi şi paralitici ce aşteptau ca Tîmplarul să-şi termine cuvîntarea. Un ţăran tînăr cu părul stufos stătea alături de o targă improvizată pe care zăcea o bătrînă cu mîna ei uscată făcută streaşină la ochi pentru a se feri de soare; femeia privi spre Simon şi îi adresă un slaut.

– Mama ta, presupun, şopti Simon

– Bunica, răspunse tînărul ţăran.

– Ai adus-o să o tămăduiască?

– Aşa speră ea

– Crezi că e ceva serios în povestea asta?

– Trebuie să fie ceva, murmură ţăranul cu asprime în glas, arătînd cu degetul spre numărul mare de bolnavi şi ologi împrăştiaţi pe un sfert de acru Dacă ar fi un şarlatan, l-ar lua lumea la bătaie cu pietre!

– Vorbeşte de mult? întrebă Simon.

– Da, vorbeşte de cîtăva vreme şi bunica a obosit aşteptînd.

– Ce necazuri are?

– Vîrsta, spuse ţăranul aplecîndu-se la urechea lui Simon

– Şi crezi că Tîmplarul poate tămădui de bătrîneţe?

– Nu, dar pe bunica poate. . pentru că nu mai gîndeşte ca lumea... a luat-o razana

Simon se strecură şi mai aproape prin mulţime, străduindu-se să audă mai bine, dar nu-i parveneau decît frînturi din cauza forfotei, a strigătelor de deznădejde, a văicărelilor bolnavilor şi ţipetelor copiilor. Cu toate acestea, puţinele cuvinte pe care le deslusea erau rostite cu un glas magic, care te liniştea, care alina şi îmbărbăta, era un glas obsedant, care-ţi răsuna mult timp în ureche.

Din tot ce înţelegea Simon, un om putea stabili o legătură secretă cu Dumnezeu şi, dacă se hotăra să-şi afle fericirea în el însuşi, putea dobîndi forţe nebănuite, forţe pe care nu le-a mai avut.. Ca un prunc care, mergînd de-a buşilea, încearcă să se ridice şi deodată îl apucă o mîna puternică, fermă .

învățînd să meargă cu Dumnezeu. dorește să vorbească cu Dumnezeu Prea adesea oamenii încearcă să vorbească cu Dumnezeu. . dar numai în Templu.. Vorbește-i numai Lui. Glasul Lui îl auzi mai clar cînd ești singur cu El.. O alianță personală cu El O viață tainică cu Dumnezeu. o înțelegere cu El tu și Dumnezeu, singuri. în cămăruța ta... între cei patru pereți ai tăi. Cu ușa închisă.. El va asculta... El te va binecuvînta.

O persoană scundă de statură îl înghiontea pe Simon în coaste cu un cot ciolănos. El se întoarse și dădu cu ochii de o femeie cu fața schimonosită, purtînd în brațe o fetiță de vreo cinci ani, oarbă.

– Vă rog! i se adresă femeia tînguindu-se Ajutați-mă să merg mai aproape! Sînteți înalt și puternic Trebuie să mă ajutați!

– Rămîi aici unde ești, în spatele meu, spuse Simon, și cînd va sosi timpul, am să fac ce pot!

Tîmplarul vorbea acum despre lucruri și fapte făcute pentru alții. Era mai bine ca și acestea să fie făcute în taină.. Cînd faci daruri fără surle și trîmbițe... În secret.. să fie atît de tăinuit, încît să nu știe stînga ce face dreapta. Numai Dumnezeu să vadă. Numai Dumnezeu să știe. și El te va binecuvînta.

Cînd Tîmplarul încetă să vorbească, mulțimea începu să se frămînte. Acum, conform obiceiului, el avea să se ocupe de cei bolnavi Oamenii începură să se îmbrîncească în încercarea de a ajunge într-un loc mai privilegiat și nu mai țineau seama unii de alții Timizii și firavii erau pur și simplu măturați din cale Chiar și printre cei bolnavi, rivalitatea celor care-i purtau întrecea orice închipuire Simon ar fi vrut să fie în față, să facă ordine și să-i învețe să se poarte cum se cuvine El se aștepta ca Iisus să-i dojenească pe cei prea băgăreți, dar a gîndi că la urma urmei era greu să-i învinuiești Oamenii nu puteau fi politicoși și manierați cînd era vorba de viața sau de moartea unei ființe iubite.

Micuța femeie din spatele lui era disperată și plîngea isteric. Îndemnînd-o să se țină de el, Simon începu să-și croiască drum prin mulțime, dar își dădu seama că femeii îi va fi imposibil să facă uz de intervenția lui, pentru că alți oameni care veneau în urma ei o împingeau cu brutalitate, dînd-o la o parte. Mai exista o singură cale practică: să ia el însuși copila în brațe. Se întoarse și întinse brațele, iar femeia, cu lacrimi de recunoștință îi încredință povara ei

Era o înaintare extrem de anevoioasă prin masa de oameni ce părea neclintită Simon îi implora, îi împingea, bombănea și urla, încercînd să cîștige teren.

– Copilul acesta este orb! striga el pe diferite tonalități. Lăsați-mă să trec!

Și tot așa, pînă se trezi, în sfîrșit, față în față cu nazarineanul, suficient de aproape ca să-l poată atinge. În comparație cu statura impozantă și masivă a lui Simon, Tîmplarul avea un fizic plăpînd, dar ceva în ființa lui, emanînd de la el, îi dădea un aer autoritar. Simon percepu îndată acest lucru și se simți în inferioritate din această cauză Ca vîrstă, omul era mai tînăr decît el. Din oricare alt punct de vedere, Simon se simțea mai degrabă stîngaci, ca un băiat crescut peste măsură. Se uită în jos, în ochii lui liniștiți, gravi și pătrunzători. Ochii celuilalt îi susținură privirea și se luminară de un zîmbet prietenesc, ca și cînd doi oameni apropiați se revedeau după o lungă despărțire. Fața Tîmplarului era palidă Broboane fine de sudoare îi perlau fruntea pentru că era ostenit și fusese o zi fierbinte

Cînd Iisus puse mîna ușor pe ochii copilului, avea atîta blîndețe încît gestul lui păru o adevărată mîngîiere Copila era speriată de atîta zarvă în jurul ei și stătea rigidă, cu pumii ei micuți strînși la piept ca și cînd ar fi vrut să se apere de lovituri. De la atingerea lui Iisus, ea se relaxă și în ochi îi apăru o licărire de ușurare și încredere Pentru moment, însuși Simon își simți ochii încețoșați cînd observă că Iisus își pusese

mîna pe brațul său Era o senzație stranie și pricepu îndată de ce copila se liniștise și îi dispăruse brusc teama.

Iisus se ruga: închisese ochii și se ruga încet, aproape în șoaptă. Ruga lui era adresată „Tatălui" său, ca și cînd amîndoi ar fi fost aproape, într-un loc tainic Îl ruga încrezător pe Tatăl său să-i dea vederea acestui copil nevinovat Apoi – aici glasul său căpătă o nuanță de tristețe și de dorință înflăcărată – îl imploră în rugăciune pe Tatăl său ca toți oamenii de pretutindeni care bîjbîie în întuneric să găsească lumina strălucitoare a dragostei Tatălui. După care – și aceasta l-a mișcat profund pe Simon – s-a rugat pentru toți cei ce îi vor călăuzi pe orbi astăzi și în zilele ce vor urma spre Lumina veșnică.

Simon gîndea că nu va putea suporta momentul atunci cînd se va întîmpla. Trase puternic aer în piept și își înăbuși un suspin Lucrul de necrezut se înfăptuise sub ochii lui De neînchipuit, dar se întîmplase! Iisus își retrase mîna ușor de pe ochii copilului și îi atinse apoi cu vîrfurile degetelor micii cîrlionți de pe fruntea transpirată Încet, fetița ridică ochii mirați, îi fixă într-ai lui și zîmbi Întoarse apoi capul și privi la fel de mirată fața lui Simon; văzînd ochii înlăcrimați ai lui Simon, izbucni și ea în plîns

Iisus se întoarse să vorbească acum unui om sprijinit în cîrje Simon zăbovi îndelung pînă ce se simți în stare să bîiguie cîteva cuvinte de recunoștință. Privind spre el, Iisus dădu din cap și îi surîse prietenos, ca și cînd ar fi vrut să spună că îi înțelege stînghereala.

Un murmur de uimire și consternare străbătu mulțimea în timp ce Simon se întorcea cu copilul pe care îl ținea strîns în brațe. Fetița mai plîngea încă, speriată de larma din jur. Mama ei striga cu glas ascuțit: „E copilul meu! Oh, lăsați-mă să ajung la copilașul meu!" pînă ce, în sfîrșit, se făcu auzită, dar era în continuare împinsă, îmbrîncită, aproape purtată pe sus de lumea zguduită de emoție. Era prea istovită ca să-i mai

mulțumească lui Simon – fie și cu un surîs – cînd acesta puse copila în brațele ei lacome.

Copleșit încă de emoția vie pe care o resimțise în prezența lui Iisus și cu ochii scăldați în lacrimi, Simon își făcu drum anevoie prin șuvoiul mulțimii, apoi se opri și rămase neclintit pe vîrfuri, cu respirația întretăiată, în așteptarea unei alte minuni, cînd simți o mînă apucîndu-l de mînecă. Se întoarse și dădu cu ochii de fața albă, transfigurată a prințului Arimateii.

– Spune-mi, pescarule, îi ceru prințul pe un ton autoritar, era copilul cu adevărat orb?

– Oh. Înălțimea voastră, era cu desăvîrșire oarbă și acum poate vedea!

Prințul îl înșfăcase pe Simon de mînecă, cerîndu-i insistent, cu ochii tulburi, să-i mai dea și alte amănunte. Simon era însă prea tulburat să mai poată spune ceva, așa încît se dădu la o parte din calea lui și porni spre marginea mulțimii pentru a putea ajunge la drumul mare. Mergea ca prin vis, ca unul care dintr-o dată se transportase într-o altă lume. O ciudată siguranță de sine pusese stăpînire pe el și un sentiment curios de pace, care era de-a dreptul peste puterea lui de înțelegere.

CAPITOLUL VIII

Lysias era flatat şi surprins totodată cînd primi o notă din partea trufaşului bătrîn saducheu, David Ben-Zadok.

O tînără evreică, orfană, foarte instruită şi pricepută în domeniul clasicilor, solicita, scria David, o slujbă care i-ar permite să examineze biblioteca corintiană de curînd achiziţionată de Înălţimea sa, tetrarhul Scrisoarea era în greacă, ceea ce-i plăcu administratorului, şi îi dădea de înţeles că David îl considera o persoană cu oarecare cultură.

Dar de ce acest bătrîn legiuitor distant, care nu-şi ascundea dispreţul faţă de tetrarh, ar manifesta o preocupare pentru restaurarea acelor valoroase dar neexpuse pergamente, asta era ceva ce nu-şi putea explica. Un lucru era sigur bătrînul nu se ostenise să facă o asemenea ofertă doar de dragul lui Antipa Poate avea nevoie de o scuză pentru a arunca el însuşi o privire prin bibliotecă, era cunoscut drept un colecţionar pasionat de scrieri vechi. Lysias îşi pipăi uşor vechea cicatrice de la ureche – un gest involuntar care trăda o maximă concentrare – gîndindu-se că trebuie că se ascunde altceva în spatele acestei oferte

Dar, oricare ar fi fost motivul care-l îndemnase pe acest saducheu scorţos să recurgă la un asemenea vicleşug, propunînd remedierea acestor suluri deteriorate, avea să constituie o notă bună pentru administrator cînd, la întoarcerea stăpînului

de la Roma, la primăvară, îi va putea arăta prețioasa colecție într-o formă mult îmbunătățită, întrucît chiar Lysias fusese acela care recomandase și negociase achiziționarea lor, iar tetrarhul își exprimase zgomotos nemulțumirea.

Foarte stînjenit de starea jalnică a vechilor suluri, Lysias încercase să-l impresioneze pe Înălțimea sa subliniind importanța vechimii lor considerabile Cotrobăind printre cele mai ponosite papirusuri care zăceau în coșuri de nuiele. el scoase la iveală un sul mucegăit și i-l întinse lui Antipa, care strîmbă din nas și își feri brusc mîinile, ducîndu-le la spate.

– Acest sul, stăpîne, anunțase Lysias pe un ton plin de respect, a fost scris de Aristotel. El se intitulează „Direcțiile și denumirile vînturilor" și vreau să precizez, continuă Lysias, că acesta nu este o reproducere a unui scrib, ci este chiar originalul, scris de mîna maestrului!

– Ei bine, oricine l-ar fi scris, mormăise Antipa, pute Și nu vreau să stea nicăieri unde ar trebui să-l privesc. Apoi, observînd întristarea intendentului, tetrarhul adăugase: Sînt sigur că unii oameni s-ar mîndri să aibă și o pisică numificată care i-a aparținut lui Aristotel, cu zgardă aurită bătută cu smaralde, cocoțată pe o lespede.

Întorcîndu-se cu spatele, se apropiase de arcada balconului, unde se oprise, și rîsese pe neașteptate. Îl chemase apoi pe Lysias și adăugase:

– Și dacă ar pune mîna pe pisica lui Aristotel și ar păstrat-o cîțiva ani s-ar găsi apoi vreun expert cu bogate cunoștințe în mumificarea pisicilor care, după ce o va fi studiat cu atenție, va spune: „La naiba! pisica aceasta nu i-a aparținut niciodată lui Aristotel! Este mult mai recentă și, în afară de asta, Aristotel ura pisicile! Nu are mai mult de jumătate de secol!"

– Și ce dorește stăpînul meu să fac cu sulurile? întrebase Lysias resemnat.

– Pune-le înapoi și păstrează-le la un loc uscat, unde să nu se deterioreze și mai mult. Într-o zi, poate, le vom drege

Lysias avea să se simtă mai bine cînd papirusurile corintiene vor fi restaurate. În afară de răspunderea sa față de aceste achiziții extravagante, el avea pentru suluri și un interes sentimental, pentru că și el era corintian și același roman care îi pustiise casa și îl înrobise la vîrsta de douăzeci de ani, îl distrusese și pe vecinul său din casa Timotei, un bogat armator și generos patron al artelor.

Familia Timotei fusese distrusă, iar vastele lor avuții însușite samavolnic Însuși Timotei fusese omorît, iar neasemuit de frumoasa lui soție îl urmase, luîndu-și viața Cei doi fii ai lor, Leander și Filetus, colegi de școală cu Lysias, fuseseră trimiși să slujească drept scribi și să țină socotelile în lăcașul prefectului Achea. Celălalt fiu mai mic, Dimitrios, care își cîștigase o oarecare faimă locală ca atlet, fusese dus la Roma în lanțuri, dar se dovedise prea răzvrătit pentru a fi de folos în serviciul cuiva. Lysias se întreba adesea ce devenise frumosul și neînfricatul Dimitrios – poate îl omorîseră în bătaie pentru nesupunere.

Jefuitorii Romani nu știuseră ce să facă cu scrierile. Exista o cantitate imensă de asemenea papirusuri și nici unul dintre invadatori nu cunoștea suficientă literatură ca să identifice scrieri de o extremă valoare și să le acorde atenția cuvenită Scrierile erau stocate într-o pivniță umedă și multe suluri erau în prezent indescifrabile; dar indiferent de starea lor fizică, multe asemenea scrieri erau adevărate comori cu valoare istorică. „Să dispui de un papirus scris de însuși Aristotel! Chiar de mîna lui...!"

Desigur, cugeta Lysias, nu te puteai aștepta ca Antipa să aibă prea mult respect pentru vechi pergamente. Antipa era roman și romanii nu venerau trecutul. Asta era treaba grecilor visători, să se ocupe de vechile scrieri mucegăite, de morminte, de epitafuri

La nota bătrînului saducheu, Lysias răspunse îndată, mulțumind servil eminentului David Ben-Zadok pentru amabilitatea față de stăpînul său, tetrarhul, și aștepta cu plăcere prezența tinerei persoane care se va ocupa de scrieri

Lysias spusese adevărul Îl bucura perspectiva de a avea o tovărăşie mai atrăgătoare decît cea pe care i-o oferea bucătăria palatului Cînd familia tetrarhului era plecată, palatul său părea foarte pustiu şi viaţa aici era atunci monotonă şi searbădă. Experienţa îl învăţase că, cu cît se amesteca mai puţin cu personalul de serviciu, cu atît se achita mai bine de funcţiile lui de intendent şi stăpînul avea să fie mai mulţumit de el la întoarcere Ocazional, el se arăta prietenos faţă de grădinari şi îngrijitorii viei, doar cît să le încurajeze lenea şi nesupunerea. În privinţa personalului de la bucătărie, el descoperise că orice slăbiciune sau îngăduinţă în acest sector, ar fi desigur răsplătită cu lipsă de respect.

Noua angajată avea să fie retribuită corespunzător, ţinînd seama de niveluel ei de pregătire. Servitorii vor înţelege acest lucru fără să li se spună. Lysias o va invita pe faţă să ia masa cu el. El spera ca tînăra să fie o persoană agreabilă, deşi nu te puteai aştepta la prea mult dacă, după spusele lui David, era pricepută în clasici. Fetele atrăgătoare nu se pricepeau la nimic Desigur, cele cu adevărat frumoase erau toate nişte proaste – toate, în afară de Salomeea Salomeea era vicleană. Lysias o idolatriza, dar se şi temea de ea. Odată, cînd Salomeea băuse prea mult, îl încurajase pe Lysias să o sărute; ea preluase iniţiativa sărutului, lăsîndu-l pe Lysias năuc şi cu genunchii tremurînd. Apoi, îl pălmui sălbatic peste gură cu dosul palmei. Inelele grele îi însîngeraseră buzele Salomeea rîdea isteric Îi plăceau jocurile dure. După acest incident nu l-a pedepsit pe Lysias pentru „insultă". Dimpotrivă l-a acoperit cu mîngîieri. Dar vederea suferinţei şi mirosul de sînge cald îi procurau fiori stranii, spunea ea, îngrijindu-i rănile.

Uneori, chiar tetrarhul era obligat să rămînă în camera lui timp de cîteva zile pînă ce i se vindecau rănile de pe faţă. În aceste ocazii, doar bătrînului Glaucus, fostul majordom, îi era îngăduit să-l îngrijească pe Înălţimea sa. Lysias bănuia că Glaucus era deţinătorul multor secrete, presupunerea lui bazîndu-se pe ferocitatea animalică cu care îl ura Irodiada.

Nu era de condamnat că îl disprețuia, pentru că Glaucus era un pîrîcios fără asemănare. Ciudata slăbiciune a tetrarhului pentru el îi permitea lui Glaucus să trîndăvească în după-amiezele de vară fierbinte pe cea mai confortabilă canapea din colțul patio-ului, cu o carafă de vin lîngă el și un cîine gras, adormit la picioare ca și cînd avea tot dreptul la luxul și confortul pe care i le oferea. Acest gen de impertinență nu putea însemna decît un singur lucru, după Lysias: Glaucus știa ceva despre Antipa și Irodiada bănuia ce, atunci ea nu se mai controla și dădea drumul pornirilor sale de scorpie bătrînă și veninoasă Uneori trecea o săptămînă întreagă cînd Irodiada și Salomeea se evitau pe față, deși, în prezența slugilor, amîndouă se străduiau să se poarte cuviincios.

Într-o zi, cugeta Lysias, pe cînd sigila scrisoarea către David, aici, în palat, va fi mare bucluc, da, cine știe ce s-ar putea întîmpla? Vulcanica Irodiada va erupe cu siguranță și atunci... să te ții

Viața la palat nu era doar suportabilă, ci chiar plăcută și interesantă Ester reușise îndată să se facă simpatizată. Lysias păru dezamăgit, dar nu-și arătă supărarea cînd ea refuză ospitalitatea pe care i-o oferise, explicîndu-i că ar fi neîmpăcată dacă i s-ar acorda anumite favoruri pentru care alții ar invidia-o. Ea îi mai reproșa că făcea risipă de mărinimie față de ea, lucru pe care nu și-l putea explica; însă, în general, lui Lysias îi făcu o atît de bună impresie încît își petrecu o întreagă după-amiază conducînd-o prin palat; ordonă să se scoată husele de pe mobilierul din marea sală de festinuri și o invită să ia loc pe masivul jilț placat cu aur, tron al Înălțimii sale, de unde ea formulase în gînd o întrebare către regele Arabiei: „Încă mai crezi că e imposibil?"

Apariția ei la bucătărie, gata să-și facă prieteni, dar nu peste măsură de dornică de intimități, îi conferi pe loc o poziție superioară față de ceilalți. Claudia a fost prima care a definit

situația foarte clar cînd a afirmat – după ce Ester își adusese singură farfuria la bucătărie și se întorsese la îndeletnicirea ei:

– Îmi place de ea! Dacă ar fi fost cu puțin mai bună decît mine, probabil ne-am fi urît, dar ea este cu mult mai bună decît mine, așa încît n-avem motive să ne urîm.

Munca la papirusurile corintiene era fascinantă, asemenea unui joc. Ester nu era chiar nefamiliarizată cu această îndeletnicire Vechile scrieri aduse de Zendi de la Petra necesitaseră și ele reparații. Trebuia să desfășoare cu grijă banda lungă și îngustă de papirus de pe sulul pe care era înfășurată, întreagă sau bucăți, să le întindă pe podeaua bibliotecii și, acolo unde erau rupte, să le lipească. Dacă textul era foarte deteriorat, trebuia copiat cît se putea mai citeț și introdus cu o notă explicativă a restauratorului, precizînd cît anume lipsea din text Apoi înlătura mucegaiul de pe sulul de lemn și îl redecora în negru și auriu.

Uneori, fetele de la bucătărie veneau și o ajutau să așeze papirusul pentru a nu se dezlipi, iar Lysias asista și el pentru a-și exprima aprobarea.

În dimineața celei de-a treia zi de ședere la palat, după ce masa fusese strînsă, Claudia remarcă în treacăt că trebuia să meargă să-l hrănească pe „sălbaticul" din închisoare

– Sălbaticul? repetă Ester ca un ecou Nu ți-e frică?

– Oh, nu, nu e decît o glumă! El nu este sălbatic, doar pare așa pentru că are părul ciufulit și e numai piele și os, ca o pisică flămîndă. Asta pentru că refuză să mănînce Și e foarte trist. Mă tem că o să moară dacă nu mănîncă.

– De ce este întemnițat? întrebă Ester.

– Ah! Nu știu. Claudia făcu un gest cu mîna ca și cum ar fi vrut să spună că nu o interesează povestea asta Poate pentru că a vorbit prea mult, nu?

– El e profet, interveni Anna, fără convingere El spune că va veni sfîrșitul lumii

– Și pentru asta a fost întemnițat? întrebă Ester, aparent nepăsătoare

– A fost mai mult decît atît, interveni Murza El prevede răsturnarea cîrmuitorilor şi a imperiilor şi că oamenii săraci vor fi bogaţi... şi

– Da, e adevărat, confirmă Claudia. Asta spunea el. L-am auzit şi eu Va fi iadul pe pămînt. ! Ce ar fi, Ester, să-i duci tu azi micul dejun? Aşa poate că-l vei auzi tu însăţi. Şi poate va mînca de dragul tău: Eşti aşa de frumuşică. Nu trebuie să te temi, nu-ţi face nici un rău

Ester se prefăcu că se împotriveşte şi spuse că speră să fie bine păzit.

– Păzit? rîse Claudia. Era acolo un vlăjgan de legionar de la Fort care-l păzea, dar asta a fost doar o zi; de atunci nu l-a mai văzut nimeni. Fără îndoială chefuieşte pe undeva, însă prizonierul este bine ferecat, iar cu el în celulă nu mai e nimeni care să-l ajute să evadeze.

Presupunînd că Ester acceptase să-l hrănească pe prizonier, Claudia se duse la bucătărie să-i pregătească tava, alcătuind un platou apetisant cu mere roşii, diferite alte fructe, un biban afumat şi cîteva turte din făină de orz.

– Uite mîncarea, spuse ea, şi ai aici cheia de la poarta temniţei. Deschizi uşa de la intrare şi acolo dai de un mic coridor.Celula lui e prima În uşă este o ferestruică zăbrelită prin care îi strecori mîncarea şi vezi . să nu încerci să faci dragoste cu el, că nu e bine.

– În sfîrşit, strigă Murza din cămară, are şi Claudia o dată dreptate. Nu merită să te apropii de el. Au mai încercat şi alte experte... şi n-au reuşit.

Un neaşteptat „pfui" întrerupse comentariul răutăcios al Murzei, venind parcă din partea sobrei evreice Anna.

– Înălţimea sa, explică Claudia copilăreşte, este însingurată şi neastîmpărată. N-ai văzut-o niciodată? Iar cînd Ester neagă dînd din cap, Claudia suspină şi spuse pe un ton confidenţial: Înălţimii sale nu-i place să îmbătrînească; dar, de fapt, cui îi place?... Hai, vino să-ţi arăt drumul

Dincolo de curtea de onoare se afla o potecă îngustă, mărginită de boschete, care ducea spre o construcție masivă din piatră, la vreo două sute de iarzi. După ce-i dădu instrucțiunile de rigoare, Claudia se întoarse în bucătărie. Ester porni să-și îndeplinească misiunea pe care și-o asumase. Inima începuse să-i bată cu putere pe măsură ce se apropia de zidul ce împrejmuia închisoarea. Se întreba dacă Ioan Botezătorul o va recunoaște. În zidul clădirii erau încastrate lespezi late de piatră pe care se putea sta; fără îndoială fuseseră puse acolo pentru santinele. Punînd tava jos pe cea mai apropiată lespede de la intrare, Ester introduse uriașa cheie, încercînd, fără succes, s-o răsucească în broască, cînd o voce vibrantă, venită din fundul temniței, o țintui locului, explicîndu-i că cheia este îndoită și îi sugeră să o apese în jos și apoi să o răsucească puțin spre stînga.

Nu era nici o îndoială în legătură cu identitatea acelui glas obsedant. Chinuindu-se în continuare cu nărăvașa cheie, fata apăsă cu toată greutatea pe ușa masivă și aceasta se deschise în sfîrșit cu un scîrțîit jalnic.

– Aici, fiica mea, strigă vocea. Ești străină pe aici după cum se vede...!

Acum erau față în față la ferestruică și se priveau prin întuneric.

– Tu ești cu adevărat? murmură ea.

– Nu ne-am dat noi întîlnire aici?

– Oh, dar e atît de întuneric! Ai să te îmbolnăvești!

– E drept că îmi lipsește soarele.. !

– Dacă eu îți dau să mănînci afară, n-ai să încerci să fugi?

– Nu, pentru că asta ți-ar putea pricinui necazuri.

– Dar la palat nu e nimeni care să știe și căruia să-i pese, afară doar dacă n-ai încerca să evadezi. Recuperînd cheia din ușa principală, Ester deschise celula și Ioan apăru ferindu-și ochii adînc înfipți în orbite de lumina ce inundă încăperea. Luară loc pe lespedea cea mai lată și ea așeză tava între ei.

– Spune-mi pe unde ai mai umblat? Ioan mînca cu poftă, dar asculta cu atenție pățaniile ei pe drumul spre Tiberia, sub înfățișarea unui vagabond.

– Și l-ai văzut pe acela despre care ți-am vorbit? întrebă Ioan, nerăbdător să afle cît mai multe amănunte

– Nu, dar am auzit despre el În ziua în care am sosit, un tînăr pescar cu care m-am împrietenit le-a povestit tovarășilor lui pescari despre un Tîmplar ciudat, dar blînd la înfățișare și glas, despre care se spune că vindecă boli și adresează oamenilor cuvinte de mîngîiere și îmbărbătare, îndemnîndu-i să-și poarte cu resemnare povara lor și... încă și pe acelea ale altora.

– Cu blîndețe, spui?

– Mi-e greu să cred că acest Tîmplar este acela despre care îmi vorbeai. Aici ea ezită să se avanture într-o discuție în legătură cu ceva despre care știa atît de puțin. Poate că l-am înțeles eu greșit pe tînărul pescar, poate că te-am înțeles greșit pe tine. Mă gîndeam la el ca la un om dur, cu vocea aspră, poruncitor și pornit spre răzbunare. După cît se pare, e o greșeală.

– Mai spune-mi ceva despre el, copila mea, îi ceru el insistent.

Ester încercă să-și amintească tot ce povestise tînărul ei prieten, pescarul visător. Tîmplarul vorbise cu un glas liniștitor, parcă venit dintr-o altă lume. Nu, categoric n-a fost vorba de o răsplată sau răzbunare divină; nici de amenințări cu pieirea: nici ocări, bineînțeles. Omul le cerea semenilor săi să-și afle fericirea în ei înșiși, chiar dacă nu se vor elibera niciodată din sclavie față de stăpînirea străină.

– Și n-a fost vorba deloc despre răsturnarea atotputernicilor din scaunele lor și răscularea săracilor?

Ester dădu din cap în semn că nu. După un timp oarecare, ea spuse:

– Am să mă duc eu însămi să-l ascult; sînt sigură că voi căpăta permisiunea să părăsesc palatul pentru o zi sau două, dacă omul nu va fi prea departe de aici..

– Fă-o, te rog, o îndemnă Ioan, şi află ce fel de om este. Apoi vino şi spune-mi. Se ridică şi se îndreptă spre celula lui, iar Ester răsuci cheia în urma lui.

– Mă doare că trebuie să fac acest lucru, spuse ea tristă.

Era pe la amiază cînd ajunse la căsuţa din Betsaida Cu un strigăt de surpriză plăcută, Hanna alergă să o întîmpine la portiţă şi se îmbrăţişară cu căldură.

– Ai venit acasă! exclamă Hanna fericită. Sper că nu s-au purtat rău cu tine la palat.

– Nu, dimpotrivă, s-au purtat bine cu mine. Mîine mă întorc la lucru. Apoi îi preciză că avea de îndeplinit o misiune specială

Peste masă, Hanna îi cuprinse mîinile şi o pofti să rămînă la prînz, însă Ester îi povesti întîmplarea cu pustnicul şi înspăimîntătoarele lui preziceri, precum şi interesul lui deosebit în legătură cu Tîmplarul.

– Toată lumea este exaltată, spuse Hanna. Aici, noaptea trecută vecinii spuneau că a plecat din Hammath şi se îndreaptă spre noi.

– Mă mir că pînă acum nu te-ai dus să-l asculţi, spuse Ester.

Hanna păru încurcată şi nu răspunse imediat.

– Putem s-o fac, draga mea, însă bietul Simon, care nu ştiu din ce motive s-a hotărît să doarmă pe corabie, poate veni acasă din clipă în clipă şi atunci trebuie să mă găsească aici Mi-ar părea rău dacă nu m-ar găsi, iar el s-ar înfuria dacă ar afla că am plecat să-l ascult pe Tîmplar şi m-am alăturat mulţimii; asta l-ar supăra foarte tare pe Simon.

– Hai să mergem după-amiază, Hanna, o rugă Ester. Vom fi înapoi înainte de înserat, pentru cină. După cîte ştiu, Simon nu se întoarce mai devreme

Amîndouă se treziră absorbite şi mînate de şuvoiul mulţimii care se scurgea întruna pe şosea Părea că toată suflarea din

Betsaida se pusese în mişcare şi toţi se îndreptau spre sud. Cei mai vîrstnici îşi luaseră cu ei cîte un baston care se afunda în praful gălbui al drumului. Cei mai tineri le-o luau înainte, iar bolnavii de toate vîrstele erau şi ei purtaţi pe jos sau pe sus de acest uriaş curent care părea să nu aibă capăt.

Se vorbea puţin. Parcă orice discuţie ar fi fost deplasată în acest straniu pelerinaj. Graba care-i mîna pe oameni era contagioasă. Ester şi Hanna se găsiră îndată prinse de acest torent, fiind obligate să iuţească pasul. Repede! Repede! se auzea cîte o exclamaţie şi îndemnuri din mijlocul gloatei care trecea asemenea unui tăvălug. „Se întîmplă ceva ce nu s-a mai întîmplat vreodată pînă acum şi poate nu se va mai întîmpla niciodată! Nu trebuie să scăpăm această minune! Fuga!“ Ester şi Hanna priveau feţele încordate ale tovarăşilor lor de drum, apoi se uitau una la alta în tăcere, cu gîtlejul uscat şi îmbîcsit de praf, şi alergau şi ele gîfîind în ritmul impus de mulţime, înfricoşate parcă de ceea ce avea să se întîmple.. Dar, indiferent dacă era sau nu Tîmplarul lui Ioan, acesta reuşise să trezească la viaţă mica Galilee adormită, transformîndu-i pe paşnicii galileeni conservatori într-o gloată bezmetică.

Nu era nevoie să întrebi încotro s-o iei! La o milă spre miazăzi de Betsaida, un drum proaspăt bătătorit cotea brusc către asfinţit, traversînd un crîng, apoi o vie, tăia o împrejmuire din piatră, trecea printr-un braţ de rîu mocirlos şi dădea în cele din urmă într-o pajişte pe care se afla un furnicar de mii de oameni.

Pe un dîmb, în faţa mulţimii care se îmbulzea fără nici o consideraţie pentru cel de alături, stătea bărbatul pe care veniseră să-l vadă. Părea că tocmai sosise, deoarece încă nu vorbea. Aştepta cu mîinile împreunate şi cu o privire pierdută, ca într-o contemplare mistică, liniştită, a munţilor îndepărtaţi. Pe faţa lui nu se citea nici un semn de surpriză sau mulţumire pentru imensul auditoriu pe care îl avea dinainte. Ridică mîinile

într-un gest care potoli mulțimea, apoi le lăsă în jos, semn prin care cerea oamenilor să se așeze, dar nimeni nu părea dispus să respecte îndemnul, fiecare vrînd să vadă ce va urma Repetă calm gestul și lumea aflată în imediata lui apropiere se așeză. Apoi, asemenea unei maree, oamenii se supuseră și se așezară fiecare pe locul unde se afla Tîmplarul întinse o mînă peste mulțime și de-abia atunci se făcu liniște deplină, stranie, nu o liniște în care nu se mai auzea nici un zgomot, ci mai curînd o pace care-i înrudea, îi unea pe toți într-o calmă reculegere, în care nimeni nu mai crîcnea pentru că l-a împins vecinul cu cotul sau l-a atins cu o poală de îmbrăcăminte jerpelită.

Cînd el începu să le vorbească, Ester își reaminti îndată de ceea ce tînărul Ionică spusese despre glasul lui Vorbea fără efort și cuvintele sale alunecau lin, ajungînd clare pînă la ultimul om aflat la marginea insolitei adunări. Lucrul cel mai surprinzător în legătură cu glasul lui era că acesta părea că ți se adresa direct ție! Numai ție! Era în vocea lui un îndemn blînd, liniștitor! Hai, vino să stăm de vorbă, noi doi . "

Vorbea despre viața binecuvîntată, despre bogăția interioară. Cît de puțini oameni au înțelepciunea să-și dorească acea viață perfectă. O viață eliberată de teamă și de prevestiri sumbre, eliberată de griji și suspiciuni, eliberată de sudoare lăcomiei pentru lucruri efemere. Aceasta era viața pe care el o oferea, aceasta era o viață de pace durabilă, într-o lume zgomotoasă și tulbure.

Ester se simțea ca învăluită de vraja cuvintelor lui și îndată i se păru că toată tensiunea adunată în trup îi dispare și un calm desăvîrșit pune stăpînire pe toată ființa ei Niciodată pînă acum nu-și dăduse seama că fusese într-o continuă încordare și zbucium. Calmul și pacea! Tîmplarul făcea apel la spiritul ei. El tocmai definea termenii acestei păci sufletești. Oricine o poate dobîndi; nu trebuie decît să o ceri, trebuie s-o cauți, trebuie să te străduiești să o obții și, dacă este nevoie,

să suferi pentru ea Este ca apa vie pe care o scoți dintr-un izvor nesecat. Cînd ai băut o dată, nu mai poți trăi fără ea. Te poate costa multe sacrificii, dar vei vedea că merită prețul. Ester asculta visătoare și i se păru că nici un preț nu este prea mare. Poate așa se va simți mîine. ! Oricum, i se părea că îi este la îndemînă astăzi, aici, sub vraja glasului său.

Pacea personală, spunea Tîmplarul, îți dă o putere personală; nu aceea pe care lumea o oferă pentru satisfacerea ambițiilor, ci puterea, forța păcii Împărăției Tatălui! Dacă trebuie să lași totul pentru obținerea păcii interioare, fă-o! Dacă un asupritor îți cere haina de pe tine – dă-o, dacă-ți cere cămașa – dă-o și pe aceasta, dar păstrează-ți pacea. Nu căuta dreptatea. S-a vorbit mult prea mult despre dreptate, dar nu despre milă.

Există o veche zicală, continuă el, în care străbunii noștri credeau și o puneau în practică: „Ochi pentru ochi, dinte pentru dinte"

Ester fusese crescută în spiritul acestei zicale. Indiferent de nedreptatea pe care ți-o face cineva, acest cod nescris al dreptății recomandă să plătești la fel, însă Tîmplarul sfătuia ca acest dicton să fie îndreptat în folosul păcii și al milostiveniei. De acum încolo – dacă vreți să dobîndiți o viață fericită - va trebui să nu faceți altora ceea ce vouă nu vă place. ci să faceți altora ceea ce vă place și vouă. Viața fericită suna foarte atrăgător Ester îi și simțea parcă mireasma și bogăția. Închise ochii și se lăsă transportată; apoi, brusc, scuturâ capul și își aminti că are de împlinit un jurămînt făcut în spiritul acestei zicale: „ochi pentru ochi, dintre pentru dinte"

Tîmplarul încheia acum cuvîntarea și, spre surprinderea mulțimii, se așeză jos, pe iarbă, părînd istovit. Oamenii începură să se agite; unii își îndreptau spatele și își întindeau picioarele amorțite de o prea îndelungată neclintire Smulsă din reverie, Ester privi spre Hanna care părea și ea cuprinsă de aceeași stare, dar nu-i adresă nici un cuvînt și o privi buimăcită; după un timp, femeia spuse:

– Ester! Nimeni pe lumea asta n-a vorbit vreodată ca el

– Se petrece ceva foarte neobişnuit, încuviinţă Ester.

Hanna se aplecă mai mult spre ea şi tocmai era pe punctul să mai facă o observaţie cînd un murmur se ridică din rîndul mulţimii care începu să freamăte din nou

Doi copii – un băieţel de şase şi o fetiţă de patru ani – alergară şi urcară în grabă mica pantă a colinei pe care se afla Tîmplarul şi i se aşezară fiecare de-o parte şi de alta Poate că el le făcuse semn Dar nu – deoarece mamele lor se şi grăbeau să-i aducă înapoi Tîmplarul întinse braţele, părînd că insistă ca micuţii să rămînă cu el. Îndată, alţi copii se desprindeau de lîngă părinţii lor şi alergau spre el. Tot mai mulţi copii se îmbulzeau să ajungă cît mai aproape de el. Cu toţii se aşezară la picioarele lui, clipind des în lumina soarelui, părînd absorbiţi de ceea ce le spunea cu un glas ce nu putea fi auzit decît de ei. Ca urmare a acestei invitaţii irezistibile, o mulţime de alţi copii năvăliră din toate direcţiile poticnindu-se nepăsători de picioarele peste care treceau. Printre ei, o mică făptură trudea jalnic în sus încercînd să urce pe pantă, sprijinindu-şi trupul firav în cîrje Observîndu-l, Tîmplarul făcu semn copiilor să se dea la o parte şi să-i facă loc băiatului infirm

Din piepturile celor aflaţi destul de aproape pentru a vedea ce se întîmplă, izbucniră exclamaţii de uimire. Tîmplarul, fără să-şi întrerupă blînda convorbire cu cei mici, întinse o mînă după cîrja copilului Băiatul ezită înainte să i-o dea, dar apoi rămase drept pe ambele picioare şi încrezător. Încercă să facă un pas, apoi altul şi altul, după care, uimit şi el de ce i se întîmplase, îngenunche şi îşi ascunse faţa în poala Tîmplarului, plîngînd cu suspine. Tot aşa făcură şi ceilalţi

Vocea lui deveni apoi vibrantă şi se adresă întregii adunări:

– Aceşti copii vin la mine pentru că, în nevinovăţia lor, ei aparţin Împărăţiei Tatălui Şi dacă voi vreţi să intraţi în această împărăţie, trebuie să veniţi cu inimă de copil.

El li se adresă din nou copiilor, care se ridicară cu toţii

Copilul care fusese schilod cobora acum panta cu ochii scînteietori. Atentă la întîlnirea băiatului cu părinții, care se înghesuiau în față pentru a-i veni în întîmpinare, mulțimea nu observă numaidecît că Tîmplarul se retrăsese de cealaltă parte a colinei. Oamenii rămăseseră pe loc, socotind că după ce se va odihni – deoarece părea cu adevărat foarte obosit – el se va întoarce și le va vorbi din nou. Curînd însă deveni clar că întîmplările din ziua aceea luaseră sfîrșit. În grupuri și pe familii, lumea începu să se împrăștie. Mai că nu se auzea nici o discuție în timp ce imensa aglomerare de oameni se destrăma și se îndrepta înapoi, spre drumul principal.

Hanna și Ester, mînă în mînă, prea emoționate pentru a putea vorbi, își tîrau încet picioarele alături de oamenii adînc tulburați de cuvintele auzite care le-au permis să arunce o scurtă, misterioasă privire într-o împărăție ce nu aparținea acestei lumi...

Mult înaintea lor, Simon mergea cu pași mari, singur, cu umerii aduși și capul plecat. Cînd îl zăriră, femeile se priviră mirate, dar nu-și spuseră nimic o bucată de drum, apoi Hanna murmură:

– Acum știu ce-l frămîntă pe Simon. E vorba de Iisus.

Santinela, un tînăr înalt și chipeș, păși cadențat și ferm în fața temniței cînd Ester își făcu apariția în dimineața următoare, aducînd tava de mîncare pentru Ioan. Deveni imediat atent la apropierea ei, o salută politicos și o cercetă deschis, apoi încuviință cu o privire luminoasă.

– Ai venit să-l hrănești pe prizonier? întrebă el, în ciuda evidenței, și cînd Ester zîmbi dînd afirmativ din cap, tînărul adăugă: E un tip norocos!

– Da... este oare? rosti Ester tărăgănat. Un loc atît de frumos pentru a-ți petrece aceste minunate zile de toamnă!

– Dă-mi mie tava, spuse santinela și puse jos lancea, întinzînd spre ea. I-o dau eu și, în timp ce el mănîncă, noi ne vom cunoaște mai bine. Numele meu este Algerius.

– Şi al meu este Ester Ea zîmbi, dar nu-i dădu tava. Fata de la bucătărie, Claudia, pe care o aşteptai în locul meu, îţi trimite nişte tură dulce. Eu mă duc să-l hrănesc.

– Nu ştiu nimic despre asta, ezită santinela, scoţîndu-şi coiful greu şi frecîndu-şi sprîncenele. Dacă află căpitanul, mă biciuieşte. Şi apoi – vocea lui coborî conspirativ – mi-ar face plăcere mai degrabă să stau aici şi să discut cu tine.

– Despre ce? întrebă ea cu o răceală bruscă.

Algerius îşi puse din nou coiful şi îşi luă lancea.

– Spui că o cheamă Claudia?

– Da! Am eu grijă de prizonier şi nu trebuie să te grăbeşti să te întorci

– Atunci uite cheia.

– Am şi eu una.

– Sigur nu ţi-e frică?

– De prizonier? Nu, dimpotrivă, mi se pare chiar foarte respectuos. Ea puse tava jos, pe lespedea de la intrare

– Nici mie nu-mi este, mormăi tărăgănat santinela cu un rînjet.

Îi dădu timp lui Algerius să se depărteze, apoi deschise uşa şi îl pofti pe Ioan să iasă la soare

– Am auzit că i-ai spus santinelei numele tău, zise Ioan, cînd se aşezară amîndoi.

– N-ai vrea să-mi spui Ester? Îi dădu o cană cu suc de struguri pe care el îl mirosi neîncrezător Nu este fermentat, spuse ea. L-am stors acum cîteva minute. Claudia mi-a spus că nu bei vin.

– Eu sînt un nazarit. El atinse cana cu buzele ca să guste, apoi sorbi cu poftă.

– Cei din Nazaret nu beau vin?

– Asta nu înseamnă că sînt din Nazaret Sînt un nazarıt, ceea ce este cu totul altceva. Există un ordin monastic cunoscut la noı sub numele de nazariţi. Noi facem un jurămînt sau, ca în cazul meu, acesta îţi este impus încă de la naştere: curăţenıe, sărăcie, abstinenţă

Ester îi oferi apoi castronul cu turte din făină de grîu. Ioan puse cana jos şi rupse o bucăţică de turtă.

– Asta nu mi se pare cinstit, îndrăzni ea, să ţi se impună un jurămînt încă din pruncie.

– Dar n-am regretat asta niciodată, replică el Este o viaţă bună. În ochii lui adînci apăru o licărire neaşteptată Iar numele meu este Ioan. Mi-ar face şi mie plăcere ca, după o atît de lungă absenţă de acasă, să-mi aud numele rostit de un prieten

– Ce viaţă însingurată ai avut!

– Nu, pînă de curînd. Mi-am petrecut mulţi ani în singurătate, urmîndu-mi jurămîntul de nazarit, dar aceştia i-am petrecut sub cerul liber. Şi n-am fost nefericit. Dar aici, în închisoarea asta întunecoasă, sînt tare mîhnit, fără prieteni şi ciudat de copleşit de presimţiri. Se întoarse către ea şi o privi neliniştit. Spune-mi, fiica mea, l-ai putut vedea?

Ea spera să amîne cît mai mult cu putinţă aceste întrebări, fiindcă nu se simţea încă pregătită să răspundă satisfăcător.

– Da, Ioane, l-am văzut şi l-am auzit ieri după-amiază. Era o mulţime cum nu am mai văzut pînă acum. Oamenii se adunaseră în jurul lui, pe pajişte nu departe de Betsaida. Am fost uimită să văd atîta lume. Mă întrebam de unde veniseră Era.

El îi privea atent expresia feţei în timp ce fata se străduia să întîrzie momentul cînd va trebui să-i spună ce fel de om văzuse Pentru a-i curma ezitarea, el spuse.

– Ai fost dezamăgită, bănuiesc!

– Nu, Ioane. Nu am fost dezamăgită, dar mă tem că tu vei fi Acest om nu pare să fie un răzbunător. El vorbeşte cu cel mai blînd şi mai captivant glas pe care l-am auzit vreodat, o voce calmă, care îţi dă o mare linişte interioară. El nu vorbea despre pedepsirea nelegiuiţilor, nici nu spunea că cei puternici vor fi răsturnaţi din scaunele lor şi nici că cei săraci le vor lua locul. Vorbea însă de pace şi curaj pentru cei sărmani Ester făcu o pauză lungă Şi copilaşii se strîngeau în jurul lui şi... a vindecat un băieţel infirm

Ioan își pironi privirea pe ușa închisorii și oftă adînc.

– Ia-o de la capăt, spuse el brusc, și povestește-mi totul.

Ester începu astfel cu începutul și-i povesti tot ce-și putea aminti: lumea care alerga pe drum, gonind spre locul unde vorbea, imensa gloată adunată pe pajiște și glasul liniștit care străbătea pînă departe și care părea totodată că nu-ți vorbește decît ție, liniștea și senzația aceea stranie de pace...

– Încă mai păstrez și acum puțin din acest sentiment, adăugă ea visătoare. În timp ce el vorbea, această pace ciudată punea stăpînire pe mine atît de profund, încît aș fi dorit mai mult ca orice pe lume să nu mă părăsească niciodată.

Conștientă că Ioan se trezise din visarea lui și că o ascultă cu cea mai vie atenție, fata se întoarse către el și continuă:

– Cred că fiecare din cei de față simțea la fel ca mine. Speram să nu se oprească niciodată, deoarece, în timp ce vorbea, inima mea vibra de emoție și tot ce mă frămîntase pînă atunci era uitat cu desăvîrșire.

– După cît se pare, interveni Ioan, glasul său lucrează ca o vrajă asupra spiritului oamenilor, nu-i așa?

– Sigur că tu înțelegi acest lucru, spuse Ester, pentru că atunci cînd te-am auzit vorbind mulțimii, toți îți ascultau glasul cu cea mai mare atenție.

– Dar vocea Tîmplarului este altfel, bănuiesc!

Ea clătină ușor din cap, căutînd cuvintele care ar putea ilustra cel mai bine diferența fără să-l jignească.

– Glasul tău, Ioane, m-a uluit și m-a făcut să mă tem pentru ce va să vină, în timp ce glasul Tîmplarului m-a liniștit și mi-a adus pacea Pacea pe care o mai simt puțin și azi; simt însă cum mă părăsește treptat, cîte puțin, și-mi pare rău. Se opri din nou și rămase tăcută. Știi, reluă ea deodată, parcă cu mai multă convingere, eu cred că dacă cineva vrea cu adevărat să-l cunoască mai bine – să stea un timp alături de el – poate învăța cum să și-o păstreze!

– Poate mai sînt și alții care cred astfel, presupuse Ioan. Nu ți-ai dat seama dacă se aflau lîngă el prieteni mai apropiați?

– Nu, nu știu, n-am observat pe nici unul care să-i țină tovărășie acolo, pe colină, și nici atunci cînd s-a îndepărtat de mulțime nu l-a urmat nimeni

– Ester, de ce nu încerci să te apropii de el și să stai cu el față în față? spuse Ioan. Dacă el e atît de bun, blînd și binevoitor, de ce n-ar vrea să-ți vorbească?

– Dar ce drept aș avea eu să-i acaparez atenția numai pentru mine, cînd și așa el este copleșit de atîta lume?

– Du-te la el cu un mesaj din partea mea! spuse Ioan poruncitor Spune-i că mi-am dat viața pentru a prevesti venirea Celui Uns. Întreabă-l dacă știe ceva despre asta – despre mine! Întreabă-l în numele meu dacă el este Cel pe care l-am prezis sau trebuie să așteptăm venirea altuia!

Ester zîmbi ușor și clătină din cap.

– Mă tem că n-am să pot face acest lucru El nu e genul de om care să discute astfel de lucruri.

– Dar eu trebuie să știu! Nu vezi că întreaga mea viață depinde de asta? Nu vrei să încerci?

– Lasă-mă să mă mai gîndesc, răspunse ea calm Asta e o sarcină grea pentru o fată

– De acord, încuviință Ioan Este într-adevăr o misiune de mare răspundere pentru o fată sau pentru oricine altcineva: pentru un un rabin, pentru Marele Preot sau chiar pentru tetrarhul însuși! Dar tu ți-ai asumat deja o foarte serioasă și primejdioasă misiune. ceea ce dovedește curajul de care ești capabilă. Fă asta pentru mine! O privi insistent, văzînd-o hotărîtă și tăcută, și așteptă.

– Voi încerca, șopti ea în cele din urmă

Mai devreme, în dimineața aceleiași zile, a douăzeci și șasea din Tișri – o dată memorabilă pentru Simon – el se trezi în cabina strîmtă a corăbiei sale, hotărît să plece din nou prin țară, în căutarea mulțimii care-l urma pe Iisus. Era hotărît de asemenea ca, dacă împrejurările aveau să-i permită, să încerce

să se apropie cît mai mult de Tîmplar pentru a-i fi de folos şi a ţine deoparte mulţimea care îl asalta, ferindu-l de grosolănia oamenilor. Nu dormise mai toată noaptea, gîndindu-se ce ar trebui să facă, imaginîndu-se alături de Iisus pe care-l proteja cu statura lui impozantă, ferindu-l de năvala oamenilor, admonestîndu-i pe cei mai insistenţi. Bineînţeles că trebuia să facă cineva asta pentru Iisus şi de ce să nu fie el acela? El este înalt şi puternic şi lumea ar putea să asculte de cererea lui de a păstra ordinea.

Era singur pe corabie pentru că la căderea nopţii îl trimisese acasă pe tînărul Tadeu. Dorise să rămînă singur cu gîndurile lui şi nu ar fi vrut ca băiatul să sufere socotind că starea lui de spirit i se datorează cumva lui.

Înspre răsărit mijea o geană de lumină gri-albăstruie ce prevestea ivirea zorilor. Negura toamnei plutea deasupra apei, învăluind ţărmul într-un linţoliu cenuşiu.

Simon se îndreptă spre puntea din faţă, coborî o găleată cu care scoase apă şi se spălă pe faţă. Simţindu-se mai înviorat, muşcă dintr-o turtă trimisă de Hanna. Mesteca fără poftă, preocupat în continuare de posibilele întîmplări ale zilei care tocmai începea.

Se duse la pupă, încălecă bordul şi de pe puntea lui „Abgail", trecu pe cealaltă corabie „Sara" se rezemă de balustrada tribordului şi scrută zarea spre munţii dinspre soare-răsare. Întregul lanţ de munţi apărea acum într-o lumină rozalie; privirea îi alunecă apoi pe ţărmul dinspre miazănoapte-răsărit. Dacă ceaţa s-ar fi ridicat puţin, ar fi putut vedea dacă vechea ambarcaţie a lui Iafet sau ce mai rămăsese din ea mai plutea încă pe mare.

Crezu că aude o voce pe ţărm şi întoarse capul, clipind des, încercînd să străpungă negura. Dar nu văzu nimic.

– Heei! Heei! strigă el cu mîna pîlnie la gură.

– Heei! se auzi vocea, dar Simon se întreba dacă nu cumva era ecoul propriului său glas; dar nu, nu semăna cu vocea lui.

Inima începu să-i bată cu putere în piept. Aşteptă şi ascultă, cu mîna pîlnie la ureche

Zorile începeau să se ridice, trecînd peste munţi şi revărsîndu-se deasupra mării. Scrută în continuare zarea prin ceaţa care se risipea, dar care încă ma învăluia ţărmul şi conturul vag al unei siluete ce se profila la marginea apei.

Străinul îi făcu semn cu mîna, iar Simon, după un moment de ezitare, îi răspunse cu acelaşi gest. Ici şi colo ceaţa se ridicase de-a binelea şi îl văzu din nou pe străin făcîndu-i cu mîna, strigîndu-l pe nume.

– Simon!

Nu mai încăpea nici o îndoială asupra acelui glas! Nu exista nici un altul asemănător în lume şi nici nu existase vreodată!

– Vin îndată! ţipă Simon sugrumat de emoţie. Îşi simţea gîtlejul uscat şi mîinile îi tremurau în timp ce cobora în bărcuţa care se clătina deasupra apei. El era vîslaş iscusit, dar oricine l-ar fi observat acum ar fi gîndit contrariul cînd i-ar fi văzut stîngăcia şi lipsa de îndemînare. Distanţa părea mare, dar în cele din urmă ajunse şi trase gîfiind bărcuţa pe nisip

Vlăguit de emoţie, cu chipul crispat, se trezi buimăcit sub privirea calmă şi prietenoasă a lui Iisus. Simon se aruncă în genunchi. Îi simţi mîinile făcătoare de minuni pe umerii săi încovoiaţi şi imediat îşi zise că era aceeaşi senzaţie pe care o simţise cînd mîinile lor s-au atins acolo. la Hammath.

Acum Iisus îi vorbea liniştit, dar ferm.

– Simon, fiul lui Ionas, am nevoie de tine.

– Dar eu sînt un om păcătos, Stăpîne! mărturisi Simon copleşit

– Eu tocmai pentru asta am venit, să-i salvez pe păcătoşi, fiule, răspunse Iisus

– Cum te pot ajuta, Stăpîne? Nu sînt decît un pescar. Acum glasul lui Simon de-abia se auzea, sugrumat de emoţie.

– Vei rămîne mereu pescar, Simon, spuse Iisus, însă începînd de azi, vei pescui oameni!

Cu umilință, Simon se înclină adînc și ochii i se umeziră. Acum mîinile dătătoare de forță se odihneau pe părul lui des și pescarul se simți cuprins de o ciudată însuflețire

– Vino! spuse Iisus cu blîndețe. Scoală-te, Simon, și urmează-mă!

Și Simon se ridică.. și îl urmă pe Iisus!

În loc să-l conducă pe Marele Pescar spre drumul mare și apoi spre miazăzi, spre Betsaida și ținutul din apropiere de Hammath – așa cum se așteptase Simon – Iisus o luă către miazănoapte, mergînd de-a lungul țărmului

Îi ceruse lui Simon să-l urmeze și el ascultase; înaintau prin nisip, iar Simon se ținea în urma lui cu cîțiva pași fără prea mare efort pentru că Iisus mergea încet

În felul acesta merseră în tăcere vreo jumătate de milă.

Marelui Pescar i se păru ciudat că acceptase să-l urmeze pe Tîmplar atît de repede și fără să crîcnească, fără să-l întrebe măcar încotro se îndreaptă El avusese de gînd să plece azi prin țară și să-i slujească de bunăvoie drept scut protector împotriva hărtuielii nemiloase a mulțimii El credea că poate face acest lucru fără să-și schimbe cu nimic convingerile. Acum se părea însă că era așteptat să i se alăture cauzei lui Iisus și să „pescuiască oameni" Dacă cineva, de exemplu slujnica Anna de la palat, l-ar fi întrebat cu o săptămînă în urma ce ar gîndi dacă i s-ar cere să se numere și el printre cei ce-l urmează pe Iisus, el ar fi tras o înjurătură și ar fi scuipat pe pămînt

Acum însă îl urma pe Iisus – și încă avînd un ciudat simțămînt de pace: calmul misterios care-l stăpînise o vreme, ieri după-amiază, revenise acum

Vechea corabie a lui Iafet plutea leneș la ancoră, la vreo treizeci de iarzi de coastă, și o bărcuță sălta zglobiu la pupa ei Fără îndoială, băieții Zevedeu erau la bordul ei, pregătindu-se să plece la pescuit în larg

Iisus încetini pașii și se opri. Se întoarse și-l privi pe Simon cu un zîmbet cercetător, apoi privirea îi alunecă pe mare. Simon stătea alături de el nehotărît, frecîndu-și bărbia După un moment de cugetare, se duse spre una din bărcile aflate pe țărm, o împinse în apă, se urcă în ea, luă vîslele și începu să vîslească spre țarcul cu rezerva de pește viu.

Cu fața la pupa, el îl privea pe Iisus care rămăsese pe țărm. După o vreme, Simon ajunse la corabia pe care îl aștep-tau Iacob și Ioan Iisus flutură mîna, se întoarse și se îndreptă spre miazăzi către drumul mare.

CAPITOLUL IX

După două săptămîni de căutări de la dispariția Farei, toată lumea în afară de Voldi renunță să creadă că fata ar mai putea fi în viață.

Cu o perseverență neobosită, dar și cu speranțe din ce în ce mai slabe, credinciosul tînăr își continuă căutările, scrutînd fiecare porțiune de teren pe care l-ar fi putut străbate în nesăbuita ei goană nocturnă.

Merse chiar pînă acolo încît cercetă prăpăstiile și văgăunele adînci, neexplorate de el pînă atunci, în care ea ar fi putut să cadă; se afundă în mărăcinișurile unde s-ar fi putut pierde, întrebînd fiecare păstor de pe pășuni atît de îndepărtate încît era imposibil să-i poată oferi vreo informație. Pe îndurerata Ione o exasperase cu întrebări pînă ce aceasta dispărea la vederea lui.

Ione cea de altădată, echilibrată și stăpînită, era acum vrednică de milă. De la moartea lui Arnon și dispariția Farei, regele Zendi preluase slugile neajutorate; cele mai vîrstnice se acomodaseră îndată obiceiurilor bine cunoscute ale gospodăriei regale. Dar neconsolata sclavă greacă părea buimăcită. Toți credeau că Ione era pe cale să înnebunească

După cum se spunea, Ione stătea toată ziua singură, în cel mai îndepărtat colț al locuinței servitorilor, izbucnind din cînd în cînd în văicăreli isterice; iar cînd cineva se apropia de ea, se retrăgea înfricoșată și cu privirea rătăcită, de parcă se

aştepta să fie lovită Pus la curent cu starea ei jalnică Voldi îşi pierduse şi el orice speranţă că fata i-ar mai putea furniza vreun indiciu.

Desigur, erau mulţi aceia care-şi aminteau de teribilul jurămînt pe care îl făcuse Fara cînd nu era decît o copilă, însă hotărîrea ei de a porni într-o aventură atît de iresponsabilă întrecea orice închipuire.

Pentru a curma aceste speculaţii şi mai cu seamă pentru a-l convinge pe nestăpînitul Voldi să nu-şi ducă la împlinire hotărîrea de a o căuta în îndepărtata Galilee, regele şi consilierii lui au ţinut o consfătuire, întorcînd lucrurile pe toate feţele. La sfîrşit Voldi a fost chemat să afle rezultatul discuţiilor.

Descurajat şi bolnav, pentru că oboseala şi neliniştea nopţilor nedormite îl dovediseră în cele din urmă, el asculta răvăşit cînd regele Zendi îi comunică părerea unanimă. Era credinţa lor fermă, declară solemn Zendi, că nici o femeie tînără în deplinătatea facultăţilor sale mintale – aşa cum părea Fara – nu ar fi încercat o expediţie solitară într-o ţară ostilă, cu intenţia de a-i asasina regele straşnic păzit Aceasta era judecata înţeleaptă a consiliului, care socotea că orice efort în vederea căutării ei în partea aceea însemna un act de curată nebunie.

– Un detaşament de vreo mie de călăreţi încercaţi ar putea risca un atac al fortăreţei tetrarhului Antipa, situată la douăzeci de mile dincolo de Iordan, continuă Zendi; dar ca o fată de şaptesprezece ani să călătorească neînsoţită peste şaptezeci de leghe, într-un teritoriu înţesat de bandiţi, pentru a se răzbuna pe un rege în propria sa fortăreaţă, asta era o absurditate prea mare pentru a fi crezută chiar şi de un tînăr curajos şi viteaz pe care loialitatea, dragostea şi mîhnirea l-au dus la disperare.

Cînd Zendi termină de vorbit, urmă o lungă tăcere care sugera că Voldi îşi putea pleda cauza dacă dorea, dar el nu spuse nimic Bătrînul Dumah îşi drese glasul şi luă cuvîntul

– Chiar dacă ea a fost destul de nesăbuită să încerce o

astfel de aventură, cu siguranță că pînă acum a dat de o sumedenie de necazuri.

Voldi tresări şi ridică imediat capul

– Vreți să spuneți, domnule, că ea ar putea fi chiar întemnițată?

– Poate şi mai rău, murmură Dumah

Față de această afirmație, Voldi țîşni de pe locul său şi căzu în genunchi înaintea regelui, strigînd:

– Nu mai pot îndura această stare de lucruri, sire! Vă implor, lăsați-mă să plec în căutarea Farei printre iudei!

Bătrînul Mişma, aflat alături de rege, îi şopti ceva. Zendi îi făcu semn lui Voldi să se ridice şi îi spuse să aştepte afară. O oră bună se scurse pînă să fie chemat. Consilierii se ridicaseră de pe locurile lor şi păreau nerăbdători să plece.

– La cererea onorabilului tău bunic, îți permitem să pleci. Îți vom da un certificat de cetățean arab cerînd liberă trecere prin toată Iudeea. Îți dai seama că acest document nu are aceeaşi valabilitate ca în Macedonia, Petra, Cipru sau Roma Dacă în Iudeea sau Galileea vei da de bucluc, e treaba ta, fiule Noi îți dorim numai bine, dai de se va întîmpla să nu te întorci, să ştii că nimeni nu va porni în căutarea ta

În timp ce Zendi vorbea, ochii plini de recunoştință ai lui Voldi se opriră pe fața întunecată a bunicului său. Ce om minunat era Mişma! Cînd regele termină de vorbit, Voldi se înclină adînc, iar Zendi îi puse o mînă pe umăr şi îi ură drum bun.

– N-ar fi trebuit să te las, adăugă el.

– Dacă Maiestatea voastră ar fi fost în locul meu, îndrăzni Voldi, sînt sigur că ați fi încercat

– Ce arme vei lua cu tine? se interesă Zendi.

– Doar un pumnal, sire!

– Foarte bine; e mai bine să nu porți arme vizibile şi încearcă să eviți pe cît posibil orice dispută, oricît de măruntă. Şi nu scoate pumnalul decît dacă ai intenția să-l folosești. Încă ceva: trebuie să dispui de o sumă de bani convenabilă

Inima lui Voldi tresări. El nu se gîndise deloc la bani, nu purtase cu el niciodată şi nici nu avusese ocazia să-i folosească vreodată. Dar bătrînul Mişma îl uşură îndată de această grijă.

– Băiatul va dispune de fonduri îndestulătoare, sire.

Voldi apucă mîna bunicului său şi o strînse cu căldură. Zendi coborî de pe podium şi dădu să plece, dar se întoarse şi adăugă:

– Arabia ar trebui să se mîndrească cu voi doi.

La rugămintea lui Mişma, Voldi îl însoţi acasă. Nu-l văzuse de mult timp pe bunicul său în şa şi inima îi zvîcni în piept de admiraţie, văzînd uşurinţa cu care îşi strunea armăsarul murg. Ţinuta lui tinerească în şa contrasta puternic cu faţa adînc brăzdată de trecerea anilor. Schimbară puţine vorbe înainte să ajungă la poarta locuinţei consilierului, unde se opriră cu caii alături.

– Să ne luăm rămas bun, deci!

– Înainte de asta, te poftesc puţin înăuntru.

Decălecară şi intrară în locuinţa luxoasă a consilierului Mişma. Acesta dispăru pentru cîteva momente într-o încăpere alăturată şi se întoarse cu un chimir de curînd confecţionat Era burduşit cu bani şi aur, astfel încît Voldi era să-l scape cînd îl luă din mîna bunicului său

– Iată aici, băiete, suma de bani pe care ai moştenit-o

– Nu era primejdios să ţii asupra dumitale atîta avere?

– Da, e adevărat, dar nu o am de prea mult timp.

– Atunci înseamnă că te-ai pregătit special pentru mine.

– M-am gîndit, cel puţin cu două săptămîni în urmă, că ai să vrei să pleci după ea. Sînt foarte mîhnit, dar văd că nu te mai pot reţine!

Era un moment memorabil! Vorbeau încet, pentru că amîndoi erau adînc tulburaţi.

– Nu sper să te mai văd. Sînt bătrîn; glasul lui abia se mai auzea acum Vorbea ca pentru sine. Visam să ajungi consilier, dar acum trebuie să renunţ la asemenea vise. Fie că o vei găsi

sau nu, noi oricum am pierdut această ocazie... Dar, în sufletul meu, nu te pot condamna pentru asta... Cu cît îmbătrînesc, concepția mea despre valori se schimbă Fata este curajoasă. Nu e de mirare că tu o iubeşti într-atît încît să-ți rişti viața pentru ea. S-ar putea să nu o găseşti. Mă îndoiesc că ai să dai de ea Dacă e pierdută, nu te grăbi să te întorci Ai bani destui pentru încă multe alte călătorii.. Dacă o găseşti, însoară-te cu ea, dar nu o aduce aici. Veți fi amîndoi nefericiți.. Mişma se ridică anevoie şi îşi puse amîndouă mîinile pe umerii lui Voldi... Acum du-te, viteazul meu băiat, şi linişteşte-ți mama

După scena tulburătoare din propriul său cămin, unde Kitra, mama sa, se străduia din răsputeri să-şi domine durerea despărțirii, în cele din urmă nu se mai putu abține şi izbucni în lacrimi. Voldi se duse apoi în galop să-şi prezinte omagiile regelui, din mîna căruia primi prețiosul document de liberă trecere

În ultima clipă, se duse să-şi ia rămas bun şi de la credincioasa Ione, însă slugile nu au putut să dea de ea Încălecă pe calul său înalt şi negru şi se îndreptă în trap vioi spre cărarea care cobora în Valea Aisne

La o distanță de cîteva sute de iarzi în față, o femeie păşi dintr-un tufiş şi-i făcu semn cu mîna. Era Ione, subțirică şi răvăşită, dar surprinzător de însuflețită Niciodată nu puteai fi sigur de reacțiile unei minți rătăcite Ione, care se afundase într-o profundă melancolie şi tristețe, acum părea aproape fericită. Voldi îşi frînă calul şi se opri alături de ea.

– Bunul meu Voldi! strigă ea emoționată Du-te şi găseşte-o! Iată aici un mic dar pentru tine!

Fata îi înmînă un pachețel; era aproximativ de mărimea unei pernuțe de copil şi moale la pipăit. Era probabil o eşarfă pe care o împletise pentru el şi o învelise într-o pînză bine cusută pe toate părțile

– Să-l deschid acum, Ione? întrebă Voldi încurcat

– Nu, nu! Nu e timp pentru asta! E doar un mic dar. Ea se întoarse zîmbind misterios şi îi făcu din nou semn cu mîna. Mergi cu bine, Voldi, şi să ai parte numai de bine, îi strigă, în timp ce el dădea pinteni calului său Darik şi o porni în galop. Comportarea bizară a lui Ione îl tulbură, dar îi stîrni şi curiozitatea în acelaşi timp. Cu cîteva zile în urmă ea era de neabordat, deprimată şi cu privirea rătăcită, părînd ieşită din minţi. Acum însă aflase despre intenţia lui de a pleca în căutarea Farei în Galileea şi era fericită! Poate că ea ştia mai mult decît spusese despre cele întîmplate în noaptea aceea cînd Fara dispăruse. El încercase să afle adevărul de la ea, însă Ione jurase să rămînă mută. E posibil ca tăinuirea teribilului secret pe care-l deţinea să fi adus-o în starea jalnică în care se afla. În ciuda tuturor părerilor contrare, Fara se îndrepta neîndoielnic spre Galileea, intenţionînd să-şi ţină jurămîntul! Voldi era pe pista cea bună; nu exista nici o îndoială în această privinţă, dar cînd încerca să examineze mai serios posibilele nenorociri pe care Fara le putea întîmpina, îşi pierdea orice nădejde de a o mai găsi în viaţă şi nevătămată.

În noaptea aceea se opri pentru hrană şi adăpost la un han unde trăgeau de obicei caravanele în trecere, situat în mijlocul unei mici oaze de la extremitatea cea mai sudică a Mării Moarte. După o cină mizerabilă, pregătită de o bătrînă sfrijită şi morocănoasă, el se interesă pe lîngă hangiul ursuz, presupusul bărbat al bătrînei, dacă nu cumva fusese văzută prin partea locului o tînără şi frumoasă arabă, călare pe o iapă murgă, sau dacă se oprise pe aici cu vreo două săptămîni în urmă. Cînd Voldi văzu că posacul hangiu se încruntă şi scutură din cap, îl privi atent şi îl întrebă insistent:

– Eşti sigur că n-ai văzut-o?

– Cum aş putea uita o atît de ciudată şi plăcută făptură? Auzi, o femeie tînără care să călărească singură prin părţile astea! Nu, domnule! La naiba, o femeie tînără şi frumoasă pe aici... Poţi conta pe mine dacă e să-mi aduc aminte de o tînără

atrăgătoare! Bătrînul chicoti pe înfundate, iar cînd uscătiva lui nevastă îl privi amenințător, el rîse într-un fel dezgustător

Voldi făcu apel apoi la memoria bătrînei, dar nici aceasta nu-şi amintea să fi văzut o fată atrăgătoare, singură, călare, aici sau în altă parte, niciodată în viața ei.

Deşi era încă devreme după-amiază, nu-i mai rămînea nimic altceva de făcut decît să se retragă. Gazdele aprinseră un opaiț şi îi arătară sordida cocioabă care-i fusese atribuită pentru noaptea aceea. Îşi luă şaua la spinare şi se îndreptă spre mizera încăpere Era obosit, dar nu putea încă să adoarmă. Se aşeză pe marginea aşa-zisului pat. În lipsă de altă ocupație se hotărî să vadă ce-i dăduse Ione.

Scoase pachețelul din centură şi cu vîrful pumnalului îi desfăcu cu grijă legăturile Era o treabă migăloasă şi enervantă, pentru că Ione făcuse treaba bine. În sfîrşit, după ce reuşi să desfacă cusăturile fără să deterioreze pînza, scoase la iveală un obiect în fața căruia făcu ochii mari de uimire. Bucata de pînză ascundea o coadă lungă şi grea de păr împletit! A cui altcuiva putea fi decît a Farei?

Voldi o luă în mîini cu venerație, o lipi de obraz şi o sărută. Ochii i se umeziră şi treptat în mintea lui se făcu lumină cu privire la semnificația cadoului lui Ione. Îi scăpă o exclamație de surpriză şi totdată de bruscă înțelegere. Fara se ascunde sub înfățişarea unui băiat! Aşa încerca Ione să-i spună să nu facă cercetări în legătură cu o fată! Trebuia să caute un bărbat! Cum îndrăznise Fara să-şi asume un asemenea risc? Aici, sub ochii lui, se afla o dovadă netăgăduită că aşa procedase ea.

Sărmana Ione! Nu era atît de nebună pe cît se credea şi Voldi se înveseli, dar nu pentru mult timp. Bucuria lui se risipi îndată, lăsînd loc temerilor Cum putea Fara să-şi păstreze falsa identitate în împrejurări atît de vitrege? Mai curînd sau mai tîrziu va fi descoperită şi deghizarea ei se va solda cu ceva poate şi mai rău decît dacă şi-ar fi păstrat propria-i identitate

După ore de veghe se culcă cu prețiosul trofeu sub cap Trezit în zori, el o găsi pe taciturna lui gazdă trebăluind prin curtea gradjului.

– Vreau să te întreb ceva, spuse Voldi Nu ai văzut un tînăr arab pe aici acum vreo două săptămîni, călărind o iapă murgă?

– Da, unul ca ăsta am văzut, răspunse bătrînul. Era un tînăr frumos şi bine îmbrăcat. S-a oprit aici şi a dormit chiar în camera unde ai dormit azi-noapte.

– Ohh! Ce mai cameră, mormăi Voldi, strîmbînd din nas.

– Nici celuilalt arab nu i-a plăcut, replică bătrînul rînjind. Să-l fi auzit ce ieşea din gura lui...! Pe onoarea mea, tînărul ăsta înjura mai ceva ca un marinar beat În viaţa mea n-am mai auzit atîtea înjurături în gura cuiva. Unele din ele erau noi pentru mine, fiindcă nu le mai auzisem pînă acum

Voldi îl privi o clipă încruntat, apoi izbucni în rîs.

– E un băieţandru frumos şi necioplit, nu-i aşa?

– Da, domnule, într-adevăr! Trebuie să fi fost foarte bogat după felul cum se purta; ne comanda ca şi cum am fi fost scalvii lui, deşi trebuie să recunosc că nu era deloc zgîrcit.

– De ce nu mi-ai spus aseară, cînd te-am întrebat?

Bătrînul îşi frecă bărbia, apoi, ca şi cînd ar fi înţeles brusc despre ce este vorba, privi cu ochii săi vicleni şi spuse.

– Dar m-ai întrebat de o femeie tînără! îl contrazise bătrînul. Se poate că acest tînăr de care mă întrebi să fi fost femeia de care te interesai aseară? Îşi lăsă capul pe spate şi scoase nişte sunete ascuţite Bănuiam noi că e ceva ciudat cu el! Hai! Hai! Bine, bine, oricum trebuie să-ţi spun că în această oază n-am mai auzit vreodată pe cineva înjurînd astfel – şi să ştii că noi am avut în gazdă tot felul de oameni, mulţi conducători de caravane şi cămile!

În drumul său spre Engedi, Voldi izbucni în rîs de cîteva ori, dar avu şi momente de profundă mîhnire Hotărît lucru,

Fara juca pe miză mare. Ea putea înşela o pereche de bătrîni ursuzi şi ramoliţi la hanul unde trăsese, dar pînă în Galileea mai era cale lungă.

La Engedi, înfăţişarea unui tînăr arab care trecuse cu două săptămîni în urmă reveni îndată în memoria localnicilor întrebaţi.

– Un tînăr ţîfnos şi arogant? îl zugrăvi stăpînul hanului şi cînd Voldi dădu afirmativ din cap, el continuă: Da, îmi aduc aminte bine de el. Avea înfăţişare de om înstărit şi călărea o iapă zburdalnică, împodobită cu destulă argintărie pe căpăstru şi o cravaşă cu incrustaţii atît de scumpe că, în preţul ei, ar fi putut cumpăra totul din casa mea.

– Nu ţi s-a părut că acest tînăr era puţin nepoliticos? insistă Voldi.

– Da, puţin, rînji hangiul şi se încruntă Îmi trîntea la înjurături în vreo trei limbi: aramaică, arabă şi greacă, iar slugilor, în latină. Nimic nu-i era pe plac.

Voldi se străduia să fie serios, deşi cu greu îşi stăpînea rîsul.

– Ăsta-i individul pe care-l caut, spuse el, nu mai încape îndoială Cînd a plecat, nu ştii încotro a luat-o?

– Pe vechiul Drum al Sării. Spunea că se îndreaptă spre port şi dacă n-o fi fost jefuit înainte să ajungă acolo, a rămas în pielea goală în Gaza. Numai nebun să fii şi să ai curajul să te avînţi călare de unul singur prin văgăuna aia blestemată, chiar şi ziua în amiaza mare!

– L-ai avertizat în legătură cu pericolele astea?

– Nu, nu i-am spus nimic, răspunse hangiul Era atît de al naibii de sigur pe el şi apoi, nu era treaba mea să mă bag nepoftit în bucluc.

– Sper că prietenul meu va fi fost cu băgare de seamă, spuse Voldi cu mai multă încredere decît simţea.

– Cu gura pe care o are, cred că mai curînd ceilalţi trebuie să fie cu băgare de seamă, replică hangiul

– Da, şi cu pumnalul lui! completă Voldi, sperînd că spusese adevărul

În dimineaţa următoare, pe cînd călărea pe drumul principal, se simţi din nou stăpînit de gînduri negre. Cu cîte neplăceri nu se putea confrunta Fara în calea ei! La ce nu puteau recurge aceşti oameni ticăloşi ca să provoace ur călăreţ care nici măcar nu se sinchisise să-şi mascheze bogăţia şi rangul? Dar conducătorii ăştia de caravane cu nas coroiat şi privire vicleană, care-l priveau cu atîta făţişă neruşinare, de ce ar fi în stare dacă, la o cercetare mai amănunţită, deghizarea Farei ar fi descoperită? După cît se pare, fata înţelesese că, pentru a fi cît mai convingătoare în noul ei rol, trebuia să facă scandal şi să fie arogantă Voldi spera ca ea să nu exagereze în sensul ăsta. Putea să-i apară în cale cineva care să nu se lase impresionat de fanfaronada şi nelegiuirea ei Sărmana lui Fara dragă!. ! ea n-ar rezista prea mult într-o eventuală încăierare

În vechiul Hebron, el făcu cercetări la două hanuri, dar nimeni nu-şi amintea să fi văzut un tînăr arab cu înfăţişare prosperă, călărind o iapă murgă. După vreo două ore petrecute întrebînd în dreapta şi în stînga, Voldi hotărî că Fara trebuie să fi trecut prin oraşul istoric fără să se fi oprit El îşi hrăni şi adăpă calul, dejună în grabă la hanul principal şi o luă din nou la drum Acum trecea printr-un ţinut mai fertil, incomparabil mai atrăgător, şi întîlni destule căruţe trase de măgari încărcate cu pepeni, struguri, grîne şi nutreţ, îndreptîndu-se spre piaţă.

La cîteva mile la soare-apune de Hebron, în apropiere de o răscruce de drumuri Voldi zări un călăreţ care se apropia rapid şi care-i trezi interesul dat fiind frumoasa iapă pe care o călărea – mult prea de soi pentru înfăţişarea jerpelită a călăreţului şi care semăna izbitor cu Saidi, iapa Farei Bănuielile lui Voldi se adeveriră. Tipul îndesat şi slinos, cu o tunică zdrenţuită şi barba încîlcită nu-şi putea permite un cal de o asemenea valoare Pielea lui tuciurie îi trăda originea de

idumean, ceea ce nu era în favoarea lui Căpăstrul vechi şi ponosit era o încîlceală de curele şi funii din cînepă ce nu se potrivea deloc unui animal pursînge.

Pe măsură ce se apropiau unul de altul, şiretul idumean, conştient acum că era cercetat cu atenţie, înfipse sălbatic călcîiele în coastele iepei, hotărît să treacă repede şi neobservat. Voldi, la rîndul lui, îl îndemnă pe Darik să treacă drumul, blocîndu-i calea cu o frînă bruscă.

– Ce vrea să însemne asta? urlă idumeanul cu glas răguşit.

– Cum ai pus mîna pe iapa asta? întrebă Voldi furios.

– Cine vrea să ştie? ripostă idumeanul.

– Chiar eu, omule! strigă Voldi. Ea aparţine unui prieten al meu.. Aici, Saidi! Şi Voldi întinse mîna spre botul catifelat al lui Saidi, ale cărei nări începură să freamăte. Iapa ciuli urechile şi făcu un pas înainte, adulmecînd, în timp ce călăreţul ei o trăgea de frîu înapoi.

– Iapa este a mea! mormăi idumeanul rînjind Am cumpărat-o acum cîteva luni! Ia mîinile de pe căpăstru sau va fi vai şi amar de tine

– Nu-i adevărat, iapa asta a fost furată! Nu e a ta! Văd că te-ai descotorosit de şa şi de căpăstru. Poate îmi spui şi mie ce s-a ales de tînărul arab de la care ai furat-o?

– Şi dacă afli, ce-ai să-mi faci, flăcăule? şuieră idumeanul agitînd în aer un bici uzat. Mă laşi să trec sau nu?

– Nu înainte de a-mi răspunde la întrebare!

Idumeanul răspunse ducîndu-şi braţul înapoi şi plesnind puternic din bici pe lîngă faţa lui Voldi. Instinctiv, acesta ridică un braţ să se apere, dar capătul curelei muşcă din pielea gîtului. Biciul coborî din nou, de data asta peste crupa iepei. Apoi omul se dădu înapoi şi se întoarse să plece.

Nici arabul şi nici idumeanul nu păreau dispuşi să descalece pentru o luptă pe drumul public. Deja două căruţe de piaţă se opriseră, atrase de disputa lor. O caravană de cămile tocmai se îndrepta spre ei, venind dinspre asfinţit. Aparent temîndu-se

de bucluc, idumeanul dădu pinteni iepei, b ciuind-o sălbatic Scăpat de strînsoarea lui Voldi, calul țîșni.

La răscruce, călărețul idumean o luă spre stînga, pe un drum neumblat, ceva mai lat decît o potecă, cu Voldi pe urmele lui în plin galop. Ambii cai aveau experiență în întreceri. Parcurseră mai mult de o jumătate de milă pînă ce Darik ajunse alături de Saidi Drumul de țară se îngusta acum mărginit de tufișuri dese Deoarece Darik luase un avans de o lungime de gît, amîndoi caii erau atît de aproape unul de altul încît trupurile lor se atingeau Voldi, întorcînd capul, îi văzu pe idumean aplecat mult înainte, cu un pumnal îndreptat spre spatele lui. Voldi preveni lovitura vînjosului adversar cu o straşnică plesnitură de cravaşă în plină figură.

Urlînd de durere, idumeanul o obligă pe Saidi să intre în tufiş, unde, după o scurtă încercare de a se elibera, iapa se opri şi aşteptă cu nările fremătînde Idumeanul nu mai făcu nici o încercare să meargă mai departe. Descălecă, şi Voldi la fel. Era evident că idumeanul avea să fie un adversar neloial, aşa cum o dovedise pînă acum

Se dezbrăcară de haine, îşi scoaseră pumnalele şi se aşezară la o oarecare distanță unul în fața celuilalt. Idumeanul îşi pipăi rana sîngerîndă de pe obraz şi rînji.

– Îmi pare bine, flăcăule, că te-ai luat după mine, şuieră el. Aici e un loc mai sigur pentru ceea ce am de gînd să-ți fac. Încovoindu-se ca un taur furios, începu să înainteze şi să se legene în dreapta şi în stînga, tîrşindu-şi sandalele jerpelite pe pămînt, cu paşi mici şi calculați. Voldi rămase pe loc, în picioare, fără să facă un gest de apărare

Atunci idumeanul se ridică şi el şi îşi încrucişă brațele, aşteptînd nedumerit.

– Ai de gînd să stai acolo nemişcat şi să te laşi spintecat, fără să te aperi? Credeam că voi, arabii, sînteți luptători adevărați!

Voldi păru că nu aude provocarea. Privea cu ochii larg deschişi peste umărul idumeanului, în josul drumului

– Priveşte! strigă el îngrozit.

Tuciuriul său vrăjmaş întoarse brusc capul, să vadă ce putea veni din spate, şi Voldi se şi aruncă asupra lui. apucîndu-l zdravăn de încheietura mîinii care ţinea pumnalul şi imobilizînd-o. Idumeanul îşi duse braţul liber în spate, izbindu-l puternic de ascuţişul pumnalului arab.

Acum cu mîna dreaptă liberă, ridică arma îndreptînd-o spre inima lui Voldi, dar pumnalul îndemînaticului arab pară lovitura, făcînd o tăietură lungă şi adîncă în antebraţul idumeanului Sîngele ţîşnea acum din ambele lui mîini. El mai făcu o încercare disperată, dar rana de la braţ era prea gravă ca să mai poată aplica o lovitură eficace. Voldi îi prinse pumnul sîngerînd şi îl răsuci, eliberînd astfel pumnalul care-i căzu pe pămînt Îl apucă apoi de barba îmbîcsită, îi dădu capul pe spate şi îl ţinu aşa, cu lama plată apăsată pe gîtlejul lui slinos.

– De unde ai iapa? strigă Voldi. Răspunde-mi repede sau te omor!

Idumeanul scrîşni din dinţi şi încercă să se elibereze, dar nu izbuti decît să-şi mînjească barba cu sîngele de pe mîini Vîrful pumnalului se plimba uşor pe gîtul său jegos.

Cu aceasta, lupta se încheiase, genunchii matahalei cedară şi se prăvăli la pămînt, gemînd. Voldi desfăcu unul din desagii de la şa şi scoase un ştergar cu care-i legă strîns braţul.

– N-am de gînd să-ţi salvez viaţa, ticălosule, spuse el în timp ce-i înfăşura braţul, dar nu vreau să mori înainte de a-mi spune unde se afla această iapă cînd ai furat-o?

Sleit de puteri şi văzîndu-se învins, idumeanul mărturisi, era o poveste stranie, atît de ciudată încît cu greu putea fi inventată. Dar acum pentru Voldi se ridica o altă întrebare de ce să vrea Fara să se amestece într-o mulţime, pe o păşune din apropierea Iordanului, strînsă acolo să asculte un profet itinerant? Aşa ceva nu se potrivea cîtuşi de puţin cu intenţiile Farei!

– Nu, mormăi idumeanul, eu nu l-am văzut pe stăpînul

iepei. El a urmat gloata, iar la căderea nopții am găsit-o priponită puțin mai departe de celelalte animale. De altfel, spuse el, nu am văzut șaua și nici căpăstrul calului. El așteptase pînă ce tabăra adormise, apoi, după o oarecare împotrivire, care amenința să-l trădeze, condusese iapa departe de acolo.

. – Foarte bine, spuse Voldi, acum potolit. Cînd crezi că ai terminat de vărsat, vom merge împreună să-mi arăți locul unde ai găsit iapa priponită.

– Eu... eu nu sînt în stare de așa ceva, murmură idumeanul, sînt prea istovit.

– Ar fi trebuit să te gîndești la asta înainte de a încerca să-mi împlînți cuțitul în spate, nemernicule. Hai, ridică-te, iar dacă nu, îți despic îndată bandajul și atunci poți să rămîi aici și să zaci pînă crăpi!

Drumul de întoarcere la Hebron se dovedi anevoios și călăreții atraseră multe priviri din mulțimea celor care se scurgeau pe șosea. La primul jgheab cu apă, Voldi îl ajută pe idumean să coboare de pe cal și să-și spele puțin sîngele închegat de pe rană. Din fericire pentru amîndoi, nu întîlniră nici o patrulă. La răsărit de Hebron, ei făcură cale întoarsă și se îndreptară spre miazănoapte. Era tîrziu după-amiază cînd ajunseră la pajiștea de pe malul Iordanului. Iarba culcată și pămîntul bătătorit erau o mărturie a trecerii puzderiei de oameni.

– Acolo! arătă tîlharul cu fața schimonosită de durere. Acolo era priponită iapa.

Descălecînd, Voldi îl apucă pe Darik de căpăstru și cercetă atent împrejurimile Se întreba cum a reacționat Fara cînd a descoperit dispariția lui Saidi? Avea la ea destui bani ca să cumpere un alt cal? Fără îndoială. Nu plecase ea la drum lung fără bani. Imposibil de crezut, pe de altă parte, că pornise pe jos. Călătoria ei era și așa hazardată, fără să mai adauge și acest risc. Nu! hotărî el, Fara își procurase fără îndoială un alt patruped – de orice fel.

Şi acum ce va face cu Saidi? Nu era proprietatea lui; nu o putea vinde, dar nici nu o putea lua cu el. Călătoria lui implica destule pericole; era dificil să o strunească pe tărîmuri necunoscute şi îndepărtate de casă După un timp de gîndire, încălecă şi se opri în faţa idumeanului prăbuşit la pămînt. Mîngîie botul catifelat al iepei.

– Rămîi cu bine, Saidi, spuse el, ignorîndu-l cu desăvîrşire pe bandit. Îmi pare rău că te părăsesc, dar n-am ce face.

Fără a-i adresa vreun cuvînt idumeanului care zăcea neclintit, dar uluit de gestul arabului, Voldi porni în galop, întrebîndu-se unde, cînd şi dacă va da vreodată de urma Farei.

Socotind că trecuse prin destule emoţii pentru o zi, Voldi porni înapoi spre Hebron pentru a-şi petrece noaptea. În dimineaţa următoare, devreme, el se afla din nou pe drumul spre asfinţit, depăşi încrucişarea drumurilor unde cu o zi înainte îl întîlnise pe banditul idumean, apoi străbătu mica localitate adormită numită Adoraim, a cărei istorie sîngeroasă, dacă ar fi cunoscut-o, i-ar fi putut trezi interesul. Se oprea adesea şi îi întreba pe ţăranii întîlniţi în cale care-şi lucrau pămînturile prin apropiere, dacă îşi aminteau să fi văzut un arab tînăr în urmă cu mai bine de două săptămîni. Nu numai că nu căpătă informaţiile dorite, dar răspunsurile lor erau ostile şi indicau că nu manifestă nici un interes pentru călătoriile arabilor. Într-adevăr, păreau foarte necivilizaţi şi Voldi începu să facă speculaţii. cum ar răspunde un păstor arab dacă ar fi întrebat de un călăreţ iudeu, cu un statut social aproximativ asemănător lui, dacă nu a văzut cumva un alt iudeu pe drum cu cîtva timp în urmă. Păstorul l-ar fi blagoslovit desigur cu o seamă de înjurături, nu numai la adresa iudeului, dar şi a tot neamului lui, inclusiv unchi, bunici, urmaşi şi toată seminţia. Frumoasă lume!

Opririle sale ocazionale, deşi scurte, întîrziară considerabil planul lui de călătorie, astfel încît se lăsase deja seara cînd

ajunse în vechea şi sordida aşezare Lachiş, la încă cincisprezece mile depărtare de Gaza Luna era prea nouă ca să-i fie de folos unui călăreţ nocturn Se îndreptă către grajdul singurului han, care era gol. Semn rău, se gîndi Voldi Învăţase că acolo unde există loc destul de poposit, motivul este întotdeauna lesne de bănuit

Presupusul hangiu îi ieşi în întîmpinare, dar el hotărî că e mai bine să se ocupe personal de cele trebuincioase calului. În timp ce-şi ţesăla atent fidelul animal – o operaţie ce implica şi un dialog tainic cu calul, la care Darik contribuia cu cîte o mişcare a capului şi muşcînd în joacă – Voldi simţi în spatele lui o prezenţă tăcută Întorcîndu-se, dădu peste silueta unui bărbat la vreo patruzeci de ani, plăcut la înfăţişare şi bine îmbrăcat, evident un roman. Voldi se opri şi schimbă cu noul venit cîteva cuvinte amabile de salut.

– Eşti arab, bănuiesc, spuse romanul.

– Da, domnule! Mă numesc Voldi

– Numele meu este Mencius Caravana pe care o însoţesc este instalată la o depărtare de o milă, în partea de sus a drumului. Calul meu şchiopătează sau se preface Speram să găsesc pe aici un om priceput, un vraci de cai, dar văd că n-am şanse, iar grăjdarii ăştia nu ştiu nici măcar pe ce lume trăiesc.

– Vrei să mă uit eu la el? întrebă Voldi.

– Ţi-aş fi foarte îndatorat dacă nu-ţi cer prea mult, spuse Mencius. Se pare că voi, arabii, ştiţi totul despre cai.

– Nu chiar totul, protestă Voldi, dar ştim că obosesc şi ei după un drum lung şi cu cît sînt mai inteligenţi, cu atît şchiopătează mai tare

– Ai dreptate, chicoti Mencius, şi uneori ei uită care e piciorul cu pricina Oricum, se pare că al meu îmi spune adevărul Traversară agale de partea cealaltă a curţii interioare, unde un armăsar alb îşi rumega liniştit nutreţul Voldi se opri lîngă el şi îl urmări în tăcere timp îndelungat

pînă ce Mencius, nerăbdător, îl întrebă la ce concluzie a ajuns şi unde îl va consulta

– Încă nu, spuse Voldi preocupat, continuînd să-l studieze atent.

Armăsarul ridică piciorul drept din faţă, apoi îl lăsă binişor în jos. Atunci Voldi se apropie de îndată, îl bătu uşor cu palma peste crupă, îi pipăi chişiţa şi îi ridică piciorul să-l cerceteze. Mencius se apropie şi el.

– E prost potcovit, domnule, spuse Voldi. Copita asta a fost scobită mai profund decît copita dreaptă din spate, ceea ce i-a dezechilibrat mersul în porţiunea dintre chişiţă şi copită. Mencius chemă îndată o slugă şi întrebă dacă s-ar găsi în apropiere un potcovar, dar primi un răspuns negativ.

– Mă tem că prin părţile astea nu găsim un potcovar destul de bun pentru a ne fi de folos, adăugă Mencius.

– Nu e nimic, dar ne-am putea sluji de uneltele lui Dacă am găsi un astfel de atelier, aş putea face eu însumi această operaţie

– Vrei să spui că te pricepi să şi potcoveşti un cal?

Uimirea lui Mencius era atît de sinceră, încît Voldi rîse În drum spre potcovărie, el începu să-i explice că orice tînăr arab care călăreşte este şi vraci în acelaşi timp şi face acest lucru din instinct

– Eu nu las niciodată potcovarul să pună mîna pe piciorul lui Darik, spuse el, dar e drept că avem şi cîţiva mari meşteri. Voldi rîse din nou văzînd expresia de uimire copilărească a romanului şi adăugă: Potcovarii noştri sînt mai bine retribuiţi decît scribii poate de aceea arabii călăresc cu mai multă eleganţă şi pricepere decît citesc

Mencius se amuză la auzul acestor ciudăţenii, dar se pare că nu era sigur că aprobă lipsa de interes a tînărului arab chipeş faţă de educaţie. Pe Voldi îl plăcuse din prima clipă şi n-ar fi vrut să-l jignească considerîndu-l analfabet. Mencius – fără a face prea multă paradă – era puţin snob cînd era vorba de educaţie

Voldi își scoase tunica și i-o înmînă lui Mencius, care observă finețea țesăturii și lucrătura măiastră apoi, cu consimtămîntul potcovarului înmărmurit, alese cîteva unelte ruginite și reajustă cu îndemînare echilibrul defectuos al copitei, ținînd ferm piciorul calului între genunchi în timp ce bătea caielele, pentru a reduce efectul neplăcut asupra chișiței.

Înainte să termine operația, auzi deodată o discuție în greacă în spatele său Se întoarse și îl privi surprins pe Mencius, dar văzu că acestuia i se alăturase un alt roman, mai tînăr decît el și aparent subordonatul lui Mencius era cel care vorbea și, evident, nu se aștepta ca Voldi să înțeleagă.

– Privește, Pincus, cu cîtă îndemînare și pricepere lucrează, spunea Mencius. Iubește caii și de aceea vrea să-i scutească de suferință Auzi, cai! Să le consacri toată viața! Ciudat lucru și cu arabii ăștia. ..! Ei sînt isteți, dar toată știința lor se oprește la cai În rest, nu mai știu nimic!

Voldi terminase de potcovit, dar nevrînd să-l întrerupă pe roman din dizertația sa cu privire la modul de gîndire al arabilor, el reținu în continuare între genunchi piciorul armăsarului, masîndu-l ușor și ascultînd

– Uită-te de exemplu la acest băiat chipeș, cu aspect înstărit cu gesturi elegante și inteligent și care provine fără îndoială dintr-o familie bună; dar pariez pe cinci sute de sesterți că nu știe nici măcar să-și scrie numele!

Eu nu m-aș lua la întrecere cu Excelența voastră, spuse Pincus, dar cum veți afla dacă e așa sau nu?

– Ce-ar fi să-l întrebi direct? sugeră Voldi cu un zîmbet malițios.

Penibilul incident, care putea ofensa lesne pe oricine, contribui la împrietenirea celor doi Versat în ale diplomației, Mencius recunoscuse cu umilință că orice încercare de a se scuza ar face situația și mai penibilă Ceea ce îl îndemnă pe Voldi să adauge:

– Da, domnule, ai dreptate în legatura cu Arabia Eu nu

trebuia să ascult la discuția voastră, dar nici nu puteam pleca, iar cunoștințele mele de greacă sînt pur întîmplătoare, vă asigur!

Pincus care izbutea cu greu să-şi păstreze calmul, izbucni într-un hohot de rîs Întregul episod era prea ridicol ca să fie privit cu seriozitate. Voldi recunoscu, la rîndul lui, că situația era hazlie Mencius își depăși treptat stînjeneala Apoi, cu o demnitate desăvîrșită și cu respect, Mencius îl prezentă pe Pincus drept conducătorul caravanei pe care el o însoțea

Cînd tînărul roman se îndepărtă să dea instrucțiuni pentru trimiterea caravanei a doua zi, la Gaza, unde avea să aştepte în port, Mencius şi Voldi se mai întreținură o bucată de vreme. Ei cinară împreună și stătură pînă seara tîrziu, cînd se despărțiră. Cunoştința lor se transformă repede într-o prietenie. Amîndoi aveau acelaşi sentiment

Poate fără să-şi dea seama, Mencius îi deschisese noi orizonturi tînărului arab, care nu mai călătorise pînă atunci dincolo de fruntariile țării sale Voldi părea fascinat şi îl încuraja pe roman să-i vorbească despre călătoriile sale îndepărtate. Pe măsură ce-i explica mai amănunțit natura acestor peregrinări, Mencius îi destăinui fără rezerve că era un emisar al împăratului, angajat în diferite misiuni, mai cu seamă aceea de cercetare şi organizare în problemele atît de vaste ale Imperiului. Acum chiar se afla într-o asemenea misiune ce dura de mai multe luni. se afla în fruntea unei flote de zece corăbii ale Imperiului care făceau naveta între Brindisi şi Creta, cu îndatorirea de a-i zori pe tembelii cretani la minele lor pentru fierul pe care-l îmbarca şi-l trimitea la Roma. El reținuse una din corăbii şi pornea spre Cipru, unde organizase o caravană pentru a aduce cupru din minele lor interioare, iar cînd corăbiile se întorseseră de la Roma cu balast. el însoțise cuprul la Cezareea, unde avea să fie folosit în construirea de docuri largi.

– Ar trebui să rămîi cîteva zile la Cezareea, Voldi, dacă ai intenția să te îndrepți către coastă, îl sfătui Mencius. Imperiul

construiește acolo lucruri măreţe! Un dig lung din piatră de două mile şi un port minunat, menit să fie unul dintre cele mai mari porturi ale mărilor noastre

– Nu mi-am dat seama pînă acum că iudeii au atîtea de exportat, observă Voldi.

– Nu numai că au, admise Mensius, aproape şoptind, dar va veni o zi cînd Imperiul îşi va îndrepta toată atenţia spre dezvoltarea acestor meleaguri şi atunci să vezi comerţ!

– Să înţeleg că Roma are de gînd să subjuge complet Iudeea?

– Ei bine... şi Mencius se opri pentru a găsi cele mai potrivite cuvinte, cînd vei vedea noile cheiuri din Cezareea, cred că vei ajunge la aceeaşi concluzie... Oricum, presupun că orice s-ar abate asupra iudeilor, nu-i va deranja prea mult pe arabi.

– Nu ştiu, spuse Voldi nehotărît. Noi aşa am fost învăţaţi să credem, cu mulţi ani în urmă şi am încheiat cu ei o scurtă alianţă, pe care am regretat-o ulterior.

Mencius încuviinţă şi ridică din umeri.

– Desigur, îmi amintesc. Irod ajunsese să se teamă şi l-a căsătorit în grabă pe ticălosul de Antipa cu mica şi drăgălaşa voastră prinţesă, apoi a trimis-o acasă cu inima zdrobită.. Am întîlnit-o o dată.. era frumoasă! Pentru mine a fost întotdeauna un mister, de ce voi, arabii, n-aţi făcut scandal pentru ruşinea pe care v-a pricinuit-o?

Voldi se îmbujoră uşor şi admise cu jenă că arabii reacţionează uneori cu întîrziere cînd e vorba să-şi „plătească datoriile" După o pauză, el adăugă:

– De altfel, e o poveste lungă, Mencius

– Aş dori să o cunosc mai bine, declară Mencius cu un entuziasm neaşteptat, descumpănindu-l pe arab care schimbă subiectul făcînd un gest plictisit cu mîna.

– Povesteşte-mi tu mai bine despre călătoriile tale, spuse el Ai descărcat cuprul în Cesareea şi.. ?

– Nu! Nu am descărcat cuprul După cum îţi spuneam,

mi-am luat armăsarul, pe Brutus, cu mine Dacă ai şti cît urăşte calul ăsta călătoriile! Am lăsat corăbiile în grija comandantului flotei, Fluvius, şi m-am îndreptat către Gaza. Acolo, conform planului dinainte stabilit, l-am întîlnit pe Pincus în fruntea unei caravane de cămile gata să plece spre Engedi L-am lăsat pe Pincus la Gaza, la baza noastră din nordul Cezareii Am vrut să constat cîtă mînă de lucru disponibilă avem pe terenurile de sare şi dacă resursele noastre de acolo sînt îndestulătoare

– Şi acum te îndrepţi spre Roma? întrebă Voldi.

– Nu chiar acum. Încărcăm sarea şi o expediem pe drumul ei; asta e o treabă care va dura probabil o săptămînă, apoi mă voi întoarce la Cezareea călare, unde-l voi găsi pe prietenul meu Antonius care navighează cu „Augusta" la Roma. Îmi cam ajunge cu corăbiile astea de marfă; am de gînd să plec şi eu acasă mai comod, cu „Augusta" Acesta este vasul de agrement al împăratului şi de aceea e şi foarte frumos

Cînd se despărţiră, aproape de miezul nopţii, se simţeau de parcă erau prieteni dintotdeauna. Mencius avea să plece în zori, ştiind că va călări aproape toată ziua. Se despărţiră fără tragere de inimă, dar în cele din urmă fiecare puse mîna dreaptă pe umărul celuilalt, într-un gest de bun rămas cavaleresc

– Dacă vii vreodată la Roma, Voldi... spuse Mencius.

– Puţin probabil, dar poţi fi sigur că voi încerca să te găsesc dacă se va ivi ocazia Şi pentru că veni vorba, cum aş putea da de tine?

– Întreabă la Pretoriu şi ei te vor îndruma: întreabă de proconsulul Nicator Mencius.

– Şi tu cînd vei veni în Arabia, Mencius, casa noastră este şi a ta. Pentru amănunte, întreabă la tabăra regelui.

Am dreptate să presupun, Voldi, că familia ta este de vază în Arabia?

– Bunicul meu, Mişma, răspunse Voldi, este şeful consilier al regelui.

Voldi nu-şi putu continua drumul înainte de amiază. Fără îndoială, Fara trecuse călare prin Lachiş şi întrucît era clar că nu zăbovise în Hebron, cu siguranţă că se oprise aici

Nu avusese nici un prilej să vorbească cu hangiul despre cest lucru, deoarece Mencius nu-l slăbise o clipă, dar în dimineaţa aceasta Voldi îl asaltă cu întrebări.

Hangiul se străduia să fie amabil, dar se dovedi că nu are unoştinţă despre un tînăr arab care ar fi trecut pe aici. Sigur este că el nu înnoptase la han Este mai probabil însă, presupuse el, că tînărul arab se oprise să pună întrebări pe la casele din preajmă şi i se propusese găzduire peste noapte Asta se întîmpla uneori. Hangiul se oferise să-l însoţească pe generosul său oaspete pe la acele case care găzduiesc de obicei călătorii în trecere, dar cercetarea nu duse la nici un rezultat şi astfel irosi un alt timp preţios Voldi renunţă în cele din urmă la noi cercetări şi părăsi Lachiş cu inima grea.

Se anunţa o călătorie monotonă. La o milă înspre asfinţit, el dădu peste urmele recente lăsate de caravana lui Pincus. Peste alte trei mile, ajunse în satul Melissa, o aşezare sumbră, unde, fără nici o speranţă, se opri să pună aceleaşi întrebări, la care i se răspunse cam la fel, cu aceleaşi priviri încruntate oţite de scuipături.

Soarele apunea cînd o piatră indicatoare îl anunţă că Gaza era la o depărtare de încă opt mile Amurgul cobora repede şi trarul de lună îl mai ajută să zărească ceva, dar mai era cale lungă pînă la Gaza. Voldi nu avea nici un chef să ajungă noaptea, văzînd bine cît de lesne te puteai trezi pe aici cu beregata fîrtecată chiar la lumina zilei

În timp ce înainta cu greu prin întuneric, pe drumul principal, la vreo două sute de iarzi în faţă, zări un grup de oameni angajaţi într-o încăierare. Se auzea doar zăngănitul inconfundabil al săbiilor însoţit de scurte strigăte sălbatice de avertisment sau de încurajare.

Pe moment, Voldi nu se hotărî dacă să dea năvală călare în mijlocul acestei încăierări, care se putea dovedi o luptă între grupuri de tîlhari Se opri însă brusc cînd dădu cu ochii de un cal alb tîrît de căpăstru spre drumul principal şi înţelese îndată din ce se stîrnise încăierarea Dînd pinteni calului, porni în galop şi se trezi la o distanţă de cîţiva iarzi de lupta încrîncenată în care Mencius se apăra disperat contra trei indivizi Voldi coborî iute din şa şi se năpusti cu toată forţa în mijlocul lor. Unul din tîlhari, cu o statură atletică, se întoarse să-l întîmpine cu o sabie lată ridicată deasupra capului Voldi nu aşteptă lovitura, ci sări asupra lui Apucîndu-l de încheietura mîinii cu braţul stîng, ţinu cîteva secunde sabia suspendată, atît cît avu nevoie ca să împlînte pumnalul în umărul braţului înarmat Cu un urlet de furie şi de durere, banditul încercă să lovească, dar de data aceasta pumnalul se înfipse în partea stîngă a pieptului. Arma îşi atinsese ţinta. Cînd trupul se încovoie, Voldi îl trase deoparte şi se aruncă între roman şi adversarul său, o confruntare în care era clar că Mencius pierdea pentru că unul din cei doi agresori rămaşi se strecura în spatele lui şi se pregătea să-l atace.

– În spatele tău, Mencius! strigă el. Ti-l iau eu pe ăsta!

În timp ce Mencius încerca să pareze lovitura, tîlharul cu care se confruntase îşi îndrepta atenţia asupra noului venit. Aparent satisfăcut că tovarăşul său se va ocupa cu succes de romanul istovit, el părea că gustă anticipat uciderea tînărului intrus

– Ce ai acolo, băiete, doar un pumnal? Şi cam ce-ai vrea să faci cu el?

Voldi nu-i răspunse, dar îi demonstră imediat ce avea de gînd să facă. Crunta lovitură aplicată cu toată greutatea corpului veni atît de iute şi de năprasnic, încît omul mai vîrstnic nu mai avu prilejul să ia o poziţie de apărare Tînărul arab se aruncă asupra lui cu o repeziciune care îi dejucă calculele. Matahala care se bucurase prea devreme că îşi va zdrobi adver-

sarul nu mai avu timp să guste această plăcere. Nu era decît un pumnal de opt inci contra unei săbii de trei picioare. Dar era un pumnal temerar şi iscusit, care se înfipse cu precizie în braţul înarmat, străpunse mîna care se mişca instinctiv pentru a-şi feri rana şi brăzdă adînc cu o tăietură semicirculară de la frunte pînă la bărbie, şi toate acestea într-o clipă de derută a banditului. Voldi se dădu cu un pas înapoi pentru a evita un ultim efort de apărare, însă vîrful săbiei se abătu asupra lui şi îi crestă partea de sus a braţului. El simţi cum sîngele cald i se prelinge pe mînecă şi hotărî că tîlharul va plăti scump această tăietură; dar cînd se puse în mişcare ca să termine cu el definitiv, îl văzu pe ticălos prăvălindu-se la pămînt.

Între timp Mencius îşi scosese adversarul în afara drumului şi îl rezemase de un gard de piatră; ticălosul aruncă sabia şi ceru îndurare, o favoare pe care romanul i-o acordă cu plăcere, văzîndu-l incapabil să mai întreprindă ceva. Voldi îşi privi braţul sîngerînd şi constată bucuros că rana era superficială.

– Dacă nu te-ai fi întors la timp, Voldi, m-ar fi căsăpit. Mencius încă mai gîfîia, sprijinindu-se de prietenul său

– Ţi-au luat cumva banii? întrebă Voldi.

– Da, şi calul.

– Hei, tu de colo! strigă Voldi către tîlharul prăbuşit lîngă rîdul din piatră Dacă ai la tine punga romanului, fă bine şi dă-i-o, iar de nu, caut-o la prietenii tăi, buzunăreşte-i şi găseşte-o. Şi fă-o repede!

Străduindu-se să se ridice, banditul se supuse Banii lui Mencius se aflau în tunica îmbibată cu sînge a primului tîlhar pe care îl întîlnise Voldi. Acesta zăcea întins la pămînt şi nu protestă cînd i se luă punga; zăcea nemişcat. Mencius îi ridică mîna, dar aceasta căzu înapoi inertă

– Ticălosul a murit, Voldi! murmură el.

Voldi se aplecă să privească chipul cenuşiu, dar Mencius îşi interpuse braţul şi-l împinse la o parte

– Sper că nu vrei să-i păstrezi imaginea, Voldi. Se vede că n-ai mai omorît niciodată un om pînă acum

– Vrei să spui că el mă poate urmări?

– În orice caz, nu e ultima oară că-l vezi. Ei pot veni noaptea. . să te trezească Uneori aduc cu ei şi copii mici şi femei care se tînguiesc.

– Dar, Mencius, se bîlbîi Voldi, individul nu avea dreptul să trăiască!

– E adevărat, dar asta nu schimbă lucrurile. Ei se întorc. ! Hai acum să vedem ce se petrece aici

Tîlharul mai valid îşi trăsese prietenul rănit pe marginea drumului şi peste zidul care înconjura pajiştea unde erau priponiţi caii. Figura tuciurie căruia ceilalţi doi îi încredinţaseră armăsarul alb îl abandonase şi acum o luase la fugă pe cîmp, probabil pentru a ajunge din urmă alţi tovarăşi La cîţiva paşi, Brutus aştepta să fie luat în primire.

– Ajută-mă să mă urc, Mencius, spuse Voldi după o încercare nereuşită.

– Voldi, dar tu eşti rănit! exclamă Mencius. De ce nu mi-ai spus? Mîneca ta e plină de sînge, acum văd!

– Ştiu, poate că e mai bine să-mi leg braţul de gît.

Ne oprim îndată la Fortul din Minoa, spuse Mencius în timp ce-i înfăşura rana sîngerîndă. Îl cunosc pe comandant, e un vechi prieten al meu, legatul Vitelius. Obişnuiam să mă opresc totdeauna la el în cursul acestor drumuri; dar acum, în ultimul timp, n-am mai dat pe acolo. Fortul este prost administrat, e murdar şi nu mai există disciplină. Sărmanul Vitelius bea mult; nu e niciodată beat criţă, dar nici treaz nu e; abrutizat cît e ziua de lungă.

Era miezul nopţii cînd ajunseră la uriaşa şi dizgraţioasa clădire dreptunghiulară, cu ziduri înalte, pe care fluturau stindardele romane decolorate de arşiţa soarelui. Santinela somnoroasă îi lăsă să intre fără prea multe întrebări. Legatul Vitelius, posomorît şi clătinîndu-se, dar destul de treaz ca să fie amabil, fusese scos din aşternut; ascultă povestea călătorilor

şi îl convocă îndată pe doctorul regimentului, care le curăţă şi le pansă rănile

Voldi şi Mencius împărţiră o cameră spaţioasă, dar nici unul din ei nu avea chef de dormit. Erau încă tulburaţi de păţaniile acestei nopţi şi de providenţiala lor întîlnire.

– Am impresia, Voldi, că te cunosc dintotdeauna, şopti Mencius. În noaptea asta mi-ai salvat viaţa! Îţi sînt profund îndatorat şi mă întreb ce aş putea face să-ţi răsplătesc acest gest prietenesc suprem?

Oarecum spre surprinderea lui, Voldi se ridică într-un cot şi spuse cu o voce gravă:

– Am nevoie de sfatul tău. Mă aflu într-o foarte serioasă dilemă şi vreau să-ţi dezvălui un mare secret!

Rezemîndu-se de pernă, Mencius ascultă cu atenţie aproape incredibila poveste a jurămîntului făcut de Fara în copilărie, a dispariţiei ei şi, în sfîrşit, a disperatei lui goane în căutarea fetei

– Nu ştiu, murmură Mencius clătinînd capul gînditor cînd Voldi termină povestea. Mă îndoiesc ca ea să fi făcut atîta drum fără să fi dat de vreo belea, dar sigur că merită să o cauţi şi dacă dragostea şi curajul te însoţesc, ai să reuşeşti!

Înainte să adoarmă, Voldi îi promise că va aştepta în Gaza pînă ce Mencius va expedia corăbiile şi apoi vor călători împreună pînă la Cezareea

– Dar trebuie să-ţi mai smulg o promisiune, Voldi, dacă mergi cu mine la Cezareea Acum tonul lui Mencius era grav

– Desigur! promise Voldi Orice!

– „Augusta" va lua la bordul ei o familie regală, într-o călătorie de plăcere la Roma. Va trebui să-mi promiţi că nu te va interesa nici un membru al acestei familii.

– Dar de ce m-ar interesa? exclamă Voldi.

– Şeful familiei este chiar cîrmuitorul Galileei

– Antipa?

– Exact! Şi bagă de seamă să te ţii de cuvînt Noapte bună!

CAPITOLUL X

Voldi nu întîlnise niciodată pe cineva cu preocupări atît de variate ca noul său prieten de la Roma. Proconsulul Nicator Mencius cunoştea cîte ceva despre orice, în aproape orice domeniu, clasic sau contemporan.

Prin contrast, arabii nu manifestau nici un fel de interes pentru istorie în general, nici chiar pentru propria lor istorie. Ici şi colo mormintele din masivele muntoase purtau epitafuri extravagante, bătute de vînturi, dar aproape nimeni nu încercase să le descifreze; după părerea străbunului lor Ismael despre posteritate, „a şti să citeşti constituia un handicap tot atît de mare ca acela de a nu fi capabil să călăreşti". Cultura era lăsată în seama scribilor de profesie, a căror ocupaţie de neinvidiat o practicau mai cu seamă bărbaţii paralitici sau cu pieptul slab

Nu exista nici un fel de istorie scrisă Rapsozii itineranţi – care nu erau mai preţuiţi decît scamatorii – cutreierau ţara însoţind tîrgurile, licitaţiile şi evenimentele sărbătoreşti; în timpul acesta, puneau pe strune sau cîntau din gură vechile legende şi intonau poeme epice, ridicînd în slăvi bravura remarcabililor regi şi campioni ai Arabiei, dar în toate acesea nu se putea găsi ceva care să semene cu o înşiruire judicioasă şi cuprinzătoare de fapte şi întîmplări ale poporului arab. În privinţa cunoştinţelor unui arab de nivel mediu despre lumea din afara lor, acestea lipseau practic cu desăvîrşire.

Arabul ştia că trebuie să-l urască şi să-l dispreţuiască pe evreu, o prejudecată insuflată o dată cu laptele mamei, şi niciodată nu se aplecase să reflecteze mai mult asupra ei. Era ceva tot atît de natural şi necesar ca respiraţia şi bătăile inimii Cam la fel îi considera şi pe romani, deşi atitudinea arabului faţă de ei era mai curînd de neîncredere şi suspiciune decît de dispreţ făţiş, aşa cum simţea faţă de copiii lui Israel. În privinţa altor naţii străine – Egipt, Grecia, Persia, Macedonia, Pamfilia, Cipru, Creta – acestea nu erau decît nume străine pe care rareori le rostea sau le trecea prin gînd. Nu ştia nimic despre ele şi îi păsa şi mai puţin.

Ca nepot al unui consilier al regelui, Voldi învăţase să scrie şi să citească în limba poporului său, dar asta nu era o ispravă prea mare, deoarece aproape că nu exista literatură arabă şi nici nu se iveau multe ocazii în care să practice această ştiinţă.

La insistenţele Farei şi fiindcă acesta era un motiv întemeiat pentru a-şi petrece lungile după-amieze în compania ei, el învăţase greaca sub supravegherea competentă a lui Ione; şi, stimulat de încurajarea fetelor, el ajunsese să se descurce destul de bine în această limbă, dar cît priveşte conţinutul venerabilelor papirusuri folosite ca texte pentru învăţarea limbii, el le acordase foarte puţină atenţie. Era prea politicos ca s-o spună, dar în sinea lui îl considera pe Eschil un bătrîn morbid, pe Pindar un flutură-vînt, pe Herodot un tip anost şi plictisitor, iar pe Homer un mincinos neruşinat.

Mencius îl introducea acum pe Voldi într-o altă lume. Nu făcea paradă de cunoştinţele lui, dimpotrivă, se scuza pentru puţinul pe care-l ştia. Dar după părerea tînărului său prieten din Arabia, bogăţia de informaţii a romanului cu privire la trecutul şi prezentul problemelor lumii, faţă de bagajul sărac de cunoştinţe ale lui Voldi, era ca şi cum ai compara totul cu nimic

În această dimineaţă, în timp ce ei călăreau agale în drum spre Gaza, aflată acum doar la două mile depărtare, rămînînd mult în spatele caravanei pentru a evita să ia în piept colbul

stîrnit de copitele animalelor, Mencius se gîndi să mai învioreze puțin monotonia drumului și începu să-i atragă atenția asupra anumitor inscripții, indicatoare de însemnătate istorică presărate de-a lungul vechii șosele.

– Uite, vezi acolo, pe cîmp, pietrele acelea uriașe azvîrlite? indică Mencius direcția. Acelea au fost cîndva ale marelui fort, unde filistenii i-au opus rezistență lui Alexandru.

– Cînd a fost asta? întrebă Voldi timid.

– Desigur, cunoști diferitele victorii ale lui Alexandru repurtate în toată lumea, spuse Mencius.

– Vag, murmură Voldi, sperînd că nu-i va cere să precizeze cît de vag.

– Bine, după cum îți aduci aminte, fără îndoială, el a murit cam cu trei sute de ani în urmă și aceasta a fost una din ultimele lui cuceriri Filistenii s-au apărat vitejește și aici s-a sfîrșit bătălia

Opriră caii și porniră printre ruinele din jur

– Pietrele astea par să fie acolo nu de mult timp, comentă Voldi

– Granitul nu se deteriorează la fel de repede ca oamenii care le smulg carierelor, adăugă Mencius, mai mult ca pentru sine Dacă i-ai privi pe acești ucigași păduchioși care locuiesc acum în regiune, n-ar fi o surpriză ca printre ei să găsești urmași de-ai bravilor oameni care au construit și apărat fortăreața pînă la ultima suflare.

– E de mirare că n-au folosit acest morman de pietre pentru alte construcții, își dădu părerea Voldi

– Oh, o vor face cu siguranță, spuse Mencius; asta e în natura oamenilor, să se răscoale, să trudească, să sufere, să se îndestuleze și apoi să fie doborîți După o pauză, el continuă. Rămîn astfel culcați în țărînă pînă ce o mînă forte se ridică dintre ei și ordonă vechilor pietre și bătrînelor oase să se scoale din nou Tot ceea ce le trebuie acestor ticăloși ca să-i pună pe picioare este un mare conducător; și acesta va veni într-o zi. Întotdeauna se întîmplă așa... în timp Destinul nu se grăbește

– Mencius, tu glăsuieşti ca un profet, spuse Voldi cu seriozitate, sau poate tu chiar bănuieşti ceva?

Fiecare îşi mai îndemnă calul, vorbindu-i şi încurajîndu-l, înainte ca Mencius să continue.

– Nu, Voldi, eu nu sînt profet şi nici nu fac presupuneri. Pămîntul este un teatru vast, cu multe scene, pe care trupe de actori prezintă aceeaşi veche piesă – o tragedie în cinci acte. Uneori, trupa o joacă pînă la sfîrşit cu sufletul la gură, dacă cel care interpretează rolul principal este temerar şi impetuos. Să-l luăm pe Alexandru, de pildă. Ce s-a întîmplat cu el a fost o piesă jucată de un singur actor. El a cucerit lumea întreagă, iar cînd a murit, imperiul său fiind o putere militară, a sucombat o dată cu el. Nu mai rămăsese destulă armată care să asigure protecţia propriului său oraş.

– Am crezut că grecii îl stimau foarte mult, interveni Voldi.

– Da, aşa a fost, declară Mencius, şi pe bună dreptate. E adevărat că ei şi-au pierdut renumele de cuceritori, dar au îştigat ceva mult mai de preţ – respectul lumii. Pretutindeni pe unde treceau, duceau cu ei cultura şi astfel au devenit cunoscuţi drept înţelepţii pămîntului! În plus, vasta lor cunoaştere a altor naţii şi teritorii le-a deschis ochii în legătură cu superioritatea lor intelectuală. I-a făcut conştienţi de faptul că deţin supremaţia culturală, determinîndu-i să dorească mai mult ca oricînd să-şi dezvolte însuşirile şi talentele lor native. După o pauză, Mencius adăugă: Desigur, din punct de vedere militar, campaniile năprasnice ale lui Alexandru au avut efecte minore, pentru că domnia lui a fost foarte scurtă.

– De obicei, actorilor le trebuie mai mult timp ca să termine de jucat piesa, presupuse Voldi, nerăbdător să afle mai mult despre acest subiect neobişnuit.

– Pretutindeni se întîmplă aşa, de şase secole, spuse Mencius. Să luăm cazul filistenilor: ei au fost nimiciţi înainte. Cu unsprezece secole în urmă, şi sfîrşitul piesei a fost de-a dreptul dramatic... Ai auzit de Samson, bănuiesc.

Voldi clătină din cap şi zîmbi, dar Mencius interpretă greşit gestul şi începu să povestească.

– Timp de cîteva secole, filistenilor nu le-a păsat de nimeni, pînă cînd în vecinătatea lor a apărut un conducător puternic. Numai un astfel de om le putea veni de hac Trebuia doar să fie curajos, poporul să-l urmeze şi să lupte pentru el. Dar mai bine rămînea în şa. Ăsta-i necazul cu piesa jucată de un singur actor. Omul puternic se împăunează cu propriile cuceriri şi nu se mai sinchiseşte să formeze cîţiva urmaşi care să preia puterea în cazul în care i s-ar întîmpla ceva.. Filistenii erau total nepregătiţi să concureze cu un om de talia lui Samson; se îmbogăţiseră, deveniseră prea molatici, peste măsură de încrezători în ei şi, desigur, corupţi Atunci Samson s-a năpustit asupra lor cu curajul şi forţa unui taur turbat! Există o mulţime de legende despre el: unele denaturate, fără îndoială, dar foarte amuzante Dintre acestea, una povesteşte că Samson a măcelărit cu o singură mînă trei sute de bravi filisteni, slujindu-se drept armă de o falcă de măgar.

– O veche armă, comentă Voldi.

– Da, dar nu pe de-a-ntregul inadecvată Uriaşul nostru era un fanfaron şi un bufon, fără pic de demnitate sau bun simţ. Se amuza bătîndu-şi joc de filisteni, hohotele lui de rîs răsunau la o milă depărtare. Într-o noapte smulse din ţîţîni, cu forţa lui herculeană, porţile Gazei, purtîndu-le pe umeri pînă departe... Apoi, după ce a îngenuncheat întreaga Filistie, a comis aceeaşi greşeală pe care o fac cuceritorii: s-a culcat pe laurii victoriei, bucurîndu-se de faima sa, şi a bîntuit oraşul ţanţoş şi privind pe toată lumea de sus Dar iată că se îndrăgosteşte de o femeie frumoasă şi intrigantă.

– Din Filistia? întrebă Voldi.

Mencius încuviinţă, apoi se încruntă

– Foarte ciudat, continuă el cu amărăciune, cîţi bărbaţi puternici se lasă subjugaţi de femei. Nu e mult de cînd bravul nostru Marc Antonius, avînd încă ropotul aplauzelor Impe-

riului în urechi şi-a vîndut faima pentru farmecele destrăbălatei şi intrigantei egiptene Cleopatra A fost un mare om pînă şi-a pierdut capul.

– Observ că o admiri pe Cleopatra, interveni Voldi

Mencius mormăi ceva şi continuă povestea lui Samson.

– Această filisteană – Dalila, l-a adus curînd pe urişaul clovn în situaţia să-i mănînce din palmă Cînd lucrurile erau coapte, ea l-a trădat concetăţenilor ei care au pus mîna pe el şi l-au dus în tabăra lor. Cohortele lui n-au mai făcut nici un efort să-l salveze.

– Şi aşa a luat sfîrşti actul cinci? întrebă Voldi

– În nici un caz! declară Mencius Acesta n-a fost decît sfîrşitul actului patru! Filistenii au mers prea departe cu sărbătorirea înfrîngerii lui Samson. Da, şi asta e ceva obişnuit Din toată povestea asta, au făcut o treabă foarte serioasă: l-au legat fedeleş, i-au ars ochii şi l-au înhămat ca pe un măgar, apoi l-au adus la moara regelui să macine grînele. Treceau zilele, treceau şi săptămînile, apoi lunile şi nenorocitul se învîrtea necontenit, împingînd bîrna grea pînă ce picioarele lui sapară un şanţ larg de trei coţi şi adînc de doi

– Exasperantă treabă pentru un erou, observă Vodi.

– Într-o zi, continuă Mencius, şi acesta a fost ultimul act al piesei, somptuosul balcon al Pretoriului filistin sau cum vor fi numit ei Capitoliul lor, era înţesat de mulţime care benchetuia – membrii curţii regale, generali, consilieri şi contribuabili bogaţi – cu ocazia unei sărbători religioase în onoarea Dragonului, cred, sau a uneia din zeităţile lor nătînge.

– Erau filistenii chiar atît de religioşi? interveni Voldi

– Doar în zilele de sărbătoare şi bănuiesc că acest lucru este valabil în toate religiile, cel puţin în privinţa păturii de sus. Oamenilor importanţi le place să dea exemplu bun pentru ca oameni de rînd să fie mai încrezători în zeităţile lor

– .. Şi mai mulţumiţi cu mizeria şi foamea lor, adăugă Voldi

– Da, pînă la limita insuportabilului, încuviinţă Mencius,

dar asta o e o altă poveste... Filistenii, cum îți spuneam, petreceau zdravăn, bucurîndu-se peste măsură în jurul mesei cînd un chefliu ingenios propuse ca Samson să fie adus în piața publică pentru ca să-l poată vedea toți și să-și bată joc de el după bunul plac. Și astfel, prea zeloșii slujitori de la moară l-au legat din nou, trecîndu-i o funie groasă în jur și au pus un băiat de o șchioapă să-l conducă. Deodată, uriașul orb simți că-i revine forța de altădată și, cu brațele sale lungi și vînjoase, apucă doi stîlpi care susțineau balconul, smulgîndu-i din temelie. Drept urmare, toată clădirea s-a prăbușit.

– Incredibil, strigă Voldi. Doar n-ai să-mi spui că tu crezi asemenea baliverne?

Mencius rămase tăcut și îngîndurat, apoi după un timp, răspunse:

– Poate nu în întregime, Voldi, în orice caz, nu amănuntele fantastice. Fapt este că bătrînul orb Samson a reușit să îngenuncheze Filistia în așa măsură încît timp de șase sute de ani s-a aflat sub dominația altor țări! Mencius părea că-și terminase povestirea și acum călăreau alături în tăcere.

– Asta a fost într-adevăr o poveste ciudată, spuse Voldi visător.

– Nu chiar atît de ciudată, cît înfricoșătoare. Uneori, Voldi, mă întreb dacă imperiul Roman nu-și va termina piesa în același fel. Noi romanii, poate ne apropiem de sfîrșitul celui de-al cincilea act Mencius vorbea acum ca pentru sine, iar Voldi asculta cu o vie atenție. Am pătruns aproape peste tot, am capturat, am pus în lanțuri și i-am orbit pe uriașii altor națiii... și i-am pus să ne macine grînele Într-o zi – afară doar dacă istoria nu minte – ei ne vor surpa casa. Dar sper ca asta să nu se întîmple cît trăiesc eu

– Vrei să spui că provincialii înrobiți au început să se agite?

– Sclavii s-au agitat întotdeauna, Voldi. În prezent, ai noștri sînt neputincioși, dar va veni o zi și pentru ei cînd vor avea un om puternic în fruntea lor! Atunci noi vom juca ultimul

act! Dar a prezice cît timp va dura sau de unde va apărea acest om puternic, este o treabă pentru un profet mai bun decît mine.

Cupola unui turn îndepărtat părea scăldată în lumina incandescentă a soarelui după-amiezei. Mencius arătă cu degetul către drumul care cobora spre oraş

– Uite, acolo, prietene, străvechea fortăreaţă a Filistiei!

– Care aşteaptă să apară un bărbat puternic, să o pună din nou pe picioare, spuse Voldi ca recitînd dintr-o carte.

– Nu în mod conştient, corectă Mencius. Gaza e prea abrutizată ca să-şi dea seama că aşteaptă ceva. Dar cînd va apărea această forţă, ea va înţelege îndată ce aşteaptă... Şi în timp ce ea va aştepta ca destinul să facă ordine, noi nu vom mai bea din apa ei împuţită sau din vinul său blestemat şi nici nu ne vom atinge de hrana lor infestată. Ne vom duce direct la docurile noastre, unde ne vor aştepta corăbiile, şi acolo vom găsi hrană şi băutură din belşug.

– Şi acestea vor fi sănătoase presupun, fiind de provenienţă romană, observă Voldi, făcînd cu ochiul, la care romanul zîmbi.

– Da, declară Mencius cu mîndrie. Hrana va fi curată şi sănătoasă. După cum vezi, noi romanii, încă mai jucăm actul patru şi îl jucăm chiar foarte bine!

Deodată, spre uimirea lui Voldi, Mencius abandonă tonul calm şi de automulţumire, asumîndu-şi un nou rol În acest timp, capătul caravanei tocmai trecea prin faţa lor

– Acum ţine-te după mine, aproape! urlă Mencius, parcă cu glasul altui om, dînd pinteni lui Brutus care porni în trap.

Cu spinarea ţeapănă, într-o atitudine arogantă, el depăşi caravana fără să privească în dreapta sau în stînga. Ajungînd la docuri cu Voldi în urma lui, Mencius descălecă şi îi dădu lui Pincus un ordin scurt, apoi se îndreptă cu mers la fel de rigid spre chei unde îl aştepta vasul amiral. Voldi, mereu în urma lui, se simţea mai degrabă în postura unui condamnat în drum spre temniţă Marinarii şi docherii îl salutară servil pe Mencius, dar el nu le acordă nici o atenţie.

Ajungînd la mijlocul corăbiei, Mencius păşi ţanţoş pe punte printre marinarii şi ofiţerii mărunţi, aliniaţi de-o parte şi de alta, fără să privească, apoi se opri luînd poziţie de drepţi în faţa comandantului, care adoptă şi el o atitudine distantă formală. Voldi nu fu prezentat. Înclinîndu-se, comandantul se întoarse vioi spre pupa, cu Mencius alături, iar Voldi rămase la o oarecare distanţă, în urma lor, vizibil ofensat.

Cînd intrară în cabina spaţioasă a comandantului şi uşa se închise după ei, dispoziţia romanului se modifică brusc. Se bătură reciproc pe umăr, bucuroşi

– Fulvius, băiete, strigă Mencius, ce plăcere să te revăd!

– Era şi timpul să apari, hoinarule! bombăni comandantul. Era să putrezesc aici, în văgăuna asta puturoasă!

– Lasă că nu-ţi strică, te-ai lăfăit destul în lux! Mencius îşi scoase tunica şi o azvîrli pe un divan în cabina lui Fulvius. Şi acum, aş vrea să-l saluţi pe un prieten al meu arab... Voldi, fă cunoştinţă cu bunul meu Fulvius.

Comandantul, cu o evidentă lipsă de interes, îşi ţuguie buzele şi dădu din cap

– Poate că trebuie să adaug, Fulvius, continuă Mencius, că Voldi mi-a salvat viaţa cu riscul propriei sale vieţi într-o confruntare sîngeroasă cu trei tîlhari.

Fulvius se animă îndată şi în ochi îi apăru o licărire prietenoasă

– Fii binevenit pe corabia mea, spuse el

Voios, Mencius deveni vorbăreţ, prezentîndu-l pe proaspătul său prieten.

– Iată, aici se întîlnesc acum doi dintre cei mai minunaţi şi viteji oameni, declară el solemn. Aici, unde munţii înalţi şi marea adîncă îşi dau mîna! Aici, unde un arab temerar, care ştie totul despre cai şi pumnale, întîlneşte un roman care cunoaşte totul despre corăbii, mare şi furtuni! Aici, unde.

– Dacă ai de gînd să compui o odă, Mencius, îl întrerupse Fulvius, va trebui s-o udăm cu vin, odele sînt destul de greu de digerat!

Deschise uşa spre un mic culoar şi dădu cîteva ordine unui sclav. Se aşezară şi vinul sosi îndată.

– A fost chiar o luptă adevărată? întrebă Fulvius, dornic să afle amănunte despre asemenea fapte.

– Am fost atacat pe drum de trei bandiţi, singur, în miez de noapte, replică Mencius Deodată a apărut Voldi, care mi -a alăturat Cei trei ar fi terminat repede cu mine dacă nu era acest flăcău nemaipomenit de curajos.

Fulvius se înclină uşor în direcţia lui Voldi şi rosti tărăgănat:

– Ei bine, chiar dacă îţi bagi nasul în treburile altora, cred că ţi se cuvine nişte vin.

Timp de trei ore bune, discuţia s-a purtat în jurul recentelor escapade şi isprăvi ale romanilor, punctate adesea cu zeflemea, într-un tîrziu, Mencius şi Voldi fură conduşi în cabina lor

– La ce te gîndeşti atît de serios, întrebă Mencius în timp ce-şi scotea încălţămintea.

– La tine, răspunse Voldi, chicotind uşor. Astăzi m-ai uluit, Mencius! Ai jucat atîtea roluri – şi pe toate atît de bine!

– Poate te referi la formalismul nostru afişat în public, comparat cu comportamentul nostru neconvenţional în particular? îl întrebă Mencius amuzat.

– Aproape nu-mi venea să cred că am de-a face cu acelaşi om! spuse Voldi.

– Acesta este modul în care romanii menţin disciplina. Noi, ofiţerii, sîntem obligaţi să fim mînă forte cu subordonaţii şi în prezenţa lor să ne purtăm unul faţă de celălalt cu o severitate demnă E o treabă serioasă şi primejdioasă să ţii în frîu sclavi şi mercenari de tot soiul şi să ai în permanenţă controlul asupra lor

– N-aţi încercat niciodată cealaltă cale, îndrăzni Voldi, să te apropii de oamenii tăi şi să le arăţi încredere?

– Nu, eu personal n-am încercat niciodată, admise Mencius, au încercat alţii şi treaba n-a mers. Dă un deget omului şi el îţi ia toată mîna. Dacă un comandant se arată prietenos,

el este imediat suspectat că e un om slab, dacă nu cumva chiar fricos.

– Căpeteniile şi oamenii noştri oficiali în Arabia nu urlă şi nu sînt aroganţi cu cei aflaţi în subordinea lor, spuse Voldi.

– Desigur, încuviinţă Mencius. De ce ar fi? Regele vostru Zendi poate mînca cu păstorii dacă doreşte şi ei îl preţuiesc şi îl iubesc pentru asta Dar voi toţi sînteţi arabi; o singură mare familie. Dar priveşte cu cine avem noi de-a face, Voldi! În caravana mea găseşti filisteni ticăloşi, parţi ursuzi, macedoneni cu urechea despicată şi tot felul de brute intrigante, gata să-l vîndă pe cel de lîngă ei. Şi pe vasul ăsta, de pildă, ce-ar fi dacă bunul meu Fulvius ar slăbi vigilenţa pentru un moment? Acest talmeş-balmeş de naţii l-ar înghesui pe undeva în spatele corăbiei şi l-ar azvîrli peste bord! De asta sîntem distanţi, aroganţi şi severi! Este metoda romană de cîrmuire – şi asta de la Împărat pînă la ultimul supraveghetor al caravanei mele!

După un moment de reflecţie, Voldi spuse:

– Ce s-ar întîmpla dacă această adunătură din Imperiu s-ar organiza?

– E greu să-i organizezi pe sclavi, Voldi, parţii vor pretinde să aibă în fruntea lor un eliberator part; asasinii de sicilieni vor urma doar pe unul de-al lor Ar fi necesar un om dotat cu o imensă forţă pentru a-i uni pe toţi provincialii Imperiului

Poate unul de talia lui Alexandru, îndrăzni Voldi.

– Unul mult mai puternic decît Alexandru! El ar trebui să facă apel la ceva care să le fie comun tuturor acestor vorbitori de graiuri diferite Sincer să fiu, nu ştiu ce fel de om ar trebui să fie acesta Mencius se aplecă peste masă şi suflă în lampă Hai să ne culcăm, Voldi, spuse el căscînd. E o problemă mult prea serioasă ca să fie dezbătută în noaptea asta. Dar înainte să adoarmă mai întrebă: Tii pumnalul în pat, cu tine?

– Nu, spuse Voldi.

– Mai bine ia-l, îl sfătui Mencius.

– Este cumva acesta un obicei roman? întrebă Voldi stăpînindu-şi un chicotit.

Acum călăreau spre nord, de-a lungul largului şi aglomeratului drum de coastă, caii lor sprinteni fiind odihniţi după trei zile de repaus în port. Fuseseră zile bogate în evenimente pentru Voldi, care nu mai văzuse vreodată o corabie şi nu ştia nimic despre oamenii mărilor şi despre navigaţie.

Şiruri de sclavi ce păreau nesfîrşite, fiecare purtînd pe umeri bulgări uriaşi de sare din Marea Moartă, trudeau într-un du-te-vino continuu pe pasarelele care uneau cu ţărmul gurile întunecate ale calelor celor unsprezece corăbii robuste. Nu se grăbeau, dar nici nu se odihneau aceşti obidiţi cu feţele goale. Supraveghetorii stăteau deoparte, la mică distanţă de-a lungul cheiului, şi agitau din cînd în cînd biciul, doar de formă, căci rareori şfichiul se abătea pe pielea vreunui sclav. Era suficient ca ei să ştie că biciul se află în mîini ferme.

Fiecare corabie încărcată îşi închidea calele şi se depărta uşor de dane, una cîte una, găsindu-şi loc de ancorare la o jumătate milă depărtare în golful liniştit, după care un alt vas era tras în locul rămas liber la chei. Voldi îşi petrecea mare parte din timp singur la pupa vasului amiral, ascultînd visător clipocitul valurilor şi ţipătul ascuţit al pescăruşilor. Era mult mai plăcut decît să urmărească mersul treburilor. Într-adevăr, Voldi era bucuros să găsească orice ocupaţie care îi abătea atenţia, împiedicîndu-l să vadă şi să audă tot ce ţinea de munca sclavilor. Cu temperamentul lui de arab belicos, nu putea fi considerat sensibil, dar acest tîrşîit monoton şi parcă fără viaţă al sandalelor – hîîrş – hîîrş – hîîrş – hîîrş! – căpăta pentru el o semnificaţie de rău augur. Într-o zi, după prezicerile confidenţiale ale lui Mencius, acest tîrşîit, lipsit de speranţă, neajutorat, al sandalelor înrobite va putea căpăta brusc un ritm mai alert. S-ar putea transforma într-o goană teribilă, însoţită de strigăte crunte de răzbunare. Şi astfel actul cinci al Imperiului avea să înceapă cu un zăngănit turbat de arme.

Timp de două ore, în prima zi de şedere pe corabie, Voldi

stătuse aplecat peste cabestanul din față, urmărind și ascultînd, pînă cînd ajunse să-l obsedeze ideea că halucinantul hîrș-hîrș-hîrș-hîrș se accelera, chiar acum, într-un amenințător hîrș-hîrș-hîrș-hîrș, și atunci, gîndea el, se va ridica cortina pentru ultimele evenimente ale vechii tragedii Încerca să se împace cu ideea că, la urma urmei, prăbușirea binemeritată a Imperiului Roman nu privea nicicum Arabia Dar la o reflecție mai serioasă, Voldi hotărî că zdrobirea Imperiului îi va implica aproape pe toți, inclusiv pe arabi!

Dezorientat și prost dispus, el încercă să-și abată gîndurile de la simbolurile acestei amenințări, căutînd o oarecare seninătate și liniște în azuriul cerului și al mării. Cerul și marea au fost martorele atîtor repetate și inevitabile drame și fără îndoială că vor mai asista la încă multe altele în vremurile ce vor veni. Națiunile vin și pleacă, se ridică și se prăbușesc, dar același cer va privi de sus, calm și detașat, peste toate aceste mutații Fluxul și refluxul se vor succeda cu aceeași regularitate, indiferent dacă țările se vor măcina între ele sau se vor distruge. Era o alinare să arunci privirea peste ceva ce știai că va dăinui veșnic

La amiaza celei de-a treia zi, ultima corabie încărcată era gata să pornească în larg Mencius și Voldi stăteau împreună pe chei în timp ce vasul amiral făcea manevrele de rigoare. Comandantul Fulvius – avînd în buzunar scrisoarea lui Mencius către soție, prin care i se explica acesteia motivul întîrzierii – își puse mîinile pîlnie la gură și-i strigă lui Mencius:

– Ce să-i spun dacă mă întreabă cînd te întorci?

– Spune-i că nu știi, urlă Mencius.

Marinarii trăgeau de frînghii la unison, ridicînd alte pînze pe marele catarg Fulvius și Mencius stăteau față în față, sobri, fiecare cu brațul drept întins înainte, într-un salut de despărțire. Voldi, mai puțin formal, făcea semne cu mîna O pînză mai cîrpită se înălța pe arborele artimon. În golf, celelalte corăbii ridicau și ele ancora Întreaga flotă pornise spre Roma

În mai puțin de o oră, Voldi și Mencius se aflau din nou la drum, călărind prin ținuturi din ce în ce mai fertile și bine îngrijite, deosebindu-se izbitor de pămînturile aride, neproductive din estul Gazei. Viile arătau a fi pe mîini bune Casele și hambarele erau mai spațioase, vitele de pe pășuni – mai grase. Mencius mătură cu un gest larg întreaga privelişte și începu să vorbească despre valoarea terenului.

– Iată, asta este ce a dorit Alexandru cînd a asediat Filistia. Întotdeauna a fost rîvnită de cineva, pentru că e o adevărată grădină. Proprietarii acestor ferme și vii nu mai sînt hărțuiți acum, dar nu va dura mult. Voldi, dacă un om speră să trăiască în pace pe lumea asta, va trebui să-și mute cortul undeva într-un pustiu; un pustiu atît de sărac, încît nici gîngăniile și insectele să nu aibă cu ce se hrăni

– Cui crezi că i se datorează pacea de care se bucură acum acești oameni prosperi? întrebă Voldi

– Asta e o poveste interesantă și amuzantă în același timp, răspunse Mencius. De cîtva timp, în Ierusalim a înflorit o familie puternică din punct de vedere politic – macabienii. Aceştia sînt bogați ca Midas și șireți ca satana. Cu mulți ani în urmă s-au străduit să intre în grațiile lui Irod, sprijinindu-i puternic domnia și copleșindu-l cu daruri și laude. Amintindu-și că mica așezare măcinată de războaie, Aşkelon, era locul de naștere al lui Irod, ei s-au oferit să reconstruiască așezarea, redîndu-i strălucirea de altădată. Ai să vezi îndată ce au făcut acolo. Foarte îndatorat, regele le-a donat un minunat Consulat. Apoi, cu consimțămîntul lui Irod, macabienii au încurajat instalarea unei colonii de oameni înstăriți fugiți din Atena și au răscumpărat regiunea neglijată

– Acum că a fost adusă la lumină, e de mirare că voi, romanii, nu ați..

– Păi, asta-i partea amuzantă a poveștii, se grăbi Mencius. Lui Tiberius i-ar plăcea desigur să pună mîna pe ea, dar dacă ar face-o, ar intra imediat în conflict cu macabienii El nu e

pregătit încă pentru asta şi ei o ştiu bine Aşa cum stau lucrurile, împăratul consideră că e mai bine să le impună taxe mari decît să riște un război costisitor cu ei Asta va veni poate, mai tîrziu.

– În vremurile noastre?

– Vei gîndi astfel cînd vei vedea ce se întîmplă în portul din Cezareea

– Oare iudeii nu realizează ce li se pregătește?

– Desigur, dar ei sînt prea divizați în secte şi grupări. Este vechea poveste a feudelor şi facțiunilor care refuză cu încăpățînare să coopereze între ele, chiar şi atunci cînd e vorba să-şi salveze propria piele! O vreme, Mencius rămase tăcut. Poate îți aduci aminte ce-ți spuneam acum cîteva zile că forța unei națiii depinde întotdeauna de acel om puternic care poate aduna laolaltă toate elementele discordante, făcîndu-le să-l urmeze.. ! Să fie doar destul de popular şi ei vor împărți cu el gloria sau ruşinea! Evreii n-au însă printre ei un asemenea om Fiecare grupare fanatică îşi are căpetenia sa, dar nici una dintre acestea nu poate cere loialitatea şi supunerea întregii țări.

Iudeii aşteaptă de secole apariția unui mare conducător care să-i elibereze de sub robia asupritorilor. Profetul lor a vorbit despre acest om fabulos, numindu-l Mesia. Din cînd în cînd, diferite secte pier în flăcările revoltelor stîrnite de cîte un Mesia, dar nici unul din aceşti conducători n-au dăinuit prea mult, nici chiar în stima propriului lor partid, şi au sfîrşit întotdeauna într-un martiriu lipsit de strălucire. După o generație sau două, nimeni nu şi-a mai amintit ce s-a ales din cenuşa marelui om.

– Se pare că adevăratul Mesia, cînd va veni, dacă va veni, va avea mult de furcă prin părțile astea, presupuse Voldi.

– Dacă e să te iei după spusele profeților iudei, el este o persoană de esență divină şi asta l-ar avantaja foarte mult. Tonul lui Mencius era acum atît de ironic încît Voldi izbucni în rîs.

– După cît îmi dau seama, tu nu eşti prea religios, Mencius, remarcă Voldi sec.

– Nu în privința zeităților tradiționale; nu mă interesează și cu atît mai puțin cred în ele Dacă e să fie de vreun folos, atunci ele nu servesc decît ca sperietori pentru copii, ca să se cumințească

O caravană greu încărcată se apropia de ei venind dinspre miazănoapte, ceea ce îi obligă să se dea deoparte și să se adăpostească la umbra unui pîlc de chiparoși pînă la trecerea acesteia. Mencius ghici că era încărcată cu grîne care urmau să fie îmbarcate la Gaza, însă Voldi nu acceptă să se abată de la discuția serioasă pe care o începuse.

– Îmi dau seama, Mencius, că tu crezi în existența unui asemenea fel de Mare Spirit, spuse Voldi grav.

– Oh, da! admise Mencius. Este evident că un Mare Spirit sau un grup de Mari Spirite a creat lumea Este de neconceput ca acestea să se fi creat de la sine După părerea mea, este îndoielnic dacă acel Mare Spirit mai ține lumea sub control acum. Antichitatea nu ne-a lăsat indicii cum că ar exista un asemenea Supraveghetor . Uneori, totuși, constat că eu însumi generez un idol, un zeu, pe care-l consider Purtătorul Făcliei.

Voldi făcu ochii mari privindu-l cu interes și-l rugă să-i explice ce înțelegea el prin Purtătorul Făcliei.

- Acesta a existat din toate timpurile, Voldi, spuse Mencius În toate epocile, în fiecare colțișor al pămîntului, în fiecare țară, el caută cu răbdare și perseverență oameni purtători de făclii mai mari decît ale vecinilor lor sau ale părinților lor, iar această dumnezeire dătătoare de lumină aprinde cu torța sa divină fitilul acestor făclii neobișnuit de mari.

Te rog continuă! insistă Voldi, cînd i se păru că Mencius ajunsese la capătul straniei sale expuneri și începuse să numere similele istovite care treceau prin fața lor.

Cam asta este tot ce am avut de spus, mărturisi Mencius vesel. Zeul meu favorit, Purtătorul Făcliei, dorește ca lumea să aibă mai multă lumină, ca oamenii să aibă ochii mereu ațintiți asupra făcliei Trebuie să fie o misiune descurajantă... și mă

minunez de perseverența lui Doar cîțiva oameni, despărțiți de secole și de multe leghe, au purtat făclii demne de focul divin, și cînd au aprins asemenea făclii, ele au luminat doar calea cîtorva aventurieri; cît privește marea gloată, aceasta încă mai bîjbîie prin întuneric! Uneori, Purtătorul Făcliei aprinde o lumină mai mare care atrage lămpi mai mici. Platon își poartă făclia și i-o transmite lui Aristotel și atunci calea este luminată de o strălucire fără seamăn, doar pentru cîțiva oameni pentru un timp. Pentru un scurt timp.

– Dar masele de oameni încă mai merg pe dibuite prin beznă, spuse Voldi gînditor Nu asta e ce crezi tu?

– Eu nu aș dori să cred astfel, spuse Mencius suspinînd. Mi-ar face plăcere să sper că Purtătorul Făcliei va putea coborî într-o zi cu făclia sa puternică asupra acelui Mare Om și făclia lui va putea lumina drumul pentru toți! Dar știu că istoria nu prea încurajează o astfel de speranță.

Caravana trecuse și praful începuse să se așeze. Călăreau tăcuți, adînciți fiecare în gîndurile sale După un timp, Mencius arătă în depărtare silueta grațioasă a unui turn

– Aşkelon! exclamă Mencius, cu un anume respect în glas Acum ai să vezi ce au putut face banii macabienilor dintr-un mizer orășel ruinat.

– Macabienii ăștia trebuie să fie o familie cu inimă largă, remarcă Voldi.

– Asta depinde din ce unghi privești problema, vorbi Mencius tărăgănat dar, după părerea unanimă, macabienii nu sînt decît niște tirani. Patronii bogați ai artelor nu au neapărat și inima largă, adăugă el. Cea mai frumoasă arhitectură și sculptură din lume se află la Roma, însă multă lume poate afirma că noi, romanii, nu sîntem și generoși

Două zile mai tîrziu, călătorii ajunseră în uluitorul oraș Cezareea. Dacă Voldi fusese uimit la trecerea de la sordida Gază a filistenilor la splendoarea marmurei din sclipitorul

Aşkelon al grecilor, apoi la ruinele Joppei a iudeilor, acum era şi mai uluit de agitaţia febrilă a acestei metropole care se dezvolta rapid şi, care după spusele lui Mencius, va fi într-o zi punctul din care Imperiul va porni să subjuge întreaga Iudee.

Pînă acum, împăraţii insistaseră doar asupra plăţii tributului: evreii erau o vacă bună de muls, dar, în momentul acela, romanii nu se mai mulţumeau numai cu atît. În curînd vor veni şi vor lua totul, declarase Mencius, iar cînd Voldi îl întrebase dacă această ameninţare constituia un secret, prietenul lui răspunsese nepăsător:

– Secret? Nu, deloc! Evreii ştiu că invazia va veni în mod sigur, iar pregătirile în sensul ăsta se fac chiar sub nasul lor!

Prea osteniţi în această noapte ca să poată admira împrejurimile, după ce au străbătut străzile aglomerate, s-au îndreptat direct spre hanul principal. „Agrippa" Hanul, construit de curînd de romani pentru a adăposti trei sute de oaspeţi, era situat chiar în inima oraşului Acum era plin, însă Mencius avea un prieten acolo şi îndată se găsi o cameră.

După o cină excelentă, cei doi se instalară în holul mare al hanului, nou mobilat, unde romani bogat înveşmîntaţi şi cu înfăţişare distinsă discutau în grupuri sau leneveau în fotolii şi divane opulent capitonate Această privelişte de nemaipomenită bunăstare, neobişnuită pentru Voldi avu un efect ameţitor asupra lui Nu era prea sigur dacă se simte orbit sau dacă e furios. Fiecare om pe care-l vedea era îmbrăcat extravagant şi ferchezuit Aerul era greu de mirosul pomezilor Bijuteriile eclipeau pe mîinile bine îngrijite Era deci adevărat. romanii nu erau doar oameni de lume; erau oameni importanţi, oameni care impresionau lumea Şi această lume le aparţinea – nu mai încăpea nici o îndoială.

Voldi îşi aminti – învinovăţindu-se de lipsă de loialitate – de regele Zendi şi consilierii săi, îmbrăcaţi neglijent cu burnuşerile lor lipsite de orice podoabă; oameni gravi, cu muşchi de oţel, care disprețuiesc ostentaţia. Cum ar fremăta nările

lor fine şi trufaşe la vederea acestui spectacol strident Dar nu cumva Arabia plătea un preţ prea mare pentru dispreţul său faţă de oamenii prosperi? Voldi se întreba dacă mîndria sărăciei nu este în cele din urmă o avuţie mai costisitoare decît şiragurile de perle?

Deodată, un roman înalt de statură, arătos şi cu părul tuns scurt, cu tunica purpurie, împodobită pe umărul stîng cu nelipsitul vultur negru imperial, se desprinse dintr-un mic grup de prieteni şi înaintă spre ei, urîndu-le bun sosit.

– Nick! În sfîrşit eşti aici! Zeii fie lăudaţi că ai sosit cu bine! Începusem să mă neliniştesc.

Îşi puseră mîinile fiecare pe umărul celuilalt.

– De ce îngrijorat, Toni, doar n-am întîrziat; azi trebuia să mă întorc!

– Nu, n-ai întîrziat, însă distinşii mei pasageri au apărut azi după-amiază, mai devreme decît mă aşteptam, şi în orice moment se pot hotărî de plecare! Dorinţele Înălţimii sale sînt întotdeauna imprevizibile.. ! Sper că tu ţi-ai luat toate măsurile şi ţi-ai pus toate treburile la punct, astfel încît să fii gata de plecare cînd se vor decide.

Mencius aprobă din cap şi, apucîndu-l pe Voldi de braţ, îl trase după el.

– Toni, spuse el, vreau să-ţi prezint un tînăr arab, un prieten al meu.. Voldi, salută-l pe vechiul meu coleg de şcoală, Antonius Lucan, comandantul vasului imperial „Augusta"

Voldi se înclină uşor sub privirile făţiş iscoditoare ale comandantului, care ridică braţul nepăsător, adăugînd că orice prieten al proconsulului Nicator Mencius este şi al lui; se întoarse apoi spre vechiul său amic şi, înălţînd mirat din sprîncenele cenuşii, îl întrebă direct:

– Cum se face că avem un arab pe aici tocmai în asemenea momente importante?

Mencius răspunse prompt că acest arab i-a salvat viaţa, sfidînd primejdia, şi îi relată pe scurt cele întîmplate – apariţia

lui providențială în clipa în care nu mai avea nici o șansă de scăpare din ghearele bandiților.

Ca răspuns la cele relatate, comandantul se înclină în fața lui Voldi în semn de recunoaștere a neprețuitului serviciu făcut unui camarad, iar Mencius nu uită să adauge:

– Este uimitor felul în care mînuiește băiatul ăsta pumnalul. Îmi închipui că părinții lui i-au dat un cuțit în mînă să se joace încă din pruncie.

Voldi zîmbi ușor dezaprobator, ridicînd din umeri, și păru dornic să schimbe subiectul. Era conștient de stînjeneala bătrînului marinar în prezența sa. Aparitia unui alt roman citadin între două vîrste, îmbrăcat mult mai puțin extravagant decît alții, avu darul să risipească încordarea; acesta se opri să-l salute pe Mencius cu o amabilitate simplă, după care se înclină ușor în fața lui Toni.

– Ce te aduce pe aici, Mencius? i se adresă alene noul venit. Alt cupru?

– Acum băiatul a terminat cu cărăușia, Atrius, răspunse Toni tărăgănat. E un simplu călător și se întoarce cu mine pe „Augusta". Îl luăm pe Înălțimea sa Antipa împreună cu familia în călătoria lor anuală.

– Aș vrea să-mi explice cineva, declară Atrius, străduindu-se să fie cît mai caustic posibil și strîmbînd din nas în același timp, cum poate cîrmuitorul micului și săracului ținut al Galileei să-și permită o călătorie gratuită în fiecare an pe vasul de agrement al Împăratului?

– Psst! îl avertiză Toni. N-ar trebui să ascult asemenea vorbe. Apoi, în șoaptă, adăugă. Puteți fi sigur că tetrarhul își va plăti călătoria . și e în stare s-o facă dacă Tiberius i-o va cere.

Mencius interveni pentru a-l prezenta pe Voldi cu explicațiile de rigoare care atestau prietenia lor, apoi, adresîndu-i-se lui Voldi, spuse:

– Dacă în Cezareea vei avea necazuri, minunatul nostru Atrius, autoritatea cea mai competentă în materie de legi din oraș, îți va veni în ajutor, sînt sigur!

Între timp, Atrius îşi freca bărbia îngîndurat, privindu-l pe Voldi cu o curiozitate fățişă.

– Ei, şi spui că e arab? Şi are un pumnal asupra lui. .! Îmi închipui ce fel de încăierare era dacă el a năvălit gata să spintece pe cineva! Rîse cu poftă şi-l împunse pe Toni cu cotul între coaste. Afurisit moment pentru apariția unui gladiator arab printre noi! Din ce parte a Arabiei eşti, fiul meu?

– Din munții de la miazăzi, răspunse Voldi bățos.

– Pe undeva în apropierea taberei regelui?

– Nu foarte departe, la cîteva mile doar.

– Regele vostru pare să fie un om popular.

– Da, domnule!

– Îndrăznesc să cred că-l cunoşti, riscă Atrius Ceilalți urmăreau stînjeniți interogatoriul la care îl supunea comandantul, care acum părea absent şi se juca distrat cu brățara metalică de pe mîna dreaptă.

Mencius se muta de pe un picior pe altul şi spuse oarecum iritat:

– Bunicul lui Voldi, Mişma, este chiar consilierul şef al regelui, Atrius.

– Aşaaa deci! spuse Atrius zîmbind Ei bine, Voldi, în cazul ăsta, dacă putem face ceva pentru tine cît timp vei rămîne în Cezareea, îți stăm la dispoziție. Ne vedem mai tîrziu, Toni. Cred că eşti fericit să ajungi din nou acasă. Ce n-aş da să fi putut veni şi eu cu tine Te asigur că vei ajunge la timp pentru Saturnalii*

După plecarea lui Atrius, discuția încetă; presupunînd că Toni şi Mencius doreau să discute ceva personal, Voldi se scuză şi, traversînd vastul hol, se strecură în logia care împrejmuia pe jumătate o piscină în mijlocul căreia se afla o minunată fîntînă arteziană. Se afundă într-un divan moale şi rememoră discuția recentă Acest Atrius părea un om pe care merita să-l cunoşti.

---

* Sărbătoare populară la romani după strîngerea recoltelor (n tr)

După plecarea lui Voldi, Mencius şi Toni schimbară brusc subiectul referitor la călătoria în perspectivă şi Toni izbucni:

– Ce face băiatul ăsta în Cezareea, Mencius?

– După spusele lui, va pleca înspre miazănoapte.

– În excursie sau pentru afaceri?

– Cîte puţin din amîndouă, cred...

– Asta înseamnă că n-ai de gînd să-mi spui?

– Mi-a mărturisit natura misiunii sale, admise Mencius, dar nu e nimic care să te îngrijoreze. Caută, după cum spunea, un fugar de-al lor şi sper ca această informaţie să te satisfacă. Toni, ai cuvîntul meu.

– Foarte bine, adăugă Toni morocănos, dar vreau ca tu să veghezi ca belicosul tău arab să stea departe de corabia mea. Dacă cineva îi împlîntă tetrarhului un cuţit între coaste cînd nu se află în grija mea, eu n-am să protestez, dar, pe toţi zeii, asta nu se va întîmpla pe „Augusta"

– E de mirare cum tetrarhul întreprinde aceste călătorii, remarcă Mencius.

– Dar nici nu poate lîncezi în Galileea un an întreg! Ar înnebuni! Acolo nu se întîmplă niciodată nimic! Nu are nici un prieten printre supuşii săi; toţi îl disprețuiesc... Scribul şef de la palat îmi spunea azi după-amiază că se pregăteşte un fel de răscoală

– În nenorocita aia mică de Galieea? răbufni batjocoritor Mencius. Poate glumeşti!

– După spusele aceluiaşi scrib, Pamfilios, nu este o răzvrătire împotriva cîrmuirii – cel puţin nu acum; se pare că un tînăr tîmplar se adresează unor mari adunături de oameni, dar, tot după spusele unora, în cuvîntările sale nu e nimic incitator, dimpotrivă, el le cere oamenilor să se supună legilor şi să se mulţumească cu sărăcia lor.

– Şi cum pot asemenea vorbe blînde să adune atîta gloată? întrebă Mencius.

– Pamfilios spunea că omul vindecă bolnavi prin simpla punere a mîinilor sale asupra lor, adăugă Toni. Asta este de-

sigur o absurditate. Pamfilios recunoaşte că nu deţine informaţii de la prima sursă, dar că zvonurile circulă şi toată Galileea e bîntuită de asemenea poveşti.

– Prost şi-a ales tetrarhul momentul ca să lipsească, remarcă Mencius

– Aşa crede Pamfilios, spuse Toni, însă cu Antipa nu te poţi înţelege cînd e vorba de această călătorie Timp de jumătate de an, în Tiberia, el nu trăieşte decît cu gîndul la cealaltă jumătate pe care o va petrece la Roma. Scribul mai spunea că o deputăţie de preoţi l-a aşteptat pe Înălţimea sa acum cîteva zile, cerîndu-i să ia măsuri şi să-l reducă la tăcere pe acest tîmplar, însă Antipa a terminat repede cu ei. Le-a spus să-şi vadă de treaba lor şi să încerce să facă Sinagoga mai atrăgătoare şi folositoare, şi astfel oamenii nu se vor mai aduna pe păşuni să caşte gura la un tîmplar

– Nu e rea sugestia, interveni Mencius, chicotind

– După părerea tetrarhului, orice sugestie e binevenită atît timp cît nu-i stînjeneşte călătoria la Roma. N-ar vrea cu nici un chip să piardă parăzile şi jocurile Saturnaliilor, nici chiar dacă ar seca Marea Galileii!

Mencius căzu pe gînduri un timp.

– Ai auzit, Toni, de un anume „Mesia"? întrebă el într-o doară.

Toni clătină capul şi se încruntă, apoi murmură ca pentru sine că a renunţat la încercarea de a-i mai înţelege pe evrei şi adăugă că aceştia au fost întotdeauna nişte fanatici în privinţa religiei lor

– Mă surprinde că manifeşti interes pentru asemenea fleacuri, continuă Toni nerăbdător. Citeşti prea mult şi vrei să afli prea multe. Nu m-ar surprinde să aud într-o zi că ai plecat să trăieşti într-o peşteră în creierul munţilor, doar tu cu zeii tăi şi insectele

– Recunosc, spuse Mencius, că omul poate trăi mai fericit fără să-şi pună deloc mintea la contribuţie... Acum mă duc să

mă culc Am stat în şa toată ziua. Fără îndoială că şi tu ai să faci la fel.

– Încă nu, mormăi Toni Mai întîi am de îndeplinit o misiune Trebuie să dau o raită pe la docuri şi să-l previn pe înlocuitorul meu că avem un pasager clandestin arab

– Îţi creezi complicaţii inutile, spuse Mencius

– Am să fiu mulţumit dacă noul tău prieten nu-mi va da altă bătaie de cap, spuse Toni.

Între timp, rămas singur pe canapea, Voldi privea absent fîntîna şi la cei ce se perindau prin faţa lui La scurt timp, legiuitorul veni şi se aşeză alături de el, exprimîndu-şi speranţa că nu-l deranjează.

– Cît timp vom avea plăcerea să te avem printre noi? întrebă Atrius degajat.

– Plec mîine în zori, domnule, răspunse Voldi I se întîmplase să constate că dacă dovedea că este înclinat să fie sincer, explicaţiile lui puteau fi crezute imediat. Am o misiune de îndeplinit în Galileea, continuă el. Am fost trimis să caut un tînăr care a fugit de acasă şi se crede că s-ar afla pe undeva prin împrejurimile Mării Galileii. Trebuie să-l conving să se întoarcă acasă, dacă-l găsesc.

– Cunoşti cîte ceva despre Tiberia, presupun?

– Nu multe lucruri. Ştiu că este reşedinţa tetrarhului şi că acolo există un Fort Roman.

– Ai de făcut cercetări la Fort?

– Nu neapărat, doar dacă va fi cazul Aş prefera să dau de el fără să atrag prea mult atenţia. Nu vreau să-i creez necazuri inutile Cunoaşteţi locurile acelea, domnule?

- Puţin Dacă-mi permiţi o sugestie, Voldi, îţi recomand o cunoştinţă de-a mea care trăieşte într-o mică localitate numită Betsaida, aproape de Tiberia. Este om de lege şi acum s-a retras pe pămînturile sale. E o persoană foarte stimată şi cu multă judecată, poţi avea încredere deplină în el.

Voldi era bucuros să-i urmeze sfatul. Scoase din tunică o tăbliţă şi scrise denumirea localităţii Betsaida şi cum să ajungă

acolo. Atrius îşi aruncă privirea spre a urmări creta roşie în timp ce arabul scria

– Ai trăit cumva în Grecia? se interesă el pe cînd Voldi îşi punea tăbliţa în buzunar

– Nu, domnule, n-am fost niciodată în Grecia

– Cunosc mulţi arabi greaca?

– Nu cred, răspunse Voldi, apoi se ridică să plece şi îi mulţumi lui Atrius pentru bunăvoinţă, adăugînd că trebuie să-l salute pe Mencius înainte de a se retrage.

– Mi-ar plăcea să aflu cum ai reuşit să-ţi îndeplineşti misiunea, spuse Atrius în timp ce se despărţeau, şi te rog transmite-i salutările mele prietenului meu şi fost coleg, David Ben-Zadok

La primele semne ale ivirii zorilor, Voldi se strecură afară tiptil, pentru a nu-l trezi pe Mencius de la care îşi luase rămas bun la miezul nopţii, după ce discutară îndelung, fără să ajungă însă la nici o concluzie cu privire la probabilitatea găsirii Farei în Galileea.

Mencius adormise îndată, aparent netulburat de zarva de afară şi de traficul străzii, unde roţile de fier ale carelor grele cu materiale de construcţie răsunau pe piatra pavajului, zgomot ce se îngemăna cu ţipetele şi pocniturile de bici ale conducătorilor ce-şi îndemnau boii împovăraţi. Îngrozitoarea hărmălaie nu-l deranja pe Mencius, el spunea că este obişnuit pentru că, la Roma, aşa se auzea toată noaptea. Dorind ca străzile să fie degajate în timpul zilei, Împăratul ordonase ca întreaga circulaţie a materialelor de construcţie să aibă loc de la asfinţitul soarelui pînă la răsărit. Cezareea, fiind acum un oraş roman, respecta această regulă. Dar lui Mencius nu-i păsa. Acum îi era nespus de dor de acasă şi vacarmul străzii părea că-i mai alină acest dor. Nu tot astfel simţea Voldi, care nu era obişnuit cu forfota marilor oraşe. Zgomotul necontenit îl ţinu treaz toată noaptea, iar dilema care-l frămînta căpăta proporţii îngrijorătoare în întunericul nopţii

La grajdurile noi şi spaţioase, unde-l găsi pe Darik strălu-

cînd după un țesălat sîrguincios (o altă mărturie a priceperii și disciplinei romane), Voldi nu se arătă surprins să întîlnească un legionar înarmat care-l aștepta să-l escorteze în afara orașului. Mencius îi mărturisise îngrijorarea lui Antonius Lucan, comandantul „Augustei", care se exprimase că s-ar simți mai liniștit dacă ar ști că răzbunătorul tînăr arab a ieșit prin poarta de miazăzi a Cezareii și că se află undeva în drum spre Galileea.

După ce legionarul îi ură respectuos călătorie plăcută, deși amîndoi știau bine motivul onoarei ce i se făcea unui tînăr cetățean arab de a avea o escortă romană, timp de o jumătate de oră, Voldi călări pe drum singur... Privea din cînd în cînd peste umăr înapoi, făcea semne cu mîna și zîmbea, lăsînd în urmă mica dramă la care fusese și el invitat să ia parte În ciuda renumelui lor de oameni trufași, egoiști și cruzi, cugeta Voldi, romanii erau în multe privințe de admirat. Erau splendid organizați, eficienți. Da! erau cruzi, dar nu pentru că le plăcea cruzimea. Ei preferau prietenia ta în locul dușmăniei.

Drumul care cotea spre nord-est nu era atît de aglomerat ca drumul de coastă și ca atare era și mai îngust Avînd înaintea lui o zi lungă de drum, Voldi îl îndemnă pe Darik la un galop ușor. Acum se aflau pe cîmpie, unde peisajul era prea monoton ca să-i abată atenția unui străin de la problemele sale. . Un singur amănunt îl mai dădu o fărîmă de liniște: tetrarhul era încă în viață. Desigur, el nu merita să trăiască, dar cel puțin Iara nu se expusese primejdiilor ca să-l omoare. Și era puțin probabil că încercase acest lucru pentru că, altminteri, comandantul Antonius Lucan ar fi știut și așa ar fi aflat și el.

În fața lui se ivi o caravană de asini ce înainta agale, purtînd în spinări mici butoiașe cu aspect unsuros, probabil cu ulei de susan și măsline pentru Cezareea. Însoțitorii caravanei – oameni la fel de slinoși ca și încărcătura lor – ajunși în dreptul lui, se încruntară și scuipară după obiceiul lor străbun

Dar ce-o fi făcînd Fara acum, că eșuase în tentativa ei de a se apropia de tetrarh? Presupunînd că a ajuns în vecinătatea Tiberiei, unde pîndise un prilej pentru a tranșa odată povestea cu

ticălosul ei tată, va aştepta ea oare întoarcerea lui de la Roma?

După o altă bucată de vreme apăru un drumeţ singuratic călare pe o cămilă infirmă, urmat la vreo sută de iarzi de un bătrîn ghebos, posomorît, cu o faţă adînc brăzdată, purtînd un topor pe umărul ciolănos.

Voldi îi salută pe fiecare voios, urîndu-le o dimineaţă bună, dar nici unul nu-i răspunse Să fie oare asta pentru că el călărea un cal mai bun şi le-a stîrnit invidia? Sau pentru că era arab? Ori poate pentru că era străin, indiferent de naţie? Sau pentru că ei erau nepoliticoşi din fire? Trebuia să recunoască totuşi că nici arabii n-ar manifesta mai multă bunăvoinţă faţă de un drumeţ iudeu

Poate că Fara hotărîse să se întoarcă în Arabia, acum, că dăduse greş. Sau dacă tot riscase atît, venind de la o depărtare aşa de mare, socotea că merită să persevereze şi să aştepte întoarcerea tetrarhului De fapt, în Arabia nu avea ce s-o atragă pentru a se întoarce acum, că mama ei nu mai exista. Desigur, mai rămînea el însuşi, dar poate că ea îl alungase din gîndurile ei. Părăsindu-l fără nici un cuvînt de rămas bun, fata putea bănui că el renunţase la ea şi îşi îndreptase atenţia în altă parte.

Acum tocmai depăşea o familie care se dădu la o parte la trecerea lui. Tatăl, aflat în fruntea procesiunii, purta o barbă neagră respectabilă şi o tunică neagră jerpelită, dar nu ducea nici o povară. Mama avea un prunc într-o mînă şi un coş mare cu grîne în cealaltă Băiatul tîra după el o capră albă cu lapte O fetiţă de-o şchioapă ducea în spinare un sac plin cu mere. Voldi trecu pe lîngă ei încet, făcîndu-le loc, şi îi salută prietenos. Tatăl şi capra înălţară bărbiile în vînt şi rînjiră cu expresii atît de asemănătoare, încît Voldi zîmbi Femeia, imitîndu-şi bărbatul, schiţă o strîmbătură. Băiatul îl privi cu viu interes, dar fără răutate. Fetiţa ridică nişte ochi frumoşi şi-i surîse timid

E păcatul oamenilor bătrîni, cugetă Voldi, că diferitele rase se disprețuiesc între ele. Se întreba dacă suprimarea oamenilor vîrstnici n-ar aduce în lumea mai multă armonie – să

zicem pe toți cei trecuți de douăzeci de ani. O astfel de lege binevenită ar permite să stabilească o nouă ordine, în care străinii, cînd s-ar întîlni pe drum, să fie înclinați mai curînd să-şi zîmbească decît să se scuipe. Pentru asta ar trebui însă ca toți să rămînă la douăzeci de ani şi să nu mai îmbătrînească niciodată. Probabil că proiectul nu putea fi pus în practică!

Bun, nu va trece prea mult timp şi o să afle ceva despre Fara. Nu se putea ca un flăcău arab să nu fi fost văzut într-un sat de pescari, unde fiecare se cunoştea cu fiecare. Cineva trebuia să-şi aducă aminte că l-a văzut pe acest tînăr arab. Voldi se mai întreba în ce măsură îi reuşise Farei deghizarea ca băiat. Riscantă treabă!

La o întretăiere de drumuri se afla o piatră indicatoare cu denumirea satului Megiddo, unde patru legionari, lăsîndu-şi lăncile şi coifurile rezemate de un zid de piatră, şedeau tolăniți pe iarbă şi păreau absorbiți într-un joc cu zaruri. Voldi se aştepta să fie provocat. Într-un asemenea caz, intenționa să le spună că tetrarhul, cît timp a stat la Cezareea, a cumpărat porci negri pe care i-a trimis la Tiberia... Dar soldații nu-i acordară nici o atenție. Se pare că disciplina trupelor începuse să lase de dorit de la plecarea tetrarhului. Sau poate atenția ofițerilor era îndreptată acum asupra marilor întruniri, despre care vorbise Mencius, ce se desfăşurau în ultimul timp în apropierea Mării Galileii. Un tîmplar li se adresa oamenilor şi le mersese vestea că vindecă tot felul de boli. Aceste din urmă năzdrăvănii erau desigur absurde, dar după părerea aceluiaşi Mencius, era puțin probabil ca tîmplarul să dăinuie prea mult în calitate de conducător al gloatelor. Nu era nimic incitant în cuvîntările sale, altfel tetrarhul n-ar fi părăsit țara.

Voldi se întreba în ce măsură o interesa pe Fara această mişcare. Nu şi-o putea imagina manifestînd curiozitate pentru asemenea lucruri, doar dacă nu-şi deviase drumul la Hebron pentru a asculta un alt profet itinerant. Era cu totul imposibil ca Fara să fie atrasă de acest gen de spectacole.

La micul han din Megiddo i se servi un prînz mizerabil –

peşte afumat şi pîine veche din orz – pe o masă îngălată. Aproape că nu se atinse de mîncare, dar îi plăti o drahmă femeii cu faţa ciupită de vărsat. Aceasta îi aruncă pe masă un pumn de bănuţi de aramă necunoscuţi Voldi opri unul, cu intenţia de a-l examina mai tîrziu, apoi plecă să-şi adape calul la jgheabul public. Un grup de băieţi cu haine murdare şi zdrenţuite se adunară în jurul lui O femeie ţipă din pragul unei case din apropiere şi băiatul cel mai mare din grup alergă spre ea, dar înainte să o ia la fugă se întoarse şi scuipă. Un alt ţipăt de femeie se auzi de undeva şi toţi băieţii se făcură îndată nevăzuţi, în afară de doi, cei mai mici din grup; cel mai plăpînd din ei avea ochii plini de puroi. Voldi se scotoci în buzunar şi scoase bănuţul de aramă pe care-l primise ca rest la han; îl dădu băieţelului bolnav, dar acesta nu-l prinse.

– E orb, spuse fratele lui, dă-mi-l mie!

Voldi îi puse în palmă bănuţul.

– Iaa! Iaaa! ţipă băiatul cît îl ţinea gura, azvîrlind cît colo bănuţul de aramă. Bani proşti! Nu e bun! Iaa! Iaaaa! Apoi o luă din loc, trăgîndu-şi frăţiorul după el, fără îndoială ca să raporteze părinţilor întîmplarea. Voldi încălecă şi porni. Între timp, un grup de bărbaţi şi femei indignaţi se adunară în jurul copilului căruia i se oferise un ban fără valoare, escortîndu-l pe străin cu o seamă de invective pentru grava ofensă Megiddo nu era o aşezare atrăgătoare. Era ea oare tipică pentru comunitatea galileană? Voldi spera să nu fie aşa. Sărmana Fara!

Cu cît înainta, pămîntul devenea mai fertil, dar se vedea că locuitorii îl lăsaseră în mare parte în paragină Era desigur o regiunea înapoiată. Într-o zi vor intra aici romanii şi pămîntul va arăta altfel Galileenii vor fi virtual înrobiţi, însă vor avea hrană mai multă decît acum, fără îndoială.

La apusul soarelui începu să se zărească Nazaretul. De la distanţă, în lumina incandescentă a după-amiezei tîrzii care scălda cupola bombată a Sinagogii şi acoperişurile caselor albe, oraşul promitea să fie pitoresc. Dar privit mai de-aproape, era o dezamăgire. Locuinţele erau mici şi ponosite Ca de

Filiala IENACHIȚĂ VĂCĂRESCU
Str. Bogdanu Nr. 10
Telefon 3.37.37.61

obicei, strada principală se lărgea către centru, descriind un cerc în jurul inevitabilei fîntîni a comunității. Părea că marea parte a negoțului se afla concentrată aici. Bazare mici și dughene meschine se sprijineau unele de altele. În afara cercului se ridica hanul. Stăpînul acestuia îi spusese clar lui Voldi că nu e binevenit, dar consimți bodogănind să-i ofere găzduire, cînd auzi zăngănitul făcut de mulți bani. După ce ciuguli cu dezgust din cea mai proastă mîncare ce i se pusese vreodată în față, el plecă să hoinărească pe strada pustie. Toate lumea era la cină.

Ajunse la atelierul unui fierar, un om cu părul sur, în jur de cincizeci de ani, aplecat peste forja lui, aparent absorbit într-o treabă urgentă – repararea unei roti la o cisternă pentru apă. Întotdeauna interesat de asemenea activități, Voldi se opri în fața ușii larg deschise. Fierarul îl privi cu bunăvoință și îl salută. Pentru Voldi era o surpriză plăcută și, încurajat, se apropie de el.

– Străin prin părțile astea? Fierarul mai dădu o dată din foale și îl pofti să ia loc pe o ladă veche cu scule.

– Da, sînt arab, spuse Voldi, gîndindu-se că e mai bine să clarifice de la început acest penibil subiect.

– Nu se prea văd mulți pe aici, spuse fierarul; ai de gînd să mai rămîi pe la noi?

– Doar în noaptea asta. Sînt în drum spre Tiberia.

– Tetrarhul tocmai a plecat de acolo acum cîteva zile. A fost o adevărată procesiune.. Pleacă la Roma, ca în fiecare an, pe vremea asta; dar probabil că știi toate acestea.

Voldi îi spuse că știe.

– Ai mai fost în Tiberia? întrebă fierarul.

– Nu, n-am mai fost, dar presupun că dumneata ai fost de mai multe ori.

– Niciodată, dar am de gînd să mă duc mîine, de aceea lucrez azi pînă mai tîrziu. Pe acolo se petrec isprăvi mari în zilele astea. Poate ți-au ajuns la ureche venind încoace pe drum. Profetul nostru Iisus vorbește oamenilor care se adună acolo tot mai mulți

– Profetul vostru? Să înțeleg că dumneata crezi în el? L-ai auzit vorbind?

– Îl cunosc de cînd era copil! Aici era casa lui! Fierarul puse ciocanul jos, alături de nicovală, şi se rezemă confortabil de bancul de lucru, satisfăcut de interesul evident al străinului.

– E adevărat că înfăptuieşte minuni? întrebă Voldi Am auzit tot felul de zvonuri în legătură cu toate acestea.

– Tocmai asta vreau să aflu, spuse fierarul grav. Nu m-ar surprinde foarte mult, deşi aici, în Nazaret, el n-a înfăptuit nimic deosebit. E tîmplar, şi încă unul foarte bun. Prin fereastra deschisă din spatele lui Voldi care se întorsese să privească, fierarul îi arătă atelierul tîmplarului, aflat peste drum. Este al tatălui său, şi înainte a fost al tatălui acestuia Iisus a lucrat acolo încă pe cînd era un băieţandru, pînă acum cîteva luni

– Ai observat ceva ciudat la el? îl îndemnă Voldi.

– Era un tip visător, îşi amintea fierarul, ferindu-şi privirea. Ceilalţi copii îl îndrăgeau foarte mult pentru că le spunea tot felul de poveşti.

– Ce fel de poveşti?

– Eu, personal, n-am auzit nici una. El se ruşina în prezenţa oamenilor mari şi nu prea vorbea cînd se aflau prin preajmă, dar băiatul fratelui meu cel mare, Efraim – îl cheamă ca şi pe mine – spunea că poveştile sale erau în mare parte despre o ţară îndepărtată unde nu există iarnă şi nici întuneric, unde rîurile nu seacă niciodată, dar nici nu se revarsă, nimeni nu este vreodată bolnav, nimeni nu moare şi nimeni nu plînge. Şi toţi îl iubesc pe Rege

Voldi aşteptă liniştit ca fierarul să continue.

– Pare ciudat ca un băieţel să aibă asemenea imaginaţie, monologa Efraim. După cum spune nepotul meu, Iisus vorbeşte despre această ţară îndepărtată de parcă aceasta ar exista cu adevărat; ba chiar de parcă el ar fi fost acolo În acea ţară este pace Nu există soldaţi, forturi sau temniţe Fiecare are ceva de lucru, dar nu pentru bani Nu există deloc bani. Nimeni nu este bogat, nimeni nu este sărac. Iar florile cresc mereu şi

pretutindeni, dar nimeni nu le culege... Copilul vorbea mult despre flori. Încă de cînd începuse să meargă, micuțul căra apă din sat pentru grădina lui Noi toți socoteam că nu se va alege mare lucru de el văzîndu-l cît se interesează de flori Dar cînd a crescut, a devenit un tîmplar foarte iscusit, chiar mai bun decît tatăl său, Iosif.

– Dar nu aduna niciodată lumea ca să vorbească? întrebă Voldi.

– Nu, după cum îți spuneam, el nu era unul care să vorbească mult, o făcea arareori și numai cu copiii dar odată ajuns la adolescență, devenise foarte tăcut și umbla mai tot timpul de unul singur Cred că s-a însingurat pentru că, acum copiii începuseră să rîdă pe seama poveștilor istorisite de el Ne spune că, odată, un băiat care se zbuciumase în legătură cu această țară îndepărtată l-a acuzat direct că minte, dar Iisus i-a răspuns că spusese adevărul, că există cu adevărat asemenea țară și că el știa chiar mai multe lucruri despre ea decît le povestise

– Bănuiesc că lumea îl credea nebun, remarcă Voldi.

– Ei bine, nu puteam să nu observăm că era deosebit față de alți copii și poate că bănuia ce credeam despre el, pentru că își petrecea cea mai mare parte din vreme singur, cu excepția timpului cînd lucra în atelier.

– Ce gîndea familia lui despre el?

– Probabil că nici ei nu prea știau ce să creadă. Obișnuia să se ducă pe dealuri și lipsea de acasă vreme îndelungată Mama lui era îngrijorată. Cu puțin timp înainte sa plece din Nazaret, a lipsit două luni, iar cînd s-a întors, puteai crede că umblă ca prin somn. Se petrecea ceva în mintea lui și asta îl schimba. Nimeni nu părea să știe pe unde umblase Poate doar el. Dar era clar că era foarte tulburat în sinea lui. . În dimineața în care a părăsit Nazaretul pentru totdeauna, dacă nu mă înșel, s-a dus la Sinagogă pentru că era ziua Sabatului S-a așezat împreună cu familia lui, ca de obicei. Uneori, bunul nostru rabin Ben-Naboth cerea unui bărbat din cei prezenți –

unul dintre cei vîrstnici care era cunoscut pentru pioşenia sa – să citească Învăţămintele Scripturii. Dar în ziua aceea, el l-a ales pe Iisus. Era ceva neobişnuit să ceară acest lucru unuia atît de tînăr Cei de faţă amuţiseră.

– Crezi că era ceva ieşit din comun? întrebă Voldi

– Tu n-ai fi fost intrigat, ripostă Efraim, cunoscînd cît de neobişnuit era Iisus? . Ei bine, el a venit în faţa adunării şi a luat pergamentul cu scrierile profetului Isaia. Cred că ai auzit de renumitul nostru profet Isaia?

– Nu, recunoscu Voldi Cunosc puţin despre mai-marii voştri de la părintele nostru Avraam încoace. Amîndoi zîmbiră.

– Parcă şi acum mai aud cuvintele pe care le citea Iisus, continuă visător Efraim, şi care sunau cam aşa: „Spiritul Domnului să coboare asupra mea. El m-a ales pe mine să aduc vestea ce bună săracilor. El m-a trimis pe mine să-i eliberez pe oameni din robie şi să deschid ochii nevăzătorilor. Eu sînt cel ce-i ridică pe cei ce au fost doborîţi şi eu sînt acela care vesteşte că Domnul va binecuvînta acest an. " Apoi Iisus a strîns sulul, l-a înmînat rabinului şi a spus: „Acum se va împlini profeţia". După care s-a întors la locul său. Toate privirile erau aţintite asupra lui. Pînă şi rabinul înmărmurise şi i-a trebuit un oarecare timp să fie în măsură să-şi continue ritualul.. După slujbă, toţi credincioşii s-au adunat în jurul lui Iisus şi l-au întrebat ce a vrut să spună; avea să vină cineva acum, aici, la Nazaret, să deschidă temniţele, să-i elibereze pe sclavi şi să dea vedere celor fără vedere?

– Nu v-a trecut nici unuia prin minte că acest Iisus se referea poate la el însuşi ca tămăduitor prezis?

– Nu, pentru că, vezi tu... el a crescut cu noi laolaltă şi nu puteam crede că unul dintr-ai noştri ar putea fi înzestrat pentru a face asemenea lucruri.

– Şi ce a răspuns Iisus atunci?

– El a spus că misiunea lui era să răspîndească această veste bună, dar oamenii tăceau neîncrezători În cele din urmă,

un bătrîn l-a întrebat cu un glas răstit: „Şi crezi că ai să deschizi ochii orbilor aici, în Nazaret?"

– Pariez că toţi aşteptau răspunsul lui cu sufletul la gură! puse Voldi, din ce în ce mai interesat de povestea fierarului.

– Da, e adevărat Iisus le-a spus „Nu aici, nu în Nazaret, pentru că nicăieri nu este un profet mai puţin preţuit decît în casa lui, printre ai săi" Auzind acestea, oamenii plecau mormăind; mulţi dintre ei se întorceau şi-l priveau ameninţător sau rîdeau batjocoritor.

– Şi după aceea. . l-au batjocorit în continuare, nu?

– Nu, nu le-a mai dat prilejul, pentru că a plecat din Nazaret imediat; nici măcar nu a mai cinat cu familia lui. După adunarea de la Sinagogă, a plecat să hoinărească cine ştie pe unde şi nu s-a mai întors.

– Poate, presupuse Voldi, dacă e înfăptuieşte cu adevărat lucruri mari pentru oameni în altă parte, lumea din oraşul nostru îl va implora să se întoarcă

Efraim dădu din cap îngîndurat şi înteţi focul la forjă.

– Nu, răspunse el, Nazaretul nu va face aşa ceva.

– Nici chiar pentru cei orbi? întrebă Voldi

– Nu, nici chiar pentru cei ce nu văd! Efraim îşi reluă munca întreruptă cu mare sîrguinţă. Voldi simţi că discuţia se încheiase şi se ridică să plece. La uşă, se întoarse şi spuse zîmbind:

– Ce ar gîndi concetăţenii dumitale dacă te-ai duce să-l vezi pe Iisus? Crezi că ar fi nemulţumiţi?

Efraim bătu de cîteva ori cu plama în nicovală, chicotind uşor

– Cred că nu se prea pot supăra, spuse el. Eu sînt singurul fierar din Nazaret Poate, dacă eram doi, n-aş fi riscat.

Voldi îşi luă rămas bun şi se întoarse la hanul neospitalier. Puţin după miezul nopţii îl trezi o furtună năprasnică, urmată de o ploaie mare, care dură toată noaptea şi toată dimineaţa următoare. Cînd se potoli în sfîrşit, el porni pe cît de repede putea înainte pe drumul alunecos, sperînd să ajungă în Betsaida înainte de căderea întunericului

CAPITOLUL XI

Plouase zdravăn în tot cursul nopții și încă mai turna cînd Iair se trezi dimineața, se ridică în capul oaselor și se încruntă. De obicei, Iair nu s-ar fi îngrijorat. Îngăduitor și tolerant din fire, el accepta capriciile vremii fără să se plîngă Și-apoi, pămîntul avea nevoie de umezeală, deoarece fusese cea mai toridă toamnă pe care o cunoscuse Galileea de foarte mulți ani.

Deși mult îndrăgita sa grădină și vie aveau să beneficieze de această ploaie înviorătoare, era limpede că ziua e nepotrivită și Iair era necăjit, așa de necăjit încît atunci cînd atrăgătoarea lui soție, Adiel, intră în cameră, îl găsi foarte abătut, cu amîndouă mîinile în capul său ciufulit. Mormăi întunecat ceva ce însemna că a luat act de prezența ei, dar fără să ridice privirea. Așezîndu-se pe marginea patului, Adiel îl bătu ușor pe umăr, întrebîndu-l ce-l frămîntă. Nu se bucură că plouă?

– Oricînd altădată, murmură Iair, înconjurînd-o cu brațul. Am fost nebun că am îngăduit ca întrunirea asta să aibă loc aici astăzi Aceste discuții anoste mă plictisesc întotdeauna, chiar și într-o zi frumoasă, cînd ei pot pălăvrăgi în voie afară, în pergola Dar acum îi vom avea pe cap în casă toată ziua și fără putință de scăpare Evident, nu-l puteam ofensa pe rabinul Ben-Șolem care, de altfel, e un bătrînel cumsecade

– Da, dragul meu, așa este, deși puțin agasant, șopti Adiel. Eu și uitasem că azi ai oaspeți. Ce fel de reuniune va fi cea de

azi? Una din întrunirile alea plicticoase ale consiliului Sinagogii, care durează toată ziua?

– Mai rău, răspunse Iair. Aceasta este o deputație de preoți, scribi și consilieri legiuitori care vin atîta cale de la Ierusalim ca să hotărască ce e de făcut cu acest Tîmplar care predică

– Poate că nu vor mai veni, poate că vremea asta îi va opri, spuse Adiel încrezătoare.

– Vor veni, n-ai grijă, mormăi Iair plictisit, poți fi sigură de asta. Sînt deja pe drum de trei zile și cred că e mai bine să ne pregătim să-i primim. Ridică privirea și chipul lui se lumină deodată cînd o fetiță cam de doisprezece ani apăru în pragul ușii care se deschise încet cu un scîrțîit. El îi făcu semn să se apropie și fetița începu să țopăie veselă, apoi se cuibări lîngă el.

– Micul dejun este gata, anunță ea voioasă. Rahela spune să venim îndată la masă pentru că azi la prînz vor veni oaspeți mulți... Ce fel de oameni sînt, tată? Crezi că vor fi simpatici și vor spune poveşti, sau sînt „ceilalți oameni"?

Iair îi mîngîie absent buclele și răspunse cu tristețe, regretînd că trebuie să spună că ei erau „ceilalți oameni"

– Astăzi nu va fi vreme de poveşti, Șaron.

– Du-te și spune-i Rahelei că venim îndată, draga mea, spuse mama; iar cînd fetița ieși din încăpere, Adiel îl întrebă ce au de gînd să facă cu acest om care a stîrnit atîta vîlvă. Spuneai doar că nu a încălcat legea De ce s-a făcut vinovat?

– Tocmai asta vor discuta ei astăzi, răspunse Iair. Ei nu-l pot învinui că a tulburat liniștea, dar dacă a făcut-o, după părerea lor, predicînd acestor mulțimi, este treaba autorităților provinciei ca să-l aresteze. Am discutat cu Antipa în legătură cu asta cu cîteva zile înainte să plece. El și-a trimis oamenii prin țară, să vadă cu ce se ocupă acest Tîmplar, dar ei au raportat că el nu spusese nimic care să îndemne la răzvrătire Tetrarhul s-a arătat satisfăcut că omul nu face nici un rău îndemnîndu-i pe oameni să încerce să se mulțumească cu viața lor și să trăiască în pace unii cu alții.

– Desigur, rabinii n-au nimic de obiectat împotriva acestui lucru, comentă Adiel, dar poate că îi supără toate istoriile privitoare la minuni. Privirea ei se întunecă deodată, căutînd parcă să-i sondeze gîndurile. Doar nu crezi că ceva e adevărat în toate aceste poveşti? Nu-i aşa, Iair? Toată lumea de pe pămînturile noastre numai despre asta vorbeşte! Nu i-am mai văzut niciodată pe servitorii noştri atît de exaltaţi! E peste putinţă să crezi că Tîmplarul vindecă cu adevărat boli Ţi-a spus vreuna din slugile noastre că a văzut cu ochii ei înfăptuindu-se o astfel de vindecare miraculoasă?

– Nu, dar sînt convinşi că omul a făcut cîteva lucruri remarcabile

Adiel se ridică şi îl ajută pe Iair să-şi îmbrace splendidul halat matlasat, apoi acesta se îndreptă spre baia spaţioasă, dar se opri în prag să adauge:

– Cred că este nedemn din partea acestor înţelepţi din Ierusalim să facă prea mult caz în legătură cu treaba asta. Dacă ei nu-i vor mai acorda omului atenţie, el se va potoli îndată şi lumea îl va uita. Mi-e ruşine că trebuie să patronez această penibilă afacere, Adiel

Ea i-o luă înainte pe coridor şi cînd el o ajunse din urmă, îi strecură o mînă sub braţ şi spuse ezitînd:

– Aş vrea să discut cu cîţiva din ţăranii noştri, de pildă cu bătrînul Simeon. Te poţi baza pe el că spune adevărul El pretinde că a văzut cu ochii lui cum Iisus i-a dat vedere unui om care se născuse orb.

Iair pufăi cu ironie

– Nu fi proastă! Există şi explicaţii logice pentru aceste aşa-zise minuni. Poţi fi sigură!

Salonaşul, aflat în partea de răsărit a vilei, unde li se servi micul dejun, era de obicei scăldat în soarele dimineţii În zilele de vară, servitorii strîngeau panourile centrale din păr de capră care acopereau salonul şi familia lua gustarea de dimineaţă sub cerul albastru, dar azi era o zi închisă şi încăperea părea

mohorîtă Pînă şi frumosul mozaic părea sumbru şi lipsit de viaţă.

Înainte să intre în încăperea frumos boltită, Iair încetini pasul şi mai adăugă:

– Dacă oamenilor noştri le plac asemenea distracţii, n-au decît N-am nimic împotrivă: recolta e strînsă şi oricum nu prea mai au ce face... Aşa că e mai bine să meargă să-l asculte pe acest Tîmplar decît să dea tîrcoale pe la pivniţele cu vin, acolo, în Capernaum. Bună dimineaţa, Rahela! Vom lua în grabă gustarea, pentru că tu şi servitoarele o să aveţi o zi grea cu oaspeţii care vor rămîne la masă.

– Da, domnule, bodogăni bătrîna slujnică şi îşi chemă ajutoarele să le dea instrucţiunile necesare pentru servirea mesei. Apoi, cu îndrăzneala ce i-o conferea vîrsta şi vechimea în slujba lui Iair, ea adăugă:.. Şi ei mănîncă mult!

– Ce te face să crezi asta? întrebă stăpînul, anticipînd una din scenele ei obişnuite

– Le cunosc eu obiceiurile, domnule – oamenii care rostesc cuvinte mari sînt întotdeauna şi mari mîncăi.

– Eu, unul, n-am observat asta. Rahela, spuse Iair chicotind, dar pe Iupiter că ai dreptate! Bine, bine, în cazul ăsta, ai grijă să fie îndestulaţi.

Şaron apăru cu cănuţa ei de lapte băută pe jumătate, îşi privi tatăl serioasă şi spuse.

– Tată, dădaca mi-a spus că „pe Iupiter" este un cuvînt roman urît.

– Poate, dar dacă trebuie să înjurăm, comentă mama, e mai bine să luăm în deşert numele zeilor păgîni.

– Iupiter ăsta e un zeu păgîn? întrebă Şaron cu inocenţa caracteristică vîrstei

– Hai, mai bine bea-ţi laptele, o dojeni cu blîndeţe tatăl. Nu cred că e nevoie să începem de pe acum cu lecţiile teologice. Pînă diseară o să ne săturăm

- Crezi că trebuie să iau şi eu parte? întrebă Adiel.

– Nu, draga mea, spuse Iair Dacă vrei, poți să nu participi Vor fi discuții doar pe această temă Poți să nici nu apari deloc dacă nu vrei. Va fi de fapt întrunirea rabinului Ben-Şolem cu ai săi, cărora le vom asigura hrană şi găzduire.

Pe la amiază se însenină oarecum. Pe cer începuseră să apară pete albastre, soarele strălucea aruncînd sclipiri de diamant pe stropii de ploaie care îngreuiau crengile din grădina de trandafiri. Iair ieşi să inspecteze cu atenție pergola. Poate că se va zvînta suficient pentru ca acești oameni învățați să-şi poată dezbate gravele lor probleme după ce se vor fi ospătat. Va fi o uşurare pentru Iair să-i vadă aşezați confortabil afară, apoi să plece liniştiți la treburile lor Nu le va duce dorul în veci.

Cercetă bolta de viță de vie care împodobea partea de sus a pergolei şi constată că încă mai picura, dar promitea să se usuce curînd, mulțumită soarelui care strălucea acum generos, iar scaunele din răchită împletită şi divanele se zvîntau iute şi ele Iair era aproape bine dispus cînd rabinul Ben-Şolem îşi făcu apariția, lăsînd încă găuri adînci cu bastonul în pietrişul umed De obicei calm şi aşezat de felul lui, rabinul era acum voios

– Sînt semne că va fi o zi interesantă, fiule, spuse el cu un ton care suna a amenințare.

– E bine asta! răspunse Iair, întîmpinîndu-l fără prea mare entuziasm Sper ca grădina şi pergola să fie destul de zvîntate pentru ca oamenii dumneavoastră să-şi poată ține reuniunea afară, după-amiază

– Bine, bine, dar asta nu e o ocazie festivă, declară Ben-Şolem, vădit iritat. Nu este o petrecere în aer liber, iar ceea ce avem noi de făcut azi poate fi făcut mai bine înăuntru

– Oh! dar se pare că treaba e destul de serioasă!

– Da! Tîmplarul va veni şi el.

Iair, care tocmai scutura o mlădiță de vie, se îndreptă şi se lumină puțin la față.

– Adevărat! exclamă el. Ce interesant!

– Da! Cîțiva tineri de-ai noștri care se pregătesc pentru preoție l-au alergat ieri toată ziua pe acest om și..

– L-au alergat, spuneți? Cred că au avut nevoie de multă dibăcie să dea de el văzîndu-l pe Tîmplar cum vorbește deschis mulțimilor în plină zi! Tonul lui Iair era încărcat de ironie. A încercat el să se ascundă undeva?

– Nu s-a ascuns, răspunse arțăgos bătrînul preot Lua cina cu neruşinare în casa lui Simon, fiul lui Ionas.

Iair zîmbi, iar rabinul se încruntă văzîndu-l că se amuză.

– Vreți să spuneți că l-a vizitat pe Marele Pescar! Credeam că acest Tîmplar e un fel de proprovăduitor religios... Se pare că nu-i prea pasă cu cine se întovărăşeşte. Din cîte ştiu eu, Marele Pescar nu-i mai cucernic decît cîinele nostru!

– Acesta este un aspect pe care va trebui să-l discutăm cu el, replică rabinul. El pretinde că este un om sfînt, vorbește mulțimii despre lucruri sacre și apoi se asociază cu tot felul de oameni păgîni și ciudați Cîțiva oameni de-ai noștri l-au văzut chiar acum cîteva zile stînd de vorbă cu Levi, perceptorul acela dezgustător care strînge birul roman!

– Poate că îi cerea lui Levi să-i micşoreze taxele, chicoti Iair Va trebui să discut și eu cu el, să văd cum a procedat

– Nu e de glumit cu asemenea lucruri, fiule, spuse rabinul sever

– Îmi pare rău, murmură Iair Apoi, după un moment de ezitare, continuă pe același ton ironic: Le-a fost greu tinerilor noștri de la Sinagogă să-l facă să vină aici? Desigur, nu-l puteau obliga să vină!

– Ba mai mult, i-au ordonat, declară Ben-Şolem enervat, și aceasta în numele Sinagogii.

Atunci nu va trebui să vină decît dacă va vrea, spuse Iair brusc. El știe probabil că dumneavoastră personal și Sinagoga nu aveți dreptul să-l arestați sau să-l aduceți cu forța.

– Cu toate acestea, spuse Ben-Şolem apăsat, el va veni. A

avut chiar impertinența să spună că va putea veni, deoarece azi va fi vreme urîtă și că lumea nu va putea ieși afară să-l asculte

Fără să vrea, Iair rămase cu gura căscată și încruntă sprîncenele.

– Și.. spuneți că a prezis asta ieri, cînd nu exista nici urmă de nor pe cer? Trebuie să fie un profet care prezice vremea

– Nu, nu e un profet foarte bun, remarcă rabinul cu un ușor surîs, pentru că azi după-amiază va fi vreme frumoasă.

– Așa se pare, încuviință Iair. Dar, pentru că veni vorba, eminenții voștri tineri l-au invitat pe Tîmplar să vină destul de devreme ca să ia masa cu noi?

– Sigur că nu! pufni Ben-Șolem El nu vine aici la ospăț! Sincer să fiu, Iair, continuă bătrînul rabin, din ce în ce mai iritat, sînt surprins de atitudinea ta față de această chestiune. Nu uita că faci parte din Consiliul de Conducere al Sinagogii, că ești cel mai important bărbat în această regiune, de la care se așteaptă să fie un bun exemplu, dar căruia observ că nu-i pasă ce fel de doctrină este insuflată oamenilor. Ba mai mult, spui că vrei să-l ai oaspete la cină pe acest defăimător de lucruri sacre, cînd e limpede că acesta se adună cu oameni fără Dumnezeu, ca cei de teapa lui Simon scandalagiul, care ponegrește Sinagoga fățiș și care nu a participat la slujbe de ani de zile! Glasul rabinului tremura de-a binelea cînd ajunse la capătul discursului său pătimaș, iar Iair se căia că lăsase ca nefericitul episod să ia amploare. Poate că bunul Ben-Șolem avea motivele lui să fie indignat. În calitate de membru al Consiliului Sinagogii, Iair trebuia să manifeste interes mai mare în privința convingerilor religioase ale membrilor comunității. Pentru a atenua atitudinea sa de indiferență, adoptă o figură mohorîtă și își exprimă grija pentru îndreptarea sufletului rătăcit al lui Simon.

– Nu i-ați vorbit niciodată Marelui Pescar despre necredința lui? îl întrebă Iair pe rabin, de data aceasta cu toată seriozitatea de care era capabil.

– N-ar fi folosit la nimic, murmură Ben-Şolem, îl cunosc eu pe acest încăpăţînat din tinereţe. Nu e de mirare că rătăcirea lui i-a grăbit sfîrşitul cucernicului său tată.. Odată, acum cîţiva ani, doi dintre tinerii noştri postulanţi de la Sinagogă, l-au întrebat respectuos de ce nu-şi plăteşte zeciuiala, dar el i-a luat peste picior. Atunci ei l-au mustrat aşa cum de fapt se cuvenea, şi drept răspuns, Simon i-a înşfăcat de păr pe amîndoi, ciocnindu-i cap în cap. Mai tîrziu, dîndu-şi pesemne seama de gravitatea gestului, le-a dat un coş încărcat cu bibani.

Iair se încruntă auzind despre această jignire şi părea gata să critice o astfel de comportare de neiertat, cînd, spre surprinderea rabinului, izbucni într-un hohot de rîs de nestăpînit.

– Sînt de-a dreptul uluit, Iair, murmură bătrînul

– La fel sînt şi eu, îi mărturisi inculpatul, devenind brusc serios, dar cred că nici pe patul de moarte nu m-aş fi putut abţine dacă aş fi auzit întîmplarea asta. Te rog să mă ierti.

– Sper sincer, Iair, îl imploră Ben-Şolem, că vei acorda atenţia cuvenită acestei nefericite afaceri a Tîmplarului. Cînd acesta va apărea în casa ta astăzi, va trebui să-i dai de înţeles că el se află aici din porunca Sinagogii!

– Atunci n-ar fi fost mai bine să-l duceţi la Sinagogă? răspunse Iair prompt. Mie şi aşa nu-mi place rolul pe care-mi vreţi să-l joc Dacă e să fiu gazda acestui bărbat, atunci nu vor exista vorbe dure, cel puţin nu din partea mea. Am presupus că l-aţi chemat aici pentru o discuţie, să-l cunoaşteţi mai bine, şi acum aflu că a fost convocat pentru a fi condamnat. Nu voi fi părtaş la un asemenea procedeu! Dacă va intra aici singur, cu o atitudine prietenească, vă puteţi aştepta că voi fi de partea lui! Vreţi să spuneţi că toţi rabinii din împrejurimi se vor aduna aici ca să-l judece pe acest om fără a i se da posibilitatea să se apere în vreun fel? V-aţi coalizat cu toţii împotriva lui!

Omul trebuie redus la tăcere, Iair! declară Ben-Şolem înfierbîntat şi neclintit. Toţi am căzut de acord asupra acestui

lucru, cu excepția. . aici el ezită un moment și continuă plictisit: Nu pot înțelege atitudinea rabinului Elimeleh din Betsaida. El a venit ieri la mine să-mi spună să nu-l aşteptăm aici, azi.

– V-a explicat motivul? întrebă Iair cu interes.

– Hei! Elimeleh îmbătrîneşte, explică vîrstnicul Ben-Şolem. Cred că a dat în mintea copiilor. Într-adevăr, se zice că-şi petrece cea mai mare parte a timpului spunîndu-le poveşti copiilor. Oameni cu scaun la cap din comunitatea lui aproape că nici nu mai ştiu ce să mai creadă despre el.

– După cîte îmi dau seama, el refuză să vi se alăture pentru a-l mustra pe Tîmplar?

– Elimeleh a fost destul de imprudent să plece el însuşi prin țară ca să-l asculte pe acest Iisus Oamenii lui nu-l aprobă pentru ceea ce a făcut, adăugă el. Şi ca şi cum asta nu ar fi fost de-ajuns, a mai luat cu el şi o mulțime de copii, aşa că va trebui să bage de seamă sau va fi înlăturat

– Trebuie să am o discuție cu omul ăsta, observă Iair Merită să ştiu ce gîndeşte cu adevărat despre acest nazarinean. Dumitale ce ți-a spus despre el?

– Mi-a spus că omul ar putea fi Mesia, asta-i tot ce ştiu! Înțelegi doar că nu putem discuta asemenea lucruri..

– Desigur, murmură Iair absent

Masa s-a desfăşurat într-o atmosferă mohorîtă şi plină de tensiune, deşi Iair se străduise din răsputeri să risipească încordarea taciturnilor săi oaspeți. La început el intenționase să învioreze discuția introducînd subiecte, care, după părerea lui, puteau trezi un oarecare interes, dar nimeni nu se arătă dispus să-l sprijine, continuînd să mănînce fiecare în tăcere.

Întorcîndu-se către Natan, reprezentantul Marelui Preot, Iair îl întrebă cum se comportase Pilat în discuțiile din cadrul Sinedriului din ultimele zile Urmă un lung moment de tăcere pînă ce Natan răspunse, fără să ridice ochii din farfurie

– Ca de obicei.

Se înțelegea din răspunsul sec al lui Natan că actuala relație a Procuratoului roman cu Înalta Curte Iudaică nu era, desigur, treaba lui Iair. Răspunsul în doi peri îl irită profund, dar își păstră calmul.

I se adresă apoi lui Obadiah, cel mai vîrstnic dintre scribi, aflat în stînga sa, și îl întrebă dacă îmbunătățirile aduse ambarcadei galileene au fost terminate. Bătrînul scutură din cap. După o pauză, răspunse că nu știe. Nu se mai strădui să adauge că nici nu-l interesează subiectul, dar era destul de limpede că Iair vorbea prea mult. Se simți singur și inoportun. Poate era o îndrăzneală din partea lui să ia loc alături de acești distinși bărbați. Ar fi făcut mai bine, simțea el, dacă și-ar fi luat un sort și ar fi ajutat la servirea mesei. În cîteva rînduri ridică privirea încrezătoare în direcția rabinului Ben-Șolem, dar acesta își mesteca tacticos carnea de oaie, fără să privească în jur.

Lui Iair îi trecuse prin mine că s-ar putea ca Ben-Șolem, care discutase în particular cu grupul din Ierusalim înainte de cină, să le fi șoptit că gazda lor nu împărtășește ideea anchetei ce urma să aibă loc în casa lui. Asta era! Îi dădeau peste nas, și în mod deliberat! Observînd toate acestea și faptul că rolul său se limitase doar la acela al unui simplu hangiu, renunță să mai adreseze vreun cuvînt și își văzu de treaba lui, veghind ca farfuriile și cănile să fie mereu împrospătate, adresîndu-se doar slugilor care serveau... Mai adu o porție de pui, Rahela, murmură el cu mîna la gură, pentru Înălțimea sa, emisarul Marelui Preot. . Și mai adu niște vin. Și deschide ferestrele. Aer închis aici.. Și aprinde lămpile.

Aerul devenise apăsător în încăpere și începuse să se întunece. Iair se duse la fereastră să privească, dar afară îl întîmpină un cer plumburiu; se anunța o furtună puternică și deodată întreaga casă de zgudui de bubuitul cumplit al unui tunet Scăpărări de foc brăzdau foarte aproape orizontul. Rafale de vînt se izbeau cu putere în uși și apoi se dezlănțui o ploaie torențială. Ploaia cădea în rafale pe pavajul logiei, parcă vîrlită din imense săgeți

Iair se precipită spre atrium-ul înalt boltit, acum învăluit în negură. Acoperişul sprijinit destul de precar îl îngrijorase întotdeauna în zilele de furtună, în ciuda asigurărilor date de arhitect cum că nu exista nici un pericol Intră apoi în vasta încăpere şi privi în sus, spre tavan, cînd un alt tunet zgîlţîi casa din temelii.

Aşezaţi în linişte şi părînd că ignoră total dimensiunea catastrofei, în atrium se aflau patru bărbaţi Iosif, valetul care îi primise la venire, fusese probabil prea ocupat cu închiderea uşilor şi a ferestrelor pentru a le anunţa sosirea. Cei patru se ridicară Un bărbat bărbos, cu statură de uriaş, pe care Iair îl recunoscu îndată ca fiind Marele Pescar, păşi spre el, se înclină şi arătă respectuos cu capul spre conducătorul incontestabil al grupului.

– Domnule, spuse Simon cu o voce gravă, acesta este Iisus din Nazaret

Cu oricare altă ocazie, Iair ar fi făcut cel puţin un semn cu capul şi ar fi zîmbit celui ce-şi prezentase prietenul atît de politicos, dar cu acest nazarinean se petrecea ceva. ceva ce-i reclama întreaga atenţie... Deci acesta era Tîmplarul în jurul căruia se făcuse atîta vîlvă! Era lesne de văzut de ce îl urma lumea. Nu era un om obişnuit. Iair înaintă spre el şi se înclină respectuos.

– Dumneata şi prietenii dumitale sînteţi bineveniţi în casa mea, spuse el. Un alt tunet răsună ameninţător şi Iair privi în sus, îngrijorat.

– Îmi permiteţi să vă sugerez să vă daţi la o parte, pentru că aici în mijloc nu sînteţi în siguranţă.

– Nu trebuie să-ţi fie teamă, Iair, spuse Iisus calm.

– Dar acoperişul este puţin şubred, insistă Iair

– Poate, spuse Iisus, dar nu pentru mine şi nici pentru tine, atît timp cît eşti de partea mea. Încă nu mi-a sosit ceasul!

Iair, rareori aflat în dificultate, nu-şi găsea cuvintele, nu era în stare să spună ceva potrivit. Se trezi subjugat de privirea

liniştitoare a Tîmplarului; avea ochi stranii, ochi care te sondau în străfunduri şi te întrebau direct ce fel de om eşti, ca şi cum ar fi fost îndreptăţit să facă acest lucru. Un nou bubuit năprasnic se auzi, dar de data aceasta Iair nu mai privi în sus. Simţindu-i uşurarea, Iisus zîmbi cu blîndeţe şi dădu uşor din cap. Iair zîmbi şi el puţin încurcat, ca şi cum ar fi vrut să spună că aici se petrece ceva peste putinţa lui de înţelegere.

După cîteva momente însă, faţa Tîmplarului se întunecă. Se întoarse şi merse încet spre fereastra înaltă a încăperii care dădea spre şosea şi oamenii lui îl urmară. Simon arătă spre ceilalţi doi tineri prieteni care nu fuseseră prezentaţi.

– Iacob şi Ioan, domnule, spuse el. Sînt fraţi şi amîndoi pescari. Iair îi privi absent şi dădu din cap. În momentul acela se gîndea la oamenii din Ierusalim care probabil aşteptau cu nerăbdare să-l interogheze pe misteriosul nazarinean. Poate în clipa aceea ei stăteau cu capul în mîini, pregătind întrebări încuietoare pe care nici cel mai dezgheţat tîmplar nu se aştepta să le înţeleagă, sperînd să-l pună pe om în încurcătură... Ei bine, s-ar putea ca el să le dezamăgească aşteptările!

Iair se alătură celorlalţi la fereastră. De-a lungul drumului, o mulţime de oameni încercau să se adăpostească sub chiparoşi şi măslini de urgia dezlănţuită de furtună şi de răpăiala ploii. Aflat alături de Iisus, Simon se întoarse spre Iair şi îngăimă cîteva cuvinte de scuză

– El i-a rugat să nu-l urmeze pînă aici, domnule, dar.

– Toţi aceştia sînt prietenii dumitale? întrebă Iair, apropiindu-se de Iisus

Iisus încuviinţă dînd din cap gînditor şi continuă să privească compătimitor lumea aflată sub vitregia vremii, apoi, vorbind ca pentru sine, spuse:

– Ei sînt asemenea unei turme de oi fără păstor.

– Bine, spuse Iair, dar nu-i putem lăsa afară în furtună! şi se întoarse spre Marele Pescar: Spune-le să vină înăuntru!

Cu paşi mari, Simon se repezi spre uşa deschisă care dădea

spre terasă şi le făcu semn cu mîna, poftindu-i. Oamenilor nu le venea să creadă că sînt poftiţi în locuinţa-palat a lui Iair Simon continua să-i îndemne, făcîndu-le semne cu mîna Strigăte de recunoştinţă se ridicară din piepturile lor şi începură să alerge, năvălind pe întinsa peluză în pantă din faţa casei Iisus îi privi un moment, apoi se întoarse către gazdă şi-i adresă un zîmbet prietenesc.

– Iair, ai atras binecuvîntarea asupra casei tale, spuse el blînd.

Stînjenit să primească un astfel de omagiu, Iair îşi exprimă speranţa că şi soţia lui va gîndi astfel, ceea ce-l făcu pe Iisus să surîdă înţelegător

Mulţimea ajunsese pînă în atrium Simon, aşezat în faţa uşii deschise, făcea ce-i stătea în putinţă s-o stăvilească, admonestînd cu un glas straniu, autoritar, oamenii să fie disciplinaţi, să nu se îmbrîncească şi mai ales să nu se aşeze nicăieri cu hainele lor îmbibate de ploaie pentru a provoca stricăciuni gazdei care fusese aşa de generoasă cu ei. Iair crezu că e momentul să-l conducă pe insolitul său oaspete, depărtîndu-l de mulţime, şi îi atinse uşor bratul, făcîndu-i semn să-l urmeze Se îndreptară spre coridor şi, cînd ajunseră în faţa uşii salonului, observă că grupul celor din Ierusalim era adunat aici, în faţa ferestrei aparent urmărind gloata care înainta. Furtuna se domolise, dar ploaia încă nu încetase şi tunetele se mai auzeau în depărtare.

Apropiindu-se de grupul cufundat într-o profundă meditaţie, Iair se adresă rabinului Ben-Şolem

– Tîmplarul vostru se află aici, spuse el Toţi se întoarseră şi îl priviră stăruitor. Am plăcerea să vi-l prezint pe Iisus, cu care aţi dorit să vă întîlniţi.

Iisus intră şi se înclină respectuos Cei din Ierusalim aruncau priviri întunecate Oamenii, aparent scăpaţi de sub control, se înşiraseră pe coridor, pînă la uşa camerei unde se ţinea consfătuirea.

Ben-Şolem se ridică enervat şi se adresă gazdei cu asprime
– Iair, publicul nu a fost invitat la această întîlnire! Insist să eliberezi casa şi să dai afară toată gloata asta de gură-cască!
– Dar nu puteau rămîne afară pe o asemenea vreme, explică Iair.
– Nu au ce căuta aici! interveni şi Natan.
Iair era pe cale să spună că, dacă vor ei să-i dea afară, sînt liberi să o facă – dacă pot – cînd deodată, deasupra capetelor lor se petrecu o puternică mişcare, ceea ce-i făcu pe toţi să-şi ridice privirile spre acoperiş. Panourile detaşabile ale acoperişului alunecaseră, lăsînd ploaia să pătrundă în voie înăuntru. Onorabilele fete din Ierusalim se grăbiră să-şi tragă scaunele în dreptul deschizăturii, uluiţi de ceea ce le era dat să vadă. Un fel de hamac cobora în interiorul încăperii în care un tînăr ud pînă la piele stătea chircit şi tremura Privea speriat în jur şi părea că-i pierise toată vlaga din trup. Odată hamacul lăsat pe podea, acoperişul se închise la loc. Toţi cei prezenţi în încăpere se ridicară brusc în picioare şi nimeni nu mai îndrăzni să scoată un cuvînt. Iair încercă de formă să se încrunte, dar fără succes. Situaţia devenise ridicolă Era clar că servitorii au închis ochii şi au înlesnit bolnavului o intrare atît de spectaculoasă în încăperea în care se aflau remarcabilii oameni din Ierusalim Totul părea să fie pus la cale de bătrîna Rahela, probabil în înţelegere cu intendentul Iosif, acesta fiind recunoscut pentru interesul ce-l manifesta faţă de Tîmplar
În momentul acela, Iisus se desprinse de ceilalţi, făcu un pas înainte şi privi în ochii descumpăniţi ai invalidului Oricine putea vedea dintr-o singură privire ceea ce-l supăra pe tînărul paralitic, cu membrele anchilozate şi chircite La intervale de câţiva ani, o îngrozitoare paralizie epidemică bîntuia mai cu seamă printre copii şi tineri, schilodindu-i pe capete Nu cunoşteau nimeni motivul sau remediul acestei cumplite boli
Împins de curiozitate, Iair se apropie privind să vadă cu propriii săi ochi ce se întîmplă. Atmosfera din cameră era încor-

dată. Tîmplarul devenise figura centrală a grupului şi toţi ochii erau aţintiţi asupra lui

– Fiule, spuse el, păcatele îţi sînt iertate

Anchetatorii din Ierusalim începură să dea semne de nelinişte şi se auziră murmure de protest şi indignare: „Asta e blasfemie!" urlă înfuriat Natan, reprezentantul Marelui Preot, iar bătrînul Obadiah, şeful scribilor Templului, strigă: „Cum poate omul acesta să ierte păcatele?" Ben-Şolem interveni şi el cu un glas în care vibra furia: „Dar nu de asta a venit aici ologul ăsta, el vrea să fie tămăduit de paralizie!" „Aşa este!" strigară cu toţii. „Vindecă-l dacă poţi!"

Inima lui Iair bătea puternic în piept Se simţi pe loc atras de nazarinean şi spera ca el să facă o figură bună în faţa acestor îngîmfaţi din Ierusalim, dar era evident că nazarineanul se afla într-o situaţie delicată. Aceşti pretinşi înţelepţi din Ierusalim aveau dreptate. Era o curată blasfemie ca cineva să pretindă că poate ierta păcatele altuia. Tîmplarul nu făcea altceva decît să tărăgăneze lucrurile şi o făcea cît mai prost posibil. Cum putea el spera ca duşmanii, sau prietenii lui, să aprobe acest nemaiîntîlnit sacrilegiu? Iisus ar fi trebuit să procedeze mai bine dacă dorea să combată criticile detractorilor săi.

Acum încăperea era învăluită din nou în tăcere, deoarece nazarineanul întinse un braţ deasupra omului bolnav şi se adresă calm celor ce crîcniseră:

– Mi-aţi pus la îndoială autoritatea de a ierta păcatele, dar eu vă întreb: e mai uşor să ierţi păcatele cuiva sau să spui unui paralitic „scoală-te şi umblă?". Ca să vă asigur că mi s-a dat această putere... Aici se opri pentru a-şi concentra întreaga atenţie asupra tînărului paralitic, coborî uşor mîna pînă ce-i atinse braţul subţire şi descărnat şi îi ordonă: Scoală-te, fiule, şi umbă!

Mulţimea încordată, masată în faţa uşii, rupse tăcerea apăsătoare cu suspine şi strigăte de uimire. Paraliticul încercă să apuce mîna pe care Iisus i-o întindea, se sprijini în coate, se îndreptă şi, şovăind, se luptă să se ridice în picioare

Iair avea gîtlejul uscat şi o senzaţie de greaţă Oamenii Templului se priveau consternaţi şi strigau: „O înşelăciune! Aranjată dinainte! Omul nu era schilod! .. Afară cu acest impostor!"

Afară, pe coridor, lumea încremenită de ceea ce le fusese dat să vadă, se dădea la o parte să-i facă loc tînărului care înainta cu paşi mici şi şovăielnici; avea ochii scăldaţi în lacrimi de bucurie şi îşi muşca buzele cu fiecare pas, dar umbla! Cei din faţă priveau uluiţi la figura schimonosită şi, în confuzia generală, se călcau unii pe alţii în picioare, fiecare vrînd să fie martorul cît mai apropiat al miracolului înfăptuit Nimeni nu-i adresă vreun cuvînt sau un zîmbet cînd tînărul trecu prin faţa lor, părînd cu adevărat un înviat din morţi.

Ploaia încetase în timp ce se săvîrşea această faptă stranie şi soarele strălucea din nou. Încet, mulţimea cuprinsă de o teamă respectuoasă părăsea în tăcere casa Vizitatorii din Ierusalim erau adunaţi în cerc în faţa ferestrei care dădea spre stradă, vorbind între ei în şoaptă Ultimii oameni părăseau curtea locuinţa lui Iair Natan era cel ce li se adresa, iar bătrînul Ben-Şolem îl aproba dînd grav din cap. Iair îi privi un moment şi hotărî că îndatoririle sale de gazdă se încheiaseră. Venerabilul Ben-Şolem se va putea îngriji mai departe de ei.

Iisus se prăbuşi pe un scaun din apropierea coridorului, părînd complet epuizat. Îşi rezemă coatele de braţele scaunului, sprijinindu-şi capul între mîinile transparente şi se cufundă în gînduri La apropierea lui Iair, ridică încet capul şi îi surîse uşor Mici broboane de sudoare îi perlau fruntea palidă.

— Am să plec acum, dacă nu mai sînt alte întrebări, spuse el cu glas istovit

— Eşti binevenit să rămîi, Învăţătorule, spuse Iair Arăţi foarte bolnav Mai rămîi cu noi şi odihneşte-te puţin Vino cu mine!

Cu o uşoară înclinare a capului, Iisus consimţi şi se ridică urmîndu-şi gazda de-a lungul coridorului, prin atrium ajunseră în biblioteca alăturată. La intrarea lor, Adiel şi

Şaron, care stăteau la fereastră, ignorînd se pare cele petrecute, se ridicară să plece.

– Soţia mea, Învăţătorule, spuse Iair. Adiel, acesta este Iisus din Nazaret.

Şaron strîngea la piept o mică ţiteră şi îşi fixă ochii pe faţa străinului, în timp ce mama ei murmura cîteva cuvinte de salut Iisus privi şi el în ochii mari şi miraţi ai copilului şi zîmbi

– Fetiţa noastră, Şaron, spuse Iair

Iisus puse mîna pe capul ei cîrlionţat şi spuse că acest nume i se potriveşte.

– Nume de trandafir, spuse el. Şaron încuviinţă serioasă şi continuă să-l privească descumpănită

– Vino, draga mea, îi spuse Adiel, luînd-o de mînă.

– Las-o să mai stea, Adiel, spuse Iisus. Am să-i spun o poveste.

Auzindu-l pe Iisus că-i rosteşte numele, Adiel încercă un sentiment nemaiîntîlnit şi simţi că i se încălzeşte inima. O clipă i se părea că erau prieteni de-o viaţă, dar acest sentiment nu dură prea mult, pentru că un altul era acum prezent, acela că Iisus i se adresa ei ca unui copil, deşi ea presupuse că era ceva mai în vîrstă decît el. Citindu-i gîndurile în ochi, Iair îşi aduse aminte de ceea ce simţise el însuşi cînd Iisus îi spusese pe nume, cu toate că tîmplarii de prin partea locului nu obişnuiau să i se adreseze astfel.

– Pot rămîne şi eu? întrebă Adiel.

Iair împinse scaunele confortabile din piele şi le aşeză în cerc în jurul lui Iisus, care rămase o vreme cu ochii închişi şi cu capul plecat Starea lui de extenuare era vizibilă.

În cursul tulburătoarei întîmplări se pusese problema dacă era mai uşor să ierţi păcatele unui om decît să-i vindeci paralizia. Iair îl privea cu simpatie pe nazarineanul istovit şi se gîndea că asemenea fapte misterioase necesitau un extraordinar consum de energie. Potrivit zvonurilor larg răspîndite dar tot atît de nefondate în legătură cu minunile Tîmplarului,

se putea trage concluzia că magicianul trecea de la un fapt spectaculos la altul, fără să-şi piardă cu nimic din forţă. Acum se vedea bine că această cedare din forţa sa vitală era făcută cu un preţ foarte mare.

Cu timiditatea firească a copiilor în prezenţa adulţilor străini, Şaron îşi surprinse de data aceasta părinţii cînd îşi trase scăunelul lîngă Iisus. Dîndu-şi seama de prezenţa ei, el deschise ochii, o privi zîmbind şi îi luă mînuţele într-ale sale. Şaron îşi adună picioarele sub ea, aşteptînd cu coatele rezemate de braţele scaunului lui. Iair şi Adiel schimbară între ei priviri nedumerite.

- Această poveste, începu Iisus cu blîndeţe, vorbeşte despre o împărăţie de pe alte meleaguri!

– O poveste adevărată! exclamă Şaron emoţionată.

– Da, copila mea, o poveste adevărată.

Cu un glas liniştit şi în cuvinte simple, Iisus vorbea de Împărăţia Sa, în care toţi oamenii, dacă vor, pot trăi fericiţi pentru totdeauna. Din cînd în cînd, Şaron îl întrerupea cu cîte o întrebare, spre stînjeneala părinţilor, dar Iisus asculta cu interes şi înţelegere întrebările ei.

În timp ce Iisus descria Împărăţia, Iair se simţi cuprins de dorinţa de a duce o astfel de viaţă ideală, într-o ţară unde să nu mai existe furtuni, certuri, instanţe judecătoreşti sau temniţe, nici sclavi, nici lacrimi şi nici teamă. Şi cînd Şaron a dorit să ştie dacă s-ar putea duce cu toţii acolo, Iisus i-a răspuns că nu toată lumea va dori să meargă acolo, deoarece acela era un oraş prea luminos şi multor oameni, obişnuiţi să lucreze la adăpostul întunericului, nu le-ar plăcea lumina veşnică. Iar cei ce şi-au făcut o fală din asuprirea altora şi au dispus de vieţile altora nu se vor bucura într-o ţară unde toată lumea ar fi liberă.

Vocea calmă, dar pătrunzătoare fu întreruptă acum de o puternică bătaie în uşă. Apăru faţa lui Iosif. Iair încercă să se smulgă din reverie, se ridică, traversă încăperea şi ieşi închizînd încet uşa în urma lui.

– E Marele Pescar, domnule, şopti Iosif. Întreabă cum se simte Stăpînul lui şi dacă trebuie să aştepte.

– Stăpînul este foarte obosit, răspuse Iair. După ce se va odihni, voi sta la dispoziția sa şi voi lua măsuri să plece unde va dori. Spune-i Marelui Pescar că nu e nevoie să aştepte

După ce Iosif primi instrucțiunile şi plecă, Iair ar fi vrut să mai intre în încăpera în care se odihnea Iisus dar se opri în fața uşii şi mai zăbovi. Apariția lui Iosif rupsese vraja care-l cuprinsese şi-i liniştise sufletul, aducîndu-l brusc cu picioarele pe pămînt, la treburile familiale, pe teren solid. Fusese o zi mult prea plină de mistere. Se lăsase antrenat în acest flux irezistibil, fără să opună nici o rezistență, fără să pună întrebări Acum, că revenise la realitate, dar încă amețit de cele întîmplate, încercă să-şi pună rînduială în gînduri.

Un lucru era sigur: credulitatea lui fusese prea mult pusă la încercare. El fusese întotdeauna un om practic, deloc înclinat să creadă în lucruri pe care nu le putea vedea, auzi, gusta sau pipăi. Astăzi însă el se lăsase influențat de un şir de fapte misterioase care i se atribuiau acestui tîmplar străin.

Începuse mai întîi să simtă prietenie pentru el deoarece era convins că omul nu trebuia înjosit sau jignit în casa lui Apoi, în emoția şi confuzia provocate de furtună, se întîmplase acel incident bizar sub cupola atriumului. Tîmplarul îl asigurase calm că nu se va întîmpla nimic, iar Iair îl crezuse pe cuvînt. Fără îndoială că temerile sale nu erau fondate Acum, că furtuna trecuse, Iair se simțea ruşinat de această slăbiciune

Apoi se întîmplase minunea sau cel puțin aşa părea, deşi pînă acum el nu avusese prilejul să o examineze la rece. Tînărul era bolnav şi schilod, în privința asta nu mai încăpea nici o îndoială. Desigur, era departe de a fi perfect sănătos cînd plecase, după cum se vedea după slăbiciunea şi paloarea lui Dar dacă fusese neajutorat şi incapabil să umble – nu exista nici o mărturie în acest sens. Oricît de nedreaptă era ostilitatea lor față de Tîmplar, aprigii lui critici din Ierusalim

rau îndreptățiți să-și pună această întrebare: în ce măsură era acel tînăr paralizat?

Iair dorise și încă mai dorea să-i acorde nazarineanului beneficiul îndoielii cu privire la valabilitatea acestui miracol; dar, cu tot respectul pentru evidenta încredere a Tîmplarului în propriile sale puteri, ar fi mai puțin supărător dacă s-ar putea dovedi că tînărul este în stare să umble: poate nu foarte bine sau nu foarte departe, dar, oricum, capabil să umble.

Dar iată că un alt factor venit să se adauge la atît de straniul caz al Tîmplarului. El descria – și încă într-un mod care părea cît se poate de sincer și adevărat – o Împărăție pregătită pentru toți aceia cărora le-ar plăcea să trăiască pe un tărîm unde nu e niciodată furtună, unde nimeni nu posedă nimic pentru el însuși și unde toți sînt egali în fața Împăratului.

Poate acestea sînt cuvinte reconfortante pentru cineva care în viața lui nu a posedat nimic. Iair ar fi vrut ca Iisus să nu se fi aventurat în descrierea unei astfel de Împărății. Lasă-l pe fiecare să trăiască cu propriile sale speranțe și iluzii despre o lume ce va să vină. Pe Iair îl decepționase faptul că Iisus se dovedise a fi un vizionar. Aparent, imaginația lui fusese afectată de eforturile care-l solicitau în mare măsură în lucrările sale cu invizibilul

Întorcîndu-se de la ușa bibliotecii, Iair străbătu atrium-ul, apoi se angajă pe poteca bătătorită ce ducea spre grădina de trandafiri. Se va întoarce și își va relua îndatoririle de gazdă a lui Iisus, însă simțea nevoia unui scurt răgaz sub cerul liber. Intenționase să-l invite pe tîmplarul nazarinean să rămînă la masă și să-și petreacă noaptea sub acoperișul său, dacă dorea, dar acum părea o ușurare să-l vadă plecat pe acest visător de Împărății îndepărtate Despre ce ar putea discuta cu el? Ce puteau avea ei în comun? Nu, categoric nu, prezența omului ar fi stînjenitoare

Furtuna făcuse ravagii în grădina de trandafiri. În mai multe locuri, crengile rupte ale arborilor atîrnau peste tufișurile

care formau un gard viu şi acesta foarte răvăşit. Iair traversă grădina, strecurîndu-se prin grilajul deteriorat, unde îl găsi pe bătrînul Abner, grădinarul şef care încerca să remedieze stricăciunile pricinuite de furtună. Aşa e viaţa, cugeta Iair Cu necazurile şi pagubele ei; dar adesea puteai aduna laolaltă ce mai rămăsese, aşteptînd înflorirea şi noile fructe. Cu toate loviturile sale, viaţa noastră de aici merita să fie trăită Era presărată cu tot felul de frustrări, furtuni şi surprize, dar oferea şi multe satisfacţii şi acestea erau reale - te bucurai de ele aici şi acum. Ce nerozie era ca un om să-şi petreacă zilele aşteptînd venirea unei Împărăţii unde avea să fie întotdeauna vreme frumoasă! Iair se îndoia că i-ar plăcea acest gen de siguranţă, chiar dacă aceasta putea fi obţinută Se obişnuise cu nesiguranţa şi ştia cum să-i ţină piept Nu se prea încredea în capacitatea lui de a face faţă situaţiilor sigure. Chiar şi promisiunea unei fericiri fără de sfîrşit ameninţa cu un mod de viaţă pentru care nu era pregătit. Era cu mult mai bine, cugeta Iair, să ne mulţumim cu „fie-ce-o-fi" Lasă-l pe pe Tîmplar să viseze la vremea frumoasă din Împărăţia Lui; Iair s-ar simţi ca acasă într-o lume bîntuită de furtuni.

După ce dădu o raită prin grădină, Iair se întoarse încet spre casă, gîndindu-se că va trebui să discute serios cu arhitectul în legătură cu acoperişul atrium-ului Ar fi un act necugetat să mai rişte aici o nouă furtună

Cu paşi anevoioşi şi cu inima grea, Simon înota prin mocirla ce se întindea pe o distanţă de o milă spre Capernaum Era singur şi se simţea părăsit Această zi insolită, plină de emoţii, dar şi de bucurii lăuntrice, se sfîrşise în mod lamentabil.

Îndată după amiază, Simon se mirase să constate că este înzestrat cu o capacitate deosebită care, pusă în slujba lui Iisus, căpăta o mare valoare În momente dificile, el îşi asumase răspunderea de a veghea asupra unei însemnate mulţimi de oameni şi trebuia să admită că făcuse o treabă bună. Cu tact, dar şi cu fermitate, el reuşise să menţină ordinea în rîndul

acestei mulțimi compusă din tineri și vîrstnici, recunoscîndu-i toți deopotrivă autoritatea, îndemnîndu-i și îndrumîndu-i pe oameni să se poarte cu respectul cuvenit față de neobișnuitul privilegiu pe care Iisus îl acorda mulțimii

Supunerea lor promptă și binevoitoare îl surprinsese. Nu a fost nevoie să strige, să-i mustre sau să-i implore; le ordonase în liniște și cu calm, ca și cum el era îndreptățit să le spună ce să facă, și ei – tineri și bătrîni – îi recunoșteau autoritatea fără a crîcni. În ochii mirați și plini de amărăciune ai multora putea citi forța pe care el însuși o exercita asupra lor, ochi care se întrebau totodată prin ce stranie magie uriașul pescar căpătase această însușire de conducător; sigur este că nu aveau nici o obligație să asculte de glasul lui.

Era pentru prima oară că Simon dădea ordine unei mase compacte de oameni. Pînă acum, ordinele sale nu ajungeau mai departe de docurile și țarcurile cu rezerve de pește viu, și doar echipajele sale îl ascultau. Astăzi însă își dăduse dintr-o dată seama că posedă nebănuita – pînă acum – capacitate de a atrage atenția și respectul unei imense gloate de oameni de tot felul; toți păreau surprinși de această nouă însușire a lui, iar nu mai mult decît el însuși.

Chiar și Iair schițase un zîmbet recunoscător și încuviințase, iar Iosif, intendentul, se retrăsese rușinat, remarcînd cu respect față de stăpînul său:

– Nu știu cum reușește el să o facă, domnule! Eu sînt sigur că pe mine nici nu m-ar fi luat în seamă dacă le-aș fi spus ceva.. !

Cînd mulțimea se potolea și se așternea liniștea, Simon, exaltat, își spunea că acesta trebuie să fie motivul pentru care Iisus își pusese mîinile pe capul lui... Se pare că Învățătorul intuise că Simon este înzestrat de la natură cu această însușire de a stăpîni mari mase de oameni. Nu este de mirare că Iisus îi ceruse ajutorul: „Simon, am nevoie de tine", spusese el. Sau poate chiar Iisus îl înzestrase cu această forță? Bine, indiferent cum o căpătase, ea se manifesta acum și Simon era profund mișcat

După spectaculoasele întîmplări ale acestei zile şi după ce ploaia încetase, era timpul ca oamenii adăpostiţi în casa lui Iair să plece şi tot Simon şi-a asumat conducerea acestei operaţiuni, vorbindu-le oamenilor cu acelaşi calm, dar ferm totodată şi din nou ei l-au ascultat. Vorbele lui încă îi mai răsunau în urechi în timp ce trudea prin noroaie spre Capernaum. Folosise doar cîteva cuvinte: „E timpul să plecăm acum", şi ei plecaseră fără să producă dezordine şi fără ca vreunul să mai zăbovească inutil.

Cînd ultimul om părăsea casa, Simon se trezi faţă în faţă cu Iacob şi Ioan care rămăseseră pe terasă, neştiind ce să facă.

– Iisus este cu Iair, le explică Simon; se odihneşte, iar eu rămîn aici să-l aştept. Cred că Andrei a pornit la vremea asta cu corăbiile spre ţărmul de miazăzi să pescuiască pînă la apusul soarelui, acum că vremea s-a îmbunătăţit. Poate se va bucura să-l ajutaţi.

Fraţii încuviinţară şi plecară îndată să ajungă din urmă mulţimea care se îndepărta; şi ei se supuseră ordinelor lui Simon fără nici o împotrivire.

Îşi strînse brîul şi se sprijini de una din coloanele de marmură, urmărind absent capetele săltăreţe ale oamenilor care se grăbeau coborînd pe drumul în pantă. Îl curpinse un sentiment de milă faţă de neputinţa şi rătăcirea lor. Cît de mult se asemănau cu o turmă de oi, aşa cum spusese Iisus. Simon îşi îndreptă spatele şi, cu statura lui impozantă, îi privea satisfăcut, murmurînd: „Da, o turmă de oi!"

În timp ce cugeta la marea diferenţă dintre poziţia lui actuală, privilegiată, şi a lor, tocmai apăru Iosif cu un grup de servitori care purtau cu ei cîrpe, găleţi şi mături.

– Îl aştept pe Stăpîn, spuse Simon degajat. Ştiţi cumva cît mai zăboveşte?

– Nu, domnule, răspunse Iosif respectuos.

Vedeţi dacă puteţi afla, spuse Simon încet, dar autoritar şi, după un moment de nehotărîre, Iosif plecă să se intereseze, dar se întoarse îndată să spună, oarecum stînjenit, că Simon nu mai trebuie să aştepte.

Răspunsul puțin cam tăios îl întristă pe Simon deși știa că nu avea nici un drept să pretindă ca Iisus însuși să vină să-i explice motivul întîrzierii și nici ca Iair să-i transmită personal mesajul. Coborî treptele de piatră ale terasei și încercă să alunge gîndul cum că fusese jignit. Iisus era într-adevăr epuizat și Iair va veghea ca el să se poată odihni. Poate că era și o ocazie excelentă ca ei să se cunoască mai bine. Cu toate acestea. Simon se simțea umilit. După serviciul deosebit pe care-l făcuse, era neplăcut să fie expediat de un slujitor

Pe drum, Simon recapitulă evenimentele ultimelor zile. Nu tot ce se întîmplase fusese pe placul și înțelegerea lui. Primul dintre ele, care-l tulburase cel mai mult, era cel petrecut în zorii zilei pe țărm, cînd Iisus își pusese mîinile pe capul său plecat și îi ordonase să-l urmeze. Fusese un moment înălțător! Și Simon îl urmase, bucuros, mîndru și cu ochii scăldați în lacrimi. Dar unde avea oare să-l poarte Iisus? Desigur, nu într-un loc liniștit pentru discuții sau ordine cu privire la noile sale îndatoriri Nu, el s-a îndreptat liniștit către locul unde se afla vechea corabie închiriată de băieții lui Zevedeu, dîndu-i de înțeles că acolo avea o misiune.

Așa cum își reamintea el de acea împăcare cu Iacob și Ioan, aceasta îi procurase o oarecare satisfacție momentană Era o ușurare să-și vadă restabilite relațiile de prietenie. Acum însă, Simon era dezamăgit și i se părea că dacă se impuneau scuze pentru a drege înstrăinarea dintre ei, era mai potrivit ca Ionică să fie acela care să facă primul pas. Simon nu-l părăsise pe Ionică, dimpotrivă. Și nu era corect ca Simon, mult mai puternic să-și ceară scuze sau cel puțin așa părea în după-amiaza aceasta, după ce se simțise respins din casa lui Iair.

Apoi, a doua zi, Simon l-a invitat pe Iisus să vină la bordul lui Abigail" și Iisus păruse bucuros cînd acceptase. Fără îndoială că Iisus va fi surprins să-i vadă prețioasele sale corăbii. Poate în felul acesta va aprecia sacrificiul pe care-l făcuse cînd consimțise să se dedice noii sale cauze

– Stăpîne, spusese Simon, îți voi arăta cele mai grozave corăbii de pe lac! Dar Iisus se răzgîndise îndată

– Într-o altă zi, Simon, răspunse el absent, ca și cînd nu-i păsa dacă le va mai vedea vreodată.

Deprimat, Simon mergea pe strada principală din Capernaum răspunzînd grav celor ce-l salutau, apoi porni spre Tiberia. Observă că flota lui de corăbii pornise în larg Era bucuros că Andrei se hotărîse să plece pe mare, deși i-ar fi plăcut să meargă și el; poate asta l-ar mai fi înveselit

Încetinindu-și pașii, se opri un timp să-și privească corăbiile cu un sentiment de mîndrie Erau într-adevăr frumoase, chiar dacă pe Iisus nu-l interesau și nu se ostenise să le viziteze. Îl cuprinse dorul de casă, de zilele însorite și fericite pe mare, lipsite de griji, își aminti de pînzele care fluturau vesele în bătaia vîntului capricios, de cîntecele marinarilor pe punte după o zi de pescuit fructuos, de amestecul de mirosuri de cînepă umedă, de gudron încins de soare, de vopsea proaspătă Simon suspină adînc și se întrebă dacă va mai fi vreodată fericit cu adevărat!

Poate s-ar simți ceva mai bine dacă s-ar duce acasă Hanna îl va întîmpina bucuroasă – era sigur de asta Puteai conta pe Hanna oricînd. Ea putea fi înțelegătoare fără să fie naivă Spera că nu-l va sîcîi cu întrebări în legătură cu absența lui Poate că sporovăiala ei îl va scoate din această stare de deznădejde.

Acest gînd îl însenină oarecum și iuți pasul O găsi pe Hanna în apropierea gardului încercînd să repare un spalier pentru trandafirii cățărători pe care-l doborîse furtuna.

– Simon! strigă ea grăbindu-se să-l întîmpine Ce furtună năprasnică! Îmi închipui ce zi ai avut! Ce mîndru trebuie să fii!

El îi puse mîna pe umăr și o privi cu afecțiune

– Mîndru? repetă el Pentru ce să fiu mîndru?

Pentru felul în care te-ai descurcat cu mulțimea acolo, în casa lui Iair! Toți vorbesc numai despre asta! Vecinii au fost aici și mi-au povestit; mulți dintre ei se aflau și ei acolo

Ce fericit trebuie să fii pentru că ai putut să-i fii de folos lui Iisus. Hai, povesteşte-mi tot!

– Mai întîi vreau să aflu ce ştii tu despre el, Hanna? L-ai văzut?

– Da, Simon, m-am dus şi eu ca toată lumea să-l ascult. Trebuia să o fac mai de mult, însă m-am temut că te superi. Ester dorea şi ea să meargă şi a vrut să o însoţesc. Este cu adevărat un om minunat

– Cred că ai fost surprinsă, spuse Simon, să afli că eu am de-a face cu el.

– Da, am fost surprinsă. Hanna aştepta să-i explice ce s-a întîmplat, dar Simon nu-i spuse nimic pînă nu se aşezară liniştiţi în micul salon. Ochii Hannei scînteiau de nerăbdare Cu toate că Simon nu intenţiona să mărturisească nimănui trăirile sale recente, el simţea nevoia să se destăinuie, să-şi descarce sufletul prea împovărat de simţăminte contradictorii. O făcu pînă la urmă, la început cu ezitări, apoi îi dezvălui totul, în amănunt: cum fusese obligat să renunţe la prejudecăţile sale şi să recunoască forţa miraculoasă a acestui bărbat tînăr din Nazaret Îi povesti Hannei despre băieţelul orb, despre modul în care Iisus îi ceruse, în dimineaţa aceea, devreme, să-l urmeze şi să fie prietenul şi ajutorul său Era o poveste emoţionantă, şi cînd el o termină, ochii Hannei erau plini de lacrimi Apoi se aşternu o lungă tăcere

– Dar, Hanna, spuse Simon clătinînd din cap, nu e lucru uşor să-l urmezi pe Iisus.

– Povesteşte-mi, îl rugă ea în şoaptă.

Ferindu-şi privirea, el începu să-i dezvăluie treptat toate umilinţele şi umilinţele pe care le îndurase în ultimul timp Nu a-l urma pe Iisus, repetă el, nu e uşor. Îşi reaminti întîmplările din casa lui Iair, entuziasmul şi înflăcărarea care îl cuprinseseră cînd Iisus îi ceruse să vegheze asupra unei mulţimi de oameni egoişti, amatori doar de curiozităţi; o senzaţie de forţă pusese stăpînire pe el, urmată de amărăciunea de a se

vedea respins; apoi fusese nevoit să-l părăsească, plecînd prin noroaie, dîndu-şi seama că, la urma urmei, el era un „nimeni"!

Ochii Hannei se aprinseră de o bruscă înţelegere.

– Simon! exclamă ea, nu ţi-a trecut prin minte că Iisus aşteaptă de la tine un mare serviciu? Poate că el te pregăteşte pentru asta ! Ştii tu, aşa cum sînt pregătiţi soldaţii care sînt supuşi la tot felul de cazne pentru a învăţa să asculte, să nu pună întrebări şi să se supună ordinelor! Comandantul le ordonă să poarte poveri grele, să facă marşuri lungi şi nici măcar nu le spune încotro merg şi de ce!

Timp îndelungat, Simon privi mohorît pe fereastră înainte de a răspunde

– Aş fi fost mult mai fericit, Hanna, dacă nu l-aş fi întîlnit niciodată. M-aş fi mulţumit să fi rămas doar pescar. Acum eu nu mai ştiu ce sînt sau cine sînt!

– De ce nu pleci cîteva zile cu corăbiile ca să-ţi scoţi toate astea din minte?

– Nici măcar pentru asta nu mai am tragere de inimă! replică Simon descurajat. Aici e necazul, Hanna! Pînă şi corăbiile mele nu mai înseamnă nimic pentru mine.. Sînt prizonierul acestui om. ! Ce se va mai întîmpla cu mine, nu ştiu.

– Eşti prea ostenit şi cred că şi înfometat, spuse Hanna blînd. Îţi pregătesc îndată ceva şi te asigur că ai să te simţi mult mai bine, apoi o să te odihneşti şi ai să vezi că o să te trezeşti alt om... Hai, vino şi adu-mi cîteva ouă din cuibar!

Simon o urmă la bucătărie, luă un coşuleţ, apoi se opri în cămară de unde luă un pumn de grăunţe. Găinile se adunară îndată în jurul lui, fîlfîind vesele din aripi, şi începură să ciugulească voioase Nu le era frică de nimic, erau lipsite de griji, nimic nu tulbura lumea lor Simon le invidia

Hanna stătea în pragul uşii, urmărindu-l întristată. Intuiţia ei îi spunea că viaţa tihnită, fără de griji se sfîrşise, iar Simon, simţea ea, nu va mai fi niciodată acelaşi, omul pe care ea îl cunoştea atît de bine

CAPITOLUL XII

Analizînd toate primejdiile cu care se confruntase în periplul ei îndrăzneț din munții de miazăzi ai Arabiei pînă la Marea Galileii, tînăra fiică a tetrarhului conchise că această expediție se soldase cu un ucces aparte.

Oricît de răuvoitori s-ar fi arătat zeii cu ea turnîndu-i în ine incompatibilul sînge a două nații vrăjmașe care o făcea nu se simtă ca acasă pe nici unul din pămînturile lor, era lai că țelul ei de răzbunare nu fusese în întregime respins pe Muntele Olimp, acolo unde (după spusele lui Ione) își aveau laşul aceşti zei

E adevărat că jurămîntul Farei era încă neîmplinit, dar ate că zeii care i-au încurajat aventura, tot ei o vor ajuta o ducă pînă la capăt. Chiar dacă totul avea să se încheie cu tragedie pentru ea, o moarte prematură este preferabilă, dea ea, oricărei vieți într-o lume care fusese atît de zgîrcită u fericirea ei.

Dar oricît de bine își educase ea voința, străduindu-se accepte soarta cu stoicism, erau zile cînd curajul o părăsea pentru a-l reface, Fara trebuia să facă apel la eroismul celor au trăit primejdios și adesea pentru scurtă vreme doar de ul onoarei! Astăzi avea nevoie de un astfel de imbold.

Ghemuită ca un copil în jilțul din piele care fusese lucrat multă măiestrie spre confortul tetrarhului Antipa și care

de altfel era de cîteva ori mai mare pentru dimensiunea ei, Fara încercase să-şi recapete moralul şi pentru aceasta făcu apel la eroul ei preferat: ce tînăr viteaz fusese Demostene! Nici o povară nu-l doborîse, nici un obstacol nu-l speriase! Şi el făcuse un legămînt, acela de a pregăti un atac îndrăzneţ împotriva negustorilor rapaci şi a politicienilor corupţi care sărăciseră şi pervertiseră mult iubita sa Atena Ca şi Fara, Demostene avusese şi el zilele lui nefaste Uneori simţea că parcă îşi irosise tinereţea în acţiuni lipsite de speranţă şi doar printr-o foarte riguroasă autodisciplină reuşise el să ducă la împlinire ceea ce hotărîse.

Povestea despre el, care-i plăcea în mod deosebit Farei, era cea legată de rasul părului numai pe o parte a capului, pentru a nu fi astfel tentat să-şi părăsească aprofundatele studii şi să se alăture grupului gălăgios de prieteni nelipsiţi de la băi sau de la teatru Şi ea făcuse un sacrificiu similar, tăindu-şi părul pentru a-şi putea duce mai lesne la îndeplinire jurămîntul Ca urmare, i se părea că avea multe puncte comune cu tînărul Demostene. Avea o admiraţie nemărginită pentru el. Desigur, acest devotament ignora timiditatea ei feciorelnică pentru că el murise cu vreo trei sute cincizeci de ani în urmă şi nu avea să ştie niciodată cît de mult îl admirase.

Plouase toată ziua şi în după-amiaza aceea nici chiar Demostene nu mai putea face mare lucru pentru Fara. În timp ce răsfoia prin vechile suluri îngălbenite în care era slăvită vitejia lui, se întreba dacă faimoasa lui carieră nu-l costase mai mult decît valora. E adevărat că reuşise să primenească Grecia, făcînd mare vîlvă, însă răufăcătorii îi supravieţuiseră Demostene îşi ţinuse jurămîntul, dar îşi pierduse viaţa Fara strîngea sulurile şi se întreba la ce serveau toate acestea. Poate că ea şi Demostene erau o pereche de nebuni care îşi sacrificaseră tinereţea şi se angajaseră pe un drum mult prea spinos şi însingurat, către un dezastru sigur.

Orele după-amiezei erau înaintate, iar biblioteca vastă şi sumbră, cu plafonul foarte înalt, unde nu pătrundea niciodată

arele, era acum bîntuită de umbrele apăsătoare ale trecutului. Capetele aurite ale unor suluri situate într-un colţ, pe raft, o priveau stăruitor prin neguri ca şi cum se întrebau cît mai era de gînd să zăbovească acolo, în tăcerea deprimantă, plină de închipuiri fantomatice, fără să-şi piardă mintile.

Cu o zi înainte, îşi propusese să plece din palat dimineaţă, devreme şi să petreacă o zi cu Hanna. O cuprinsese dorul de ea gîndindu-se la această femeie nămoasă care-i arătase atîta prietenie. Poate că o va convinge să meargă împreună prin ţară să-l mai vadă o dată pe Tîmplarul din Nazaret.

După ce-l auzise prima oară pe Iisus vorbind, Fara plutise tot restul zilei, umblînd ca prin vis sub vraja glasului acela fermecător. Stînd acolo, laolaltă cu mulţimea tăcută, electrizată se simţise treptat învăluită de calmul lui iar atunci cînd se despărtase de el simţise că a dobîndit o altă stare. Într-adevăr, obişnuita ei stare de nelinişte dispăruse, în aşa fel încît, cîteva ore bune după aceea, nimic nu mai conta pe lume decît satisfacţia de a umbla încrezătoare sub nimbul acela aproape tangibil de pace.

Cu toate acestea, avea şi momente în care o cuprindeau presimţiri sumbre, pentru că ea nu fusese niciodată cu adevărat fericită şi lipsită de griji şi ceva îi spunea că nu are dreptul să aspire la viaţă tihnită. Încă de cînd era copil, Fara cunoscuse drama pentru cîte ceva: fragilitatea bunei sale mame, apoi trădarea nemernicului său tată faţă de ele şi, în sfîrşit, sentimentul dominant care-i umbrea toate celelalte frămîntări, că nu e dorită nicăieri. Ea era micuţa arabă care nu era binevenită cu adevărat în Arabia şi copila cu sînge iudeu care nu va fi niciodată acceptată cu adevărat printre iudei.

Acum însă, cu glasul său magic convingător, acest Iisus venise să-i calmeze încordarea şi să-i uşureze povara. „Nu lăsaţi inima pradă tulburărilor!" spusese el şi parcă i se adresa numai ei, în deplină cunoştinţă şi înţelegere a inimii şi necazurilor ei.

Însă după o zi de bizar extaz, senzația de pace dispărea treptat, făcînd loc vechilor ei neliniști. Se simțea din nou copleșită de propria provară. Nu avea oare motiv să fie mîhnită pentru pierderea liniștii sufletești cînd știa bine că Destinul îi rînduise nu numai anumite griji, dar și un șir de responsabilități pe care trebuise să și le asume? Era într-adevăr foarte bine să ai o inimă ușoară, netulburată, dacă necazurile puteau fi înlăturate cinstit. Dacă pacea este o virtute, ea depinde de gradul de sustragere a omului de la îndatoririle sale. Ce s-ar fi ales de tăria de caracter a lui Demostene dacă și-ar fi dorit o inimă netulburată? Fără îndoială, existau mulți oameni norocoși care se puteau sustrage grijilor, însă Demostene nu putea, după cum nu putea nici Fara. Întorcîndu-se la ziua în care trăise acea experiență ciudată în prezența lui Iisus, ea constată că pierduse orice interes în a duce la bun sfîrșit jurămîntul; iar în noaptea aceea, pumnalul ei ascuțit, cu mîner bogat încrustat, părea un lucru urît și dezgustător.

Așa se face că Fara, animată pentru scurt timp de acest sentiment nemaiîntîlnit de pace, renunță la el de dragul datoriei. Dar glasul stăruitor al Tîmplarului continua să o urmărească, făcînd-o să dorească să-l audă din nou. Mereu și mereu se întreba asupra naturii acestui om ciudat Era iudeu, un cetățean al Galileii, un tîmplar, dar aceste detalii, gîndea Fara, nu-l puteau zugrăvi în întregime El părea că trăiește în afara sclaviei rasei și originii sale Aceasta nu era lumea lui. Fara simți un fel de stranie asemănare cu el, pentru că această lume nu era nici a ei

Dimineața, cînd se trezi și văzu că plouă, dezamăgirea ei era atît de mare încît pînă și apariția Claudiei, cu voioșia ei obișnuită, nu avu nici un efect.

– Azi îi duc eu gustarea de dimineață mîncătorului de lăcuste, se oferi Claudia. Sărmanul de el, e destul de amărît și fără să fie nevoit să se mai uite la tine!

Tristă, Fara încuviință dînd din cap și dispăru în bibliotecă

întunecoasă, unde stătu închisă toată ziua, care acum era pe sfîrşite. Imensa casă fusese scufundată într-o tăcere de mormînt timp de mai multe ore, aşa încît glasul ascuţit al Claudiei, evident emoţionat, o smulse pe Fara din apatie Din capul scării, Claudia striga ceva ininteligibil despre ceva urgent. Probabil că luase foc vila. Sărind de pe scaun, Fara alergă spre uşă şi se trezi în braţele larg deschise ale lui Voldi.

Stătură astfel îmbrăţişaţi vreme îndelungată, bucuria revederii fiind prea mare ca să mai aibă nevoie de cuvinte. Paralizată de emoţie şi surprinsă, Fara se sprijini de el, ascunzîndu-şi faţa în pliurile tunicii lui, iar el o strîngea în braţe, lipind-o de trupul lui. După un timp, ea îl privi îndelung, uspinînd, şi îl mîngîie uşor pe obraz. Voldi o strînse şi mai tare, apropiind-o, încît fata se afla acum pe vîrfuri. Fara ridică braţele, le petrecu pe după gîtul lui înălţînd spre el ochii înlăcrimaţi. El se aplecă să-i sărute buzele întredeschise şi răspunsul ei spontan la sărutările lui îi acceleră bătăile inimii. Nu era prima oară cînd se sărutau, dar întotdeauna iniţiativa îi aparţinuse lui Voldi. Ea nu opurea nici o rezistenţă, dar primau sărutările lui. Acum, însă, Fara participa cu toată fiinţa ei, dornică şi înfometată! Voldi era în extaz, sugrumat de emoţie O sărută iar şi iar pînă ce, tremurînd şi cu respiraţia sacadată se destinse în braţele sale

– Acum eşti toată a mea, dragostea mea! murmură el răguşit. De acum încolo şi pentru totdeauna aparţinem unul altuia!

Lipindu-şi obrazul de pieptul lui, Fara clătina încet din cap Adînc tulburat de totalul ei abandon, Voldi se simţi pe îndemnat să-i vorbească de viitorul lor

– Vom uita totul în legătură cu această primejdioasă aventură de răzbunare, spuse el mîngîindu-i tandru, cu vîrful degetelor, cîrlionţii de pe frunte Te iau cu mine acasă, scumpa mea şi nu ne vom mai despărţi niciodată.

Fara nu răspunse, dar el continuă şi ea asculta cu ochii închişi ca într-o visare, şi cu faţa-i palidă ridicată spre el Îi

povesti totul despre amărăciunea lui, despre căutările lui zadarnice pe potecile munților, despre zilele de singurătate și nopțile nedormite, despre deznădăjduitele incursiuni în văi și rîpe, strigînd, strigînd întruna

– . .Dar acum te-am găsit și ne vom întoarce în frumoșii noștri munți! Nimic și nimeni nu ne mai poate despărți – niciodată – atît cît vom trăi!

Deodată, spre marea surpriză a lui Voldi care nu o văzuse plîngînd niciodată, nici chiar la moartea lui Amon, Fara izbucni într-un plîns nestăpînit, care-i zguduia tot trupul Ținînd-o blînd în brațe, Voldi așteptă să se potolească furtuna. Treptat, suspinele încetară. Apoi, hotărîtă, își șterse lacrimile și se desprinse ușor din brațele lui.

– Vino, Voldi, spuse ea încă printre suspine Hai să ne așezăm și să discutăm în liniște, dacă putem, dar, oricum, trebuie! Luîndu-l de mînă, îl conduse prin încăpere către marele jilț și îi făcu semn să se așeze. Voldi mai încercă să o tragă spre el, dar ea se împotrivi ușor, își trase un scăunel și se așeză în fața lui, cuprinzîndu-i genunchii cu brațele Urmă un moment de tăcere, timp în care noi lacrimi se iviră în ochii ei mari și negri. Cînd își regăsi calmul și putu vorbi, cuvintele ei erau aproape o șoaptă.

– Voldi, dragul meu, nu mă pot întoarce în Arabia.. Nu, nu, bunul meu Voldi, continuă ea insistent cînd el încercă să protesteze, trebuie să mă asculți...! Voldi, dacă te-aș iubi mai puțin decît de iubesc, poate mi-aș asculta inima egoistă și pe tine Crede-mă, nu e ușor pentru mine să fac un asemenea sacrificiu Vezi tu... nu este ca și cînd tu ai fi un simplu păstor, fără vreo răspundere în afară de coliba și turma ta de oi Tu ești unul din cei mai privilegiați fii ai Arabiei, menit să fie unul dintre consilierii regelui, cu condiția ca eu să nu te stînjenesc

– Dar eu renunț bucuros la tot pentru tine! interveni el imediat cu înflăcărare Nimic nu contează în afară de tine!

– Tocmai aici e necazul, dragule! continuă Fara Bine,

dmit că eşti gata să renunţi la îndatcririle tale şi la onoruri de dragul meu, dar crezi că eu aş putea fi fericită de acum înainte ştiind că din vina mea ai fi incapabil să-ţi slujeşti regele şi ţara?

Şi cînd Voldi insistă că pentru e contează mai mult dragostea ei decît orice onoruri pe care regele i le-ar putea conferi, Fara îl avertiză:

– Aşa ţi se pare acum, însă va veni o vreme cînd îţi vei da seama că dragostea noastră a fost mult prea costisitoare... Voldi, gîndeşte-te la părinţii tăi şi la mîncria cu care te-au crescut!

– Ei vor înţelege.

– Vor încerca, poate, să înţeleagă, însă vor rămîne cu durerea în suflet.. Şi bunul şi înţeleptul om, consilierul Mişma! Ce de speranţe şi-a pus el în viitorul tău!. Se mai pune apoi şi o altă problemă, poate cea mai gravă. Fara se încruntă uşor, făcu o pauză, trase profund aer în piept şi îi spuse mai mult în şoaptă: Vom avea copii.

– Dar asta e minunat, Fara! exclamă Voldi.

– Da, dragul meu, ar fi minunat, dar nu pentru ei; ei ar afla curînd că sînt oarecum diferiţi de alţi copii şi asta din pricina mea! Voldi, ei ar putea creşte urîndu-mă, ca fiind cauza nefericirii lor.

O vreme se aşternu liniştea între ei, Voldi negăsind un răspuns la problema ridicată de Fara. Într-un tîrziu, însufleţit de o nouă idee, el spuse:

– Foarte bine, atunci nu ne mai întoarcem în Arabia, ne stabilim căminul în altă parte. Poate plecăm la Roma..

Fara clătină din cap şi suspină.

Iubitule, ştii doar că ai fi nefericit acolo, spuse ea. Tu iubeşti oraşele la fel ca şi mine. Vom fi ca doi exilaţi, noi şi copiii noştri – nişte oameni fără ţară.

În această fază a discuţiei, Claudia apăru în pragul uşii, anunţînd că masa e gata. Îi întrebă dacă vor să coboare sau să li se servească sus. Apoi, bănuind că apăruse într-un moment nepotrivit, dispăru

– Regret, draga mea, murmură Voldi, dar eu nu pot mînca din pîinea lui..

– Dar asta e şi casa mea, este casa tatălui meu, spuse Fara Bineînţeles, fiica lui are dreptul să invite un prieten la masă.

Voldi o privi atent, vrînd să descopere dacă nu se ascundea o undă de sarcasm în vorbele ei, dar nu întîlni decît o pereche de ochi foarte trişti Absurditatea situaţiei îl făcu să rîdă

– Ce e atît de hazliu în ceea ce am spus? îl întrebă Fara serioasă.

– Tu ai venit aici să-l ucizi, nu-i aşa?

– Da, dar cum n-am făcut-o. ! Tonul ei era încă grav, dar un mic zîmbet îi înflori pe buze

– ..Şi din moment ce n-ai avut prilejul să-l ucizi, eşti liberă să oferi ospitalitate unui cunoscut! Iartă-mă, Fara, dar asta e o situaţie de-a dreptul caraghioasă!

– Mă bucur să te aud din nou rîzînd, dragule, spuse ea luîndu-l de mînă, chiar dacă rîzi de mine. Hai, vino să vedem ce ne-a pregătit Claudia Şi pentru că veni vorba, nu ţi-a făcut ochi dulci cînd ai venit?

– Poate, puţin, admise Voldi.

– Ei bine, vezi să nu-ţi sucească minţile, spuse Fara în glumă şi, braţ la braţ, se îndreptară spre scări. Claudia noastră este prietenoasă ca un cîine după ce a stat în ploaie, dar nu foarte pretenţioasă în alegerea prietenilor Amîndoi rîseră şi încordarea se risipi

În dimineaţa următoare, răsăritul soarelui era de-a dreptul magnific, dar aerul răcoros. Cele două luni de aşa-zisă iarnă în nordul Galileii se apropiau, marcînd începutul unei perioade mohorîte, cu vînturi iuţi şi ploi reci, cînd oamenii se simţeau mai bine în casă Aceasta era poate ultima zi de toamnă

Cu sprijinul amabil al lui Lysias, Fara reuşise să învingă împotrivirea lui Voldi de a petrece noaptea la palat Administratorului îi dădu de înţeles că Voldi era din Petra şi, ca student

la limbile şi literaturile clasice, dorise să vadă renumita bibliotecă a tetrarhului. Aflînd că chipeşul tînăr fusese îndrumat aici de nu mai puţin remarcabilul cetăţean David, nici o altă explicaţie a vizitei lui nu mai păru necesară. Oricine din Petra era binevenit şi i se oferea bucuros ospitalitatea tetrarhului. Frumosului pursînge Darik i se dădură şi lui cele mai bune îngrijiri la grajdurile palatului, fiind îndelung ţesălat şi admirat.

După mica gustare luată devreme, Fara împreună cu Voldi au întors în bibliotecă pentru a-şi relua discuţia de unde o lăsaseră şi pentru a elucida dilema. Îndată deveni însă clar că Fara rămînea pe poziţia ei fermă de a nu se mai întoarce în Arabia. Nu va ruina cu bună-ştiinţă viaţa lui Voldi şi nu va îndura umilinţe fără de sfîrşit ca soţie şi mamă a copiilor lui; nu, recunoscu ea, nu era vina ei că purta în vine sînge străin, dar această nenorocire nu trebuia să cadă şi asupra altora, încă nenăscuţi. Pe scurt, Fara era neclintită în hotărîrea ei şi nu mai avea rost să se mai discute cu ea pe această temă.

– Îţi mai las încă puţin timp de gîndire, draga mea, sugeră Voldi, nedîndu-se bătut, iar cînd Fara preciză că nu va putea fi găzduit corespunzător în Tiberia. Capernaum sau Betsaida, îi răspunse. Am să mă întorc în Cezareea, unde voi mai zăbovi cîteva săptămîni, apoi voi reveni la tine.

Ea încercă să-l convingă că asta n-ar însemna decît sare pe rană şi că le va fi mai bine amîndurora dacă el va pleca şi îşi va îndrepta atenţia în altă parte; dar după aprige rugăminţi din partea lui Voldi, ea consimţi ca el să se întoarcă în primăvara următoare. Voldi observă că era bucuroasă că făcuse această concesie şi o sărută. Fara clătină din cap cu tristeţe, dar îi răspunse la sărutări după ce murmură neputincioasă că poate corect ceea ce fac şi nici nu erau prea cinstiţi unul faţă de celălalt. Eşecul lui Voldi în dezbaterea acestui punct era o recunoaştere a faptului că, la urma urmei, ea avea dreptate, iar el o strînse şi mai tare în braţe, sărutînd-o pătimaş.

– N-ar trebui să te las să faci asta, şopti ea, dar îl lăsă

Într-un tîrziu, se smulse din îmbrățișarea lui și se îndreptă spre fereastra deschisă, iar Voldi o urmă și o cuprinse pe după umeri.

– Hai să ieșim afară, la soare, spuse ea Vom face o mică plimbare În ochii ei apăru o licărire de plăcere la gîndul că îi va propune să o viziteze pe Hanna.

Voldi se încruntă, întrebîndu-se dacă era oportună o astfel de vizită car n-ar face altceva decît să accentueze originea ei arabă. Hanna ar putea, fără să vrea, scăpa un cuvînt unui vecin, expunînd-o pe Fara presupunerilor stînjenitoare ale comunității. Ei își vor pune întrebarea firească „Cum se face că această fată evreică este vizitată de un prieten din Arabia?" spuse Voldi, dînd glas temerilor sale.

– Hanna nu va vorbi, răspunse îndată Fara. Îmi va păstra secretul la fel de bine ca David; și mi-ai spus că ai deplină încredere în el.

– E altceva cu saducheul, spuse Voldi. El știe cine ești tu și de ce ești aici, pe cînd prietena ta, Hanna, habar n-are ce-i cu tine. Dacă ai cu adevărat încredere în ea, ai face mai bine să-i mărturisești totul.

– Dacă îți promit că așa voi face, vii?

Fara și Voldi se strecurară pe porțile impunătoare ale palatului și o luară pe drumul șerpuit. Voldi îl ducea de căpăstru pe Darik, care dădea din cap nerăbdător pentru că nu-i plăcea să fie purtat așa și nu se sfia să-și arate nemulțumirea. Curînd zăriră puhoiul de oameni care se îndrepta către miazăzi

– Încotro se duc toți acești oameni? întrebă Voldi Văd că toți merg în aceeași direcție. E vreun tîrg sau o zi de sărbătoare? Deși n-aș spune că e sărbătoare, pentru că nici unul din ei nu pare prea vesel

– Iudeii nu sînt niciodată veseli, remarcă Fara, evitînd întrebarea.

– Foarte adevărat, aprobă Voldi, și eu mi-am dat seama de asta Ei sînt mai mereu sobri Dar oamenii ăștia par mai

urînd tulburați, chiar înfricoșați. Poate s-a întîmplat o nenorocire. Hai să ne interesăm.

Ea se întoarse să-l privească, încă nehotărîtă dacă să-i explice sau nu, dar nu răspunse, ceea ce spori și mai mult nedumerirea lui Voldi.

– Tu ai altceva mai bun de făcut decît să te amesteci cu toți nefericiții din țara asta, remarcă el. Lite o femeie care conduce un orb Apoi se dădură deoparte pentru a lăsa să treacă un grup de patru persoane care purtau o fetiță pe o targă Ce înseamnă toate astea, Fara? insistă Voldi, privind-o drept în ochi.

– Ei se duc ceva mai departe de Betsaida, răspunse Fara, unde un tîmplar din sat vorbește aproape zilnic unor mari mulțimi de oameni. A făcut mare vîlvă pe aici și se crede chiar că vindecă boli.

– Tîmplarul, spui! exclamă Voldi Omul din Nazaret?

– Înseamnă că și tu ai auzit de el! Fara îi căută privirea.

– Da, desigur! Pe tot parcursul drumului meu. Se vorbește despre el pînă departe, în Cezareea. E de mirare că n-ai încercat și tu să-l vezi, cunoscînd înclinația ta pentru profeți. Îi aruncă o privire ghidușă: nu pierduse ea un cal de valoare pentru că arătase prea mult interes față de un asemenea predicator itinerant? Fara acceptă ironia cu un zîmbet palid, dar apoi deveni gravă cînd îi spuse că-l văzuse și-l auzise pe tîmplar. Voldi încetini pasul, obligîndu-l și pe Darik să facă la fel

– Dar de ce atîta mister și reținere din partea ta în legătură cu toate acestea? Nu e nimic rușinos în treaba asta Poate nu fi vrut să știu?

– Am ezitat să-ți spun, Voldi, mărturisi ea. Știu ce crezi tu despre magie și minuni, precum și despre lumea naivă și oamenii superstițioși care cred în asemenea lucruri... Și n-aș vrea să crezi și despre mine că mi-am pierdut mințile

– Nu, dar din ceea ce spui reiese că acest om te-a cam impresionat! L-ai văzut făcînd ceva ieșit din comun?

– Dacă vrei, putem merge şi noi să-l vedem, sugeră Fara. S-ar putea ca Hanna să vrea şi ea să ne însoţească; vei avea astfel ocazia să-ţi faci tu însuţi o părere.

– Să înţeleg că nu mai vrei să-mi spui nimic pînă nu-l voi vedea şi eu?

– Îţi pot da doar un amănunt, Voldi, spuse ea căutîndu-şi cu grijă cuvintele. Glasul lui nu se aseamănă cu al nici unui alt om, iar lucrurile pe care le spune nu s-au mai spus niciodată în felul acesta. El nu dojeneşte, nu condamnă şi nici nu ameninţă; pune treptat stăpînire pe întreaga ta fiinţă... Îl vei vedea, dragul meu, tu însuţi. Omul nu aparţine acestei lumi.. Glasul Farei vibra de emoţie, deşi vorbea în şoaptă El este de altundeva!

Nu prea exista vreun răspuns la o asemenea apreciere ciudată Voldi o privi cu evidentă îngrijorare.

– Mă întreb, murmură el, dacă îţi dai seama de ceea ce spui. Doar tu nu crezi că acest tîmplar e un zeu!

– Nu ştiu, şopti ea abia auzit Şi după o lungă pauză adăugă. Nu m-ar surprinde dacă toate astea ar fi adevărate

Ajunşi în cartierul de miazănoapte ale Betsaidei, părăsiră la răscruce drumul aglomerat şi o apucară pe o stradă plină de frunze. Acolo Fara îi arătă căsuţa unde locuia Hanna împreună cu pescarul Simon şi fratele lui Andrei.

– Bărbaţii nu sînt acasă acum, spuse ea. Aş dori să-l cunoşti şi tu pe Simon. care are cîteva corăbii de pescuit pe lac, un bărbat foarte voinic. Nu e un om cu carte şi nu ştie nimic în afară de pescuit, dar toată lumea recunoaşte că dacă are vreun avantaj asupra altora, atunci acesta era forţa lui fizică deosebită. În faţa casei Hannei, Voldi îi spuse că rămîne să o aştepte la poartă în timp ce ea se va interesa dacă prietena ei este dispusă să-l primească

La bătăile ei în uşa din faţă, nu primi nici un răspuns. Intră apoi în tindă şi strigă Un glas stins o pofti să intre Hanna, complet îmbrăcată, zăcea întinsă pe pat. Încercă să zîmbească în semn de bun venit.

– Hanna! strigă Fara Eşti bolnavă?

– Nu e nimic, draga mea, protestă Hanna, fără putere. Mă simt foarte obosită, asta e tot. Făcu un efort să se ridice, dar se prăbuşi înapoi pe perne. Ochii ei cenuşii erau înceţoşaţi, obrajii îi ardeau, iar pulsul bătea puternic la tîmple. Dă-mi mîna, Ester, murmură ea istovită. Poate reuşesc să mă ridic acum. . O cuprinse brusc un leşin şi nu se mai împotrivi cînd Fara insistă să stea liniştită.

După o aşteptare ce i se păru lui Voldi o veşnicie – ca şi lui Darik de altfel, a cărui zbenguială atrăsese un număr de vecini mai în vîrstă pe la uşi şi ferestre – Fara apăru la poartă cu o expresie alarmată, din care se înţelegea că se întîmplase ceva. Ea îi relată pe scurt că Hanna zăcea bolnavă în casă, probabil foarte bolnavă, şi că Voldi ar face mai bine dacă s-ar duce în centru, la Sinagogă, unde l-ar găsi pe bătrînul doctor Gerşon.

– După ce dau de doctor şi-l trimit aici, cred că n-am să mă mai întorc, spuse Voldi. Se pare că nu mai am nimic de făcut aici. Hanna va avea nevoie de o îngrijire atentă şi prezenţa mea n-ar face decît să-i stînjenească pe prietenii tăi... şi pe tine.

Pe chipul Farei se putea citi regretul, dar şi o oarecare ...urare. Ea clătină din cap, dînd de înţeles că-i aprobă hotărîrea. Promiţînd că va reveni o dată cu florile primăverii. Voldi ...ri în şa. Darik, gata parcă pentru cine ştie ce misiune urgentă, ...uşcă zăbala şi o luă la fugă. La colţul străzii, Voldi îi mai ...u o dată semn cu mîna, de bun rămas. Nu aşa ar fi vrut să ... despartă de Fara, dar ... exista oare altă cale mai bună? ...ate că despărţirea era astfel mai puţin dureroasă.

A da de locuinţa doctorului era o treabă destul de uşoară. La ...propierea tînărului arab, taciturnul Gerşon, cu barba lui albă, ...peni şi, privindu-l de sus, îl ascultă, clătină din cap şi se ...rpină în barbă, după care se ridică; înşfăcă în grabă o geantă ...he din piele cu diferite instrumente şi plecă legănîndu-se în ...cţia casei Hannei, fără să mai privească îndărăt. Voldi îl ...mari un timp depărtîndu-se pînă ce dispăru după colţul străzii

Drumul principal părea acum şi mai aglomerat: un lung convoi dezordonat se îndrepta către miazăzi. Pe margine mai rămăseseră puţini gură-cască şi Voldi socoti că ei nu ştiau despre ce este vorba sau stăteau aici pentru că aşa obişnuiau de felul lor. Artera principală a Betsaidei era pustie, cu excepţia gloatei. Voldi îndrăzni să-şi exprime curiozitatea asupra acestui fenomen faţă de un bătrîn uscăţiv şi ştirb, aflat în apropiere, care privea posomorît mulţimea ce se scurgea întruna

– Unde se duce toată lumea asta? întrebă Voldi, ridicînd glasul cînd văzu că bătrînul îşi dezveleşte gingiile şi îşi duce mîna pîlnie la ureche.

– Ei, unde... acolo, aiurea! mormăi bătrînul împungînd cu bastonul în direcţia respectivă. Toată Betsaida e acolo, să-l asculte pe profanatorul ăla din Nazaret, un oraş de bandiţi împuţiţi din care nu putea ieşi nimic bun! Scuipă furios, dar neîndemînatic, îşi şterse barba cu dosul mîinii tremurînde apoi o zvîntă de poala cămăşii decolorate. Hei, arabule! Ar trebui să rîzi cînd vezi că Israelul a renunţat la mîndria moştenirii lui! Azi ar trebui să fie mare veselie în corturile lui Ismael! Blestemul s-a abătut asupra Betsaidei! Chiar şi rabinul nostru Elimeleh s-a alăturat acestor renegaţi!

– Pînă unde merg ei? striga Voldi, aparent netulburat de tirada bătrînului

– Spre pierzania lor! urlă bătrînul

– Adică, vreau să spun, cît de departe: o milă sau cinci?

– Mai puţin de o milă şi ai face mai bine să te duci şi tu, ismaelitule, apoi te poţi întoarce cu frumosul tău cal în Arabia şi să le spui alor tăi că ai văzut Casa lui Israel prăbuşindu-se! Ochii injectaţi de furie ai bătrînului lăcrimau

Voldi nu mai crezu de cuviinţă să participe cu ceva la discuţie şi, înclinîndu-se respectuos mai curînd pentru vîrsta decît pentru vederile lui, se urcă pe cal şi se alătură grosului mulţimii, mergînd aproape de marginea drumului. Darik păru că-şi dă seama că nu i se permite nici un fel de năzdrăvănie.

Procesiunea se deosebea de oricare alta pe care o văzu-

Voldi vreodată. Ca un rîu ieşit din matcă, cu curenţi repezi pe centru şi învolburări leneşe care se revărsau pînă în bălăriile şi tufişurile de pe maluri, mulţimea se îmbulzea în linişte, gravă, istovită, disperată. Cîrje primitiv cioplite în casă se înfigeau adînc în nisipul mişcător, picioare şi cioturi de picioare schiloade, chircite, lăsau mereu şi mereu alte dîre în colbul gros al drumului; roabe, cotigi, lăzi pe două roţi pentru bătrîni neputincioşi femei şi bărbaţi cu feţe supte şi priviri rătăcite, copii slăbănogi şi rahitici pe tărgi şi litiere improvizate cu invalizi şi paralitici cu priviri opace, toate acestea alcătuiau un spectacol cutremurător, o aglomerare de mizerie omenească prea asemănătoare cu năvala unei cirezi de vite.

Procesiunea se deplasa acum mai repede. La trei sute de iarzi în faţă, cei mai sprinteni o rupseră la fugă, ajungînd la locul unde un zid de piatră fusese prăvălit de predecesorii lor care alergau deja pe cîmpia bătătorită. Darik sări uşor peste ceea ce mai rămăsese din împrejmuirea din piatră. Voldi se întoarse şi se îndreptă spre casa fermei din apropiere, intrînd în ocolul vitelor de unde un bărbat de vîrstă mijlocie, îndesat, cu părul cărunt, privea cu interes mîndrul cal arab.

– Îţi plac caii, bănuiesc, observă Voldi cu plăcere.

– Nu prea ştiu multe despre ei, răspunse ţăranul, pentru că n-am avut niciodată unul, dar ăsta-i cel mai frumos cal pe care l-am văzut vreodată.

– N-ai vrea să ai grijă de el puţin? Voldi descălecă încrezător în bunăvoinţa ţăranului, însă Darik, anticipînd o schimbare, scutură viguros coama, cu nările în vînt.

– E nărăvaş? întrebă ţăranul bănuitor.

– Blînd ca un mieluşel, după ce se obişnuieşte. Văd că te ocupi cu albine; dă-i puţin fagure de miere şi l-ai cîştigat. Desigur, am să-ţi plătesc pentru serviciile dumitale.

– Te duci cumva să-l auzi pe Tîmplar?

– Aşa m-am gîndit. Cîtă omenire! Oricum, vreau să văd şi eu despre ce este vorba. Ce fel de religie practică el?

– Eu nu l-am auzit, recunoscu ţăranul, dar am văzut că

oamenii nu duc nimic cu ei. Dacă asta e vreo religie, atunci ea nu le face prea mult bine. Tropăie şi calcă totul în picioare pe drumul lor la dus şi la întors.

– Nu-i poţi condamna pe toţi pentru că încalcă legile, nu-i aşa? riscă o părere Voldi.

– Da, aşa cred şi eu, admise ţăranul, dar toate astea îi pot pricinui necazuri Tîmplarului. El s-a oprit într-o zi aici, săptămîna trecută şi a vrut să bea apă.

– Şi ce impresie ţi-a făcut?

– Adu-ţi calul aici, în ţarc, spuse ţăranul, evitînd un răspuns Vrei să-i dau şi nişte grăunţe?

– Oh, dar n-am să zăbovesc atît de mult.

– Nu prea sînt sigur de asta, replică ţăranul chicotind. Dacă el se va apuca să tămăduiască boli, sigur ai să vrei să mai rămîi.

– Chiar crezi că omul vindecă bolnavii cu adevărat?

– Ei bine, băiatul meu Iacob, care are acum paisprezece ani, nu auzea nici un cuvînt de cînd avusese scarlatină, la vîrsta de nouă ani. L-am pus să scoată o carafă cu apă din fîntînă şi i-a dat străinului să bea. Tîmplarul a luat cana şi i-a spus: „Mulţumesc, fiule" şi Iacob a auzit din nou. Să fi văzut cum zburda de bucurie!

– Şi acum poate auzi?

– La fel de bine ca şi tine În orice caz, mai bine decît mine. El e acum acolo, ca să-l asculte pe Tîmplar. Îi place să povestească despre toate astea cînd îl întreabă vecinii

Ţăranul rîse cu poftă şi continuă.

– Pînă la apriţia Tîmplarului, băiatul îmi era de mare ajutor în gospodărie, dar acum nu mai pot conta pe el. De altfel, nimeni nu mai lucrează de la venirea lui prin părţile astea Cînd nu se duce să-l asculte, lumea se adună în jurul caselor şi discută tot despre el. I-am auzit pe proprietarii de pămînturi plîngîndu-se că nu mai are cine să le lucreze brazdele. Multe grîne au rămas încă pe cîmp... La iarnă vor fi multe pîntece goale!

La sosirea în noul şi luxosul han din Cezareea unde primi îndată găzduire – fiind deja o figură cunoscută – Voldi află că o corabie a Imperiului care descărca fier şi alte materiale de construcţie pleca în ziua următoare la Roma cu balast, ceea ce promitea să fie o călătorie rapidă. Obţinu să fie primit de comandant şi ceru să i se înmîneze o scrisoare lui Mencius. Comandantul, mai vechi prieten al Proconsulului, acceptă cu plăcere. Voldi îşi încheiase scrisoarea către miezul nopţii

El o găsise pe Fara (scria el) angajată la palatul tetrarhului – dacă Mencius putea crede acest lucru! Revederea fusese dureroasă, tandră, dar dezamăgitoare. Fara părea hotărîtă să-şi respecte jurămîntul. Era de neconceput să reuşească, dar dacă, prin cine ştie ce stranie împrejurare, izbutea, aceasta va fi cu preţul vieţii ei, fără îndoială! Voldi făcuse tot ce-i stătuse în puteri să o facă să-şi schimbe hotărîrea, o implorase să se întoarcă cu el în Arabia, dar nici unul din argumentele lui nu a putut-o convinge.. El se va întoarce după cîteva săptămîni, să mai facă o ultimă încercare.

Terminînd relatarea asupra vizitei sale nereuşite, el abordă apoi un alt subiect, care, bănuia el, îl va interesa nespus de mult pe Mencius.

„Ieri l-am văzut pe Tîmplarul nazarinean în plină acţiune, în faţa unei mulţimi de peste trei mii de oameni care se adunaseră într-un cîmp deschis. Mulţi orbi pretindeau că le dăduse vederea; mare parte din ei erau atît de tulburaţi şi bucuroşi pentru norocul ce dăduse peste ei, încît era greu să nu-i crezi. Cînd mulţimea s-a risipit, cei norocoşi au fost imediat înconjuraţi de vecini şi prieteni a căror uimire era prea spontană ca să fie o înşelăciune Un bărbat la vreo treizeci de ani, înmărmurit de uimire, părea iritat cînd i se puneau întrebări Un grup de tineri scribi şi preoţi i-au aţinut calea, împiedicîndu-l să plece, şi i-au pus întrebări la care se împotrivea să răspundă. El era însoţit de părinţii săi, care păreau stînjeniţi, dacă nu chiar înfricoşaţi de atitudinea criticilor Cînd deveni limpede

că fiul lor nu vrea să discute subiectul, li s-a cerut părerea părinților în legătură cu cele întîmplate, la care ei au răspuns cu prudență: „Noi nu știm nimic, băiatul nostru e destul de mare, întrebați-l pe el" Atunci băiatul lor a fost din nou înghesuit și sufocat cu întrebări, dar el a încercat să scape și, în cele din urmă, a strigat disperat: „Nu vă pot spune ce mi-a făcut el; tot ce știu este că am fost orb și acum văd!". . Cred că lucrurile au ajuns într-un mare impas în această lume haină dacă religia unei țări pune la stîlpul infamiei un cetățean născut orb pentru că a acceptat darul vederii! Părerea mea despre misteriosul nazarinean este greu de definit! La prima vedere am fost puțin dezamăgit. El nu este o figură eroică. Am încercat chiar să mi-l imaginez călare – probabil nu ar face impresie Dar Darik al meu ar sta liniștit dacă ar încerca să-l încalece – o favoare pe care nu i-o acordă cu prea multă curtoazie nici stăpînului său. Omul are, în orice caz, un glas care te cucerește Nu-l pot descrie și nici efectul acestui glas. Este o voce captivantă, care transformă o mare mulțime de oameni străini unul față de celălalt și neîncrezători, într-un mic grup compact de oameni înrudiți prin sînge.

Eu n-am avut niciodată respect pentru cei care pretind că fac fel de fel de vrăjitorii, însă lucrurile care s-au întîmplat aici, ieri, dacă nu țin de miracol, se cer cel puțin bine explicate. . Dar cred că încă și mai important decît ceea ce făcea Tîmplarul era ceea ce spunea, fapt care m-a îndemnat să-ți scriu mai pe larg despre toată această poveste stranie.

După ce părea că dăduse vederea unei duzini de oameni, poate și mai mult, el începu să spună că întreaga populație a pămîntului a trăit în întuneric, acest lucru fiind valabil pentru fiecare, de la rege la țăran, de la filosofi la oamenii de rînd Spunea că este trimis să dea vedere nevăzătorilor. „Eu sînt lumina lumii!" declara el și, lucru destul de ciudat, nimeni nu rîdea, nimeni nu-l lua peste picior

Desigur, o astfel de afirmație pare fanfaronada unui fanatic dereglat mintal; și dacă eu aș lua cunoștință de asemenea lu-

cruri dintr-o scrisoare, în loc să le aud chiar din gura omului, m-aş întreba cum de semnatarul scrisorii a putut lua în serios asemenea gogomănii.

Mărturisesc că mi s-a cam tăiat răsuflarea cînd l-am auzit pe Tîmplar exprimîndu-se atît de neobişnuit, dar nu m-am putut opri să nu-mi amintesc ce-mi spuneai în legătură cu credinţa ta într-un „Purtător de Făclie" Eram şi mai tulburat amintindu-mi remarcile tale asupra acestui subiect cînd Tîmplarul a adăugat că lumina pe care o poartă se va reflecta de la cei ce au primit-o; şi ei, la rîndul lor, vor lumina calea acelora care s-au rătăcit prin întuneric

Oricine a aprins această lumină de la făclia nazarineanului, are îndatorirea să o facă să strălucească pentru alţii. Lumina nu trebuie ascunsă doar spre folosul celui ce o posedă, în micul său ungher. Lumina este proprietatea celui ce o deţine, însă strălucirea aparţinea tuturor...! (Sper să fi redat corect spusele Tîmplarului. Trebuia să fii aici, Mencius. Erau lucruri pe care ţi-ar fi plăcut să le auzi, şi să le înţelegi.)

E puţin probabil ca autorităţile politice şi religioase să-i permită prea mult timp acestui Iisus să-şi continue activitatea. Toată provincia e cu urechile la el Mulţi proprietari se plîng că angajaţii lor la munca cîmpului şi în vii au lipsit de la lucru zile întregi În curînd îl vor întemniţa sub învinuirea că tulbură pacea – ceea ce este adevărat – şi dacă ajunge în temniţă pe timp mai îndelungat, încă e un om norocos. El poate fi – aşa cum susţine – „lumina lumii", dar e îndoielnic că lumea doreşte această lumină... Aş vrea să-ţi cunosc părerea despre toate acestea

Rămîn în Cezareea pînă la primăvară, apoi mă voi întoarce la Tiberia – fără prea multă speranţă, recunosc – pentru o nouă discuţie cu Fara Dacă va refuza şi de data aceasta să se întoarcă cu mine în Arabia, s-ar putea să nu mai vreau să mă întorc singur Păstrez mereu în amintire bunăvoinţa pe care mi-ai arătat-o... VOLDI".

CAPITOLUL XIII

Acum, că vremea devenise prea potrivnică pentru adunări în aer liber, lui Iisus i se găsi găzduire în căsuța bine întreținută care aparținuse defuncților Ionas și Rahela

Fusese sugestia lui Andrei Plăcuta și tihnita casă din Capernaum, deși deținută în comun de cei doi frați, rămăsese în grija specială a fratelui mai mare, întrucît preocuparea principală a lui Simon erau corăbiile lui de pescuit; și, în afară de aceasta, amintirile despre copilăria lor îi erau mai dragi lui Andrei

Cu toate că în sinea lui împărtășea părerea prosperului său frate, cum că bunul lor tată dedicase prea mult timp Sinagogii, Andrei considera totuși că între pioșenia exagerată a lui Ionas și necredința gălăgioasă a lui Simon, atitudinea sfîntului său părinte față de religie era mai puțin condamnabilă.

Timp de cîțiva ani de la moartea părinților lor și cînd drăgălașa, dar fragila soție a lui Simon, Abigail, mai era încă în viață, Andrei locuise singur în casa vehe. Cînd Abigail s-a stins, Simon i-a cerut lui Andrei să se mute cu el și cu Hanna în Betsaida, dar el a continuat să rămînă atașat de căminul lor din Capernaum, trecînd pe acolo zilnic sau la două zile ca să îngrijească florile mamei sale și să șteargă praful de pe mobila sărăcăcioasă, dar mult îndrăgită.

Primiseră diferite oferte pentru cumpărarea sau închirierea

proprietății. Simon era de părere că acesta este un lucru înțelept și, generos, îl asigurase pe fratele său mai puțin înstărit, că el o va putea considera ca pe bunul său propriu împreună cu orice venit ar rezulta, însă Andrei se împotrivise să lase acest bun pe mîna străinilor.

Zarva și tulburarea generală stîrnită de Tîmplarul nazarinean nu-l tulburase prea mult pe Andrei, într-un fel sau altul; el nu era omul care să îmbrățișeze imediat idei noi. Fără îndoială, cele vechi aveau cusururile lor, dar era un lucru știut că și cele noi nu dăinuiau niciodată prea mult. Din cînd în cînd, noncoformiștii creau cîte o confuzie prin preajmă, stîrnind zîzanie printre vechi prieteni, dezbinîndu-i, dar cu cît flăcările erau mai mari, cu atît focul se mistuia mai repede, lăsînd în urma lui totul cum fusese mai înainte.

E adevărat că poveștile despre cele spuse și făcute de Tîmplar erau uluitoare, însă intuiția conservatoare a lui Andrei îi spunea că nu va trece mult pînă ce povestea se va dezumfla, Tîmplarul va fi redus la tăcere, iar lumea care-l urmase se va întoarce, dezamăgită, la treburile sale.

Chiar și atunci cînd devenise un fapt obișnuit că Simon – dintre toți – începuse să manifeste un interes aparte față de Tîmplar, Andrei își păstrase credința nemărturisită că toată această harababură este curată nebunie și nu avea să se sfîrșească bine. Prin urmare, el hotărîse să nu se amestece în nici un fel. În sinea lui se distra, dar nu era surprins că zbuciumatul său frate evita subiectul în prezența lui. Într-adevăr, părea că Simon avea întotdeauna grijă să nu rămînă singuri; dar asta era destul de lesne de înțeles. Simon îl defăimase pe nazarinean atît de zgomotos și pătimaș, ca de altfel și pe „imbecilii care luaseră parte la tot acest circ", încît nu era de mirare că acum prefera să nu discute subiectul. De aceea, gîndea Andrei, nu ar cade să rostești cuvinte tari, usturătoare, de condamnare, pe care într-o zi le-ai putea regreta. Meditînd asupra acestui aspect, Andrei zîmbea doar, nu punea nici o întrebare, nu

făcea nici un comentariu şi aştepta inevitabila dispariţie a noii mişcări.

Dar cînd, într-o seară, Simon l-a adus acasă la cină pe acest Iisus şi l-a găzduit peste noapte, Andrei şi-a dat seama că se aflau în prezenţa unui om total diferit de ceilalţi. Andrei nu călătorise la mai mult o zi depărtare de casă şi nu avea idee de felul cum vorbesc alţii în afara galileenilor; dar stînd acum la masă în faţa Tîmplarului, el simţea fără putinţă de tăgadă că nu mai putea exista pe lume un altul asemănător.

La sosirea neaşteptată a lui Iisus în timpul cinei, Hanna, luată prin surprindere, începu să se scuze pentru modestia căsuţei lor dezordonate – ceea ce nu era adevărat, pentru masa sărăcăcioasă care, de fapt, era mai bogată ca de obicei, pentru că aflase că Simon, care lipsise adesea în ultimele zile, avea de gînd să vină acasă la cină

Se părea că Iisus mai auzise asemenea vorbe, fiind ceva obişnuit ca o gospodină minunată să-şi minimalizeze ospitalitatea, însă observaţiile ei îi dădură prilejul să le grăiască despre lucruri care contau cu adevărat. El defini sărăcia povestindu-le o scurtă istorioară a unui fermier bogat care prosperase pînă într-atît încît averile dobîndite deveniseră o adevărată problemă Pămînturile lui produceau atît de mult, încît hambarele erau neîncăpătoare pentru a adăposti grînele, astfel că a fost nevoit să le dărîme şi să construiască altele, mai mari. Şi recolta lui sporea, impunînd mai multe hambare, pînă cînd nu se mai gîndea decît cum să-şi facă hambare tot mai mari. Şi cînd, într-o noapte, un Înger veni la el şi îl întrebă cît valorează sufletul său, acesta îi răspunse că nu are nimic de oferit decît hambare uriaşe gemînd de grîne. Aici era însă necazul, pentru că nu existau tîrguri de grîne unde s-ar fi putut duce fermierul, iar Îngerul nu avea ce face cu un hambar, oricît de mare.

Povestea era rostită sobru, însă Andrei nu se putu opri să nu zîmbească puţin. Era atît de simplă încît şi un copil ar fi înţeles-o. Preoţii, care nu vorbeau niciodată astfel, ar fi con-

siderat-o banală, dar spusă de Iisus, cu glasul lui liniştit, era ceva mai mult decît o simplă poveste: părea adevărată!

– Vi-l puteţi imagina, spunea Iisus, pe acest bătrîn bogat, pe care toţi îl invidiaseră pentru bunăstarea lui – stînd în pat noaptea, cu părul lui cărunt ciufulit şi tichia de mătase căzută pe-o parte, clipind buimăcit în ochii Îngerului care clătina din cap dezamăgit şi spunea: „Grîne? Oh, nu, nu poţi lua cu tine grînele şi nici hambarele. Vei putea lua cu tine numai lucrurile la care ai renunţat"

Cînd povestea ajunse la capăt, Simon, care mesteca încet şi sîrguincios, îşi înăbuşi un chicot şi spuse:

– Mi-e teamă, Stăpîne, că eu n-aş fi bun fermier Dacă Îngerul ar veni la mine, eu n-aş putea să-i ofer un hambar cu grîne.

Andrei ar fi vrut ca, în tăcerea stînjenitoare ce a urmat povestirii, fratele lui să nu fi spus acest lucru; gluma nesărată suna ca şi cum el ar fi vrut să arate familiei că el şi Iisus erau destul de apropiaţi ca să-şi permită mici glume. Dar, dacă asta îi fusese intenţia, atunci Stăpînul îl puse liniştit la punct pe Simon, remarcînd:

– Poate corăbii!

Simon nu mai îndrăzni să comenteze şi mai trecu un timp pînă să mai spună cineva ceva

Timid din fire şi reţinut, Andrei obişnuia, cînd avea oaspeţi (niciodată la invitaţia lui), să se considere ca aflîndu-se el însuşi în gazdă, ocupînd un loc la masă ca un simplu invitat al cărui unic interes era împărţirea corectă a hranei. El mînca întotdeauna în linişte, atent la farfuria lui, părînd că nici nu aude discuţia şi cu atît mai puţin să participe la ea. Datorită acestei detaşări faţă de ceea ce se petrecea în jurul său, oaspeţii care nu-l cunoşteau prea bine, dar care, din politeţe, sperau să-l atragă în discuţie, vorbeau invariabil mai tare, presupunînd că este surd.

Dar în seara aceea era atît de fascinat de personalitatea lui Iisus, încît neglijă mîncarea şi ascultă La un moment dat, se

surprinse privind atît de insistent în ochii pătrunzători ai oaspetelui, încît se străduí să-i evite privirea, dar îşi dădu seama că nu e în stare. Încă şi mai ciudat în legătură cu această forţă care-i capta atenţia a fost că, după primul moment de derută, nu mai dorea să scape din această captivitate; şi parcă nici nu era conştient de acest lucru. Iisus îl făcuse membru al grupului său, cu depline drepturi Era cu adevărat prima oară în viaţă că Andrei se simţea aparţinînd cuiva; şi cînd Iisus îl întrebă dacă îi place ocupaţia de pescar, el îşi surprinse rudele şi pe el însuşi replicînd, cu un uşor surîs, că pescuitul este o distracţie doar pentru oamenii care au alte mijloace de existenţă. Toţi se înveseliră, iar Andrei, în loc să pară stînjenit, ca de obicei, simţi o plăcere lăuntrică pe care nu o mai cunoscuse vreodată.

În dimineaţa următoare, după ce Iisus şi Simon părăsiseră casa Hannei, Andrei încercă să-şi definească impresiile, dar nu reuşi. Cînd tăcerea deveni apăsătoare, Hanna spuse:

– Andrei, ce se întîmplă cu acest om? Ce-l face să fie atît de diferit faţă de alţii?

– Ei bine, răspunse Andrei după o îndelungată cugetare, noi toţi ceilalţi sîntem un trup... cu suflet El e un suflet.. cu trup.

– Tu chiar crezi, Andrei, că acest Iisus e mai mult decît o făptură omenească?

– Nu ştiu, murmură Andrei îngîndurat, ridicîndu-se de la masă, dar cred că el ştie...!

Aşadar, s-a aranjat ca Iisus să folosească vechea casă din Capernaum Simon fusese încîntat de oferta lui Andrei Într-adevăr, aceasta contribuise la apropierea fraţilor aşa cum nu se mai întîmplase din copilăria lor. Adevărul este că, în timp ce Simon nu făcea dinadins pe patronul faţă de modestul său frate mai mare – prin forţa împrejurărilor pus în inferioritate relaţia lor, după părerea echipajului şi a tuturor celor ce-i vedeau împreună, nu era mai apropiată decît aceea dintre

un patron generos şi un angajat de încredere. Nimeni nu-l auzise pe Simon spunîndu-i lui Andrei un cuvînt dur, dar nici un străin n-ar fi bănuit că sînt din aceeaşi plămadă. Faptul că îl cunoscuseră pe Iisus îi apropiase încă şi mai mult, Simon arătîndu-i lui Andrei un nou gen de afecţiune pe care fratele lui o simţea şi se bucura de căldura ei.

Cînd Iisus apăruse la casa din Capernaum, se interesase dacă ar avea cineva ceva împotrivă ca el să facă şi puţină tîmplărie. Amîndoi fraţii consimţiseră prompt. Simon era chiar entuziasmat. Fuseseră şi critici la adresa lui Iisus în acest sens; mulţi oameni importanţi se întrebau dacă nazarineanul avea de gînd să plece din ţinutul lor. Credea el care în muncă? Îi era uşor să le spună oamenilor să trăiască asemenea crinilor care se înveşmîntează mai frumos decît regii, cu toate că ei nu torc şi nu ţes niciodată, sau ca păsările cerului pe care le hrăneşte Dumnezeu. Asta li se potriveşte florilor şi păsărilor, dar nu şi unui tată care nu-şi poate hrăni familia cu amăgiri.

Chiar şi Iair, care îi arătase simpatie lui Iisus, fusese auzit spunîndu-şi părerea. El spunea că dacă nazarineanul doreşte să trăiască fără să muncească, asta este treaba lui, dar el n-ar trebui să-i ademenească pe oameni, îndemnîndu-i să-şi lase treburile şi să hoinărească prin ţară după el. Iair fusese foarte categoric! Acum Iisus dorea să le arate tuturor că el credea în muncă.

Presupunînd că bătrînul Ebenezer, un tîmplar din vecinătate care se retrăsese de curînd, nu ar mai avea nevoie de uneltele sale, Andrei îl întrebă dacă nu le-ar putea împrumuta pentru folosinţa Stăpînului. Ca urmare, cînd se întoarse acasă ud pînă la piele din cauza ploii, Andrei împingea o roabă încărcată cu tot felul de scule şi unelte de tîmplărie, majoritatea ieşite din uz. În afară de teslă, rindea şi de trei ferăstraie de mărimi diferite care se aflau într-o stare relativ bună, cele mai grele şi mai complicate unelte necesitau reparaţii serioase. Lucrînd tejghea, şontoroagă chiar şi în zilele ei bune, nu mai

fusese folosită de cînd Ebenezer avea necazuri cu reumatismul de la picioare, iar menghinele erau şi ele uzate şi ruginite Dar Iisus nu se arătă descurajat şi spuse că toate acestea puteau fi reparate şi se putea servi de ele.

Camera de zi, aflată cu faţa la stradă, fusese golită, iar mobila rînduită în beci. În timpul zilei, servea drept atelier de tîmplărie şi Iisus începuse deja să repare sculele trebuincioase. Andrei făcuse ordine în camera de oaspeţi în care stătuse şi el cîteva nopţi şi care avea să fie ocupată de Învăţător. Vremea se răcise şi era umezeală.

În toată această operaţiune de transformare a vechiului lor cămin într-un spaţiu pentru tîmplărie, Simon nu participase cu nimic El rămăsese acasă pentru că Hanna era bolnavă şi nici nu dădea semne de însănătoşire, dimpotrivă, îi mergea tot mai rău. Bătrînul doctor Gerşon făcuse tot ce era posibil, dar leacurile sale s-au dovedit nefolositoare Rabinul Elimeleh fusese şi el chemat şi rămăsese surprins de starea fără speranţă a Hannei. Febra creştea mereu şi părea că în curînd se va topi de fierbinţeală. Ester făcuse şi ea ce-i stătuse în putinţă, veghind la căpătîiul femeii zi şi noapte, dar orele treceau şi îngrijorarea ei pentru Hanna sporea; aceasta zăcea semiconştientă, inertă, ridicînd capul doar spre a primi cîte o linguriţă de apă rece pe limba pîrjolită. Simon, stîngaci, încerca s-o ajute pe Ester la treburile gospodăreşti. Cea mai mare parte a timpului umbla însă din cameră în cameră, frecîndu-şi bărbia, aşteptînd ca Ester să-i vestească o ameliorare.

Destul de ciudat, Marelui Pescar nu-i trecuse prin minte că ar trebui să apeleze la Iisus. Puterea de vindecare a lui Iisus părea că este rezervată mulţimilor de oameni amărîţi, străinilor, în general – marelui public Simon credea sincer în această putere a Stăpînului lor. Nu văzuse el de atîtea ori înfăptuindu-se adevărate minuni? De fapt, el se obişnuise pînă într-atît cu aceste vindecări care îţi tăiau respiraţia, încît în timp ce acestea se săvîrşeau, el făcea ordine printre purtătorii

de tărgi, cerîndu-le calm să-şi aştepte rîndul „Nu vă înghesuiţi, vă rog! Stăpînul se va ocupa de fiecare îr parte!“ le spunea Simon, ca şi cînd el ar fi fost organizatorul spectacolului şi-l angajase pe Iisus în calitate de tămăduitor vestit Lui Simon îi făcea plăcere să-i vadă pe străini frămîntîndu-şi mîinile şi cerîndu-i respectuos să vorbească cu Iisus îr numele lor.

Iar acum, cînd avea o atît de mare nevoie de un ajutor mai substanţial decît pe cel care-l putea oferi bătrînul Gerşon — nu se gîndise să facă apel la Iisus Ma tîrziu, privind în urmă, trebui să recunoască, ruşinat pe bună dreptate, că, fără ă-şi dea seama de stupida sa vanitate, devenise un adevărat profesionist Cu alte cuvine, succesul tămăduirilor săvîrşite de Stăpînul săi i se urcase la cap, ca şi cîrd lui i se datorau, el puţin în parte. Gloata îl asculta cînd Simon îi vorbea şi i se supunea.

Nu vom şti niciodată cît timp i-ar fi trebuit lui Simon pînă a-şi dea seama ce nevoie disperată avea de Iisus în propriul u cămin, dar la un moment dat Ester apăru în pragul uşii chise a camerei de zi, unde Simon şedea ţinîndu-şi capul ufulit între mîini

– Îmi pare rău, domnule, Hanna e mai rău, spuse ea.

El se ridică îndată, murmurînd că se va duce să-l înştiinţeze doctorul Gerşon Ester îi puse o mînă pe braţul puternic şi use aproape în şoaptă.

– Nu te-ai gîndit să trimiţi după Iisus?

Întrebarea fetei răsună acuzator în mintea lui pe tot drumul pre Capernaum Cînd ajunse pe drumul principal, o luă la ·or, aproape alergînd. Dar era prea greoi pentru un astfel efort; parcă-i plesneau plămînii, gura i se uscase, iar glasul terior îi striga întruna: „de ce n-ai trimis după Iisus?“ Alerga îndurile i se învălmăşeau. Ce om lipsit de voinţă era! E pt că îi mărturisise lui Iisus în dimineaţa aceea, devreme, malul lacului, că e un om slab şi păcătos şi că ar fi bine ca să nu conteze pe el Dar în realitate nu se considera

chiar atît de nevrednic Aşa găsise el cu cale să spună în momentul acela. După o oră însă, simţise că umilinţa lui fusese cam exagerată. Iisus îl invitase să-l ajute pentru că ştia cel fel de om este; Iisus nu i-ar fi cerut acest lucru dacă Simon ar fi fost atît de slab şi păcătos precum spunea. . Bine, acum noi ştim de fapt cît de slabi şi păcătoşi sîntem!

În prima parte a dimineţii, pînă la amiază, Iisus lucrase cu rîvnă la vechea tejghea a lui Ebenezer Plouase toată noaptea, dar acum încetase şi Andrei ieşise pe-afară să strîngă nişte mlădiţe de viţă de vie căzute Trecînd prin faţa ferestrei, el observă că Învăţătorul se oprise din lucru şi stătea pe lada de scule, privind tulburat într-un punct fix. Acest lucru îl nelinişti pe Andrei şi, după un timp, hotărî să intre şi să-l întrebe direct Făcîndu-şi curaj, Andrei intră, dar se linişti văzîndu-l pe Iisus din nou la lucru şi încordarea lui părea să fi dispărut. Apoi Iisus se îndreptă spre uşă şi îşi aţinti privirea de-a lungul străzii, ca şi cînd aştepta pe cineva.

Simon ajunse în faţa casei părînd gata să se prăbuşească Abia trăgîndu-şi sufletul, incapabil să scoată o vorbă, se aruncă pe un scaun, clătinîndu-se.

– Ce s-a întîmplat cu tine? întrebă Andrei.

Iisus îşi încrucişă braţele, strecurîndu-le prin mînecile tunicii.

– Vino repede, Andrei, spuse el liniştit. Simon ne va urma după ce se va fi odihnit.

Situaţia impunea mare grabă. Femeile din vecinătate umpluseră casa, iar bărbaţii lor se împăştiaseră în grupuri, discutînd încet sub copacii cu crengile aplecate de greutatea stropilor de ploaie. Toţi se dădură la o parte cînd intră Iisus.

Gerşon tocmai îşi strîngea ostentativ lucrurile în geantă şi se încruntă cînd nazarineanul, pe care îl tratase adesea de şarlatan lipsit de conştiinţă, se ivi în pragul uşii

– Ce ai de gînd să faci aici? îl întrebă el brutal

Rabinul Elimeleh făcu un pas înainte, părînd că vrea să intervină

– Eu spun că femeia e pe moarte! răbufni Gerşon indignat, privindu-l pe rabin. Şi nu cred că e bine si fie sîcîită de acest... acest tîmplar. Şi îi aruncă o privire disprețuitoare lui Iisus, care nu răspunse.

– Dar dacă Hanna tot moare, prietene Gerşon, îndrăzni Elimeleh să-şi spună părerea, nu-i poate face nici un rău. Lasă-l pe acest tînăr s-o vadă.

– Foarte bine! spuse tăios Gerşon, închizîndu-şi trusa cu zgomot. Sînteți cu toții niște nebuni! strigă el, făcîndu-şi loc printre oamenii adunați în tindă. Neburi! urlă el furios din pragul uşii deschise. Toți sînteți niște nebuni!

– Trebuie să fiți îngăduitori cu Gerşon, domnule, explică rabinul blînd. El îmbătrîneşte şi nu-i mai merge prea bine.

Iisus puse o mînă pe umărul rabinului şi îi zîmbi prietenos.

– Aşa se cade să glăsuieşti, spuse el. Tu eşti o binecuvîntare pentru aceşti oameni!

Emoționat, ochii lui Elimeleh se umplură de lacrimi. Femeile îi priveau fața brăzdată şi toți erau de părere că desigur va – ceva ce ei nu ştiau – se petrecuse cu bunul şi bătrînul lor rabin.

Cu calmul şi blîndețea de-acum binecunoscute, Iisus le făcu semn femeilor să se retragă, închizînd uşa dormitorului în urma lor. Ester dădu şi ea să plece, însă Iisus o reținu:

– Tu rămîi, fiica mea, spuse el.

Un timp, Iisus privi chipul ca de ceară al Hannei, cu ochii plini de durere şi neliniște. Apoi trase un scaun lîngă patul ei şi se aşeză. Ridicîndu-şi privirea spre Ester, îi făcu semn să îngenuncheze lîngă pat; şi, după o scurtă ezitare – deoarece nu era sigură ce aşteaptă Iisus de la ea – Ester se supuse, îşi aşezămă coatele pe marginea patului şi luă o mînă a Hannei între-ale sale.

– E atît de rece, spuse ea de-abia şoptind.

Iisus apucă cealaltă mînă, rămînînd astfel vreme îndelungată într-o liniște desăvîrșită.

– Știi să te rogi, Fara? o întrebă el blînd

Buimăcită, fata îl privi cu ochii mari, apoi își puse capul pe brațul Hannei

– Nu, domnule, murmură ea cu o voce sugrumată.

– Acolo... în Arabia, lumea nu se roagă?

– Unii, da, cred, spuse ea. Noi n-am făcut-o niciodată, în casa mea, vreau să spun, în afară de Ione. Nu-i explică cine era Ione, prespunînd că Iisus știa. Ione se ruga adesea; ea avea mulți zei.

– Nu există decît un singur Dumnezeu, Fara. Ione se ruga pentru mai multe foloase, crezînd că există tot atîția zei. Vrei să te învăț cum să te rogi?

Ea aprobă dînd din cap, fără să răspundă.

– Spune „Tatăl nostru..."

– „Tatăl nostru" murmură ea cu lacrimile în gît.

– Acum spune-I – în gînd – că o iubești pe Hanna și că dorești să se însănătoșească

Fara plîngea acum de-a binelea. Scuturîndu-și capul deznădăjduită și privind prin perdeaua de lacrimi, spuse printre suspine:

– Nu ajută cu nimic, Stăpîne, pe mine nu mă va asculta. Eu sînt nevrednică.

– Atunci poate că ar fi mai bine să-L rogi să-ți curețe mai întîi sufletul de păcate. Porți cu tine, Fara, o grea povară. Și tu trebuie să te vindeci

Fata îl privi din nou în ochii lui compătimitori

– Stăpîne, tu... tu știi totul despre mine?

Iisus o privi pătrunzător.

– Cere-i Tatălui nostru să te elibereze, Fara, să-ți ușureze sufletul împovărat, apoi roagă-L s-o ajute pe Hanna.

Ester își lipi fața de brațul Hannei, cu trupul zguduit de suspine amare. Treptat, plînsul încetă și Iisus vorbi iar, dar de data aceasta pe un ton poruncitor

– Hanna! strigă el. Se ridică în picioare şi, apuncîndu-i ambele mîini, mai strigă o dată. Hanna! Trezeşte-te!

Hanna deschise ochii şi privi îndelung, uimită, faţa lui Iisus, surîse, închise ochii din nou şi adormi Fara se ridică, privind înmărmurită

– Pregăteşte-i un terci, spuse Iisus. Se va trezi curînd.

Sudoarea îi picura de pe faţa palidă şi mîinile lui străvezii tremurau. Fara se repezi spre uşă, dar Iisus o opri şi i se adresă direct, oarecum dojenitor:

– Dacă azi ai făcut un nou jurămînt, ai grijă şi ţine-l! Cu Dumnezeu nu e de glumit!

Fiind reţinut în casă de ploaia care cădea de cîteva zile, David hotărî să-şi dezmorţească picioarele. Pămîntul era încă umed, iar cerul plumburiu: nu era o zi plăcută pentru o plimbare, dar nici nu mai putea sta ţintuit în casă.

Înota prin noroaie şi se întreba de ce, cînd nu era nevoit să-o facă, rămînea în Galileea în săptămînile plicticoase şi deprimante ale sezonului de iarnă. Desigur, trebuia să ţină seama şi de sora sa. Deborah nu putea fi urnită din casă în ruptul capului, iar lui David îi displăcea gîndul să o lase singură cu slugile.

Pe cînd se apropia de colţul străzii pe care locuia Hanna, fu surprins să constate numărul mare de oameni adunaţi în curtea casei. După cum se comportau, părea că se întîmplase ceva serios Se opri şi era gata să-i facă semn unui bărbat cu figură gravă cînd îl zări pe Marele Pescar venind anevoie pe drum

Simon, observîndu-l la rîndul lui pe eminentul său vecin, se grăbi să-i vină în întîmpinare şi îi explică în cîteva cuvinte că era necazul Hanna era foarte grav bolnavă şi poate că nu mai exista speranţă de însănătoşire. David clătină din cap, deprimîndu-şi compasiunea.

– Poate că acum e chiar mai rău, adăugă Simon îngrijorat,

privindu-şi vecinii cu feţe mohorîte M-am dus să-l chem pe Iisus şi am lipsit cam o oră.

– Ah, Tîmplarul! exclamă David, fără să-şi ascundă mirarea. Sînt surprins că ai încredere în omul acesta. Iar cînd Simon nu răspunse la observaţia lui ironică, el continuă sec: Sau poate ai atîta cît are un înecat într-un fir de pai pe vreme de furtună, ce spui?

Simon îşi muşcă buzele, căutînd parcă un răspuns, dar rămase în continuare tăcut. Era clar că cinicul bătrîn saducheu nu auzise de întovărăşirea lui făţişă cu Iisus David nu avea motiv să creadă că Marele Pescar ar manifesta vreun interes cît de mic faţă de acest predicator hoinar.

– E aici Tîmplarul acum? întrebă bătrînul legiuitor.

– Aşa cred, spuse Simon aproape indiferent Scuzaţi-mă, domnule! Trebuie să ajung degrabă să văd cum îi mai merge. După ce dădu colţul, intră pe poartă şi-l văzu pe doctorul Gerşon care tocmai ieşise pe prispă, exprimîndu-şi zgomotos indignarea, iar lumea se dădea la o parte din calea lui Simon îi aţinu calea.

– Ce s-a întîmplat, doctore Gerşon? întrebă el.

– Nişte nebuni! şuieră bătrînul printre puţinii lui dinţi îngălbeniţi

– Ce face Hanna? întrebă Simon, apucîndu-l stăruitor de mînecă

– Trage să moară! Lasă-mă în pace! Aţi înnebunit cu toţii

Enervat şi tremurînd de mînie, se smulse din strînsoarea lui Simon La poartă se trezi faţă în faţă cu David, care tocmai dăduse şi el colţul şi aştepta Atitudinea bătrînului doctor se schimbă îndată. Se înclină adînc, îşi duse o mînă la frunte şi încercă să-şi stăpînească glasul, explicînd pricina mîniei sale

David ascultă distrat pînă ce Gerşon termină de vorbit.

– De unde ştii că el nu poate? întrebă. Se pare că tot ce ştii dumneata este că nu poţi face nimic. Poate ar fi mai bine să aştepţi şi să-ţi verifici părerea

– Dar – se răsti Gerşon, vorbind iute şi arţăgos – individul nu este medic! E tîmplar!

Dădu să plece, dezamăgit de scurta întrevedere cu cel mai important bărbat din Betsaida, cînd se auziră mai multe glasuri ce păreau strigăte de bucurie, de uimire, venite din interiorul casei. Uluitoarea veste făcu îndată ocolul mulţimii îngrămădite pe scări şi în tindă. Inima lui Simon bătea vijelios în piept şi, bruscîndu-şi vecinii, dădu buzna în camera Hannei. Andrei tocmai ieşea din odaie, cu ochii scăldaţi în lacrimi şi cu un fel de scîncet care se amesteca ciudat cu zîmbetul lui radios. Era deci adevărat! Se întîmplase! Hanna se ridicase şi se sprijinea în perne, iar Ester, îngenuncheată lîngă pat, o hrănea cu supă de carne dintr-o ulcică. Simon se opri tăcut în faţa ei, cu ochii holbaţi.

– Hanna! murmură el.

– Iisus a făcut-o! spuse ea, abia şoptit.

– Unde este el acum? întrebă Simon.

Ester ridică privirea şi spuse că trebuie să fie pe undeva prin casă, deoarece plecase doar de cîteva momente. Simon se repezi să-l caute, dar dădu de Andrei şi-l întrebă pe el.

– Stăpînul nostru a plecat, spuse Andrei.

– Nu a spus unde se duce?

– Nu! Poate s-a întors la Capernaum.

– Nu l-ai văzut cînd a plecat?

Andrei neagă dînd din cap.

– El... Stăpînul nu s-a interesat de mine? întrebă Simon după o oarecare ezitare.

Andrei repetă gestul.

– O fi avînd ceva de mîncare? insistă Simon.

– Probabil n-a vrut nimic, spuse Andrei. Era foarte obosit.

– Am să încerc să-l prind din urmă pe drum, spuse Simon depărtîndu-se.

Ajuns la drumul mare, merse cît putea de repede, punîndu-şi mîna streaşină la ochi din cînd în cînd, cercetînd zarea de jur împrejur, dar Iisus nu se zărea nicăieri.

Tulburat, întristat, ruşinat şi cu inima grea, Simon hotărî să plece spre Capernaum. Pe cînd se apropia de vechea casă părintească, paşii lui încetiniră. Uşa era deschisă, iar Iisus lucra la tejghea Simon se apropie de el şi se aşează pe lada cu scule, aşteptînd ca Iisus să-i vorbească.

După o lungă tăcere, Iisus puse jos unealta cu care lucra şi-i spuse privindu-l adînc:

– Simon, te-ai luptat cu satana pe terenul lui.

Dar dinaintea lui nu se afla decît un Simon cu capul plecat şi ros de remuşcări, care nu mai găsea nimic de spus

Iisus se aplecă din nou peste tejghea şi îşi reluă lucrul. Apoi îl privi iar cu oarecare tristeţe, şi, cu un surîs blînd, ca şi cînd ar fi mustrat un copil, spuse:

– Dar eu continui să mă rog pentru tine.

David nu mai fusese nicicînd atît de tulburat. Viaţa lui era plină de mistere pe care nimeni nu încerca să le înţeleagă, luîndu-le ca atare. Dar ceea ce tocmai se întîmplase necesita neapărat o explicaţie.

Zvonurile care circulaseră în legătură cu miracolele Tîmplarului nu-l deranjaseră prea mult. Era recunoscut faptul că un magician isteţ putea stîrni interesul unei mulţimi de oameni simpli, cu judecata limitată şi deci uşor de manipulat pentru a-i face să creadă în şarlataniile sale. Nu văzuse el că asemenea lucruri se întîmplau adesea pe străzile Atenei? Chiar şi pretinsele fapte de vindecare ale magicianului erau de înţeles Se cunoşteau cazuri de paralitici ţintuiţi la pat care, văzîndu-şi casa în flăcări şi neavînd pe nimeni în preajmă să-i ajute, s-au sculat şi au luat-o la fugă ca să se salveze. Alienaţi mintali de-o viaţă se vindecau în urma unor şocuri. Fără îndoială că şi vindecările tîmplarului ar putea fi justificate dacă cineva şi-ar bate capul să le cerceteze îndeaproape

Dar evident ceea ce se întîmplase cu Hanna părea total diferit. Comportamentul vecinilor era de-a dreptul tulburător

Nu toți erau proşti, iar uimirea lor spontană era atît de reală încît era de necrezut ca ei să fi convenit cu nazarineanul pentru a crea impresia că se înfăptuise o minune

David rămase un timp în afara gardului, urmărind lumea care se agita de colo pînă colo, cu fețe încordate pe care se iteau, rînd pe rînd bucuria, consternarea, dar şi o teamă reală Mulți dintre ei murmurau întrebări cărora nimeni nu încerca să le răspundă; aceştia formau grupuri de oameni care discutau aprins, apoi se destrămau dezorientați, se îngrămădeau şi umblau năuci în ambele sensuri, dînd din cap îngîndurați, şi puneau din nou întrebări Ceea ce se petrecuse aici putea avea o explicație rațională, dar lumea nu gîndea aşa

David se simțea stînjenit stînd acolo şi aşteptînd. Desigur nu era de demnitatea lui să arate prea mult interes sau că este curios să ştie ce se întîmplase Urmărea lumea cu privirea, căutînd o față cunoscută, pe cineva care să-i facă semn, să-l cheme şi să-i explice, dar nimeni nu privea în direcția lui În momentul acela îşi făcu apariția Marele Pescar venind din curtea casei; se îndrepta cu paşi repezi spre gard, fără să privească nici în dreapta, nici în stînga David spera să-i atragă numaidecît atenția, dar Simon se grăbea, nebăgîndu-l în seamă. Era clar că nu dorea să vorbească cu nimeni.

Îl zări apoi pe rabinul Elimeleh care, sprijinindu-se ane- în baston, cobora cele două trepte ale prispei. Privea le răvăşite din jurul lui şi încerca un zîmbet care se voia rîntesc, dar se vedea bine că era forțat. Îşi duse mîna lungă barbă la bărbie – poate în intenția de a-şi stăpîni tremurul. David hotărî să-i aţină calea la portiță.

Ah, David! Ce bine îmi pare că te văd! Sper că eşti bine. Rabinul încerca să fie nepăsător.

David nu era omul care să se lase cucerit cu amabilități de acest fel şi îi răspunse destul de tăios:

Nu fac bine deloc! Sînt chiar indispus Ce s-a întîmplat aici, Rabi?

– Vino cu mine, David, îi spuse bătrînul în şoaptă Nu mai pot sta mult, picioarele astea nu mă mai ajută, ştii. Trebuie să ajung acasă mai repede. Ia-mă de braţ, prietene!

David se conformă prompt şi constată că firavul lui braţ tremura Mergeau încet pe stradă şi, ca să spună ceva, David făcu următoarea remarcă:

– Mă tem că enoriaşii dumitale vor socoti că te afli într-o tovărăşie nu tocmai bună.

– Nu-mi pasă, replică Elimeleh cu asprime, nimic nu mai contează acum Oamenii mei au protestat faţă de interesul pe care-l manifest pentru nazarinean, dar acum nici ei nu mai ştiu ce să creadă... despre nimic!

Cei doi nu păreau deloc străini unul faţă de celălalt, rabinul şi saducheul. David nu avea nici o legătură cu sinagoga, nu participa niciodată la serviciile celuilalt şi se presupunea că îi este chiar ostil, dar era principalul său susţinător financiar Ori de cîte ori trimitea cîte o contribuţie, el avea grijă să precizeze că dania sa nu exprimă nici cel mai mic interes faţă de sinagogă, ci doar că apreciază bunătatea rabinului Elimeleh faţă de săracii Betsaidei Notabilii sinagogii se încruntau mereu cînd primeau vreo ofrandă din partea lui şi discutau indignaţi cum că ar fi mai bine să o refuze; dar niciodată nu o făceau

Odată, acest bătrînel de treabă urcase dealul să-l viziteze pe saducheu şi petrecuseră împreună o după-amiază agreabilă La plecare, Elimeneh îşi exprimase oarecum stînjenit părerea că ar dori să se întîlnească mai des, dar.

– Înţeleg foarte bine, Rabi, spuse David Ai şi aşa destule pe cap, fără să mai fie nevoie să te stînjenească prietenia cu un saducheu

Pe drum, se abţinuse să-l sîcîie pe rabin cu întrebări despre pretinsul miracol al vindecării Hannei, deşi ardea de nerăbdare Mergeau încet, braţ la braţ, cu paşi mici şi tîrşîiţi. David încerca să-şi potrivească pasul cu mersul şchiopătat al rabinului. Părea să fie o călătorie lungă pînă la vechea casă aflată lîngă sina

gogă. Amabil, David îl ajută pe bătrînul Elimeleh să urce treptele, apoi, aşa cum se cuvenea, rabinul îl pofti pe prietenul său să ia loc şi saducheul acceptă.

Cînd Elimeleh îşi recăpătă suflul, David îl întrebă:

– Ce crezi despre vindecarea Hannei? A fost ea cu adevărat o minune?

– Acest cuvînt e folosit prea adesea cu uşurinţă, David, răspunse bătrînul, sperînd că prin nevinovata lui eschivare va fi scutit de alte întrebări. Observă însă ridicarea din umeri a lui David şi se străduí să dezvolte ideea, adăugînd: Noile experienţe sînt deseori privite ca miracole.

– Hai să nu ne mai batem capul cu folosirea necorespunzătoare a cuvintelor mari, spuse David cu reproş. Aici e vorba de un lucru, cred eu, foarte serios!

Elimeleh trebui să recunoască cum că încercarea lui de a abate de la subiectul principal nu reuşise, aşa că, închizînd ochii, clătină uşor din cap.

– Tu ştii la fel de bine ca mine, David. Hanna era la un pas de moarte, cel puţin aşa spunea Gerşon, ca mulţi alţii şi... Iisus a stat cîteva momente la căpătîiul ei, iar ea s-a sculat, recunoscîndu-i pe cei din jur, şi a acceptat să mănînce.. Dacă asta este o minune – şi vocea ostenită şi împovărată de vîrstă se stinse, terminînd ideea abia în şoaptă – atunci a fost cu adevărat o minune!

– Asta înseamnă că omul ăsta e divin, insistă David. Nu eşti şi părerea ta?

– De unde să ştiu? Broboane mici de sudoare se iviră pe fruntea palidă a rabinului, dar saducheul continuă inchizitoriul:

– Dacă el este divin, poate că el este Mesia cel promis?

– Mulţi alde Mesia au venit şi au plecat, prietene, dar nici unul dintre ei nu a împlinit cerinţele profeţiei.

– Foarte adevărat! consimţi David. Fiecare din ei a avut adepţi, majoritatea fiind bărbaţi cinstiţi, neînfricaţi şi bine intenţionaţi, ca acest Iisus, dar toţi au eşuat pînă la urmă în

misiunea lor. După spusele profeților, Mesia ar restabili Împărăția lui Israel. Dar nimeni nu o va putea face.

Elimeleh nu comentă, iar David continuă:

– Rabi, de cînd n-ai fost la Cezareea?

– N-am fost niciodată în viața mea. De ce mă întrebi?

– Ei bine, dacă acest om are de gînd să restabilească Împărăția lui Israel, atunci ar trebui să aibă grijă să se grăbească. Romanii pregătesc Cezareea ca port pentru invazie. Acum nu va mai dura mult. Spune-mi, rabi, l-ai auzit pe nazarinean vorbind; a amintit el de o Împărăție?

– Despre alte lucruri a vorbit destul de puțin, David, răspunse Elimeleh încet.

– Și ce mai spunea? David se aplecă, ascultînd cu atenție. Își închipuie acest sărăntoc de Tîmplar că va putea ține piept unei invazii romane?

– Romanii nu vor invada Împărăția lui, David.

– Mă tem că nu înțeleg, rabi.

– Nu, încuviință bătrînul. Sigur că n-ai să înțelegi, pentru că Împărăția acestui om este sufletul său. El îi învață pe oameni că Împărăția noastră este sufletul nostru. Romanii nu o pot lua și nici nu-i pot distruge pacea. Ar trebui să-l auzi tu însuți vorbind, David. Atunci poate ai înțelege.

Cu aceasta, David se ridică să plece. Nu avea dispoziția necesară să continue o astfel de discuție, și-apoi îl chinuia destul pe bătrîn. În ușă se opri însă, pentru că Elimeleh îi mai adresă o întrebare peste umăr.

– Și vino să-mi spui ce gîndești tu despre el, prietene. S-ar putea ca Tîmplarul să-ți pregătească o surpriză.

David din Casa saducheană Zadok fusese atît de ros de curiozitate în legătură cu nazarineanul încît hotărî să se dezbare de tot cinismul său și să-i facă omului o vizită numaidecît.

Se zvonea că Tîmplarul își deschisese un atelier în Capernaum și în timpul sezonului neprielnic ar fi disponibil pentru

cei ce-l solicitau. Ar face un Mesia asemenea lucru? Nici unul dintre ceilalți candidați la mesianism nu mai lucrase cu mîinile. Totuși, gîndi David, nu e important ca Iisus să-i imite pe predecesorii săi care eșuaseră. Poate că își va arăta înțelepciunea făcînd cauză comună cu truditorii de orice fel; poate că bătăturile din palmele profetului vor pleda mai mult în favoarea sa decît cele ascunse, dobîndite pe căi mai puțin lăudabile. David surîse ironic la gîndul unor posibile epigrame pe această temă.

Gloata din curtea Hannei se mai subțiase, constată el cînd ajunse în dreptul casei, în drumul său de întoarcere. Dar nu se opri să pună întrebări. Mergea mai repede ca de obicei, pentru că intenționa să-l viziteze pe Tîmplar chiar în această după-amiază. În vederea plănuitei întîlniri, se gîndea că are nevoie de un motiv plauzibil ca să-i justifice apariția la atelierul de tîmplărie. Pentru asta trebuia să treacă însă mai întîi pe acasă.

Cu ocazia ultimei sale călătorii la Atena, în urmă cu șase ani, David cumpărase un splendid scrin, lucrat cu mare artă, care, spre marea lui dezamăgire, se deteriorase destul de rău cu ocazia transportului. El chemase în repetate rînduri mari meșteri în arta lemnului pentru a face cuvenitele reparații, însă nici unul nu-și asumă această migăloasă sarcină, pretinzînd că nu dispun de uneltele necesare. Acum îl va duce nazarineanului.

Servitorii îl șterseră cu grijă de praf, îl încărcară într-un cărucior și-l urmară pe stăpîn pînă în Capernaum. Mergeau încet, pentru că vîrstnicul saducheu era din fire prudent și nu voia să-și pună inima la prea grea încercare. Era pe la jumătatea după-amiezei cînd sosiră la vechea casă a lui Ionas care, potrivit unei legende locale, se rugase în mod public pentru saduchei pe un ton care ascundea cu greu lipsa lui de interes pentru existența și bunăstarea lor.

Marele Pescar deschise ușa și se arătă surprins și stînjenit totodată, dar își reveni îndată. Așezați de jur împrejur lîngă perete, pe scaune și bănci, cîțiva bărbați îl priveau pe oaspete

tăcuți și cu fețe grave. Se ridicară în picioare în timp ce Simon le prezenta pe remarcabilul David, fiecare înclinîndu-se respectuos cînd i se rostea numele: printre ei se afla unul pe nume Nataniel Bartolomeu, un bărbat cu înfățișare inteligentă, cam la șaizeci de ani, și un altul, înalt și subțire, de vreo patruzeci, pe care-l chema Filip.

– Grec? întrebă David.

– Cu mult timp în urmă, domnule, răspunse Filip. Ai mei au plecat din Macedonia acum un secol.

Simon arătă apoi spre cei doi tineri frați, Iacob și Ioan.

– Și voi sînteți tîmplari? întrebă David, adresîndu-i-se în special lui Ioan.

– Pescari, răspunse Ioan, și adăugă Însă nu azi Un chicotit străbătu cercul de oameni.

– Ioan nu prea e pescar, domnule, interveni Simon, nici chiar pe cea mai frumoasă vreme Îl luăm cu noi ca balast.

Intervenția i se păru hazlie, întrucît Ionică era subțirel și nu atîrna mai greu decît o capră. În timp ce ceilalți rîdeau sau zîmbeau binevoitor, el își freca bărbia lispită de barbă.

Toți erau de părere că Simon se descurca foarte bine, avea el un fel al său, astfel că nici în prezența învățatului saducheu nu se pierdea cu firea

– Sper că l-ați cunoscut pe fratele meu, spuse Simon în timp ce se strecură în camera alăturată, de unde aduse un scaun confortabil, evident pentru distinsul oaspete David mulțumi politicos și se așezară cu toții. După o scurtă vreme, David se întoarse spre Simon și spuse.

– Am venit să-l văd pe tîmplarul Iisus I-am adus ceva de lucru

– Stăpînul se odihnește acum, domnule, replică Simon

David pufni ușor și ridică din sprîncene, exprimîndu-și mirarea că un tîmplar își putea permite să se odihnească în orele de lucru, dar Simon nu-i dădu nici o altă explicație Filip, care stătea la fereastra din față, observă căruciorul și întrebă:

– Vă putem noi ajuta cu ceva, domnule?

– Doar dacă eşti meşter tîmplar, răspunse David sec Dar e duse spre uşă şi le spuse slugilor să aducă scrinul înăuntru.

Toţi se adunară în jurul lui, admirînd arta cu care era lucrat şi deplîngînd stricăciunile. Pe neobservate, Iisus se alătură grupului stînd mai la o parte şi puţin mai în spatele lui David. În trecere, mînecile celor doi se atinseră uşor. Cu o demnitate reţinută şi mişcări controlate, David nu acţiona impulsiv, dar la acest contact accidental el se retrase îndată, se întoarse şi se trezi sub privirea pătrunzătoare a unui bărbat care nu părea deloc să aparţină acestui grup

Observîndu-i, Simon se apropie de ei şi spuse.

– Stăpîne, oaspetele nostru este David din Casa Zadok

Saducheul se înclină respectuos, fără să spună ceva.

– Fii binevenit, prietene! Ce pot face pentru tine? întrebă Iisus

David arătă spre scrin, dar Iisus nu-i urmări gestul, după cum se aştepta David. Privirea sa calmă, cercetătoare părea deastul de prietenoasă, dar era evident că nu manifesta interes pentru scrin.

– N-am să încerc să te înşel, spuse David. Scrinul necesită, cu-i drept, reparaţii, dar adevărul este că nu acesta este obiectul vizitei mele Eu am auzit multe lucruri în legătură cu cuvintele şi faptele tale şi am dorit să te văd eu însumi.

– Adevărat ai grăit, David, spuse Iisus. Dacă acesta îţi este obiceiul, atunci vei putea înţelege spusele mele Oamenii cărora le place adevărul sînt prietenii mei.. Nu vrei să iei loc?

Toţi se aşezară pe locurile lor, cu Iisus în mijloc Aplecîndu-se, el apucă o bucată din lemnul putred al tejghelei la care lucra şi o lăsă să cadă apoi cu zgomot, clătinînd gînditor din cap

– Să vorbim despre salvare, spuse el, şi despre mîntuire Lăsă cîteva obiecte stricate de lemn, apoi spre scrinul lui David. Şi aproape în şoaptă, ca şi cînd vorbea doar pentru sine, începu să vorbească despre lucruri care se pot sau care nu se mai pot repara Viaţa s-a scurs din ele şi doar o nouă

viață le mai poate salva Este inutil, continuă el, să pui un petic nou la o haină veche, pentru că ruptura ar fi şi mai rea De asemenea, nu este de nici un folos să pui vin nou într-un burduf vechi, uscat, rigid Întorcîndu-se către David, îl întrebă: Ce ai de spus, prietene?

– Sînt întru totul de acord cu tine, răspunse David, şi mă întreb dacă asta nu e valabil şi pentru vechile sisteme de gîndire, pentru legile, convingerile învechite!

Oamenii aşezați împrejur se priveau bănuitori. Avea oare de gînd dibaciul legiuitor să-i întindă o capcană Învățătorului lor, criticînd conducerea Sinedriului?

Dar Iisus nu părea suspicios cu privire la sinceritatea saducheului El se arătă dispus să discute întrebarea lui David.

– Tendința oricărui cod de legi sau doctrine este acumularea treptată de semne, simboluri, mărturii, amulete, vase sfințite, cuvinte fermecate, pînă ce viața instituției se stinge şi țelurile sale se uită... Dezbateri nesfîrşite s-au purtat în legătură cu aspecte nesemnificative ale legii, ca de pildă cîți coți are voie să meargă un om în zilele de Sabat, dacă unui om îi este îngăduit să mute un scaun dintr-un loc în altul, dacă un marinar îşi poate coase haina fără să încalce legea etc., dar nu s-a stabilit niciodată cîtă arendă poate încasa un proprietar de pămînt sau cîtă camătă poate pretinde un cămătar. Conclave solemne dezbat cu gravitate compoziția cea mai indicată pentru prepararea tămîiei – exact: cîtă răşină, mentă, anason – şi se irosesc zile întregi cu argumentări privitoare la lățimea tighelurilor sau la grosimea întăriturilor la ținuta de ceremonie a unui preot, în timp ce o puzderie de oameni mor de foame pe la uşile bogaților şi nimănui nu-i pasă...! Glasul Învățătorului căpăta accente de indignare în timp ce-i zugrăvea pe nefericiții lipsiți de speranță, îngrămădiți la porțile îmbuibaților, care-şi petrec timpul despicînd firul în patru în legătură cu ritualuri şi ceremonii. Şi nimeni nu observă starea jalnică a atîtor obidiți, în afară de cîinii vagabonzi care se opresc să-şi lingă rănile. Dar nimeni n-a vorbit despre milă sau bunătate

frățească! Toate cîrmuirile care au mers atît de departe cu asemenea lucruri deşarte nu mai pot fi niciodată îndreptate Ele trebuie să renască

– Crezi atunci, întrebă David respectuos, că vechile legi şi reguli ar trebui desfiinţate?

– Nu, David! exclamă Iisus Nu desfiinţate, ci împlinite!

Cu aceasta, el se ridică şi îşi luă rămas bun, retrăgîndu-se în camera lui Se vedea bine că e foarte obosit După o clipă de nehotărîre, saducheul se îndreptă spre uşă să-şi cheme slugile Dar acestea dispăruseră. Rămase în prag, privind în lungul drumului; apoi se întoarse brusc, le făcu semn celor din încăpere şi porni la drum, evident agitat Ceilalţi îl urmară în grabă. Nori negri de fum se ridicau pe cer în apropierea sinagogii. Oamenii îngroziţi alergau pe mijlocul drumului. Simon şi ceilalţi îi ajunseră îndată din urmă pe David şi pe bătrînul Nataniel Bartolomeu, care avea un picior beteag. Focul se întetea şi, pe măsură ce se apropiau de sinagogă, flăcările se ridicau tot mai sus. Cînd dădură colţul, văzură despre ce era vorba Casa rabinului Ben-Şólem luase foc.

Aici Simon încetini pasul. Era la capătul puterii, atît din cauza tuturor emoţiilor prin care trecuse, cît şi a efortului neobişnuit Îi lăsa pe ceilalţi să treacă înainte şi el rămase pe loc, gîfîind. Fumul înecăcios se răspîndea grabnic şi nimeni nu mai putea respira ca lumea. După cît se părea, nu mai era nimic de făcut pentru a salva casa rabinului Ben-Şolem. În orice caz, nu era treaba lui Simon Rabinul se purtase necuviincios cu Stăpînul său. Poate că bătrînul îngîmfat era pedepsit pentru asta; poate era voinţa Domnului ca rabinul să-şi piardă casa Şi-atunci, cine era Simon să cuteze să se amestece în lucrarea lui?

În zilele acelea mohorîte de iarnă, Marele Pescar înţelesese ce dacă era pasionant să fii prieten şi discipol al lui Iisus înd gloata dezlănţuită se călca în picioare pentru a găsi un loc de unde să-l vadă şi să-l audă mai bine pe Tîmplar, era, în

schimb, o treabă foarte plicticoasă cînd trebuia s-o faci pe vreme rea Părea că toate împrejurările experienței lui Simon în această perioadă aspră stăteau sub semnul unei conspirații diavolești, menită să-i zdruncine credința și curajul.

Pentru început, nimeni nu-și aducea aminte de o vreme atît de rea pe o perioadă atît de lungă. Ploua fără încetare, o ploaie rece care trecea prin cea mai groasă îmbrăcăminte și te pătrundea pînă în suflet. Bătrînii, cărora nu li se cerea să iasă din casă, te povățuiau să ai răbdare. „Această ploaie abundentă, spuneau ei, se va dovedi o binecuvîntare pentru pămîntul nostru, la vara viitoare" Și așa va fi, dar era tare plictisitoare cînd dura atît de mult

Cît privește pescuitul, ce să mai spui! Desigur, nimeni nu se aștepta să prindă ceva pe vreme de furtună, dar cel puțin atît cît să asigure subzistența și să-i scutească pe oameni de plictiseală. De obicei, vremea deprimantă nu avea efect asupra stării de spirit a celor din echipajele lui Simon Pescarii făceau haz de situația lor nefericită. Dar acest sezon era complet diferit de altele. Nu mai merita să te ocupi de pescuit. Oamenii își pierdeau răbdarea și deveneau irascibili

Simon, care nu se grăbea niciodată s-o ia înaintea altora pentru a aduce învinuiri cînd ceva mergea prost, știa cine poartă răspunderea pentru această nefericită stare de lucruri și știa că oamenii lui știau că el știe. Nu, nu era vina Marelui Pescar dacă ploua toată ziua și toată noaptea și nici că bibanul nu se arăta. dar starea de amărăciune și deprimarea echipajului se datora indiferenței căpitanului El își pierduse tot interesul pentru propria afacere și dacă lui nu-i păsa, de ce le-ar fipăsat lor?

Simon stătea singur, retras, și nu prea vorbea. Avea inima grea. Încă de cînd îl întîlnise pe Iisus, devenise din ce în ce mai nepăsător față de comerțul său Probabil că era inevitabil ca acest lucru să se întîmple O dată ce i se alăturase Stăpînului precum cel mai de seamă prieten și ajutor al său, îndrumînd calm o mulțime exaltată și reușind să mențină ordinea printre

cei ce cerşeau milă şi îndurare pentru suferinţele lor, vechile obiceiuri şi îndeletniciri pescăreşti nu mai prezentau nici un interes pentru el; mai mult decît atît, nu mai simţea nici un fel de mîndrie pentru corăbiile sale.

Dar cel mai dureros lucru era vădita ostilitate a oamenilor lui, a căror dragoste şi loialitate însemnaseră atît de mult pentru el. Se vedea bine că devotamentul lor faţă de el scăzuse îngrijorător. Ei îl idolatrizaseră pe omul gălăgios, iute la mînie, necredincios, pe bătăuşul temut care era Marele Pescar, pe cel care se răstea la ei. Acum, cînd fusese captivat de acest Iisus cu vorba lui blîndă, Simon nu mai era eroul lor.

Nu asta era însă singura cauză a amărăciunii lui. Dar nici nu se găsea nimeni care să-i smulgă mărturisirea că, de fapt, ar fi dorit să se simtă mai mulţumit de recentele fapte şi purtări ale Stăpînului său. De exemplu, tîmplăria lui Simon se gîndise că era exact ceea ce-i trebuia lui Iisus, ca să aibă o ocupaţie rentabilă pe timpul scurtei perioade de iarnă. Micul atelier de tîmplărie era într-adevăr o ideea grozavă. Poate că influentul Iair va auzi de această iniţiativă şi o va aproba. Iair însuşi ar putea veni într-o zi să-i aducă la reparat vreun scaun; şi poate va rămîne la o mică discuţie..

Dar lucrurile luaseră o cu totul altă întorsătură. Cine putea să prevadă că Iisus va consimţi să lucreze în casa bătrînului Ben-Şolem? Nu numai că-şi dedica tot timpul, în fiecare zi, dar părea total absorbit de lambrisarea pereţilor şi a tavanului bibliotecii cu lemn de măslin, pe care-l potrivea şi îmbina cu artă şi migală, încît părea a fi cioplit dintr-un singur trunchi de copac.

Simon n-ar fi vrut ca el să facă acest lucru. Desigur, Iisus nu avea nici o obligaţie să-i facă o favoare rabinului. Mai mult, cîştigul era meschin. Bătrînul avusese chiar neobrăzarea să-i spună că oricine s-ar considera onorat să lucreze într-o asemenea „casă sfîntă" chiar dacă nu i s-ar plăti nimic. Cam aşa se petreceau lucrurile cu sinagogile; aveau prostul obicei să impună meşterilor iscusiţi să le sacrifice tot timpul. De ce

se comporta rabinul ca un cerşetor? Nu-şi avea el partea lui din zeciuială?

Dar supărarea lui Simon mai avea şi alte cauze. Deşi Iisus lucra cu atîta dăruire, rabinul Ben-Şolem se purta arogant şi disprețuitor față de Stăpînul său. Într-o după-amiază, Simon s-a oprit să urmărească cum progresează lucrul lui Iisus. Era de față şi rabinul, care-l adusese pe Iair să-i arate despre ce este vorba. Văzîndu-l pe Simon, el îl întrebă pe Tîmplar: „Omul acesta este angajat aici?" şi cînd acesta răspunse că nu, rabinul se încruntă şi se răsti: „Atunci să-şi vadă de drum!"

Umilit, Simon plecă imediat. Socotea că Iisus ar fi trebuit să spună ceva în apărarea prietenului său. Dacă Simon ar fi fost în locul lui Iisus, el ar fi pus uneltele jos, ar fi lăsat totul baltă, lasîndu-l pe odiosul bătrîn să găsească un alt tîmplar capabil să-i termine frumoasa bibliotecă!

Simon ar fi dorit din tot sufletul ca Iisus să aibă o fire mai dură! De ce nu folosea toată puterea miraculoasă de care dispunea pentru a se apăra pe el însuşi şi cauza pe care o slujea, ca şi pe prietenii lui, care ar renunța la tot de dragul lui?

El îşi amintea ce spuneau slugile la palat despre un pustnic foarte ciudat, mîncător de lăcuste, care fusese întemnițat pentru că prevestise venirea unui Răzbunător, înarmat cu o secure şi un îmblăciu, care-i va doborî pe atotputernici din scaunele lor şi-i va ridica pe cei obidiți! Pe nelegiuiți şi răufăcători îi va face una cu pămîntul! Îi va desființa! Dar acum se vedea bine că Iisus nu avea asemenea intenții, probabil că era vorba de venirea unui Alt Uns.

În noaptea aceea, Simon se strecură pe furiş, urmînd un drum ocolit prin via tetrarhului pînă la temniță. La fereastra zăbrelită, el discută îndelung şi serios cu prizonierul. Slujnicele din serviciul tetrarhului spuseseră adevărul: acest Ioan era încredințat că o judecată aspră pentru toți ticăloşii care conduceau destinele oamenilor avea să vină cît de curînd! Întreaga lume va fi zguduită! Nu doar Marii Preoți şi prefecții vor fi pedepsiți: Cezar însuşi va simți usturimea biciului!

În dimineața următoare, ochii pătrunzători ai lui Iisus îl făcură pe Simon să mărturisească totul în legătură cu întrevederea pe care o avusese cu Ioan în temniță. Spre surprinderea și ușurarea sa, Învățătorul ascultă cu bunăvoință și interes și, după o lungă tăcere așternută între ei, Iisus spuse:

– Tu ai vorbit cu unul din cei mai curajoși oameni pe care i-a dat vreodată pămîntul acesta, dar Ioan, cu tot curajul său, nu înțelege lucrările Împărăției – ale Împărăției mele. El vede smulgerea răului din rădăcini printr-o pedeapsă aspră ce se va abate asupra nelegiuiților, dar oameni cutezători au încercat, mereu și mereu, de cînd există omenirea, să îndrepte lucrurile prin violență. Însă fără nici un folos Împărăția mea va învinge răutatea prin bunătate Nu este o cale ușoară, dar este singura!

– E foarte greu de înțeles ce spui, Stăpîne, murmură Simon.

Iisus se lumină la față, surîse cu îngăduință și încurajator.

– Du-te și mai vorbește o dată cu Ioan Spune-i ce-ai văzut tu însuți: cum orbii își capătă vederea, cum surzii aud, schilozii umblă, iar cei săraci sînt îmbărbătați cu veşti bune.. Și mai spune-i să nu fie dezamăgit în privința mea

În după-amiaza aceea soarele strălucea, iar cerul era albastru. Părea că sezonul ploilor se încheiase Iisus terminase lucrul la casa lui Ben-Şolem La sugestia lui, Andrei încărcă uneltele împrumutate într-o roabă și le înapoie lui Ebenezer. Iisus se duse și el pînă la casa bătrînului, stînd de vorbă prietenește, și-i dădu lui Ebenezer jumătate din cît primise de la rabin

La întoarcerea spre casă, lui Andrei, care fusese adînc mișcat de generozitatea lui Iisus și de lacrimile de recunoștință ale bătrînului tîmplar, îi reveni graiul și întrebă.

– Vei vorbi din nou oamenilor, Stăpîne?

– Mîine, spuse Iisus, la Hammath, apoi ne vom îndrepta spre Cana

CAPITOLUL XIV

Aşa cum lăsase să se prevadă îndelungatul sezon ploios, primăvara înmiresmată, minunată, sosea acum cu paşi grăbiţi, vrînd parcă să-şi răscumpere întîrzierea.

Nimeni nu-şi putea aminti o asemenea abundenţă sau varietate de flori de-a lungul drumului, în văi şi pe pantele dealurilor. Pînă şi deşertul şi zonele cele mai aride ale cîmpiilor Esdraelon ofereau păşune.

Munca la cîmp nu începuse încă, deoarece pămîntul era prea îmbibat, pentru plug, dar, în afară de cei ţintuiţi în pat, toată suflarea, de la mic la mare, aflată de-a lungul coastei dinspre soare-apune a lacului Ghenizaret ieşise afară să se bucure de splendoarea primăverii. Dar printre toţi aceia care aşteptau primăvara cu inima tresăltînd de bucurie, în toată Galileea nu se afla nimeni atît de dornic şi nerăbdător ca Ester.

Natura acestei stări de beatitudine rămăsese un secret pentru toată lumea, cu excepţia lui David, care o obligase să-i dea o explicaţie. Ea ar fi vrut să-i vorbească Hannei despre această stare şi hotărî că într-o zi îi va mărturisi totul, dar aceasta presupunea o poveste lungă şi aproape incredibilă pentru moment, mintea Hannei era şi aşa destul de tulburată cu misterioasa ei revenire la viaţă. Se vedea bine că Hanna îşi întreabă ce i se întîmplase Esterei. Uneori, ochii ei blînzi aţintiţi asupra feţei radioase a fetei se măreau deodată, se îngustau

cercetau dar în cele din urmă se resemnau Chiar şi Simon rămînea descumpănit, cînd întîlnea privirea luminoasă a Esterei, iar Andrei bănuia că noua ei strălucire avea o oarecare legătură cu însănătoşirea Hannei, deşi nici el nu putea înţelegea legătura şi, desigur, nici nu avea intenţia să o întrebe Dacă ar fi vrut ca el să-i afle secretul, i l-ar fi spus. Un lucru era sigur de la vindecarea Hannei, ea era o cu totul altă fiinţă

Ester nu şi-a dat imediat seama că nu o mai reţinea nimic în Galileea. Deşi riscantul ei obiectiv de răzbunare ajunsese într-un punct mort, un nou simţămînt de libertate părea că pusese stăpînire pe întreaga ei fiinţă. Nu o neliniştea nici faptul că renunţase la îndeplinirea jurămîntului de care fusese îndelung legată. Iisus îi ordonase să se dezbare de intolerabila povară care o purta şi Iisus trebuia ascultat, pentru că tot ce spunea el era adevărat.

În curînd va avea nevoie de o povaţă în legătură cu viitorul ei Evident, Iisus însuşi era persoana în care trebuia să aibă încredere, dar era neyoită să aştepte o ocazie prielnică. Pînă atunci, îi va putea fi de folos Hannei, care nu se întremase încă pe deplin.

În prima după-amiază senină, după încetarea ploilor, Hanna insistă ca Ester să iasă afară la soare şi să facă o plimbare. Ea consimţi recunoscătoare şi se îndreptă spre drumul care ducea pe colină, la conacul Zadok Nu avea intenţia să intre, dar puţin aşa îşi propusese pe cînd păşise pe domeniul saducheului, dar iată David se plimba pe una din aleile grădinii Se bucură foarte bucuros la vederea fetei şi îi veni în întîmpinare, invitînd-o să ia loc pe o bancă

– Eram nerăbdător să stau de vorbă cu tine, copila mea. Ai fost de faţă, cred, cînd s-a întîmplat lucrul acela ciudat cu Hanna şi aş dori să aflu părerea ta Vecinii cred că a fost vorba de o adevărată minune Tu ce spui, Ester?

– Hanna era pe moarte, domnule, răspunse ea hotărîtă Toată lumea ştia acest lucru şi nimeni nu s-a îndoit de asta

– Şi tu crezi că acest Iisus, Tîmplarul, a vindecat-o? Ai văzut tu cu ochii tăi? Ce-a făcut el? Ce a spus?

– Îmi pare bine că-mi cereţi să vă spun, domnule! Glasul Esterei vibra de emoţie şi în ochi i se iviră lacrimi. Da, am văzut! Am fost singura căreia el i-a cerut să rămînă în încăpere cînd a vindecat-o Şi. . m-a vindecat şi pe mine, adăugă ea cu glasul sugrumat.

– Pe tine! exclamă David. De ce te-a vindecat? Aplecîndu-se spre ea cu o privire sfredelitoare, el ascultă ciudata întîmplare pe care i-o dezvălui Ester. La un moment dat, o întrerupse şi o întrebă: Spui că el ţi s-a adresat cu numele de Fara?

– Da, mi-a spus Fara, ca şi cum m-ar fi cunoscut de mult şi era obişnuit să mă cheme astfel.

– Presupun că tu crezi că el ştie totul despre tine... şi de intenţiile tale în Galileea.

Răspunsul veni cu întîrziere, în timp ce David o studia atent

– Eu cred, domnule, că Iisus ştie totul! Totul despre mine! Totul despre oricine!

– Spune mai departe, te rog. N-am să te mai întrerup.

Astfel încurajată, Ester continuă; cînd termină, scrută chipul bătrînului legiuitor şi clătină din cap descurajată.

– Mă tem că nu mă crezi, spuse ea privindu-l insistent

– Ba mă tem că trebuie să te cred, copila mea, mărturisi David Întreaga mea fiinţă refuză să dea crezare unor asemenea lucruri, dar aici probele sînt prea puternice. Indiferent de ceea ce i s-a întîmplat Hannei, este limpede că şi cu tine s-a petrecut ceva! Şi asta se vede în ochii tăi, în surîsul tău, o simt în glasul tău! Eşti o fiinţă nouă! Transformată!

Discuţia lor se purtase în aramaică, pentru că Ester voise să-i redea cît mai exact cuvintele rostite de Iisus. Dar la comentariile lui David cu privire la schimbarea ce se petrecuse cu ea, Ester răspundea în greacă Bătrînul îi urmărea mobilitatea buzelor cu o plăcere sinceră. Nu i se întîmpla des în ultimul timp să audă această limbă muzicală; nu numai că-l încînta, dar acum îl amuza nota de siguranţă şi de libertate din glasul fetei

Şi acum ce-i de făcut? Asta era întrebarea Ea avea încredere în el ca şi cum i-ar fi fost rudă apropiată. În curînd, Hanna nu va mai avea nevoie de ea şi nici ea nu mai dorea să se întoarcă la palatul tetrarhului Nu mai avea nimic de făcut în Galileea.

– Dar prietenul tău, Voldi, va reveni peste puţin timp, remarcă David. Poate ar trebui să te întorci cu el în Arabia.

– Nu pot să-i fac asta, declară ea

– Bine Oricum, nu e nevoie să hotărăşti astăzi, o asigură David. Cînd ai îndoieli asupra felului îr care trebuie să procedezi, de obicei, cel mai înţelept lucru este să nu faci nimic şi să aştepţi. Poate ar trebui să vorbeşti cu Iisus... Şi să rămîi pe loc pînă la întoarcerea lui Voldi Doar aşa spui că i-ai promis

Din păcate, însă, Voldi nu s-a mai întors Nu-şi dădea seama că, deşi fusese primit cu toată bunăvoinţa în scurta sa şedere la Cezareea, în drum spre Tiberia, libertatea de care se bucurase se datora legăturii lui cu Proconsulul Mencius.

Acum, că se întorcea singur, era natural ca autorităţile să manifeste un nou interes pentru mişcările sale La Domus Agrippa, unde fusese primit cordial, i se oferise cea mai bună găzduire, dar la întrebarea lor cu privire la durata şederii, el răspunse că ar dori să rămînă pînă la primăvară. Atunci autorităţile crezură de cuviinţă să raporteze Prefectului, care era curios să afle ce fel de treburi trezeau interesul vizitatorilor străini în Cezareea

Cercetări de rutină se făceau, de obicei, în legătură cu treburile oricărui arab, indiferent cît de neînsemnat era acesta. Dar Voldi nu putea trece neobservat El avea aerul unui individ privilegiat, era bine îmbrăcat, călărea un pursînge, iar ornamentele harnaşamentului din argint erau şi ele destul de costisitoare ca să atragă atenţia oricui Dispunea de mulţi bani, dar nu avea afaceri şi nici nu avea relaţii de acest gen

Aşa se face că în a treia zi după sosire, Voldi primi o

înştiinţare politicoasă prin care era invitat la biroul Prefectului din Pretoriu. Întrevederea cu Prefectul Sergius însuşi a început destul de cordial, dar curînd problemele deveniră mai serioase Căpitanul gărzii pretoriene fusese convocat să asiste şi un tînăr scrib primise dispoziţii să ia note. Prefectul formula întrebările destul de politicos, aşa cum se cuvenea faţă de un nobil, cunoscîndu-se deja că oaspetele era nepotul lui Mişma, şeful Consiliului regelui Arabiei.

Prefectului i-ar face plăcere să cunoască ce fel de treburi l-au adus pe tînărul arab în Cezareea şi pe cine venise să vadă, precum şi orice alt amănunt pe care ar vrea el să-l furnizeze referitor la obiectivele şi intenţiile sale.

Neaşteptîndu-se la o asemenea cercetare, Voldi nu era nicicum pregătit, aşa că încropi în grabă o poveste, nu prea convingătoare pentru vicleanul roman care auzise destule minciuni la viaţa lui ca să fie în stare să recunoască una improvizată

– Aşa deci, te-ai dus în Tiberia să examinezi nişte vechi manuscrise care aparţin tetrarhului, spuse Sergius sec, dar ştiai deja că tetrarhul este plecat. Ce te-a făcut să crezi că ai putea fi primit în absenţa Înălţimii sale?

Pus în încurcătură, pe bună dreptate, Voldi explică cum că bătuse atîta drum ca să vadă aceste suluri, că acestea se află într-adevăr într-un muzeu la dispoziţia publicului, adăugînd că însuşi Lysias, intendentul palatului, îi arătase multă bunăvoinţă cînd îi explicase intenţiile.

Bătrînul Prefect pufni ironic şi spuse tărăgănat:

– Interesul dumitale personal pentru literatură poate fi real, dar nimeni nu mi-a vorbit vreodată despre faptul că oamenii din ţara dumitale ar manifesta o preocupare pentru cultură Spui că aceste papirusuri pe care le-ai văzut sînt renumite pentru că i-au aparţinut lui Aristotel, dar mă întreb cîţi arabi cunosc cine a fost Aristotel, ca să nu mai vorbim de scrierile lui? Pariez că însuşi regele Zendi nu ştie suficientă greacă pentru a purta o discuţie cu guvernatorul oraşului Petra

– Cred că pentru atîta lucru ştie, domnule, răspunse Voldi încruntîndu-se.

Sergius chicoti puţin, dar imediat lui un aer grav şi reluă interogatoriul.

– Ei, şi acum, tinere prieten, toată lumea ştie că Arabia îi poartă pică tetrarhului Antipa – de altfel foarte motivat, dacă-mi pot permite să spun astfel Dar cum se face că dumneata te împaci cu felul ruşinos în care s-a purtat cu familia voastră regală şi ai acceptat ospitalitatea palatului său? Eşti sigur că n-ai avut intenţia să iscodeşti locul pentru a pregăti o vizită ulterioară? Spune-mi, te rog, încotro te îndrepţi după ce vei părăsi Cezareea?

– Mă duc acasă, domnule, minţi Voldi.

– Foarte bine atunci, mormăi Prefectul. Ai grijă să nu intervină ceva în planurile dumitale. Ai toată libertatea în oraş. Dacă te hotărăşti să te întorci la Tiberia, mă tem că greşeşti. Îşi împinse scaunul şi se ridică. Apoi se întoarse spre căpitanul gărzii şi-i spuse morocănos: . Ştii ce ai de făcut, Malus. Cînd acest tînăr ne va părăsi, el va trebui să se întoarcă direct acasă, în ţara lui

După această întîmplare, Voldi nu a mai avut impresia că este spionat, din contră: pretutindeni pe unde-l purtau paşii, era salutat cu respect de Poliţia Municipală. Îi zîmbeau amabil şi îşi ridicau lăncile la coif cînd se plimba de-a lungul docurilor. Din de cîte ori îl antrena pe Darik, şi aceasta se întîmpla aproape zilnic, el dădea invariabil peste cîte o patrulă călare.

Într-o dimineaţă mohorîtă, pe cînd cutreiera prin imensul Domus Agrippa, el se trezi faţă în faţă cu un roman cu înfăţişare foarte plăcută şi îngrijită, cam de vîrsta lui, care i se adresă pe neaşteptate:

– Tu eşti arabul, nu-i aşa?

– Ei bine, spuse Voldi luat prin surprindere, poate nu sînt *arabul*, dar sînt arab

– Numele meu este Felix, spuse tînărul roman

– Ah! răspunse Voldi, degajat. Ce pot face pentru tine? Vreau să spun că oricum nu prea aveam ce face şi aş fi bucuros să-ţi fiu de folos.

– Tatăl meu mi-a vorbit despre tine. Mi-a spus că eşti străin prin părţile astea şi că eu te-aş putea însoţi. Tatăl meu este Prefectul.

– Mă bucur pentru tine, Felix, spuse Voldi, încruntîndu-se. Aici mă simt însingurat şi nu prea am astîmpăr, deşi trebuie să recunosc că tatăl tău mi-a acordat toată atenţia, aşa încît nu pot face nici un pas fără să dau de o gardă.

– Nu te necăji pentru atîta lucru, răspunse îndată Felix, crezînd că este rîndul lui să fie ironic. Străini importanţi vin mai mereu prin Cezareea pentru că au ce vedea, dar cum eu nu fac parte din gărzi, nu-mi pasă pe unde umbli şi ce vrei să faci. M-am gîndit doar că, poate, ţi-ar plăcea să călărim împreună, aşa, ca să-ţi omori timpul.

– Cu plăcere! răspunse Voldi prompt, înseninîndu-se brusc faţă de această perspectivă. Poate că ar trebui să-ţi spun că n-am intenţia să părăsesc oraşul pe nici una din căile dinspre miazănoapte.

Felix dădu din cap în semn că era la curent cu toate acestea.

– Eşti bănuit că arzi de nerăbdare să-l cunoşti pe tetrarhul Galileii, iar tatăl meu se tot întreabă de ce – ca şi mine de altfel. Sînt sigur că nu ţi-ar plăcea... Felix continuă ironica sa pledoarie, făcînd adesea cu ochiul arabului, dar Voldi nu dădea semne că ar înţelege semnificaţia mimicii sale. Prietenosul fiu al Prefectului nu făcea poate parte din poliţie, dar acum nu era momentul să rişte o mărturisire.

– Poate că nu, răspunse Voldi indiferent. În viaţă nu poate să-ţi placă chiar toată lumea.

Felix zîmbi, observînd evidenta eschivă a arabului.

– Ai cîştigat! spuse el. Hai s-o luăm din loc şi să călărim. Avem puţin de mers. Îţi promit să nu te mai cicălesc în legătură cu Antipa. Iar cînd îl vei întîlni, îi poţi tăia beregata cu binecuvîntarea mea.

Casa Prefectului se afla doar la mică depărtare. Cu Darik de căpăstru, ei se îndreptară spre grajdurile spațioase ale lui Sergius și un îngrijitor le ieși în întîmpinare cu o splendidă iapă murgă. Felix își plimbă degetele pe sub chingile șeii. Lui Voldi îi plăcu gestul În Arabia se știa că romanilor nu le pasă de confortul cailor lor, dar se vede că Felix era altfel.

– Cred că ai observat că iapa este arabă, spuse el.

– Da, răspunse Voldi, îi cunosc originea. Probabil că ați cumpărat-o din Damasc.

– Tatăl meu a adus-o Încălecară și ieșiră în afara orașului, pre drumul mare. Mi s-a spus că voi, arabii, obișnuiați să aduceți caii la tîrgul din Ierusalim, într-o anumită zi, dar că acum acest lucru nu se mai întîmplă.

– În cele din urmă a fost reluată participarea la licitația de cămile din Ierusalim, cu ocazia sărbătorii iudaice a Rusaliilor, explică Voldi. Caii noștri merg însă în Damasc.

– Și de ce asta? întrebă Felix cu vădit interes.

– Poate pentru că pe evrei nu prea-i mai interesează caii, presupuse Voldi, iar sirienii plătesc un preț mai bun

Acum galopau ușor, străbătînd drumul de coastă dinpre miazăzi.

– Povestește-mi, te rog despre această licitație de cămile

– Eu n-am participat niciodată la o astfel de licitație, spuse Voldi, și n-am fost niciodată la Ierusalim

– Ce înseamnă povestea asta cu Rusaliile?

– N-am idee, recunoscu Voldi Este o zi de sărbătoare a iudeilor, la cincizeci de zile după .. după ceva Am uitat ce anume!

Felix numără pe degete și se gîndi un moment că putea fi la cincizeci de zile după sărbătorile Pascale. Voldi dădu din cap fără interes și spuse că poate așa e

Plictisiți de ritmul impus de călăreți, caii dădeau semne de nerăbdare și adoptară un ritm mai alert. După un timp de tăcere, Felix frînă calul, apoi făcu următoarea observație:

– Eu știu despre acest tîrg anual pentru că tetrarhul se

întoarce întotdeauna primăvara, special pentru această ocazie Iernează la Roma şi revine o dată cu rîndunelele, pe la idele din martie*

Se face multă vîlvă în legătură cu călătoria aceasta pompoasă a lui Antipa la Ierusalim. Ai zice că soseşte însăşi Împăratul. Acolo are un simulacru de ambasadă, unde-şi ţine curtea timp de două săptămîni, serbează Paştele, apoi se grăbeşte să ajungă la Tiberia pe timpul verii Dar cred că tu cunoşti toate astea

Voldi nu manifesta însă nici un interes faţă de explicaţiile lui Felix şi schimbă discuţia brusc, remarcînd că îngrijitorul de la Domus Agrippa se ocupase bine de Darik

– Ia priveşte cum îi luceşte părul!

– Probabil că îl hrănesc cu ouă, spuse Felix. Strălucirea lui Darik te va costa scump... Pînă la înapoierea lui Antipa nu mai e mult. El vine cu corabia împăratului şi atunci vei avea ocazia să-l vezi.

Voldi începu să dea semne de nervozitate.

– Îţi pierzi vremea de pomană cu mine, Felix, spuse Voldi tăios. Scopul meu în această ţară nu are nici o legătură cu Antipa. Tu presupui asta pentru că eu sînt arab şi aş putea avea intenţii rele în ce-l priveşte pe tetrarh, dar eu sînt aici pentru cu totul altceva.

– Văd că nu vrei să-mi spui, interveni Felix îndată, cu reproş în glas. Poate te-aş putea ajuta.

– Poate că da, poate că nu, replică Voldi, vom vedea, dar pînă una alta, hai să nu mai vorbim despre Antipa. Eu n-am nici o treabă cu el

Felix se bosumflă ca un copil.

– Nu ai să mă minţi, Voldi, nu-i aşa?

– Nu fi prost! îi aruncă Voldi iritat. Sigur că te-aş minţi dacă aş avea un motiv.

---

*A cincisprezecea zi a lunilor martie, mai, iulie şi octombrie, şi a treisprezecea zi a celorlalte luni din calendarul roman (n. tr.)

– Bine, bine, îmi dau seama oricum că eşti sincer, spuse Felix şi zîmbi împăcat

– Nu fi chiar atît de sigur, băiete, îl avertiză Voldi sec

Felix ştia însă că folosise o tactică greşită pen ru a-şi potoli curiozitatea. Arabul, de altfel destul de prietenos, nu avea de gînd să lase pe cineva să-şi vîre nasul în treburile sale personale şi reţinerea lui încăpăţînată îl făcu pe fiul Prefectului să se simtă cu mulţi ani mai tînăr decît proaspăta sa cunoştinţă, cu gura ferecată, din munţii răsăriteni

Prietenia lor se înfiripa treptat. Tînărul roman începuse u un potop de întrebări, făcîndu-l pe Voldi să bată într-o retragere încăpăţînată, iar acum îşi dădeau seama că le va fi greu să se acomodeze unul cu celălalt. Felix fu încurajat să vorbească despre sine, aşa că îi povesti lui Voldi că tatăl lui fusese numit la Prefectură cu cinci ani în urmă, după ce slujise lungă perioadă cu grad de căpitan al gărzii pretoriene din Roma. El fusese lăsat să-şi termine stagiul la Academia Militară venise la Cezareea de-abia vara trecută. Nu se sfia să spună urăşte oraşul şi că se plictiseşte de moarte. Tatăl îi promisese s-ar putea întoarce la Roma „într-un an sau doi", dar că ar bori mai întîi să se familiarizeze cu condiţiile din Cezareea. El nu spunea de ce, dar Voldi bănuia. Imperiul pregătea subjugarea totală a Palestinei, iar Felix trebuia să joace şi el n rol, probabil.

Pentru a spune ceva, Voldi îşi exprimă părerea că viaţa în Cezareea trebuie să fie într-adevăr plicticoasă după traiul trepidant din capitala Imperiului.

– Simt că am să mor, Voldi! mărturisi Felix, după un timp. Poate că asta explică amestecul meu grosolan în treburile tale. Instinctul îmi spune însă că tu eşti încurcat într-un fel de aventură şi ..

– . Şi că ai vrea să iei şi tu parte, îl ajută Voldi.

După acest schimb de cuvinte părea că se înţeleg mai bine. Puseră armele în teacă.. Felix venea zilnic la Domus Agrippa, în apartamentul lui Voldi, unde se simţea ca acasă.

În zilele frumoase făceau lungi cavalcade Era o camaraderie neobişnuită, generată de însingurarea fiecăruia, de plictiseală şi de nevoia de divertisment. Felix disprețuia fățiş aramaica şi o vorbea prost, aşa încît greaca lui Voldi, atîta cîtă ştia, îl fermecase pe loc.

– Într-o zi ai să vii la Roma şi am să-ți arăt singurul oraş din toată lumea în care merită să trăieşti cu adevărat! Nu cunoşti pe nimeni acolo?

– Pe Nicator Mencius, răspunse Voldi, scrutîndu-l

– Adevărat? E cel mai apropiat prieten al tatălui meu Cum se face că-l cunoşti?

Voldi îi povesti pe scurt împrejurările în care îl întîlnise şi se bucură să afle de această legătură dintre Procurator şi Prefect. Ar putea fi în avantajul său într-o zi, dacă s-ar întîmpla să dea de vreun bucluc.

Îndelungata şi apăsătoarea iarnă se sfîrşi şi primăvara îi luă locul Voldi ardea de nerăbdare să afle o cale de a ajunge s-o vadă pe Fara. Şi ea îl aştepta acum şi, dacă nu va apărea curînd, fata ar putea trage concluzia că el a renunțat şi s-a întors în Arabia.

Într-o după-amiază însorită, în marele hol din Domus Agrippa circula zvonul că a fost zărită „Augusta" Toată lumea – desigur, în primul rînd cei direct interesați – o luă spre docuri să urmărească sosirea elegantei corăbii imperiale. Punctul de atracție era fără îndoială debarcarea tetrarhului, împreună cu suita sa, şi pornirea spre Ierusalim cu surle şi trîmbițe

Voldi presimțea că acesta era un spectacol care merita să fie văzut. Cînd el se alătură alaiului pe chei, „Augusta" ancorase deja lîngă docuri şi importantele personaje tocmai părăseau vasul. Tetrarhul era împresurat de un grup neobişnuit de mare de călători, care, după şuşotelile mulțimii, veniseră de la Roma ca să-şi petreacă vara.

Felix nu mai apăruse azi la Domus Agrippa Voldi îl zări prin mulțime doar cînd era la cîțiva paşi de el, dar se prefăcu

că nu-l recunoaşte. Trecînd pe lîngă el, gata să-l atingă cu cotul, Felix îi şopti în grabă: „N-ai ce căuta aici, mai bine pleacă!"

Tonul categoric îl supără pe Voldi, nu-i plăcea să fie alungat ca un cîine Rămase deci pe loc. Romanilor le place să-i dirijeze pe toţi cei din jur. Şi Felix învăţa să cucurigească – cocoşul!

Deşi încă iritat de purtarea neaşteptată a lui Felix, se simţea fascinat de strălucita privelişte de pe chei, aşa încît îşi îndreptă toată atenţia într-acolo. Circul tetrarhului înainta, iar mulţimea începuse să se împrăştie. Purtat de şuvoiul gloatei, Voldi se trezi deodată flancat de ambele părţi de doi indivizi din garda pretoriană Cel mai în vîrstă se aplecă spre el şi îi spuse încet: „Vă rog duceţi-vă imediat în camera voastră de la Domus Agrippa şi rămîneţi acolo pînă ce Prefectul vă va permite să ieşiţi"

– Pot să ştiu şi eu ce am făcut? întrebă Voldi, luat prin surprindere.

– Nimic, domnule, răspunse garda, dar Prefectul doreşte să vă ţină sub observaţie pînă ce tetrarhul părăseşte oraşul.

Voldi ridică din umeri încruntîndu-se, dar făcu ceea ce i se ceruse Era îmbufnat ca un copil căruia i se aplicase o corecţie nemeritată, dar care trebuia să asculte dacă ţinea la pielea lui. Mergea pe stradă poticnindu-se, îmbrîncit din toate părţile, cu gărzile imediat în urma lui, dar totuşi la o distanţă respectuoasă Trebuia să recunoască totuşi că tratamentul pe care i-l aplicase Sergius nu fusese foarte aspru Fusese un norocos să vină aici şi îşi reproşa imprudenţa Iuţind pasul, ajunse îndată la „Agrippa" şi intră direct în apartamentul său. După cîteva minute apăru un slujitor carte îi luă comanda pentru masă.

Înţeleg că veţi lua masa în cameră, domnule, este adevărat? Voldi încuviinţă. Urmară apoi trei zile de „încarcerare" impusă la fel de politicos şi în condiţii luxoase, timp în care Felix nu apăru deloc Pentru moment nu-i era clar dacă i se ordonase şi lui să stea departe de el sau dacă îi era

lehamite de impertinența noului său prieten. În dimineața celei de-a patra zile, același slujitor care-i servise mesele intră aducîndu-i micul dejun. În timp ce punea tava pe masă, îi spuse pe același ton insinuant:

– Înțeleg, domnule, că veți servi prînzul jos, în restaurant.

– Da, spuse Voldi, ca și cînd era la curent cu noile dispoziții. Nu-și terminase încă gustarea cînd Felix își făcu apariția în pragul ușii. Dădu posomorît din cap, apoi se aruncă într-un fotoliu.

– E sigur că te-ai jucat cu focul ducîndu-te acolo, la docuri, mormăi el. Acum orice mișcare a ta va fi urmărită pas cu pas și Prefectului nu i-ar mai plăcea să mă vadă în compania ta. În ce mă privește, asta e partea cea mai rea.

Voldi se îmbujoră ușor la această dojană și era pe punctul să riposteze mînios; dar, conștient că nu are dreptate, își înăbuși indignarea și răspunse:

– A fost vina mea, Felix. Pentru protecția ta, poate ar fi chiar mai bine să nu mă mai bagi în seamă, cel puțin pînă ce tatăl tău va uita incidentul.

– Tatăl meu nu uită niciodată nimic, replică Felix. Are o memorie de elefant... Acum plec și dacă n-am să mă mai arăt cîteva zile, ai să știi de ce. Se ridică să plece, dar la ușă se întoarse și spuse: Sper că de acum încolo vei fi mai discret, Voldi. Să știi că-mi vei lipsi.

Voldi dădu din cap și zîmbi în semn că a înțeles. După ce ușa se închise încet în urma lui, el cugetă amărît la nechibzuința lui care îl adusese în această situație penibilă. Tovărășia tînărului Felix însemnase pentru el mai mult decît crezuse.

Frumoasele zile de primăvară erau interminabil de lungi și goale. În fiecare dimineață, devreme, uneori la ivirea zorilor, îl încăleca pe Darik pentru o cavalcadă pe drumul de coastă dinspre miazăzi. La ora micului dejun, Voldi revenea la Domus Agrippa și începea să studieze harta împrejurimilor. În disperarea lui de a găsi o cale ca să o înștiințeze pe Fara despre soarta lui și s-o asigure că se gîndește mereu la ea, hotărî să

facă o incursiune rapidă în Betsaida. Se sculă cu noaptea în cap şi, socotind că această călătorie îi va lua trei zile, îl obligă pe Darik să-l ducă cu toată viteza. Fără îndoială că gărzile vor fi pe urmele lui, dar el se va întoarce înainte ca potera să dea de el. Cel puţin aşa spera!

Cu planul său îndrăzneţ bine pus la punct, încă înainte să se crape de ziuă, se strecură pe lîngă garda de noapte adormită şi o luă la trap uşor, temîndu-se să nu atragă atenţia, pînă ce traversă cartierele mărginaşe din partea de miazăzi a oraşului, apoi îi impuse lui Darik un galop viol şi ajunse astfel pe un drum neumblat care cotea la răsărit spre Antipatris, iar la miazănoapte se întretăia cu o veche potecă îndelung bătătorită de caravanele de asini. Ziua era dogoritoare, iar Darik nu era antrenat pentru o asemenea călătorie, dar nici Voldi nu căută să-l cruţe Cu cît ajungea mai departe, cu atît era mai bine. Răsuflă uşurat, constatînd că nu fusese urmărit.

Noaptea tîrziu, ceru găzduire la un han care-i amintea de închisoarea întîlnită la Meggido. După ce-şi ţesălă şi hrăni cu grijă calul extenuat, se prăvăli şi el, îmbrăcat, pe o saltea de paie.

Dimineaţa, pe cînd părăsea hanul, două patrule călare îl arestară şi îl conduseră înapoi în Cezareea pe drumul cel mai scurt. Aici l-au băgat în temniţă, unde avea să aştepte judecata sub învinuirea de a fi încălcat ordinele Prefectului. Nu i s-au pus cătuşe, iar locul de încarcerare nu era tocmai lipsit de confort. Hrana era proastă, dar comestibilă În sfîrşit, ferestrele solid zăbrelite erau prea înalte ca să vadă afară. Nu avea nimic de citit.

Cînd îl întrebă pe vînjosul său temnicer cît timp va dura pînă la judecată, acesta îi răspunse: „Te-ai pus rău cu Prefectul într-un moment nu tocmai bun; a plecat azi-dimineaţă la Roma cu „Augusta“ Totuşi, adăugă el cu un oarecare umor, tu eşti încă tînăr şi, în afară de asta, s-ar putea să-ţi fie mai bine unde te afli acum decît unde ai putea fi mai tîrziu. Prefectul Sergius, fluiere, nu e omul cu care să glumeşti. El a tăiat capete pentru lucruri încă şi mai neînsemnate decît ai făcut tu“.

CAPITOLUL XV

Săptămîna Pascală anuală avea să înceapă a doua zi, dar Antipa, care aştepta întotdeauna cu plăcere jocurile, procesiunile şi ceremoniile care aveau loc cu acest prilej, era tulburat acum.

Oaspeţii lui romani din reşedinţa ambasadei, deja atît de plictistiţi încît nu se sfiau s-o arate făţiş, socotiră că nu făcuseră o afacere tocmai bună cînd îi acceptaseră invitaţia.

Acum îşi dădea seama că făcuse o greşeală să-i invite în număr atît de mare. S-ar fi descurcat cu doi-trei, dar ignorînd avertismentele Irodiadei, care nu agrea nici o femeie la petreceri, el invitase cincisprezece.

Veniseră Marc Varus cu soţia sa Aurelia şi fiica lor Faustina, divorţată recent de consulul Narro pentru că îşi petrecea prea mult timp cu prinţul Gaius, Paula şi Iulius Fronto, de curînd rechemat de la Prefectura din Creta; senatorul Manius Cotta, Nerius şi Drusilla Hispo, guraliva Valeria Flaccus, o prietenă a Salomeii, proconsulul Fabius Tiro, bîrfitoarea lui nevastă Amelia şi tînăra şi năbădăioasa lor fiică Flavia; Iunius Manilius, un legat în retragere şi vechi amic cu tetrarhul, Tullius Fadilla, un înstărit burlac între două vîrste şi bătrîioara dar încă ghiduşa Iulia Drusus, care-l scotea din sărite pe Fadilla cu atenţiile ei exagerate. Bine băut cu ocazia unui festin, cu glasul dogit, Antipa îi invitase pe toţi comesenii să-l însoţească acasă pe „Augusta"; acum plătea pentru că-l luase gura pe dinainte

De obicei, Antipa se bucura din plin să petreacă luna lui Nisan la Ierusalim. Grație imenselor sume pe care le cheltuia cu întreținerea ei, ambasada galileană era unul dintre cele mai frumoase edificii din oraș și cu mult prea spațioasă pentru nevoile sale Tetrarhul ar fi fost recunoscător dacă i s-ar fi dat mai multă atenție... și lui, desigur Era foarte avid de popularitate. Mersese pînă într-acolo încît acceptase ca patrulele de noapte, cînd ieșeau din rond, să se adune în uriașa curte interioară și să aprindă un foc pentru vreme rece ca să se încălzească. Ca o dovadă în plus a ospitalității sale, dăduse ordin să li se servească legionarilor un grătar la miezul nopții. Cu toate aceste înlesniri, nu se putea spune că generozitatea îl servise vreodată cu ceva pe nebun Soldații beneficiau de căldură noaptea, gărzile se bucurau de vinul tetrarhului, se hîrjoneau cu slujnicele, dar ambasada rămînea ridicolă și inutilă, chiar în opinia beneficiarilor ei. Dar „marele om" pretindea că nu știe cum stă cu stima în opinia publică. În timpul celei singure luni, în fiecare primăvară, el conducea ambasada sa și cum ar fi avut într-adevăr vreo importanță. Îi plăcuse întotdeauna și se mîndrea să facă pe judecătorul. Cazurile ce îi erau supuse aveau rareori o oarecare însemnătate; iar cînd existau, partea care pierdea făcea totdeauna apel la Pilat care, disprețuindu-l pe Antipa și așa-zisul său tribunal, răsturna de obicei deciziile.

Nepăsător la penibilul acestei situații, tetrarhul făcea mare haz de litigiile mărunte care i se aducea la cunoștință, simple dispute de graniță între samariteni și galileeni, ca de pildă răspunderea comună pentru repararea unui pod de lemn pe un drum aproape nefolosit pentru transportul bunurilor pe măgari, al cărui cost se ridica la doar cîțiva șekeli, le soluționa cu o ridicolă ostentație. Într-adevăr, samaritenii și galileenii se adresau legii și pentru mult mai puțin. Se urau între ei de mai bine de cinci secole și așteptau cu plăcere ocaziile pentru a-și arunca cele mai inventive insulte în atmosfera sobră a

judecății, chiar dacă o hotărîre favorabilă costa mai mult decît valora.

În multele ierni petrecute la Roma, cînd era întrebat despre treburile oficiale ce-i revin în calitate de tetrarh al Galileii, Antipa recunoştea sincer că răspunderea sa executivă, cînd se afla la Tiberia, nu era împovărătoare. Desigur, se putea vorbi şi despre luna aceea pe care şi-o petrecea anual la ambasadă. Dar asta, lăsa el să se înțeleagă, era cu totul altă problemă. Cînd i se cereau amănunte, el închidea ochii şi dădea din mînă ca şi cînd ar fi vrut să spună că lucrurile erau prea serioase ca să le discute. Permisese apoi, prosteşte, amplificarea legendei potrivit căreia judecățile curții sale din Ierusalim se soldau cu pedepse îngrozitoare pentru orice fel de criminali, rebeli sau trădători.

Romanii au asistat într-una din zile la o astfel de judecată şi s-au distrat copios, făcînd să răsune de hohotele lor impozantul edificiu. Acum, stupidul secret ieşise la iveală. La ambasadă nu existase nici o vărsare de sînge. Curtea tetrarhului, apreciau ei pe bună dreptate, oferea un spectacol penibil.

Iată însă că acum, timp de trei săptămîni, Antipa îi avea pe cap pe aceşti oameni nesuferiți pe care îi ura. La Ierusalim nu era nimic care să-i atragă. Mulți dintre ei vizitaseră Grecia şi toți fuseseră în Egipt. Cît despre splendorile arhitecturale şi venerabilele antichități, oraşul sfînt nu avea mai nimic de oferit acelora dintre ei care văzuseră Acropolele sau ruinele de la Karnak.

Tetrarhul nu mai avea nici o inspirație, nu mai găsea nimic pentru a-şi distra oaspeții blazați. Spre a le alunga plictiseala, a lansat invitația la un dineu pe „Insulă", dar şi acesta eşuă lamentabil. Pontius şi Calpurnia Pilat i-au spus pe şleau că şederea lor aici nu era decît o îndatorire oficială şi nicidecum o plăcere. Atmosfera era şi aşa încărcată de animozitatea ce mocnea de mult timp între Pilat şi Fronto. Pe de altă parte, relațiile dintre Calpurnia şi Irodiada încetaseră şi cele dou

se evitau în văzul tuturor Procuratorul, destul de morocănos chiar în cele mai bune momente ale sale, nu făcea nici un efort să amelioreze situația Cel mai mare interes pe care l-a manifestat față de vreunul dintre nvitați a fost acela cînd, după ce a privit îndelung și grav în ochii prelungi ai lui Fadilla, a murmurat: „Tuillius, pe zi ce trece devii tot mai pîntecos, probabil de prea multă băutură Într-o bună zi o să te lovească apoplexia".

Și iată că Zilele Pascale se apropiau și era puțin probabil ca aceşti păgîni să le acorde vreo atenție Vădit lucru, cea mai prudentă măsură era acum să-i îndepărteze pe toți din Ierusalim, înainte să-l facă de rîs cu comentariile lor impertinente cu privire la vechile ritualuri care – în opinia tuturor iudeilor – nu erau de luat în derîdere. Drept este că plecarea lui într-un asemenea moment ar fi dovedit o indiferență de neiertat, dar ce-l costa să riște? Mai întîi încercă să-i împărtășească ideea Irodiadei, care o aprobă cu comentarii nu prea convingătoare: „Ai putea s-o faci foarte bine, n-ai nimic de pierdut" De obicei, la sfîrșitul Săptămînii Pascale, familia tetrarhului și suita sa erau însoțiți înapoi la Tiberia de legiunea din Capernaum. Ar fi fost un act necugetat să riște o călătorie fără nici o protecție, prin munții Samariei, înțesați de bandiți Săptămîna festivă din Ierusalim fiind prin natura sa o perioadă de vacanță pentru legiunile lui Iulian, era greu de presupus că legatul va aproba ca oamenii lui să părăsească orașul chiar în ajunul sărbătorii, deși Procuratorul Pilat permisese retragerea numai pentru a-i face pe plac tetrarhului

În orice caz, merita să încerce. Antipa îi expuse situația lui Iulian care, așa cum era de așteptat, îl refuză din capul locului. În disperare de cauză, tetrarhul insistă pe lîngă legat, amîndu-i că dacă-i va pune la dispoziție o companie, el va plăti fiecărui legionar treizeci de drahme pe zi. Asta era o sumă tentantă. Ca urmare, Iulian spusese că se va mai gîndi După-amiază însă, el raportă că o companie de o sută

de legionari, sub comanda unui centurion de încredere, va fi la dispoziția tetrarhului în dimineața următoare, devreme. Cu un sentiment de profundă ușurare, Antipa își văzu lunga caravană ieșind prin Poarta Damascului Acum, nemulțumiții lui oaspeți nu mai aveau să simtă plictiseala apăsătoare a ambasadei și se vor putea distra după pofta inimii lor. Vor putea călări, se vor putea scălda în splendida sa piscină, vor sta cu burta la soare în grădină, luîndu-i astfel de pe umeri răspunderea de a le procura noi distracții.

Dar la numai cîteva zile de la sosire, deveni cît se poate de clar că romanii erau tot atît de apatici și nemulțumiți precum fuseseră la Ierusalim. În grajdurile de marmură ale tetrarhului se aflau cele mai frumoase exemplare cabaline, dar vizitatorii remarcau plictisiți că o partidă de călărie, indiferent unde, nu prezintă nici un interes Femeile întrebau de ce nu se puteau face plimbări pe minunatul lac, la lumina lunii, cu dans, muzică... Ciudat cum de nu-i dăduse prin minte tetrarhului așa ceva. Ei bine, acum oricum era prea tîrziu.

La finele lui Nisan, fiecare era certat cu fiecare. Salomeea avusese o dispută cu Valeria, care, pentru a o pedepsi, își îndreptase atenția asupra tinerei Tiro, producînd o ruptură ireparabilă între Salomeea și Flavia Astfel stînd lucrurile, spre a-și apăra copila, Amelia remarcă – în prezența mai multor trîndavi aflați în jurul faimoasei piscine – că Salomeea nu este o companie potrivită pentru o fată tînără; și, cu toate că acest comentariu nu a șocat pe nimeni, nici nu a contribuit la îmbunătățirea atmosferei, care era deja furtunoasă.

Antipa se retrăsese și se prefăcea că se ocupă cu plantarea unei noi vițe de vie, disprețuindu-i profund pe toți deopotrivă

Ignorată pe moment, Salomeea căuta consolare în compania tatălui ei vitreg; cei doi își manifestau atît de evident afecțiunea reciprocă încît toți bîrfeau pe socoteala lor, iar Irodiadei îi venea uneori să-i sugrume pe amîndoi. Pe de altă parte, nefericita femeie se simțea atît de neglijată încît se apuca

să-l viziteze pe pustnicul Ioan, copleşindu-l cu flori, fructe şi linguşeli. Dar cînd observă că neînduplecatul profet era prea cufundat în meditaţie pentru a-i aprecia farmecele, Irodiada renunţă şi la ultima sa fărîmă de falsă decenţă, aducîndu-l pe nefericitul ascet într-o stare de furie oarbă cînd încercă să-l mîngîie. Spumegînd de mînie, îl plesni peste gură şi trînti uşa celulei în urma ei, urlînd că va sta acolo şi va putrezi cît îi va plăcea ei. Străbătînd noua plantaţie de vie, Irodiada îşi jelea nefericirea cu lacrimi amare şi murmura abătută că lucrurile s-au întors cu susul în jos, dacă un pîrlit, un neisprăvit, venit de aiurea, îndrăznise să-i arunce în faţă că e o tîrfă de rînd. Faptul că acuzaţia era întemeiată nu-i domolea mînia Va avea ea grijă să fie pedepsit pe măsură.

Între timp, Irodiada se apropiase de Antipa, care privea mulţumit construirea unui spalier în colţul îndepărtat al viei; femeia constată că se liniştise şi că era chiar dispusă să fie prietenoasă. Soţul ei dădea din cap, zîmbea şi se întreba ce-o fi în capul ei

– Dragul meu, trebuie să facem ceva pentru aceşti oameni nefericiţi ai tăi

– Ştiu! spuse el, încuviinţînd din cap Pe zi ce trece e mai rău. Apoi se lumină deodată, ca şi cînd i-ar fi venit ideea salvatoare Ce-ai zice de o petrecere? Ceva distractiv Vom invita cîţiva cetăţeni de vază ca să se cunoască

– Pe cine, de pildă?

– Ei bine, ar fi Iair şi drăgălaşa lui soţie Adiel. Legatul Iulian, desigur; poate Iosif din Arimateea, împreună cu sora lui, Tamar; bătrînul David, saducheul – un om învăţat, care a călătorit pretutindeni Cred că eminentul său prieten Nicodemus Ben-Gorion, care s-a retras la Cana, ar fi bucuros să vină

– Nu mi se pare prea vesel cu aceşti oameni, murmură Irodiada.

– Ne vom ocupa noi de asta, o încurajă Antipa.

O oră mai tîrziu, el trimitea mesageri cu oferte irezistibile

– sub formă de onorarii grase – cîtorva comedianți profesioniști renumiți, unui vestit magician din Cezareea, unei trupe de cîntăreți de harpă din Ierihon, unei familii vestite de acrobați din Damasc și unei fete paralitice din Cana, remarcabilă pentru vocea sa. Data stabilită era douăzeci și doi din Iyar, ziua de naștere a tetrarhului, care cădea peste trei săptămîni.

Gazda era atît de entuziasmată de propriul proiect încît pînă și romanii începură să manifeste un oarecare interes. Fadilla spunea că i-ar plăcea să discute cu bătrînul saducheu David. Iulia Drusus, o romantică incorigibilă, în ciuda repetatelor refuzuri și eschivări, îi ațînu într-o zi calea Irodiadei, încolțind-o cu întrebări asupra tînărului bogat, Iosif din Arimateea. La care gazda ei răspunse cu o candidă seninătate: „Iulia, am cunoscut multe proaste pe lumea asta, dar tu le întreci pe toate"

Solii reveniră aducînd știrea că toți artiștii vor veni, cu excepția fetei din Cana, care nu se simțea în stare să întreprindă o asemenea călătorie

Răspunsurile invitaților erau însă mai puțin satisfăcătoare Iosif din Arimateea și sora lui Tamar își exprimau părerea de rău (cel puțin așa spuneau) că nu pot veni. Remarcabilul om Nicodemus Ben-Gorion suferea de reumatism și era în imposibilitate să călătorească. Legatul Iulian, așa cum era de așteptat, trimisese vorbă că ar fi onorat, deși Antipa știa că minte și că dacă vreodată s-ar afla într-o încurcătură serioasă, Iulian n-ar mișca un deget pentru el Iair și Adiel acceptau cu plăcere ca și David saducheul, deși vîrstnica lui soră Deborah nu se simțea destul de bine ca să-l însoțească. Antipa îi trimise atunci o surprinzătoare notă amabilă lui David, prin care îi mărturisea că deține informații conform cărora în slujba casei Zadok se află o fată încîntătoare, care ar fi primită cu căldură Bătrînul legiuitor răspunse că nu există o asemenea persoană în slujba sa. Acest afront îl indispuse pe tetrarh, dar hotărî să nu facă prea mult caz. Pe măsură ce ziua petrecerii se apropia, doar

gîndul la ea îl scotea din sărite Blestemații lui oaspeți romani se vor plictisi de moarte cu asemenea distracții searbede. Acrobați! Jongleri! Lăutari!

În tot acest timp, Voldi se frămînta în temniță, iar Antipa născocea inconștient o petrecere care avea să-i terfelească numele oriunde și oricînd va fi pronunțat. Pe de altă parte, toate Galileea se pusese în mișcare la vestea că Tîmplarul din Nazaret revenise o dată cu primăvara și relua întîlnirile cu cei ce doreau să-l asculte.

Nici una din provinciile Palestinei nu mai cunoscuse vreodată o asemenea efervescență pe drumurile sale. Puzderie de oameni exaltați, incomparabil mai mulți decît îl urmaseră pe profetul și făcătorul de minuni în vara trecută veneau acum de la mari depărtări, de dincolo de fruntariile Galileii de nord și de Petra. Veniseră și din Samaria, deși samaritenii îi detestau pe galileeni și doar afacerile urgente îi făceau să treacă hotarul.

Ei veneau pe jos, călare pe asini, în roabe, pe tărgi, cei mai prevăzători aduceau cu ei corturi și provizii, dar cei mai mulți doar cîte o pătură și dormeau pe pămînt, sub cerul liber, cumpărînd, cerșind sau furînd hrana. Negustorii ambulanți, hrăpăreți, crezînd că fac afacerea vieții lor, îi jupuiau pe semînzi vînzîndu-le la prețuri exorbitante pîine veche, pește fiert și dulciuri pe care bîzîiau muștele Rapsozi itineranți, bufoni cu înfățișare bizară veniți cu urși îmblînziți și maimuțe dresate își instalau șatrele pe lîngă vizitatori, iar mulțimea sporea văzînd cu ochii

Pe fiecare potecă, pe fiecare cărare desprinsă din drumul principal care ducea spre Cana întîlneai populația locală și mici grupuri de oameni veniți de aiurea, toți întrebîndu-se dacă vechea fîntînă din piața centrală mai există și-i poate adăpa pe toți. În ultimele sale apariții, Iisus fusese bine primit de toți acești oameni, dar acum situația era oarecum diferită Ei erau încă prietenoși față de el, dar ar fi vrut să-l aibă numai pentru ei

Uluitoarea veste se răspîndise pînă departe cum că făcătorul de minuni din Nazaret vindecă şi leproşii, ceva ce avu darul să sporească interesul încă şi mai mult. În sezonul trecut, Iisus vindecase orbi, surzi şi paralitici. Desigur, aceste infirmităţi erau deplorabile, dar nu molipsitoare; lepra era însă cu totul altceva. Leprosul nu era numai blestemat, ci şi primejdios pentru cei din preajma lui. Doar rostirea cuvîntului şi semăna groază! Nimeni nu era scutit de ameninţarea bolii; pînă şi cei obişnuiţi să trăiască în curăţenie se cutremurau. Fără îndoială, boala nu era monopolul exclusiv al oamenilor care trăiau în mizerie; era de-ajuns să bei dintr-o cană care fusese atinsă de un lepros sau să calci pe un bandaj care-i aparţinuse

Ce-i drept, existau o mulţime de legi pentru protecţia oamenilor O dată ce unul contracta boala, indiferent de statutul său social, era renegat pe vecie şi constrîns să trăiască doar în preajma persoanelor atinse şi ele de groaznica maladie. Cînd un astfel de om întîlnea pe cineva în drumul său, el trebuia să se retragă în tufişuri şi să strige „necurat!" Era un fel de mort viu, pe care boala îl măcina bucată cu bucată.

Cînd lumea află că Iisus va vindeca leproşii, firește că mulţi pacienţi se arătară dornici să recurgă la puterea lui miraculoasă. Devenise un obicei ca acei veniţi foarte de departe să circule în grupuri de cîte zece-douăsprezece persoane; iar atunci cînd o parte dintre ei solicitau o vindecare, se petrecea o învălmăşeală de nedescris Cînd însă la marginea gloatei se auzea strigătul „necurat! nimeni nu încerca să-i oprească Legionarii aflaţi în preajmă pentru a menţine ordinea o luau la fugă din calea lor şi îndată se făcea drum liber. Oricît de crîncen se puteau certa mulţimile – alcătuite din tot felul de secte – în legătură cu orice, o deplină unanimitate se instala cînd era vorba să se facă loc unui grup de leproşi.

Prima dată cînd s-a întîmplat un asemenea lucru, doar doi bărbaţi au stat liniştiţi aşteptînd ca nefericitul grup să se apropie: Iisus şi Simon Simon îşi proptise bărbia în pumni

încleştaţi, ca pentru a-şi aduna curajul necesar dar stătea neclintit lîngă Iisus. Cînd Stăpînul a pronunţat cuvintele de vindecare, Simon l-a apucat de mînă pe cel care părea conducătorul grupului. Iisus nu i-a spus nimic, dar -a adresat un îmbet de încuviinţare care-i umplu ochii de lacrimi Marelui Pescar. Andrei, Ioan, Iacob şi Tadeu, care se retrăseseră pentru a fi mai în siguranţă, îl înconjurau pe Simon, privindu-l cu admiraţie. Acum nu mai exista nici o îndoială asupra celui îndreptăţit să stea aproape de stăpînul lor

Mulţimea, acum liniştită, smerită, refăcu cercul, ascultînd mesajul reluat de Iisus. Fără nici o aluzie la riscantul miracol pe care-l înfăptuise, el continuă să vorbească despre siguranţa pe care o dă viaţa trăită în credinţă. Există, spunea el, două case dintre care îţi poţi alege una ca lăcaş spiritual. Una din aceste case a fost ridicată pe stînca credinţei; ploaia poate cădea în şuvoaie, furtuna poate să urle; dar casa va sta neclintită, pentru că a fost clădită pe stîncă .. „Pe o *petros*", adăugă el pentru grecii care s-ar fi putut afla printre ascultători... O cealaltă casă a fost înălţată pe nisip; poate fi bună pe vreme umoasă, dar nu rezistă pe furtună

În seara aceea, după ce oamenii au fost îndemnaţi să se întoarcă la căminele sau la treburile lor, Iisus şi micul său grup de prieteni au rămas după cină la adăpostul unui crîng, pe o coastă de deal izolată. Stăpînul şedea ceva mai departe de ceilalţi, pentru că era foarte obosit. Dar asculta vocile scăzute care comentau nemaipomenitele evenimente ale zilei.

Filip, totdeauna mîndru de strămoşii săi greci şi de profunda cunoaştere a acestei limbi, remarcă:

Mă întreb de unde culege cuvintele greceşti. Le foloseşte adesea. Aţi observat cum a spus „petros" cînd a vorbit despre stîncă?

Nimeni nu făcu însă vreun comentariu Toţi erau plictisiţi de vreaca lui Filip Apoi porniră să discute din nou despre apariţia nemaiîntîlnită a Stăpînului lor, făcînd speculaţii în legătură cu modul în care dobîndise asemenea daruri.

– Auzeam azi în mulțime, își aminti Andrei, un bătrîn din Nain care spunea că el crede că Iisus este marele profet Elie, revenit pe pămînt în carne și oase.

– De ce Elie? întrebă cel mai nou membru al grupului, pe nume Iuda din Keriot

– Poate pentru că Elie a vindecat odată un lepros, explică Andrei. Nu vă mai amintiți? Scriptura spune că Elie l-a vindecat pe Naaman, un mare om din Siria, pe care l-a pus să se scalde în Iordan

Alfeus zîmbi ușor la amintirea acestei vechi legende și adăugă:

– Naaman s-a opus la început, fiind dispus să se scalde, dar nu în Iordan

– Ai memorie bună, Alfeus, remarcă Iacob

– Tatăl meu spunea adesea această poveste, interveni Alfeus. Poate pentru că o găsea hazlie.

– Tatăl meu, spuse Andrei în felul lui tărăgănat, credea că nimic din ceea ce este scris în Scriptură nu poate fi hazliu

Aparent, nimeni nu era dispus să continue discuția pe această temă și trecu un lung moment pînă o reluară

– Aproape toată lumea crede, spuse Ioan, că Iisus trebuie să fie unul din vechii profeți reveniți la viață.

În această fază a schimbului de cuvinte, purtat mai mult în șoaptă, de teamă să nu-l deranjeze pe Stăpîn care avea mare nevoie de odihnă, tresăriră deodată la auzul glasului său.

– Dar voi ce credeți despre mine? Cine sînt eu?

Toți își ațintiră privirea asupra lui Simon; dovada curajoasă a credinței sale din această după-amiază îi conferise dreptul să fie purtătorul lor de cuvînt. După un răstimp de gîndire, Marele Pescar se ridică în picioare și declară solemn, cu vocea lui profundă și mișcătoare:

– Stăpîne, eu cred că tu ești Fiul Domnului!

O tăcere profundă se așternu peste cei prezenți

– Simon, fiul lui Ionas, spuse Iisus, de acum numele tău va fi Petru! Tu eşti Petru şi pe această piatră îmi voi clădi Împărăţia mea!

La încheierea celor şase zile pline de evenimente petrecute în Cana, cînd emoţia şi entuziasmul oamenilor în legătură cu cuvintele şi faptele Sale erau la apogeu, Iisus îşi luimi discipolii cînd îi anunţă că el va trebui să se întoarcă a doua zi la Capernaum. Nu a motivat în nici un fel această decizie neaşteptată, dar nici ei nu i-au cerut vreo explicaţie, deşi li se părea ciudat că renunţă acum la un prilej atît de bun de a-şi propovădui cuvîntul

A doua zi, la ivirea zorilor, micul grup se afla deja pe drum, lăsîndu-l pe Marele Pescar în urmă, să spună mulţimii că Stăpînului i s-a cerut să se întoarcă la Capernaum, dar că va reveni peste cîteva zile. Ei puteau să rămînă sau să se întoarcă la casele lor Vestea descurajantă a fost primită în diverse feluri. Cei care aduseseră cu ei bolnavi de departe hotărîră să aştepte. Mulţi vînători de curiozităţi, nemulţumiţi, făcură cale întoarsă. Sute de tineri şi unii vîrstnici mai vioi, în mare parte bărbaţi, plecară fără să mai zăbovească spre Capernaum Ceva spectaculos avea să se întîmple acolo şi nu doreau să scape cu nici un chip ocazia. Şi astfel, în tot cursul dimineţii, mulţimi tot mai mari de oameni se hotărîră să-l urmeze. O lungă procesiune, înşirată de-a lungul drumului, se îndrepta spre miazănoapte şi apoi spre coasta de asfinţit a lacului Ghenizaret.

Istovit de graba mare cu care mergea, Petru îi ajunse din urmă în apropiere de Hammath. Spera că la vremea aceea Iisus să fi mărturist motivul acestei călătorii neprevăzute, dar se pare că nu o făcuse El se afla în fruntea grupului părea profund îngîndurat Ceilalţi erau şi ei prea obosiţi ca să mai vorbească

Cu cît înaintau – într-o tăcere ce părea de rău augur – cu atît Marele Pescar era mai îngrijorat de posibilele necazuri

din Capernaum. Fără îndoială că Stăpînul va vorbi, dar nu se ştie ce avea să spună. Existau deja duşmani care aşteptau o cît de mică ocazie ca să-l ponegrească. Preoţii mai tineri sau mai bătrîni erau aproape unanim împotriva lui; ţineau consfătuiri în legătură cu el; făcuseră apel la Sinedriu şi trimiseseră o deputăţie la tetrarh... Mai era rabinul Ben-Şolem! Îşi va aminti el, cu o oarecare recunoştinţă, de munca iscusită pe care o făcuse Iisus în casa lui? Sigur că nu! N-ar face-o în nici un caz bătrînul fariseu, cîrcotaş şi înfumurat. .! Dar Iair? Lucrătorii de pe pămînturile sale îşi lăsaseră adesea uneltele pentru a se alătura gloatei ori de cîte ori Iisus vorbea prin apropiere. Fără îndoială că Iair s-ar bucura să-l vadă pe Iisus plecînd din Capernaum; acum, probabil că era exasperat auzind că se întoarce. Dacă Iair ar vrea, l-ar putea reduce la tăcere

La marginea de miazănoapte a Betsaidei, Stăpînul încetini mersul şi Petru ajunse în sfîrşit alături de el.

– Am să mă opresc o clipă la casa Hannei, spuse el. Tu du-te mai departe cu ceilalţi. Ne întîlnim cu toţii la casa lui Andrei. Spunînd aceasta, el se întoarse din drum şi o luă încep pe străduţa umbrită.

Lumea care-l urma şi care era acum foarte aproape în spatele micului grup. se opri descumpănită pe moment. Marele Pescar se întoarse şi le spuse oamenilor că Stăpînul era obosit şi hotărîse să se odihnească la casa unui prieten... şi că ei nu trebuie să-l urmeze Explicaţia păru să-i mulţumească pe mulţi dintre ei, dar alţii se împrăştiară în dezordine, unii apucînd-o în direcţia în care o luase Iisus. Reveniră însă puţin după aceea, derutaţi ca şi cum pierduseră urma vînatului. Parcă-l înghiţise pămîntul. Cei care nu plecaseră în urmărirea prăzii rămăseseră pe loc şi se întrebau: Ce se întîmplase cu Tîmplarul? Încotro o luase? Dar nimeni nu putea spune. Şi nici nu s-a putut explica vreodată. În plină zi...! Se vedea bine în toate direcţiile! Totul era atît de straniu!

Andrei se încruntă şi se întoarse îngîndurat spre bătrînul Bartolomeu Acesta, sleit de marşul forţat, părea parcă şi mai descumpănit.

– Şi acum ce facem?

Bartolomeu clătină din cap, îşi umezi buzele uscate şi răspunse cu glas tremurat:

– Poate că el nu vrea să fie urmat

Era adevărat, aşa cum aflase Petru, că Iisus se oprise să se odihnească şi să schimbe cîteva cuvinte cu Hanna, pe care nu o mai văzuse din ziua însănătoşirii ei miraculoase; dar acesta nu era singurul motiv al vizitei lui El dorea s-o vadă pe Ester. Şi spuse asta îndată după ce se interesă pe scurt despre sănătatea femeii.

Simţind că prezenţa ei nu era necesară sau dorită, Hanna se scuză şi-i lăsă pe cei doi singuri

– Eram nerăbdătoare să vorbesc cu tine, Stăpîne, spuse Ester. Nu mai am nici un motiv să rămîn aici Ce trebuie să fac? Unde să mă duc? Acum nu mai am nici un cămin şi nici planuri de viitor.

El nu răspunse direct întrebărilor ei stăruitoare, ci începu să-i vorbească despre marile mase de oameni care-l urmează şi îl vor urma zi după zi de-a lungul verii. Este o gloată care-ţi stîrneşte mila Sînt printre ei atîţia bolnavi aduşi de la mari depărtări, pe arşiţă, într-o dezordine generală Tinere mame disperate îşi poartă în braţe pruncii lor orbi sau schilozi, ajungînd cu ei flămînzi, murdari şi istoviţi. Trebuie făcut ceva pentru ei. . El se opri şi o privi îndelung, părînd că o imploră

– Vrei să spui că eu...?

– Dar, Fara, răspunse el încet, aproape în şoaptă Îţi propun o misiune şi... o patrie

– O patrie?

– .. În Împărăţia mea

– Voi încerca, Stăpîne, să fac pentru ei tot ce-mi stă în

puteri, dar aş fi vrut să-mi ceri să fac ceva pentru tine. Îţi datorez atît de mult! răspunse Fara după o lungă ezitare.

– Copila mea, spuse Iisus cu blîndeţe, tot ceea ce faci pentru ultimul dintre aceşti nevoiaşi, faci pentru mine.

În decurs de o oră, mase de oameni tot mai compacte luau drumul care ducea spre Capernaum Întreaga regiune se pusese în mişcare. Oamenii se adunau de pe cîmpuri, din vii, de pretutindeni, dublînd mulţimea care ştia că se va petrece ceva important

În dimineaţa următoare, devreme, Petru, Iacob şi Ioan apărură pe treptele largi din piatră din faţa sinagogii şi rămaseră acolo în aşteptare. Spaţioasa piaţă era pe jumătate plină cu oameni aflaţi într-o permanentă frămîntare. La vederea celor trei, lumea îi recunoscu îndată ca fiind cei ce-l însoţeau pretutindeni pe Tîmplar şi începu să înainteze; alt puhoi de oameni, veniţi din străzile laterale şi dinspre ţărmul lacului, umplură zona pietruită a pieţei

În momentul acela, rabinul Ben-Şolem deschise impunătoarea uşă a sinagogii, se opri în capul scării şi ordonă mulţimii cu glas aspru să se împrăştie. Dar nimeni nu se clinti. Din diferite direcţii se auziră rîsete necuviincioase. Pălind şi tremurînd de indignare, rabinul le strigă că nu au dreptul să stea acolo, că pîngăresc un loc sfînt

Murmure de protest se auziră din rîndul mulţimii care fremăta de nerăbdare, iar cîţiva tulburenţi ţipau cu mîna pîlnie la gură: „De cînd e piaţa asta un loc sfînt?" Un bărbat cu faţa îmbujorată de băutură (probabil din Samaria, gîndi Petru), îndrăzni să strige: „Mai bine te-ai duce la Barbă-Sură"

Ben-Şolem, neputincios, agitînd în aer un pumn amenin ţător, îşi adună poalele veşmîntului şi se retrase îndată, însoţit de hohote de rîs batjocoritoare.

Petru era mîhnit Nu avea nici un motiv să-l simpatizeze pe rabin, dar această injurie adusă unui om în vîrstă şi profe

siunii sale sacre întrecea orice măsură. Ce păcat, gîndea el, că Iisus nu e aici, să alunge elementele turbulente, pe mizerabilii veniți din păgîna Samarie, pe neisprăviții din Macedonia, precum și pe sălbaticii jegoși din Damasc. Mesajul Stăpînului s-ar irosi dinaintea acestor zurbagii! La ce bun să le vorbești unor asemenea oameni despre o Împărăție a iubirii, a bunei înțelegeri și a păcii?

Acum, furiosul Ben-Șolem – pe bună dreptate desigur – își va chema consilierii și va cere să se facă ceva Iair va fi obligat să aducă la cunoștința lui Iulian, comandantul Fortului. Și Iisus va fi arestat, întemnițat, fără îndoială, și biciuit... Ar fi trebuit să se mulțumească cu succesele de la Cana

În acest moment, Stăpînul apăru pe treptele sinagogii și începu să vorbească. Mulțimea înțelese îndată că el aflase despre grosolănia oamenilor și deplîngea cele întîmplate El fusese ales, spunea el, să ofere lumii o cale de mîntuire; și aici i-au cuprinși toți oamenii. Într-o misiune atît de mare ca a sa, nu putea fi vorba despre costul sau pierderea acestei mîntuiri Misiunea sa, continuă el, era să semene sămînța bunei înțelegeri între oameni, în speranța unor eventuale roade de pace Multe din aceste semințe se vor irosi Unele vor cădea printre buruieni și mărăcinș, unde nu vor putea crește deloc, iar semănătorul nu se va putea opri pentru a privi în urmă, deplîngînd pierderea. Alte semințe vor cădea pe un teren pietros, unde nu va exista decît puțin pămînt fertil care să le hrănească, și tinerele plante se vor ofili și vor muri. Dar semănătorul nu trebuie să se descurajeze, pentru că anumite semințe purtătoare de viață vor crește! Cîteva din acestea vor găsi un adăpost primitor, vreun teren roditor!

Mulțimea asculta într-o tăcere desăvîrșită Acum nimeni nu mai cîrcnea Chiar și cei mai îndărătnici știau ce înțelege învățătorul cînd adăugă, semnificativ: „Cine dintre voi are urechi de auzit, să audă!"

În mijlocul mulțimii se produse o bruscă agitație și o per-

soană de o anumită importanță își croia drum în față. Petru, care se afla în apropierea lui Iisus, cu o treaptă mai jos decît el, își lungi gîtul ca să-l poată recunoaște pe bărbatul bine îmbrăcat care, hotărît, își arogase dreptul să ajungă pînă la el. Era Iair! Acesta înainta cu pași mari, evident cu intenția de a întrerupe adunarea Pe fața lui se citea neliniștea. Inima lui Petru zvîcnea puternic în piept. Acum avea să se dezlănțuie furtuna!

Iisus se opri și aștepta. Dacă se temea, nu dădea semne de îngrijorare. Mulțimea era liniștită, neclintită, iar unii se înălțau pe vîrfuri pentru a vedea mai bine. Iair privi în ochii blînzi și prietenoși ai Tîmplarului și se apropie atît de mult de el încît doar cei aflați în imediata lor apropiere puteau auzi ce-i spune

– Stăpîne! Fetița mea este grav bolnavă! Ne temem că o pierdem Te implorăm, ajută-ne!

Înainte ca Iisus să poată răspunde, Iosif, intendentul, care ajunse și el acum cu sufletul la gură, murmură istovit la urechea stăpînului său:

– S-a dus, domnule!

Iair își plecă îndată capul pentru că izbucni în plîns și se întoarse să plece, dar Iisus îl reținu punîndu-i mîna pe braț, îl privi drept în ochi și îi spuse cu blîndețe:

– Vin cu tine, Iair.

– Este prea tîrziu, Stăpîne, spuse Iair cu glasul întretăiat A murit!

– Vino! spuse Iisus Hai să mergem!

Uluitoarea vindecare a fetiței lui Iair însemnase un adevărat triumf pentru Iisus Dar nimeni nu admira cu mai multă înflăcărare ca Petru acest miracol; el pusese la îndoială ideea Stăpînului de a se înapoia la Capernaum, unde, se temea el, puteau avea încurcături foarte serioase Acum însă părea că acest loc, departe de a fi periculos, se dovedise cea mai sigură așezare din Galileea pentru ca Iisus să-și poată continua misiunea, fără să se teamă că i s-ar face un rău

În privința lui Iair, recunoștința lui era fără margini. El spusese deslușit că e de partea lui Iisus și părerea lui Iair atîrna greu. Omul era cunoscut pentru înțelepciunea și hotărîrea lui nestrămutată de a face dreptate tuturor și pentru tot ceea ce credea el că este spre binele comunității din Capernaum.

Ben-Șolem se pusese într-o situație penibilă cînd îl eliminase din consiliu – cel puțin pentru moment – pe motivul că se dovedise critic și ostil. Pe lîngă faptul că era furios pentru rușinea pățită în fața auditoriului lui Iisus, el se retrăsese de pe scena umilirii sale înainte de sosirea lui Iair în piață și trimisese tuturor consilierilor sinagogii înștiințări prin care-i convoca la o conferință de urgență Cu excepția lui Iair, toți s-au grăbit să vină, aflînd pe drum că Iisus înfăptuise un miracol uluitor în chiar casa consilierului șef.

Odată consilierii sinagogii reuniți în frumoasa bibliotecă a lui Ben-Șolem, rabinul îi puse la curent cu straniile întîmplări. Bătrînul era atît de obișnuit ca voința lui să prevaleze în orice împrejurare, încît ceru ca Iisus să fie judecat pentru erezie și tulburarea păcii. În absența purtătorului lor de cuvînt, stînjeniți, consilierii nu scoaseră o vorbă.

Cuprinși de un nou val de indignare pentru aparenta lor lipsă de interes în luarea unor măsuri drastice, rabinul demisionă cu efect imediat. Știa el bine că astfel îi va determina pe aceşti tembeli și nătîngi să acționeze; pentru că era de neconceput ca ei să permită ca un asemenea dezastru să se abată asupra sinagogii lor!

Spre consternarea sa, toți amuțiră o vreme; apoi, fără comentarii, murmurară cu un aer nefericit că sînt de acord. Bătrînul rabin plînse neconsolat în timp ce ei se strecurară afară, pe nesimțite, în vîrful picioarelor. Timp de o oră, Ben-Șolem își deplînse soarta, apoi își uscă lacrimile și, încă sub imperiul mîniei, hotărî să prezinte cazul unui tribunal superior. Chemă slugile și se pregăti de drum spre Ierusalim.

Bătrînul Anna, retras de curînd din calitatea sa de Înalt

Preot şi căruia îi succedase ginerele său, Caiafa, era unul din cei mai apropiaţi prieteni ai lui Ben-Şolem Pe tımpuri fuseseră colegi de rabinat Rămăseseră atît de legaţi, încît, cu ocazia Săptămînii Pascale anuale, Ben-Şolem era oaspetele eminentului său prieten, care, deşi se retrăsese, îşi ţinea încă degetele sale zbîrcite pe pulsul Sinedriului, alcătuit din bărbaţi vîrstnici, îndelung obişnuiţi să asculte cînd vorbea el.

Ben-Şolem putea conta pe faptul că Anna îi va primi cu înţelegere plîngerile. Se vor duce împreună la Caiafa, îi vor relata întreaga poveste şi apoi vor vedea dacă un tînăr tîmplar neobrăzat din Nazaret are dreptul să submineze sinagoga din Capernaum şi să incite toată Galileea la batjocorirea credinţei părinţilor lor! Da, iar pe Iair îl va costa mai mult decît avuţia şi popularitatea sa, pentru că se dăduse de partea acestui şarlatan, pretejîndu-l de mînia justificată a Sinedriului!

Petru nu ştia nimic despre abdicarea bătrînului rabin şi plecarea lui la Ierusalim, mînat de dorinţa de răzbunare, dar chiar dacă ar fi ştiut, nu se temea prea mult, pentru că poziţia lui Iisus era sigură. În caz de primejdie imediată, el va şti să-şi poarte de grijă.

După-amiază tîrziu, micul grup de discipoli aştepta la căsuţa lui Andrei întoarcerea lui Petru. Încă puternic tulburat de emoţiile zilei, Marele Pescar sosi într-un tîrziu şi se prăvăli pe un scaun, ştergîndu-şi fruntea de sudoare cu dosul palmei, le spuse:

– Vă amintiţi că eu m-am împotrivit întoarcerii la Capernaum, dar el ştia ce face Nu voi mai pune niciodată la îndoială înţelepciunea lui – în legătură cu orice! Iisus ştie cel mai bine ce e de făcut în orice situaţie!

– Era şi timpul să afli, remarcă sarcastic fratele său. Ei, şi acum spune-ne exact ce s-a întîmplat. Circulă multe zvonuri pe aici.

Petru începu cu începutul, din momentul în care Iisus îi făcuse semn să-l urmeze, în timp ce Iair şi intendentul său îşi croiau drum prin mulţime. La marginea drumul aşteptau trei cămile înalte, aflate în grija conducătorilor lor.

– Vrei să spui că te-ai suit pe o cămilă? exclamă Ioan.

– Da, încuviință Petru, dar n-aș mai face-o a doua oară

– Și Stăpînul? interveni Filip. A călărit și el o cămilă? Cum s-a descurcat?

– Foarte bine, cred, se încruntă Petru. De fapt, eu eram prea ocupat cu propria mea cămilă ca să observ. A fost o călătorie dură, dar am ajuns în sfîrșit acolo. În fața casei am auzit gălăgie și plînsete Cîteva bocitoare de meserie care stăteau acolo de multe ore, așteptînd să fie angajate, erau îngrămădite pe verandă, cu fețele ascunse sub glugile lor negre; jeleau și urlau a pustiu precum cîinii. Iisus era vădit supărat de zgomotul pe care-l făceau și ordonă să fie îndepărtate.

– Ăsta-i unul din avantajele săracului, interveni Iacob. Cînd intră moartea în casa lui, nu are grija să angajeze bocitoare.

– Ne-am dus imediat în camera unde zăcea copila, continuă Petru. Iisus mergea în frunte, cu Iair și soția lui, Adiel, imediat în urma lui. Mi-au cerut să intru și eu. Stăpînul s-a așezat pe marginea patului și a privit fix copila, îndelung. Fața ei era cadaverică După un timp, Stăpînul mi-a șoptit, ca și cum se temea să nu o trezească: „Ce frumos doarme"

– Adică... ea nu era moartă!? exclamă Tadeu.

– Aici nu sînt sigur, spuse Petru Toți credeau că e moartă. Părea cu adevărat moartă, dar el spunea întruna că doarme

– Poate că el credea că e un somn adînc de moarte, interveni Bartolomeu

– Poate, murmură Petru vag Orice ar fi crezut el, asta spunea Adiel, la rîndul ei, credea că lui Iisus i se pare doar că fata doarme, pentru că ea a izbucnit în plîns, clătinînd din cap. „Nu, Stăpîne! Comoara mea Șaron s-a dus!" După aceea, el s-a aplecat peste ea, a mîngîiat-o ușor pe obraz și i-a spus: „Hai, Șaron, trezește-te!"

Vocea Marelui Pescar tremura, apoi își drese zgomotos glasul și continuă:

– Era atît de tulburător, spuse el răgușit și sugrumat de

emoție. Micuța Șaron a deschis încet ochii; și cînd Adiel s-a prăbușit la marginea patului cu un strigăt de bucurie, copila i-a zîmbit somnoroasă și i-a spus aproape în șoaptă: „Erau flori atît de frumoase pretutindeni, așa cum ne povestea el. ."

– Visase, probabil, gîndi Andrei.

– Cine poate spune? comentă Petru îngîndurat.

O vreme, se făcu liniște. Apoi Petru adăugă:

– Cît despre mine, eu cred că fetița era moartă!

Toți rămăseseră transfigurați la auzul acestei întîmplări Acum, cînd strania poveste se terminase, începură să se foiască

– Și acum ce vom face? întrebă Filip. Nu ți-a spus Stăpînul ce are de gînd?

– El își petrece noaptea în casa lui Iair, spuse Petru. Mîine se va odihni aici, pentru că este foarte istovit. În dimineața următoare ne vom întoarce la Cana, deși va trebui să înnoptăm la Hammath.

– Dar de ce oprește el la Hammath, întrebă Iacob, cînd îl așteaptă atîta lume la Cana?

– Da, e drept, și foarte mulți îl vor urma fără îndoială din Capernaum, spuse Filip. El va fi nevoit să vorbească la Hammath și asta va fi obositor.

– Bine, spuse Petru, fie precum spune el Ne vom opri la Hammath.

– Cred că ar fi cazul să ne întoarcem la Betsaida, anunță Andrei, ridicîndu-se. Trebuie s-o văd pe Hanna înainte să plecăm.

– Nici eu n-aș avea nimic împotrivă să dorm la noapte într-un pat ca lumea, interveni Petru. Spune-i Hannei să mă aștepte la cină. Am să fiu acolo peste vreo două ore. I-am promis bătrînului Manusseh că voi sta de vorbă cu el. Manusseh vrea să închirieze una din corăbii – doar pentru vară, desigur.

– Nu însă pe „Abigail"' protestă Tadeu

Marele Pescar îl bătu ușor pe umăr, dar nu-i răspunse Grupul se destrăma acum. La ușă, Toma se opri și spuse, fără să se adreseze cuiva anume:

– Nu înțeleg de ce Stăpînul vrea să plecăm din Capernaum acum, cînd Iair îl sprijină atît de hotărît, iar lumea este atît de dornică să rămînă.

– Nu uita, îl mustră Petru, că noi nu am putut înțelege de ce el a vrut să plece din Cana pentru a veni la Capernaum.

– Asta a fost altceva, murmură Toma El a simțit că aici era nevoie de el.

– Poate că acum simte că e nevoie de el în altă parte, remarcă Andrei, la care Iacob adăugă:

– Eu nu cred că lui îi pasă prea mult dacă noi înțelegem sau nu

– Ai dreptate, Iacob, adăugă bătrînul Bartolomeu. El ne învață să credem în el și trebuie să ne mulțumim cu asta

– Dar. poate un om să aibă credință și înțelegere în același timp? încercă să argumenteze Toma

– Nu! răspunse Bartolomeu brusc. Tocmai de asta e credința, fiule. Aceasta este dată pentru momentele în care nu înțelegem.

– Adevărat! aprobă Petru. Cînd un om înțelege, nu are nevoie de credință.

– Mie nu-mi place să plutesc în întuneric, interveni Filip.

– Dacă un om are suficientă credință, răspunse Petru, el își poate găsi drumul și prin întuneric· credința este făclia lui.

CAPITOLUL XVI

Era pentru prima oară după multe săptămîni cînd toți cei patru mîncau împreună. Acum își luau gustarea de dimineață în tihnă. Locul lui Petru la masa pătrată era cu fața spre ușa bucătăriei, Hanna ședea în partea opusă, iar Andrei în dreapta lui. Așezată în fața lui Andrei, Ester se afla într-un permanent du-te-vino la bucătărie, pentru că insistase să se ocupe ea de servitul mesei.

La intervalele cuvenite, fata aducea compot de smochine, căni cu lapte pentru Hanna, Andrei și pentru ea însăși, un urcior cu suc de rodii pentru Petru, ouă fierte și turte din făină de grîu pentru toți.

De cîte ori Ester se ridica de la masă, Petru o urmărea cu o atît de sinceră admirație, încît Hanna, de obicei atentă la chestiuni de amănunt era uimită și amuzată totodată Se întreba dacă Andrei observase și aruncă o privire pe furiș în direcția lui, însă îndărătnicul burlac nu-și ridica ochii din farfurie E. nu cunoscuse niciodată pe cineva atît de indiferent față de ceea ce se petrecea chiar sub nasul lui.

Ester, apartent neobservînd interesul neobișnuit al lui Petru la adresa ei, purta o rochie albă din pînză de casă care îi apar ținuse soției lui Dar expresia lui fascinată în timp ce studia nestingherit mișcările mlădioase ale fete nu părea că exprimă amintirea dureroasă a pierderii ființei dragi. Aceeași rochie care atîrna fără noimă pe trupul firav și suferind, măcinat de

boală al lui Abigail se potrivea atît de bine cu făptura Esterei, încît Petru se minuna de frumusețea ei nebănuită. Fata era de-a dreptul superbă! Era ca și cînd o vedea pentru prima oară.

El nu încercase niciodată să o curoască mai bine. Relația lor începuse prost. Îl călcase pe nervi chiar din prima zi cînd se urcase pe corabia lui în chip de „Icsif", un băiat de cămile lihnit de foame, jerpelit și murdar, dar care, după un timp, se transformase în „Ester", o tînără femeie misterioasă, ce părea să-și schimbe identitatea de la o oră la alta.

Marele Pescar nu mai știa ce să creadă despre ea și se lăsă păgubaș. În zilele acelea îl frămîntau destule alte probleme. El renunțase la prietenia lui Ionică, îl luase în derîdere pe Tîmplarul Nazarinean, ca în final să devină sclavul puterii de necontestat a acestui om straniu. Categoric, lumea și ordinea firească a lucrurilor se întorseseră cu susul în jos. Nu era de mirare că nu avea timp și nici nu-i era gîndul la această Ester.

Dacă Hanna, care rămînea singură toată ziua și simțea nevoia unei tovărășii, dorea să-și reverse sentimentele ei materne asupra acestei străine enigmatice, Petru nu avea nici o obiecție, dar nici nu se străduise să-și ascundă antipatia pentru această nouă membră a gospodăriei sale. Oricum, rămăsese încă un secret cine era fata, de unde venea și ce avea de gînd să facă de acum încolo. Hanna se arătase mulțumită cînd misteriosul vagabond fusese găzduit aici; în definitiv, era casa lui. Poate că fata o ajuta să se refacă după pierderea lui Abigail. Mai mult, Petru era obligat să admită că Ester își merita din plin găzduirea și că prezența ei în casă nu îl incomodase niciodată, în nici un fel. Însă rareori avea ceva să-i spună, în afară de mormăieli formale la micul dejun; dar nici ea nu făcea nici un efort pentru a ameliora relația dintre ei.

Această atitudine rece reciprocă se modificase totuși considerabil după însănătoșirea miraculoasă a Hannei. Ester preluase conducerea gospodăriei, devenind astfel un membru necesar și folositor familiei. Era de asemenea evident că Stăpînul

manifesta un interes aparte pentru ea Dacă Ester avea un secret, el îl cunoaşte fără îndoială şi, în ciuda acestui fapt sau poate tocmai de aceea, el o invitase drept unica martoră a vindecării Hannei. Ce se întîmplase exact cu ocazia aceea, nu avea să afle niciodată, dar întîmplarea operase incontestabil o profundă schimbare în atitudinea fetei. Noua ei comportare era greu de definit. Era ca şi cînd ar fi fost eliberată dintr-o temniţă

Marele Pescar se văzu în situaţia de a o privi într-o lumină nouă pe această fată care devenea tot mai interesantă, mergînd pînă acolo încît începuse a-i arăta o prietenie stîngace: acum se simţea stînjenit cînd ea răspundea indiferentă la încercările lui de a fi amabil.

În dimineaţa aceasta, ori de cîte ori se aşeza lîngă el, Petru se întorcea către ea cu un zîmbet blînd la care ea nu răspundea nicicum: nici surprinsă, nici recunoscătoare De pildă, în timp ce Ester îi lua din faţă castronelul în care îi servise smochinele, el făcu observaţia că acestea erau foarte bine pregătite, la care ea răspundea degajat că Hanna le pregătise Cîteva minute mai tîrziu, el spunea că ouăle erau fierte exact după gustul lui, dar Ester îi făcea un semn Hannei, invitînd-o parcă să culeagă ea cuvenitele aprecieri.

După ce termină gustarea şi îşi împături şervetelul, el avu îndrăzneala să-i spună că îi crescuse părul foarte iute, aşa că de acum încolo nu va mai putea trece drept băiat, observaţie pe care o însoţi cu o chicoteală strengărească – un mai vechi obicei al lui Simon. La această impertinenţă, el mai adăugă că nu i-ar strica deloc dacă şi-ar lăsa şi cîţiva cîrlionţi pe frunte. Fata îi zîmbi dojenitor, ca unui băieţel care vorbeşte prea mult, apoi se întoarse spre Hanna, scuzîndu-se că ar dori să meargă în grădină să culeagă cîţiva crini; Hanna o însoţi pînă la bucătărie.

Petru îşi freca bărbia, total descumpănit

– Ce o face pe fata asta să se creadă superioară nouă? i se adresă el îmbufnat fratelui său.

– Poate că este, răspunse Andrei, îngîndurat.

– Mi-e teamă ca am tratat-o ca pe un cîine, recunoscu Petru, spre surpriza amîndurora, deoarece Marele Pescar nu prea obişnuia să se scuze.

Andrei mai rămase un timp pe gînduri, iar Petru, aşteptînd ceva mai reconfortant decît tăcerea fratelui său, adăugă:

– Doar n-o să stea o veşnicie supărată pe mine!

– Dacă speri să vină la tine dînd din coadă şi să-ţi lingă mîinile, atunci va trebui să aştepţi mult şi bine.

– Aş vrea să mă împac cu ea înainte de a pleca, murmură Petru, mai mult pentru sine. Vom lipsi toată vara şi s-ar putea să n-o mai găsim la întoarcere. Nu se ştie ce are de gînd. S-ar putea să n-o mai văd niciodată.

– Ah, n-avea grijă, o s-o vezi în fiecare zi, Simon Andrei nu-i spusese încă pe noul său nume. Ester va veni cu noi.

– Ce? se răsti Petru. Cu noi? Imposibil! Cine ţi-a spus asta?

– Hanna. Ester va avea grijă de copiii bolnavi şi de mamele lor.

– Dar – izbucni din nou Petru – nu putem permite aşa ceva! Această fată.. ei bine, nu mai e chiar o fată, Andrei. E o femeie atrăgătoare. . poate prea atrăgătoare ca să fie expusă în tot felul de jigniri şi grosolănii! În gloata asta sînt oameni foarte vulgari! Dacă va fi ca vara trecută, vom întîmpina destule incidente neplăcute, fără să mai avem şi grija Esterei. Cugetă cîteva clipe, apoi întrebă: De fapt, cine i-a băgat ideea ta nebunească în cap?

– Chiar Stăpînul, răspunse îndată Andrei

– L-a întrebat ea dacă ar putea să-l însoţească?

– Nu, asta a fost chiar ideea lui. El i-a propus

Petru trase adînc aer în piept şi începu să pufăie, clătinînd din cap buimăcit.

– Stăpînul nostru face unele lucruri foarte ciudate, Andrei

– Toţi am observat asta, spuse fratele său, încuviinţînd din cap. Dar... cu toate acestea, orice face, este...

– Ştiu, ştiu! interveni Petru bătîndu-l pe umăr. Orice face el este bine! .. Dar cum crezi că această drăgălaşă creatură va putea sta toată vara laolaltă cu o duzină de bărbaţi?

Andrei îi aruncă un zîmbet şiret şi remarcă sec că în orice caz va fi mai bine decît dacă ar sta toată vara cu numai unul din ei, o observaţie la care fratele său, ofensat, ridică din umeri şi părăsi brusc încăperea.

Burlacul cu vorba blajină, care nu intenţionase să-l jignească cu observaţia sa maliţioasă, privi lung în urma lui şi chicoti „Aşa deci, asta îl frămîntă pe Simon, cugetă el. Ester a devenit importantă pentru el Pare tot mai sensibil faţă de acest subiect. Ia te uită! Cine ar fi crezut una ca asta?"

Hanna tocmai se întorcea din bucătărie. Acolo fusese linişte un timp. Începu să deretice cu rîvna-i cunoscută.

– Mă întreb dacă Simon nu s-a îndrăgostit de Ester, spuse ea, curăţînd atentă firimiturile

– De ce nu? replică Andrei degajat Nouă tuturor ne place de ea.

Hanna îşi ţuguie buzele. Apoi, hotărînd să adopte o strategie mai fructuoasă, zîmbi şi, pe un ton confidenţial, spuse mieros:

– Tu ştii, Andrei, că eu nu mă voi amesteca în povestea asta

Andrei dădu din cap în semn că e de acord

– Asta a fost întotdeauna tactica ta, răspunse el, pentru că te scuteşte de necazuri, nu-i aşa?

Hanna nu mai făcu nici un comentariu, deşi prin uşa întredeschisă a bucătăriei se mai auziră un timp exclamaţii şi pufăituri.

De mai multe generaţii devenise un obicei ca prinţul Arimateii să respecte postul şi să participe la Săptămîna Pascală în Oraşul Sfînt

Acest eveniment anual, care iniţial comemora eliberarea evreilor din robia lor în Egipt, evoluase treptat de la reeditarea ridigă şi solemnă a miraculoasei eliberări, căpătînd cu timpul multe caracteristici atractive. dar nesemnificative. Era Săptă-

mîna Întoarcerii Acasă pentru toți evreii care o puteau face. În Orașul Sfînt veneau cu sutele de la mari distanțe și de pe meleaguri străine, aducînd cu ei tot soiul de mărfuri. Lungi caravane, încărcate cu alimente exotice, condimente, pietre prețioase și țesături costisitoare, își instalau taberele în vecinătatea dealurilor. Rapsozi, magicieni, actori, acrobați, ghicitori, prezicători, vînzători de ierburi medicinale se înșirau pe străzile înguste ale orașului, alcătuind un furnicar în continuă fierbere. Noaptea Pascală se comemora încă în mod solemn, în tăcere și reculegere în căminele evreiești slab luminate. Dar în locul unui ceremonial auster, așa cum s-ar fi cuvenit, Săptămîna Pascală devenise un carnaval pentru tot mai mulți vizitatori.

Tînărul prinț Iosif al Arimateii aștepta întotdeauna cu bucurie acest pelerinaj care avea loc primăvara. Tinutul era minunat. Chiar dacă știa că la destinație nu-l așteptau cine știe ce plăceri, Iosif se simțea răsplătit de călătoria în sine, care era încîntătoare. El călătorea în stilul și cu pompa cuvenită avuției și poziției sale, în compania unui grup de tineri prieteni și cu o impresionantă suită de slugi.

După părerea lui Iosif, Ierusalimul era un oraș fermecător. Generații de strămoși se remarcaseră făurind istoria sa, lăsînd mărturii elocvente, ca de pildă inscripțiile de pe masivele lor morminte din „Grădina Sepulcrală" Va veni și ziua cînd însuși Iosif li se va alătura acolo. Propriul său mormînt, temeinic plănuit, se afla chiar în stadiu de construcție și avea să fie terminat la sfîrșitul verii Nu era deloc grăbit să-l ocupe, pentru că viața merita s-o trăiești, dar era o mîngîiere să știi că, atunci cînd îți va suna ceasul, acest loc familiar va fi gata să-l primească.

Avea și mulți prieteni influenți în Ierusalim, care-l așteptau cu plăcere. Chiar și ursuzul Procurator Pontiu Pilat îl servea cu prăjituri și vin cînd venea să-i prezinte omagiile la „Insula Romană" și-l alinta spunîndu-i „Iosi"

Obișnuia să facă și o vizită la ambasada galileeană, deși

acest lucru era mai puțin pe placul său De regulă, toate problemele interne care implicau principatul Arimateii îi reveneau tetrarhului Iosif era bucuros că recurgea foarte rar la serviciile lui, deoarece nu-l simpatiza și, mai ales, nu avea încredere în el. Un alt motiv pentru care îi displăcea să viziteze ambasada era că aici o întîlnea invariabil pe neruşinata, înzorzonata şi excesiv de boita Salomeea, pe care o detesta. Odată fusese obligat să petreacă o oră nefericită cu mama ei, a cărei reputație era atît de compromisă încît a fi prieten cu ea însemna o invitație la scandal.

Acum el plecase din Ierusalim şi se afla în drum spre casă. În noaptea aceasta avea să întrerupă călătoria, ca de obicei, şi să-şi instaleze tabăra la întretăierea drumurilor, în apropiere de localitatea Hammath.

Dimineața, în ziua următoare, tabăra prințului a fost trezită de o mare hărmălaie şi forfotă pe drum. O imensă mulțime se grăbea spre o pajiște, la o depărtare nu mai mare de vreo cincizeci de iarzi. Întrebările puse în stînga şi-n dreapta relevară faptul că Tîmplarul Nazarinean avea să apară în curînd.

Iritați de ivirea acestei gloate, prietenii lui Iosif insistară pe lîngă el să strîngă în grabă tabăra şi să-şi amîne gustarea pînă cînd vor ajunge într-un loc mai liniştit, dincolo de drumul mare. Dar el nu găsi cu cale să părăsească locul.

– De fapt, eu aş vrea să-l mai văd o dată, declară prințul. Trebuie să fie ceva mai mult decît un saltimbanc, altfel oamenii n-ar continua să alerge după el.

Amintindu-şi cu jenă de primirea rece ce li se făcuse cu cîteva luni în urmă de auditoriul lui Iisus, prietenii îl sfătuiră insistent pe Iosif să nu mai rişte un nou afront, dar el nu cedă şi îi anunță că are intenția să se ducă singur printre oameni dacă nimeni nu vrea să-l însoțească, ceea ce şi făcu.

Gloata se potoli cînd Nazarineanul apăru pe un mic dîmb unde fusese amenajat un spațiu şi începu să vorbească imediat cu glasul lui blînd, intim, dar care străbătea pînă departe, impunînd liniște deplină şi atenție

Astăzi, spunea el, vrea să le vorbească despre viața veșnică. Cetățenii Împărăției lui nu trebuie să aștepte moartea pentru a cunoaște fericirea și pacea. „Noi sîntem cu toții fii Domnului, continuă el. Deși încă nu ne este clar ce vom deveni, putem fi siguri că atunci cînd Îl vom vedea, și-L vom cunoaște așa cum e El, vom constata că sîntem asemenea Lui. Dar sîntem cu adevărat copiii lui Dumnezeu? Cine sînt az copiii Lui? Pentru a cunoaște acest lucru trebuie să faci parte din Împărăția Lui, iar această Împărăție există, este aici, este a voastră.. ! Cere și ți se va da! Caută și vei afla! Care părinte dintre voi îi va da o piatră copilului său dacă îi va cere pîine? Și dacă voi, așa egoiști și nepăsători cum sînteți, îi răsplătiți cu daruri pe copiii voștri, Tatăl nostru din Ceruri le va da cu mult mai mult celor ce-i cer și va coborî asupra lor binecuvîntarea Sa!" Aceasta era viața veșnică ce începea acum, aici; pentru tine, pentru toți!

După ce Iisus coborî de pe dîmbul pe care se urcase, Petru făcu semn cu mîna celui mai apropiat dintre purtătorii de bolnavi. Ziua miracolelor începuse.

Iosif își croia drum prin mulțime pentru a ajunge cît mai în față. Cea mai mare parte a oamenilor se dădea la o parte să-i facă loc, poate din cauza veșmintelor sale și a ținutei princiare. Acum era doar la cîteva picioare distanță de locul în care se petreceau straniile fapte ale Nazarineanului

Nu, aceasta nu era o înșelăciune! Era poate de conceput ca omul cu fața suptă care tocmai se ridica de pe targă, cu lacrimi de recunoștință și cu scîncete de uimire, să fi convenit cu Tîmplarul să organizeze această scenă dramatică, dar era absurd să crezi că pruncul din brațele acelei mame tinere răsuflate, cu părul vîlvoi, să se fi pretat unei conspirații pentru a înșela publicul!

Inima lui Iosif bătea cu putere, gîtlejul i se uscase. Simțea trupurile încinse ale celor din jur care se îmbulzeau și-l înghionteau din toate părțile, dar rămînea nepăsător la aceste

contacte pe care în alte împrejurări, le-ar fi socotit intolerabile. Într-adevăr, deşi departe de a fi la largul său în mijlocul acestor oameni de rînd, prinţul se simţi oarecum înrudit cu ei. Tîmplarul spusese că toţi erau copiii lui Dumnezeu şi pentru moment Iosif crezu acest lucru.

Sudoarea brobonise fruntea palidă a Tîmplarului. Se vedea că este peste măsură de obosit Uriaşul galilean aflat alături de el menţinea la distanţă procesiunea suferinzilor care implorau atenţia şi le cerea calm, dar ferm să mai aibă răbdare, pentru că Stăpînul se odihneşte. Cu aceasta, Iisus şi micul său grup părăsiră mulţimea şi se îndreptară spre drumul mare Iosif porni şi el îndată în urma lor.

După o bucată de drum, spre surprinderea lui Iosif, Tîmplarul se opri şi păru că-l aşteaptă. Arăta atît de ostenit, încît îi tremura capul, dar îl întîmpină pe prinţ cu un surîs binevoitor.

– Învăţătorule, spuse Iosif ezitînd, ce trebuie să fac pentru a avea această viaţă veşnică?

Petru se încruntă, pentru că îl recunoscu îndată pe prinţul Arimateii. Aşa deci, prinţul dorea o viaţă veşnică, în condiţii speciale, stabilite anume pentru prinţi!

– Cred, prietene, că ai fost crescut să cunoşti legile, spuse Iisus cu blîndeţe.

– Da, Învăţătorule, e adevărat, răspunse Iosif, şi am respectat legile din copilărie, am învăţat să-l iubesc pe Dumnezeu din adîncul sufletului meu şi cu toată puterea.

– Continuă, prietene, îl îndemnă Iisus, dar mai există încă o poruncă şi aceasta glăsuieşte să-ţi iubeşti aproapele ca pe tine însuţi . Azi ai întrezărit doar Împărăţia şi vei putea avea parte de ea, dar va fi mai greu pentru tine decît pentru aceşti sărmani Pentru bogaţi nu e uşor să intre în Împărăţie. Viaţa lor este prea încărcată cu tot felul de lucruri!

Cu capul plecat, Iosif încuviinţă fără tragere de inimă şi nu mai spuse nimic.

– Dacă vrei să faci parte din Împărăţia mea, prietene,

renunță la avuțiile tale; scapă de ele! Dă-le săracilor! . Și atunci vino și urmează-mă!

Toți ceilalți așteptară îndelung ca prințul să vorbească, dar el nu mai avea nimic de adăugat. Cu capul mereu plecat, se întoarse îngîndurat și se depărtă. Iisus mai făcu și el cîțiva pași, vrînd parcă să-l rețină, dar îl urmări trist cu privirea pînă ce acesta dispăru. Nici unul din cei de față nu avu nevoie să i se spună că Stăpînul lor este trist.

După un timp, Iisus se întoarse spre ei, făcîndu-le semn că vor porni spre Cana. Petru mergea alături de el. Petru nu era numai dezamăgit, ci și rănit.

– Stăpîne, spuse el gînditor, noi am renunțat la tot ca să te urmăm.

– Da, Petre, răspunse Iisus abătut. Știu, și pentru asta veți fi răsplătiți.

Bătrînul Bartolomeu, care trudea în urma lor împreună cu Andrei, se opri și-i spuse:

– Andi, iată că pentru prima oară prințul cere și el ceva ce nu poate avea: un loc în Împărăția Stăpînului nostru!

Contrar așteptărilor lui Petru, Ester nu se alătură grupului ind aceștia se opriră la Betsaida, în drum spre Hammath.

El se îndoia că e înțelept ca ea să-l însoțească, dar acum, ă se propusese să facă astfel, era nerăbdător s-o vadă. Pe măsură ce se apropiau de colțul străzii pe care se afla casa Hannei, urmați de mulțimea ce ocupase deja întreaga piață din Capernaum, ochii lui scrutau îndelung strada. El nu știa că primise instrucțiuni să nu plece spre Cana decît a doua zi.

În dimineața următoare, după ce își luă rămas bun de la Hanna, care vărsă cîteva lacrimi, fata porni la drum, dar nu singură, pentru că procesiunea care trecuse prin mica localitate Betsaida în tot cursul zilei de ieri continua să se scurgă, luînd direcția către miazăzi.

Ajungînd pe cîmpia întinsă aflată la o jumătate de milă de

Cana, Ester nu se strădui să se alăture grupului care-l urma pe Stăpîn, mulțumindu-se să facă parte dintr-o masă de oameni ce sporea cu fiecare oră; își îndreptă atenția spre femeile istovite care-și purtau copiii bolnavi în brațe.

Nu era o misiune ușoară. Ester văzuse adesea sărăcia și mizeria, dar niciodată atît de aproape și nici nu simțise vreo răspundere pentru alinarea acestora. Își închipuia că sărmanii și nevoiașii nutresc sentimente reciproce de înțelegere și compătimire, cel puțin așa credea că trebuie să fie, însă experiența ei prezentă o dezamăgi. Era recunoscută indiferența bogaților față de starea de plîns a săracilor, dar acum vedea bine că nici săracii nu dovedeau respect și înțelegere unul față de celălalt Femeia cu care încercase să se împrietenească nu părea dispusă să coopereze Ei doreau hrană și adăpost, și le voiau acum, și înaintea tuturor Se înfuriau dacă le cereai să-și aștepte rîndul Fiecare din suferinzii gloatei gîndea că situația lui necesită o atenție imediată.

La început, fata fusese indignată. Cînd rugase cîteva femei s-o însoțească în sat unde ceruse ici și colo unor gospodine, nu foarte prietenoase, cîteva turte, lapte de capră sau smochine uscate, acestea se împotriviseră. Iar femeile pe care le rugase să aibă grijă de copii în absența mamelor socoteau că nu pot face un lucru impus. Cînd se întoarse apoi cu provizii pentru ele, majoritatea s-au luat la harță cînd a fost vorba de împărțirea hranei. Era o situație descurajantă.

Ajunsă la capătul răbdării, Ester țipă să se facă liniște și le spuse:

– Nu sînt plătită să vă ajut, să știți! Nu fac toate astea pentru că îmi place... Încetați cu gîlceava acum și ascultați-l pe Stăpîn! Ele se încruntară, dar își întoarseră fața spre el, pretinzînd că-l ascultă.

Uneori, sensibila fată se minuna de răbdarea lui Iisus cînd îl auzea pledînd pentru bunăvoință și îngăduință între oameni, pentru ducerea poverilor altora, pentru împărțirea bunurilor

între ei, în timp ce nedemnii săi ascultători, care veniseră doar din dorința de senzațional, se călcau în picioare și se înghionteau sălbatic pentru a se făli apoi, fiecare, că el fusese primul martor al cutărui miracol.

Era târziu în după-amiaza celei de-a patra zile a misiunii lor în Cana, când Marele Pescar veni pe neașteptate în apărarea ei, chiar în momentul în care Ester era profund descurajată și gata să admită că eșuase în misiunea ei. Doar promisiunea pe care o făcuse Stăpânului o oprise să nu dea bir cu fugiții.

Petru hotărîse să păstreze distanța față de ea, adică exact împotriva înclinației lui, pentru că fata se afla permanent în gîndurile sale Astăzi mai zăbovise nehotărît, întrucît mulțimea se împrăștia, iar Stăpînul împreună cu ceilalți din grup începuse să urce colina pentru a instala tabăra la adăpostul unui pîlc de salcîmi Un timp, el rătăci la întîmplare, fără vreo țintă, printre tărgile cu bolnavi care sosiseră mai tîrziu și așteptau să fie transportați pentru a înnopta într-un loc mai ferit. Ici și colo, el se oprea cu cuvinte de alinare și încurajare. Greu de presupus că Stăpînul se va putea ocupa de ei toți a doua zi, și îi ruga să încerce să aibă răbdare.

În timp ce se apropia de corturile instalate pentru mamele cu copii bolnavi, inima începu să-i tresalte de emoție. Părea că terminaseră cina, pentru că nu se zărea nimeni, iar Ester, care își încheiase îndatoririle. stătea deoparte pe un scăunel, într-o atitudine care trăda imensa oboseală și descurajare.

La apropierea lui, fata înălță capul și se ridică să-l întîmpine cu un zîmbet îngîndurat, ceea ce-l făcu să îngîne cu glas tremurat, dar în care se simțea o profundă afecțiune:

– Cum merg treburile pe aici și cum te descurci? Te sîciie mult oamenii ăștia?

În loc de răspuns, ea clătină din cap cu amărăciune, ca și cînd ar fi vrut să spună că nu există cuvinte care să exprime situația ei, dar îl întrebă:

– Simon, ai timp să discutăm ceva împreună? Niciodată

înainte ea nu-i spusese pe nume şi acest semn deschis de prietenie îl mişcă profund Îi plăcea că-i spusese pe nume şi, deşi noul său apelativ se mai învechise puţin, singularizîndu-l într-un anume fel, pe moment el se simţi mai în largul său ca Simon, oarecum uşurat temporar de greaua răspundere ce-i revenea unei „Stînci"

– Desigur, îi răspunse el liniştit; sau te-aş putea duce la Stăpînul nostru, dacă ai necazuri.

– Stăpînul nostru are şi aşa destul de îndurat, dar lasă-mă să-ţi spun ţie, Simon, ce mă apasă. Poate tu mă poţi ajuta.

– Hai să mergem atunci într-un loc mai liniştit, unde să putem discuta în tihnă.

O luară încet pe poteca şerpuită care ducea spre tabăra instalată pentru Iisus Simon în urma ei, cu mersul lui apăsat, era fascinat de uşurinţa şi graţia siluetei suple a tinerei Cît timp urcară panta, nu-şi spuseră nimic. Nu vorbiră nimic pînă ajunseră pe o lespede calcaroasă ieşită din coasta dealului, de unde se deschidea o privelişte asupra văii supraaglomerate Fiecare drum şi fiecare potecă era plină cu pelerini care se întorceau greoi spre taberele lor de pe dealuri

Odată ajunşi pe platou şi stînd alături de fata care-i bîntuise fără voia lui gîndurile şi îi tulburase somnul multor nopţi, Marele Pescar nu era sigur cum – sau dacă – să rupă tăcerea Ester îi veni prompt în ajutor.

Întorcîndu-se către el, declară impetuos:

– Necazul este, Simon, că toţi par atît de deznădăjduiţi atît de vrednici de milă, dar pe de altă parte, cînd îi văd cît sînt de grosolani, de nemernici unul cu altul, îmi pierd orice speranţă!

– Da, aşa este, încuviinţă Simon, dar bănuiesc că trebuie să avem puţină îngăduinţă faţă de ei. O femeie care poartă cu ea durerea unui copil orb sau schilod – şi care are acum şansa să-l vadă însănătoşit – este disperată. E în stare să mintă, să fure şi să lupte aprig ca să ajungă înaintea altora pentru hrana şi vindecarea lui Conduita lor este deplorabilă, dar de înţeles

– Ai multă răbdare, Simon, murmură Ester

– Nu, draga mea, mărturisi el Dacă pare că sînt răbdător este pentru că-l văd pe Stăpînul nostru compătimindu-i Am învățat de la el să-mi țin gura şi să-mi păstrez calmul Şi, crede-mă, nu mi-e deloc uşor.

– Poate că şi eu aş putea învăța să fiu mai îngăduitoare dacă din toate astea ar ieşi ceva cît de cît bun.

– El le vindecă bolile, Ester, şi sigur că asta e ceva!

– Ştiu, recunoscu ea neputincioasă El deschide ochii copiilor orbi ca ei să poată vedea; dar ce să vadă decît răutate şi lăcomie!

Accesul de indignare înăbuşit pînă acum izbucnise nestăvilit, însoțit de şiroaie de lacrimi care se rostogoleau pe obrajii ei îmbujorați. Descumpănit în fața acestei explozii, Simon încercă să-i potolească năvalnica pornire, contrazicînd-o cu blîndețe, dar în zadar, pentru că glasul ei înecat de suspine continua cu aceeaşi înverşunare.

– Iată cu ce s-a ales el din toate astea, strigă ea furioasă. El stă aici zi de zi, istovindu-se să le vorbească despre bunătate şi dragostea unuia față de celălalt, să trăiască în pace unul cu altul.

– Cred că unii dintre ei încearcă, spuse Simon

– Doar cîțiva, poate, dar nu destui, insistă Ester. Inima mea sîngerează pentru el, Simon! El trebuie să fie cumplit de amăgit! Dacă ar fi un om obişnuit, care-şi face iluzii deşarte crezînd că el poate salva întreaga lume învățîndu-i pe oameni să fie milostivi şi generoşi, nimeni n-ar da atenție fantasmoriilor lui, dar. Iisus are în mîinile lui putere dumnezeiască; El a dovedit-o mereu şi mereu! Eu cred cu adevărat că el poate salva lumea.. sau să termine cu ea, dacă aşa vrea el, dar nu în felul acesta!

– Atunci cum? întrebă Simon grav

– L-am auzit pe Ioan Botezătorul vorbind despre Cel Mare Atotputernic care va veni să distrugă lumea şi să ia totul de

la început cu oameni mai buni. El va străbate pământurile şi mările, va dărîma temple şi tronuri, îi va umili pe cei bogaţi şi îi va elibera pe cei săraci şi va netezi calea pentru toţi oamenii. Poate există o oarecare speranţă pentru un asemenea plan! Iisus are puterea s-o facă, dacă vrea. . Dar cum speră el să salveze lumea pledînd în faţa acestor ţărani înfometaţi şi desculţi din Galileea. ! Spune-mi, Simon! Tu eşti dăruit cu o mare credinţă; ei îţi spun „Petros" acum Tu crezi sincer că există o speranţă pentru Împărăţia de dragoste a lui Iisus? Lungile ei gene grele de lacrimi se ridicară încet Îl privi cu o încredere copilărească şi spuse cu glas tremurător: Voi încerca să cred şi eu dacă tu îmi ceri!

Discuţia se dovedi cel mai critic moment din viaţa Marelui Pescar. Pe măsură ce privea în ochii întrebători ai fetei, el simţi cum dobîndeşte prestanţă şi demnitate Oricare ar fi fost gîndurile lui nebuneşti în legătură cu ea, orbirea şi dorinţa lui, Ester devenise sub ochii lui o fiică vrednică de încredere.

Îşi lăsă mîna lui mare pe mîna ei delicată şi-i spuse blînd.

– Copilă dragă, eu cred că Iisus este Salvatorul lumii! După o pauză, continuă, măsurîndu-şi cuvintele: În privinţa acestor sărmani nu mulţi dintre cei puternici vor fi chemaţi în slujba Stăpînului nostru. El nu face apel la cei puternici pentru că ei au făcut lumea aşa cum este ea. El nu se aşteaptă să schimbe lumea astăzi într-o grădină, dar seamănă sămînţa Noi trebuie să avem răbdare. . şi credinţă în El!

– Foarte bine, Petros, voi fi răbdătoare şi voi avea credinţă! Mergem acum?

Făcură drumul de întoarcere în linişte. În faţa corturilor, Ester şopti:

– În seara asta, Petros, ai făcut mult pentru mine

– Iar tu, copila mea, mi-ai dat tărie, spuse Petru.

În după-amiaza următoare, ca o confirmare a celor spuse de Petru în legătură cu credinţa Stăpînului lor în omul de rînd şi a valorii sale în ochii lui, el le spuse o poveste despre un

rege care plănuise un mare ospăț de nuntă pentru feciorul său, prinț, la care invitase pe oameni cei mai bogați și de vază de pe pămînturile sale și din vecinătate. Nobilimea invitată se scuză, invocînd motive neîntemeiate, și nu dădu urmare invitației. Atunci regele își trimise slugile în vecinătăți să-i găsească oaspeți la nuntă..

După ce lumea se împrăștiase, Petru se opri la cortul Esterei pentru a-i spune cîteva cuvinte de încurajare.

– I-ai spus Stăpînului despre discuția noastră de aseară? întrebă ea.

Petru încuviință dînd din cap și zîmbi.

– Cred că te gîndești încă la parabola lui despre ospățul regelui și oaspeții aduși de pe drumuri.. Nu, nu i-am spus nimic despre discuția noastră N-a fost nevoie. El știa despre ea fără să-i fi spus.

– Vrei să spui că Iisus știe. . fără să audă. . ceea ce spunem și gîndim? întrebă Ester buimăcită.

– Mă tem că da, răspunse Petru. Există multe dovezi în acest sens. Îi zîmbi și, adăugă: Eu știu întotdeauna cînd nu este de acord cu ceea ce gîndesc. Nu mă dojenește, dar îmi spune „Simon"

Ester chicoti puțin și spuse că ea nu mai auzise vreodată ceva atît de ciudat

– Și astăzi cine ești? „Simon" sau „Petru"?

– Azi sînt Petru, răspunse el zîmbind

Această discuție a constituit începutul unei camaraderii care avea să însemne mult pentru amîndoi Atitudinea Marelui Pescar față de fată era acum strict paternă și protectoare, deși uneori avea și accente posesive stînjenitoare. El putea fi gelos ca un îndrăgostit

Într-una din după-amieze – cu o zi înainte de plecarea lor din Cana, Filip o rugă pe Ester să-l însoțească la vîrstnica lui mamă Bătrîna stătea închisă în camera ei și se simțea însingurată, neavînd decît foarte rari și puțini vizitatori

– Necazul este, spunea el, că mama mea nu a învățat niciodată și nu are curajul să vorbească în aramaică. Și pentru că nu poate vorbi cu vecinii, ei nu vin s-o vadă. Cred că vederea ta i-ar face bine, chiar dacă ți se va părea greu să legi două vorbe cu ea.

– Ea ce limbă vorbește, Filip? întrebă Ester în timp ce se apropiau de căsuță.

– Noi sîntem macedoneni.

Ester bănuia că Filip îi povestise mamei sale că va veni cu cineva să-i mai țină de urît, pentru că fiica văduvei care le deschise ușa le zîmbi imediat, părînd că-i așteaptă. Era evident că bătrîna se pregătise de vizită pentru că stătea în vîrful patului, sprijinită în perne. Cînd Ester trase un scaun lîngă patul ei și o bătu ușor pe mîna firavă, femeie îi răspunse cu zîmbete de bun venit și clătină viguros capul ei sur

– Eu . nu. vorbesc limba ta, spuse femeia cu pauze și poticneli

– Atunci vom vorbi pe limba ta, măicuță, spuse Ester într-o greacă curgătoare Nici eu nu sînt sigură mereu pe aramaica mea.

Mama lui Filip îi apucă amîndouă mîinile într-ale sale și strigă:

– Fii binecuvîntată, copila mea!

Sora lui rîse fericită și își trase și ea un scaun mai aproape. Uluit și nevenindu-i să-și creadă urechilor, Filip se așeză de partea cealaltă a patului, privind cum Ester și extaziata lui mamă discutau prietenește. La prima pauză în conversația lor, el interveni și întrebă:

– De ce nu mi-ai spus că știi greaca?

– Pentru că nu m-ai întrebat niciodată, răspunse Ester, ceea ce-i făcu pe toți să rîdă.

– Dar tu nu ești grecoaică, spuse Filip, deodată serios Cum ai învățat să vorbești atît de bine?

– E o poveste lungă, Filip, mult prea lungă ca să ți-o spun acum și, de altfel, trebuie să plecăm.

– Te rog, Ester, spune-mi doar atît: tu şi Stăpînul nostru vă vorbiţi greceşte unul cu altul? El pare să cunoască această limbă.

Ester se ridică să plece, bătînd încă o dată uşor cu palma ei mîna descărnată a bătrînei. Observînd că Filip se întristase, ea îi şopti la ureche:

– Stăpînul nostru ştie totul despre orice, Filip!

Pe drumul de întoarcere pe platou, unde sute de oameni, conştienţi că întrunirea se terminase, se pregăteau să plece pe la casele lor, Filip i-a mai pus multe întrebări cu privire la originea ei, dar nu reuşi să afle decît ceva foarte vag. Absorbiţi în discuţie, pe măsură ce înaintau prin mulţimea care părăsea platoul, nici unul din ei nu observase că Petru se afla imediat în spatele lor. Filip tocmai spusese ceva şi se întorceau să-l salute. Marele Pescar privea încruntat.

– Ester vorbeşte greceşte! explică Filip cu sinceră uimire, crezînd că Petru va fi plăcut impresionat, dar nu obţinu efectul scontat. El era supărat şi nu se sinchisea să-şi ascundă starea de spirit.

– Hmm! mormăi el. Acum poţi să te bucuri, Filip, dar să ştii că limba noastră e foarte bună pentru mine şi-mi ajunge!

Nu se prea putea da un răspuns la o asemenea ieşire. Buimăciţi o clipă de neaşteptata grosolănie a Marelui Pescar şi privind de parcă ar fi fost pălmuiţi pe nedrept, Filip şi Ester se priviră stînjeniţi şi se îndepărtară.

Petru, muşcîndu-şi buzele de furie, îi urmări un timp, văzu cum se despărţeau în faţa micului cort al Esterei şi o porni încet în urce dealul. La o piatră de hotar aflată la marginea drumului, el se opri, se aşeză trecîndu-şi degetele prin părul stufos şi se întristă amarnic.

A doua zi dimineaţă, devreme, tabăra fu strînsă şi porniră la drum cu Petru în fruntea tuturor. Ioan îl întrebă pe Iacob:

– Crezi că l-a jignit cineva?

– Cred mai curînd că el a jignit pe cineva, răspunse fratele lui prompt.

– Hai să-l prindem din urmă, sugeră Ioan, şi să-l facem să-şi descarce sufletul.

– N-ai decît, dacă vrei, spuse Iacob. El se întoarse şi-l chemă pe Filip, care hoinărea în urma lor. Filip, n-ai vrea să mergi cu Ionică înainte şi să vezi ce-l supără pe Petru?

– Nu eu, murmură Filip. Eu nu vreau să ştiu.

– Lăsaţi-l singur, îi sfătui Andrei Îşi va reveni el, indiferent de ceea ce-l supără. Dacă ar fi avut nevoie de ajutor, Stăpînul ar fi fost îndată alături de el.

Instinctiv, ei se întoarseră şi priviră în spate. Mult în urma lor îl văzură pe Iisus între Ester şı Bartolomeu, cu tînărul Tadeu puţin înaintea lor, împingînd un cărucior în care se aflau corturile lui Ester şi uneltele trebuincioase

– De unde a făcut ea rost de corturile astea, întrebă Filip?

– Simon le-a cumpărat, spuse Andrei, cu ceva din banii pe care bătrînul Manasse i-a plătit pentru „Rahela“ Mare parte din ei i-a dat Hannei. Lungul discurs al lui Andrei era o noutate pentru ei şi îl ascultau cu atenţie. Fratele meu are şı momentele lui ciudate, dar nu e rău intenţionat.

– Hai, Ionică, spuse Filip deodată, hai să-l prindem din urmă.

– Vin eu cu tine, Filip, interveni Iacob şi iuţiră paşii

– Sînt băieţi buni, remarcă Andrei.

– Ştii cumva cît a luat pe „Rahela“? întrebă Iuda.

– Da, spuse Andrei, pe un ton tăios.

Un timp merseră împreună în tăcere, fără ca vreunul să mai scoată o vorbă.

– Bănuiesc că bătrînul Manasse va veni să ne cînte, spuse Iuda.

– În tinereţe era cantor la sinagogă, spuse Andrei îngîndurat Avea o voce excelentă.

Sute de oameni urmau grupul ajuns acum la Nain, unde avea să zăbovească timp de o zi În după-amiaza aceea, o

mare de oameni se adunase pe pajiștea din sat să-l asculte pe Iisus. Pe cînd el se pregătea să le vorbească, un om subțirel, între două vîrste, ridică brațul vînturîncu-l în fața oamenilor și strigă răstit:

– Bunule Stăpîn, te-am auzit rostind o parabolă în Cana despre ospățul unui rege la care bogații au refuzat să meargă și au fost aduși în locul lor săracii. Vocea lui aspră deveni stridentă pînă ce gloata amuți. Îți împărtășesc părerea, continuă el Ar fi timpul ca și săracii care sînt mai mulți decît bogătanii trufași să stea la masa regelui! Aș vrea să mai spui o dată povestea asta și acestor sclavi din Nain care trudesc irosindu-și viețile pentru o simbrie de mizerie ca să-l țină în lux pe bătrînul avar Simeon Ben-Edom

Cînd lungul discurs incitator luă sfîrșit un murmur prelung se ridică din mulțime Se vedea bine că populația din Nain îl considera pe vorbitor un scandalagiu, dar făcură liniște, întrebîndu-se ce va răspunde Iisus. Petru înaintă cîțiva pași, încruntîndu-se în fața acestui orator neobrăzat care-și luase libertatea să vorbească. Stăpînul îi puse o mînă pe brațul încordat și, pe un ton prietenos, îl obligă pe inchizitorul său să pună din nou parabola cu ospățul regelui și cum sărmanii de pe drumuri și răspîntii fuseseră chemați în locul bogaților.

Parabola căpătase însă o nouă variantă de cînd fusese povestită în Cana și Iisus continuă: „Regele, spunea el, a vrut într-adevăr să-i primească în frumoasa sală a ospățului pe cei sărăntoci, dar el a ținut ca ei să arate cît mai respectabil posibil Le ordonă deci slugilor să dea fiecărui oaspete cîte un veșmînt curat și potrivit pentru a-l purta la cină Dar un om cîrcotaș, vrînd să-și arate disprețul față de rege, de palat și de ospățul său, refuză veșmîntul care-i fusese dat pentru a-și acoperi zdrențele jegoase și le spuse: „Ei mi-au cerut să vin așa cum sînt“, mormăi el, așa că trebuie să mă ia așa cum sînt, iar de nu, să mă dea afară.. Și l-au dat afară“

Lumea era încîntată, rîdea și se veselea. Cînd adunarea

luă sfîrşit, Petru, care nu vorbise cu Ester din ziua precedentă, se întoarse către ea cu un zîmbet deschis

– Mulţi sînt chemaţi, dar puţin sînt cei aleşi

Vestea că Iisus avea să vină în Ierihon ajunse înaintea lui, astfel că un mare auditoriu îl aştepta la sosire Era cea mai mare adunare pe care o văzuse el. În decurs de două săptămîni, peste cincisprezece mii de oameni din toată Samaria şi Iudeea şi alte valuri din Galileea se îndreptau spre un platou înverzit la miazănoapte de vechiul Ierihon. Acestea au fost zile memorabile pentru slujitorii Stăpînului. Uneori, cînd truda zilei se încheia, Petru o căuta pe Ester spre a o îmbărbăta şi a-i ţine tovărăşie. Deveniseră prieteni foarte apropiaţi. Într-o seară, pe cînd stăteau unul lîngă altul pe iarbă, într-un moment de acalmie, el i-a cerut să-i spună dacă greaca e o limbă grea de învăţat.

– Nu ţi se va părea aşa, răspunse Ester. N-ai vrea să te învăţ cîteva cuvinte, mai ales acum, că te numeşti Petros?

El îi zîmbi şi încuviinţă din cap.

– *Ge*! Pămînt. Spune şi tu, Petru, *ge*, îl îndemnă ea, bătînd pămîntul cu palma ei mică.

El repetă cuvîntul, apoi ea îşi atinse capul

– *Kephale*... Urmă apoi *kardia*, şi Ester arătă cu mîna spre inimă. Îi arătă cu degetul în înaltul cerului o stea strălucitoare: *Astron*. Şi acum, cum se spune cap? întrebă ea, ca un adevărat pedagog.

Petru nu-şi aminti însă imediat, dar îşi duse mîna la inimă, pentru că reţinuse cuvîntul grecesc corespunzător, şi păru bucuros de progresul făcut. Şi aşa începu să înveţe greaca, şi încă repede... O şopîrlă iscoditoare i se căţără pe sandaua ponosită şi el arătă spre ea.

– *Sauros*, spuse Ester.

– Care este cuvîntul pentru Dumnezeu? întrebă el.

– Care din ei? întrebă Ester nevinovat.

– Singurul, răspunse Petru grav

– *Theos,* veni răspunsul după o scurtă pauză.

Aşa îşi petreceau majoritatea serilor în timpul săptămînilor obositoare din împrejurimile Ierihonului. Petru, care nu cunoscuse vreodată un cuvînt dintr-o altă limbă, cu excepţia limbii sale – departe fiind de a o stăpîni şi pe aceasta cum se cuvine – era mîndru de progresele sale, iar Ester îl încuraja mereu. Nu trecu mult şi Marele Pescar începu să alcătuiască fraze din cuvinte greceşti. Fusese invidios pe Filip, iar acum începuse să-i vorbească în propria lui limbă, deşi uneori Filip rîdea şi îl corecta.

Vara înainta, cu toate că în briza dimineţii timpurii se simţea o uşoară adiere de toamnă. Veni apoi ziua intrării triumfale a lui Iisus în Ierihon, primirea entuziastă a mulţimii în delir pe străzile oraşului, memorabilul dejun la conacul în care Zaheu trăia într-o splendoare însingurată, disprețuit şi temut de concetăţenii săi. Drept urmare a acestei întrevederi, ticălosul Zaheu anunţă public intenţia sa de a restitui taxele împătrite pe care le storsese de la semenii lui.

În noaptea aceea, la tabăra lor de pe deal, Iisus le spuse că faptele verii se încheiaseră şi că mîine se vor întoarce la Capernaum. Cei doisprezece discipoli ai săi se arătară bucuroşi, dar surprinşi oarecum, pentru că mai era o lună întreagă pînă la începerea ploilor. Stăpînul părea dintr-o dată nerăbdător să se întoarcă la Capernaum şi ei hotărîră să nu-l mai întrebe asupra motivului. Ştiau bine că nu mai e cazul şi că aveau să-l urmeze oriunde ar hotărî el

CAPITOLUL XVII

Cea mai lungă săptămînă pe care a trăit-o Voldi vreodată se încheiase înainte ca Felix să vină la temniță. Supraviețuirea prieteniei lor părea îndoielnică.

A venit la închisoare o dată cu crepusculul Opaițul fusese aprins, iar Voldi stătea apatic pe patul său cînd auzi un schimb de cuvinte pe coridor

– Asta n-o să-i placă Prefectului, știi doar, se tînguia temnicerul.

– Ți s-a ordonat să nu lași pe nimeni să-l vadă pe arab? veni vocea iritată a lui Felix

– N. . nu tocmai, recunoscu temnicerul, dar dacă tatăl tău află, mă va pedepsi.

– Ei, atunci e mai bine să nu-i spui. Deschide ușa acum și pleacă! Am să rămîn aici vreo două ore.

Urmară alte tînguieli și proteste din partea paznicului, urmate de scîrțîitul metalic al cheii în vechea broască ruginită și Felix intră. Voldi sări în picioare și amîndoi se îmbrățișară în tăcere.

– Îmi pare rău că n-am cum să te scot afară, spuse Felix posomorît cînd se așezară. Trebuia să fi fost ceva foarte urgent ca să justifice călătoria ta pe teritoriul interzis. Evident, nu tetrarhul era obiectivul tău, pentru că știai foarbe bine că el se află la Ierusalim.

– Felix, tu trebuie să afli adevărul și sînt gata să-ți măr-

turisesc totul Iubita mea se află acolo şi aşteaptă veşti din partea mea Trebuie să ajung acolo neîntîrziat şi indiferent de consecinţe. Nu am reuşit, dar merită să mai încerc o dată.

– Iubita ta, spui? Faţa lui Felix se lumină deodată, cu un vădit interes. Oricine ar fi ea, ai dovedit un curaj nemaipomenit Trebuie să fie o fată cu totul deosebită. Eu n-am întîlnit pînă acum o fată care să merite să intru în temniţă pentru.. Dar, cum e prea tîrziu să mai încerci ceva, o să-mi spui mie acum ... Foarte bine: te ascult!

Lui Voldi îi trebui o oră bună pentru a istorisi toată povestea. La început încercă să explice, cu multe omisiuni intenţionate, cum şi de ce Fara, neasemuita fată cu sînge arabo-iudeu, se hotărîse să plece de una singură în Galileea Pe parcurs însă, cînd observă încruntarea lui Felix, Voldi reveni asupra amănuntelor omise şi-i povesti totul: tulburătorul jurămînt de răzbunare al Farei, călătoria ei temerară şi deghizările ei nu tocmai convingătoare, eşecul misiunii, refuzul ei de a se întoarce în Arabia. Cînd Voldi încheie istorisirea, privi atent în ochii isteţi ai romanului, aşteptînd un semn prietenesc de înţelegere sau încurajare.

Felix trase adînc aer în piept.

– Sînt înclinat să nu cred o vorbă din tot ce-ai spus tu, Voldi, dar povestea este mult prea fantastică pentru a putea fi inventată! Nimeni n-ar putea născoci o povestea ca asta! Fiica lui Antipa! Legămîntul de asasinare a tetrarhului Galileii! O fată de şaisprezece ani, singură şi care încă mai speră să-l ducă la îndeplinire. ! Ei bine, atunci ori e nebună, ori e cea mai vitează creatură din cîte au existat vreodată!

– Dacă ai vedea-o, n-ai crede că e nebună, spuse Voldi, ar cît priveşte vitejia, ea nu pune prea mare preţ pe viaţa ei. Fara e acum o femeie fără de ţară şi îi pasă prea puţin dacă trăieşte sau moare! Necazul este că ea ştie fără îndoială că nu-şi poate îndeplini angajamentul făcut şi s-a rupt cu bună-ştiinţă de Arabia.. Ştiu că mă iubeşte, Felix, şi mi-aş da bucuros viaţa pentru ea.. Te mai întrebi de ce am mai încercat?

Cu coatele sprijinite pe genunchi, Felix rămase pe gînduri, trecîndu-şi absent degetele prin părul cîrlionţat.

– Ei, şi atunci ce-i de făcut?

– E lesne de văzut că, în ce mă priveşte, eu nu pot face nimic în momentul de faţă, spuse Voldi privind descurajat, în juru-i Dacă i-aş putea trimite măcar o scrisoare în care să-i explic de ce nu mai pot veni, dar o scrisoare din partea mea ar fi interceptată şi ar putea duce la cercetări cu privire la intenţiile Farei în Galileea.

– Am găsit! declară Felix brusc. Scrie şi îi duc eu scrisoarea

Trecu un moment de tăcere pînă ce Voldi răspunse. Nu era firesc ca un arab sau un roman să-şi arate emoţia

– Eşti cu adevărat un prieten de încredere, Felix' Sper ca acest lucru să nu-ţi aducă neplăceri.

– Era şi timpul să mai dau şi eu de cîte un bucluc. O mică aventură nu mi-ar strica. Iar dacă fata asta merită, pe toţi zeii, orice risc!

– Ce va crede Prefectul despre tine?

– Se va supăra, îndrăznesc să spun, dar sînt sigur că dacă el ar fi în locul meu, ar face exact ce am eu de gînd să fac Prefectul, adăugă Felix cu mîndrie, este un tip foarte înţelept

În următoarea jumătate de oră discutară serios posibilele căi şi mijloace de abordare a problemei. Felix se întreba dacă apariţia unui străin în Betsaida, lesne de identificat ca roman, care vizitează o tînără femie a cărei prezenţă acolo n-a fost niciodată pe deplin explicată, nu ar stîrni o oarecare curiozitate stînjenitoare pentru el. În cele din urmă hotărîră ca Felix să ducă scrisoarea bătrînului saducheu David din Casa Zadok Voldi era convins că putea conta pe discreţia lui David şi că îi va preda mesajul Farei.

O săptămînă mai tîrziu, Felix se întorcea din călătorie Voldi scrută atent faţa prietenului său pe cînd acesta se strecura în celulă. Respiră uşurat cînd văzu că prietenul lui nu dădea nici un semn de nelinişte sau îngrijorare.

Felix dusese scrisoarea acasă la David, aşa cum plănuiseră. El spunea că a fost foarte impresionat de prestanţa şi judecata acestui om şi ar fi vrut să-i vorbească mai mult despre el şi ospitalitatea pe care i-o arătase.

– Dar... spune-mi despre Fara, îl imploră Voldi nerăbdător.

– Ea nu mai era acolo, spuse Felix. Fara e plecată prin ţară împreună cu acel făcător de minuni şi însoţitorii lui.

– Dar e imposibil! protestă Volci. E drept că era foarte impresionată de acel tînăr profet, dar nu mi-o pot închipui, urmîndu-l. Fara nu e deloc o persoană religioasă!

– Poate că nu este, admise Felix, dar ea s-a ataşat de Tîmplar Cînd tu erai încă acolo, femeia aceea, Hanna, la care locuia, era foarte bolnavă. Cîteva zile mai tîrziu, acesta era gata să moară iar Tîmplarul a venit şi a vindecat-o Fara crede că a fost într-adevăr un miracol, nici mai mult, nici mai puţin Ea i-a mărturisit totul lui David şi i-a mai spus ceva încă şi mai ciudat, anume că Tîmplarul a tămăduit-o şi pe ea

– S-o tămăduiască pe Fara? Dar de ce suferea, ştiu că era perfect sănătoasă.

– Aici lucrurile nu sînt prea clare. Ea i-a spus lui David că Tîmplarul i-a vindecat mintea şi că i-a ridicat o grea povară. Bunul bătrîn n-a spus despre ce povară e vorba; poate că nici el nu ştie. Bănuiala mea este că Tîmplarul i-a luat povara jurămîntului, făcînd-o să renunţe la el.

– Da, probabil asta e, gîndi Voldi, aşa sper.

– Ea i-a lăsat vorbă lui David pentru tine, în cazul în care vei veni în lipsa ei Fara insistă ca tu să te întorci în Arabia. Ea are de gînd să mai rămînă în Galileea şi să-l ajute pe acest Iisus, Tîmplarul

– Să-l ajute? Cum?

– David spunea că ea are grijă de copiii bolnavi care sînt aduşi Tîmplarului spre vindecare. El crede că ea îşi arată astfel recunoştinţa pentru miracolul care s-a produs cu ea

– Cred că asta pune capăt la toate, spuse Voldi pentru

sine, după un lung moment de tăcere Ea își va dedica viața acestui Iisus. Oricum, putea fi și mai rău. În orice caz, știu că nu putea s-o facă, vreau să spun... lucrul acela..

– Oh, ba era foarte posibil, interveni prompt Felix. Fara putea să-și găsească de lucru în slujba tetrarhului, putea cîștiga încrederea unei slugi și ar fi putut să-l omoare oricînd. Desigur, asta ar fi însemnat o sinucidere curată, dar putea s-o facă.

– E o rușine pentru Arabia că acestui ticălos îi este dat să trăiască, murmură Voldi încruntat!

– Sînt de acord cu tine, încuviință Felix

– Crezi oare că asta ar fi acum datoria mea?

Felix nu răspunse imediat și se ridică să plece, spunînd că va reveni a doua zi.

– Spune-mi, te rog, care e părerea ta? insistă Voldi apucîndu-l de mînecă.

Felix surîse enigmatic și îl respinse cu un gest pe care Voldi îl putea interpreta în diverse feluri. La ușă, se întoarse și îi spuse degajat:

– Era să uit, Darik al tău se află într-o formă excelentă și face exerciții zilnic. Cînd ai să ieși de aici, el te va duce oriunde ai să vrei!

Așa cum prevăzuse Irodiada, banchetul se dovedi deopotrivă plictisitor și costisitor. Oaspeții romani care începuseră să bea vîrtos încă de pe la amiază, grăbind astfel sărbătorirea aniversării tetrarhului, erau acum apatici sau se bălăbăneau pe canapelele dispuse în jurul meselor încărcate. Magicianul din Cezareea era pe jumătate beat și cumplit de vulgar. Acrobații lucrau enervați de lipsa aplauzelor. Cît despre cîntăreții din lăute, aceștia nu apăruseră încă. La sosirea lor, către amiază, Salomeea îi luase în primire după ce-i promisese tatălui ei vitreg că, împreună cu ei, îi va pregăti o surpriză.

Programul lîncezea, oaspeții așteptînd ca artiștii să se producă Senatorul Cotta căsca îngrozitor și întreba la intervale

„Ce mai urmează, Înălțimea ta?“, iar Tirc sugera: „De ce nu ține careva o cuvîntare?“ Marc Varus întreba și el somnolent: „Ce se aude cu profetul acela pe care l-ai pus după zăbrele, Antipa?“

– Asta nu-i o idee rea, aprobă Fadilla. Aduceți-l aici! Lăsați-l să vorbească!

Antipa ezită un moment. El băuse mai mult decît îi era obiceiul și era gata să accepte orice propunere, dar această sugestie, simțea el, trebuia studiată. Întorcîndu-se către Fadilla, aflat la o oarecare distanță de el, îi spuse:

– Există în popor o veche legendă, Tullius, în legătură cu un prizonier – unul pe nume Samson – care a fost scos din celula lui și dus să distreze ospățul celor care-l întemnițaseră. Drept răzbunare, Samson a smuls stîlpii care sprijineau casa, prăvălind-o peste capetele lor.

– Tetrarhul nostru este superstițios, remarcă Aurelia Varus.

Antipa se încruntă, făcu semn unei gărzi în armură din spatele său și îi murmură un ordin. Cînd garda părăsea încăperea, Antipa își anunță oaspeții:

– Într-adevăr, în temnița mea se află un tip țicnit care se crede profet. Îl vom aduce să ne spună cîte ceva. N-am idee despre ce ne va vorbi, dar să-l ascultăm cu respect, altfel s-ar putea să nu vrea să vorbească deloc.

În încăpere se făcu deodată liniște cînd prizonierul, slab și piufulit, fu adus în sala ospățului. Clipea des, ferindu-și ochii de lumina orbitoare a făcliilor aflate în jur împrejurul sălii. I se oferi un scaun în fața tetrarhului.

– Profetule Ioan, spuse Antipa, s-a exprimat aici dorința să te auzim vorbind. Ești liber să-ți alegi subiectul. Poate te-ar interesa să afli că astăzi este aniversarea zilei noastre de naștere. Dacă dorești să folosești acest prilej pentru a-ți rosti cuvîntarea, noi îți vom fi recunoscători. Și dacă ne va plăcea discursul tău, poate te vom elibera.

Atmosfera era încordată, oaspeții așteptînd ca pustnicul

să cuvînteze. Cînd începu, vocea sa profundă nu exprima stînjeneală sau agitație și nici nu arăta în vreun fel că s-ar simți ridicol.

– Sire, începu el, aniversarea zilei de naștere a Înălțimii voastre este un prilej ca Înălțimea voastră să-și revizuiască faptele săvîrșite în toți acești ani. Fără îndoială că acest lucru l-ar putea face mai bine oricare dintre acești înalți și talentați oaspeți prezenți, decît un umil prizonier ca mine, dar poate nu atît de sincer. Nu adesea, Sire, în istoria acestei lumi nefericite, i s-a dat putere unui singur om să aducă pace celor două mari națiii aflate de multă vreme în vrăjmășie. Această sarcină a fost încredințată Înălțimii voastre, aceea de a vindeca ura dintre Ismael și Israel.

Tetrarhul se încruntă și începu să bată nervos cu degetele în masă. Hispo îi șopti Paulei Fronto: „Omul ăsta e nebun!"

– Nu întemnițatul Înălțimii voastre, continuă Ioan, are căderea să întrebe de ce Dumnezeu, în înțelepciunea sa, a încredințat o atît de importantă misiune unui om atît de trufaș și egoist ca Înălțimea voastră, dar căile Lui sînt ascunse și de nepătruns. Cine poate spune cînd și dacă un singur om va mai avea vreodată privilegiul și datoria să umple prăpastia dintre arab și evreu!

– Asta nu e treaba ta, cîine turbat ce ești! răcni Antipa, ridicîndu-se brusc în picioare. Du-te înapoi în cușca ta!

Înșfăcîndu-l, gărzile îl îmbrînciră brutal spre ușă. Din toată încăperea izbucniră murmure de indignare prin care oaspeții încercau să-l asigure pe tetrarh că nu e cazul să acorde nici o atenție ciurelilor pustnicului. Răul însă fusese făcut și aproape fiecare din cei prezenți – desigur, cei mai vîrstnici – știa că Ioan spusese adevărul. Involuntar, Antipa îi căuta privirea lui David, pentru a desluși părerea acestuia față de situația penibilă creată. Dar bătrînul saducheu își mîngîia liniștit barba și nu ridică ochii.

Ignorînd cele întîmplate în sala banchetului, Salomeea a fost cea care i-a venit în ajutor tetrarhului, salvîndu-l pe mo-

ment din situația stînjenitoare în care se afla. Urmată de cîțiva cîntăreți cu lăutele lor, ea alunecă grațios prin sală, făcînd o plecăciune adîncă în fața tatălui ei vitreg, apoi, plesnind din castaniete, se avîntă într-o suită de salturi și piruete. Era ușoară ca un fulg și aproape fără nimic pe ea. Cu excepția unei diademe din rubine, a unui superb șirag de perle în jurul gîtului și a unor ciucuri din safire în jurul coapselor, Salomeea era goală.

Smuls brusc din furia lui neputincioasă de frumusețea și grația fetei, Antipa o privea cu admirație și încîntare, iar cînd fata termină dansul, surîzîndu-i lasciv, el îi strigă că poate cere tot ce-și dorește și dorința îi va fi satisfăcută! Urmară ropote de aplauze; Salomeea salvase de fapt sărbătoarea tetrarhului de la un fiasco și toți se bucurau pentru el.

Irodiada se strecurase neobservată afară pe coridor și își aștepta fiica care tocmai se retrăgea din sala de banchet în sunetele aplauzelor.

– Ai auzit ce-a spus? o întrebă Salomeea, gîfîind încă din cauza efortului. Ce să-i cer? O diademă de smaralde? Nu! Îi veni o idee mai bună: Știu, am să-i cer o corabie pentru plimbări pe lac!

– Nu! se răsti Irodiada încruntată. Am să-ți spun eu ce să-i ceri. O trase pe fată mai aproape și îi șopti la ureche. Salomeea se retrase îngrozită.

– Dar ești nebună! îi răspunse fata. Ce plăcere îți poate oferi moartea unui biet nebun?

– De data asta, fata mea, izbucni Irodiada, nu va mai fi cum vrei tu, ci cum vreau eu. Ai primit destul, iar ceea ce nu ți s-a dat, ai furat. Fă ce-ți spun, altfel ordon să fii pedepsită. Vorbesc foarte serios! Spui că sînt nebună. Ei bine, poate că sînt, dar asta nu va ușura cu nimic pedeapsa ta. . Du-te! Acum!

Cînd reveni în sala banchetului cu pași șovăielnici și privirea pierdută, cu greu puteai crede că e aceeași făptură care dansase mai înainte. Se opri abătută în fața tetrarhului. În sală se așternu imediat o liniște deplină.

– Sire, începu Salomeea cu glas răguşit. Aş vrea, ca dar pentru mine, tava de argint pe care ţi-a dat-o împărăteasa Iulia

– Desigur . răspunse Antipa uşurat, dar stînjenit. Puteai cere mai mult.

Glasul Salomeii se stinse şi îi spuse aproape în şoaptă:

– Vreau capul lui Ioan, prizonierul; să-mi fie servit pe tava de argint.

Nimeni nu mai respira în încăpere Palid şi cu faţa schimonosită de dezgust, Antipa se lăsă pe spate

– Dar.. noi... noi nu putem face asta!

– Mi-ai promis! veni îndată replica hotărîtă a Salomeii

Ca un animal încolţit, Antipa căuta pe feţele celor din jurul său o cale de ieşire din groaznica încurcătură în care se afla, dar nu văzu nici urmă de simpatie în privirile amuzate ale cinicilor romani. După un lung moment de nehotărîre, el făcu semn căpitanului gărzii şi îi dădu revoltătorul ordin.

Iair scrise în grabă o notă şi ceru să-i fie transmisă gazdei din mînă în mînă. Soţiei lui, Adiel, i se făcu rău subit şi îşi ceru scuze că trebuie să plece. Neaşteptînd permisiunea gazdei, ei se strecurară rapid spre ieşire.

Urmă apoi o lungă şi chinuitoare pauză, tăcerea fiind întreruptă doar de frînturi de discuţie. Irodiada revenise la locul ei, între Manilius şi Fadilla, dar Salomeea nu se zărea nicăieri În cele din urmă, uşile se deschiseră şi toţi ochii se îndreptară în direcţia aceea Îngrozitorul dar era adus şi pus în faţa tetrarhului, care îşi feri îndată privirea.

Tînăra Flavia Tiro leşină în braţele senatorului Cotta, icnind violent. Cotta purta o tunică purpurie cu vulturul negru brodat pe piept în partea stîngă. Senatorul azvîrli fata pe o canapea, şi părăsi încăperea străfulgerîndu-l cu privirea pe Marc Varus care chicotea.

Grupuri mici de oaspeţi se strecurau afară din încăpere şi se adunau în jurul piscinei, prăvălindu-se pe canapele. Sala festinului se golise, în afara tetrarhului şi a saducheului, care se ridica şi el să plece Dar Antipa îl opri

– Maestre David, începu el poticnindu-se, tu eşti un om de lege. Îi este vreodată îngăduit tetrarhului să condamne un om la moarte?

– Eu cred că nu, Înălţimea voastră, spuse David Vă doresc noapte bună!

În mai puţin de o oră, zguduitoarea veste se răspîndi în ţară cu o viteză incredibilă. Curtea palatului se umpluse îndată de slugi şi soldaţi purtătorii de litiere ai lui Iair, însoţitorii lui David şi un număr de legionari care constituiau escorta lui Iulian. Mai erau cîteva gărzi înarmate care îl însoţiseră pe magicianul din Cezareea, familia acrobaţilor din Damasc şi trupa de lăutari din Ierihon. Era o poveste înfiorătoare, înflorită de la unul la altul. O caravană dinspre miazăzi, care înnoptase în apropiere de Capernaum, plecase în zori, ducînd cu sine sordida veste În decurs de o săptămînă, scandalul ajunse la Petra, trecu Iordanul în vreo duzină de localităţi şi de aici în Iudeea, unde nu se mai discuta despre nimic altceva. Pătrunsese chiar şi prin zidurile groase ale vechii temniţe din Cezareea, adusă de Felix.

Mii de oameni care ascultaseră îngroziţi prezicerile pustnicului despre pieirea omenirii ticăloase, despre prăbuşirea templelor hrăpăreţe şi răsturnarea tronurilor cocoţate pe piscurile trufiei şi deşertăciunii, – deşi îl uitaseră atît pe el, cît şi prezicerile lui sumbre – clocoteau acum de furie în faţa monstruoasei crime.

Fără îndoială că sălbaticul predicator, care trăise într-o peşteră în deşert, hrănindu-se cu lăcuste fripte, fusese înşelat; catastrofa cu care ameninţa el atît de vehement nu se adeverise, e e drept, dar avea oare dreptul acest cîrmuitor îngîmfat şi destrăbălat al Galileii să asasineze un întemniţat lipsit de apărare doar pentru a distra o mînă de romani îmbuibaţi? Nimeni nu ştia ce era de făcut în această situaţie. Pilat, care avea şi ,a destule bucluc pe cap, abia ridicase din umeri, murmurînd „Nu e treaba mea; lasă-i pe galileeni să se descurce cu el".

Şi aşa au făcut, nu cu violenţă, la care tetrarhul ar fi putut răspunde uşor, ci printr-o campanie concertată de dispreţ şi defăimare, pentru care nu avea arme de apărare. Un ţăran nu putea fi pedepsit pentru că întorsese spatele tetrarhului cînd trecea călare pe negrul său armăsar şi nici nu putea fi tras la răspundere un sat întreg pentru că oamenii se făceau nevăzuţi din calea lui cînd îşi făcea plimbare zilnică.

În dimineaţa ce urmă după ruşinosul ospăţ de aniversare, cînd îngrijitorii viei şi tîmplarii s-au prezentat devreme la lucru la noua vie şi au aflat ce se întîmplase, au refuzat să mai pună mîna pe unelte şi s-au adunat furioşi în faţa temniţei, unde zăcea trupul profetului. Tetrarhul nu făcu nici un gest să aplaneze acest început de răscoală; în schimb, ordonă gărzilor să se retragă şi trimise vorbă că dacă vreunul dintre prietenii mortului doreşte să-i revendice cadavrul, e liber s-o facă, fără oprelişte. Această neaşteptată concesie era evident un semn că tetrarhul dorea pace, dar îndîrjiţii galileeni – pe bună dreptate, gîndea Antipa – interpretaseră indulgenţa drept un semn că marele om era înfricoşat, dacă nu cuprins de remuşcări.

Iisus, care se întorsese la căsuţa din Capernaum după ce săptămîni de-a rîndul vorbise în faţa unor mulţimi uriaşe în Cana, Efraim, Bethel, Ierihon şi în regiunile învecinate, aflase noaptea tîrziu despre grozăvie. Andrei fu acela care-l trezi cu vestea cutremurătoare. Apoi, la revărsatul zorilor, Petru venise într-un suflet din Betsaida, îşi trăsese un scaun lîngă patul lui Iisus şi îi repetase toată povestea.

– Îl îngroapă în după-amiaza asta, Stăpîne, în cimitirul din Betsaida. Lumea este agitată şi puzderie de oameni se vor aduna aici. Ioan este de părere că ar fi bine să le spui cîteva cuvinte de îmbărbătare acolo, la groapă.

După un moment de cugetare, Iisus încuviinţă dînd uşor din cap. Din rîndul mulţimii indignate care se va afla la locul de îngropăciune nu se va găsi nimeni în stare să rostească o vorbă de mîngîiere. Orice ar spune acestor oameni furioşi, va

fi desigur greşit interpretat Dacă va deplora ciima tetrarhului – şi cum se putea oare evita subiectul? – aceasta ar putea duce la validarea unei răzvrătiri publice împotriva cîrmuirii, în contradicţie flagrantă cu pledoariile sale arzătoare de supunere paşnică. Şi nici nu era o ocazie cînd mulţimea trebuie să-i asculte cu răbdare poveţele despre dragoste faţă de duşmanul care te persecută. Ioan plătise într-adevăr un preţ mare pentru curajul său, pentru rostirea neînfricată a adevărului, dar .

– Dar, Stăpîne, interveni Petru brusc, ne spuneai că doar adevărul îi va elibera pe oameni!

– Da, răspunse Iisus cu blîndeţe, tocmai de aceea Ioan este acum liber. Vino, hai să traversăm lacul şi să mergem într-un loc mai liniştit, mai departe de aceşti oameni înfierbîntaţi Spune-le şi celorlalţi că ne întîlnim la ţărm. Am multe să vă spun.

Deşi era încă dimineaţă devreme, grupuri mari de oameni zgomotoşi şi răzvrătiţi se adunaseră în piaţa sinagogii. La apariţia lui Iisus, un strigăt izbucni din piepturile mulţimii, cerîndu-i să le vorbească, dăr el se îndreptă spre malul lacului, unde Petru şi ceilalţi discipoli aşteptau sosirea lui.

Uimiţi de neaşteptata eschivare a Tîmplarului de la care aşteptau sfaturi în momente critice, oamenii urmăreau cele trei bărci împrumutate care înaintau spre corăbiile părăsite ale lui Petru, unde pasagerii lor se îmbarcau pe „Sara" Pînzele fuseseră îndată ridicate şi mica navă se depărtă încet de sora ei mai mare.

– Mă întreb de ce au luat-o pe „Sara", observă unul din spectatorii de pe mal, ferindu-şi ochii de soare.

– Vor să o ducă într-un golf, la o adîncime mai mică, presupuse un individ care purta şapcă de marinar Priveşte! Se îndreaptă către miazănoapte, spre deşert

– Hai să-i urmărim! strigă cineva. Sugestia le plăcu tuturor Mulţimea se năpusti de-a valma spre ţărm, neorganizată şi fără un îndrumător, dar dornică să ia urma lui Iisus

Pe o distanță de opt mile, șiruri lungi de oameni alergau gîfîind și înaintau cu greu prin nisipul fierbinte și mărăcinișul țărmului. Mulți dintre ei, mai prevăzători, cunoscînd dificultățile impuse de o asemenea călătorie și conștienți că nu puteau găsi hrană într-un atare pustiu dezolant, dădeau fuga mai întîi pe la casele lor din apropiere și la prăvăliile din localitate pentru a-și face cîteva provizii de pește afumat și turte din făină de grîu

Către jumătatea după-amiezei, cinci mii de oameni istoviți, cu răni în tălpi, cu sandale distruse și hainele sfîșiate, îl găsiră pe Iisus și grupul său. Erau atît de sfîrșiți, încît nimeni nu mai avea forța necesară să strige sau să urască pe cineva.

Marele Pescar preluă imediat comanda Cu vocea lui răsunătoare, le ordonă să se așeze cît mai aproape laolaltă în semicerc, cu fața la duna de nisip pe care se aflau Iisus și discipolii săi. Iisus nu se ridică să le vorbească pînă nu se potoli și ultimul om. Liniștea coborî în sfîrșit asupra mulțimii în așteptare cînd glasul său blînd se revărsă asupra lor cu vorbe de mîngîiere.

El spunea că îi socotește ca pe o mare familie de frați și surori, istoviți și împovărați, care au venit la el pentru odihnă. Nu străini, ci bărbați și femei de același sînge, toți copiii Tatălui Ceresc; nu adunați laolaltă din dorința aprigă de răzbunare, ci înrudiți prin mila unuia față de celălalt... Și în timp ce glasul liniștit continua, o minune era pe cale de înfăptuire: fiecare simțea că face parte cu adevărat din această mare familie și că putea conta pe cel de lîngă el

Cînd Iisus își încheia cuvîntarea, umbrele munților de la răsărit se alungeau Eliberată din vraja care o ținuse liniștită și neclintită, mulțimea începu să se miște, fiecare îndreptîndu-și spatele și respirînd mai în voie. Și-acum? Trebuiau să plece? Le era foame. În oricare altă împrejurare, cei prevăzători, care își aduseseră cu ei hrană, nu ar fi ezitat s-o mănînce în prezența celor înfometați ca și ei, dar mai puțin prevăzători Însă aproape nimeni nu îndrăzni să se atingă de bucatele aduse și fiecare îl privea pe celălalt, în tăcere, cu coada ochiului

Însoţitorii lui Iisus discutau în şoaptă L-au rugat şi pe El să vină să se sfătuiască, după feţele lor se vedea că sînt tulburaţi. Dar Iisus nu părea deloc îngrijorat de situaţia creată.

– Daţi-le de mîncare!

– Cu ce să-i hrănim, Stăpîne? îl întrebară ei stînjeniţi. Chiar dacă am avea cu ce să cumpărăm atîta hrană, n-am găsi de unde s-o procurăm.

Cei aflaţi în apropiere îşi lungeau gîtul să desluşească mai bine ce discutau. Un băieţel, care auzise despre ce era vorba, se desprinse din mulţime şi veni spre ei cu un coşuleţ cu de-ale gurii, pe care-l înmînă lui Iisus. Aceasta mulţumi şi, ridicîndu-l, se adresă oamenilor:

– Acum vom avea hrană pentru cina noastră

Toţi rîseră şi era prima oară în ziua aceea cînd o făceau Ridică mîna, cerînd să se facă linişte, şi cu capul plecat se rugă, mulţumindu-i lui Dumnezeu pentru hrană şi pentru inima generoasă a copilului care a vrut să-şi împartă mîncarea cu vecinii săi Apoi, rupînd în bucăţele mici cele cinci turte ale copilului şi cei doi peşti, el le spuse discipolilor săi să le împartă mulţimii.

Cu priviri sfioase, bărbaţii şi femeile care îşi aduseseră cu ei hrana, scoaseră proviziile şi începură să le împartă printre oameni, urmînd astfel exemplu băieţelului... Era o zi a minunilor!

Lumea începea acum să se subţieze. După-amiaza era înaintată, iar cerul înspre miazănoapte se întuneca Oamenii erau nerăbdători să se întoarcă la casele lor.

– Acum cred că ştiu de ce Stăpînul ne-a adus aici, îi spuse Andrei în taină lui Bartolomeu.

– Ai dreptate, Andrei, răspunse isteţul bătrînul. Ştia că lumea îl va urma şi a vrut să dea ocazia acestor capete înfierbîntate să se potolească

– Şi să se mai gîndească şi la altceva decît la ura lor faţă de Antipa, adăugă Andrei. Iar cînd vor ajunge acolo, ei se vor fi liniştit de tot – asta e sigur!

– Da! Bartolomeu arătă în direcția unui nor amenințător. Și sînt sigur că se vor liniști încă și mai mult înainte de a ajunge în Capernaum.

Prezicerile bătrînului se dovediră corecte. Drumul de-a lungul coastei era anevoios, iar noaptea avea să fie cea mai grea din cîte își putea aminti cineva. Furtuna răsturnase „Sara".

În timp ce ciudata întîmplare a hrănirii celor cinci mii de oameni cu conținutul unui coșuleț cu merinde avea loc în pustiu, doar o mînă de locuitori ai Betsaidei îi îngropau trupul lui Ioan în cimitirul satului, alături de părinții săi, plecați de mult dintre cei vii. Plăpîndul rabin Elimeleh, cu glas tremurînd, intonă o străveche rugăciune pentru pacea sufletului profetului. Ester, care se întorsese cu o zi înainte din misiunea în care se avîntase cu atîta înflăcărare, mai zăbovi împreună cu Hanna la groapă, acoperind-o cu flori din grădina acesteia.

Așa se face că în Galileea nu avu loc nici o revoltă, însă atitudinea oamenilor față de tetrarh și Casa lui, precum și față de oaspeții săi păgîni devenise de nesuportat. Fără să mai aștepte sosirea corăbiei imperiale „Augusta", care avea să-l îmbarce peste o lună, Antipa își organiză suita și plecă într-o dimineață spre Cezareea, sperînd să fie suficient de norocos să găsească un vas care să-l ducă la Roma. De data aceasta, pe străzi nu se mai zărea nimeni care să caște gura la trecerea cortegiului.

Din fericire pentru chinuitul tetrarh, tocmai cînd se pregătea să părăsească Tiberia, o jalnică corabie de mărfuri, „Ostia", era pe punctul de plecare și descărca ultima cantitate de cupru cipriot pe unul din noile cheiuri din Cezareea, urmînd să ridice ancora în cîteva zile.

Printre cei care alcătuiau micul grup de călători care debarcaseră de pe „Ostia" se afla și Sergius, Prefectul Căpitanul Malus era pe chei și își întîmpină superiorul cu un călduros salut de bun venit.

– Ce mai face Felix? îl întrebă Prefectul

– Foarte bine, domnule. Este nerăbdător să vă vadă

– Însingurat, cred, presupuse Sergius. Cum şi-a petrecut timpul?

– Călăreşte, domnule, raportă căpitanul şi îl vizitează desea în temniţă pe tînărul arab, Voldi.

– Asta nu-mi place, Malus, spuse Sergius încruntat. Nu rebuia să-i permiţi! Eu l-am închis pentru că nu mi-a respectat rdinele şi fiul meu îl vizitează. Asta nu vreau.. Dacă toate stea ajung la urechile tetrarhului!

Malus protestă mai mult de formă, spunîndu-i că nu existau nstrucţiuni care să interzică vizitatori la închisoare

– Eu nu am nici o autoritate să-i spun lui Felix unde poate şi unde nu poate merge în absenţa voastră. Eu nu cred că am greşit, adăugă el. Arabul este încă la închisoare. Şi pentru a veni vorba, Antipa aşteaptă să plece la Roma pe „Ostia"

– Cu corabia aia nenorocită?! strigă Sergius. Trebuie să tetrarhul este foarte grăbit.

– Da, domnule, Antipa a făcut o greşeală. Întreaga Galilee fierbe, se află în pragul unei răscoale. Se pare că pe acolo au încins rău spiritele împotriva lui.

Prefectul îi ceru să-i povestească în amănunţime tot ce ştia, iar Malus îi relată odioasa crimă săvîrşită de tetrarh: decapitarea unui fanatic inofensiv şi aducerea capului său însîngerat pe o tavă de argint, doar ca să-şi distreze oaspeţii.

Sergius se învineţi de indignare. Niciodată nu avusese respect pentru acest îngîmfat evreu romanizat, dar oribila poveste îl dezgustă pînă într-atît încît simţi că i se face rău. Şi Prefectul tăiase nişte capete, dar nu ca să distreze pe cineva!

– Circulă zvonul, continuă Malus, că ideea a fost a Irodiadei.

– Se poate, mormăi Sergius. După un timp, stăpînindu-şi cu greu mînia, el izbucni: M-am cam săturat de tetrarhul ăsta mizerabil! De data asta nu vom irosi nici un fel de ceremonie pentru el Şi nici nu mai vreau să-l văd la plecare. Iar voi nu

trebuie să vă mai bateți capul cu protecția lui. Dacă întreabă de mine, spune-i că sînt bolnav, că am... lepră! Și, Malus, du-te le închisoare și eliberează-l pe arab Du-i calul și spune-i că e liber să plece unde poftește!

În fața Pretoriului, ei coborîră din car. De pe treptele Pretoriului, Felix alergă în întîmpinarea tatălui său, pe care-l îmbrățișă cu căldură.

– Salve, fiule! spuse Sergius. Îmi pare bine că te văd! Malus mi-a spus că ai fost băiat cuminte!

– Mulțumesc, Malus, zise Felix, atît de bucuros, încît vicleanul său tată se încruntă.

Toți trei urcară treptele de marmură care duceau la poarta mare de bronz Aici Sergius se opri și își privi fiul atît de grav încît acesta tresări. Bunul Malus, cugetă Felix, îl dăduse de gol pînă la urmă.

– Băiete, spuse Prefectul. Și fața lui Felix se lungi, pentru că, ori de cîte ori Prefectul i se adresa cu acest apelativ, trebuia să fie atent. Băiete, presupun că în lipsa mea ai continuat prietenia cu tînărul arab nesăbuit.

– Da, tată, recunoscu Felix, pocăit L-am văzut. . aproape zilnic.

– Foarte bine, declară Prefectul. Bărbații adevărați trebuie să fie loiali față de prietenii lor, în special cînd aceștia sînt în impas.

Felix respiră adînc și clipi de cîteva ori înainte să încerce un zîmbet de ușurare.

– Tocmai i-am ordonat căpitanului Malus să-l elibereze, continuă Sergius Poate ai vrea să-i duci chiar tu vestea că e liber să plece unde dorește Luă un stilus și scrijeli o notă către temnicer, pe care i-o înmînă fiului său.

– Sînteți foarte bun, domnule, bîigui Felix. Mulțumesc! Pot pleca acum?

– De ce nu! Prefectul și căpitanul gărzii intrară în Pretoriu și lui Felix i se păru că aude o chicoteală, dar nu mai privi îndărăt și se duse direct la grajduri.

La închisoare, Voldi rămase uluit cînd Felix, într-o stare de exaltare şi cu respiraţia întretăiată, năvăli în celulă. Vestea bună fu îngăimată atît de incoerent încît au fost necesare cîteva momente bune înainte de a se putea înţelege ceva. Apoi cei doi tineri se îmbrăţişară, chiuiră de bucurie şi iar se îmbrăţişară. După alte cîteva momente, prizonierul era afară, ferindu-şi privirea de strălucirea neobişnuită a soarelui, şi bătîndu-l afectuos pe Darik pe crupa lucioasă.

– Şi acum încotro? îl întrebă Felix, întristîndu-se brusc Am fost atît de fericit să te văd liber încît nici n-am avut timp ă mă gîndesc că mă părăseşti. Ai să-mi lipseşti, Voldi!

– Şi tu mie, Felix, răspunse Voldi adînc mişcat Ceva îmi pune că trebuie să mă întorc în Arabia şi să-mi înştiinţez regele. El are dreptul să afle ce s-a întîmplat cu Fara, ca şi credincioasa Ione. Apoi vreau să-mi văd familia

– Dar sper că te vei întoarce.

– Fără îndoială, răspunse Voldi. Regele Zendi va consimţi a revin. . probabil cu o misiune specială.

– Pot să ştiu şi ĕu despre ce e vorba?

– Desigur.

– Vreo afacere delicată? reflectă Felix

– Da, s-ar putea, admise Voldi.

Încălecară şi se întoarseră la Domus Agrippa, unde Voldi îşi lăsase cîteva lucruri personale

– Dacă aş putea face ceva pentru tine vreodată... dacă te vei afla într-o încurcătură... dacă vei simţi cîndva nevoia unui prieten..

– Nu există nimeni pe lume în care să am mai mare încredere, Felix, dar asta e o treabă de unul singur. şi strict de natură arabă.. Voi încerca să fiu atent, adăugă el

– Să fii atent! îl îngînă Felix ironic Asta sună caraghios în gura ta!

CAPITOLUL XVIII

Ploile se porniseră din nou, de data aceasta însă mai devreme decît în alți ani, dar ploua domol şi cu intermitențe, spre deosebire de răpăielile neîncetate din iarna trecută.

Uneori treceau şi două sau trei zile consecutive fără averse dar cerul se încăpățîna să rămînă acoperit şi nimeni nu se aventura prea departe de casă, decît dacă treburi urgente impuneau acest lucru.

Iisus părea bucuros să se retragă în căsuța primitoare a lui Andrei din Capernaum Acum, vechea locuință servea drept adăpost pentru mai toți discipolii, care lăsaseră totul pentru a-l urma pe Învățător.

Printre cei absenți era şi Iuda, care se întorsese la Kerioth pentru a-şi vedea de unele treburi neglijate; Filip rămăsese acasă, la Cana, cu mama sa vîrstnică; Toma, care nu avea locuință, acceptase o slujbă la Iair, iar Tadeu, care de la destrămarea flotei de pescuit a lui Simon se simțea foarte nefericit, trăia singur pe „Abigail", călăfătuind cu sîrguință puntea corăbiei.

Ceilalți, fără ocupație şi fără astîmpăr, veneau zilnic să-l urmărească la lucru pe Iisus; vechile unelte ale lui Ebenezer care murise în vară, îşi găsiră din nou întrebuințare Deşi atelierul era prevăzut cu tot ce trebuia, existau puține lucruri de un real folos. Fidelii lui Iisus discutară îndelung despre călătoriile pe care le aveau în vedere primăvara următoare Unii

erau pentru întoarcerea la Hammath sau la Cana, iar alții erau de părere ca trebuie să mai treacă o dată prin Ierihon. Îi ceruseră și lui Iisus să-și spună părerea, dar el nu o făcu și se mulțumea să dea din cap, murmurînd. „Nu acum!" Un răspuns enigmatic care îi întristă pe toți Era clar să el hotărîse deja cu totul altceva. Faptul că se împotrivea să mărturisească îi neliniștea Era inutil să le dezvăluie ce întîmplări îi așteaptă pe ei toți.. Nu era lucru ușor să-l urmezi pe Iisus

Într-o dimineață cînd razele unui soare gălbui încercau timid să străpungă plafonul de nori cenușii, Ioan cuteză să remarce că mulți oameni fără căpătîi ar fi dispuși să rişte o ieşire în ploaie dacă s-ar anunța că Învățătorul ar apărea în piață și le-ar vorbi, dar sugestia nu a fost acceptată. Observînd dezamăgirea tînărului său prieten, Iisus explică pe scurt că nu-și putea lua răspunderea de a provoca o epidemie de gripă

În după-amiaza aceea în care Ioan relatase cele de mai sus lui Bartolomeu, adăugînd că el îi poate vindeca pe oameni și de răceală, bătrînul i-a răspuns că i-ar fi mult mai ușor să preîntîmpine îmbolnăvirea și se simți obligat să precizeze:

– Toate aceste minuni de vindecare, fiule, îl sleiesc de puteri. Nu ai observat asta?

– Da, știu, încuviință Ioan. E adevărat.

Bartolomeu rămase mult timp pe gînduri, frecîndu-și barba

– Ioane, uneori am impresia că fiecare povară pe care o ridică de pe umerii cuiva, o ia asupra sa, dar prin asta nu vreau să spun că dacă vindecă un lepros îi preia boala; am vrut doar să spun că ori de cîte ori ia povara unui om, el adaugă această povară la propriile lui greutăți... Mă gîndesc adesea la profeția lui Isaia, cum că Mesia cel promis va fi un om al durerii și obișnuit cu necazurile.

Lipsa de activitate impusă de zilele neprielnice, oricît de binevenită pentru ceilalți, îl neliniștea în mod special pe Petru, care fusese permanent în fruntea peregrinărilor din timpul verii. Și cît de mult își dorise el această perioadă de odihnă și

refacere! Acum, după numai cîteva zile de lîncezeală, el începuse să simtă deja greutatea apăsătoare a apatiei ce domnea în Betsaida şi, deşi se bucura de tovărăşia Stăpînului, lungile după-amieze în căsuţa din Capernaum deveneau din ce în ce mai deprimante

Uneori, în cursul zilelor tumultuoase ale lunilor fierbinţi Sivan şi Tammuz, simţea că răspunderea călăuzirii atîtor oameni disperaţi, dar lipsiţi de minimum de respect unul faţă de celălalt, era peste puterile lui. Adesea, cînd se lăsa întunericul şi mulţimea pleca acasă sau rămînea pe cîmpiile şi dealurile învecinate în tabere improvizate, Marele Pescar se prăvălea pe pămînt, cuprinzîndu-şi capul cu braţele sale arse de soare şi adormea bûştean, din cale-afară de istovit ca să mai poată cina Dacă n-ar fi fost grija tandră a Esterei şi îndemnul uimitoarei ei tării morale, Petru nu şi-ar fi putut duce povara. De altfel, el fusese cinstit şi îi spusese fetei acest lucru

Exista între ei o prietenie cu totul neobişnuită Un străin care i-ar fi întîlnit pentru prima oară şi-ar fi spus că prietenia lor e absurdă, dacă nu imposibilă, neputînd concepe cum de aceşti oameni, care ofereau un contrast atît de izbitor, aveau totuşi ceva comun: el – un pescar cu înfăţişare aspră şi necioplită, neumblat, fără nici o educaţie, iar ea – o fată sensibilă, delicată, crescută într-un mediu cu privilegii excepţionale Atît prin creştere, cît şi temperament, ei constituiau categorii cu totul aparte. Simon Petru nu se putuse acomoda cu Ester, după cum nici ea cu el pînă în momentul în care devotamentul lor fără margini în slujba lui Iisus îi apropiase şi îl înrudise iremediabil.

Discutau adesea deschis despre această apropiere, recunoscînd amîndoi că legătura lor nu fusese altceva decît un miracol. Petru credea că o prietenie strînsă cu Învăţătorul ar putea constitui garanţia legăturii dintre toţi oamenii care-l iubesc, indiferent cît de deosebiţi ar fi ei ca rasă, culoare, limbă, stare sau mod de viaţă. Dacă ei îl iubesc pe el, atunci ei

e vor putea iubi unii pe alții Iisus le grăise astfel și ei doi știau ce înseamnă asta.

Camaraderia lor din vara aceea le-a dat prilejul să-și facă mărturisiri deschise Ester îi povesti lui Petru totul despre ea, iar cînd rămîneau singuri, la dorința ei, el îi spunea Fara Într-una din seri, cînd Iisus îi mai reținuse lîngă el, Petru i se dresase, fără să vrea cu numele de Fara, iar Iisus zîmbise mulțumit, fără să facă vreun comentanu.

Cu toate acestea, prietenia lor nu era egoistă Adesea, în jurul lor se forma cîte un mic grup; Ester făcea parte din familie. Ea repara curelele sandalelor ponosite ale lui Bartolomeu, îi bandaja mîna lui Ioan, cosea vesta uzată a lui Andrei. Odată îi cusese un nasture și lui Iuda, pe care din instinct nu-l simpatiza și mai ales nu avea încredere în el. Tadeu era permanent în umbra ei, devotat ca un cîine credincios, ajutînd-o la transportarea cortului și a proviziilor Într-una din zile, cînd se întorceau din Galileea și Ester rămăsese puțin în urmă pentru că obosise, el insistă ca ea să se urce în teleguța lui cu roți înalte, și așa încărcată peste măsură dar fata refuză, iuțind pasul, merse alături de el și îi spuse că dacă fiecare ar fi la fel de binevoitor cu celălalt, așa cum fusese Tadeu cu ea, atunci lumea ar putea deveni în curînd un loc minunat de trăit. Tînărul timid se îmbujoră îndată de plăcere, dar și de stînjeneală După un timp, cuteză să-și exprime părerea că lumea pentru el era frumoasă și îi aruncă o privire plină de venerație

Zilele iernii se scurgeau plicticoase și monotone Petru locuia în casa din Betsaida și în fiecare dimineață lua noroiul în picioare pînă în Capernaum, de unde se întorcea după-amiază, prost dispus și tăcut. Andrei dădea rareori pe acasă, dar cu o seară înainte își însoțise fratele, întrucît Ioan și Iacob hotărîseră să-și petreacă noaptea cu Iisus.

Atmosfera acestei dimineți era oarecum sărbătorească în locuința Hannei, unde toți ai casei se adunaseră în jurul mesei, la micul dejun Aveau să mănînce biban prăjit, primul pe care-l procuraseră de o bună bucată de vreme

– Cu puțin timp în urmă am auzit o ciocîrlie, remarcă Hanna veselă, şi iată că s-a ivit un petic de cer albastru. S-ar putea să avem în curînd vreme bună, continuă ea, deşi eu nu mă prea grăbesc, pentru că ştiu că mă veți părăsi din nou. Tare aş dori, Ester, ca de data asta să nu mai pleci. E prea greu pentru tine.

– Ei bine, în ce mă priveşte, spuse Petru, desfăcînd un alt peşte, eu voi fi bucuros cînd va veni timpul să plecăm. Am zăcut în casă prea mult şi aş vrea să-l văd pe Învățător plecînd odată din atelierul acela, pentru că prea au abuzat de el! Tu nu crezi, Andi?

Andrei schiță un gest vag de aprobare, remarcînd că aceasta este doar un punct de vedere, după care se întoarse către Hanna şi-i spuse că ieri văzuse o gaiță albastră cu un pai în cioc. Ester nu se putu abține să nu zîmbească. Andrei avea cu adevărat talentul să schimbe discuția. Dar pe Hanna nu părea că o interesează gaița albastră a lui Andrei.

– Ce vrei să spui că se abuzează de el? întrebă ea.

Petru, care reflectase îndelung asupra acestui aspect, părea pregătit cu amănunte.

– S-a întîmplat înainte să ne întoarcem acasă, spuse el. Toată lumea era încă sub şocul odioasei crime a tetrarhului, iar capetele înfierbîntate ardeau de nerăbdare să se răzbune pe cineva. Antipa încălcase legea şi, văzînd că nu-i pot face nimic, au hotărît să-i tragă pe alții la răspundere. Rebeca, o bătrînă care trăia singură într-o cocioabă la marginea Magdalei, era urîta de aproape toată lumea. Mulți spuneau că e vrăjitoare şi chiar aşa arăta. Copiii aruncau cu pietre în ea ori de cîte ori apărea pe drum pentru că se zvonise că blestemă vacile vecinilor să li se usuce ugerele.

– Ce ridicol! exclamă Ester. Chiar ați putea crede ceva ca asta?

– Sigur că nu, replică Petru îndată, dar nu este important ceea ce cred eu. O altă învinuire care i se aducea Rebecăi era

că nu vine niciodată la sinagogă. Într-o dimineață de Sabat, lumea a auzit zgomotul războiului de țesut și, ca s-o pedepsească, vreo duzină de oameni au dat năvală în coliba ei și i-au făcut praf războiul, transformîndu-l în lemne de foc... A doua zi, ea s-a dus la Iisus să vadă ce mai era de făcut.

– Tu erai acolo? întrebă Hanna.

– Da, eu și Ionică eram acolo. Rebeca a deschis ușa ca la ea acasă. Purta o rochie veche și murdară, avea părul vîlvoi și era plină de noroi pe picioare. A venit direct spre Iisus, s-a răsturnat într-un scaun de lîngă el, fără să-i adreseze un cuvînt. Fața ei zbîrcită era crispată și se vedea că fierbe de mînie. Stăpînul însă nu dădea nici un semn că l-ar deranja purtarea ei și-i adresă un zîmbet prietenos. „Bună dimineața, fiică! Ce pot face pentru tine?" Fața ei aspră se îmblînzi, continuă Petru. Acoperindu-și ochii, începu să plîngă. Iisus a întrebat-o: „Ce te supără Rebeca?"

– Pariez că ea s-a pus și mai tare pe plîns, presupuse Hanna, ai cărei ochi se și umeziseră.

– Încetul cu încetul, el o făcu să povestească tot. La sfîrșit, a spus: „Nu trebuie să lucrezi în ziua Sabatului decît dacă ajutai în felul acesta pe cineva. Dacă vita omului cade în șanț de Sabat, trebuie să-i vină cineva în ajutor . dar tu spuneai că lucrai o carpetă ca s-o vinzi. Asta nu e bine, știi doar... Oricum, ai fost prea aspru pedepsită... Am să-ți fac un nou război de țesut, Rebeca."

Toți ascultau cu atenție în timp ce Petru își depăna istorioara. Războiul de țesut i-a luat Stăpînului două săptămîni, iar cînd l-a terminat și băieții l-au transportat în coliba ei, Iisus a ținut să meargă și el. Rebeca se pieptănase, făcuse curat în cameră și părea mult mai îngrijită. Vecinii se îngrămădeau să privească. Acum bătrîna nu mai era atît de urîtă. Iisus era prietenul ei și atitudinea ei sugera că lumea ar trebui să ia mai bine aminte.

– Acum cîteva zile, spuse Petru, bătrîna s-a prezentat Stăpînului cu o cămașă țesută anume pentru el

– . Şi omul acesta blînd o va purta probabil, spuse Hanna, indiferent de cum arată!

– Află că arată foarte bine, spuse Andrei. Lui îi place!

– Da, aprobă Petru, acum o poartă mereu şi cred că e chiar mîndru de ea.. Dar, la urma urmei, el n-ar mai trebui împovărat cu treburi atît de grele şi în nici un caz pentru oameni de felul bătrînei Rebeca.

– Povestea mi s-a părut emoţionantă, spuse Ester El a făcut pentru ea mai mult decît un război de ţesut: el a transformat-o într-o altă Rebeca!

Acum însă Petru avea de spus o altă poveste, în legătură cu felul în care lumea abuzează de Iisus...

– Săptămîna trecută, mereu zbuciumata şi hrăpăreaţa nevastă a lui Zevedeu, Naomi, a venit la el să se plîngă că Ioan şi Iacob stau prea mult timp acasă fără să facă ceva, iar casa lor este şi aşa aglomerată Sărmanul Zevedeu aproape că nici nu mai avea pe ce să şadă. Drept urmare, Stăpînul i-a promis că-i va face lui Zevedeu un scaun, ceea ce a şi făcut; şi încă unul atît de frumos încît celelalte lucruri din casă păleau pe lîngă el. I-a luat o săptămînă întreagă ca să-l termine. Ieri, Naomi a venit, credeam noi, să-i mulţumească, dar de fapt venise iar să se plîngă. Băieţii ei, se văicărea ea, ar trebui să se bucure de mai multă atenţie Tot timpul şi-l petrec cu Stăpînul şi nu ştie pînă la urmă cu ce se vor alege. Petru începu să pufăie dezgustat

– A spus la ce răsplată se aştepată ea, mă rog? întrebă Hanna indignată.

– Bineînţeles. Dorea ca fiii ei să aibă un loc de frunte în Împărăţia Stăpînului.. Da... şi sărmana creatură a spus asta de faţă cu noi toţi. Nu-i aşa, Andi? Băieţii ei, roşii ca focul, erau şi ei de faţă, nefăcînd nici un gest s-o oprească!

– Poate nu voiau s-o oprească, sugeră Hanna, privindu-l pe Andrei cu coada ochiului, parcă cerîndu-i părerea

– Cred mai degrabă că şi ei erau stînjeniţi, spuse el

– Da, dar n-au protestat în nici un fel, continuă Petru Stăteau acolo cu nasul în pământ, frecîndu-şi degetele, în timp ce Naomi vorbea ca o moară stricată Era pentru prima oară că se discuta cine este cel mai important dintre noi.

– Dar Iisus ce-i spunea? întrebă Hanna

– Ei nu i s-a adresat direct, răspunse Andrei, dar nouă, celorlalţi, ne-a spus ceva.

– Naomi trebuie să se fi simţit tare mică şi... neînsemnată, spuse Petru. Iisus nu i-a dat nici o atenţie, ca şi cînd nici n-ar fi existat. Privea în jur, prin încăpere, părînd că ne cuprinde pe toţi cu privirea, şi ne spuse: „Oricare dintre voi se vrea mare, acesta să fie slujitorul vostru, iar cine se vrea a fi cel mai mare dintre toţi, acesta să fie slujitorul tuturor."

– Şi ce a urmat apoi? insistă Hanna.

– Ei bine, Naomi a părăsit încăperea şi nimeni nu a mai găsit cu cale să spună ceva. Ioan şi Iacob priveau ruşinaţi ca şi cum ei erau vinovaţi de cele petrecute Era o prostie fără seamăn să creadă că ,orice ar fi înfăptuit ei le dă dreptul la întîietate

– A fost un moment stînjenitor, interveni Andrei Pînă şi fratele meu rămăsese fără grai, spuse el privind-o pe Ester.

– Cineva trebuia să schimbe vorba, gîndi Hanna cu voce tare.

– Chiar asta s-a şi întîmplat, spuse Petru, cînd Stăpînul s-a întors către băieţii lui Zevedeu şi, surîzînd, le-a spus că a trecut mult timp de cînd n-am mai avut peşte proaspăt Băieţii au priceput aluzia, pentru că-abia aşteptau să iasă de-acolo S-au ridicat şi au şters-o iute De altfel, era cel mai bun lucru pe care-l puteau face în asemenea împrejurare Petru părea că terminase povestirea, îşi împături şervetelul şi împinse scaunul

– A mai fost ceva, spuse Andrei pe gînduri În timp ce Ioan şi Iacob se îndreptau spre uşă, Iisus l-a întrebat pe Simon dacă nu ar vrea şi el să se ducă cu ei.

Petru îşi muşcă buza de jos şi dădu din cap.

– Ăsta e motivul pentru care avem azi biban la masă, remarcă Hanna rîzînd

– E un motiv foarte bun, spuse Andrei, doar se ştie că pe lac nu-i alt pescar mai bun ca fratele meu.

Nimeni nu mai simţi nevoia să mai adauge ceva. Bărbaţii se ridicară, îşi traseră bonetele pe cap şi plecară spre Capernaum. La sosirea lor, atelierul Tîmplarului era plin şi fiecare se bucura de semnele întoarcerii primăverii. Stăpînul tocmai terminase o masă, un dar pentru Lidia, văduva lui Ebenezer, drept mulţumire pentru uneltele împrumutate. Era clar că nu mai avea în perspectivă alte lucrări. Poate că acum le va spune cînd şi încotro avea de gînd să-i ducă.

Petru îndrăzni să atace subiectul.

– Bănuiesc, Stăpîne, că vom pleca acum, că se anunţă vreme bună

– Da, răspunse Iisus, vom porni în prima zi a săptămînii şi vom petrece Paştele la Ierusalim.

O tăcere lungă se aşternu între ei, şi o bună bucată de vreme se părea că nimeni nu mai respiră

– Nu, Stăpîne, nu! protestă Petru Oriunde, în afară de Ierusalim! Acolo ai duşmani de temut. Să nu faci asta!

Iisus privi atent şi îndelung în ochii Marelui Pescar.

– Simon, trebuie să-ţi cer să stai deoparte, spuse el hotărît Povaţa ta nu este aceea a unui prieten credincios şi curajos Plec la Ierusalim – într-o misiune pentru Părintele meu!

Cu excepţia Marelui Pescar, unul cîte unul, uluiţi şi descurajaţi, toţi galileenii se strecurară afară, apoi se întîlniră în faţa porţii Andrei rupse tăcerea:

– Bine, se pare că vorbeşte serios şi deci nu are rost să-l convingem să facă altfel Va pleca la Ierusalim!

Bătrînul Bartolomeu îşi drese glasul şi spuse hotărît:

– Şi. . vom merge şi noi şi.. vom muri cu el

Efectele sezonului de iarnă nu se prea resimțeau în Cezareea. Zile senine alternau cu ploi frecvente, dar nu ningea, iar vremea nu era rece.

Voldi intenționase să viziteze Ierusalimul la întoarcerea spre casă, dar, odată angajat în drumul către miazăzi, hotărî să refacă același traseu pe care-l urmase în tovărășia lui Mencius.

La Joppa, el petrecu o zi vizitînd docurile, constatînd cu surprindere amploarea lucrărilor care se desfășurau acolo, unde romanii făceau aceleași amenajări portuare ca și în Cezareea, dar la scară mai mică.

Faptul că Imperiul preconiza o invazie devenise foarte clar prin lucrările foarte costisitoare din Cezareea. Acum, strategia militară părea să nu prolifereze într-un singur loc. Bătrîna și sordida Joppa se transformase și ea într-un posibil cap de pod, iar graba și zelul erau atît de nedisimulate încît ofensiva romană care amenința de multă vreme părea iminentă. Preocupată cu propriile dișensiuni interne, întreaga Palestină pretindea că nu ia în seamă această amenințare. Poate că Iehova care-i hrănise pe Copiii lui Israel cu mană în pustietate se va îngriji de ei și de data aceasta Ar fi bine, gîndea Voldi, altfel pămîntul Făgăduinței va pieri.. Dar și Arabia, dacă romanii vor socoti că merită osteneala. totuși, s-ar putea să nu vrea Arabia, pentru că romanii nu erau înclinați spre viața nomadă Li s-ar mulțumi poate să perceapă arabilor un tribut gras și să-i lase în pace cu turmele și cirezile lor. Cu toate acestea, era timpul ca Arabia să se gîndească la posibilul pericol care o amenința. Voldi aprecie că dispune de multe date și elemente cu care să-l pună la curent pe regele său.

Și așa, zi după zi, cu opriri scurte, doar pentru odihna de noapte, tînărul urmă drumul intens circulat de caravane prin Idumeea, Aşkelon, scăldat în razele blînde ale unui soare neobișnuit, și ajunse în sordida Gaza, cu mizeria și duhorile sale care nici o climă, oricît de plăcută, nu le putea atenua De

aici, se îndreptă spre străvechiul Hebron, străbătu pîrjolita localitate Engedi şi ajunse la Marea Moartă. Pe coasta de un alb orbitor înscrise un semicerc, întorcîndu-se din nou spre răsărit, peste platourile acoperite cu cruste de sare. Acum ştia că nu mai are mult şi cu toată viteza se avîntă spre Valea Aisne.

Darik era atît de ostenit încît îşi tîra bietele-i picioare ca oricare catîr împovărat. Dar după ce străbătură Valea Aisne şi ajunseră la drumul ce şerpuia printre dealurile care se desfăşurau înaintea lor, recunoscînd pămînturile natale, Darik căpătă forţe noi. Pe măsură ce urcau, pe pantele nordice întîlneau tot mai multă zăpadă, iar cînd ajunseră la marginea platoului, Voldi se bucură să vadă o nesfîrşită pătură albă vălurită, care acoperea dealurile şi văile atît cît putea cuprinde cu privirea în toate direcţiile. Asta era bine! În Arabia erau semne certe că aveau să vină o primăvară şi o vară prospere. Vitele şi oile vor fi grase, cămilele bine hrănite vor avea progenituri puternice şi frumoase.

Voldi trase cu nesaţ în piept aerul tare şi înviorător al munţilor. Se înălţă în scări şi stîrni ecouri peste coama dealului cu stigăte de băieţandru. Ca niciodată pînă acum, înţelese cît de mult însemna Arabia pentru el. Darik sforăia zgomotos, cu nările în vînt, se smucea de parcă cerea să i se slăbească frîul, dădea din cap, întindea picioarele ca s-o ia la goană.

După-amiază tîrziu Voldi zări tabăra regelui şi cîteva minute mai tîrziu descăleca în faţa intrării principale, întîmpinat cu căldură de santinela uluită. Curînd fu înconjurat de numeroşi slujitori şi rîndaşi, toţi foarte emoţionaţi; unii mîngîiau şi băteau crupa aburindă a lui Darik, care zvîrlea peste ei bale înspumate cu o cordialitate imparţială.

Bătrînul Kedar veni şi el şchiopătînd, croindu-şi drum cu coatele printre servitori. Ajuns în faţă, Voldi puse o mînă pe umărul lui încovoiat.

– Tare l-ai mai obosit, sărmanul, murmură Kedar, întorcîndu-şi faţa ca să-şi ascundă emoţia

– A fost numai după voia lui, Kedar, rîse Voldi Odată ajuns pe meleaguri cunoscute, n-a mai fost chip să-l opresc. Dar spune-mi: ce face Maiestatea sa?

– Ei sînt bine, dar foarte mîhniți astăzi Ai venit acasă la timp. Consilierul Mişma este bolnav Regele şi regina sînt acum acolo. Trebuie să te duci şi tu fără întîrzirere. Îți voi da un cal odihnit.

Ione, palidă, slabă, îşi făcea loc sfioasă. Zărind-o, Voldi întinse un braț şi o trase spre el. Se aplecă şi-i şopti la ureche: „Fara e teafără, Ione, şi îți trimite toată dragostea ei Am să-ți povestesc totul cînd mă întorc. Acum trebuie să plec la bunicul meu".

În cîteva minute erau gata de plecare la tabăra lui Mişma, aflată la cinci mile depărtare. Marele țarc era plin cu cai splendizi; Voldi îi recunoscu îndată pe cîțiva. Intrarea neaşteptată în dormitorul larg al şefului consiliului fu întîmpinată cu exclamații de surpriză şi uşurare de grupul de bătrîni slujitori cu fețe posomorîte, adunați în fața uşii Demni, membrii Consiliului regal stăteau într-o linişte statuară, cu Zendi în mijlocul lor – o figură distinsă, cu părul încărunțit prematur. Din înfățişarea şi atitudinea tuturor se vedea că aşteptau sfîrşitul. Cu toată durerea, Kitra scoase un strigăt uşor de bucurie şi se grăbi să-şi îmbrățişeze fiul. Luîndu-l de mînă, îl conduse lîngă patul muribundului.

– Priveşte, tată! Iată-l pe Voldi!

Bătrînul deschise ochii cu greu şi zîmbi imperceptibil. Voldi se aruncă în genunchi şi strecură o mînă după gîtul subțire şi adînc brăzdat. Mişma încercă să spună ceva Cu un efort foarte mare, abia reuşi să-l întrebe cu glas răguşit:

– Ai găsit-o?

Cu ochii scăldați în lacrimi şi incapabil să rostească ceva, Voldi încuviință dînd din cap.

– Dar... ea n-a putut s-o facă, şopti Mişma, respirînd anevoios, iar cînd Voldi îi făcu semn că nu, bătrînul îl privi şi murmură: Asta-i bine. Urmă un lung moment de tăcere, după care, cu glasul stins, îl mai întrebă dacă a adus-o şi pe ea.

– Nu, răspunse Voldi cu regret în glas

– Dar o vei aduce acasă – în Arabia, îl îndemnă Mişma într-un ultim efort.

– Da, sper, cînd voi fi terminat ce am de îndeplinit pentru ţara noastră.

Bătrînul Mişma mai dădu o dată din cap şi căzu într-un somn adînc. În timpul acestui dialog purtat mai mult în şoaptă, Zendi se apropie de patul muribundului. Dîndu-şi seama de prezenţa regelui, Voldi sări în picioare şi îl salută.

Aplecîndu-se deasupra patului, Zendi se adresă bătrînului cu glas tare, ceea ce-i surprinse pe cei ce vegheau

– Mişma! Deschide ochii, Mişma şi ascultă! Dacă ai o ultimă dorinţă pe care regele să ţi-o împlinească, vorbeşte, Mişma!

Muribundul consilier se smulse parcă din agonie, îşi umezi buzele uscate şi şopti:

– Voldi!

Capul bătrîn şi slăbit se lăsă încet într-o parte O încercare de respiraţie neizbutită i se stinse pe buze. Mişma murise!

Întorcîndu-se cu faţa către cei prezenţi, Zendi îşi îndrepta spatele şi anunţă solemn:

– Declar aici, de faţă, numirea lui Voldi în locul rămas liber în Consiliul regelui.

CAPITOLUL XIX

Căpitanul Fulvius, care nu făcea niciodată afirmații pripite, îi spuse pe la asfințit celui mai de seamă pasager al său că, dacă briza iute va continua și în cursul nopții, „Vestris" va putea zări Gaza în zori.

– Foarte bine! exclamă Proconsulul Am să cobor să-i dau vestea asta și bătrînului meu amic Brutus.

– Mai bine ai lua cu tine și o mînă de zahăr, îl sfătui căpitanul. Sărmanul tău Brutus abia mai poate fi stăpînit. Ieri, cînd am coborît la el să le spun cîteva vorbe prietenești cailor, el și-a lăsat urechile pe spate și și-a dezvelit gingiile Tare mă tem că a ajuns la capătul răbdării

– Nu-l condamn, mormăi Mencius, și eu sînt la fel

Trecuseră șapte săptămîni de cînd flota naviga de la Brindisi cu destinația Cipru, unde o încărcătură de cupru aștepta să fie transportată la noile docuri din Joppa. Iarna fusese atît de blîndă încît Fulvius riscă un balast mai ușor decît impunea sezonul, sperînd astfel să recupereze din timp. După înconjurul peninsulei cu direcția spre răsărit, toți erau bolnavi și prost dispuși din cauza duratei prea lungi a călătoriei, iar după părerea echipajului, inexplicabil de ocolită

Pe ruta lor normală, dacă aveau afaceri în bătrîna Gaza, ar fi luat cele șapte corăbii cu încărcătură de cupru și le-ar fi dus direct la Joppa; dar „Vestris" trebuia să se oprească mai întîi la Gaza, unde Proconsulul avea o misiune importantă la

Fortul Roman din Minoa, la cîteva mile în interiorul ţinutului Restul flotei avea să plece la Joppa, unde trebuia să aştepte alăturarea vasului comandor.

Capabilul căpitan Pincus, avînd sub conducerea sa un echipaj alcătuit din oameni cu experienţă, trebuia să debarce la Gaza şi să angajeze o caravană de cămile pentru plicticoasa călătorie către zăcămintele de sare de la Engedi şi Marea Moartă

După o scurtă oprire la Gaza, „Vestris" va naviga spre Joppa pentru a se alătura flotei, va descărca cuprul şi se va reîntoarce la Gaza să-l preia pe Pincus, împreună cu încărcătura lui de sare. Şi nimeni nu ştia cît timp urmau să aştepte revenirea truditei caravane. Greu de crezut că se vor întoarce la Roma înainte de jumătatea verii.

Mencius se plimba pe punte şi număra zilele ca o pasăre în colivie. I se ceruse atît de des să facă aceste lungi călătorii în porturile palestiniene încît nu-l mai atrăgeau deloc. Desigur, se bucura întotdeauna de cîte o permisie în Cezareea, unde întîlnea mulţi vechi prieteni la luxosul Domus Agrippa. De data aceasta însă nu se mai oprea la Cezareea, ci la Joppa, unde Imperiul avea unele planuri, deşi la ora actuală vechiul şi mucegăitul oraş oferea puţine distracţii.

În tot cursul acestui periplu, un singur lucru îi stîrnea interesul Proconsulului Primise dispoziţii să înmîneze o scrisoare tînărului legat numit recent – o ispăşire pentru păcatele sale la conducerea Fortului din Minoa. Mencius nu fusese informat despre conţinutul scrisorii şi murea de curiozitate. Tot ce ştia el era că sulul aurit conţinea un mesaj de o importanţă considerabilă şi provenea chiar de la împărat! Ce avea oare să-i spună imprevizibilul Tiberiu, pe jumătate nebun, incorigibilului fiu al senatorului Gallio, se întrebau toţi Potrivit unor zvonuri nestatornicul tînăr legat fusese surghiunit în acest sordid avanpost pentru că îl insultase în public pe prinţul regent Gaius Acum împăratul îi trimitea nerușinatului Marcellus o scrisoare

Mencius, simţind că trebuie să vorbească cu cineva în le

gătură cu acest lucru, discutase diferitele posibilități cu prea isteţul său vechi prieten Fulvius

– E puțin probabil ca această solie regală să facă pe cineva fericit şi, desigur, nu pe scandalagiul fiu al lui Gallio, care critică mereu cîrmuirea pentru extravaganțele sale.

– Eu nu sînt sigur de asta, răspunse Fulvius. Apelul senatorului Gallio la economii nu este supărător, pentru că împăratul însuşi nu este un risipitor, dar bătrînul îl urăşte pe Gallio pentru afrontul adus de fiul său prinţului.

– De acord, dar ți-l imaginezi pe Tiberiu scriind o misivă agreabilă?

– Nu, nu pot, aprobă Fulvius, şi dacă aş fi în locul tău, i-aş da-o iute băiatului şi aş şterge-o!

– Poate că scrisoarea conține instrucțiuni ca Marcellus să exercite o mai bună conducere, presupuse Mencius

– Ei, poate însemna orice! murmură Fulvius. Oricum, bătrînul s-a ţicnit de tot! Părerea mea e că sulul conține o înştiințare pentru tînărul Gallio cum că tu ai fost numit succesorul lui la Minoa!

– Iată o idee fantastică! exclamă Mencius

În orice caz, nu mai era mult pînă aveau să afle răspunsul acestei şarade şi mîine vor acosta la docul din Gaza

Dimineața era însorită. Ca întotdeauna, pe chei mişuna puzderia conducătorilor de caravane de cămile şi asini. Pincus împreună cu oamenii lui părăsiseră primii corabia şi se văzură îndată înghiţiți de mulțimea gălăgioasă a proprietarilor de caravane Mai chibzuiți, Proconsulul şi căpitanul coborîră pe ţărm şi încălecară pe caii lor greoi, îndreptîndu-se spre fort. Nu era prea departe, aşa că se hotărîră să-şi îndeplinească misiunea fără întîrziere.

– Se pare că pe-aici s-a petrecut ceva, remarcă Mencius, în timp ce porțile grele se deschideau ca să-i primească. Marcellus i-a învățat pe bădăranii şi leneşii ăştia să se comporte ca soldații!

– Poate că Imperiului i-a ajuns la ureche treaba asta şi doreşte ca legatul să revină la Roma ca să schimbe şi acolo lucrurile. Cu puţină bătaie de cap, s-ar putea face ceva

Un tînăr centurion apăru salutîndu-i prompt şi întrebă cu ce le poate fi de folos. Proconsulul se prezentă, făcu acelaşi lucru pentru Fulvius, apoi îl înştiinţă că poartă cu ei un mesaj adresat legatului

– Legatul nostru Marcellus, domnule, a plecat ieri în fruntea unei companii de călăreţi pentru a participa la Sărbătoarea Pascală iudaică din Ierusalim

– Mi se pare ciudat, murmură Mencius De cînd a trecut Minoa la iudaism?

– E un obicei anual, domnule, spuse centurionul, riscînd un zîmbet Toate forturile noastre palestiniene îşi trimit deputăţiile în Oraşul Sfînt în timpul Săptămînii Pascale, pentru a menţine pacea.

– ..Şi să ne zăngănim puţin armurile, adăugă Proconsulul Presupun că legatul se află la Insula Procuratorului

– Da, domnule.

– În cazul acesta, vom pleca şi noi la Ierusalim, să-i înmînăm mesajul nostru. Este urgent.

Mencius îl îndemnă pe Brutus spre poartă, dar centurionul îi invită să mai zăbovească puţin şi să accepte ospitalitatea pe care fortul o putea oferi Proconsulul refuză, spunînd că trebuie să plece. La poartă, el se întoarse să spună că este plăcut impresionat de schimbările petrecute la fort.

– Se pare că tînărul vostru legat este adeptul curăţeniei şi disciplinei.

– Da, domnule!

– E un comandant sever?

– El menţine legiunea în formă, domnule, şi nouă ne place în acest fel Legatul este sever, dar drept.

– În regulă, aprobă Mencius Trebuie că-i place misiunea de comandă la Minoa.

– Da, domnule! Poate că nu, domnule! Nu cred că-i place, domnule! Da, domnule! Mulțumesc, domnule!

Porțile masive se închiseră în urma lor și un timp cei doi glumiră pe socoteala centurionului.

– Băiatul are haz, domnule, chicoti Fulvius, imitîndu-i hilara rigiditate Va ajunge departe, domnule!

– Da, domnule! replică Mencius. Probabil nu, domnule

După o oră, echipajul lui „Vestris", nemulțumit de prea scurta escală, dar cu destulă judecată pentru a nu protesta, ridică toate pînzele și porni în mare viteză spre Joppa.

– Vrei să mă însoțești la Ierusalim? întrebă Mencius.

– De ce nu, domnule? răspunse Fulvius

Lui Ester nu i se interzisese, dar nici nu fusese invitată să-l însoțească pe Stăpîn și pe cei doisprezece prieteni apropiați în călătoria lor la Ierusalim.

Nu fusese făcut nici un plan, nu se anunțase nimic Groaznica hotărîre venise ca o lovitură de trăsnet. În înțelepciunea previziunilor sale, Iisus nu dădea greș. De cîte ori nu au recunoscut ei toți că ăsta era adevărul! De cîte ori nu dăduseră ocazie să fie dojeniți pentru că puneau la îndoială acțiunile lui! De data aceasta însă, toți presimțeau că el se îndreaptă – inutil – spre o nenorocire.

Petru, profund mîhnit și descurajat, cu inima grea de presimțiri sumbre, le-a adus vestea la cină, într-o seară de Sabat, cînd se aflau în Betsaida. Urmau să plece dimineața, în zori, spunea el, luîndu-și cu ei doar strictul necesar.

– Sărmanul bătrîn Bartolomeu! murmură Ester Ce-o să se facă el?

– Va muri probabil de un atac de inimă, răspunse Petru, dar ține să vină și el.

– Și crezi că eu nu trebuie să merg? întrebă Ester

– Acolo nu vei avea ce face, spuse Petru Nu vor mai fi adunări și nici vindecări, ci doar un marș fortat spre oraș și acolo... cine știe ce ne așteaptă.

Timp de o oră, discutară toate posibilitățile Petru admise că în oraș se pot afla la vremea aceea sute, poate mii de pelerini care îl auziseră pe Iisus vorbind și mulți alții care primiseră din mîinile lui foloase miraculoase; dar acești prieteni ai Stăpînului nu erau organizați și nimeni nu se aștepta ca ei să-l apere

– Majoritatea sînt de la țară, continuă Petru, oameni ca Andrei, ca mine, ca Ionică, Iacob și Tad, oameni care își pierd încrederea și curajul în zăpăceala unui mare oraș

– Dar... sigur, exclamă Ester, nimeni nu va îndrăzni să-i facă vreun rău Stăpînului nostru atîta timp cît n-a făcut nimic rău!

Cu privirea tristă, Marele Pescar încercă să explice primejdiile care îl amenințau. Ierusalimul era cetatea tuturor sectelor religioase, incompatibile între ele, și a grupărilor politice. Acestea vegheau în permanență la înăbușirea oricăror voci care se adresau îngrijorării și nemulțumirilor poporului.

Petru aminti cum de nenumărate ori, la adunările Învățătorului, apăreau asemenea iscoade din Ierusalim care-i puneau întrebări cu intenția de a-l demasca drept incitator. Fie și simplul fapt că plebea se agăța de cuvintele lui, găsind în ele alinare, constituia o acuzație împotriva loialității sale față de străvechile instituții iudaice. Cu ocazia Paștilor, acești oameni mărginiți își sporeau vigilența, nescăpîndu-le nici o mișcare produsă în rîndul populației pentru apărarea drepturilor sale firești Într-adevăr, se știa că pe durata Săptămînii Pascale cînd orașul gemea de iudei reveniți acasă din diferite provincii – de obicei ignorați de toate autoritățile, cu excepția perceptorilor – patrulele romane erau la datorie, împrăștiind pînă și cele mai mici grupuri adunate pe stradă ca să asculte incantațiile unui cerșetor orb Acum, Iisus avea să apară în Ierusalim și poate mii de oameni se vor aduna și-l vor îndemna să vorbească; și fără îndoială o va face.

– O, Doamne, de ce trebuie să se expună unei asemenea primejdii? încheie Petru

Curînd după cină, Petru se retrase în odaia sa Dimineața, la ora deșteptării, el era deja plecat Ceilalți își luau gustarea

în tăcere şi cînd Ester termină treburile casnice, se strecură afară şi urcă dealul în mare grabă, cu intenţia de a schimba două vorbe cu David saducheul.

Prin anumite mijloace, bătrînul legiuitor aflase de hotărîrea lui Iisus de a pleca la Ierusalim de Paşti. O salută grav şi îi răspunse la toate întrebările ei arzătoare adresîndu-i cuvinte de încurajare. David din străvechea Casă Zadok cunoştea mai bine situaţia decît Marele Pescar, precum şi pericolele cărora trebuia să le facă faţă orice profet popular care apărea pe străzile Oraşului Sfînt în timpul Paştilor.

– Da, draga mea, spuse David, prietenul nostru Simon are motive întemeiate să se teamă. Cei mai influenţi oameni din Ierusalim – bancheri, legiuitori şi negustori bogaţi – nu pot risca o răzmeriţă în rîndul populaţiei. Acest Tîmplar a vorbit mulţimilor destul de slobod despre fapte şi învoieli cinstite şi despre măsurile cuvenite în pieţe. El a avut multe de spus cu privire la dările exagerate, la dobînzile usturătoare cerute de cămătari. El a vorbit despre oameni nevoiaşi care mor în pragul uşilor oamenilor îmbuibaţi.

– Este adevărat, maestre, răspunse Ester, dar el a criticat deopotrivă pe cei ticăloşi din rîndul săracilor şi nu a încercat să-i instige împotriva celor bogaţi. El nu vrea decît ca fiecare să fie bun şi milostiv cu celălalt.

– Da, da, copilă dragă, dar ceea ce-şi vor aminti încă mai bine cei din Ierusalim este faptul că el a demascat nedreptăţile şi înşelăciunile de care se fac vinovaţi cîrmuitorii. Nici chiar Templul nu a fost scutit.

Pusă în faţa acestor realităţi, Ester a vrut să afle cît de mare era influenţa pe care o putea Templul exercita asupra cîrmuirii oraşului de către romani. David începu să-i explice, amintindu-i că era o chestiune cu multe implicaţii.

Romanii, spunea el, cîrmuiau întreaga Palestină, iar voinţa lor era literă de lege. În orice ciocnire cu Sinedriul, „Insula" avea ultimul cuvînt; teoretic, era adevărat.

– Dar romanii nu doresc conflicte cu lumea iudaică în această perioadă. Ei se pregătesc deliberat pentru ziua cînd vor pune stăpînire completă pe teritoriu, jefuindu-l şi înrobindu-l. Ar putea-o face mîine dacă armatele lor nu ar avea nevoie să se refacă după pierderile suferite în Galia. Cînd vor fi gata, vor ataca. Pînă atunci, n-au nevoie de fricţiuni Pilat din Pont face paradă de autoritate, dar pentru menţinerea păcii în Ierusalim primeşte instrucţiuni stricte, indiferent de preţul plătit de mîndria sa Cînd Caiafa, Marele Preot, ia cuvîntul, Pilat ascultă!

David părea că vorbeşte acum doar pentru sine

– Pilat ameninţă, se dă de ceasul morţii, dar ascultă! Cînd se iveşte cel mai mic semn de nelinişte în rîndul plebei, negustorii discută cu bancherii, bancherii se consultă cu Sinedriul, iar Sinedriul ţine sfat cu Procuratorul.

Ester ar fi vrut să pună mai multe întrebări, dar ezită să întrerupă monologul înţeleptului bătrîn. Întorcîndu-se cu faţa spre ea, o întrebă dacă avea cunoştinţă de rabinul Ben-Şolem din Capernaum şi, fără să aştepte răspunsul, David continuă

– Se pare că acum cîteva luni, o mare adunare de oameni aştepta ca Tîmplarul să vorbească în piaţă. Indignat, rabinul a apărut pe treptele sinagogii, acuzînd mulţimea, dar s-a retras îndată în huiduielile tuturor. Văzînd că nu e sprijinit de consilierii săi, şi-a dat demisia Ben-Şolem şi Marele Preot au fost colegi de şcoală. Poţi trage singură concluzia, Ester Rabinul nu e omul care să uite sau să ierte o jignire adusă demnităţii sale.

– Dar această nefericită întîmplare nu s-a petrecut din vina Stăpînului, maestre! Dimpotrivă, el s-a supărat pentru că mulţimea nu i-a arătat respectul cuvenit.

– Da, ştiu, copila mea, recunoscu David, dar asta nu i-a restabilit lui Ben-Şolem mîndria rănită. El nu avea nevoie de favoruri din partea Tîmplarului.

Bătrînul leşiuitor privi atent în jur, îşi strînse mantia pe

lîngă el, constatînd că se făcuse răcoare la umbra arborilor. Se ridică şi Ester şi amîndoi ieşiră pe poartă.

– Simt că trebuie să plec şi eu la Ierusalim, spuse ea.

– Dacă aş fi în locul tău, nu m-aş duce, o sfătui David. Ai avut şi aşa destule neplăceri, iar tu nu-l poţi ajuta cu nimic. Îi ură o zi bună şi se întoarse pe poteca străjuită de boschete.

Pe cînd Ester se apropia de casa Hannei, se opri să privească micile grupuri de pelerini care se îndreptau spre Oraşul Sfînt, în călătoria lor anuală. În grupul alcătuit de fiecare familie, cel mai tînăr împingea un cărucior încărcat cu corturi şi provizii de drum. Căruţele mai mari erau trase de măgari. Lumea mergea în ritm lent, pentru că avea de făcut o lungă călătorie şi trebuia să-şi cruţe forţele.

Hanna tocmai culegea un braţ de trandafiri. Plînse neconsolată cînd află de hotărîrea Esterei de a pleca la Ierusalim. În tăcere, pregătiră o desagă cu cele necesare pentru drum; după-amiază, la colţul umbrit unde strada lor se întîlnea cu drumul mare, cele două femei se despărţiră cu lacrimi în ochi.

– Ceva îmi spune, suspină Hanna printre lacrimi, că n-am să te mai văd niciodată! Niciodată!

Ester era prea tulburată ca să mai răspundă. O sărută afectuos, apoi se grăbi să se alăture pelerinilor care înaintau greoi. O tînără femeie cu înfăţişare prietenoasă îi spuse că e o zi frumoasă şi ea încuviinţă, dar inima ei era prea plină de amărăciune ca să aibă chef de conversaţie.

– Eşti singură?

– Da, răspunse Ester, simţindu-se mai singură ca niciodată

În zorii primei zile din Nisan, cînd plecau din Capernaum, Petru spera mai mult decît credea ca intrarea lor în Ierusalim să treacă neobservată.

Oraşul avea să fie aglomerat cu mii de pelereni, toţi căutînd cu disperare găzduire în interiorul zidurilor cetăţii, sau un loc de tabără în afară. S-ar putea să fie atît de preocupaţi cu

propriile lor treburi încît sosirea lui Iisus să nu stîrnească decît un slab interes. După prima jumătate de oră de mers, Petru îşi reproşa aceste gînduri amăgitoare. El trebuia să ştie cel mai bine.

Toţi cei aflaţi pe drum, avînd o destinaţie comună, îl recunoscură îndată pe Învăţător şi-l întîmpinară cu strigăte de bucurie, strîngîndu-se în jurul lui, cerîndu-i să le vorbească. Nu trecu mult şi se văzu în fruntea unei procesiuni care sporea cu fiecare oră, cu fiecare milă.

Iacob se desprinse de grup şi de la marginea drumului privi în urmă, apoi reveni la locul său, între fratele lui şi Andrei.

– Vă amintiţi de ziua aceea în Betsaida în care el a dispărut deodată din mijlocul oamenilor care-l urmau? Aş vrea s-o facă şi acum!

Dar el nu a făcut-o şi gloata creştea la fiecare întretăiere de drumuri. Seara, cînd Iisus s-a oprit, toţi au făcut la fel Căruţele greu încărcate şi oamenii vîrstnici veneau şi ei din urmă. Dimineaţa, cînd el porni din nou la drum, toţi erau gata să i se alăture. Cîţiva pelerini înstăriţi, care-şi permiteau o călătorie pe cămile înalte, îl salutau respectuos cînd treceau pe lîngă el şi o luau înaintea procesiunii pedestre. Aceştia aveau să ajungă cu cîteva ore bune mai devreme decît Iisus şi fără îndoială că vor avea ce povesti.

Cînd grupul lui Iisus se opri pentru odihnă la Ramah în dimineaţa celei de-a treia zile, Petru – care nu-şi dorise mulţimi de oameni în jur – se simţi mîndru de uluitorul interes manifestat de gloată

– Crezi că Iisus şi-ar dori o intrare triumfală în Ierusalim? întrebă Petru, adresîndu-i-se lui Filip

– După numărul mare şi atitudinea mulţimii, s-ar putea să vrea astfel, spuse Filip.

– Poate că asta a fost intenţia lui chiar de la început, spuse Petru cu un aer misterios. Are oare de gînd să restaureze Împărăţia lui Israel?

– Eu nu cred că el vrea să fie regele lui Israel, interveni Andrei.

– De ce nu? întrebă Iuda înțepat. N-a fost el prezis de profeți? Nu Împărăția lui Israel trebuie restaurată? Cine altcineva are puterea să o facă?

În ziua de Sabat, ei s-au retras tăcuți în tabăra lor, la Betfaghe, la numai trei mile depărtare de Ierusalim, pe care aveau să le parcurgă a doua zi dimineața, zi pe care romanii o numeau „duminică" Satul era sufocat de uriașa concentrare a pelerinilor surescitați Prin tabere circulau tot felul de zvonuri și presupuneri. Credința unanimă era că Iisus din Nazaret era pe punctul să se proclame Regele Iudeilor, Mesia, Restauratorul Israelului.

Unii dintre cei mai vîrstnici și mai evlavioși își aminteau că un străvechi profet prevăzuse un asemenea eveniment. Regele va intra în oraș călare pe un asin Cîțiva fanatici au și plecat în căutarea patrupedului. Printr-o fericită întîmplare, au găsit un frumos și tînăr asin alb priponit de gardul unui țarc. Măgarul nu purta urme de șa sau de ham. Asta e bine, spuneau bătrînii, pentru că trebuie să fie un asin necălărit vreodată de cineva L-au implorat pe proprietar să le împrumute animalul, spunîndu-i și motivul Iisus, făcătorul de minuni din Galileea, va intra călare pe el în oraș, ca Rege al lui Israel! Omul rîse cu gura pînă la urechi auzind acest lucru

– Îl puteți lua și fiți bineveniți! spuse el Dar vreau să vin și eu cu voi. Asta e ceva ce nu vreau să scap! Jasper nu s-a topit niciodată de plăcere să fie încălecat

– Bine, exclamară ei, spui că nimeni nu a încercat vreodată să-l călărească?

– Da, foarte sigur! spuse proprietarul hohotind în continuare Numai că lui Jasper nu i-a surîs niciodată ideea O să vedeți!... Nu, nu vreau nici o plată pentru folosința lui, dar vreau să vin și eu!

În dimineața următoare, o mare mulțime mișuna în preaj-

ma casei în care se oprise Iisus. Era o gloată gălăgioasă, pe jumătate isterizată, ale cărei căpetenii urlau în gura mare: „Osana Regelui! Slavă Regelui!“ Gloata înfierbîntată prelua aclamațiile pînă la ultimul om.

Petru era versat în mînuirea maselor de oameni, dar această demonstrație era ceva ce scăpa oricărui control. Mica formație de discipoli stătea în preajma Stăpînului, încercînd să-l apere de fanatici Cîțiva bărbați reușiră să străpungă masa compactă de oameni și înaintau trăgînd după ei un asin alb. Iisus se urcă pe el și frenetica procesiune se puse în mișcare, flancată de prietenii lui apropiați, înspăimîntați, dar fermecați.

Betfaghe rămăsese în urma lor și intrau acum în Betania, una din cele mai bogate suburbii ale orașului Strada era frumoasă, mărginită de palmieri impunători pe care mulțimea îi despuia fără milă de ramurile lor, împrăștiindu-le în calea Regelui.

Turnurile și cupolele Ierusalimului se distingeau foarte bine, dincolo de adînca vale a Kedronului O mare mulțime de pelerini găzduiți în oraș, atrași de strigătele și aclamațiile alaiului, porneau cu sutele, urcînd lunga pantă a Muntelui Măslinilor. Ajunsă pe coama dealului, procesiunea se opri și treptat strigătele triumfale se potoliră. O stranie tăcere se așternu peste întreaga suflare. Regele avea să vestească ceva mulțimii. Acesta era momentul mult așteptat!

Multă vreme, Iisus rămase într-o atitudine de profundă tristețe, privind în jos spre cetate. Apoi, miile de oameni care așteptau neclintiți fură martorii unui moment incredibil· Regele plîngea! „O, Ierusalime! Ierusalime! De cîte ori n-am vrut să-ți strîng copiii tăi precum își strînge găina puii sub aripile ei, dar tu n-ai vrut!“

O clipă, lumea păru împietrită, neîncrezătoare Nazarineanul lăsase să-i scape din mîini o Împărăție! Oamenii începură să se împrăștie, fiecare grăbindu-se să coboare panta dealului. Pelerinii își pierduseră regele, dar le mai rămînea

Ierusalimul. Din mulțime se ivi stăpînul asinului, care veni să-şi recupereze animalul. Discipolii lui Iisus rămăseseră fără grai. Petru îşi mușca buzele, Andrei arăta mîhnit Iacob şi Ioan, cu fețe cernite, vorbeau încet între ei şi dădeau din cap descurajați. Filip era livid, iar Bartolomeu stătea la marginea drumului şi îşi ştergea fruntea de sudoare, cu Tadeu alături, care-i purta desaga în spate Iuda se făcuse nevăzut, amestecîndu-se cu mulțimea care cobora.

Discipolii, cu Iisus în mijlocul lor, porneau încet spre oraş. Grupuri răzlețe de pelerini îi depăşeau şi treceau pe lîngă ei, privindu-l pe Stăpîn cu diferite expresii, de la simpatie, implorare, la dezamăgire şi reproş. Mulți aveau ochii în lacrimi.

Nu se prea vorbea, pentru că nu prea era nimic de spus; mergeau tîrîndu-se anevoie, fiecare cu gîndurile lui. Cu toate că acum era sigur că aclamațiile spontane de recunoaştere a lui Iisus drept promisul Mesia amuțiseră fără speranța de a fi reanimate, prea îndurerații lui discipoli respirau parcă mai uşurați decît ieri. Ei se temeau că mulțimea de admiratori ai lui Iisus care aveau să-l împresoare pe străzile Ierusalimului va atrage atenția patrulelor şi Stăpînul va fi capturat şi învinuit că tulbură pacea.

Aşa cum evoluaseră lucrurile, Iisus stăpînise situația înainte ca ea să devină acută Acum el era mai în siguranță decît dacă această demonstrație n-ar fi avut loc. Puțin probabil, gîndeau ei, ca autoritățile să ia măsuri împotriva unei mişcări pe care Stăpînul o împrăştiase.

Înainte de intrarea lor pe poarta dinspre răsărit a oraşului, Iisus se întoarse spre ei şi le spuse că se vor duce direct la Templu. Petru îi zîmbi recunoscător. Desigur, autoritățile nu aveau cum să-l învinuiască pentru aceasta Dimpotrivă, dacă Iisus ar fi hotărît să ignore Templul, ar fi putut fi criticat Dar el avea să meargă să se închine la locurile sfinte iudaice ca orice pelerin pios Tăcerea mohorîtă care-i cuprinsese

se risipi oarecum în timp ce discutau între ei pe un ton care se dorea degajat.

– Iată, acolo e bazinul lui Siloam, Ionică, remarcă Iacob

– Acolo a început Nehemiah reconstruirea zidului Vezi, şi acolo este Turnul lui Irod, spuse Andrei

– Pare nou, remarcă Filip, în comparaţie cu restul clădirilor.

Avea să fie o zi grea pentru Templu. Toată lumea adusese cîte o ofrandă pentru jertfă, fiecare după mijloacele sale. Frumoasa curte a Templului, împrejmuită cu ziduri ornate cu splendide mozaicuri, gemea de pelerini şi ofrande: viţei graşi şi miei, cuşti mari pline cu porumbei. Se auzeau mugete şi behăituri, iar în aer plutea un miros greu şi înţepător de animale Dar larma şi zgomotul predominant proveneau din gîtlejurile zarafilor care-şi aşteptau clienţii. Pentru că se întîmpla adesea ca mielul oferit ca jertfă să nu corespundă cerinţelor şi în acest caz, i se oferea pelerinului un altul, zice-se „fără cusur", în schimbul unei mici diferenţe de bani peşin, bietul om, necăjit, plătea convins însă că ofranda lui era perfectă. Atunci se iveau şi încurcăturile, cel mai adesea generate din cauza varietăţii monezilor provenite din provinciile şi ţinuturile cele mai îndepărtate. Pelerinul trebuia să se ducă la tarabele zarafilor care nu erau dispuşi, firește, să presteze gratuit acest serviciu de schimb Aveau loc scene dezgustătoare, în special pentru cei care veneau de la ţară şi nu erau obişnuiţi cu asemenea tîrguieli în interiorul zidurilor sfinte Chiar dacă tranzacţiile respective se purtau cinstit, ceea ce nu era cazul, sigur că locul nu era potrivit.

Peste vacarmul de voci şi behăituri se auzi ca un trăsnet glasul indignat al lui Iisus: „Casa Tatălui Meu este un loc de închinăciune, dar voi aţi făcut din ea loc de negoţ!" Apoi înşfăcă un bici şi începu să gonească animalele afară din curtea Templului. Acestea năvăleau pe străzi, iar lumea alerga ferindu-se din calea lor Cuştile şi coliviile fură şi ele răsturnate şi toate păsările zburau libere deasupra clădirilor Veni rîndul

zarafilor, pe care-i mustră aspru, răsturnîndu-le mesele pe care îşi încheiau învoielile

Însoţitorii Stăpînului, retraşi în afara zidului, priveau înmărmuriţi furia Stăpînului.

– Asta va pune capăt, murmură Petru îngrozit. Nu-l vor ierta niciodată!

Şi nu l-au iertat

Călătoria Esterei la Ierusalim se dovedi mult mai plăcută decît se aştepta ea. După despărţirea de Hanna, a cărei intuiţie îi spunea – şi nu greşea – că nu se vor mai întîlni niciodată, fata şi-a dat imediat seama ce noroc a avut să dea peste acel grup de oameni prietenoşi din Capernaum.

Erau cam o duzină la număr, toţi înrudiţi între ei, şi păreau nerăbdători s-o primească în grupul lor. Drăgălaşa fată Myra, văzînd că străina pornise la drum nefericită, îi mărturisi îndată că ea însăşi nu avea de gînd să facă această călătorie, deoarece toţi ceilalţi erau mult mai vîrstnici şi „plictisitor de pioşi". Acum, că găsise o prietenă de vîrsta ei, drumul i se va părea desigur mult mai interesant. Ester acceptă atît de prompt această tovărăşie, irezistibil de sinceră şi călduroasă, încît ea însăşi fu surprinsă. Împrejurările deosebite în care trăise încă din fragedă copilărie, aproape sufocante, nu-i îngăduiseră decît puţine cunoştinţe din rîndul tineretului. De cînd părăsise Arabia, ea nu avusese parte de nici o prietenă, iar Myra era încîntătoare

Pentru că nu avea nimic de ascuns, fata din Capernaum deschise calea confidenţelor vorbind deschis despre familia ei. Uscăţivul ei bunic Aşer, cu o barbă patriarhală, fără dinţi şi sprijinit în două bastoane, datorită respectabilei sale vîrste, era conducătorul grupului. Tatăl Myrei, Ghideon, înalt, grav şi tăcut, mergea alături de bătrîn. Mama ei, cu un zîmbet timid, venea din urmă împreună cu alte femei mai vîrstnice

– Bunicul meu, spunea ea, este o figură importantă

pentru religie. Nu se mai gîndeşte la nimic altceva decît la sinagogă şi la Templu din Oraşul Sfînt. Cînd îţi va vorbi, ar fi bine să-ţi arăţi interesul pentru ceea ce spune, altfel sărmanul va fi tare mîhnit.

Amîndouă conveniră că bătrînii sînt ciudaţi şi că trebuie răsfăţaţi. După ce termină cu familia ei, Myra începu să-i vorbească despre ea, despre prietenele ei, despre ţitera şi războiul ei de ţesut, despre cîinele turmei de oi şi, aproape în şoaptă, despre frumosul tînăr Joel, şef peste îngrijitorii viei lui Iair; apoi adăugă, tot în şoaptă, că părinţii ei, mai cu seamă bunicul, nu-l simpatizează.

– Dar bănuiesc că tu – da, spuse Ester, ceea ce o făcu pe fată să se îmbujoreze pe loc.

– Acum, să vorbim şi despre tine, Ester, spuse ea.

Dar asta nu era la fel de uşor şi simplu ca pentru Myra. Ester era orfană, înrudită de departe cu o familie din Betsaida la care locuia de curînd. Cît priveşte originea ei, ea era atît de neclară încît ea însăşi ajunsese să se simtă nelegitimă. Myra îi veni în ajutor, întrebînd-o dacă nu locuia cu femeia care o însoţise pînă la drumul mare.

– Da, răspunse Ester, numele ei e Hanna.

– Era o femeie din Betsaida pe care o chema Hanna şi se spune că a tămăduit-o Tîmplarul cînd era pe patul de moarte.

– Da, asta e Hanna mea, spuse Ester, şi a fost cu adevărat o minune. Eu eram acolo cînd s-a întîmplat şi am văzut.

Myra puse uşor o mînă pe braţul lui Ester şi murmură.

– Să nu te audă bunicul spunînd asemenea lucruri, pentru că se va înfuria. De asta e şi împotriva lui Joel.

Iuţiră pasul, lăsînd o oarecare distanţă între ele şi restul familiei. Myra dorea să o mai audă vorbind despre Tîmplar.

– Eu nu l-am auzit niciodată şi nici nu l-am văzut, pentru nu mi-au dat voie. De fapt, mie nici nu-mi place de el pentru că din cauza lui ai mei nu-l văd bine pe Joel.

– Înseamnă că Joel crede în el, nu-i aşa?

– Nu, nu e numai asta, spuse Myra, dar şi-a părăsit şi slujba ca să-l urmeze. A fost plecat atît de des, încît Iair s-a lipsit de el pînă la urmă. Bunicul meu s-a bucurat şi a spus că aşa-i trebuie.. Apoi, cînd se vorbea că Tîmplarul a vindecat-o pe micuţa Şaron, fetiţa lui Iair, Joel a fost reprimit şi i-a urcat şi simbria. Noi toţi credeam că bunicul va avea un atac.

– L-a văzut vreodată bunicul tău pe Iisus?

– El nu, spuse tăios Myra. Bunicului i-a intrat în cap că acest Iisus este împotriva sinagogii şi că încurajează lumea să încalce Sabatul, că se întovărăşeşte cu păcătoşii perceptorii de biruri. Ar trebui să-l auzi!... Urăsc religia, adăugă ea mînioasă. Orice fel de religie!

– Eu nu cred că l-ai urî pe Iisus dacă l-ai cunoaşte, replică Ester calm.

– Ei! Eu n-am cum să-l cunosc, spusè Myra răstit. Familia mea va avea ea grijă de asta... Hai să vorbim mai bine despre ceva plăcut

Şi astfel discuţia reveni asupra lui Joel.

În noaptea aceea, ei se opriră la Hammath, iar în dimineaţa următoare străbăteau Cana Aflînd că aceasta era prima călătorie a Esterei la Ierusalim, bunicul Aşer o luă în primire şi îi arătă pietrele indicatoare mai importante. Ea îl asculta cu atenţie, dar nu punea întrebări de teamă să nu-şi trădeze ignoranţa în materie de istorie ebraică. Pe cînd traversau Samaria, bătrînul îşi strînse laolaltă grupul în jurul Fîntînii lui Iacob şi le spuse povestea ei. Era pentru prima oară că Ester auzea despre fîntîna sfinţită, sau despre Iacob, dar reuşi să mimeze respectul cuvenit. Oricum, ea era mult mai mişcată de povestea ei decît Myra, care tocmai îşi înăbuşea un căscat şi privea un cîine fugărind o pisică.

În după-amiaza aceea, bătrînul Aşer, şchiopătînd, o apucă de braţ pe Ester şi îi arătă vîrful unui munte îndepărtat.

– Acolo sus, spuse el solemn, acolo a trăit marele Profe Elie! Chiar acolo unde vezi crestătura aia!

– Adevărat? se minună Ester.

Bătrînul se întoarse să le împărtăşească şi celorlalţi cunoştinţele sale, dar Myra se apropie de prietena ei.

– Vorbeşte-mi mai mult despre acest om minunat, Elie, spuse Ester.

– A trăit cu cîteva veacuri în urmă, spuse Myra tărăgănat. Trăia singur şi oameni de seamă veneau la el pentru poveţe. Se spune că odată era atît de flămînd încît corbii i-au adus de mîncare.

– Cum de au ştiut ei că lui îi este foame? întrebă Ester.

Myra chicoti, puţin necuviincios.

– Pentru că el mînca ceea ce credeau corbii că e bun, presupun. Un om trebuie să fie cu adevărat foarte flămînd ca să se mulţumească cu hrana aleasă de corbi.

– Eşti incorigibilă, Myra! rîse Ester Vezi să nu te audă bunicul!

– Da, ştiu, încuviinţă Myra. Nu i-ar plăcea. El se dă în vînt după toate minunile alea care s-au întîmplat cu mult timp în urmă... Iar Joel, nici el nu prea are ce povesti altceva decît minunile Tîmplarului... Dacă mă întrebi pe mine, eu nu cred nimic din toate astea, şi nici afacerea asta cu minuni...

La amiaza zilei pe care romanii o numeau „luni", ei pătrundeau în Oraşul Sfînt prin vechea poartă a Damascului şi, aşa cum era datina, se duceau direct la Templu. După cuvenitele închinăciuni, grupul din Capernaum plecă spre Betania, la casa înstăritului unchi Boaz. Cu aprobarea unanimă a familiei, Myra o invită pe Ester să-i însoţească Ştiau că unchiul Boaz se bucura întotdeauna de oaspeţi.

Ierusalimul era un oraş foarte vechi şi purta pecetea multor bătălii. Strada pe care mergeau era o amestecătură de construcţii străvechi din cărămizi arse la soare, care păreau mult mai mici pe lîngă magnifice şi moderne clădiri de marmură Pe strada pietruită pe care se angajaseră se circula în toate felurile: pe jos şi pe roţi, călare pe cămile şi catîri Caravane

de cămile şi cîrduri de măgari împovărați împingeau trecătorii, obligîndu-i să se refugieze pe trotuarul îngust Cerşetorii se tînguiau şi îşi fluturau talgerele, reclamînc trecătorilor un obol cît de mic „Faceți loc!" urlau patrulele călare, în uniformele lor romane țipătoare, străduindu-se să deschidă drum pentru cine ştie ce procesiune în veşminte negre. Pentru omul de la țară era un spectacol stupefiant.

Myra, care mai fusese de cîteva ori la Ierusalim şi cunoştea clădirile mai importante, o apucă de braț pe Ester, arătîndu-i-le: „Acolo e „Insula" Procuratorului, o operă arhitecurală romană care-ți taie răspuflarea". Puțin mai departe, Myra îi arătă palatul Marelui Preot Caiafa, o construcție masivă purtînd urmele vremii pe coloanele sale de marmură. Era sumbră ca un fort. Obloanele de la ferestrele înalte erau bine închise. O duzină de santinele făceau de pază pe terasa largă.

– Nu pare prea primitor, comentă Ester.

– Clădirea are o poveste interesantă, spuse Myra Inițial a fost palatul regelui Irod cel Mare.

Ester se trase deoparte ca să-l privească mai bine, întrebîndu-se ce-ar spune Myra dacă ar afla că acesta a fost locul ei de naştere.

Urmă apoi Templul. Era cel mai frumos edificiu pe care-l văzuse Ester vreodată. Stătea fascinată şi se minuna de măreția lui. Treptat, fetele nu mai putură înainta decît în pas de melc, pentru că înghesuiala era sufocantă. După multe opriri, ajunseră în fața intrării în curtea Templului, splendid sculptată

Bătrînul Aşer îşi găsise o cunoştință de vîrsta lui cu care schimba afectuoase strîngeri de mînă şi cuvinte de salut. Acum, celălalt bătrîn murmura ceva în şoaptă la urechea lui Aşer. Ochii acestuia se lărgeau pe măsură ce asculta. Dădea energic din cap. Celălalt bătrîn termină ce avea de spus şi plecă mai departe.

Era lesne de văzut că Aşer ardea de nerăbdare să le comunice vestea pe care o auzise. Îşi strînse familia şi îi anunță pe un ton dramatic:

– Galileea nu va mai fi tulburată de acum înainte de acel Tîmplar care a batjocorit credința strămunilor noștri! Se spune că ieri a venit la Templu și a provocat dezordine, aruncînd ofrandele pentru sacrificiu în stradă, a răsturnat mesele zarafilor care erau acolo să-i ajute pe pelerini! Acum autoritățile se vor ocupa de el așa precum merită! Așer își freca mîinile cu satisfacție și zîmbea fericit. De data asta, strigă el mai tare, Tîmplarul va plăti pentru necinstirea lui Israel!

Ester se sprijini greu de brațul Myrei, simțind că i se înmoaie picioarele.

– Nu te simți bine? murmură Myra speriată. Tine-te strîns de brațul meu. Trebuie să încercăm să ieșim de aici!

– Ce se întîmplă cu ea? întrebă bătrînul tăios.

– Leșină, spuse Myra. E atîta zăpușeală aici. Ajută-mă, tată, să o scoatem afară!

Ghideon se supuse și o apucă de celălalt braț, reușind să o tragă în afara drumului, unde își reveni destul ca să murmure că se rușinează pentru necazul provocat.

– Trebuie să găsim un loc unde să te poți așeza, spuse Myra Am eu grijă de ea, tată. Tu du-te la ceilalți și spune-le că ne vom întîlni în Betania. Cunosc drumul.

Ghideon ezită

– Bunicul tău își va ieși din fire dacă află, o avertiză el.

– Să-i spui că-mi pare rău; Ester nu se poate întoarce acolo dacă nu se simte bine. Și nici eu nu vreau să merg. Este sufocant și miroase urît!

– Nu se vorbește astfel despre Casa Domnului, spuse Ghideon cu reproș.

– Iartă-mă, tată, n-am vrut să te supăr, răspunse Myra, căindu-se.

– Bine, e destul de aproape. Vezi să nu te rătăcești. Ne întîlnim la casa unchiului Boaz, spuse el bătînd-o ușor pe braț

– Tatăl tău este un om bun și blînd, Myra.

– Da, dar numai cînd bunicul nu se află în preajmă Atunci

e ca pîinea caldă. Uneori mă întreb ce crede el cu adevărat despre religia noastră.

Înaintau încet în direcția vechii Porți a Mieilor Deşi întreaga zonă a Templului era foarte aglomerată, era mult mai liniște decît pe străzi Ester îşi revenise, dar era tăcută şi deprimată.

– Spune-mi, Ester, i se adresă Myra în taină, ți-a făcut rău într-adevăr aerul din Templu .. sau ceea ce a spus bunicul despre Tîmplar.

– Pentru mine a fost un şoc, Myra Nouă tuturora ne era teamă de asta dacă el va veni aici. Sper să nu-i facă nimic rău.

– Dacă el înfăptuieşte minuni aşa cum se spune, atunci poate se va putea apăra singur.

– Sînt sigură că va putea, dacă va vrea, dar nu pare să-i pese de viața lui El nu precupețeşte nimic ca să-i ajute pe alții, dar..

– Poate că a şi părăsit oraşul, presupuse Myra Dar Ester se îndoia.

– El n-ar fugi în felul acesta, declară Ester

Acum fetele se apropiau de Poarta Oilor La capătul străzii se profila un vechi edificiu neîngrijit al cărui acoperiş ciudat în formă de stea se sprijinea pe coloane masive din piatră Toate cele cinci fațade erau deschise, fără ziduri despărțitoare. Ester o întrebă ce reprezintă clădirea, iar Myra îi spuse o poveste uluitoare.

– Bizarul pavilion vechi găzduia o fîntînă Se credea că un înger vine din cînd în cînd, nu se ştie de unde, atinge apa şi oricine se scaldă acolo se vindecă imediat de orice boală.

– Bineînțeles că tu nu crezi asta! spuse Ester

– Eu? Sigur că nu cred! Dar o mulțime de oameni bolnavi cred, ei stau aici cît e ziua de mare, toropiți, aşteptîndu-l pe acest înger Este o privelişte jalnică. Halal înger! Să coboare aici o dată la nu ştiu cît timp, şi să vindece doar un om, iar restul să sufere!

Se opriră pe treptele foarte vechi şi tocite care duceau în interiorul cavernos al clădirii. Acolo părea să nu fie nimeni

– De obicei, aici e puzderie de oameni, spuse Myra, dar acum cred că sînt în jurul Templului şi se roagă. Dar... ia uite că văd pe cineva.

Deodată, Ester se agăţă de braţul Myrei, stăpînindu-şi un mic strigăt de surpriză. Cîţiva oameni se strecurau în clădire prin intrarea opusă.

– Priveşte, Myra! şopti ea tulburată Este Iisus! Pare atît de ciudat să-l văd aici, fără lume în juru-i.

– Nu e deloc ciudat dacă are necazuri Oamenii nu riscă să fie văzuţi cu el

– Vino! Trebuie să vorbesc cu el!

O luă pe Myra de mînă şi o porniră într-acolo Iisus stătea lîngă fîntînă şi privea trist apa. El se opri în faţa unui paralitic care zăcea pe o saltea şi începu să vorbească Discipolii se adunară în jurul lui să-l asculte. Ester şi Myra se strecurară neobservate pînă în spatele lor.

– Necazul este, spunea neputincios bolnavul, că ori de cîte ori vine îngerul, acei cu suferinţe mai mici, dar mai sprinteni se aruncă în fîntînă... Oamenii mă aduc aici în fiecare an, de mulţi ani, ca să fiu tămăduit, dar de fiecare dată altul ajunge în apă înaintea mea.

– Vino, prietene, spuse Iisus blînd Au aşteptat destul Te poţi ridica şi... du-te acasă

Myra îşi încleştă mîna pe braţul Esterei şi scoase un strigăt Paraliticul se ridica încet pe picioarele lui tremurînde, plîngea şi murmura incoerent cuvinte de mulţumire.

Petru se întoarse cu privirea în lacrimi şi o recunoscu pe Ester, de care se apropie să o salute.

– Aceasta este Myra, spuse ea. Am venit la Ierusalim împreună cu familia ei. Tatăl ei este Ghideon din Capernaum.

– Îl cunosc foarte bine, spuse Petru Tatăl tău este un om de treabă... iar pe bunicul tău nu-l cheamă Aşer? continuă

Petru cu o uşoare încruntare a frunţii. A venit şi el cu voi? Iar cînd Myra încuviinţă timid, el adăugă: Tocmai ai fost martora unei minuni, Myra. Nu-i aşa?

– Da, e adevărat!

– Bunicul tău, Aşer, este împotriva Stăpînului nostru, spuse Petru. Îi vei spune ce ai văzut aici, azi, cu ochii tăi?

– Nu mă va crede, răspunse Myra.

– Dar îi vei spune, insistă Petru

– Eu. . eu nu ştiu, domnule, se bîlbîi Myra. Cred că se va înfuria.

În timp ce discutau, Iisus se strecurase afară din pavilion şi cobora spre stradă cu grupul care-l urma la mică distanţă.

– Îmi pare rău că nu i-ai putut vorbi. spuse Ester, pe cînd ieşeau la soare, dar Myra nu răspunse

La colţul străzii, ele se treziră faţă în faţă cu Iisus El le zîmbi şi întinse braţele asupra lor, spunînd:

– Pace vouă, fiicelor.

Ester îi atinse uşor braţul întins şi murmură cu adoraţie:

– Stăpîne!

Myra, vizibil tulburată, îşi feri privirea, jucîndu-se nervos cu franjurile şalului. Apoi încercă să-i surprindă privirea şi ochii ei se umplură de lacrimi Într-un gest impulsiv, ea îi atinse cu amîndouă mîinile celălalt braţ întins şi izbucni în plîns

– De acum încolo vei fi şi Stăpînul meu.

CAPITOLUL XX

Cu o oră înainte de asfinţit, în cea de-a treia zi din Nisan, în Ierusalim se aşternea liniştea. Era ca şi cînd o mînă magică cobora asupra Oraşului Sfînt şi impunea tăcerea.

Bazarele şi pieţele, părînd că se supun unui semnal tainic prestabilit, trăgeau obloanele. Traficul vehiculelor pe străzi înceta rapid. Doar patrulele romane mai rămîneau să vegheze. Localnicii, împreună cu rudele şi oaspeţii lor din depărtări, se adunau în dosul uşilor închise.

Chiar şi neevreii care veneau la Ierusalim cu treburi şi nu erau obligaţi să respecte solemnitatea iudaică, după ce-şi vedeau de cămile, se retrăgeau în corturile lor.

În urmă cu cincisprezece veacuri, într-o noapte de primăvară ca şi cea de acum, israeliţii scăpaseră din crunta lor robie în Egipt. Atunci, potrivit vechilor scrieri sacre, Îngerul Morţii trecuse peste Ţara Faraonilor, atingîndu-l pe întîiul-născut al fiecărei case egiptene. Şi ca acest Înger Răzbunător să poată recunoaşte casele care trebuiau să fie cruţate, copiii lui Israel fuseseră povăţuiţi să ungă tocurile uşilor lor cu sîngele unui miel. Aşteptînd vestea de plecare, ei stăteau în tăcere în jurul meselor, pregătiţi pentru marea aventură, şi mîncau solemn mielul jertfit.

Aceasta era semnificaţia Paştilor şi se comemora în fiecare an cu acelaşi ritual. Poate că dramatica întîmplare ar fi fost

uitată de mult – cunoscînd instabilitatea naturii umane – dacă temerara goană spre libertate i-ar fi purtat pe fugari într-un tărîm de pace şi prosperitate permanentă, în „Pămîntul Făgăduinţei" Dar ei n-au găsit pacea şi prosperitatea. De-a lungul timpului au sfărîmat jugul şi lanţurile multor opresori; dar în ciuda înrobirii lor sau tocmai datorită acesteia, ei mîncau supuşi mielul pascal, emblematic pentru o libertate neatinsă, dar nutrind încă speranţa că va veni cîndva Iudeul era prin natura sa un optimist melancolic. El îşi ştergea lacrimile pentru un trecut tragic, dar nu-şi pierdea credinţa într-un viitor triumfător.

În noaptea aceasta, el era mai departe de libertate decît fusese cu cel puţin un veac în urmă Chiar şi atunci cînd mînca cu devoţiune mielul, el auzea pe stradă, dincolo de pragul uşii lui unsă cu sînge, zăngănitul ameninţător al armurii Imperiului Roman.

Bătrînul din capul mesei familiale, gîrbovit de ani şi cu mîinile tremurînde citea cu evlavie din sulul vechi şi îngălbenit „O, Ierusalime, care vesteşti omenirii fapte bune, ridică-ţi glasul şi spune cetăţilor lui Iuda că Domnul cu mîna sa atotputernică este aproape"

Şi în timp ce bunicul citea cuvintele de îmbărbătare, tînărul centurion măsura rigid pe stradă ritmul paşilor cadenţaţi ai legionarilor lui

„Ochii tăi vor privi Ierusalimul ca pe un lăcaş liniştit, un sanctuar ce nu va putea fi niciodată doborît", intona bunicul.

„Un'! . Du'! Tres! Quat'!" lătra centurionul

Pe coasta unui deal, la jumătatea drumului dintre Betfaghe şi Betania, fără alt adăpost în afara cîtorva ramuri dintr-un bătrîn chiparos împrăştiate pe pămînt, cîţiva oameni din Galileea stăteau tăcuţi, privind deznădăjduiţi asfinţitul

Ei nu făcuseră nici un fel de pregătiri pentru Paşti, iar acum era prea tîrziu să mai întreprindă ceva. Nu aveau miel,

nici pe ce să-l frigă, n-aveau casă, nu aveau masă şi nici prag de uşă să-l ungă cu sînge.

Acest lucru n-ar fi contat, desigur, pentru Marele Pescar dacă s-ar fi aflat în Capernaum. De mulţi ani Paştele nu mai avea vreo însemnătate pentru el, încă din anii cînd era flăcău în casa cucernicului său părinte Chiar şi atunci, privea plictisitoarele ceremonii şi ritualuri cu o tristă indiferenţă. Aici însă, în împrejurimile Oraşului Sfînt, unde comemorarea era respectată cu atîta unanimă smerenie, iudeul din Simon, fiul lui Ionas, se simţi dintr-o dată singur, părăsit, exilat.

– Andi, se adresă el fratelui său, aşezat alături de el pe pămînt. Acolo jos, în oraş, sînt probabil sute, dacă nu mii din toate provinciile care s-ar considera onoraţi să-l aibă pe Stăpîn la masa lor de Paşti, dar le e frică să recunoască faptul că sînt prietenii lui.

Andrei clătină uşor din cap fără să răspundă, aşa că Petru îşi reluă firul gîndurilor:

– Vara trecută, cînd îşi aduceau bolnavii la el şi ascultau tulburaţi cuvintele lui de mîngîiere, ar fi vrut să-l cheme în casele lor, să le fie oaspete. Dar acum că e în pericol şi.

Monologul lui Petru fu întrerupt de un mic foşnet chiar în spatele lor. Iisus, care stătuse deoparte, se apropie de ei şi luă loc între Ioan şi Iacob. Toţi ochii se îndreptară în direcţia aceea.

– Vom respecta şi noi Paştele, spuse el. Voi, cei doi fraţi, vă veţi îngriji de cele necesare. Duceţi-vă la Betania pînă cînd veţi întîlni cu om care va intra în casa lui cu un urcior cu apă pe umeri. Spuneţi-i să pregătească pentru Stăpînul vostru şi însoţitorii lui încăperea nelocuită care se află în partea de sus a casei sale.

Ei se ridicară îndată să facă ceea ce li se spuse.

– Să încercăm să găsim un miel pentru jertfă? întrebă Ioan

Iisus închise ochii şi dădu din cap meditativ

– Stăpînul casei ne va da pîine din făină de grîu şi o cană cu vin. Asta va fi de-ajuns.

– Peste noapte ne vom întoarce aici, Stăpîne?

– Nu! Luați-vă păturile cu voi După cină ne vom odihni în Grădina Ghetsimani.

– Ai bani să-i plăteşti omului pentru folosința camerei sale? întrebă Iuda zăngănind banii în propria-i pungă.

Fraţii se întoarseră către Iisus întrebîndu-l din ochi, dar el le făcu semn să plece fără să-i răspundă lui Iuda. Acesta înțelese că vorbise ce nu trebuie şi, ridicînd din umeri, îşi reluă locul Tînărul Tadeu, care stătea alături de el, se ridică şi se duse să-i pună vechea lui haină pe umerii bătrîni ai lui Bartolomeu, deoarece soarele apunea şi aerul se răcorise

Era cea mai deprimantă sărbătoare. Teama care pusese stăpînire pe ei de multe zile se adeverea acum. Stăpînul le spusese că sfîrşitul era aproape. Aceasta avea să fie ultima lor cină împreună.

Pe drum, el mergea în frunte, iar cînd intuiția le spunea că Iisus preferă să meargă singur, ei rămîneau în urmă; era ca şi cum refăceau călătoria din dimineața duminicii trecute, cînd el era aşteptat de mii de oameni care strigau că vor să le fie rege. Lumina lunii arunca străluciri argintii peste crengile de palmier pe care lumea dezamăgită le aruncase în şanțuri Petru avea lacrimi în ochi, iar cînd Filip îi arătă crengile el nu putu face altceva decît să clatine amărît din cap Nu găsea cuvinte pentru a-şi spune durerea

Cînd ajunseră la casa unde Ioan şi Iacob stăteau în fața porții, văzură că Iisus intrase deja şi îi aştepta în pragul uşii camerei de sus. Gazda îi dăduse un ştergar şi un lighean cu apă. Era un obicei ca atunci cînd aşteptai oaspeți, să pui un slujitor al casei la uşă pentru a le spăla picioarele, prăfuite. Discipolii înlemniseră văzînd că Stăpînul avea de gînd să îndeplinească acest lucru înjositor Cînd îi veni rîndul lui Petru, acesta protestă energic, dar cedă la insistențele lui Iisus.

Apoi, în liniște, luară loc unul cîte unul în jurul mesei.

Cina nu se defăşura conform tradiţiilor Pascale. Cu aceasta, explica Iisus, avea să înceapă o nouă eră în sărbătorirea Paştilor În viitor, ori de cîte ori ei, împreună cu alţii care vor crede în el, vor sta laolaltă şi îşi vor trece cupa cu vin de la unul la altul, îşi vor aminti de jertfa lui pentru salvarea oamenilor. El va muri pentru ca toţi cei care cred în el să poată trăi.

Vorbea cu mare blîndeţe. Discipolii erau profund îndureraţi Iuda se strecură afară pe nesimţite. Toţi respirară mai uşuraţi văzîndu-l plecat. Ioan, care se afla lîngă Stăpîn, izbucni în plîns, ca un copil părăsit. Iisus îl cuprinse cu un braţ şi îl trase mai aproape. Toţi erau cu ochii înecaţi în lacrimi.

– Nu vă lăsaţi inima întristată, spunea Stăpînul. Mă duc să pregătesc un loc pentru voi, pentru ca acolo unde voi fi eu să fiţi şi voi!

Era aproape de miezul nopţii cînd Iisus se ridică de la masă şi le spuse că vor pleca acum. Seara, deşi tristă, trecu pe neobservate pentru că discipolii, dîndu-şi seama că vor rămîne fără îndrumarea Stăpînului aveau să-i pună multe întrebări

Întrebările lor se dovediră surprinzătoare Cu toate învăţăturile primite în legătură cu Împărăţia ce avea să vină, nedumeririle lor de ultim moment dovedeau cît de vag înţeleseseră ei totul. Atît timp cît îl avuseseră în preajmă, mergînd şi vorbind cu el, acest viitor li se părea îndepărtat, ceva de care se vor îngriji cînd va fi cazul Acum, că momentul venise, viitorul necesita o nouă abordare.

Iisus tocmai le spusese: „Voi ştiţi unde mă duc eu. Deşi voi nu puteţi veni cu mine, voi cunoaşteţi calea"

– Dar, Stăpîne, cum putem noi cunoaşte calea, dacă nu ştim unde pleci? întrebă îndată Toma

– Eu sînt calea, spuse Iisus răbdător. Plec la Tatăl meu

– Vorbeşte-ne despre Tatăl tău, îl rugă Filip, ca şi cînd nu auzise niciodată nimic despre acest subiect.

– Tatăl meu se află în mine. spuse Iisus. Vorbele pe care

le-am spus sînt vorbele Lui Cele ce am înfăptuit sînt faptele Sale.

Toți încuviințară și își exprimară credința în spusele lui, dar aparenta lor înțelegere nu reușea să le risipească profunda mîhnire, așa încît Stăpînul continuă să-i îmbărbăteze cu dragoste părintească.

– Nu vă voi lăsa nemîngîiați Voi veni la voi!

Într-un tîrziu, ei coborîră și ieșiră afară, unde îi întîmpină lumina blîndă a lunii. Iisus se opri să-i mulțumească pentru ospitalitatea sa gazdei, care părea că regretă plecarea lor

Pînă pe coama dealului care străjuia orașul liniștit nu era departe. Iisus mai zăbovi o vreme la întretăierea drumului cu o potecă bătătorită ce străbătea un crîng de măslini bătrîni.

Petru, Iacob și Ioan îl urmau îndeaproape, iar ceilalți veneau și ei, șovăind, la o oarecare distanță, neștiind ce aveau de făcut. Din umbra deasă a copacilor, Iisus se întoarse către cei trei și le ceru să-l aștepte El se depărtă puțin și înghenunche lîngă o piatră. După un timp, ochii celor care-l urmăreau se întristară. În ultimele nopți fuseseră prea tulburați ca să se mai gîndească la odihnă, dar această seară răscolitoare îi epuizase. Curînd se întinseră pe pămînt cu capul în căușul brațelor și adormiră imediat

După o oră de rugă deznădăjduită, Iisus se întoarse la ei. Puținii bărbați care-l cunoscuseră cel mai bine și-l iubiseră erau cum nepregătiți să-l îmbărbăteze cu prietenia și afecțiunea lor. El era singur acum, fără nici un prieten pe lume.

Arestarea era evident neautorizată și lipsită de demnitate. Nu a fost făcută de o patrulă romană, ci de o ceată de oameni sub conducerea unui valet al Marelui Preot, un roman pe nume Malcus

Malcus, obișnuit să pună urechea la gaura cheii, auzise de iminenta hotărîre a stăpînului său de a-l aduce pe galilean cu forța la judecată. Sperînd că va crește astfel în ochii lui

Caiafa, își asumă el însuși prinderea, ultimul lucru pe care Marele Preot și-l dorea în noaptea solemnă a Paștilor.

Ceata era destul de numeroasă, toți fiind înarmați cu sulițe și pietre, ca și cînd ar fi pornit în urmărirea unui cîine turbat. Iuda fusese suficient de neruşinat pentru a însoți banda de lepădături. Malcus avea nevoie de el ca să identifice victima.

Petru se aruncă în față, luîndu-l pe valet prin surprindere cu o lovitură zdravănă în cap, dar Iisus îl preveni să nu mai opună nici o rezistență. El avea să-i însoțească în liniște. Văzînd că prizonierul nu face nici un gest de apărare, banda deveni neruşinat de curajoasă; îl legară de mîini și-l îmbrînciră brutal la vale, apoi pe străzile întunecate pînă la palatul Marelui Preot.

Deși era mult după ora de culcare, Anna era încă în picioare. Împreună cu o duzină de demnitari ai Colegiului de Rabinat și ai Sinedriului, el acceptase invitația lui Caiafa la sărbătoarea Paștilor în sala de consiliu. În toiul discuțiilor asupra celei mai potrivite căi de urmat în legătură cu Nazarineanul și care ar stîrni minimum de proteste din partea credincioșilor săi, înalții demnitari tresăriră la zarva necuviincioasă ce răzbea dinspre coridor

Bucuros peste măsură de victoria lui și încredințat că va fi primit călduros, Malcus dădu buzna în plină consfătuire cu prada sa, împingîndu-l pe prizonier în mijlocul lor și anunțîndu-i cu mîndrie ostentativ dramatică: „Ecce homo!"

Înțelepții amuțiseră. Nu era locul și, desigur, nici momentul să-l incrimineze pe acest om, dar el se afla aici și era de datoria lor să acționeze într-un fel.

– Așa deci, tu ești acel Iisus din Nazaret! mormăi Caiafa cu dispreț.

Iisus spuse că așa este și, după o pauză, Caiafa îl mai întrebă:

– Și ce propovăduiești?

– Îi poți întreba pe cei ce m-au ascultat, răspunse Iisus

Malcus, care stătea aproape de el, îi dădu o palmă peste obraz și strigă:

– N-ai dreptul să vorbeşti astfel Marelui Preot!

– N-am propovăduit nimic în ascuns, continuă Iisus, neluînd în seamă palma. Privirea sa îi străfulgeră pe rînd şi se opri pe faţa lui Ben-Şolem, care părea destul de încurcat. Mulţi oameni pot depune mărturie asupra spuselor mele

– Cine! Gloata? ţipă ascuţit Ben-Şolem. Nişte venetici! Damaschini! Samariteni! Băieţi de cămile!

Iisus nu răspunse. I se mai puseră şi alte întrebări, dar interogatoriul se dovedea neinspirat. Îşi dădeau seama cu toţii că nu puteau face mare lucru şi presupuneau că Iisus cunoaşte acest lucru. Ei ar fi vrut să-l aducă la judecată în faţa unei autorităţi legal constituite. Acest grup în faţa căruia se afla Iisus îl putea insulta cît poftea, fără rezultat însă, în afara ştirbirii propriei lor demnităţi. Era greu de hotărît ce s-ar putea face.

Caiafa îi ordonă lui Malcus să-l scoată pe prizonier afară şi să aştepte noi instrucţiuni. Ordinul era atît de tăios, încît valetul, dezamăgit de aparentul său insucces în efortul de a se face agreabil în faţa acestor oameni învăţaţi, îl smuci şi îmbrînci furios pe captiv, vrînd parcă să se răzbune pentru propria-i ieşire lipsită de glorie. Un slujitor se strecură în încăpere şi potrivi orologiul aflat pe masă, lîngă cotul Marelui Preot. Era ora două.

După o îndelungată tăcere, timp în care fiecare spera de la celălalt să vină cu o idee inspirată, Obadiah, scribul şef, îşi drese glasul.

– De ce nu-l trimiteţi direct la Pilat?

– Ce!? răcni Caiafa. La ora asta?

– Mai e încă treaz, murmură bătrînul Natan, consilierul legal al Marelui Preot El bea toată noaptea şi spune poveşti deocheate oaspeţilor lui legaţi.

– S-ar putea să-i placă o mică variaţie, spuse jubilînd bătrînul Anna. Scrie-i o notă, Caiafa, şi spune-i că vrem să-l judece neîntîrziat pe acest individ!

– Bine, exclamă Ben-Şolem. Toată afacerea asta s-ar putea încheia înaintea deşteptării oraşului

– Nu, nu e bine! mormăi Caiafa Toată zarva asta tocmai în noaptea Paştilor! Ce va crede despre noi? Dacă această notă ajunge la palat, părinte Anna, o poţi scrie!

– Eu nu sînt Marele Preot, se răsti bătrînul. Ce-i pasă sau ce ştie un roman despre Paşti?

– Iar nouă de ce să ne pese ce crede el? adăugă Natan. El va face ce i se va spune.

Se părea că toţi conveniră asupra acestui lucru. Natan se duse după stilus şi scrise nota, Caiafa o semnă şi Malcus primi ordin să o ducă imediat. Mulţimea urmă grăbită prizonierul la „Insula"

Procuratorul nu numai că era treaz, dar, aşa cum bănuise Natan, avea chiar o petrecere cu legaţii şi cu vreo doi Prefecţi care însoţiseră legiunile de la forturile din preajma localităţii lor.

Era o noapte frumoasă şi destul de caldă şi plăcută pentru a sta afară. Procuratorul era în vervă şi îşi distra prietenii pe spaţioasa terasă a Insulei.

– Ce s-a mai întîmplat? mîrîi el plictisit în timp ce gloata năvălea pe scări Citi încruntat nota înmînată de Malcus, apoi îl privi atent pe prizonier. Ce rele ai mai pus la cale într-o noapte în care trebuia să-ţi vezi de îndatoririle religioase? Eşti iudeu, nu-i aşa?

Nu era o întrebare la care să răspunzi printr-un singur cuvînt şi Iisus zăbovi. Valetul îl înghionti cu cotul între coaste şi urlă:

– Vorbeşte, omule!

Pilat continua să-l privească şi îşi ţuguie buzele.

– Şi tu cine eşti? întrebă el batjocoritor.

– Numele meu este Malcus, sînt în slujba Marelui Preot

– Asta nu-ţi dă dreptul, Malcus, să procedezi astfel Numele ăsta nu-mi sună a evreu, ei?

– Sînt roman, domnule! răspunse valetul, puţin mai sigur de el

– Din păcate! se răsti Pilat Ia-ţi mîinile de pe prizonier şi

stai deoparte! Cu brațul întins, Pilat ținea nota, privind-o cu dezgust. Ei, și acum, Iisus, ce e cu toată povestea asta? Se spune că tulburi pacea În numele tuturor zeilor, unde ai găsit tu în această țară de scandalagii o fărîmă de pace ca s-o tulburi?

Mulțimea devenise tot mai agitată, cîțiva dintre ei bănuind – nu fără motiv – că Procuratorul era mai înclinat să-și distreze oaspeții decît să-și îndeplinească datoria de judecător. Din spatele mulțimii se auziră murmure și cineva strigă. „Afară cu galileanul!"

– Ești galilean? întrebă el, întorcîndu-și încet capul spre legatul Iulian din Capernaum, căruia îi făcu ștrengărește cu ochiul.

Iisus spuse că da, e galilean.

– Atunci n-ai ce căuta aici, spuse Pilat.. Tu, Malcus, sau cum te cheamă, ia-l și du-l la Ambasada Galileană și spuneți-vă necazurile lui Irod Antipa.

Din nou se auziră glasuri care urlau mînioase: „Nuu! Nuuu!", dar Procuratorul făcu un gest ca lumea să se retragă și comandă să i se aducă vin Comandantul patrulelor din oraș înaintă spre el și-i șopti:

– E cazul să trimit acolo niște oameni ca să mențină ordinea?

– Nu, lasă-l pe tetrarh să se ocupe el de asta, spuse Pilat indiferent și adăugă:... doar dacă pe străzi nu se produce dezordine.

Și astfel, profund dezamăgit și iritat, alaiul zgomotos îl conduse pe Iisus la ambasadă; pe drum, alte mulțimi de oameni li se alăturau. Discipolii veneau tăcuți în urma gloatei isterizate, neputincioși și înfricoșați.

La poarta impunătoare de bronz a ambasadei, oamenii bătură pînă ce li se deschise, dînd buzna de-a valma în frumoasa sală de judecată, urlînd și reclamînd prezența lui Antipa. Toți discipolii, cu excepția lui Petru, se rînduiră pe culoar. Un timp, el rămase afară în stradă, nehotărît și singur, muș-

cîndu-şi nervos buzele. Apoi, prin porţile larg deschise, intră în curtea trăsurilor şi privi împrejur.

În mijloc ardea un foc bun, la care cîteva santinele îşi încălzeau mîinile. Petru se simţi înfrigurat şi se apropie şi el. Legionarii îl văzură venind şi zîmbiră. El ştia că se distrau pe seama veşmintelor sale provinciale. Pentru moment, vru să se retragă, dar, bănuind că soldaţii vor rîde şi mai tare, continuă să înainteze cu paşi tîrşîiţi, simţindu-se nelalocul lui şi, pentru prima dată în viaţă, obiect de batjocură.

„Vestris" făcuse o cursă bună de la Gaza şi acosta la unul noile cheiuri din Joppa curînd după ivirea zorilor, într-o zi de joi. Corăbiile surori îşi descărcaseră mărfurile şi se legănau leneşe în radă, aşteptînd ordinul de pornire în larg.

Proconsulul Mencius şi căpitanul Fulvius îşi pregăteau caii pentru călătoria de treizeci de mile spre Ierusalim. Îşi propuseseră să facă o nouă haltă la Asnah, dar după o cină săracă şi o privire în sala de oaspeţi a unicului han existent, hotărîră să plece mai departe. Caii lor erau odihniţi, luna strălucea şi drumul era pustiu şi lipsit de praf. Era două şi jumătate cînd ajunseră în oraş.

Aveau de gînd să tragă la hanul Levi, cunoscut ca fiind cel mai bun din Ierusalim. Acesta se afla puţin în afara porţii de răsărit, pe panta colinei care ducea spre Betania. Trecînd prin faţa unei clădiri masive cu ziduri înalte, învecinată cu Insula, Mencius se întrebă dacă nu ar găsi o mai bună găzduire pentru caii lor în barăcile grajdurilor de aici; poate ar merita să arunce o privire.

Fulvius era prea obosit ca să-l mai intereseze o asemenea sugestie şi nu mai avea chef să facă o plimbare lungă. Dorea să ajungă cît mai repede în pat. Mencius se hotărî să dea o raită pe la grajdurile de la Insula. Împovărat cu harnaşamentul Proconsulului, Fulvius trebuia să se îngrijească de rezervarea la han. Se va trezi devreme şi îl va întîlni la gustarea de dimineaţă.

La grajdurile militare, îngrijitorii se arătară respectuoşi, dar îi făcură cunoscut că nu mai au nici un loc liber. Totul era plin pînă la refuz şi îi sugera să încerce la Ambasada Galileană.

– Nu e departe de aici, chiar după primul colţ la dreapta Nu vă puteţi rătăci. Acolo e mare tărăboi

– N-am chef de încurcături, spuse Mencius.

– Dar acolo, la grajduri, e linişte, nu se petrece nimic

– Atunci despre ce tărăboi e vorba? întrebă Mencius.

– Oh, îl judecă pe un predicator de la ţară pentru vina de a fi propovăduit oamenilor învăţături strîmbe, spuse bătrînul hangiu tărăgănat. Caii n-au nici un amestec în toată povestea asta. Ei sînt prea înţelepţi să se bage în astfel de treburi, domnule.

Proconsulul îi dădu bătrînului cîţiva sesterţi, îl încălecă pe Brutus şi porni într-acolo.

În faţa lui se afla ambasada inutilă pe care nedemnul fiu al lui Irod o construise doar ca să-şi satisfacă vanitatea. Corpul principal al impunătoarei clădiri, cu faţa la stradă, era puternic iluminat şi din interior răzbătea un tumult de glasuri. Din tonul vocilor exaltate care se auzeau prin ferestrele deschise, părţile în litigiu se disputau furioase. Proconsulul zîmbi. N-ai să auzi niciodată un balamuc ca ăsta într-un tribunal roman. Desigur, o curte romană nu era întotdeauna corectă, dar cel puţin acolo domnea mereu disciplina. . Un predicator de la ţară, judecat pentru ereziile sale... la trei dimineaţa, cînd se presupune că tot omul stă acasă să-şi cinstească Paştele! Era de necrezut!.. Un propovăduitor? Să fie oare chiar Purtătorul Făcliei de care vorbea Voldi?...

Mencius depăşi clădirea călare şi ajunse la grajduri. Arhitectura acestuia era în stilul ambasadei, de o opulenţă ostentativă pînă la absurditate, dacă nu vulgaritate, potrivită chiar şi pentru scaunul oficial al unui ambasador, dar demenţial de mare pentru caii lui.

Grajdurile din marmură erau scrupulos de curate, însă Brutus avea un miros fin şi era prea ostenit. Un bărbat între

două vîrste purtînd tunica cu însemnele ambasadei îi ieşi în întîmpinare. Proconsulul descălecă, se prezentă şi formulă dorinţa care fu îndată acceptată cu bucurie.

– Numele meu este Aulus, domnule. Văd că aveţi un cal frumos, care merită tot ce e mai bun. Tetrarhul va fi încîntat să vă aibă ca oaspete Înălţimea sa este un mare cunoscător în materie de cai, spuse Aulus şi îl luă în primire pe Brutus, conducîndu-l într-o boxă spaţioasă. Mencius venea în urma lor. Îl vedeţi pe acela înalt, negru, din boxa alăturată? E un cal arab Tetrarhul l-a achiziţionat abia ieri, pe nimica toată

Brutus întinsese gîtul şi adulmeca stîlpii de stejar care separau boxele. Calul cel negru se apropie de despărţitură şi necheză încetişor

– Pe Jupiter! rîse Aulus. Uite la ei, se poartă ca şi cînd s-ar cunoaşte!

Mencius înaintă spre uşa înaltă a boxei; Darik întoarse capul în direcţia lui, se apropie şi adulmecă mîna întinsă a vizitatorului

– Pare mai prietenos cu voi, domnule, decît cu mine, remarcă Aulus. Nu e un cal prietenos şi aş zice că nu acceptă decît un singur stăpîn.

– Tetrarhul l-a cumpărat ieftin, spui? întrebă Mencius, încercînd să pară indiferent Cum a pus mîna pe el? E un cal foarte valoros.

– Dacă mă întrebaţi pe mine, domnule, spuse Aulus pe un ton confidenţial, eu cred că a fost furat. Tînărul arab care l-a adus aici era un zdrenţăros. Nu avea cum să posede un cal ca ăsta. A vrut numai trei sute de dinari pe el. Înălţimea sa n-a mai stat pe gînduri.

– E de mirare cum de tetrarhul nu a bănuit că cumpără un cal furat!

– Poate că a bănuit Chicotelile lui Aulus nu contribuiau cu nimic la îmbunătăţirea reputaţiei regalului său stăpîn Tînărul vagabond arab mai bîntuie şi acum pe aici. I-am dat o

slujbă. E foarte priceput la cai, aşa cum sînt toţi arabii, presupun. De altfel, tot ceea ce ştiu ei e numai despre cai. E hazliu să-l vezi cum îl urmează peste tot pe băiat, ca un cîine credincios. Poate că-i aparţine, deşi nu mi se pare normal

– Acum arabul este la lucru?

– Doar ziua munceşte, domnule.. Mulţumesc, domnule, vom avea grijă cum se cuvine de calul vostru Da, domnule!

Proconsulul se întoarse spre ieşire. Fericit pentru cei şase sicli care-i zăngăneau în mînă, Aulus mai strigă în urma lui.

– Dacă vă opriţi la curtea trăsurilor, domnule, fetele de la bucătărie vă vor da bucuroase un castronel cu supă fierbinte, care o să vă prindă bine după atîta drum călare.

Mencius îi spuse că se va duce d rect la hanul Levi şi că va lua acolo gustarea de dimineaţă. O apucă spre miazănoapte şi se opri în faţa uşilor larg deschise ale ambasadei. În stradă, cîteva santinele romane, aparent de pază, se sprijineau nepăsătoare pe lăncile lor lungi, neluînd în seamă zarva din clădire.

Mencius urcă scările. În marele hol plutea o duhoare grea de oameni năduşiţi care nu putuseră pătrunde în sala de judecată Mencius se amestecă printre ei. Aceştia păreau mai degrabă spectatori curioşi decît partizanii împricinatului; toţi erau îmbrăcaţi sărăcăcios, unii chiar zdrenţăroşi, aparent fără nici un căpătîi. Proconsulul nu purta uniforma distinctivă. Atestările sale erau în buzunar, dar gloata de gură-cască deduse îndată, după înfăţişarea lui, că era obişnuit să fie tratat cu respect şi îi făcură loc pe cînd se îndrepta spre vasta sală de audienţe.

Încăperea era plină de oameni gălăgioşi, care nu păreau să aibă de-a face cu procedura curţii de judecată. Un bărbat distins, arătos, cam de cincizeci de ani, îmbrăcat cu o manta neagră, cu un zîmbet de gheaţă, prezida; sau, mai corect spus, şedea în capul mesei masive, acolo unde şade de obicei judecătorul. Bărbatul nedumerit era, fără îndoială, tetrarhul

însuşi. Era evident că judecata scăpase complet de sub control Afacerea degenerase într-o parodie dezgustătoare.

Acuzatul fusese aşezat într-un jilţ cu spătar înalt, un fel de tron, cu faţa la audienţă, şi purta un veşmînt purpuriu, nepotrivit pînă la absurd cu faţa palidă şi atitudinea lui deprimată O cunună de spini i se înfipsese adînc pe cap, cu brutalitate, brăzdîndu-i fruntea şi obrajii cu şiraguri de sînge care se prelingeau apoi de gulerul brodat al mantiei regale.

Nu era greu de ghicit ce anume voia să însemne acest spectacol teatral nedemn. Nefericitul prizonier era înfăţişat drept pretendent la tron. La care tron? Lui Mencius îi venea greu să-şi creadă ochilor. Desigur, acest tînăr apatic, cu aspect de dascăl şi mîini lungi şi subţiri de artist, nu putea avea astfel de ambiţii. Aparent, nu avea pe nimeni cu el. Nimeni nu-i susţinea cauza. Chiar dacă ar fi avut în spatele său zece mii de oameni, tronul cui avea el de gînd să-l uzurpe? Al lui Cezar? Prostii! Să fi complotat el să-l înlocuiască pe Pilat? Ridicol!

Dar deodată în minea lui Mencius se făcu lumină! Gălăgioşii acuzatori care se perindau prin faţa prizonierului cu plecăciuni exagerate îl aclamau, în bătaie de joc, ca Rege al Iudeilor! Asta era! Tînărul profet a vrut probabil să se identifice cu „Mesia", cel care avea să întroneze Împărăţia lui Israel.

Tetrarhului i se jucase o farsă grozavă. Se ridică şi ceru linişte. Treptat larma încetă. Gloata părea că aşteaptă o hotărîre. Era şi timpul, se lamentau ei.

– Biciuieşte-l şi lasă-l să plece! strigă Antipa

O furtună de proteste izbucni din mulţime. „La moarte cu el! La moarte!" Antipa ridică o mînă, impunînd linişte, şi toţi amuţiră din nou.

– Tribunalul acestei provincii, declară el, nu are competenţa să osîndească pe nici un om la moarte!

– Daaa! strigă omul de pe scaun L-aţi condamnat la moarte pe Ioan Botezătorul fără nici un motiv!

Acum hărmălaia era de partea lui... Tetrarhul, vizibil înfricoşat, se răsuci brusc şi dispăru prin mica uşă din spatele său. Prizonierul se văzu deodată smuls violent din jilţ şi o brută îndesată începu să-l biciuiască cu cruzime

Proconsulul simţi nevoia să părăsească dezgustătorul spectacol, dar ieşirea era deja blocată şi trebui să se dea deoparte şi să aştepte Harababura înaintase pînă în apropierea barei artistic sculptate aflată în faţa juraţilor Augustul tribunal se destrăma Tetrarhul avea să afle acum cît preţuia în opinia nespălaţilor şi iresponsabililor din Ierusalim. Tapiserii de mare valoare fură smulse, frumoasa mobilă capitonată sfîşiată de săbii lungi şi groase, iar splendidele portrete în mozaic – sălbatic scrijelite Chiar şi figura semeaţă a împăratului Tiberiu îşi pierduse un ochi (nu că Proconsulul ar fi dat doi bani pe ea!).

Împingînd în gloata de răzvrătiţi care se îngrămădiseră acum la uşă, Mencius se luptă şi reuşi să iasă în sfîrşit în stradă. Unii mai îndrăzneţi încercau să smulgă împrejmuirea şi schelele unei clădiri în construcţie de peste drum, iar legionarii, socotind că se întrecuse măsura, înşfăcau capete şi arestau. Răzvrătiţii puteau face ce le poftea inima în interiorul ambasadei, dar nu puteau fi lăsaţi să dea foc clădirii.

Mencius nu avea chef să fie amestecat în tulburări şi ca atare se grăbi spre nord, pe drumul ce ducea la Insulă, apoi coti spre dreapta. Odată ajuns departe de frenetica gloată, gîndul îi zbură la galileanul a cărui soartă era de acum pecetluită

Ar fi vrut să-l audă vorbind. Nu mai văzuse niciodată un om asemenea lui Nu e de mirare că Voldi fusese impresionat. Era o figură care te descumpănea, nu ştiai în ce categorie să-l plasezi: un cercetător profund al naturii umane? Un visător? Ce fel de om era? Un Purtător al Făcliei? Nu! Voldi se înşelase desigur. Un Purtător al Făcliei cu gîndirea şi voinţa unui Platon, unui Socrate sau unui Aristotel nu s-ar fi lăsat niciodată antrenat într-o situaţie atît de penibilă ca aceasta Putea fi un învăţător, dar asta nu însemna că era un Purtător al Făcliei

Oricare ar fi fost flacăra cu care ar fi luminat calea cîtorva oameni din provinciile Palestiniene, aceasta s-ar fi stins înainte de asfințit. Ce făclie ar fi fost în stare să-și reverse lumina dincolo de fruntariile micii și înapoiatei comunități a Galileii?

În orice caz, cugeta cu amărăciune Mencius pe cînd urca lunga pantă spre Hanul Levi, specia umană nu dorește nici un fel de lumină, dar nici nu o merită! Desigur, nu cît va trăi el...! Lumea era o rușine pentru creatorul său, oricare era acesta sau pentru creatorii săi, oricine erau ei! Era de mirare cum de supraviețuise cu atîta sălbăticie! Sălbăticie? Nu, nu acesta era cuvîntul potrivit. Animalele își poartă de grijă cu ceva mai multă demnitate!

CAPITOLUL XXI

Pe măsură ce Petru se apropia încet şi neîncrezător de vîlvătaia focului îşi dădu seama că greşise intrînd în curte.

Vreo şase santinele înalte, ţanţoşe cu coifurile lor strălucitoare şi uniformele purpuriu cu negru, aşteptau apropierea lui cu vădit interes. Cînd ajunse în mijlocul lor, deşi mai înalt şi mai robust decît ei, Petru simţi o uşurare văzînd în privirea lor o licărire prietenească.

– O dimineaţă răcoroasă, remarcă cel mai în vîrstă, dîndu-se la o parte pentru a-i face loc corpolentului străin. Petru dădu din cap şi întinse mîinile la foc spre a se încălzi.

– Fetele de la bucătărie îţi vor aduce nişte vin fiert, spuse un altul. Uite că sosesc.

Şi iată că veneau fetele cu care glumise pe vremea cînd livra peşte la palatul tetrarhului, în Tiberia, în acele zile aproape uitate, înainte să lase tot şi să-L urmeze pe Iisus. Le recunoscu pe loc, cu o strîngere de inimă: micuţa guralivă romană Claudia, Murza – cinica arimateană şi evreicele Anna şi Leah

Claudia apăru cu o tavă încărcată şi de la distanţă le chemă pe celelalte.

– Murza! Leah! Ia priviţi! Vedeţi şi voi ce văd eu? E Marele Pescar în carne şi oase! Lăsă jos, pe masă, carafele şi cănile şi turta dulce, şi toate îl împresurară emoţionate, cu mici strigăte de bucurie Marele Pescar! Claudia încercă să-l apuce de braţul musculos aşa cum obişnuia cîndva Santinelele se apropiară de

veselul grup, bucurîndu-se de această neaşteptată ocazie

– Hei, fetelor! Se pare că-l cunoaşteţi pe acest Hercule, le tachină soldatul cu părul cărunt.

– Îl cunoaştem! Şi încă cum! Un individ cu proastă reputaţie şi cu veşnica lui înclinaţie de a-şi bate joc de toţi zeii!

– Şi ce te-aduce la Ierusalim? întrebă Anna Parıez că nu pentru a cinsti Paştile.

Petru nu mai era în stare să scoată o vorbă şı le privea buimăcit.

– Poate a venit aici cu Tîmplarul, îl tachină Leah, cu ăla care se crede Mesia.

– Asta e! şuieră Claudia printre dinţi. Marele Pescar a devenit între timp evlavios.

Toţi erau în vervă şi rîdeau zgomotos.

– Voi ştiţi mai bine! mormăi Petru. N-am chef să vă ascult prostiile.

– Ei bine, atunci să vorbim serios: ce crezi despre acest Iisus?

– N-am nici o părere, spuse Petru tăios. Nu l-am întîlnit niciodată!

– Ştii că-l judecă aici pentru blasfemie şi trădare? întrebă Murza.

– Adevărat? mormăi Petru. Ei bine, oricum, el nu mi-e prieten.

Santinelele, plictisite de această discuţie, se îndreptară spre masa cu bucate Petru se întoarse brusc şi plecă.

– Aşteaptă! strigă Claudia. Vino să bei nişte vin!

Dar Marele Pescar nu mai aşteptă şi nici nu răspunse. Simţea că i se face rău şi picioarele îi tremurau în drum spre poartă. Ajuns afară, el se rezemă de zid, apoi, cu paşi nesiguri, se strecură sprijinindu-se din cînd în cînd pînă ce ajunse în faţa intrării ambasadei. Acum putea auzi tumultul de glasuri înfuriate. Se opri. Zarva încetase Acum se auzeau plesniturile de bici. Îl biciuiau pe Stăpîn! Petru făcu stînga împrejur şi ieşi în stradă, clătinîndu-se şi proptindu-se mereu de ziduri. Simţea că îl lasă genunchii Începu să plîngă convulsiv ca un copil crunt pedepsit

CAPITOLUL XXII

Cu toată sfîrşeala şi oboseala acumulate, Mencius nu era în stare să adoarmă. Prea servilul bătrîn Levi aşteptase să-l conducă pe Proconsul spre ceea ce el numea cel mai confortabil pat din casă. Hanul era liniştit, nu se observa nici o mişcare. Nici pe strada pietruită nu era circulaţie. Dar Mencius stătea treaz, cu ochii larg deschişi, ascultînd loviturile de bici pe umerii plăpînzi şi însîngeraţi ai galileanului lipsit de apărare.

Asta nu pentru că el nu era obişnuit să audă şi să asiste la o flagelare publică. Disciplina romană era dură, iar pedepsele severe. Trei sferturi din populaţia Imperiului era constituită din sclavi Tratarea încălcărilor legii cu îngăduinţă era un îndemn la conspiraţie şi răzvrătire. Orice roman născut liber trăia în mod primejdios, mereu în alertă faţă de orice încercare de nesupunere. Pedeapsa corporală administrată în public era cel mai bun leac contra nesupunerii, de departe mai eficientă decît întemniţarea. Biciuirea brutală a tînărului galilean nu era deci – în opinia Proconsulului – decît o altă bestială biciuire, ca toate cruntele biciuiri la care fusese martor, pe mare sau pe uscat, de-a lungul şi de-a latul Imperiului, dar acum victima era un om învăluit în mister, care trebuia tratat cu demnitate. poate întemniţat, poate decapitat, dar nu biciuit.

Mencius îşi potrivi perna şi hotărî să nu se mai gîndească. Nu era problema lui, îşi spunea, şi nici treaba lui. Acum dorea

să doarmă. Dar toată afacerea de la Ambasada Galileană se cerea explicată. Zgomotoasa judecată era în mîinile unei gloate care nu avea nici un respect pentru un tribunal, iar descumpănitul judecător se făcuse de rîs, expunîndu-se ridicolului în fața unei adunări isterice, care aparent nu avea nici un drept să-l aresteze pe captiv. Nu se formulase contra lui nici o învinuire din partea vreunei autorități recunoscute și, pe scurt, toată adunătura aia nu reprezenta pe nimeni decît pe ea însăși, ceea ce era egal cu a nu reprezenta pe nimeni

Era evident că Pilat, care nu putea să nu fie la curent cu această scandaloasă încălcare a legii, hotărîse să nu se implice Dar aceasta nu se potrivea deloc cu ceea ce auzise Mencius despre reputația lui Pontius Pilat ca Prefect respectat. Nici un guvernator provincial nu-și putea permite să ignore o astfel de desconsiderare grosolană a legii. Doar vreo presiune foarte puternică din afară îl putea convinge pe ursuzul Procurator al Iudeii să-și ridice mîinile și să lase ca dezordinea să ia proporții. Pentru orice cîrmuitor roman, aceasta însemna calea directă spre ruină

Primii zori se iviseră. Înjurînd de toți zeii, pentru că nici unul nu-i inspira prea mult respect, Mencius se sculă, se îmbrăcă și coborî ușor treptele micului patio cu deschidere spre grădina de trandafiri cățărători. Primele raze ale răsăritului de soare aruncau o lumină încă palidă și tremurîndă pe trandafirii plini de rouă. Mencius se strecură în grădină. La cîțiva metri în fața lui, un tînăr subțirel, zdrențăros, aparent cerșetor, aruncînd priviri furișe peste umăr, înainta șovăitor spre el și, în loc să se dea la o parte, se întoarse și aşteptă lîngă zid, întinzînd o mînă murdară. Mencius zîmbi.

– Puteai să mă păcălești cu zdrențele tale, spuse el, dar eu știam că te afli în oraș. Ce înseamnă toate astea, Voldi, să-ți vinzi calul tetrarhului, și să lucrezi ca îngrijitor de cai la aceste grajduri!

– Hai să mergem în spatele tufelor de trandafiri, spuse

Voldi solemn. Nu trebuie să fim văzuți împreună. N-am decît un minut la dispoziție.

– Foarte bine. Să vorbim deci. Te ascult. Ce s-a întîmplat?

Voldi îi depănă pe scurt povestea sa.

– Aulus mi-a spus că ești aici, Mencius.

– Te aşteptam.

– Ştii ce s-a întîmplat azi-noapte la Ambasadă. Puțin a lipsit ca gloata să distrugă clădirea. Antipa s-a speriat rău, pe bună dreptate, şi aşteaptă să plece într-o oră la Tiberia. A angajat un mic detaşament de călăreți de la fortul din Capernaum ca să-i însoțească întreaga caravană. El va călări propriul său cal, iar eu pe Darik.

– Dar bănuiesc că n-ai să mergi atîta drum pînă la Tiberia, spuse Mencius încruntîndu-se uşor.

– Poate că nu În munții Samariei sînt bandiți. S-ar putea să ne atace Forțele noastre sînt slabe. Cineva se va alge cu ceva din toată povestea asta.. Caut eu un loc unde s-o şterg repede. Tu ce planuri ai, Mencius?

– Mă aflu aici ca să înmînez o scrisoare unui legat şi am s-o fac în dimineața asta, apoi plec la Joppa, unde mă aşteaptă corabia mea gata de plecare. Rămînem acolo pînă la venirea ta

– Ai loc acolo şi pentru Darik?

– Desigur!. Dar mi s-a spus că l-ai vîndut pe Darik tetrarhului!

– S-ar putea să nu mai aibă nevoie de cal Voldı părea nerăbdător s-o ia din loc

– Noroc bun! spuse Mencius grav. O să ne uităm după tine. „Vestris" se află la noul chei, la dana şapte.

– Dacă nu voi fi acolo pînă duminică la prînz, să nu mă mai aştepți pentru că n-am să mai vin.. Şi pentru că veni vorba, care e următoarea ta escală?

– Gaza şi apoi acasă. Nu vii şi tu cu noi?

– Depinde, nu ştiu. Trebuie să plec acum!

Mencius îşi ridică mîneca tunicii.

– Purtătorul Făcliei pare terminat. Mai ai vreo veste în legătură cu el?

– Aulus spunea că l-au dus la Sinedriu în speranța judecării sale în fața lui Pilat. Dacă ei reușesc, judecata va avea loc în dimineața asta.. L-ai văzut?

– Da, dar nu l-am auzit vorbind. L-am văzut pe cînd îl biciuiau. E un caz foarte ciudat. Mor de curiozitate să știu ce-i cu omul acesta.. Poate merg și eu la Insula să văd ce se întîmplă

– Mă tem că s-a isprăvit cu el

– Fără îndoială. Dacă Pilat consimte să-l judece, atunci se va ajunge îndată la o hotărîre. Și dacă Sinedriul se află în spatele acestei afaceri..

– Aici e necazul. Ei au pîinea și cuțitul.

– Încă mai crezi că el e Purtătorul Făcliei?

– Poate, nu știu!

– Crezi că un Purtător al Făcliei s-ar lăsa condamnat la moarte?

– E posibil. Socrate a făcut-o. Ne vedem duminică. Sper!

După un mic dejun sumar, singur, înainte să plece spre Insula, Mencius îi lăsă o notă lui Fulvius: „Plec devreme, scria el, să asist la o judecată de o însemnătate deosebită, la Curtea lui Pilat. E vorba de acel tînăr galilean pe care l-a ascultat întreaga țară și acum este învinuit de blasfemie, trădare și doar zeii mai știu pentru ce încă! Trebuie să te văd Ai scrisoarea împăratului în sacul tău, n-am mai vrut să te deranjez Ai grijă de ea. Mă întorc probabil peste vreo două ore"

La sosirea lui Mencius, vasta terasă pardosită cu marmură care dădea spre porticurile impunătoare ale Insulei era deja înțesată cu mulțimea masată de-a valma. I se făcu loc să treacă pentru a înainta spre platforma cea mai înaltă, acolo unde așteptau nerăbdători acuzatorii împreună cu prizonierul lor derutat Acesta mai purta încă tunica regală purpurie pe care i-o aruncaseră pe umeri, în bătaie de joc, noaptea trecută la Ambasadă

Procuratorul obişnuia să desfăşoare judecata afară, pe spaţioasa verandă, iar cazul de faţă părea a avea o importanţă deosebită, veranda nu se umpluse încă. Un pupitru uriaş servea drept bară de judecată; în spatele acesteia se afla un scaun cu spătar înalt, ca un tron, flancat de-o parte şi de alta de rînduri de scaune obişnuite.

Într-o situaţie obişnuită, Mencius s-ar fi simţit liber – dacă nu chiar obligat – să intre la Insula şi să se prezinte. Nu se putea imagina ca un proconsul să-l salute frăţeşte pe prefect şi să nu fie sigur că va fi primit cum se cuvine. În termeni de protocol, ei erau de acelaşi rang. Dacă Pontius Pilat ar fi aflat că Nicator Mencius a participat la o reuniune a curţii sale fără ca acesta să se fi prezentat în prealabil, ar fi considerat aceasta ca pe o încălcare a etichetei. Extraordinara afacere cu care se confrunta Procuratorul Iudeii era însă destul de stînjenitoare, gîndea Mencius, şi fără a mai adăuga un martor la situaţia penibilă în care se afla.

El supraveghea grupul căpeteniilor care se înghesuiau în jurul prizonierului. Printre aceştia se aflau şi cîţiva scribi care se agitau ostentativ cu sulurile lor de papirus – un soi detestabil de snobi şi îngîmfaţi, pe care-i întîlneşti în fiecare ţară. Mai erau şi o droaie de preoţi, majoritatea tineri, dar nici unul cu o figură distinsă. Evident, adevăraţii acuzatori erau reprezentaţi numai de împuterniciţi. Poate că ei făcuseră cunoscute dorinţele – şi cerinţele – lor în scris.

Cînd marea uşă de bronz se deschise şi impresionanta procesiune a demnitarilor înaintă spre portic, avîndu-l în frunte pe Pilat, în roba lui oficială, urmat de legaţi, prefecţi şi alte personalităţi, Mencius îi recunoscu pe cîţiva: în primul rînd Iulian, fostul său instructor de tactică de la Academia Militară din Roma. Iulian era acum un om în vîrstă, cu şuviţe de păr alb, cu faţa zbîrcită şi tăbăcită de soare ca o cizmă; mai era şi prietenul bătrîn Menelaus, guvernatorul oraşului Petra; Mencius navigase cu el odată... În sfîrşit îl recunoscu pe prefectul

Sergius din Cezareea. De ce, în numele tuturor zeilor, trebuie să fie Sergius la Ierusalim în timpul Paştilor? Iată ceva ce depăşea orice închipuire. Mencius căuta printre ei o figură tînără care ar fi putut fi nărăvaşul fiu al senatorului Gallio, dar nu găsi pe nimeni care să corespundă acestei caracteristici. . Curtea luă loc. Mulţimea se potolise. Pilat, încruntat şi pufăind, studia documentul a cărui importanţă era ilustrată de opulenţa sigiliului aplicat Îl puse pe masa masivă, apoi îl privi sever pe prizonier. Într-un tîrziu, începu să vorbească. Dar atît de încet, încît se vedea că nu-i pasă dacă mulţimea îl aude sau nu.

– Aici se spune că tu te pretinzi a fi rege. Apoi, pentru oaspeţii romani, adăugă cu ironie fină, bătînd cu degetele pe documentul împodobit: Deşi Sinedriul asigură această Curte că în afara lui Cezar nu recunoaşte alt rege Fără îndoială, cînd va afla asta împăratul Tiberiu, va fi plăcut surprins Distinşii oaspeţi zîmbiră, în semn de apreciere. Ei, şi acum, tinere, continuă procuratorul Pilat, nu prea arăţi a rege, cu toata tunica asta regală. Obişnuiai să mergi în acest veşmînt ridicol?

Prizonierul dădu din cap fără să ridice privirea.

– Acuzarea are ceva de spus în legătură cu aceasta? întrebă Pilat.

– I-a fost pusă la Ambasadă, spuse sfios un tînăr preot, după o oarecare ezitare.

– Atunci scoateţi-i-o imediat, mormăi Pilat Această Curte nu agreează asemenea bufonerii.

Trecu un timp pînă ce i se găsi propriul său veşmînt cafeniu din pînză de casă. Cînd i se dezveli spatele, apărură dîre adînci de bici care încă sîngerau Ochiul ager al lui Pilat observă probabil crisparea prizonierului şi privirea atentă a spectatorilor; ordonă galileanului să se întoarcă

– Se pare, spuse el, că prizonierul a fost deja judecat şi pedepsit Prin ce procedură legală a fost el adus acum în faţa acestei Curţi? A comis vreo crimă recentă după ce cazul său a fost judecat?

Nimeni nu se oferi să răspundă la această întrebare, dar o rumoare de nemulțumire amenințătoare se ridică din rîndul mulțimii Pilat privi fețele acuzatorilor cu dezgust, dar și cu o ușoară neliniște Studiind expresia procuratorului, Mencius deduse că documentul îl îngrijora. Puse papirusul pe masă și, aplecîndu-se în față pe brațele îndoite, Pilat întrebă.

– Atunci ești rege?

– Da, sînt!

Era pentru prima oară că Mencius îl auzea vorbind pe galilean și ceva în vocea lui îi produse o senzație ciudată Deși afirmația era destul de absurdă, omul nu era nebun Avea vocea calmă, respectuoasă, dar sigură de sine. Evident, Pilat fusese la fel de impresionat, deoarece expresia lui rămase gravă. Murmurele mulțimii se potoliră.

– Vorbește-ne despre Împărăția ta, îi spuse Pilat Unde se află ea.

– Împărăția mea nu este în lumea aceasta, răspunse galileanul.

Se opri. Pilat asculta Lumea era tăcută.

– Continuă, spuse Pilat. Spui că Împărăția ta nu este în lumea asta. Atunci unde se află ea?

– Împărăția mea nu e din lumea aceasta, dar ea se află aici pentru toți cei ce caută adevărul. Pentru aceia care iubesc adevărul, îmi ascultă glasul și înțeleg ceea ce spun eu.

Cuvintele nu erau rostite pe un ton strident, demagogic Mencius avea impresia că galileanul i se adresa personal Poate și Pilat simțea la fel. Romanii care stăteau de o parte și de alta a procuratorului se aplecară înainte. Nimeni nu zîmbea

– Adevărul! spuse Pilat ca pentru sine. Ce este adevărul? Nimeni nu răspunse Galileanul îl privi o secundă direct în față pe procurator, apoi își feri ochii, îi închise, surîse ușor și clătină din cap, vrînd parcă a da de înțeles că nu aici era locul și nici timpul pentru a explica adevărul.

Vraja care cuprinsese mulțimea se risipi și se auziră glasuri

care reclamau furioase o hotărîre. Pilat se ridică şi strigă să se facă linişte. După cîteva clipe, tumultul încetă.

Acuzatul, spunea el, pare să fie nevinovat. Nu existau probe că ar fi comis o crimă El fusese deja aspru pedepsit. Dar gloata nu se dădea bătută. „Afară cu el!" urlau ei. „La moarte cu el! Răstigniţi-l!"

Pilat se aşează greoi. Mînă îi tremura cînd îi făcu semn unei santinele şi îi dădu un ordin scurt peste umăr. Santinela se întoarse cu un lighean de argint plin cu apă. Pilat îşi suflecă mînecile.. Cu asta se termină, gîndi Mencius. Procuratorul este neputincios şi se spală pe mîini de toată afacerea. La urma urmei, Pilat nu se află aici să se pună rău cu evreimea, ci să menţină pacea sau cel puţin să se prefacă. El nu-l putea salva pe galilean decît riscîndu-şi poziţia deja precară. Pilat îşi cufundă mîinile în apă, iar mulţimea aclamă... Mencius văzuse destul şi ar fi vrut să se retragă din mijlocul gloatei înfierbîntate. Îşi croi drum afară, în stradă, cu gîndul de a se întoarce imediat la hanul Levi şi a înmîna legatului din Minoa mesajul împăratului.

La colţul străzii, peste drum, se afla un mic grup de oameni, îmbrăcaţi cu veşminte simple de ţară, care păreau înfricoşaţi Mencius bănui că aceşti oameni deznădăjduiţi ar putea fi prietenii neputincioşi ai condamnatului din Galileea Trecu strada şi se apropie de ei, dar erau prea preocupaţi de amărăciunea lor ca să observe prezenţa lui. Un bărbat uriaş între două vîrste, depăşindu-i cu statura sa pe ceilalţi, cu ochii înecaţi în lacrimi şi cu faţa schimonosită de durere, îşi bătea palma cu pumnul strîns şi răsufla greu, ca un alergător după o cursă extenuantă.

În grup mai erau şi cîteva femei care se tînguiau, două dintre ele tinere şi chiar foarte atrăgătoare, în ciuda ochilor roşii şi umflaţi de plîns.

Acum gloata aflată la Insulă se împrăştia, dîndu-se la o parte din calea unui pluton de legionari romani care forfoteau

pe scările terasei Comandantul, cu însemnele lui de legat, era un tînăr frumos, cu o atitudine exagerat de militărească, pe care Mencius o bănuia ca nefirească. Nu, nu era ameţit – şi aici era misterul – dar se străduia să meargă drept. Cu cîţiva paşi înaintea lui păşea ţanţoş un veteran cu păr grizonat, purtînd un stindard. Mencius îl recunoscu ca fiind copia fidelă a cîrpei care fîlfîia nepăsătoare pe poarta mare a fortului din Minoa. Deci aşa, tînărului Gallio i se dăduse această sarcină dezonorantă. Apoi sosea prizonierul, tras brutal cu o frînghie de către legionari, silindu-l să ţină pasul cu ei. Gloata se ţinea aproape. Acum nu se mai auzeau decît rare strigăte Sinedriul obţinuse ceea ce dorise. Toată lumea era satisfăcută: cămătari, oameni avuţi, politicieni; da, Templul nu-şi putea permite să jignească pe oarecine cît de cît înstărit

Trecînd prin dreptul prietenilor lui îndureraţi, prizonierul îi privi cu compătimire. Ei mergeau încet în urma mulţimii, cu paşi şovăielnici, neştiind ce să facă. Dintre ei se desprinse deodată uriaşul care o porni pe drumul în direcţie opusă. Mergea repede, coti apoi brusc spre apus, părînd că nu are de gînd să asiste la execuţie. Mencius îl urmări cu privirea, încercînd să-şi explice comportarea lui. Era un laş în ciuda forţei lui fizice? Sau condamnarea eroului său îl adusese în starea aceea de cumplită panică... Acum, un flăcău care fusese în grupul prietenilor galileanului porni şi el în direcţia luată de uriaş. Mencius se aştepta ca tînărul să-l depăşească, dar cînd ajunse aproape de el, se opri şi continuă să-l urmărească de la o oarecare distanţă.

Înmînarea mesajului lui Marcellus Gallio nu mai era urgentă acum, pentru că ziua lui de lucru încetase Ar fi fost necesare ore întregi pentru a o îndeplini. Mencius nu mai văzuse niciodată o crucificare, dar nici nu intenţiona să vadă una

Parcurse scurta distanţă pînă la grajdurile Ambasadei. Aici era pustiu Un ajutor al hangiului îl înşeuă pe Brutus şi-l scoase afară.

Mencius îl încălecă şi porni spre han. Zgomotul traficului obişnuit răsuna din nou pe străzi. Ierusalimul îşi relua activitatea normală. Pieţele erau aglomerate cu negustorii care-şi încheiau afacerile strigînd ascuţit Undeva, într-un loc anume, se băteau cuie lungi în mîinile şi picioarele unui om a cărui singură vină era că-şi mărturisise ataşamentul faţă de adevăr În pieţe şi tîrguri se mai făceau afaceri după vechiul obicei, cu măsuri şi greutăţi strîmbe, negustorii încercau să vîndă produse de proastă calitate, iar clienţii încercau să le plătească cu monezi necorespunzătoare Şi dacă vreunul dintre ei se ţinea de adevăr – cumpărător sau vînzător – curînd se trezea că nu se alege decît cu ideea lui impracticabilă. Adevărul era un lux pe care nimeni nu şi-l putea permite. Mencius însuşi trebuia să admită că nu şi-l putea permite – un proconsul trebuia să fie diplomat Nici Pontius Pilat nu-şi putea permite aşa ceva. Rezolvarea unui caz pe bază de adevăr ar fi echivalat cu destituirea promptă din Prefectură. Dacă bătrînul Tiberiu hotăra să spună adevărul, însemna să-şi piardă Imperiul. Aşa era clădită lumea

Viteazul galilean, reflecta Mencius, nu realizase nimic Îşi riscase viaţa fără nici un rost Lumea nu era pregătită să-i asculte cuvîntul Lumea nu a avut niciodată timp, în toată istoria umanităţii, să-i asculte glasul. Şi.. probabil, asemenea timpuri nici nu vor veni. Însemna să ceri prea mult. Umanitatea nu era capabilă de măreţie morală Acest Iisus se înşela asupra omenirii În seara asta, la asfinţit, el va muri şi îl vor îngropa. Săptămîna viitoare avea să fie deja uitat, în afară de o mînă de oameni obscuri dintr-o regiune blestemată să trăiască în sărăcie

Era pe la jumătatea dimineţii. Soarele ardea puternic Esther şi Myra urcau încet lunga pantă a colinei care ducea spre Betania. Mergeau în tăcere pentru că erau epuizate fizic şi copleşite de emoţii. Plînseseră pînă ce le secaseră lacrimile

În ceea ce o privea pe Myra, oricît de amărîtă ar fi fost ea pentru îngrozitoarea tragedie la care fusese martoră, ea mai avea încă o familie la care se putea întoarce... şi, desigur, pe Joel. Acum era irevocabil de partea lui Joel, indiferent ce ar mai spune bunicul ei... Pentru Ester însă totul era pierdut. Cu toată puterea lui supranaturală, Stăpînul se lăsase să moară. El îi salvase pe alţii, dar fusese incapabil să se salveze pe el însuşi Nici un prieten nu-i venea în ajutor. Pînă şi Petru fugise.

Într-o zi-două, Myra se va întoarce acasă şi la prietenii ei din Galileea Ester nu avea casă; nu mai avea nici un motiv să se întoarcă în Galileea. Hanna nu mai avea nevoie de ea. Pe de altă parte, nici ea nu mai era sigură că ar vrea să-l revadă vreodată pe Petru

Ca oaspete în suburbia Betaniei, Ester nu putea avea cunoştinţă de groaznica noapte şi tragica dimineaţă de care avusese parte Iisus, pînă ce totul se sfîrşise. A aflat de la un prieten al unchiului Myrei, venit şi el după o lungă călătorie de la Aşkelon. Acesta sosişe în zori cu înspăimîntătoarele veşti.

Glasul ascuţit al bunicului Aşer a fost acela care a sculat casa în picioare. Obişnuit să se trezească devreme, Aşer era primul care auzise cele întîmplate. Sinedriul îl trimitea pe acel defăimător de lucruri sfinte din Nazaret la Curtea lui Pilat în dimineaţa aceasta spre a fi judecat pentru trădare. Şi cu aceasta, striga bătrînul, se va termina cu el! Era şi timpul!

La aflarea veştii, unchiul Boaz nu păru prea mişcat, iar cînd exaltatul său tată declară că se va duce la Insula să asiste la judecată, el îl avertiză să nu facă acest lucru

– E o cale lungă pînă acolo şi va fi o zi foarte călduroasă Va fi mare zăpăceală şi dezordine acolo.

– Dar nu pot scăpa ocazia Vreau să văd că, în sfîrşit, i-au venit de hac acestui incitator! O zi memorabilă! O ocazie istorică!

Ester asculta cu inima zdrobită. Simţea că trebuie să plece. Myra încercă s-o convingă să renunţe, dar nu reuşi, aşa că se

hotărî, fără tragere de inimă, să o însoțească. Nu-l mai aşteptară pe bunicul Aşer şi ieşiră în grădină prin patio. Coborîră apoi în grabă panta, traversînd Betania de-abia trezită, şi se îndreptară direct spre Insula. La intrare era masată o mare mulțime de oameni zgomotoşi şi exaltați. Fetele nu îndrăzniră să pătrundă în mijlocul gloatei înfuriate, preferînd să traverseze strada şi să aştepte. La colțul străzii erau adunați discipolii lui. Dar cum de nu erau alături de Stăpîn? Acolo era şi Petru, cu privirea rătăcită muşcîndu-şi buzele. Ester fusese convinsă că Petru se aflase lîngă el chiar cu riscul vieții lui. Dar acum nu-i venea să-şi creadă ochilor. În momentul acesta se întîmplau lucruri teribile, incredibile. Un glas din mulțime se auzi strigînd sălbatic: „Răstigniți-l!", iar gloata prelua strigătul şi urla: „Răstigniți-l! Răstigniți-l!". Cuvintele se înălțau într-un muget răscolitor: „Răstigniți-l! Răstigniți-l! Răstigniți-l!"... Apoi, deodată, tăcere! Şi un alt strigăt delirant de victorie! Lume năvălea pe terasă. Apoi începu să se reverse în toate direcțiile. O companie de soldați romani cobora în grabă scările, trăgîndu-l pe Iisus de o funie. Lumea se îmbulzea în urma lor Discipolii dezorientați li se alăturară şi ei. Toți, în afară de Petru, care se depărta de ei fugind. Tînărul Tadeu se luă după el.

Myra strigă că nu mai poate suporta şi o îndemnă pe Ester să se întoarcă cu ea în Betania. Nu se mai putea face nimic pentru el. Ester o apucă de mînă şi o împinse în mulțime. La colțul următor, o duzină de bărbați veneau purtînd cu ei o bîrnă grea de lemn, lungă de vreo douăsprezece picioare, cu o altă bîrnă transversală în partea de sus Procesiunea se opri Ester şi Myra, ținîndu-se de mînă, îşi croiră drum în față Crucea fusese pusă pe umerii Stăpînului, care se clătină sub greutatea ei şi se prăbuşi în genunchi

Un locotenent voinic, zărind printre spectatori un bărbat înalt şi bine clădit, îi strigă:

– Hei, tu de-acolo! Pune un umăr sub crucea asta şi ajută-l pe om s-o ducă.

– Asta n-am s-o fac! se răsti cu curaj vlăjganul Eu sînt un cetățean roman liber și asta nu e treaba mea

– O să vedem noi! urlă tînărul centurion. Cum te cheamă, omule, și de unde vii?

În acest timp gloata se potolise și aștepta. Nu se obișnuia să răspunzi neîntrebat unui ofițer roman.

– Numele meu este Simon și locuiesc în Cirenia, cale de zece zile de aici, în nordul Africii. Am venit la Ierusalim cu treburi, cu o caravană de ierburi și mirodenii Protestez, pentru că nu ai dreptul să-mi impui acest serviciu degradant.

În ciuda situației penibile, Iisus asculta cu simpatie apărarea curajoasă a cirenianului și-i adresă o privire prietenoasă de compătimire... Apoi, spre surprinderea soldaților, zgomotosul cirenian făcu un pas înainte și îi luă crucea de pe umărul lui Iisus. Iisus îi zîmbi recunoscător și făcu o slabă încercare de a-l ajuta.

– Nu, spuse Simon cu blîndețe, o voi duce eu Tu ai îndurat destule azi.

Procesiunea se úrni din nou Ester și Myra rămaseră un timp să o urmărească, apoi se întoarseră și-și văzură de drum în tăcere. Aproape de vîrful dealului, ele se așezară să se odihnească la umbra unui măslin bătrîn.

– Tocmai m-am hotărît ce voi face, Myra, spuse Ester Mă întorc la buna mea doică Ione Ea să află în munții de miazăzi ai Arabiei. Dacă ea mai trăiește, poate voi putea face ceva pentru ea.

– Vrei să spui că pleci singură la un drum atît de lung?

– Cred că n-am de ce să mă tem. Voi călători pe șosea numai ziua, iar noaptea mă voi opri pe la casele țăranilor

Ester își făcuse planul Ea își va procura cîteva obiecte ieftine și se va transforma în vînzător ambulant Va încerca să găsească și un măgăruș îmblînzit care să-i poarte desaga Și așa, din sat în sat, în timpul zilei, nu i se putea întîmpla nimic rău.

– O să ai nevoie de bani, o făcu atentă Myra.

– Am bani, spuse Ester. Nu mulți, dar destui.

Myra își aminti că văzuse o plăcuță pe gardul unui țarc, puțin mai departe pe drum, în sus, care făcea cunoscut că există un măgăruș de vînzare. Ester se ridică brusc în picioare, nerăbdătoare să ajungă acolo. Se opriră în fața gardului și un om de vîrstă mijlocie veni în întîmpinarea lor. Ester se interesă dacă avea cu adevărat un măgar de vînzare.

– Ce vrei să faci cu el? întrebă omul bănuitor. Locuiești prin împrejurimi?

– Nu, răspunse Ester Îl vreau să-mi poarte o povară ușoară într-o călătorie de mai multe mile de aici

– Cînd pleci?

– Mîine dimineață devreme.

– Bine, îl poți avea pentru zece dinari dacă îl iei imediat! Omul se duse în grajd și reveni cu un măgăruș alb.

– Ce s-a întîmplat cu el, întrebă Ester, de vrei să-l vinzi doar cu zece dinari?

– Nu s-a întîmplat nimic, spuse omul, doar că eu nu vreau să am nici o încurcătură. Dacă pleci cu el de aici, nici tu n-o să ai nici un necaz Acum cîteva zile însă, eu l-am împrumutat omului care a fost acuzat de trădare și nu vreau să am nimic de-a face cu povestea asta. Ar fi bine să nu mai treci prin oraș la plecare!

Ester îi dădu banii, iar omul îi înmînă frîul. La apropierea mîinilor ei, măgăruşul le adulmecă

– Îl cheamă Jasper, îi strigă omul, întorcîndu-se în casă

Mencius îl priponi pe Brutus în curtea grajdului de la hanul Levi și merse să-l caute pe Fulvius care lenevea încă în camera lui Îi relată pe scurt întîmplările dimineții, iar Fulvius asculta fascinat povestea despre primejdiosul periplu al lui Voldi.

– Să presupunem că tînărul ar putea face treaba asta în timp ce ei se vor afla în tabără la noapte. În cazul acesta, el ar

trebui s-o şteargă din loc îndată şi să ajungă la Joppa cu multe ore înainte de a se îmbarca. Ei n-au nici o aprobare să-l primească la bordul lui „Vestris", aşa că el se va trezi lipsit de protecţie şi poate chiar urmărit.

– Ai dreptate! spuse Mencius Nu m-am gîndit la asta. Poate ar fi mai bine să plec imediat la Joppa şi să mă asigur că băiatul e în siguranţă.

– Şi cu mesajul împăratului cum rămîne? întrebă Fulvius Tînărul legat Marcellus va fi ocupat aproape toată ziua

– Fă-mi un serviciu, căpitane, îl rugă Mencius. Ocupă-te tu de scrisoare şi ai grijă să ajungă în mîinile legatului îndată ce se va întoarce la Insula.

Fulvius consimţi fără entuziasm, iar proconsulul se pregăti de plecare. Odată ajuns în afara străzilor aglomerate ale oraşului, Mencius îl îndemnă pe Brutus la un galop susţinut. În satul Emmaus, la douăsprezece mile înspre apus, el se opri în faţa unui han cu aspect îngrijit, ca să îmbuce ceva. Părea că hangiul avusese o zi prosperă. În padoc se aflau peste o duzină de cai frumoşi, negri şi lucioşi, harnaşamentul lor purtînd însemnul roman familiar – fascia

În mijlocul încăperii în care se servea de mîncare, se afla o masă lungă înconjurată de o duzină de santinele, toţi chipeşi, purtînd impresionantele lor tunici purpurii cu negru Lîngă fereastra din faţă, prefectul Sergius stătea singur. El se ridică şi-l întîmpină cu un zîmbet, ceea ce făcur să se ridice în picioare bravele sale gărzi.

– Pe toţi zeii, Mencius! exclamă el. Deci tu erai, nu o nălucă ceea ce am văzut la dezgustătoarea adunare a lui Pilat în dimineaţa asta! Ia loc, te rog, şi să-ţi găsim ceva de mîncare.

Bătrînul hangiu veni spre ei tîrşîindu-şi picioarele şi puse în faţa noului oaspete un castron cu supă de linte aburindă şi cîteva turte din orz.

– Da, eram acolo, Sergius, spuse Mencius grav Ce poveste îngrozitoare, nu-i aşa?

– Cutremurătoare! încuviinţă Sergius. O adevărată tragedie pentru tînărul din Galileea, dar încă mai teribilă pentru procurator. La vremea asta, nenorocitul galilean e probabil mort şi eliberat de necazuri, pe cînd dezastrul lui Pilat abia începe. Viclenii bătrîni din Sinedriu ştiu acum că au pus şaua pe el şi îl pot călări încotro vor ei.

– Ştiau asta dinainte?

– Da, dar poate nu atît de clar Pilat a ştiut să meargă pe sîrmă cu o oarecare demnitate, dar astăzi şi-a pierdut echilibrul. Nu aveau de ce să-l acuze pe acest inofensiv visător şi ei ştiau asta. Au vrut însă ca procuratorul să comită o crimă şi a comis-o... Dar ceea ce nu înţeleg eu, Mencius, este răutatea de neînţeles cu care s-a strigat împotriva acestui galilean lipsit de apărare... Un rege? O absurditate! Ţi-l imaginezi pe acest tînăr filosof apatic – sau nebun, sau cum vrei să-i spui – încercînd să conducă o revoluţie? Ţi-l imaginezi călare? Ţi-l imaginezi avînd sub ordinele lui zece mii de arcaşi?

Prefectul începu să-şi agite lingura în dreapta şi în stînga

– Sinedriul e prea isteţ ca să creadă că acest predicator de ţară îi poate ameninţa prestigiul

– Mai bine n-ai fi atît de sigur de asta, îl preveni Mencius Tot ce-ai văzut azi-dimineaţă nu era decît un tînăr idealist sfîrşit, mînjit de sînge, în drum spre execuţie. Un lucru e adevărat: acest om a dovedit o putere supranaturală Mii de oameni l-au urmat prin provincii şi există destule mărturii că a vindecat bolnavi, orbi şi schilozi.

– Pff! făcu plictisit prefectul. Eu nu cred poveştile astea şi desigur nici tu! Astfel de lucruri nu se întîmplă . Cine ţi-a spus?

– Mi-a spus ultimul om din lume care putea fi dus de nas de un şarlatan... Îţi aminteşti de tînărul arab înstărit care m-a însoţit la Cezareea, după ce-mi salvase viaţa într-o încăierare cu nişte tîlhari?

– Dacă mi-amintesc? Sergius rîse zgomotos A trebuit să-l bag la răcoare pe tînărul ăsta ca să mă asigur că nu-l spintec pe nepreţuitul nostru tetrarh

– Şi pe care mai tîrziu l-ai făcut scăpat, să plece unde-i place şi să facă ce poftește, cu binecuvîntarea ta, rînji Mencius.

– Ei bine, Antipa nu merită să trăiască, murmură Sergius, încercînd să se scuze, dar nu putea fi asasinat în timp ce se afla în grija mea. Cînd nu se mai află sub paza mea, nu mă interesează ce i se întîmplă... Pentru că veni vorba, ce s-a ales de chipeşul tău cuțitar arab? S-a întorsc în Arabia?

Mencius clătină din cap şi pentru moment Sergius bănui că ar mai avea noutăți despre acest subiect, dar proconsulul era ocupat cu mîncarea.

– Sînt destul de surprins că Voldi ăsta al tău nu a încercat să tranşeze o dată pentru totdeauna pretenția Arabiei în ce-l priveşte pe Antipa, iar băiatului se pare că nu-i lipseşte curajul. Felix al meu s-a legat foarte mult de el

– Ce mai face Felix? întrebă Mencius

– E la Roma şi urmează Academia Militară

– Bine! Am să-l văd cînd mă întorc acasă. Revenind la acest misterios galilean şi la miracolele sale, eu nu sînt mai credul decît tine, Sergius, sau decît cinicul tînăr arab, pe care nu-l interesează altceva decît caii de rasă, un pumnal bine ascuțit şi o întrecere cinstită Nu există însă nici un dubiu că acest Iisus a făcut nişte fapte remarcabile, peste puterea omenească de înțelegere.

– Foarte bine! Foarte bine! murmură prefectul nerăbdător. Asta e părerea ta! Să spunem că aceste poveşti cu minuni sînt adevărate, să admitem că galileanul a dat vedere orbilor, auz surzilor, picioare noi schilozilor. Să spunem că a vindecat lepra şi că a sculat oameni din morți! Şi cu asta ce-a făcut? De ce nu a încercat azi să se salveze pe el însuşi? Sau e dotat cu o putere supranaturală, sau nu e! În loc să stea acolo neputincios, legat ca un animal în drum spre sacrificiu, el putea îndrepta un deget spre Pilat şi să-l înțepenească pe loc, într-o stare cataleptică!

– Păi, iată, tocmai asta e! răbufni Mencius, bătînd puternic

cu pumnul în masă. Tocmai aici e misterul! Să spunem că omul nu era o creatură obişnuită; că el poseda într-adevăr o putere supraomenească; că avea misiunea de a îndrepta modul de viaţă al acestei lumi; să presupunem că el a înfăptuit aceste miracole de vindecare doar ca să atragă un auditoriu şi să dea publicului un motiv întemeiat ca să creadă că el a vorbit cu autoritatea divină! Tot ceea ce le-a cerut el oamenilor era ca ei să se comporte cu bunăvoinţă unul faţă de celălalt Asta, spunea el, va vindeca lumea de necazurile ei Aici Mencius făcu o pauză.

– Bine, bine, continuă! îl îndemnă Sergius. Dar nu mi-ai răspuns încă la întrebare.

– Vin acum şi la asta. Să spunem că, în sfîrşit, acest Purtător de Făclie a adus cu el zorile şi că lumea nu era pregătită să primească lumina sa. Oamenii sînt prea egoişti şi înfumuraţi ca să facă această experienţă. Fiecare îşi doreşte pacea şi prosperitatea, dar nimeni nu face nimic pentru a le dobîndi Vecinii care locuiesc poartă în poartă se ceartă şi se dipută pentru te miri ce, rude de sînge se urăsc între ele, sectele religioase disprețuiesc credinţa celorlalte. El a privit în jur şi a constatat că fiecare instituţie a lumii se află în vrăjmăşie cu Împărăţia adevărului, a bunăvoinţei şi a păcii propuse de el Nici o cîrmuire nu doreşte pacea, Sergius! Care dintre noi ar avea o slujbă dacă ar întîlni bunăvoinţa pretutindeni? Îţi poţi imagina Imperiul făcînd tentative de pace?... Sigur că nu, pentru că un val de bună-cuviinţă între oameni ar zdrobi Imperiul! Ce s-ar alege de temple, de altare şi de zeii înşişi, dacă omenirea s-ar hotărî dintr-o dată să fie cinstită şi milostivă? Nici un om n-ar mai trebui să-l jelească pe celălalt întru salvarea sufletului de focurile gheenei dacă el ar duce o viaţă călăuzită de corectitudine!... A fost o cauză pierdută! Şi astfel, încheie Mencius, mesagerul a renunţat la misiunea lui lipsită de speranţe!

– Asta e desigur o teorie fantastică, comentă Sergius

– E mai bună decît nici una, spuse Mencius

– Aş dori să te întreb ceva, spuse prefectul privindu-l pieziş pe proconsul: Ai adopta tu un astfel de program idiot care ţi-ar cere să-i baţi pe toţi prieteneşte pe umăr – sclavi şi ceilalţi deopotrivă?

– Sigur că nu, declară Mencius Nu-mi pot permite acest lucru. În curînd aş ajunge pe drumuri în zdrenţe, cerşindu-mi pîinea zilnică.

– Atunci, iată că teoria galileanului nu e bună, nu-i aşa?

– După cum se pare, nu! De asta a renunţat şi el. Te întrebi de ce nu s-a apărat el azi-dimineaţă. Răspunsul meu este că el a văzut că nu merită. Lumea nu este pregătită pentru asta.

– Şi crezi că va fi vreodată, Mencius? întrebă prefectul împingîndu-şi scaunul.

– Sincer să fiu, nu! Asta te face să crezi că indiferent cine este cel care a născocit lumea, el s-a gîndit la ceva mai bun decît foametea, sclavia şi vărsarea de sînge, dar..

– Dar.. între timp, zîmbi Sergius, tu vei continua să aduci cupru ca noi să invadăm docurile, ca noi să ni-i punem în cap pe aceşti amăriţi de iudei. . Încetul cu încetul, văd că-ţi pierzi minţile, Mencius Gîndeşti prea mult Ar fi mai bine să accepţi lucrurile aşa cum sînt ele Lumea e un spectacol destul de sinistru, dar e unica lume pe care o avem... Mergem?

Cu patrula în frunte, cei doi bărbaţi se îndreptară spre padoc, încălecară caii şi porniră la drum, parcurgînd o bucată de drum în tăcere

– Dar nu mi-ai spus ce vînt te aduce la Ierusalim? întrebă Sergius.

Mencius îi povesti pe scurt despre mesajul împăratului către Marcellus, pe care căpitanul Fulvius i-l va înmîna înainte de coborîrea serii

– Despre ce crezi că e vorba?

Mencius nu-şi spuse părerea, dar presupuse că putea fi vorba de o rechemare la Roma.

– Probabil că bătrînul îi va ordona lui Marcellus să-şi pună singur gîtul în laţ, spuse el

– Ar fi nebun de-a binelea dacă ar face-o, remarcă Sergius. Ar fi o treabă murdară pe care Pilat i-ar încredinţa-o băiatului, adăugă el cu o crispare. Dar e puţin probabil ca legatul să se ocupe personal de ea. Ticăloşii din Minoa ştiu ei cum s-o facă Marcellus era beat criţă.. Trebuia să rămîn la banchet azi-noapte, dar m-am scuzat şi am şters-o. Pentru Pilat au venit vremuri grele, cred. Îşi va încărca conştiinţa cu încă o povară

Se apropiau de o răscruce: drumul din dreapta ducea spre Cezareea, iar cel din faţă direct spre Joppa. Îşi frînară caii, purtîndu-i apoi la pas.

– Transmite-i salutări băiatului meu, spuse Sergius.

– O voi face cu plăcere.

– Cînd crezi că ai să fii acasă, Mencius?

– În şapte săptămîni, dacă totul decurge bine

– Bine, noroc bun şi vreme frumoasă.

Se ridicară în scări şi se salutară ceremonios în beneficiul patrulelor prezente. Dădură pinteni cailor şi se despărţiră Mencius era bucuros să plece. În Ierusalim avusese cea mai dureroasă experienţă şi spera să nu mai aibă vreodată ocazia să viziteze Oraşul Sfînt. Peste şapte săptămîni va fi acasă împreună cu familia lui.. S-ar fi îngrozit dacă ar fi ştiut că-n mai puţin de şapte săptămîni va fi din nou la Ierusalim, într-o misiune atît de misteroasă încît el însuşi nu ştia cine îl chemase.. şi de ce.

În tot cursul după-amiezei, Tad mersese în urma lui Petru, nevrînd să-l ajungă din urmă, ci doar să nu-l piardă din ochi Nu era în firea lui Petru să fugă Poate că durerea prea mare pentru situaţia jalnică a Stăpînului său îi luase minţile

Ei bine, oricare ar fi fost motivul durerii lui, el avea nevoie de cineva care să-i poarte de grijă. Pentru Iisus nu mai era nimic de făcut

Petru mersese repede, cu paşi mari, împleticindu-se din cînd în cînd, pînă ce ajunse la Poarta Damascului. Apoi începu se alerge Nu era uşor pentru Tadeu să ţină pasul cu el Uneori Petru se prăbuşea la marginea drumului, cu capul în mîini, o lua iar din loc şi din nou se grăbea.

În satul Lebonah, Tad cumpără vreo şase turte şi cîţiva peşti afumaţi. Cînd se întoarse, Petru dispăruse Îşi reluă drumul şi numai după o milă îl zări din nou. Era pe la jumătatea după-amiezei. Petru se odihnea culcat pe pămînt, sub un pîlc de chiparoşi, cu faţa în jos. Tad se apropie încet şi se aşează la mică distanţă de el.

După un timp îndelungat, Marele Pescar se ridică. Avea ochii umflaţi şi injectaţi. Tad desfăcu încet săculeţul şi-i oferi din merindele procurate. Petru făcu o grimasă şi clătină din cap.

– Tad, nu trebuia să vii după mine, spuse el răguşit. Nu mă atinge! Sînt necurat!

– Adică.. Vrei să spui... că ai lepră? bîigui Tad.

– Ah, băiete, dacă ar fi numai asta!. bolborosi Petru

– Atunci care e necazul? insistă Tad.

Lacrimi amare şiroiáu pe obrazul lui Petru.

– L-am tăgăduit pe Stăpînul meu! strigă Petru printre lacrimi Ei m-au întrebat dacă eu sînt prietenul lui şi eu am negat! Du-te înapoi, Tad! Du-te la ceilalţi. Eu nu sînt o tovărăşie bună pentru tine. Du-te îndărăt la ceilalţi, îţi spun Petru se ridică şi porni clătinîndu-se spre Galileea.

Descumpănit şi cu inima sfîşiată, Tad continuă să-l urmeze

Puţin după-amiază, Iosif din Arimateea se înfăţişă la Insulă şi ceru să vorbească cu Pilat I se răspunse că procuratorul se odihnea şi nu putea fi deranjat. Iosif insistă, spunînd că problema este urgentă. După o lungă aşteptare, a fost condus în sala de consiliu, unde l-a găsit pe Pilat stînd la biroul său, abătut şi cu privirea tulbure

– Ei bine, Josi, murmură nefericitul procurator, despre ce este vorba?

– Am venit să cer permisiunea să-l înmormîntez pe galilean cînd va muri.

– E prieten cu tine, Josi?

Iosif încuviință dînd uşor din cap

– De departe, domnule. Eu n-am fost un adept de-al lui Nu am avut curajul. Vreau doar să-l scot de acolo şi să-l pun în mormîntul meu

– Poate crezi că galileanul a fost condamnat pe nedrept' îl întrebă tăios Pilat.

– Eu n-am venit aici să critic, murmură Iosif

– Dar crezi că omul era nevinovat, spuse Pilat După o pauză, adăugă iritat: Şi eu la fel, Josi... Dar... ce puteam face?

– Pot să iau trupul său, domnule?

Procuratorul îşi luă stilusul şi scrise un ordin scurt

– Dă-i-o legatului din Minoa.

Uşa se deschise şi apăru căpitanul gărzii de la Insulă.

– A venit o mică delegație din partea Sinedriului, anunță el

– Foarte bine, murmură Pilat plictisit Spune-le să intre

Purtătorul de cuvînt, un preot tînăr, se înclină adînc şi spus

– Înscrisul pe care l-am cerut noi este eronat.

– Care înscris? întrebă nervos Pilat.

– Acela pe care l-au bătut în cuie în partea de sus a crucii Acolo stă scris „Acesta este Regele Iudeilor" Este o neînțelegere Am vrea să se scrie astfel: „El spune că era Regele Iudeilor

Scrieți ce vreți, urlă furios Pilat. Eu am scris destul! Chiar prea mult! Să nu mai aud nimic despre asta! Şi bătu puternic în masă cu ambii pumni Nimic! M-ați înțeles?

Delegația se retrase înclinîndu-se. Iosif se ridică şi el să plece.

– Salve. spuse el, şi mulțumesc.

Încruntat şi preocupat, Pilat dădu din cap, dar nu răspunse

CAPITOLUL XXIII

Imediat după zguduitoarea ştire că Iisus fusese răstignit se răspîndi vestea de necrezut că el era din nou viu. În provincii, nimănui nu-i venea să-şi creadă urechilor. În teritoriile în care el vorbise şi vindecase bolnavi, orice activitate încetase. Nu se mai vorbea despre nimic altceva; nu mai conta nimic altceva.

Această stare emoţională nu se limita numai la zonele locuite de evrei. Misteriosul galilean devenise de mult timp subiect larg discutat în toate teritoriile învecinate. Spusele şi faptele sale fuseseră comentate nu numai de la Damasc la Petra şi de la Rîul Iordan la mare, dar şi în îndepărtata Cappadocia şi foarte îndepărtata Etiopie.

Presupunerea Proconsulului cum că extraordinara carieră a Tîmplarului făcător-de-minuni era un fenomen local, observat numai de ţărani, de viticultori şi pescarii din interiorul ţării lui Israel nu se dovedise reală. Mencius descoperea acum că pînă şi sclavii de pe corabia lui cu mărfuri auziseră de Iisus şi de preconizata Împărăţie în care toţi oamenii aveau să fie liberi.

Uluitoarea ştire a morţii lui Iisus şi revenirea sa la viaţă se răspîndise iute. De obicei, lungile caravane care făceau naveta între interiorul ţării şi diferitele porturi constituiau mijloacele cele mai sigure de răspîndire a diferitelor ştiri. Cît despre credibilitatea lor, acestea aveau aceeaşi valoare ca şi cele ieşite din gura rapsozilor hoinari. Şi dacă o asemenea caravană

aducea o atît de uluitoare veste ca aceea a învierii lui Iisus era puțin probabil ca oamenii cu bun simț să o creadă. Știrea depășise însă viteza caravanelor. La finele Săptămînii Pascale toate drumurile și căile secundare erau înțesate de călători și toți aceștia vorbeau.

Primii drumeți erau negustorii de pe meleaguri îndepărtate care nu-și făceau scrupule să pornească într-o călătorie în ziua de Sabat. Ei vorbeau despre răstignire. Veneau apoi pelerinii iudei, care plecau spre casă o dată cu ivirea zorilor în ziua de duminică. Aceștia confirmau cu tristețe relatările anterioare ale negustorilor străini. Mai tîrziu, pe la amiază, relatările contradictorii referitoare la Înviere porneau la drum cu diferite viteze de propagare de la o oră la alta, de la o zi la alta, pe jos, călare pe cai, pe cămile, cu căruțe trase de măgari, litiere, trăsuri, luntre și corăbii, pînă cînd toată lumea, de la depărtări de o sută de mile în toate direcțiile, auzise că galileeanul răstignit, cel făcător-de-minuni înviase!

Era pentru prima oară în viața oricui că auzea o asemenea veste uluitoare; era prima oară că știrea constituia cu adevărat o noutate Viața era nesigură pentru orice om, dar moartea nu. Nimeni nu era scutit. Nici chiar Cezarii, care se pretindeau divini Acum se părea că un tîmplar fără o lețcaie învinsese moartea. Avea deci o putere mai mare decît cea a împăratului. Nu toată lumea credea povestea, dar toată lumea vorbea despre ea. Chiar și aceia care dădeau sceptic din cap ar fi vrut s-o creadă; sperau să fie adevărată.

Existau mai multe versiuni. Redusă la forma ei cea mai simplă, povestea suna astfel: cîteva femei devotate, adepte ale Stăpînului, s-au dus în zorii zilei de duminică în frumoasa Grădină Sepulcrală ca să ungă cu smirnă trupul mutilat al lui Iisus. Ele au găsit mormîntul deschis și gol. Apoi l-au văzut strecurîndu-se printre florile grădinii. După un moment de extatică recunoaștere, femeilor li s-a cerut să-i vestească „pe discipolii mei... și pe Petru".

Proconsulul Mencius străbătea cheiul într-un du-te-vino necontenit, cînd căpitanul Fulvius sosi o dată cu crepusculul zilei de sîmbătă, însoţit de legatul din Minoa, de sclavul său şi o jumătate de duzină de călăreţi.

– Îl luăm cu noi la Roma pe legatul Marcellus Gallio, explică Fulvius în timp ce descăleca plictisit şi istovit. Apoi, adăugă în şoaptă, să nu aştepţi prea mult de la băiatul ăsta Se pare că şi-a pierdut minţile!

Făcu prezentările de rigoare, dar fără succes. Tînărul Gallio era palid, cu privirea rătăcită, şi nu încercă să pară agreabil.

– Legatul este bolnav, domnule, interveni Fulvius. Îl conduc îndată în cabina lui.

Chemă un sclav care-i strînse bagajele, urmîndu-şi stăpînul grav tulburat. Mencius gîndi în sinea lui că nu văzuse niciodată un mai desăvîrşit specimen de frumuseţe bărbătească pînă la acest grec splendid. După cîteva clipe, Fulvius reveni pe punte şi-l luă pe proconsul deoparte.

– Ce mai zi! Căpitanul îşi tamponă fruntea transpirată Prima ocazie de a-i înmîna scrisoarea împăratului a fost la banchetul pe care l-a dat Pilat în cinstea oaspeţilor săi ofiţeri.

– Şi astfel Marcellus a citit-o.. şi şi-a pierdut echilibrul mintal? presupuse Mencius.

– El era deja în starea asta. Umbla ca un năuc Ai fi zis că e un cadavru ambulant, total indiferent la mesajul împăratului prin care-i ordona să revină la Roma A întrebat cînd vom pleca şi m-a rugat să-l luăm cu noi. Treaba asta mă depăşeşte. Am încercat să vorbesc cu el azi. Tot ceea ce putea spune era „ai fost şi tu acolo?".

– Poate că răstignirea a fost prea mult pentru nervii lui, ugeră Mencius.

– Dar el e obişnuit să vadă sînge

– Sclavul său pare inteligent Crezi că el ştie ce-l frămîntă pe legat?

– Poate! Este îngrijorat din pricina lui l-am spus grecului

că nu navigăm direct la Roma şi el mi-a răspuns: „Nu e nici o grabă".

– Probabil că vrea ca legatul să-şi revină înainte de a-l întîlni pe împărat, gîndi Mencius cu voce tare.

– S-ar putea ca bătrînul Tiberius să-l placă mai mult dacă-i lipseşte o doagă. chicoti Fulvius Şi pentru că mi-am adus aminte, ce-ai mai auzit de arabul tău?

– Nu cred că e încă momentul.

– Se pare că vom avea o călătorie interesantă, spuse Fulvius tărăgănat, cu un nebun şi un fugar la bord

Tîrziu, în după-amiaza zilei de duminică, Voldi sosi în galop la cheiul unde era ancorată corabia. Pe drum se debarasă de zdrenţele sale şi-şi puse hainele şi cizmele pentru o călătorie călare Era într-o dispoziţie bună

– A fost aşa cum m-am aşteptat, explică el la sosire Ieri, pe înserat, caravana noastră a fost atacată de bandiţi. Erau cîţiva aprigi luptători, dar pînă la urmă i-am dovedit. Am pierdut cîţiva oameni, printre care şi tetrarhul. Cineva l-a spintecat cu pumnalul.

– Poate ar fi mai bine să urci la bord, îl sfătui Mencius grav

– E o idee bună, încuviinţă Fulvius

După cîteva minute, „Vestris" se depărta de docuri şi pînzele ei se ridicau semeţe pe catargele înalte Darik şi Brutus în boxe alăturate, fornăiau puternic. Urmau şi celelalte corăbii ale flotei, care ridicau ancora şi desfăşurau velele

Voldi se alătură prietenilor lui romani pe punte Un sclav le aduse gustări.

– I-ai furat calul tetrarhului, spuse Mencius zîmbind strengăreşte.

– Ba deloc! protestă Voldi. I-am vîrît tetrarhului în buzunar punga cu cei trei sute de dinari.

– În felul ăsta, tu şi tetrarhul sînteţi chit, zîmbi ironic Fulvius

– Aşa-i! declară Voldi. Ca şi tetrarhul faţă de Arabia

Era miercuri dimineaţă. Timp de o oră, Marele Pescar stătuse în genunchi, călăfătuind sîrguincios crăpăturile punţii lui „Abigail". El observase că dacă se dedică cu rîvnă acestei munci manuale monotone îşi uşurează o vreme sufletul chinuit. Chiar şi faptul că stătea îngenuncheat îl mai ajuta puţin.

Tad plecase pe ţărm după cîteva provizii. Fidelul său flăcău aproape că nu se dezlipise de Simon de la plecarea bruscă din Ierusalim şi pînă la sosirea lor duminică seara. Pe cînd se grăbea să ajungă în Capernaum, Tad îl îndemnă pe nefericitul cîrmaci să se ducă acasă, unde putea să mănînce şi să doarmă o noapte ca lumea, dar Simon nu era pregătit să dea ochii cu Hanna. Nu, va aştepta pînă ce Andrei va fi în măsură să vină acasă. Andrei îi va spune cum ştie el.

– Am să dorm pe „Abigail", spuse el, dar vreau ca tu să te duci acasă la noapte, Tad. Aşa e corect faţă de părinţii tăi. După ce mă scoţi în larg, poţi pleca acasă.

– Dar cum să te las fără barcă?

– Aşa vreau eu, spuse Simon morocănos. Dacă s-ar afla o barcă legată de corabie, asta ar însemna că e cineva la bord, ori eu vreau să rămîn singur.

Tad protestă, dar Simon se împotrivi. După ce bărcuţa dispăru în ceaţa groasă a dimineţii, în loc ca „Abigail" să i se pară primitoare, nu-i oferi decît o atmosferă rece şi încărcată de reproşuri. Cuverturile de mult timp nefolosite şi lăsate în micuţa cabină erau umede şi mucegăite. Simon cufundă o carafă în apă şi îşi spălă picioarele prăfuite, simulînd că se întorsese acasă, pe teren familiar, repetînd gesturi obişnuite. Dar nimic nu era chiar real. Se lăsă în hamac, sperînd că extenuarea îl va ajuta să adoarmă. Nu reuşi decît să moţăie; se trezea la diverse intervale tresărind, simţind că lucrul acela groaznic care i se întîmplase îl sugruma şi, cu fruntea plină de sudoare, se cufunda iarăşi într-un coşmar cumplit. Tăcerea era adîncă, înfricoşătoare. Făcuse o greşeală că-l lăsase pe Tad să plece.

Lunga noapte zbuciumată se sfîrşi şi zorile rozalii se iviră îndată în spatele munţilor de la răsărit, promiţînd o zi frumoasă de vară timpurie. Era ceasul ce-l mişca profund dintotdeauna pe Simon, dar în dimineaţa asta sufletul lui nu mai tresărea la măreţia momentului. Se strecură spre pupă şi se propti de balustradă, privind mohorît peisajul. Îşi aminti o observaţie a Stăpînului – neînţeleasă pe deplin la vremea aceea: „Tu eşti sarea pămîntului, dar dacă sarea îşi pierde gustul..." Aici era necazul. De-acum încolo, cît va trăi, Simon simţea că viaţa nu va mai avea nici un gust pentru el.

Spre nemărginita lui uşurare, zări o barcă. Tad o trase pînă sub prora lui „Abigail". Simon coborî un coş şi cînd îl trase în sus văzu că era plin cu de-ale gurii. pîine, biban afumat şi smochine uscate. Se aplecă mult peste balustradă şi apucă de capătul hamacului pe care îl adusese Tad de acasă. Era strîns înfăşurat împreună cu aşternutul. Era reconfortant să ştie că de acum va avea o tovărăşie.

Toată ziua munciră laolaltă pe puntea îndelung neglijată, mare parte a timpului în tăcere. Din cînd în cînd, Tadeu îndrăznea cîte o scurtă observaţie, dar, nefiind încurajat, renunţa Odată, cînd i se adresă taciturnului cîrmaci cu numele de Petru, Marele Pescar îi răspunse cu tristeţe: „Numele meu e Simon Te rog reţine acest lucru". Marţi, Tad aduse pe punte unul din corturile pe care Ester le folosiese vara trecută. Îi va folosi dacă va ploua noaptea. Ochii lui scînteiau de bucurie cînd se întoarse.

– În sat se spune, relată el, că a fost atacată caravana tetrarhului şi că el a fost ucis.

Nici chiar această ştire zguduitoare nu avu darul să-l smulgă pe Simon din apatia lui După un moment de tăcere, el remarcă:

– Atunci vor închide palatul Şi după o altă pauză, adăugă Nu vor mai avea nevoie de peşte.

Şi acum era miercuri dimineaţa. Tad plecase pe ţărm cu

treburi. Genunchii lui Simon slăbiseră pentru că îi lipsea exercițiul; după o oră se ridică, plictisit, și străbătu puntea întrebîndu-se ce l-a putut reține pe băiat de întîrzie atît. Pe lac erau trei bărcuțe care înaintau rapid și vîslele lor sclipeau în lumina soarelui. Ferindu-și ochii cu mîna, Simon scruta întinderea apei și reuși să identifice ocupanții. Tad îl aducea pe Andrei Iacob și Ioan erau în a doua barcă, iar în cea care sosi mult în urmă se aflau Filip, Toma și bătrînul Bartolomeu.

Simon simți că-i sare inima din piept. Cum îi va putea privi în ochi pe oamenii aceștia? Acum erau destul de aproape ca să vadă că vorbeau între ei cu însuflețire. Păreau fericiți! Ce se întîmplase? Aruncă o frînghie în prima barcă. Ionică o prinse, puse un picior peste balustradă și cu ambele brațe îl apucă pe cîrmaciul descumpănit:

– N-ai auzit? strigă el vesel. Nu știi? Ascultă! Iisus trăiește.. E din nou în viață!

– L-am văzut, Petre! A venit la noi duminică noaptea, în casa lui Ben-Iosef, spuse Iacob, apucîndu-l pe Simon de braț.

Toți se năpustiră pe punte afară de Bartolomeu, căruia îi veni în ajutor Tadeu, trăgîndu-l pe punte. Simon stătea în fața lor, privind buimăcit, cu buzele tremurînde, apoi lacrimi începură să-i șiroiască pe obraji.

– Ne-a spus să ne grăbim să mergem cu toții acasă, spuse Filip. Era nerăbdător să afli și tu.

– Da, așa a spus, interveni Ionică. El spunea:"Du-te și anunță-l pe Petru"

– Sînteți sigur că el a spus „Petru"? întrebă Marele Pescar cu voce răgușită.

– Ei, daa! Așa a spus! declară Bartolomeu: „Du-te repede și spune-i lui Petru!"

– Unde e el acum? insistă Petru. Trebuie să mă duc îndată la el

– Ne-a ordonat să așteptăm aici, spuse Andrei Va veni el la noi.

Toți se îndreptară spre pupă și se așezară în jurul lui Petru Dacă vreunul dintre ei își mai amintea de inexplicabila apostazie din dimineața teribilei tragedii, acest lucru nu se vedea. Toți erau prea bucuroși ca să-și mai amintească de altceva decît de triumful Stăpînului lor Toți vorbeau deodată Privirea strălucitoare a lui Petru se plimba de la unul la altul, în timp ce încerca să desluşească ceva din relatările lor Apoi începu să pună întrebări:

– Era același Iisus, cu același trup?

– Absolut același, declară Toma. Poate puțin palid. Avea pe frunte urme negre, adînci, de spini și răni purpurii lăsate de urma cuielor în mîini și picioare, precum și o tăietură de sabie într-o parte, dar era adevărat!

– Atunci nu doar duhul lui, conchise Petru, ci în carne și oase?

După un moment de tăcere, bătrînul Bartolomeu își drese glasul.

– Exista totuși o mică deosebire, Petre, admise el. E adevărat că el a apărut cu trupul lui adevărat, așa cum spune Toma, dar.

– A mîncat și el puțin pește și miere de fagure, interveni Filip.

– Asta nu știm sigur, spuse Iacob. Singura lumină acolo era o candelă mică, pentru că noi ne ascundeam.

– Bine, bine! El a luat farfuria, insistă Filip. Poate că a mîncat.

– Ce-ai vrut să spui, Bartolomeu? se întoarse Petru spre bătrîn, săgetîndu-l cu privirea.

Toți ascultau cu ochii plecați, ca și cînd știau ce urmează

– Doar asta, Petre, răspunse Bartolomeu. Că era o mica deosebire. Cînd a intrat în încăpere, el nu s-a străduit să deschidă ușa.

– Vrei să spui că a pătruns prin ea? întrebă Petru, privindu-l fără să clipească.

– Aşa presupun, spuse Bartolomeu ezitînd. Uşa nu a fost deschisă şi apoi... el stătea acolo

– Şi cînd v-a părăsit, insistă Petru, a deschis el uşa? Şi nu ştiţi unde a plecat?

– Şi asta a fost ceva misterios, spuse Bartolomeu El stătea acolo în mijlocul nostru, aşa cum ţi-am spus, vorbind cu noi serios. Şi, aşa cum a amintit Iacob, odaia era slab luminată. Şi dintr-o dată a dispărut.

– Nu a plecat pe uşă?

– Nu s-a apropiat de uşă. Nu s-a clintit de pe locul lui!.. A dispărut pur şi simplu!

Se făcuse din nou linişte, pe care o întrerupse Ionică:

– Se spune că doi oameni l-au întîlnit pe drum în apropiere de Emmaus, în seara aceea, cam pe la vremea cinei. Amîndoi credeau cu tărie în Stăpînul nostru pentru că l-au văzut adesea şi l-au auzit vorbind Tocmai discutau veştile despre Învierea lui cînd el i-a ajuns din urmă şi a intrat în vorbă. L-au invitat să ia cina cu ei la hanul din Emmaus. Un timp a stat cu ei la masă..

– Dar nu a mîncat nimic, adăugă Iacob

– Şi a dispărut iar! sfîrşi Ioan

– Cel mai ciudat lucru este că el vorbea cu aceşti oameni în Emmaus aproape în acelaşi timp cînd apărea la noi, la casa lui Ben-Iosef, interveni Toma.

– Şi trebuie să ştii că sînt trei ore bune de mers din Emmaus pînă la Ierusalim, spuse Filip.

Un timp, nimeni nu mai spuse nimic. Petru rămăsese pe gînduri şi îşi freca bărbia, vădit tulburat Andrei observă că în barba neagră a fratelui său apăruseră fire albe. Da... mai avea şi o şuviţă argintie printre zulufii de pe frunte care nu existase înainte. Era rezultatul teribilei suferinţe lăuntrice pe care o îndurase Petru.

Tad surprinse privirea lui Ionică şi îi făcu un semn discret cu degetul. Amîndoi se ridicară încet şi se strecurară spre mica bucătărie, probabil să pregătească ceva de mîncare

– Indiferent ce i se întîmplă lui Petru, rezumă Bartolomeu, un lucru e sigur: Stăpînul nostru, învingînd moartea, este liber să meargă unde-i place şi cînd îi place! El nu e legat de spaţiu. şi de timp!

– El ar putea fi acum chiar aici, pe „Abigail"! presupuse Andrei.

Petru privi peste umăr şi apoi direct în ochii fratelui său

– Asta nu te înspăimîntă, Andrei?

– Nu, nu mă înspăimîntă, răspunse Andrei, dar de acum încolo – atît timp cît voi mai trăi – am să fiu mai atent cu tot ce spun.. şi ce fac... Nu se ştie niciodată cînd poate apărea.

A doua zi dimineaţa devreme – era cea de-a douăzecea zi din Nisan – se aflau adunaţi cu toţii pe „Abigail". Era mult de lucru pentru reamenajarea corăbiei îndelung părăsite, ca şi sora ei „Sarra", dar nimeni nu părea interesat de treaba asta. Nu-şi găseau locul, erau neatenţi şi foarte preocupaţi de vizita pe care o aşteptau. La intervale scurte, cîte unul dădea o raită pe punte, scrutînd orizontul În discuţiile animate de ieri, povestea fusese reluată de cîteva ori, pînă ce nu mai rămăsese nimic de spus.

– Credeţi că va veni azi? întreba cîte unul dîndu-şi îndată seama că întrebarea nu avea răspuns.

Încordarea aşteptării începuse să-şi spună cuvîntul. Aşteptarea, veghea şi ascultarea deveniseră copleşitoare. După-amiază tîrziu, de obicei atît de cumpătat în sugestii, Andrei îi uimi pe toţi cînd îşi strigă fratele care în ultima oră stătuse neclintit pe scaunul cîrmaciului, cu privirea pierdută pe luciul apei

– Ce-ar fi să mergem mîine la pescuit! Cred că e mai bine să ne găsească la lucru cînd va veni.

Propunerea aduse o adevărată uşurare pentru toţi. Restul zilei şi-l petrecură cu rînduirea năvoadelor şi uneltelor de pescuit Încordarea se risipise. O frînghie roasă de la capătul catargului principal se rupse cu o trosnitură puternică şi se prăbuşi în lac cu Ionică atîrnat de ea Îl scoaseră din apă şi

toți făcură haz. Ce bine era să mai rîdă iar, îndeosebi pe seama lui Ionică, a cărui agilitate în cățărarea pe toate pînzele corăbiei, la orice înălțime, atrăsese admirația tuturor.

În ziua următoare plecară la pescuit într-un golf aflat în partea de miazănoapte a țărmului, soldat cu un succes considerabil: seara se întoarseră la ancoră și stocară peștele în rezerva lor de pește viu, cufundată la adîncime la chei. Acasă, transportară coșuri pline cu biban Petru se gîndea să se întoarcă pentru noapte la Betsaida, dar cînd veni vremea să părăsească corabia, hotărî să rămînă Toți ceilalți plecară acasă, inclusiv Tad, căruia i se ordonă să ia ceva pește și pentru familia lui. O dată cu crepusculul, plecară și bărcile și Petru se văzu din nou singur, dar de data aceasta cu cugetul liniștit. Și în noaptea aceea dormi.

La primele licăriri de lumină cenușie, înaintea zorilor, Marele Pescar se sculă și urcă pe punte. Era încă prea devreme ca să desluşească punctele de reper familiare Tot într-o dimineață ca asta stătuse aici, privind spre țărm în negura de dinaintea primilor zori, și auzise o voce care-l striga „Simon!" Cu inima zvîcnid în piept, coborîse în barcă și cutreierase tot întinsul apei cu răsuflarea tăiată! Și atunci a primit însărcinarea să fie, de-acum înainte, „pescar de oameni"

Cerul se lumină puțin și ceața începu să se risipească. Cheiurile și colibele pescărești deveniseră vizibile Marele Pescar își mai roti o dată privirea pe țărm, scrutînd apoi împrejurimile. La marginea apei se ridica o coloană înaltă și subțire de fum albăstrui, din mijlocul unor mici limbi de foc strălucitoare Alături de foc stătea Stăpînul însuși, care-și încălzea mîinile. El ridică brațul, îi făcu semn cu mîna și-l strigă: „Petre!"

O jumătate de oră mai tîrziu, discipolii începură să sosească la lucru, în grupuri de cîte doi și cîte trei. Se grăbiră spre locul unde-i zăriră pe Iisus și pe Petru stînd alături, lîngă foc. Stăpînul îi întîmpină cu un zîmbet. Marele Pescar avea părul ud și era dezbrăcat pînă la brîu. Cămașa lui era întinsă la uscat lîngă foc. Avea ochii roșii și umflați de plîns, dar ciudat

de luminoşi. Se vedea bine ce se întîmplase. Cuprins de remuşcări, Petru se căise amarnic pentru slăbiciunea lui, dar acum părea pe deplin reabilitat în ochii Stăpînului.

Tadeu şi Ioan dădură fuga la rezerva lor de peşte şi se întoarseră cu cele necesare pentru gustarea de dimineaţă A-veau peşte şi pîine din belşug. Ora care a urmat avea să rămînă de neuitat În cîteva zile, spunea Stăpînul, el se va întoarce în Casa Tatălui său şi îi va lăsa pe ei să-i continue lucrarea.

Va mai veni poate să viziteze lumea Între timp, cei ce au crezut în el – şi „cei care vor crede în mine prin mărturia voastră" – vor primi destule dovezi de netăgăduit asupra prezenţei duhului său

– Stăpîne, ne poţi spune cînd va trebui să aşteptăm întoarcerea ta? întrebă Filip.

– Nimeni nu ştie ziua şi nici ceasul, Filip, răspunse Iisus Ceea ce vă spun vouă, puteţi spune tuturor. Vegheaţi!

Cu glas domol şi blînd, el le dădu îndrumări pentru ceea ce aveau de făcut în zilele imediat următoare. Nu vor mai pescui; pescuitul lor se încheiase! Se vor întoarce la Ierusalim şi vor aştepta noi ordine. Spunînd acestea, se ridică, întinse braţele asupra lor în semn de binecuvîntare şi le spuse cu dragoste părintească: „Pacea mea să fie cu voi!". Cînd rosti tulburătoarele cuvinte, toţi plecară capetele Într-un tîrziu, cînd ridicară privirile, el dispăruse

Mult timp stătură astfel într-o tăcere desăvîrşită. Petru se ridică primul, apoi toţi îl urmară, strîngîndu-se în jurul lui, cu privirile aţintite spre el. Nici unul nu a simţit nevoia să întrebe care dintre ei va fi conducătorul. Petru dobîndise dintr-o dată o anume maturitate. Glasul său vibrant era autoritar, dar fără nici o undă de orgoliu sau aroganţă. Avea ceva din afecţiunea şi compasiunea care erau proprii glasului Stăpînului. Te ruga stăruitor, dar cu blîndeţe şi încredere deplină, ceea ce impunea respect. Petru îşi amintea ciudata senzaţie de putere pe care o resimţise cu mult timp în urmă, în casa-palat a lui Iair, cînd preluase comanda mulţimii cuprinsă de panică din cauza

furtunii. Fusese ca o licoare îmbătătoare momentul în care conştientizase acea capacitate de a comanda. Astăzi însă nu-l mai stăpînea orgoliul puterii; din contră, se simţea împovărat de responsabilitate Iisus îi spusese în particular: „Acum eşti un păstor! Ai grijă de turma mea!"

– Vom pleca la Ierusalim, spuse Petru. Iacob, Ioan şi Tadeu, voi vă duceţi la corăbii, le asiguraţi. strîngeţi năvoadele, apoi vă întoarceţi acasă şi vă pregătiţi de drum. Noi ceilalţi ne ducem la casele noastre ca să ne luăm rămas bun de la familii. Ne vom întîlni în Betsaida, la c oră după miezul zilei. Marele Pescar îşi luă cămaşa şi şi-o trase peste umerii săi laţi.. şi ne vom lua rămas bun şi de la lac, adăugă el în timp ce se îndepărta împreună cu fratele său Andrei. E posibil să nu-l mai vedem niciodată.

– Şi cu corăbiile ce-o să facem? întrebă Andrei pe cînd se îndreptau spre drum.

– Am să i le las Hannei, spuse Petru. Şi ea va face ce va crede de cuviinţă, şi va folosi banii pentru întreţinerea ei.. Şi casa ta din Capernaum, Andrei?

– Şi asta va fi tot a Hannei.

Locul de întîlnire era stabilit la dugheana bătrînului ţesător Ben-Iosef, unde discipolii aşteptau nerăbdători convocarea. În cele din urmă primiră vestea că trebuiau să se adune pe coama unui deal din apropiere, dimineaţa devreme, în cea de a douăzeci şi patra zi din Iyar.

Supuşi, urcară unul cîte unul lunga pantă a colinei unde îi aştepta Stăpînul şi, după un schimb de cuvinte însufleţite, le ceru să rămînă în Ierusalim pînă ce vor primi noi ordine.

Apoi toţi îngenuncheară şi Iisus se rugă pentru ei, iar cînd se ridicară, el dispăruse. Nu aveau să-l mai vadă niciodată – pînă la sfîrşitul vieţii lor – deşi ei rămîneau mereu de veghe în aşteptarea întoarcerii sale

CAPITOLUL XXIV

Timp de peste douăsprezece veacuri, a cincisprezecea zi din Sivan, a cincizecea zi după Paşti, fusese sărbătorită ca zi a recoltei Era cel mai important eveniment al anului ebraic.

Mulţi bătrîni păstrători ai vechilor tradiţii spuneau că, iniţial, Rusaliile aveau drept scop să comemoreze primirea poruncilor de către Moise pe muntele Sinai; dar astăzi, puţin – dacă nu nimic – mai amintea de ele. Această zi lipsită de griji se detaşa ciudat de evenimentele istorice.

În timp ce Paştele marcau o perioadă cînd casele îşi închideau obloanele şi se ridicau rugi pentru redobîndirea libertăţii de mult pierdute, iar Ziua Ispăşirii era dedicată îngenuncherii pentru iertarea păcatelor oamenilor, Rusaliile se celebrau prin veselie, muzică, procesiuni multicolore şi dansuri pe străzi.

Ziua festivă marca sfîrşitul strîngerii recoltei de orz, cea mai importantă şi intens cultivată cereală din Palestina. O vreme, pînă se coceau strugurii şi alte fructe timpurii, evreimea rurală stătea în tihnă, lipsită de griji, cu cîţiva gologani în buzunar, cîştigaţi pe merit Era timpul propice drumeţiilor şi plimbărilor prin oraş

Ierusalimul era întotdeauna la înălţime în privinţa găzduirii petrecăreţilor. Porţile sale deschise erau împodobite cu steguleţe şi stindarde viu colorate. Dughenele şi bazarele etalau la intrare ghirlande de flori din miezul verii Negustorii îşi

lăsau deoparte prețioasele bijuterii, covoare și mobile în favoarea articolelor țipătoare, aflate la tot pasul pe tarabele unei sărbători ostentative. Amulete, brelocuri și nenumărate mici fleacuri ce puteau sclipi pe un colier sau zornăi la o brățară se vindeau la prețuri ce păreau un chilipir. Vechile străzi înguste colcăiau de mulțimea năucită euforică. Vînzătorii cu tăvi mari, încărcate cu dulciuri, își ofereau marfa țipînd. Plăcintarii trudeau deasupra plitelor încinse, înmiresmînd aerul cu arome îmbietoare de mentă și anason. Cîntăreți pe strune și din alte instrumente de suflat se luau la întrecere cu cerșetorii-rapsozi, scoțînd sunete discordante spre a atrage atenția grupurilor vesele care se opreau să asculte, scăpau cîte un bănuț pe covorașul din fața lor, apoi mergeau mai departe, amestecîndu-se prin mulțime. Tineretul Țării lui Israel era serios prin natura lui, dar nu în ziua de Rusalii.

Desigur, nu era de așteptat ca toată lumea să se comporte civilizat. Existau destui scandalagii și bețivani pe care patrulele romane pretindeau că nu-i bagă în seamă, deoarece, după părerea soldatului roman moderat, beția nu era un păcat capital. Legionarii îi admonestau pe flăcăii cherchelițți de la țară care-i acostau pe străini și vociferau pe străzi, sfătuindu-i s-o lase mai domol, dar nu arestau pe nimeni pentru această culpă. Era singura zi din an cînd Orașul Sfînt se mai destindea puțin. Dacă fețelor cucernice cu barbă sură nu le convenea acest lucru, puteau foarte bine să rămînă acasă.

Dar erau mulți și aceia care nu veneau de Rusalii la Ierusalim pentru distracții. Ei proveneau în majoritate din marile orașe mediteraneene care participau la renumita licitație de cămile a arabilor. Oricine îți putea spune că iudeii și arabii se urau între ei în așa măsură încît nici unii, nici alții nu călcau pe teritoriul celuilalt, dar exista un obicei de mult împămîntenit ca, de Rusalii, toți să uite că Ierusalimul era iudeu. Iudeii, la rîndul lor, uitau în ziua aceea că acei crescători de cămile erau arabi și le permiteau să folosească terenul lor pentru expunerea și vinderea neasemuitelor animale.

Aşa se face că ziua anuală a Rusaliilor nu aducea la Ierusalim doar pe tînărul de la ţară cu cîţiva gologani de cheltuială, dar şi pe înstăritul orăşean venit din depărtări cu treburi Se încheiau afaceri mari cu aur şi pietre preţioase În asemenea ocazii, ei stăteau faţă în faţă cu figuri grave, urmăriţi îndeaproape de gărzile lor de corp. Cînd ziua se încheia, ei se pregăteau de drum spre casă, călare pe înaltele, suplele şi semeţele lor cămile pe care le cumpărau la preţuri care-ţi tăiau răsuflarea Arabii, de partea lor, zburau în galop spre casă cu buzunarele pline.

Cam aceasta era natura sărbătorii Rusaliilor, care aducea anual la Ierusalim nu numai gloata provincială a căutătorilor de distracţii, dar şi mulţi oameni serioşi, bogaţi şi influenţi, reprezentînd ţări şi limbi ale lumii lor frămîntate, fie că aceştia erau barbari, robi sau oameni liberi.

În acest an, Rusaliile erau considerate drept o ocazie potrivită pentru dramatica manifestare a Duhului Sfînt al lui Dumnezeu în prezenţa unui grup de aleşi care se adunau în taină în acest scop, urmînd o chemare irezistibilă. În toată istoria omenirii nu se mai întîmplase ceva asemănător În anumite momente critice, tinerii avuseseră vedenii, iar bătrînii vise ciudate, dar nimic asemănător nu se mai întîmplase în lume pînă acum.

Pentru că el se afla la cea mai mare depărtare şi călătoria lui la Ierusalim era mai lungă decît a celorlalţi, Simon din Cirenia era primul din cei o sută douăzeci de oameni invitaţi la ciudata şi neaşteptata întrunire

Simon primise invitaţia cu bucurie şi părăsi vechiul oraş la ivirea zorilor, în dimineaţa de după cumplita tragedie în care fusese antrenat fără voia lui şi în urma căreia îşi jurase că nu va mai pune vreodată piciorul în Ierusalim. Niciodată!

El obişnuia, şi înaintea lui tatăl său, să vină de Rusalii în capitala iudaică, unde găsea întotdeauna o piaţă bună pentru mărfurile sale: mirodenii tropicale, ierburi aromate şi medicinale, bulbi şi rădăcini de plante exotice

În acest sezon, afacerile nu-i merseseră bine Potenţialii săi clienţi erau dificili Ei cumpărau aromele şi mirodeniile ca de obicei, dar nu manifestau interes pentru bulbii de lalele sau pentru copăceii înfloriţi. Era ca şi cînd aşteptau o invazie iminentă, deşi oricine putea vedea că romanii nu erau pregătiţi pentru ofensiva cu care ameninţau de atîta timp. Vînzările lui Simon nu-i îngăduiau o călătorie costisitoare şi era aproape hotărît să nu o mai repete.

Atunci, în dimineaţa aceea de vineri, el fusese întîmplător implicat în răstignirea Tîmplarului galilean. Acest lucru lăsase urme în fiinţa lui Simon. El nu era omul înclinat spre meditaţie în legătură cu existenţa misterioasă a omenirii. Ori de cîte ori un prieten înţelept îşi exprima interesul pentru o veche şaradă de felul: „De ce sîntem noi aici? La ce bun? Cine răspunde de cutare lucru? Care va fi rezultatul?" Simon chicotea clătinînd din cap şi spunea că el lasă toate astea în seama „deşteptăilor" care au timp să cugete asupra acestor probleme. Dar iată că Simon însuşi li se alătură acum. Ruşinoasa încălcare a legii în cazul nevinovatului tînăr predicator – o crimă sprijinită şi legalizată atît de Templu, cît şi de Insulă, într-o ţară în care se făcea caz de pioşenie – arăta că umanitatea nu înainta spre realizarea unei lumi mai bune. Nici măcar nu stătea pe loc, ba chiar se pierdea teren cu fiecare oră Părăsind Oraşul Sfînt, cirenianul se simţea foarte nefericit şi hotărîse să nu se mai întoarcă niciodată.

Calea spre casă fusese obositoare. Deşi prin natura sa era un om vesel, Simon devenise tăcut şi posac. Oamenii din caravana lui, care de regulă rîdeau şi cîntau, îşi pierduseră acum buna dispoziţie. Şi ca şi cînd drumul n-ar fi fost şi aşa destul de lung şi plictisitor, ei se văzură constrînşi să facă un ocol pe la Memfis pentru a traversa rîul, deoarece Nilul inferior se revărsase mai timpuriu decît de obicei. Acest ocol adăuga multe mile obositoare unei călătorii deja insuportabile

Acum, în sfîrşit, istovita caravană se afla la două zile depărtare de destinaţie. Tabăra de la noapte avea să fie ultima

Mîine după-amiază cel tîrziu vor fi din nou pe îndrăgita plantație cu vedere la mare, unde pînă și cei mai vîrstnici dintre ei se născuseră .

Obosit și prost dispus, Simon se retrase devreme și căzu într-un somn adînc, un somn atît de profund încît se văzu neputincios cînd, un frumos tînăr sol călare intră pe neașteptate în cortul său și, descălecînd cu grație, se apropie de culcușul lui și privi îndelung figura împietrită a omului pe care venise să-l vadă. Destul de ciudat, Simon nu se temea de acest vizitator nepoftit. Era evident că solul nu intenționa să-i facă vreun rău. Din contră, părea un tînăr prietenos, probabil încă adolescent Avea o banderolă aurie în jurul capului și din ea se desprindeau cîrlionți peste sprîncenele-i frumos arcuite și pe tîmple. Era minunat îmbrăcat, în mătase albă imaculată, iar pe piept, în partea stîngă a mantiei, purta o emblemă aurie pe care Simon nu o putu identifica Splendidul cal alb aștepta liniștit. Avea și el un harnașament de mare preț, frîul și șaua fiind bogat argintate.

Simon înțelese că trebuie să ia cunoștință de prezența acestui oaspete incredibil.

– Hei! Ia te uită ce mai apariție, fiule, se auzi spunînd.

– Asta servește misiunii mele, spuse solia. Sînt în slujba Regelui meu.

– Spune-mi atunci, prietene, dacă treaba asta mă privește pe mine.

– Aduc o înștiințare pentru tine, Simon. Mîine în zori îți vei trimite caravana acasă. Tu nu vei pleca cu ea, pentru că în ziua de Rusalii ți se cere să fii la Ierusalim.

– N-am să mă duc, bombăni Simon, cuprins de furie. M-am săturat de Ierusalim! Nu știu cine îți dă dreptul să-mi comanzi, dar eu îți spun că n-am să merg! Nici chiar dacă mă cheamă împăratul în persoană!

Solul zîmbi și ridică din umeri nepăsător.

– Nu ești invitat de un simplu împărat, Simon. Pe Cezar îl

poți sfida; te poți ascunde de el, dar pe Stăpînul meu îl vei asculta. El vrea ca tu să fii la Ierusalim în ziua de Rusalii Și vei fi acolo!

– Și cine, mă rog, e Stăpînul tău? întrebă Simon.

– Îl cunoști, spuse tînărul. I-ai purtat crucea.

– Dar el a murit! L-am văzut chiar eu murind!

– E adevărat că a murit, dar trăiește din nou.

– Prostii! Ăsta nu e decît un vis!

– Nu e vis, Simon.

– Dă-mi atunci o dovadă. Un semn care să-mi rămînă cînd mă voi trezi.

Tînărul mesager se conformă îndată, vîrî mîna sub tunică și scoase la iveală un cui lung, ruginit de sînge și-l puse în palma deschisă a lui Simon.

– L-ai mai văzut cîndva? întrebă el grav.

– Da, dar poate și ăsta face parte din vis. Sînt sigur că n-ai să mi-l lași aici ca să-l găsesc dimineața.

– Nu, n-am să-l las aici. S-ar putea să mai am nevoie de el.

Solia luă înapoi cuiul greu, îl puse într-un buzunar ascuns al tunicii, părînd gata de plecare.

– Rămas bun, prietene Simon, spuse el blînd. Mîine vei călări spre Alexandria, unde ai să găsești o corabie care pleacă la Joppa. Vei scurta astfel călătoria. Ne vedem în ziua de Rusalii... pe la amiază – la Breasla Arămarilor

– Ăsta e cel mai ciudat vis pe care l-am avut vreodată, murmură Simon chicotind. Mi se pare imposibil să fiu în stare să inventez atîtea lucruri pe care nu le-am văzut în viața mea. . Sînt sigur că n-am mai văzut niciodată pe cineva ca tine.. ! Dar, ia stai așa!... Ce înseamnă emblema asta aurie de pe tunica ta?

– Este semnul Împărăției Stăpînului.

– Vino mai aproape, spuse Simon, s-o văd mai bine

– Cu ce seamănă? întrebă solia, aplecîndu-se peste culcușul său.

– Eu n-aş fi ales niciodată un asemenea lucru oribil ca ornament, spuse Simon încruntat, înfiorîndu-se.

– Simon, murmură solia, acest semn este sortit să devină cea mai frumoasă emblemă din lume. Spunînd aceasta, el încălecă şi ieşi din visul fantastic al cirenianului.

Simon căzu din nou într-un somn adînc, ca de moarte Se deşteptă ziua-n amiaza mare, ameţit de amintirea unui vis plin de întîmplări Auzi glasurile voioase ale oamenilor lui care strîngeau corturile pentru ultima parte a călătoriei spre casă. Se întreba dacă ei vor observa pe faţa lui vreo urmă de tulburare. Trebuia să se adune şi să încerce să uite.

Dădu la o parte o pulpană a cortului şi îi făcu semn unui slujitor care veni în grabă cu un lighean cu apă şi ştergare. Simon îşi cufundă faţa în apă, cu barbă cu tot, sperînd să alunge amintirea nălucilor care-l bîntuiseră noaptea trecută.

– Cum v-aţi rănit la mînă, domnule? întrebă servitorul Aveţi sînge pe ea.

Simon îşi privi îndată mîna dreaptă. Avea o dîră lată de sînge pe diagonală. O băgă în lighean şi o frecă puternic, dar dîra nu dispărea. Servitorul privea înmărmurit, dar nu îndrăzni să comenteze cînd observă că mîinile stăpînului său tremurau. Slujitorul apăru apoi cu tava, aşteptînd să-l servească.

– Ia-o de aici, ordonă Simon arţăgos. Şi spune-i lui Enos să vină la mine.

Era evident că ciudatul comportament al stăpînului îl tulburase pe slujitor, pentru că privirea lui exprima îngrijorare cînd apăru cel chemat.

– Enos, spuse Simon, am aflat că trebuie să mă întorc imediat la Ierusalim. Tu ia caravana şi du-o acasă. Eu am să plec călare la Alexandria şi de acolo am să iau o corabie.

– Vă simţiţi bine, domnule? se bîlbîi Enos Poate ar fi bine să vin şi eu cu voi.

– Sînt bine, Enos. Anunţă-mi familia că am să mă întorc de îndată ce-mi voi fi îndeplinit misiunea la Ierusalim.. Spune să-mi pregătească cele necesare şi calul Plec imediat

Fidelul servitor se întoarse neîncrezător şi făcu ce i se spusese. La ieşirea din cort, se întoarse şi comentă:

– Dar văd că aţi fost rănit! Aveţi sînge pe mînă!

– Liniştеşte-te, bunul meu Enos, spuse Simon calm. N-am fost rănit. Acesta nu e sîngele meu.

Deşi tînărul şi curajosul prinţ al Arimateii se trezea vara devreme, şi aceasta era o zi excepţional de frumoasă, constată că acum îi este greu să se smulgă din somnul său parcă letargic şi să se trezească de-a binelea.

Stătu o vreme pe marginea patului, cu un picior într-o mînă şi cu un ciorap de mătase în alta, privind în gol, posomorît, prin fereastra larg deschisă, incapabil să se îmbrace. Era încă sub impresia unui vis extraordinar de real.

În cele din urmă reuşi să scape din mreje'e lui, îşi trase pe el o cămaşă şi ieşi afară în patio, unde îl aştepta drăgălaşa lui soră la gustarea de dimineaţă.

– Mă întrebam ce te-a putut reţine, Josi, de-ai întîrziat? întrebă ea. Hassan spumega şi mi-a spus că ei sînt gata de plecare de o oră.

– Plecare? murmură fratele ei, privind năuc. Unde să plece?

– Atunci poate că bunul nostru Hassan a înnebunit – sau poate tu. Mi s-a părut ciudat că tu nu mi-ai spus nimic despre această pripită călătorie la Ierusalim. Aveai intenţia să pleci?

Somnorosul prinţ se trezise acum de-a binelea. Sprijinit în coate, se aplecă şi privi fix în ochii surorii lui, apoi îşi trecu uşor peste frunte cu dosul mîinii care tremura şi ordonă slujnicei pe un ton aspru să-l cheme pe Hassan

– Acesta este lucrul cel mai de necrezut care mi s-a întîmplat vreodată, murmură el ca pentru sine. Tamar, ce spuneai că zicea Hassan?

– Iată-l că vine, spuse ea. Îţi va povesti el.

Demn, înalt de statură şi cu părul încărunţit, îmbrăcat ca de călătorie, valetul se apropie de masă şi aşteptă nerăbdător, cu ochii plini de îngrijorare.

– Hassan, întrebă prințul Cine ți-a spus că trebuie să plecăm la Ierusalim?

– Îmi pare rău, Alteță! Am avut un vis cît se poate de ciudat azi-noapte; ceva mai mult decît un vis. Părea real! spuse valetul şovăitor, scuzîndu-se.

Prințul se răsuci brusc pe scaun şi privi omul drept în față

– Continuă, Hassan, porunci el grav Vorbeşte-mi despre visul tău.

– Mă tem că vi se va părea absurd.

– Nu fi prea sigur de asta! replică prințul. Hai, dă-i drumul!

– Ei bine, Alteță, să încep deci: vă amintiți de tînărul acela chipeş care ne-a ajutat în noapte cînd am coborît trupul lui Iisus de pe cruce? Ne-a ajutat apoi şi la mormînt. Noi nu puteam înțelege deloc comportarea lui, felul afectuos în care ținea trupul Stăpînului, ca pe un copil adormit, şi îi zîmbea cu dragoste; dar nu părea nicicum îndurerat !

Prințul încuviință şi Hassan continuă:

– Frumosul tînăr era îmbrăcat în haine de lucru, dar după ce a terminat treaba şi în timp ce noi ne odihneam la mormînt, el şi-a dezbrăcat haina cafenie şi de sub ea a apărut o cămaşa albă de mătase, dintr-o țesătură neasemuită...

– Asta pare a fi un vis, Hassan, interveni Tamar

– Ceea ce spune Hassan e adevărat, surioară. Eram pe punctul să-i plătesc tînărului pentru serviciile sale, dar cînd i-am văzut cămaşa, mi s-a părut că nu se cuvine să-i ofer nimic.. Continuă, Hassan

– Pe acest tînăr ciudat l-am avut în minte mai tot timpul, Alteță. A mai fost apoi povestea aceea de care vă amintiți desigur, în legătură cu femeile care au văzut un înger înveşmîntat în alb cînd s-au dus la mormînt, duminică dimineața

– Poate că te-ai gîndit atît de mult la el încît nu ți-l mai poți scoate din minte, Hassan, sugeră Tamar.

– Nu, nu, surioară! o preveni prințul. Hassan nu e nebun! Lasă-l să-şi spună povestea!

– Noaptea trecută a venit lîngă patul meu, Alteță, și mi-a spus că sîntem așteptați la Ierusalim în dimineața Rusaliilor la Breasla Arămarilor; e vorba de o întrunire la care Înălțimea voastră și umilul său servitor Hassan sînt așteptați... El a spus că Alteța voastră a fost deja înștiințată. Era totul atît de real, încît l-am crezut și am făcut cele necesare călătoriei. Văd că m-am înșelat și cer iertare Alteței voastre!

Trecu un lung moment pînă ce prințul vorbi Cu glas tremurător, el spuse:

– Hassan, nu te-ai înșelat. Într-adevăr am fost înștiințat. El a venit și la mine. Eu nu l-am luat drept vis. Vom pleca la Ierusalim așa cum a poruncit.

Fața întunecată a lui Hassan se lumină pe loc. Își îndreptă spatele, salută și se retrase. Tamar rupse liniștea.

– Dragul meu Josi, spuse ea binevoitor, eu știu că nu crezi în asemenea lucruri... Astea nu se pot întîmpla!

– Aș fi vrut să-l vezi și tu, Tamar! Indiferent de unde venea el, se vedea că pe acolo nu se face economie N-ai mai văzut niciodată asemenea îmbrăcăminte! Mătase albă, poate satin, cu un luciu și o strălucire nemaiîntîlnite! Pe pieptul mantiei sale era un fel de emblemă bătută în aur. Nu am recunoscut-o Făcu semn servitoarei: Adu-mi o tăbliță și un stilus.. Uite, Tamar, arăta cam așa! Ce crezi că poate fi?

Ea se ridică și veni lîngă el, cercetă desenul și clătină din cap:

– N-ai nici o idee ce poate însemna? întrebă Tamar

– Ba da, spuse Iosif. Este crucea pe care l-au răstignit pe Stăpîn!... Tamar, asta este o întîmplare de o însemnătate mult mai mare decît ne-am fi așteptat

Fiecare angajat pe vastul domeniu al lui Iair, indiferent de ocupația sa, era mobilizat anual, timp de o săptămînă, să ajute la strînsul recoltei de orz.

În virtutea promovării sale recente ca supraveghetor al

viitor, Joel putea cere să fie scutit de această muncă brută pe ogor. Dar el nu o făcu. Din zori şi pînă la asfinţit, în ficare zi din săptămîna aceea, el a trudit vesel alături de lucrătorii obişnuiţi cu asemenea munci, contribuind foarte mult la sîrguinţa lor şi la popularitatea sa. Această sinceră preocupare pentru bunăstarea stăpînului nu scăpă atenţiei lui Iair Cînd ultimii snopi aurii erau încărcaţi şi culegătorii se întorceau osteniţi acasă, cu Joel în urma lor, Iair descălecă şi le mulţumi pentru rîvna lor:

– Băiete, ai dreptul la cîteva zile de odihnă, spuse el. Poate ai vrea să mergi la pescuit.

– Dacă aţi fi atît de bun, domnule, spuse Joel, aş dori să plec la Ierusalim şi să particip la sărbătoarea Rusaliilor. N-am mai fost niciodată acolo, domnule... El ezită şi se îmbujoră puţin. Am un motiv special să mă duc acolo.

Faţa lui Iair se întunecă deodată. Temîndu-se că-l supărase şi aşteptîndu-se la un refuz, Joel se întristă

– Şi care e motivul ăsta special, Joel? întrebă Iair

– Mi-e teamă că nu vă pot explica exact, răspunse Joel foarte încurcat. Dacă doriţi să nu plec, am să renunţ.

– Nu, nu! se răsti Iair nerăbdător. N-am spus că nu poţi pleca Te-am întrebat doar care e motivul pentru care vrei să te duci la Ierusalim în ziua de Rusalii.

Joel îşi afundă vîrful sandalei lui tocite în pămînt, evitînd privirea stăpînului. După o lungă pauză, el mărturisi:

– Am visat că trebuie să mă duc acolo.

– Doamne! exclamă Iair cu glas sugrumat Aşa deci, ai visat şi tu! Povesteşte-mi şi mie visul.

Joel era acum chiar înfricoşat. Se gîndea că Iair ar fi avut o părere mai bună despre el dacă nu s-ar fi dovedit un nătîng superstiţios. El dădu din cap, zîmbind prosteşte.

– De fapt... N-a fost nimic, murmură el. Nu-mi mai aduc aminte.

– Poate îţi pot împrospăta eu memoria, Joel, spuse Iair

Ai visat că a venit la tine un tînăr cu înfăţişare frumoasă.. Şi nu cumva era călare?

– Da, domnule, pe un cal alb, răspunse Joel privindu-l, cu ochii măriţi de uimire.

– Avea frîu argintiu?

– Da, domnule. Joel înghiţi zgomotos. Şi cu şa argintie. De unde ştiţi, domnule? L-aţi văzut?

– A venit călare în odaia mea noaptea trecută, recunoscu Iair Mi-a spus să vin de Rusalii. Părea atît de real, dar cînd m-am trezit dimineaţa am hotărît să nu mă mai gîndesc, deşi sincer să fiu, nu mi-a mai fost mintea la nimic altceva toată ziua... E o treabă foarte stranie, Joel!

– Da, domnule, aşa este! Şi tot atît de ciudat, gîndea Joel, era şi faptul că avusese această discuţie cu eminentul său stăpîn ca de la bărbat la bărbat.

– Atunci, Joel, pentru că sîntem convocaţi, du-te acasă şi pregăteşte-te de drum. Vom încerca să plecăm cînd se va crăpa de ziuă, spuse Iair, întorcîndu-se ca să încalece

Efraim, blîndul potcovar şi fierar din Nazaret, stătea tolănit pe bancul său de lucru şi aştepta încetarea răpăielii de vară care ţinuse mult după ora cinei.

Încă de dimineaţă, devreme, tudise la repararea brăzdarului unui plug, sperînd să-şi încheie treaba înainte de lăsarea serii, dar furtuna dezlănţuită pe neaşteptate întunecase atelierul şi aşa mohorît şi renunţă, satisfăcut pentru că grădina avea mai mare nevoie de ploaie decît Hosef de plugul lui Istovit şi somnoros după munca zilei, stinse focul Efraim se întinse confortabil şi adormi atît de adînc încît nici nu-şi dădu seama cînd dubla uşă dinspre stradă se deschise şi se închise.

O ceaţă strălucitoare, înălţată din focul brusc reanimat al forjei, îi atrase atenţia, dar el nu se clinti. În vis văzu un tînăr frumos care mînuia foalele cu multă îndemînare. Fiecare nouă mişcare pe care o făcea întetea focul. Acum putea vedea mai clar. Calul alb înalt, un superb animal, încerca să bea apă

dintr-un cuibăr murdar aflat lîngă nicovală, aşa cum ar fi făcut orice cal. Dar tînărul său stăpîn îi interzise, aşa cum ar fi făcut orice alt om grijuliu cu calul său. Efraim ştia că nu e decît un vis, pentru că nici calul şi nici tînărul nu erau uzi.

Nespus de curios, Efraim se întoarse pe o parte şi ridică puţin capul din căuşul braţului ca să-i poată vedea mai bine pe remarcabilii vizitatori. Frumosul tînăr era îmbrăcat într-un veşmînt de un alb strălucitor, un un fileu auriu pe cap. Harnaşamentul calului era şi el bogat împodobit cu argint.

– Cum se face, tinere stăpîn, se auzi Efraim spunînd, că hainele tale şi învelitoarea calului sînt uscate pe o asemenea ploaie?

– Am venit într-o altă zi, răspunse degajat tînărul, agitînd foalele în continuare.

– Dar ţi-e frig, remarcă Efraim, de vreme ce ai aprins focul?

– Asta e pentru lumină, spuse tînărul, adunînd tăciunii la mijloc.

– Un tînăr atît de năzdrăvan ca tine, chicoti Efraim, ar fi în stare să vadă şi prin întuneric

– Poate că eu da, dar tu nu poţi. Straniul oaspete dădu drumul foalelor şi se apropie de Efraim. Am vrut să mă vezi bine, ca să-ţi aminteşti ceea ce am venit să-ţi spun. Am pentru tine un mesaj important, Efraim. Eşti aşteptat la Ierusalim în ziua Rusaliilor.

Efraim se auzi rîzînd în somn Ce mai vis şi ăsta!

– Ce idee e asta să plec de Rusalii? Eu n-am nevoie de cămilă De-abia îmi pot permite un catîr ca lumea.

În momentul acesta, tînăra solie îşi luă o figură gravă şi începu să-i explice. Un mare număr de prieteni şi adepţi ai lui Iisus au fost chemaţi împreună la Ierusalim în dimineaţa Rusaliilor. Întrunirea avea să aibă loc la Breasla Arămarilor, pe la amiază.

– Iar tu, Efraim, trebuie să fii acolo, continuă el Tu te-ai arătat întotdeauna binevoitor faţă de Iisus, încă din copilăria lui Nimeni din Nazaret – în afară de familia lui şi de tine – nu

l-a înțeles, pentru că el era deosebit de ceilalți copii. Cînd a ajuns la anii bărbăției, toți nazarienii – îi afară de tine – îl batjocoreau pentru puterile sale neobișnute. Ca urmare, el a plecat în altă parte să vorbească oamenilor care credeau în el și îl iubeau. Iar tu ți-ai lăsat atelierul și l-ai urmat.

– Ei da, asta am făcut! spuse Efraim. L-am auzit vorbind timp de multe zile la Cana, Hammath și Capernaum și l-am văzut vindecînd bolnavii.. Dar cum de ții toate astea?

– Iar cînd te-ai întors la Nazaret, continuă tînăra solie, neluînd în seamă întrebarea lui Efraim, aispus întregului Nazaret ce ai auzit și ce ai văzut și ei te-au acuzat de blasfemie... Fără îndoială că asta ți-a dăunat în meseria ta

– Nu prea mult, răspunse vesel Efraim Cînd lanțul găleții de la fîntîna lor se rupe, cei din Nazaret vor să fie reparat chiar și de un profanator.. Cu toate astea, trebuie să-ți spun că oamenii din Nazaret au fost foarte mîhniți cînd au auzit că Iisus a fost răstignit.

– Ce-au zis ei cînd le-a ajuns vestea că el a revenit la viață?

– Ei bine... Sigur că n-au crezut asta!

– Dar tu, Efraim, tu ce crezi?

– Nu știu, răspunse Efraim după o scurtă ezitare. Nu e ușor să crezi, în special într-un orășel în care oamenii sînt siguri că nu poate fi adevărat... Mă tot gîndesc la asta.. în fiecare zi.

– Te-ai bucura să ai o mărturie sigură că e adevărat?

– Sigur că aș vrea!

– Atunci vino la Ierusalim de Rusalii!

– Aș putea face asta dacă aș ști că mesajul tău este real!

Tînărul sol nu-i răspunse Vechile foale crăpate porniră să sufle de cîteva ori atît de tare încît Efraim se trezi de-a binelea. Se ridică și își frecă ochii Vizitatorul său plecase, dar cărbunii încinși în vatră scînteiau puternic.. Efraim știa că avea să fie la Ierusalim în ziua de Rusalii

Puternica briză venită dinspre miazănoapte care scurtase călătoria lui „Vestris" de la Gaza la Joppa contribuia acum considerabil la întîrzierea călătoriei de întoarcere.

Căpitanul Fulvius navigase cu balast uşor, iar „Vestris" se zbenguise nepermis de mult pentru vîrsta şi starea ei deplorabilă. Călătoria fusese nespus de plictisitoare pentru toţi, cu excepţia lui Voldi, care nu se grăbea să acosteze nicăieri, deşi căpitanul şi proconsulul erau de părere că, în legătură cu asasinarea lui Irod Antipa, nu aveau să se facă – dacă se vor face – decît cercetări superficiale.

În orice caz, pentru mai multă siguranţă, pentru ca nu cumva Voldi să nu fie înhăţat, o acţiune care ar afecta mereu delicatele relaţii politice dintre evrei şi arabi, se hotărîse ca tînărul să rămînă la adăpost pe „Vestris" în timpul opririi la Gaza şi să plece apoi mai departe la Roma El se va putea întoarce în Arabia cînd interesul stîrnit de moartea tetrarhului se va fi potolit

Mencius şi Fulvius speraseră ca, în timp ce „Vestris" lîncezea legănîndu-se la cheiul vechiului şi sordidului oraş, să sosească şi caravana cu sare de la Engedi, dar aveau să fie dezamăgiţi. Desigur, se putea întîmpla aproape orice care să întîrzie înaintarea împovăratei caravane. Era o vreme nespus de fierbinte şi se impuneau perioade tot mai lungi şi frecvente de odihnă pentru cămile. Nu puteai zori o cămilă, făcînd la apel la obligaţia ei morală de a servi Imperiul cu tot sufletul, mintea şi forţa sa, şi nici să recurgi la metoda mai concretă de a o plesni peste crupă. Dar cînd o cămilă îşi punea în cap că şi-a încheiat ziua de muncă, ea se aşeza acolo unde se afla, indiferent de îndemnurile îmbietoare sau de brutalitatea exercitată asupra ei pentru a o determina să-şi schimbe hotărîrea. Mencius şi Fulvius ştiau din experienţă că aveau de aşteptat încă alte două săptămîni.

În ceea ce-l priveşte pe Voldi, viaţa de pe vas, cu zile monotone şi nopţi nesfîrşit de lungi şi sufocante în apele urît

mirositoare ale Gazei, era mai mult decît putea îndura. La insistențele celor cu care se împrietenise, promisese că va rămîne la bordul corăbiei. Aceasta nu numai pentru că oamenii nu doreau ca el să dea de vreun bucluc, dar se gîndeau și la ei înșiși: nu era de dorit să li se întîmple ceva fiindcă adăpostiseră un fugar.

Însă după o săptămînă, nerăbdarea arabului atinse culmea Avusese timp suficient să cugete și mare parte a gîndurilor sale erau desigur legate de Fara. Acum, că Iisus murise și nu mai putea face nimic pentru el, încotro se va duce ea? Desigur, nu în Galileea, unde depindea de pescari În singurătatea ei, nu era oare posibil să vrea să se întoarcă la Ione? Aflîndu-se în voia soartei, poate că Fara va asculta de glasul rațiunii... Voldi credea în dragostea ei. Acum poate că era momentul să-și susțină cauza cu mai mulți sorți de izbîndă.

Mencius manifestase înțelegere pentru neliniștea lui, iar Fulvius era și el de părere că dacă autoritățile ar bănui că el călătorește pe „Vestris", ar avea timp suficient să urmărească vasul de pe uscat și să-l aresteze. După îndelungi discuții, hotărîră că Voldi ar putea părăsi corabia fără prea mari riscuri pentru nici unul dintre ei, ceea ce și făcu numaidecît, la două ore după-amiază, cînd întreaga suflare a Gazei se retrăgea la umbră, să moțăie. În ultimul moment, Mencius îl anunță că ar vrea să-l însoțească pe o distanță de cîteva mile. Brutus avea și el nevoie de puțină mișcare.

Se opriră pentru a adăpa caii la vechiul fort din Minoa. Santinela de la poartă îl recunoscu îndată pe proconsul și se oferi să-l înștiințeze pe centurionul Paulus, care se afla temporar, spunea el, la conducerea fortului. Paulus îi întîmpină cordial și le oferi ospitalitatea cuvenită. S-au retras la umbră ca să discute în tihnă și discuția s-a axat repede pe cazul bizar al legatului Marcellus, convocat la Roma pe neașteptate

– Nu mai e în toate mințile, adăugă Paulus Răstignirea aceasta a fost poate prea mult pentru el

– Întreaga afacere, mormăi Mencius, a fost o ruşine pentru Imperiu! Omul acesta mort este mult mai bun decît cei care l-au condamnat.

– Prin urmare, crezi că galileanul a murit, observă Paulus

– Ce altceva pot să cred? întrebă Mencius Nu voi l-ați răstignit?

Strania poveste ieşi atunci la iveală Contingentul din Minoa nu părăsise Ierusalimul pînă luni dimineața. În acest răstimp, în oraş începură să circule zvonurile că galileanul răstignit îşi părăsise mormîntul şi că fusese văzut de nenumărați martori de încredere. Sinedriul se străduia pe orice căi să nege oficial relatările, pedepsindu-i pe cei ce le răspîndeau, dar Pilat nu făcea nimic în acest sens.

– Firește, nu poate fi adevărat, adăugă Paulus, nevrînd să fie suspectat că putea crede aşa ceva, fie şi pe jumătate.

– De ce nu? se răsti proconsulul, spre uluirea centurionului Acest galilean nu era un om obişnuit. Nu mai există nici o îndoială că el i-a vindecat pe bolnavi şi că a dat vedere orbilor De ce să nu aibă şi puterea să revină la viață?

– Bine, dar eu privesc altfel lucrurile, domnule Dacă el a avut puterea să revină la viață după moarte, de ce a îngăduit să fie omorît? L-a costat o suferință îngrozitoare Paulus aşteptă noi comentarii din partea romanului cu păr cărunt, superior lui în grad, dar cînd văzu că acesta întîrzie, cuteză să adauge: Credeți că există vreo logică, domnule?

– Nu, murmură Mencius. Nu există nici o logică. Dar nici deschiderea ochilor orbilor nu are.. Aş da nu ştiu cît, Paulus, să ştiu dacă există vreun sîmbure de adevăr în această poveste... Voldi, cum ți se par ție toate astea?

– Eu n-am nici o părere, Mencius. E greu de crezut.

– Dar l-ai văzut în acțiune şi ai fost profund impresionat Ai sugerat chiar că ar putea fi „Purtătorul Făcliei" umanității

– Asta e adevărat, recunoscu Voldi, dar nu mi-am închipuit că va trăi veşnic. Nu putea el da lumii toată lumina de care

avea nevoie. şi apoi să plece. Ce altceva mai poate face acum, că s-a întors din mormînt? Va continua el să povăţuiască noile generaţii pe măsură ce ele vor apărea?

Voldi, de obicei laconic în comentarii, începu un lung discurs, iar Mencius îl ascultă cu un nou interes.

– Chestiunea ridică o întrebare importantă. Dacă această generaţie nu a ţinut seama de leacul lui pentru suferinţele omenirii, care ar fi speranţele să aibă mai mult succes cu generaţia următoare?

– Cu alte cuvinte, interveni Paulus, la ce a slujit această resurecţie, dacă ea a existat? Lumea nu-l vrea; nu l-a vrut săptămîna trecută şi nu-l va vrea nici săptămîna viitoare!

– Eşti cinic, Paulus, spuse Mencius tărăgănat

Paulus zîmbi, ridică din umeri, jucîndu-se distrat cu mînerul pumnalului, şi spuse că de felul lui nu este un sentimental sau un optimist.

Voldi socoti că s-a săturat de această discuţie, fără nici un rezultat, de altfel, aşa că şpuse că ar dori să plece şi să-şi vadă de drum. Paulus sugeră că ar fi bine să petreacă noaptea la fort şi să plece dimineaţa devreme, pe răcoare. Mencius credea şi el că e mai bine aşa. Paulus sugeră ca proconsulul să rămînă de asemenea peste noapte la fort, dar el refuză. Fulvius putea crede că se afla în cine ştie ce încurcătură. După o cină servită devreme, sub copaci, şi-au luat rămas bun, iar Mencius a plecat spre Gaza pe la asfinţit.

O dată cu crepusculul, aerul se răcorea. Brutus părea nerăbdător să-şi dezmorţească lungile lui picioare şi porni mai întîi la un trap sprinten, apoi la galop. După o jumătate de milă, lăsă urechile pe spate şi iuţi galopul. Mencius se întreba de ce un cal atît de inteligent ca Brutus era nerăbdător să se întoarcă în boxa lui înăbuşitoare de pe „Vestris"

Acum Mencius auzi undeva, în urma lui, tropot de copite Probabil că Brutus îşi amintea un incident neplăcut pe acest drum şi nu dorea să se repete Tropotul se întetea Mencius

se întoarse în şa şi zări prin pîclă un călăreţ pe un cal alb care-l depăşi imediat. Brutus, căruia nu-i plăcea să fie întrecut, porni cu viteza unui ogar, dînd tot ce avea mai bun în el, dar urmăritorul lui, mai sprinten, îl aduse din nou fără nici un efort.

Mencius privi stăruitor fata străinului. Fu uimit să vadă un tînăr înveşmîntat în alb, a cărui expresie de bunăvoinţă dezarmantă îl făcu pe proconsul să-şi domolească bidiviul, un gest urmat imediat şi de însoţitorul său. După un oarecare efort, ei reuşiră să-şi potolească înspumaţii lor cai, obligîndu-i să meargă la pas.

– Este foarte riscant ceea ce ai făcut, flăcăule, să depăşeşti un călăreţ în beznă, pe un drum înţesat de bandiţi, fără să-ţi semnalezi intenţia.

– Nu trebuia s-o fac, recunoscu chipeşul tînăr, dar tu ai un cal foarte iute, proconsul Mencius, iar Israfel are atît de rar ocazia să arate ce poate; sînt sigur că i-a plăcut tare mult, domnule.

– La fel ca şi ţie, bănuiesc, comentă Mencius sec. Văd că-mi cunoşti numele. Dar cine eşti tu? De pe unde vii? Sînt sigur că nu eşti de prin părţile astea blestemate sărace. Ce reprezintă acele însemne de pe tunica ta? Nu le recunosc.

– Este crucea pe care l-au răstignit pe Regele meu.

Amîndoi îşi opriră caii şi se întoarseră faţă în faţă.

– Circulă poveşti, spuse proconsulul, cu un glas nesigur, că el a revenit la viaţă. Ştii ceva în legătură cu asta?

– De aceea am venit la tine acum.

În următoarele cîteva minute, tînăra solie vorbi însufleţit, iar proconsulul asculta în tăcere.

– Totul pare foarte ciudat, spuse Mencius. Oricum, voi fi acolo.

– La Breasla Arămarilor, conchise mesagerul apucîndu-şi calul de frîu şi îi spuse ceva în şoaptă, apoi dispăru în noapte

Mencius la rîndul lui, luă direcţia spre Gaza, tropotul copitelor răsunîndu-i în urechi pînă ce cal şi călăreţ dispărură în depărtare.

Aşa se face că, prin vise ciudat de convingătoare, prin impulsuri intuitive, unele cu caracter de constrîngere, şi multe alte semne de netăgăduit, o sută douăzeci de bărbaţi, fără să se fi consultat în prealabil între ei, îşi întreptau paşii spre Ierusalim, sosind în ziua de Rusalii, la amiază, pentru a primi veşti în legătură cu viitorul Împărăţiei. Nimic asemănător nu se mai întîmplase pe lume vreodată.

CAPITOLUL XXV

Abia pe la jumătatea drumului în sus pe sinuoasa cărare ce urca abrupt din Valea Aisne, Darik începu să dea semne de recunoaştere a tărîmurilor sale natale. Smucea căpăstrul, fornăia zgomotos şi, parcă stimulat de un nou interes, o luă din loc, în ciuda oboselii.

Cu o noapte înainte, Voldi trăsese la un han din Engedi şi plecase înainte de ivirea zorilor. În decurs de o oră, soarele deja dogorîtor se reflecta orbitor pe scoarţa albită de sare a ţărmului, dar nu se zărea nici un petic de umbră pentru odihnă, cu toate că Voldi fusese sfătuit să ajungă într-un astfel de loc cît mai curînd posibil.

La ora două după-amiază, ei se aflau pe poteca îngustă, bătătorită care urca şerpuind pe coasta muntelui. Din loc în loc, existau indicii că drumeţii se opriseră pentru odihnă, deoarece urcuşul era foarte accidentat. Frunzişul devenea tot mai des pe măsură ce cîştigau înălţime, domolind astfel dogoarea miezului de vară.

Adulmecînd răcoarea şi aerul înmiresmat, Darik nu mai precupeţi nici un efort în dorinţa lui de a ajunge acasă, dar Voldi, mai prevăzător, îi frînă elanul, descălecă şi-l conduse într-un desiş foarte umbros, unde un pîrîiaş ţîşnea dintr-o stîncă, formînd o cascadă ce se revărsa pe o piatră calcaroasă plată. Voldi slăbi chingile şeii încinse, agăţă frîul de crengile unui copac şi se afundă într-un luminiş retras Un măgăruş

alb păştea liniştit iarba proaspătă aflată din abundenţă în apropierea apei. Mai departe, în mijlocul desişului, zări o femeie tînără care, părînd că ignoră prezenţa lui, culegea sîrguincios mure şi le mînca, înfometată. Era clar că ea nu se afla departe de casă, întrucît rochia ei simplă de ţară nu era una de călătorie. Avea capul descoperit şi părul ei negru, cîrlionţat îi cădea în şuviţe pe umeri.

Voldi se aşeză pe muşchiul gros crescut printre pietrele de la marginea pîrîiaşului şi o privi cu interes, ezitînd să-i vorbească, de teamă să n-o sperie.

Intuiţia ei păru să o prevină însă că nu e singură. Un timp stătu neclintită şi ascultă; apoi se întoarse şi privi peste umăr. Surprinsă, femeia ridică mîinile înnegrite, dînd brusc drumul murelor şi-l privi consternată.

Voldi sări în picioare ca ars, traversă iute pîrîiaşul şi dintr-un salt o cuprinse în braţe, dînd frîu liber năvalnicului său dor, sărutîndu-i fruntea arsă de soare, părul, obrajii şi ochii pe jumătate închişi. Ea îi oferi buzele într-o dăruire totală şi, cuprinzîndu-i gîtul, se lipi atît de strîns de el, încît amîndoi îşi simţeau tic-tacul nestăvilit al inimii După un lung moment de extaz împărtăşit, ea se desprinse privind fericită în ochii lui plini de adoraţie şi îşi ascunse faţa la pieptul lui.

– Mă temeam că te-am pierdut, Fara. Nu ne vom mai despărţi niciodată! îi spuse Voldi cu glas tremurînd, ca după o alergare istovitoare.

Ea încuviinţă dînd uşor din cap, fără să ridice privirea, îşi încolăci din nou braţele şi se cuibări la pieptul lui

– Spune-mi, dragostea mea, insistă el, că eşti a mea acum pentru totdeauna!

Mereu tăcută, dar privindu-l în ochi, răspundea fără rezerve sărutărilor lui pătimaşe

– Aşa va rămîne deci, pentru totdeauna! exclamă Nici nu ştii cît de fericit mă faci, dragostea mea

Fara se desprinse din strînsoarea îmbrăţişării, îşi drese glasul şi spuse:

– Hai să ne aşezăm şi să vorbim, Voldi!

Voldi o cuprinse pe după umeri şi o conduse spre stîncă, unde se aşezară unul lîngă altul. Fiecare ardea de nerăbdare să cunoască ultimele peripeţii ale celuilalt. Ciudat, amîndoi părăsiseră Ierusalimul în aceeaşi dimineaţă, dar pe căi diferite. Voldi explică pe scurt că el însoţise o caravană cu destinaţia Tiberia, în Galileea. Ochii Farei îl priveau măriţi de uimire.

– Şi apoi ce-a urmat? întrebă ea.

Voldi îi povesti că părăsise caravana noaptea – în munţii samariteni – şi că se îndreptase spre Joppa, unde se urcase la bordul unei corăbii.

Fata nu-l mai sîcîi cu întrebările. După un moment de tăcere, Voldi insistă să cunoască păţaniile ei şi ea îi povesti călătoria la Ierusalim, judecata nedreaptă şi condamnarea Stăpînului, apoi plînse amintindu-şi cu durere de ultima sa imagine în drum spre locul execuţiei Voldi o strînse la piept, încercînd s-o consoleze.

– Nu ai mai auzit nimic despre moartea lui? o întrebă el cu blîndeţe.

– Ce altceva mai era de auzit? Fara îşi ridică ochii înlăcrimaţi, privindu-l atent.

– Mai e încă ceva, spuse Voldi Pare incredibil, dar... ei bine.. discipolii lui cred cu tărie că Iisus a părăsit mormîntul duminică dimineaţa şi că el trăieşte din nou

Fara sări în picioare şi-l privi descumpănită Era oare posibil? Credea Voldi aşa ceva? . Dar Voldi nu ştia, după cum nu ştia nici dacă aşa ceva ar fi posibil, nici dacă el însuşi crede sau nu

– Dar era un om cu puteri deosebite, recunoscu el.

– L-am văzut readucînd-o pe Hanna la viaţă, adăugă ea pe gînduri. Cît de lipsiţi de credinţă putem fi ca să ne închipuim că puterea lui piere o dată cu el.. Voldi, eu cred povestea asta! Sînt sigură că el trăieşte!

– Este adevărat, spuse Voldi grav, nu peste mult timp nu

va mai rămîne un secret local. Mulți oameni din rîndul țăranilor și pescarilor din Galileea încep să manifeste interes pentru viața de după moarte Nu e puțin lucru ca un om mort să revină la viață, să meargă pe străzi în plină zi și să cineze laolaltă cu prietenii.

– Iisus a făcut asta?! Ochii Farei scînteiau

– Așa se spune, draga mea

– Atunci trebuie să mă întorc și să-l găsesc! strigă ea însuflețită.

– Asta mai poate aștepta, o povățui Voldi Dacă el trăiește, așa va rămîne, viu... Acum trebuie să mergem la Ione și să-i vezi pe rege și pe regină. Privi apoi în sus, spre cer. Ar trebui să plecăm dacă vrem să ajungem înainte de căderea nopții.

Fara își strecură o mînă pe sub brațul lui și-l privi gînditoare

– Crezi că ei se vor bucura să ne vadă, Voldi?

El ezită puțin înainte de a răspunde

– Sigur că Ione se va bucura.

Observînd în tonul și felul răspunsului său o undă de îndoială, Fara întrebă:

– Dar nu și regele și regina?

– Nu te aștepta la prea mult și nu vei fi dezamăgită, răspunse Voldi cu o nefirească nepăsare, în timp ce se îndrepta spre locul unde îl lăsase pe Darik, ceea ce nu făcu altceva decît să-i sporească nedumerirea

Fata îl mîngîie pe Darik pe bot și i se păru că o recunoaște Voldi o ridică ușor și o așeză în șa

– Du-te la tabăra regelui, spuse el, trimite-mi un cal odihnit. Eu vin în urma ta agale, cu amărîtul ăsta de măgăruș al tău

– „Agale", ăsta-i cuvîntul potrivit, rîse Fara Jasper nu se grăbește niciodată.

Voldi o privi serios în timp ce Fara apucă frîul, pregătindu-se de plecare.

– Încă ceva, draga mea, spuse el Dacă Deran va fi acolo, ține-ți firea.

Uimirea o ținu o clipă pe loc, dar Voldi îi făcu semn cu mîna să pornească. Dînd pinteni lui Darik, ea îl zori s-o ducă spre ultima etapă a călătoriei ei spre casă.

În timp ce ei dispăreau, Voldi se întreba dacă nu trebuia să fie mai explicit sau – mai bine – să nu-i fi spus nimic în legătură cu atmosfera din casa regală. Poate că intuiția Farei îi va fruniza o explicație parțială. Nu putea să nu-şi amintească de comportamentul ostil al lui Deran. Poate că ea va înțelege totul din reacția gelosului prinț cînd acesta va afla de întoarcerea lui Voldi. Se jena să-i spună că Deran era cumplit de gelos pe el; va afla ea şi singură

Nu o dată, Voldi se gîndise că regele îi făcuse fără să vrea un deserviciu numindu-l ca succesor al eminentului său bunic în funcția de membru al Consiliului regal. Deran privise numirea batjocoritor şi vociferase indignat. Pe vechii lui camarazi, care aprobau numirea lui, prințul îi trata cu vădit dispreț.

Înainte de a pleca din nou în dureroasa încercare din care se întorcea acum, o duzină de prieteni din copilărie, toți feciori şi nepoți ai unor distinşi arabi, îl invitaseră la o vînătoare de cerbi în creierul munților. În noaptea aceea, în jurul focului de tabără, ei îi mărturisiseră opoziția lor înverşunată față de prinț care, spuneau ei, devenise foarte argonat şi, de aceea, detestat de oameni. Ca urmare, urcarea sa pe tron ar constitui un dezastru național. Voldi încercase să-i domolească.

– E încă tînăr. Aveți răbdare Omul se poate schimba cu vîrsta

– Necazul este, spuneau ei, că regina, care-l adoră pe prinț, îi încurajează toate nebuniile.

– Şi regele? întrebase Voldi.

– Ei bine, Zendi cel blînd şi iubitor de pace, indiferent ce gîndeşte în legătură cu această situație, nu face nimic

– Cert este că Arabia are nevoie de un rege cu glas puternic şi o conduită necruțătoare, interveni Mussef, luîndu-l gura pe dinainte Unora le plăcea duritatea bătrînului Aretas care

putea să zbiere şi să-i înjure pe cei mai neînduplecaţi şeici ai ţinutului.

În acest moment al discuţiei, Voldi intervenise calm:

– Să uităm ce-am discutat. Acest subiect constituie o trădare şi noi toţi ştim asta.

– Cineva ar trebuie să-i spună lui Deran, sugeră iritat Raboth, cît de subţire e gheaţa pe care calcă!

Voldi rîse, punînd astfel capăt discuţiei, nu înainte de a-i aminti lui Raboth de convenţia şoarecilor care hotărîseră să-i atîrne pisicii un clopoţel de coadă, dar nici un şoricel nu se oferi să facă acest lucru.

Pe tot parcursul urcuşului pe coasta muntelui, pe Fara o frămîntă gîndul la enigmaticul avertisment al lui Voldi cu privire la primirea nu tocmai călduroasă. Ea nu împărtăşea părerea lui Voldi şi nu se aştepta ca tînărul Deran să-i fie ostil. E drept că prinţul era capricios şi răzgîiat. Încă de copil fusese obraznic,şi neruşinat. Fără îndoială că, la recenta întoarcere a lui Voldi în Arabia, Deran îi dăduse o dovadă proaspătă în acest sens.

Sosind la tabăra regelui, Fara se văzu îndată împresurată de un grup de slugi devotate care se iviră din corturile de serviciu, de la grajduri şi din padocuri. Ione părea umbra a ceea ce fusese, dar radia de fericire, cu ochii înlăcrimaţi. Bătrînul Kedar trimise în grabă un călăreţ cu un cal de rezervă în întîmpinarea lui Voldi. Pînă aici, revederea decursese în mod plăcut.

Dar o oră mai tîrziu, cînd cei întorşi acasă se aflau în jurul mesei împreună cu familia regală, primirea se dovedi lipsită de entuziasm.

Fara era şocată să constate cît de mult îmbătrînise regele Zendi în ultimii trei ani. Avea tîmplele argintii, faţa suptă, zîmbea puţin şi nu prea vorbea. Ceea ce pierduse Zendi ca forţă căpătase Rennah. Arabia nu fusese niciodată condusă

de o regină, ea fiind prin excelență un teritoriu al bărbatului Fara își plimbă privirea de la fața autoritară a reginei la ochii inexpresivi ai lui Zendi și înțelese că regele iubitor de pace abdicase.

Deran a apărut tîrziu, cînd cina era aproape terminată, se prăbuși pe scaunul său, dînd din cap nepăsător, ca și cînd îi văzuse pe oaspeți doar cu o oră în urmă. Obrajii lui erau îmbujorați. Se vedea că băuse.

– Pînă la urmă, consilier Voldi, remarcă el cu un rînjet de stăpîn, ai încheiat socotelile cu ticălosul acela desfrînat din Galileea. Cum ai făcut-o? L-ai înjunghiat pe la spate, pe cînd dormea?

Voldi nu răspunse la această gravă insultă, prefăcîndu-se că n-a auzit-o. Privi peste masă și întîlni expresia indignată a Farei Privirea lui o avertiză din nou că trebuie să se stăpînească. Mascîndu-și iute furia, îl săgetă cu o privire mirată, exprimîndu-și nedumerirea.

– Consilier?

Voldi nu-i spusese nimic despre această numire

Urmă un scurt moment stînjenitor pe care Rennah îl întrerupse cu un rîs sec, artificial:

– Poate consilierul Voldi nu consideră hazlie remarca ta Deran, spuse ea, gungurind. Apoi, întorcîndu-se spre Voldi cu un surîs forțat, căruia el nu-i răspunse, adăugă: Prințul este atît de glumeț.. Apoi către Fara: Nu poți ști niciodată cînd glumește!

– Dar e ușor de spus cînd nu glumește! ripostă Fara tăios Voldi o dojeni cu un semn aproape imperceptibil din cap

Acum, Deran se simțea în apele lui. Dacă Voldi n-avea chef să-și pericliteze situația, el s-ar putea distra puțin pe seama fetei, neținînd seama de poziția sa princiară Se întoarse către ea cu un zîmbet sardonic și spuse:

– Observ că prințesa Fara s-a întors cu o limbă ascuțită ca

întotdeauna. Speram ca lunga ei şedere printre blîndele ei rude iudaice.

– Deran! îl întrerupse mama neliniştită. Acum ajunge cu gluma, ai întrecut măsura. Te rog!

Spre surprinderea lor, Voldi se adresă regelui, care în tot acest val de jigniri, stătuse rezervat, clătinînd la intervale din capul său încărunţit, fără să rostească un cuvînt.

– Sire, dacă îmi este permis, acum mă voi duce acasă să-mi văd părinţii.

– Desigur, Voldi, spuse regele cu un evident sentiment de uşurare Trebuie să pleci cît mai e încă lumină Ne vedem mîine.

Voldi se ridică, se înclină adînc în faţa maiestăţilor lor, îi zîmbi Farei, ignorîndu-l pe prinţ, şi se grăbi să iasă.

– Pot pleca şi eu? i se adresă Fara reginei, aproape în şoaptă. Nu am avut timp să stau decît o clipă cu sărmana mea Ione Şi ea aşteaptă să mă vadă.

Rennah îşi ţuguie buzele într-un zîmbet şi încuviinţă. Fara se înclină în faţa regelui şi părăsi încăperea.

Deran se lăsă pe spătarul scaunului, se întinse şi căscă chicotind:

– Ce distracţie!

– Eşti un bădăran, se răsti tatăl său

– Sînt sigură, Zendi, că Deran nu a vrut să supere pe nimeni, interveni Rennah.

– Deran e un nătărău! strigă Zendi

Acum, însă, o altă problemă mai acută decît nebunia prinţului Deran preocupa gîndurile şi monopoliza discuţiile în Arabia

La intervale mari, de obicei în miezul verii, se iveau subit multe cazuri de paralizie; boala afecta îndeosebi copiii, deşi ocazional îi lovea şi pe adulţi. În acest sezon, misterioasa calamitate pentru care nu se găsise leacul căpăta rapid proporţii

epidemice. Mamele alarmate îşi ţineau copiii acasă, dar fără speranţa că astfel sînt în siguranţă. Înfricoşătoarea boală lovea la nimereală şi lovea crunt! Nu ţinea seama de rang şi aşa s-a întîmplat şi în cazul prinţului Deran. Vestea se răspîndi repede, dar Arabia îşi stăpînea perfect mîhnirea Şeicii şi păstorii nu riscau să spună „Are ceea ce merită!" Ei ridicau din umeri nepăsători şi se încruntau, ceea ce însemna cam acelaşi lucru, dar nu puteau fi citaţi.

CAPITOLUL XXVI

Niciodată nu mai fusese la Ierusalim o dimineață atît de frumoasă ca ziua aceea de Rusalii

Încă din zori, pe fiecare drumeag ce ducea spre oraș se zăreau cîrduri de petrecăreți veniți pe jos din provincii. În decurs de o oră, drumurile principale gemeau de lume.

Adesea oamenii blajini de la țară se dădeau la o parte, făcînd loc impresionantelor caravane venite din depărtări, netulburați de privirile arogante ale străinilor citadini

Odată ajunși în fața porților împodobite sărbătorește, gloata se revărsa spre bazare și piețe, în timp ce siluetele grave ale oamenilor importanți, nepăsători la veselia orașului, se îndreptau spre „Poarta Mieilor", urcau drumul în pantă al Betaniei spre hanul Levi, unde, după baia cuvenită și schimbarea veșmintelor, se odihneau pînă sosea momentul să participe la renumita licitație de cămile ce avea loc imediat după-amiază

La mică distanță de hanul Levi, la poalele colinei, se afla o veche construcție masivă din piatră care slujise mult timp drept lăcaș al Breslei Arămarilor Era o clădire de-a dreptul urîtă, dar nu scădea cu nimic prestigiul străzii, întrucît organizația pe care o găzduia era una din cele mai respectabile instituții din Ierusalim. Breasla Arămarilor fusese prima societate care contribuise substanțial cînd Nehemiah hotărîse să

reconstruiască zidurile oraşului, cu mai bine de patru veacuri în urmă.

Nivelul doi, de formă dreptunghiulară, înalt boltit al clădirii unde accesul se făcea printr-o scară exterioară, era folosit drept auditoriu. Avea scaune pentru aproximativ două sute de oameni şi servea nu numai pentru adunările generale ale breslei; se închiria adesea pentru adunări de afaceri ai căror membri nu erau rezidenţi.

Sala era deschisă în dimineaţa asta şi se umplea treptat cu oameni de toate categoriile, a căror legătură unii cu alţii era doar aparenta lor nesiguranţă asupra naturii acestei reuniuni Cei mai mulţi veniseră singuri, erau de vîrstă mijlocie, îmbrăcaţi simplu, cu veşminte de la ţară şi, evident, din provincii Urcau încet scările din piatră, intrau timizi şi şovăielnic în vechiul auditoriu întunecos, apoi se aşezau şi aşteptau, întrebîndu-se nedumeriţi ce aveau de făcut, pentru că nu existau îndrumători şi nu părea să-şi fi asumat cineva răspunderea misterioasei reuniuni. După ce zăboveau un timp la uşă stînjeniţi, oamenii îşi căutau locuri, se aşezau şi aşteptau. O mînă de oameni de afaceri, bine îmbrăcaţi, îşi făcură apariţia unul cîte unul, păşind cu aer grav şi demn. Dar cu tot aspectul lor urban, păreau la fel de nedumeriţi şi descumpăniţi ca şi provincialii lipsiţi de rafinament.

Iair se întoarse către Joel, aruncă o privire în sala pe jumătate plină şi îl întrebă:

– Vezi pe cineva cunoscut?

Joel îşi roti privirea şi dădu din cap, dar imediat se înseninâ şi şopti:

– Uite acolo, văd pe cineva pe care-l cunosc Numele lui e Micah. Lucra la viile tetrarhului.

– Mă întreb ce l-a adus aici, murmură Iair

– Fetiţa lui era oarbă, spuse Joel Iisus i-a dat vederea şi eram şi eu de faţă cînd El a făcut-o, vara trecută Dar am auzit acum cîteva zile că fetiţa a murit de febră . Poate asta l-a adus aici, domnule.

– Vrei să spui că Micah speră că dacă Iisus e acum din nou în viață îi poate reda fetița?

– Nu știu, domnule, șopti Joel.

– Crezi că toți acești oameni îl cunoșteau pe Iisus? se întrebă Iair.

– S-ar putea, domnule

Găsiră locuri aproape de marginea sălii. Cîțiva romani cu figuri distinse, proaspăt bărbieriți si cu părul scurt, cărunt, intrară acum în auditoriu, privind în jur, și se așezară în spatele sălii, la un scaun distanță de Iair. Se priviră atent, dar nu-și vorbiră.

În ultimul sfert de oră nu mai apăru nimeni. Se părea că adunarea se completase. Deodată, ușile grele de stejar începură să scîrțîie din balamalele ruginite. Toți priviră uluiți în direcția aceea, urmărind cum ușa masivă se închide încet, deși nimeni nu o atinsese. Iair îl privi o clipă nedumerit pe roman, Mencius ridică din sprînceană și în clipa aceea dădu cu ochii de Iair, dar nici unul nu era în stare să vorbească. Toți cei de față, încremeniți, priviră din nou înainte. În sală se așternu o tăcere stranie.

Apoi, un om cu statură impozantă, aflat în primul rînd din față, se ridică și se îndreptă spre tribună Doar cîțiva din cei prezenți în sală păreau că-l recunosc; dar chiar și aceia care-l văzuseră mereu alături de Stăpîn, apărîndu-l de năvala mulțimii, observară o bruscă schimbare în ființa Marelui Pescar

Nu întotdeauna le plăcuse purtarea lui în zilele acelei veri bogate în evenimente. E adevărat că el menținuse ordinea în rîndul mulțimii și al purtătorilor de bolnavi, dar uneori comportamentul lui îi supărase. Aproape că părea stăpînul spectacolului, cel care-l prezenta pe Iisus. Nu rareori, unii dintre cei care fuseseră îmbrînciți și respinși de el fără menajamente îl bodogăniseră și se plînseseră contra lui. Drept cine se crede uriașul ăsta?

Acum părea însă că un fel de miracol se petrecuse cu Petru

În primul rînd, chipul lui arăta altfel. Expresia lui fusese cîndva arogantă, cu ochii săgetători, îndrăzneți, cu buzele strînse dispreţuitor. Figura Marelui Pescar se rafinase. Toate cutele adînci săpate de obişnuita-i duritate dispăruseră, parcă netezite prin foc. Mai avea destule riduri, dar acestea nu aveau nimic comun cu vechiul lui orgoliu. Se vedea bine că Petru suferise mult pentru a dobîndi această nouă înfăţişare.

Poate şi schimbarea culorii părului contribuia la îndulcirea şi înnobilarea trăsăturilor feţei. Bogata sa podoabă capilară, înainte neagră ca pana corbului, încărunţise. Avea smocuri sure pretutindeni, dar pe tîmple şi pe frunte apăruseră şuviţe late de păr albe ca zăpada Barba neagră, neîngrijită, fusese scurtată şi încărunţise pe alocuri. Faţa lui Petru îşi pierduse duritatea, făcînd loc unei demnităţi... Mencius, care-l zărise odată pe uriaş alergînd pe stradă, nu mai recunoscu nimic din înfăţişarea lui, în afară de înălţimea ieşită din comun Mai tîrziu, cînd reveni pe „Vestris", îi spuse căpitanului Fulvius că uriaşul galilean care condusese adunarea din ziua de Rusalii era cea mai augustă şi maiestuoasă figură pe care o văzuse vreodată

Dar poate că principala trăsătură distinctivă a discipolului astfel transformat era glasul impresionant, pătrunzător, vibrant, care impunea respect. Avea tonul autorităţii. Cînd începu prin a spune că glăsuieşte în numele lui Hristos cel Viu unei adunări de oameni care aşteptau cu respect îndemnurile sale, se putea citi pe feţele lor că autoritatea lui Petru era autentică.

– Dumnezeu, se adresă el mulţimii, sperase încă de la început că toţi copiii lui vor moşteni Împărăţia. El nu-i obligase să accepte avantajele acesteia. El îi înzestrase cu libertatea de a alege sau a respinge moştenirea.

Dumnezeu nu-i lăsase în întuneric în privinţa efectelor hotărîrii lor. Fiecare generaţie a avut profeţii ei inspiraţi care i-au îndrumat pe oameni să primească şi să se bucure de moştenirea lor cerească Dar puţini au fost aceia care au ţinut seamă de aceste mesaje Profeţii însinguraţi fuseseră întemniţaţi, biciuiţi şi bătuţi cu pietre de cei lacomi şi însetaţi de putere

Dumnezeu a fost răbdător cu nelegiuiții. Mereu și mereu, în decursul veacurilor, umanitatea a cules cumplitele roade ale propriei sale ticăloșii, încît pînă și regii și războinicii s-au înspăimîntat de tragediile născocite de ei Și, de fiecare dată, din mijlocul ruinelor la care fuseseră reduși atît cei drepți, cît și cei nedrepți, profeții au strigat: „Acum vom lua totul de la început! Vom repara stricăciunile! Vom reface omenirea pustiită!"

Dar cînd o scurtă perioadă de pace aducea prosperitate, noi tirani se ridicau și o altă eră de jaf, sclavie și măcel aducea neîncrederea și teroarea asupra copiilor oamenilor. Sceptrul a trecut dintr-o mînă sîngeroasă într-alta, deoarece alte națiuni reclamau zgomotos puterea, tot ma multă putere, asupra vieților celor neajutorați...

Aici, după ce făcu o scurtă pauză, Marele Pescar continuă pe un ton amenințător, care impunea o tăcere profundă. El depăna calm istoria nefericită a omenirii. Era timpul ca lumea să fie zguduită pentru a se trezi. Dumnezeu îi dăduse Fiului Său puterea să tămăduiască bolile, să aline sufletele deznădăjduite, să deschidă ochii orbilor și să proclame o nouă eră de bunăvoință între oameni.

– Dar lumea nu vrea să-l primească El a fost batjocorit, biciuit și condamnat la o moarte rușinoasă El însă a revenit la viață și-l văzuseră mulți. Acum el se întorsese în Casa Tatălui Său. Credeți oare, întrebă Petru, că voința lui Dumnezeu a fost zădărnicită? Credeți că Spiritul Său nu se va mai lupta cu relele omenirii? Vă declar aici că Hristosul nostru este Rege! Domnia Lui a început! Și va domni pînă ce toate împărățiile acestei lumi vor deveni Împărăția Sa!

O clipă, cei o sută douăzeci de oameni socotiră că discursul Marelui Pescar luase sfîrșit, pentru că el rămăsese tăcut, cu capul plecat, ca într-o rugă

Îi privi apoi și spuse cu glas tulburător:

– Noi, cei ce credem cu tărie în El, ne-am adunat aici pentru a primi dovada certă că Sfîntul Său Spirit sălăşluieşte printre noi şi de azi înainte avem datoria să răspîndim veştile bune ale cuceririi Împărăţiei Sale.

Deodată, Petru încremeni cu privirea aţintită înainte, de parcă fusese trăznit. Acelaşi lucru se întîmplă şi cu auditoriul. Îndată, deasupra capului Marelui Pescar, atingîndu-l chiar, se ridică o flacără purpurie, asemenea unei torţe. În spaţioasă încăpere, nimeni nu mai respira.

Uşa masivă de stejar de deschise apoi brusc şi se trînti cu putere de perete Un vuiet asurzitor ca de furtună străbătu sala. Oamenii, înfiorați, se ţineau de scaune, se agăţau unii de alţii, izbiţi din toate părţile de vîntul năprasnic. Era de parcă venise sfîrşitul lumii! Acum, limbi de foc săgetau prin furtună, aşezîndu-se ca nişte torţe deasupra capetelor tuturor celor prezenţi! Strălucirea flăcărilor avea darul să-i înveselească pe toţi. Unii dintre ei scoteau strigăte de extaz. Alţii plîngeau de bucurie. Străinii îşi strîngeau mîinile unii altora şi se priveau uimiţi Iair îl cuprinse cu braţul pe Joel care plîngea. Mencius îşi acoperise ochii cu amîndouă mîinile şi clătina din cap. Iosif din Arimateia se agăţă de braţul lui Hassan

Apoi flăcările-torţă se îndepărtară şi furtuna se linişti tot atît de brusc cum începuse Bărbaţii se ridicaseră în picioare, vorbind toţi deodată, tare, făcînd impresia că furtuna mai dăinuie încă Mencius, ca unul care nu se lăsa uşor impresionat, era atît de răvăşit încît se întoarse spre Iair şi îi strigă în greceşte:

– Acesta este cel mai uluitor lucru petrecut vreodată, domnule!

Iar Iair, cel care nu cunoştea o boabă grecească, răspunse pe loc, în aceeaşi limbă:

– Este sigur că Domnul a fost acela care ne-a vizitat!

Tînărul Joel asculta atent şi dădea din cap, iar cînd Iair îl întrebă dacă înţelesese ce spuneau ei, acesta îi răspunse că da şi adăugă în aramică:

– Este adevărat, domnule! Dumnezeu însuşi s-a aflat aici, printre noi!

Dar zarva de la Breasla Arămarilor nu a rămas un secret. Vuietul furtunii se auzise în tot oraşul. Oaspeţii de la hanul Levi dăduseră fuga pe străzi, să vadă ce s-a întîmplat. Era clar că furia furtunii se concentrase la Breasla Arămarilor. Au alergat pe scări, ajungînd după ce furtuna se potolise, iar cînd au intrat în auditoriu, i-au auzit pe cei prezenţi strigînd de bucurie. Asistau la o scenă bizară.

Un bărbat din Creta, înalt, cu figură semeaţă, remarcă sec faţă de garda lui de corp, într-un dialect străin, un amestec ciudat de greacă şi egipteană:

– Eh, eu cred că toţi sînt beţi!

Petru se apropie de uşă şi îi răspunse în dialect cretan necioplit:

– Aceşti oameni nu sînt beţi! Ei se bucură pentru că Împărăţia lui Dumnezeu este aproape! Lumea va avea pace! Sclavii vor fi eliberaţi! Domnul a proclamat o nouă eră!

– Cum se face că vorbeşti limba noastră? îl întrebă străinul. Nu eşti cetăţean din Creta!

– Eu sînt cetăţean al Împărăţiei lui Dumnezeu! declară Petru. Şi de acum încolo şi Creta face parte din această Împărăţie!

– Spui că toţi sclavii vor fi eliberaţi?

– Da, la fel ca şi stăpînii lor. Nimeni nu poate fi liber atîta timp cît alţii rămîn sclavi!

– Vei fi întemniţat! murmură cretanul. Vorbeşti ca un trădător!

Discuţia în contradictoriu atrase atenţia multora. O duzină de oameni iluminaţi se adunară în jur pentru a-l susţine pe Petru: şi toţi vorbeau în jargonul străin al îndepărtatei Creta. Străinul, cu privirea descumpănită, ridică braţul ca pentru a para o lovitură şi se retrase încet spre uşă, bîiguind:

– Nu! Nu!

Teatrul insolitei întîmplări se goli rapid. Străzile erau

înțesate de oameni adînc tulburați. Proaspeții împuterniciți, cu fețe radioase, se strecurau prin mulțime strigînd: „Împărăția lui Dumnezeu a venit pentru toți cei ce cred în El!". Apoi se împrăştiară în tot oraşul, răspîndind vestea Erau neînfricați. Îi opreau pe stradă pe legionarii romani pentru a le anunța noutățile cu privire la Împărăție; aceştia, descumpăniți de prea marea lor îndrăzneală, nu luau nici o măsură.

În ziua aceea, trei mii de oameni din Ierusalim afirmau că ei cred şi că se vor alătura discipolilor pentru a pregăti domnia păcii.

Seara tîrziu, cînd micul grup de galileeni ai lui Iisus se aflau împreună în casa lui Ben-Iosef, aproape fără grai din pricina oboselii datorate uluitoarelor întîmplări ale zilei, Filip, care împărtăşise noutăților unor grupuri neîncrezătoare, la licitația de cămile, le povestea:

– Se spune că prințul Arabiei a fost lovit de paralizie

Petru nu făcu nici un comentariu, dar părea adînc impresionat de această tragedie care lovise casa regală a vechiului vrăjmaş al Israelului. Apoi se ridică şi se retrase într-un colț îndepărtat al încăperii slab iluminate, cu coatele pe genunchi şi capul sprijinit în mîini, vizibil frămîntat de o problemă grea

După o jumătate de oră de meditație, Petru se despărți de ei şi urcă încet lunga pantă a dealului pînă în Grădina Ghetsimani. Acolo înghenunche lîngă o piatră mare şi se rugă din adîncul inimii să fie călăuzit. Era oare posibil ca Dumnezeu să-l folosească drept mesager al bunei înțelegeri cu Arabia ostilă?

CAPITOLUL XXVII

Un timp, autoritățile din Ierusalim au fost atît de consternate de activitatea neînfricată a noii mișcări, încît nu au întreprins nimic.

La o săptămînă după Rusalii, numărul bărbaților care credeau în promisiunea de pace, într-o Împărăție sub chezășia lui Dumnezeu, ce va birui toate tiraniile crescuse la cinci mii.

Mulți dintre convertiți credeau sincer în puterea miraculoasă a inspiratului galilean. Mulți alții, care nu-l auziseră și nici nu-l văzuseră, erau gata să se alăture oricărei grupări care garanta eliberarea de sub opresiune. Cu rapacele Imperiu Roman care se pregătea să-i împresoare de pretutindeni, nu aveau prea mult de pierdut însoțindu-se în această căutare a libertății. Unii voiau să-și salveze sufletele, iar alții pielea. Amenințarea unui dezastru devenise iminentă. Orice port era binevenit pe vreme de furtună.

Era absolut zadarnic ca părinții orașului să combată această mișcare din Împărăție, declarînd că martorii întîmplării din ziua de Rusalii conspiraseră pentru a urzi o minciună fantastică și o proclamau cu riscul vieții lor pe la colțurile străzilor aglomerate și la Templu. Trei oameni ar fi putut fi destul de nesăbuiți să facă acest lucru, dar nu o sută douăzeci! Și zece oameni creduli puteau fi amăgiți cu o asemenea poveste extravagantă, dar nu cinci mii!

Membrii Sinedriului se reuneau în ședințe care durau toată

ziua, îşi frecau bărbile, sugerînd şi respingînd succesiv remedii – de la tactici şi căi de conciliere pînă la măsuri punitive – apoi totul se amîna pentru a doua zi.

Cînd era consultat, venerabilul şi mult respectatul Gamaliel, şeful Consiliului legal al Israelului le reamintea că în diferite ocazii revoluţiile strînseseră în jurul lor cîteva sute de nemulţumiţi, dar toate aceste mici furtuni se stinseseră repede „Daţi-le timp acestor galileeni înfierbîntaţi. În cazul în care cauza lor nu merită atenţie, ea va pieri. Dacă e inspirată însă de Dumnezeu, aşa precum susţin, nu veţi fi în măsură să o zădărniciţi oricît v-aţi strădui."

Această afirmaţie oferi o uşurare temporară Sinedriul va trebui să aştepte... şi să vadă. Dar nu avea să aştepte prea mult. În aceeaşi după-amiază se răspîndi vestea că Petru, conducătorul noii grupări, culesese un paralitic din faţa Templului şi, punîndu-l în picioare, îi spusese să meargă. Şi el a mers! Şi asta nu era o înşelăciune, pentru că sute de oameni fuseseră de faţă. Omul paralitic stătuse pe scările Templului în fiecare zi frumoasă, vreme de mulţi ani, vînturînd talgerul său în faţa trecătorilor. Şi acum iată că sărea şi striga de bucurie. Orice avea să-i aducă ziua de mîine, pentru că îşi dădea seama că acum nu mai avea ocupaţie, el era vesel. Iar dacă Sinedriul se pregătea să ofere o explicaţie plauzibilă asupra acestei întîmplări, trebuia s-o facă rapid şi temeinic!

În ceea ce-l priveşte pe Pilat, el acorda puţin credit acestor miracole După părerea lui, întreaga mişcare nu era altceva decît o consecinţă firească a gafei comise de Ierusalim prin răstignirea unui profet inofensiv. Prietenii victimei îşi exprimau părerile cu întîrziere. Poate că era mai bine să se ţină deoparte şi să nu acorde prea multă atenţie noii grupări prin opoziţia sa. Dacă Sinedriul cerea acţiuni, Pilat va acţiona. Între timp, Insula pretindea că nu observă. Preaplictisitul procurator nu se simţea în nici un fel obligat să descurce ţiele încurcate ale Sinedriului

Şi astfel, fără nici o opoziţie, mişcarea Împărăţiei din Ie-

rusalim deveni tot mai stăpînă pe sine, dovedind curaj prin organizarea unei „Ecclesia creştine". Se ţineau întruniri regionale în tot oraşul, iar cele de masă aveau loc în depozite imense.

Atît de uimitor fusese triumful neaşteptat al noii cauze, încît micul grup iniţial al discipolilor credea cu convingere într-o reapariţie timpurie a Stăpînului pentru a-şi ţine promisiunea de „pace pe pămînt şi bună înţelegere între oameni" Era bine să pregătească această venire prin unirea în armonie a tuturor elementelor disparate care compuneau „Ecclesia"

Petru se gîndea că dacă aceşti oameni ar putea trăi laolaltă, ei ar fi capabili să facă din Ierusalim un exemplu de toleranţă şi generozitate. El propuse înfiinţarea unei comune. Nimeni nu era obligat să adere la ea, dar cei ce doreau să se bucure de avantajele ei puteau contribui cu bunurile lor transformate în bani, pe care să-i dăruiască acestui nou cămin comunitar, unde oameni înstăriţi puteau trăi alături de cei neajutoraţi

Oamenii care n-aveau aproape nimic socoteau că e o idee măreaţă. Cei mai norocoşi, care aveau cu ce să contribuie, nu erau prea convinşi, dar Petru demonstrase deja că are o putere supranaturală şi poate – sub conducerea lui – experimentul ar avea succes

Dar treburile n-au mers niciodată. Teoria lui Petru – potrivit căreia cu cît oamenii se cunosc mai bine, cu atît ei se vor înţelege mai bine – se dovedi greşită. El declarase că dacă oamenii se înţeleg între ei, indiferent de pregătirea sau temperamentul lor, ei se pot bucura de o camaraderie plăcută şi benefică. Adevărul era că, cu cît sporea înţelegerea între ei, cu atît creştea şi neîncrederea lor reciprocă, de la indiferenţă şi dispreţ la duşmănie făţişă.

În zadar pleda Marele Pescar pentru armonie. Tot mai des folosea cuvintele „În aceste vremuri din urmă", avertizînd cum că Stăpînul poate veni în orice moment şi cînd va veni va vrea ca adepţii lui credincioşi să fie gata să-L primească. Dar această ameninţare, deşi era ascultată cu respect – pentru

că toți îl idolatrizau pe Petru – nu reușea să curme neînțelegerile. Grecii se plîngeau că evreii, care-i depășeau ca număr, erau nedrepți cu distribuirea celor necesare Acest lucru putea fi adevărat, dar grecii din Ierusalim, deși minoritari, erau prea înverșunați împotriva discriminării. Dar oricare ar fi fost gradul acestor controverse, în continuă creștere, comuna devenea o dezamăgire împovărătoare pentru Petru Cum avea lumea să realizeze cu adevărat pacea universală dacă o sută de adepți ai lui Hristos, în cel mai evlavios oraș de pe pămînt, nu se puteau înțelege unii cu alții?

Situația se încinsese acum prea tare pentru a mai putea fi stăpînită. Petru desemnă un consiliu de șapte reprezentanți care să administreze beneficiile comunei, în timp ce el avea să-și consacre cea mai mare parte a timpului vizitînd nevoiașii din tot orașul. Lipsită acum de supravegherea sa directă, comuna se deteriora repede, devenind o pacoste publică Pe drept cuvînt, Sinedriul avea acum ce să reproșeze Împărăției-fantomă și făcea presiuni puternice. Pilat ordonă cîtorva companii de legionari să desființeze nefericita comună și interzise orice discuție despre Împărăție, atît în public, cît și în particular. Petru încercă să salveze ce mai rămăsese din partea sa de Împărăție și fu întemnițat. În aceeași noapte, el ieșea din închisoare prin ușile grele, ferecate cu bare groase, care se deschideau încet în fața lui. Pășind cu grijă peste picioarele santinelelor adormite pe coridoarele temniței, el plecă la locuința lui; a doua zi nu s-a făcut nici un efort pentru a-l prinde din nou. Autoritățile însărcinate cu paza temniței se prezentară stînjenite, pe bună dreptate, în fața lui Pilat, care rînji batjocoritor, povățuindu-i să nu mai riște o astfel de situație supărătoare.

Petru era așadar din nou liber și continuă să umble prin oraș neînfricat și nemolestat, puterea lui spirituală cîștigînd un atare prestigiu, încît infirmii – fie că aveau sau nu credință în Hristos – erau purtați pe străzi pentru ca umbra marelui om în trecere să cadă asupra trupurilor lor diforme și să le tămăduiască bolile.

În privința nefericiților aderenți la „Ecclesia creștină" aceștia s-au împrăștiat, au fost reduși la tăcere, întemnițați și lapidați în public. Petru asistă la păbușirea proiectului său local fără să se descurajeze. Avînd în vedere uriașele forțe care i se opuneau, era o minune că i se permisese chiar și o scurtă existență. Dezintegrarea mișcării nu însemna că Împărăția era un eșec Împărăția lui Hristos va veni – dar nu azi, nu mîine.. și nu ușor

Poate că era chiar bine că experiența traiului în comun din Ierusalim ajunsese la un asemenea firal

Dacă existau oarecari speranțe de a fi reconstituit printr-o îngrijire mai atentă, discipolii s-ar fi simțit obligați să rămînă împreună la bine și la rău; dar prăbușirea era atît de completă, atît de departe de posibilitatea de refacere, încît discipolii porniră imediat în alte misiuni: Filip în Antiohia, Andrei la Damasc, Tadeu în rîndul pescarilor din Marea Galileii, Matei în Capernaum și Betsaida, Ioan și Iacob la Aşkelon, Gaza și Idumeea, Toma la perși, în India, vîrstnicul Nataniel Bartolomeu în Ierihon și apoi acasă, ca să moară.

Aflînd că un mic grup de creștini se întruneau în secret la Joppa, Petru decise să-i viziteze Vechiul și sordidul oraș se trezise în ultimul timp, smuls din toropeala lui pentru activitățile de coastă ale Imperiului Reconstruirea cheiurilor și refacerea portului triplaseră populația. Noii veniți erau sclavi în cea mai mare parte, mulți dintre ei plătind cu sudoarea și bătăturile palmelor eforturile zadarnice de a se apăra pe ei înșiși și comunitățile lor împotriva tiraniei copleșitoare a Romei. În mod evident, mișcarea creștină din Joppa era o treabă de care era bine să te ferești, în special pentru un om cu înfățișare distinsă, a cărui statură neobișnuită cu greu putea trece neobservată.

Petru era profund impresionat de primirea pe care i-o făcuseră schilozii și răniții. Plecase la Joppa fără să cunoască

pe cineva care să garanteze pentru el. Aflînd cu ce primejdii se confruntă ei, se minuna că acești sclavi bănuitori i-au acceptat prietenia fără suspiciune; romanii nu-și puteau asuma riscul unei insurecții din partea acestor oameni inteligenți, înrobiți din motive politice; dar nici sclavii nu-și permiteau să se încreadă în străini. Marele Pescar le risipi însă pe loc orice suspiciune.

Primind găzduire în casa unui umil tăbăcar care trăia în apropierea docurilor, Petru cîștigă repede încrederea taciturnei sale gazde și descoperi, spre încîntarea sa, că liniștitul bătrîn credea în promisa Împărăție de dreptate și pace. Locuința lui Simon Tăbăcarul deveni îndată un loc de întruniri secrete ale oamenilor însingurați. Noaptea soseau în mici grupuri de cîte doi și trei, se așezau la lumina palidă a opaitului, primind asigurările tăbăcarului cum că va fi bine... cîndva... undeva.

Acum, că Petru venise, ei puteau lua cunoștință direct despre divinul nazarinean de la unul care stătuse zilnic alături de El. Oameni firavi cu privirile rătăcite ascultau înfometați cele mai mici amănunte în legătură cu misiunea Stăpînului: cuvintele lui de alinare, miraculoasele sale fapte, moartea Lui curajoasă, revenirea Lui la viață și, mai presus de toate, cea mai uimitoare și tulburătoare dezvăluire a prezenței și puterii Sale în Ziua de Rusalii.

Foarte puțini dintre ascultători înțelegeau aramaica, dar toți cunoșteau greaca și, cu toate că greaca lui Petru nu era deloc curgătoare, ea servea scopului. Înțeleptul bătrîn tăbăcar îi spusese că pînă și poticnelile cu care își găsea uneori cuvintele potrivite erau primite cu simpatie sau chiar cu amuzament de auditoriul său și nu făceau decît să adîncească și să sporească interesul oamenilor pentru ceea ce spunea.

- Te vor ajuta ei să povestești, îi spunea Simon. Asta înseamnă mai mult pentru ei. Să nu încerci vreodată să-ți

îmbunătățești greaca, Petru, adăugă el. E chiar mai bine cînd ea nu e atît de bună.

Zilele petrecute la Joppa au fost binecuvîntate. Nu numai că le insuflase o nouă speranță obidiților sclavi, care păreau iremediabil pierduți, dar ei reușiseră să reînnoiască lui Petru credința într-o inevitabilă biruință a Împărăției... Poate nu era chiar atît de greu, la urma urmei. Poate că lumea o va accepta mai curînd decît crezuse el! Nefericiții oameni ai fiecărei națiuni aveau nevoie doar să li se spună că pacea și libertatea aveau să vină și că, prin credința în cele promise, jugul și poverile li se vor părea mai ușoare.

– E sigur, îi spunea Petru bătrînului tăbăcar, că dacă acești oameni înrobiți din Joppa, care duc o viață atît de mizeră, pot crede în eliberarea omenirii, privind cu încredere în viitor, nu poate fi prea greu ca unii mai norocoși să accepte această promisiune.

– Ei, cred că aici greșești, prietene, răspunse Simon. Tocmai credința oamenilor chinuiți, puși în lanțuri va grăbi venirea Împărăției.

Fiind ultima zi pe care Petru o petrecea la Joppa, seara tîrziu el urcă îngustele trepte ale scării ce ducea în podul casei tăbăcarului pentru a medita în liniște. Nu era încă ora cinei, dar lui i se făcuse foame. Simon era un om bătrîn, plăpînd, căruia îi trebuia puțină hrană. Pofta de mîncare a lui Petru era însă sănătoasă. I se întîmplă să-și amintească de mîncarea Hannei. Acolo găsea întotdeauna mai mult decît avea nevoie. Uneori, el și Andrei cumpărau un miel și-l frigeau în curte, în spatele casei. Ar fi vrut acum să fie acasă, la Betsaida!... În timp ce visa cu ochii deschiși, îl cuprinse somnul, se întinse confortabil în jiltul încăpător și adormi. Oi și viței bine hrăniți se perindau prin vis, păscînd pe iarba grasă a Galileii. Apăru și un miel de primăvară, pe care-l putea cumpăra. Dar iată că

mielul rîvnit începu să se depărteze de el şi toate oile şi viţeii dispărură În locul lor apărură alte animale ciudate, fiare respingătoare, diforme. Petru se încruntă dezgustat Cineva aşezat pe scaunul din faţa lui chicotea

– Dacă ţi-e atît de foame, Petre, remarcă vizitatorul, de ce nu sacrifici una din astea?

– Uf! se auzi Petru murmurînd.

Tovarăşul său din vis rîse uşor şi Petru privi în direcţia aceea, ca să vadă ce fel de om era. Noul venit era un tînăr arătos, îmbrăcat în alb şi cu o banderolă aurie în jurul capului. O cruce tot aurie figura pe pieptul tunicii sale.

– Ar trebui să faci cunoştinţă cu aceste animale, spuse tînărul surîzînd Acestea nu se află în Galileea sau Iudeea. Dar le vei întîlni Lumea este mare, Petre. Şi toate aparţin Tatălui nostru.. Uite, fiara aceea înaltă, neîndemînatică, este o girafă! Iar cea scundă, nu prea drăgălaşă, din spatele ei este un proc mistreţ. Următoarea este o mîncătoare de furnici şi lîngă ea – un rinocer.

– Sînt respingătoare, murmură Petru.

– Şi aceea, alături de mistreţ, continuă Îngerul netulburat de întreruperea lui Petru, este un cimpanzeu. Pare un om mic, nu-i aşa? Iar creatura aceea cu mers dezordonat din spatele ei e chiar un om, deşi îi lipseşte un oarecare rafinament.

– Ce înseamnă toate astea? întrebă Petru răstit.

Misteriosul vizitator îşi trase scaunul mai aproape, iar cînd vorbi, tonul glasului său era serios:

– Petre, am fost trimis să-ţi spun că ţi s-a încredinţat o misiune foarte importantă. Te vei întîlni cu tot felul de oameni, creaturi ale lui Dumnezeu. Va trebui să înveţi să-ţi spui ţie însuţi: „Dumnezeu ne-a creat pe noi toţi sau pe nici unul! Stăpînul vrea ca Împărăţia Lui să slujească lumii întregi. Dacă ea nu este deschisă tuturor, ea nu e deschisă nimănui!“ Am fost trimis să-ţi spun toate astea.

Petru se trezi acum de-a binelea şi se văzu singur Bunul bătrîn Simon apăru în capul scării

– Sînt trei străini aici care vor să te vadă, spuse el. Au venit din Cezareea.

– Ce vor de la mine oamenii din Cezareea? murmură Petru posomorît

– Poate îți vor spune ei, răspunse Simon și coborî scările

Cît îi mai ura pe romani! Încă de pe cînd era puști, numai numele lor și îl înfuria! Călăreții de la fortunle din Capernaum galopau cîte patru pe drumurile Galileii, băgînd lumea în sperieți, femeile și copiii dispăreau din calea lor și se ascundeau prin tufișurile de la marginea drumului. Soldații lor beți dădeau buzna în micile dughene și urlau să li se dea ascultare. Insultau grosolan femeile de toate vîrstele Se serveau cu neruşinare din strugurii și pepenii țăranilor neputincioși. Petru îi disprețuia pe romani și îi privea cu dezgust și amărăciune!

Și acum iată-l la Cezareea, ca oaspete de onoare al „italienilor" un club social compus în întregime din romani civili aflați în slujba conducerii Prefecturii.

Cei trei oameni călare veniți la Joppa pentru el îi explicară respectuos cum că consilierul principal al italienilor, Cornelius, dorește ca el să vină de urgență la Cezareea în vederea unei discuții importante Foarte contrariat, Petru se urcă neîndemînatic pe calul înalt, negru ce-i fusese adus. Și iată-l călărind alături de romani sub clar de lună, după toate aparențele – același soi de romani pe care el învățase să-i urască! Supli, bine hrăniți, bine îmbrăcați, cu disprețuita acvilă romană neagră pe tunicile lor purpurii, cu fețele proaspăt rase și părul scurt, cu inevitabila banderolă neagră pe cap. Au călătorit aproape tot timpul în tăcere. Solii nu-i dezvăluiseră decît foarte puțin în legătură cu convocarea la Cezareea. Cornelius dorea să-l vadă; asta era tot! Numele lui Cornelius nu însemna nimic pentru Petru, dar însemna mult pentru acești oameni Ei îl rosteau cu respect. Petru avea să afle mai tîrziu că acesta era trezorierul cîrmuirii romane din Cezareea și se bucura de înalta stimă a prefectului Sergius

Trebuia să se grăbească. Petru nu era obişnuit aproape deloc să călărească. Cînd sosi la Cezareea, era istovit şi neputincios. Îl conduseră direct la sediul lor impunător, unde i se dădu o cameră de oaspeţi frumos mobilată şi i se spuse să se odihnească pînă la sosirea lui Cornelius. Se îmbăie, înfulecă cu foame de lup bucatele aduse de slujitori şi adormi. Îndată după amiază, îl invitară să-l întîlnească pe misteriosul personaj care-l chemase din Joppa.

Cornelius se afla în spatele unui pupitru impresionant, într-o somptuoasă încăpere ce servea drept birou Cînd Petru intră, acesta se ridică, se înclină adînc şi îi indică un fotoliu bogat capitonat, aflat în faţa lui. Petru se aşeză, privindu-l cu interes pe consilierul şef. Acesta era un bărbat în vîrstă, distins, în jur de şaptezeci de ani, cu părul complet alb şi trăsături blînde Cînd vorbea, glasul lui era molcom şi plăcut.

– Poate că ţi se pare ciudat, începu el într-o aramaică aleasă, că ai fost convocat aici fără să cunoşti prea multe despre motivul. Vorbeşti greceşte?

– Nu prea bine, recunoscu Petru

– Vorbeşti greaca la fel de bine ca aramaica?

– Da, domnule, răspunse Petru fără să priceapă ironia şi amîndoi zîmbiră.

– Atunci vom vorbi în greacă, hotărî Cornelius cu blîndeţe. Ceea ce îţi voi spune eu nu e pentru urechile acestor bravi flăcăi care te-au adus aici. Ei nu vor înţelege. Am avut un vis foarte misterios şi am fost informat că l-ai putea desluşi.

Petru se aplecă în faţă şi ascultă atent.

– Acum două nopţi am primit vizita unui Înger, continuă Cornelius. Tin să-ţi spun că eu nu obişnuiesc să visez îngeri. Acesta însă părea real Era un tînăr frumos, înveşmîntat în alb şi purta pe cap un fileu auriu. Pe pieptul tunicii... Cornelius se opri şi îşi duse mîna în dreptul acvilei negre romane de pe piept.

– Era o cruce din aur, cred, îi veni Petru în ajutor

Ochii lui Cornelius, adînciți în orbite, semăriră de uimire și încuviințâ

– Așadar tu l-ai văzut? întrebă el

– Da, domnule. Este un sol trimis în numele Împărăției.

– Chiar așa! spuse Cornelius. Asta mi-a spus! Și cînd i-am cerut să-mi vorbească despre această Împărăție, el mi-a răspuns să trimit după tine! .. Continuă te rog! Ce fel de Împărăție e asta?

– E o poveste lungă, domnule, spuse Petru, întrebîndu-se cu ce să înceapă. Fără îndoială că ați auzit de Iisus galileanul care a străbătut provinciile vindecînd bolnavi, încurajîndu-i pe cei călcați în picioare și care a fost răstignit de Pontius Pilat și apoi a treia zi a părăsit mormîntul, fiind văzut de mulți martori.

Cornelius dădu afirmativ din cap, cu vădit interes. Îi spuse că auzise toate acestea, dar nu erau decît gogomănii Cine erau martorii? Și ce însemna această Împărăție?

Petru își încrucișă picioarele și începu cu începutul. El însuși fusese martor. La început, nu era înclinat să creadă în acest Tîmplar. Fusese un sceptic îndîrjit și un pescar scandalagiu. El plecase prin țară să-l batjocorească pe acest tînăr parvenit și să dovedească oamenilor înșelați din echipajul său de pescar că profetul făcător-de-minuni este un șarlatan.

Cornelius asculta cu un interes crescînd.

Petru îi vorbi despre ziua în care el însuși fusese obligat să-i ducă lui Iisus un copil orb și a văzut cînd acesta a deschis ochii, uimit, îi povesti despre gloata care-l urmase zi de zi; oameni înfometați și cu bășici în tălpi, ascultînd fascinați veștile în legătură cu o Împărăție ce va veni, în care toți oamenii vor fi liberi; îi vorbi despre vindecarea schilozilor și... da, a leproșilor!

După-amiaza se sfîrșea și Petru continua să povestească.

Autoritățile încercaseră să-l reducă pe Tîmplar la tăcere, dar se temuseră de o răscoală a poporului. Mulțimile creșteau. Drumurile și șoselele erau înțesate de tot felul de oameni exaltați care-și aduceau rudele bolnave spre vindecare

Înserarea coborî şi un slujitor se strecură încet în încăpere, aprinzînd făcliile Cornelius îi ordonă să servească cina chiar în biroul unde se aflau. Slujitorul se retrase şi Petru continuă.

Acum ajunse la Săptămîna Paştelor din Ierusalim Iisus îi dojenise pe cei din Templul pentru că făcuseră acolo loc de negoţ. El fusese arestat, judecat pentru blasfemie şi trădare, condamnat, biciuit, i se aruncaseră vorbe de ocară şi în cele din urmă fusese răstignit. Apoi a înviat şi trăieşte din nou

– Şi spui că tu ai văzut toate acestea? întrebă Cornelius tăios.

– Da, domnule, am văzut toate acestea, dar... Aici, glasul lui Petru se stinse. Cu capul plecat, îşi cuprinse faţa crispată de durerea amintirii în mîinile sale uriaşe care tremurau. Cornelius aştepta în tăcere să-şi revină. Petru făcu un efort, îşi regăsi glasul şi continuă: L-am văzut după ce El înviase, domnule, dar trebuie să vă mărturisesc cu ruşine că eu n-am fost de faţă la judecata Sa şi nici n-am stat alături de El cînd a murit În cele din urmă, cînd totul părea pierdut, L-am tăgăduit în prezenţa străinilor, spunînd că nu L-am cunoscut niciodată... şi am fugit!

Urmă o lungă tăcere. Într-un tîrziu, bătrînul roman îşi drese glasul şi-i spuse cu blîndeţe:

– Eşti un om curajos, prietene, şi mă încred în mărturia ta. Dezvăluirile pe care mi le-ai făcut dovedesc integritatea ta. Nu mi-ai fi mărturisit toate astea dacă n-ai fi spus adevărul. Te cred, Petre. Cred fiecare cuvînt pe care mi l-ai spus.

Slujitorii intrară să servească cina, dar Cornelius scutură din cap şi le făcu semn să plece.

– N-ai vrea să-mi vorbeşti acum despre această Împărăţie, sau preferi s-o lăsăm pe mîine?

– Mîine, murmură Petru.

– Hai, vino, spuse Cornelius, ridicîndu-se şi apucîndu-l pe după umerii încovoiaţi. Du-te în odaia ta şi cînd vei crede că eşti gata de cină, ei ţi-o vor aduce... Ştiu că eşti istovit. Ai avut o sarcină grea! Doar oamenii foarte puternici o pot îndeplini!

Luîndu-l de braţ, Cornelius îl însoţiîn camera lui şi închise uşor uşa. Rămas singur şi cumplit de istovit, Petru se lăsă pe pat cu toată greutatea. Părea foarte ciucat că această ruşinoasă mărturisire a laşităţii şi a lipsei sale de loialitate făcuse din el un ambasador recunoscut al Împărăţiei Stăpînului.

După-amiaza următoare, pe care o petrecu împreună cu Cornelius, avea să rămînă o ocazie de neuitat. Petru nu mai întîlnise niciodată pe cineva ca el. Distirsul bătrîn roman cugetase temeinic la viitorul omenirii. El dovedise o cunoaştere mult mai aprofundată decît Petru, care nu ştia aproape nimic despre istoria diferitelor popoare.

– Cît priveşte această pace universală şi libertatea pe care Împărăţia ta o aşteaptă în viitorul apropiat, spunea Cornelius, mă tem că tu şi toţi cei ce-ţi împărtăşesc speranţa veţi fi foarte dezamăgiţi.

– Dar nu orice om întreg la minte doreşte pacea? întrebă Petru.

– Ca individ, da, aprobă Cornelius, dar oamenilor nu le este îngăduit să-şi exprime propriile lor aspiraţii Ei sînt prizonierii naţiunii lor, iar naţiunile nu au nici înclinaţia şi nici pregătirea pentru realizarea păcii

– Dar orice om poate dori pacea Împărăţiei în sufletul său, argumentă Petru.

– Desigur! spuse Cornelius. Ca individ, el poate dobîndi pacea sufletului său, dar de ce să numeşti asta Împărăţie? Tu ai vorbit de un rege triumfător, a cărui domnie va suprima autoritatea şi puterea tuturor cîrmuirilor constituite regulamentar. Tu mi-ai spus cu destulă rezervă – sau politeţe – că Împărăţia acestui Hristos al tău ce va veni va distruge Imperiul Roman; dar cum se va ajunge acolo?

Petru se răsuci stînjenit pe scaun.

– N-am vrut să spun aşa! Atît timp cît oamenii văd avantajele unui trai în bună înţelegere unul cu altul...

– Ei nu vor avea nevoie de Imperiu, îl întrerupse Cornelius Dar chesiunea nu e atît de simplă! Omul tău binevoitor nu e liber să aleagă cum să se comporte cu ceilalți oameni. Țara lui este cea care hotărăşte pentru el.

– Dar tu însuți, bunul meu Cornelius, tu crezi în bunăvoință şi prietenie față de toți oamenii, spuse Petru blînd, şi văd că şi practici ceea ce spui. Tu nu eşti departe de Împărăție.

– Mai departe decît crezi, prietene, insistă Cornelius. E adevărat că nu port arme. N-am omorît pe nimeni şi n-am înrobit alți oameni. N-am avut fizic de soldat. Imperiul mi-a încredințat o sarcină mai decentă, aceea de a ține socotelile şi a cheltui fondurile alocate construirii acestor mari cheiuri care vor fi folosite într-o zi ca punte de atac asupra voastră, a nefericiților de evrei.

– Dacă asta nu se împacă cu conştiința ta, de ce o faci? îndrăzni Petru

– Ce ai vrea să fac? ripostă bătrînul Să trăiesc în singurătate, disprețuit de prietenii mei, incapabil să-i întrețin pe cei care depind de mine?. Ceea ce vreau eu să spun este că Împărăția ta presupune ca fiecare om să fie liber să-şi hotărască modul de viață pe care-l doreşte Din acest punct de vedere este disperat de nepractică.

Petru nu era un partener de discuții pentru bătrînul roman Credința lui în triumful Împărăției Stăpînului era de nestrămutat, dar nu avea răspuns la problemele ridicate de Cornelius. Nu se confruntase niciodată cu ele.

– Prin urmare, tu crezi, îl întrebă el, că oamenii vor fi pe vecie victimele lăcomiei şi setei de putere a cîrmuitorilor?

– Aşa a fost de la început, suspină Cornelius. Avem oare vreo posibilitate să judecăm viitorul fără să mai privim înapoi?

După-amiaza trecu repede Cornelius aproape monopolizase discuția... Ce păcat că aşa stăteau lucrurile. Nu acesta era adevărul? Tot ceea ce cunoştea lumea despre eroism învățase pe cîmpul de luptă Tot ce ştia despre navigația pe mări

învățase în bătăliile navale. Sculptura, arhitctura, monumentele, cîntecele, poezia, orice formă a artei își ,ăsea ea altundeva tema de inspirație decît în·vitejia oamenilorînarmați?... Păcat că este așa – dar nu acesta este adevărul? eflectă el

– E regretabil, recunoscu Cornelius, că oate națiunile sînt obligate atît de des să-și urmeze cîrmuitori descreierați, oameni imorali, care se joacă cu sîngele și bunurile supușilor lor

Soarele apunea.

– Sper că nu te-am obosit, Petre, spue bătrînul. Și mai sper că nu te-am dezamăgit. . Îți doresc nușită în realizarea Împărăției tale de dragoste. Pot să spunacest lucru fără să comit un act de trădare, întrucît Imperiul Roman nu va lua în serios Împărăția ta Dacă ea constituia cu ıdevărat o amenințare pentru Imperiu, tu ai fi fost băgat în emniță, la fel ca și mine de altfel, pentru că te-am poftit ca caspete.

– Dar crezi că Imperiul va dăinui o veșnicie? întrebă Petru.

– N-am nici o părere în legătură că fiıalul Imperiului. Se obișnuiește ca sceptrul să treacă dintr-o mînă într-alta. O țară poate fi azi în șa și ,mîine pe jos, descultă Poate și asta e voința Domnului. Bătrînul roman rămase pe gînduri un timp, apoi spuse: Mă întreb azi în legătură cu scarta vecinilor noștri din Arabia Prințul lor moștenitor zace pa alizat, fără speranță de vindecare Noaptea trecută s-a zvonit că regele lor, Zendi, ar fi murit. Arabii știau la ce să se aștepte din partea casei lor regale. Ceea ce se va întîmpla cu ei depinde de noul cîrmuitor. Va rîvni el la teritorii de care nu are nevoie? Se va mulțumi el cu ce are? Îi va lăsa pe păstori să-și vadă de turmele lor sau vor fi nevoiți să le lase pradă lupilor ori intemperiilor, în timp ce ei vor lua în galop calea războiului?

– Război? Cu cine? întrebă Petru.

– Cu Iudeea, poate. E posibil

– S-ar putea ca Imperiului să nu-i convină asta, remarcă Petru, naiv.

Cornelius zîmbi palid și spuse că nu, ba l-ar deranja chiar

Era ora cinei, aşa că se îndreptară spre spaţioasa sală unde se adunaseră două sute de italieni Petru stătea în dreapta lui Cornelius, care îl prezentă oaspeţilor. După cină, i s-a cerut să le vorbească El le povesti despre divinul galilean care-şi dăduse viaţa pentru cauza prieteniei în lume. Romanii ascultau cu respect. Fără să ridice tonul sau să gesticuleze, Petru îşi captivă din primul moment auditoriul. El le promise încrezător pacea şi libertatea pentru toţi oamenii, în numele Stăpînului său cel înviat. Îndrăzni chiar să le vorbească ascultătorilor fascinaţi despre flăcările ca nişte torţe de la Rusalii. Toţi ascultau neclintiţi şi nimeni nu zîmbea.

A doua zi, după cuvintele de rămas bun adresate lui Cornelius, Petru părăsi Cezareea pe jos, îndreptîndu-se spre Arabia.

CAPITOLUL XXVIII

Dacă în inima Farei mai exista vreo urmă de îndoială în legătură cu ideea nesocotită de a-şi face din Arabia căminul ei permanent, aceasta avea să se risipească chiar în seara întoarcerii acasă

Faptul că nu era dorită acolo fusese demonstrat în mod nemilos de regină şi de prinţul Deran Iar cînd se retrase în noaptea aceea, veghind-o ore întregi pe Ione care adormise fericită, era ferm hotărîtă să plece cît mai curînd posibil

Nu comportarea şocantă a reginei şi a detestabilului ei fiu era cea care o rănise cel mai profund, deşi duritatea lor intenţionată fusese la fel de dureroasă ca o lovitură de bici, dar indiferenţa totală a regelui Zendi faţă de nefericitul incident depăşise orice înţelegere.

Încă din fragedă copilărie, Zendi îi arătase o dragoste părintească. Fara îl idolatrizase Uneori, în zilele ei de singurătate din exilul pe care singură îl alesese, în Galileea, cînd profundul ei ataşament faţă de Voldi şi dorinţa de a împărţi viaţa cu el o determinase să-şi sacrifice dragostea mai degrabă decît să-i pună în pericol cariera, doar amintirea bunătăţii nemărginite a lui Zendi o mai alina Atitudinea afectuoasă a regelui faţă de ea mersese pînă la a-i asigura o viaţă plăcută în Arabia, iar loialitatea evidentă faţă de Voldi punea stavilă oricărei critici... Acum, părea că lui Zendi nu-i mai păsa de nimic

În zori, după o noapte de nesomn, nefericita fată se strecură afară din modesta locuință a lui Ione, aflată printre corturile slugilor – o locuință total nepotrivită pentru fiica unei prințese arabe – și se îndreptă spre binecunoscutele padocuri, simțind că întîlnirea cu bunul bătrîn Kedar ar putea fi o mîngîiere. Așa cum sperase, Kedar era deja la îndatoririle sale de dimineață. Acum tocmai țesăla o frumoasă iapă. Își îndreptă spatele reumatic cu o strîmbătură de durere.

– Ai călărit mult de cînd ai plecat? întrebă el.

– Deloc, Saidi mi-a fost furată, iar acolo unde am locuit, în Galileea, nu existau cai.

– Mi-a părut rău de Saidi, Voldi mi-a povestit. Kedar bătu ușor crupa mătăsoasă a iepei. Fetița asta e nepoata lui Saidi, spuse el. O cheamă Agar

Fara se apropie de ea și puse mîna pe botul tînăr, catifelat, murmurînd:

– E frumoasă!

– Nu a fost prea mult călărită, spuse Kedar. Ăsta nu e un secret, sper, dar regele are intenția să ți-o dea ție.

Fara făcu ochii mari la auzul plăcutei surprize.

– Cînd ți-a spus el asta, Kedar?

– Oh, acum trei ani, cînd s-a născut, puțin după dispariția ta

– Poate între timp regele și-a schimbat părerea, spuse Fara, întristîndu-se De atunci a mai spus ceva?

– Aseară, după ce te-ai dus la culcare Nu vrei să faci un mic galop cu ea, prințesă? Nu se va trezi nimeni înainte de o oră De ce nu vrei să faci o plimbare pînă la fosta ta locuință?

Fara scutură din cap și rămăse pe gînduri Ar fi prea dureros. Desigur, ei nu lăsaseră în paragină corturile de preț și tot ce se mai afla acolo Dar nu mai era nimic de văzut în afara tristei fantome a grădinii și potecilor invadate de buruieni. Kedar o lăsă acum cu gîndurile și amintirile ei Se întoarse după un moment cu o șa și un căpăstru. Aruncă șaua pe spinarea lui Agar și îi strînse chingile, apoi, întorcîndu-se către Fara, o privi din cap pînă în picioare, îi ajustă scările și murmură

– Mi se pare că picioarele tale nu s-au ungit prea mult de cînd ai plecat. Poate cu puțin... Așaaa! Iată-te gata de plecare. A început să se mai obișnuiască cu zăbala, deși încă mai smucește Acum îți va arăta ea ce știe! E tare mîndră de mersul ei! Te face să crezi să se sperie de orice petic alb, întocmai ca mătușa ei Saidi... Afurisita aia de iapă era o mincinoasă! adăugă el, în timp ce deschidea poarta padocului și trecea frîul în mîinile fetei. Fara le apucă, ținîndu-le cu gingășie, dar ferm, cu mîini experte, și Agar porni cu pași mici, eleganți, de trap Era la fel de frumoasă ca și legendara femeie al cărei nume îl purta, dar îngîmfată ca un păun!

Fara rîse voioasă, făcîndu-i cu mîna lui Kedar, care răspunse cu mici plecăciuni. Ce bine era să simtă din nou unduirea mușchilor unui cal! Ce mult trecuse! Și Zendi, care plănuise să-i dăruiască această neasemuită mînză! Era foarte ciudat. La urma urmei, Zendi era prietenul ei. Poate că purtarea lui de aseară ar avea o explicație; desigur se impunea o explicație! „Hai, ieși de acolo, Agar!" strigă Fara îmboldind-o ușor cu călcîiele. Agar smuci de căpăstru și începu să facă mici salturi.. Era o senzație îmbătătoare! Briza timpur e a dimineții îi răvăși părul Farei. Era în extaz. În ciuda hotărîrii ei de a nu se duce la vechea locuință, se trezi înaintînd pe poteca familiară.

Așa cum prevăzuse, nimic nu mai rămăsese, în afară de padocul solid construit. În cea mai apropiată zonă, acolo unde fuseseră corturile, era priponit un frumos cal negru Cuvertura de pe șa purta însemnul regal arab Descălecînd la mică distanță, Fara legă mînza de țarc și porni spre grădina în paragină. Pe o bancă rustică, dărăpănată de intemperii, pe care stătuse adesea alături de mama ei în timpul dureroaselor zile ale bolii ei, ședea regele Zendi care o privea zîmbind pe cînd se apropia. Fata se opri o clipă, se îndreptă încet spre bancă și se așeză lîngă el. Zendi îi luă mîna într-ale sale

– Te așteptam, copilă dragă, spuse el blînd

– Ce te făcea să crezi că aș veni? întrebă ea.

– Am presupus că te vei trezi devreme Ştiam că ai vrea să vorbeşti cu bătrînul Kedar, pentru că ceilalţi sînt atît de neprietenoşi. Ştiam că poţi conta pe Kedar. El nu ţi-a spus că mă găseşti aici?

Ea dădu din cap cu tristeţe.

– E bine, spuse Zendi; eu i-am cerut să nu-ţi spună. Dacă ştiai, poate că n-ai fi venit. Ştiu că aseară te-am supărat rău

Fara nu comentă, însă lacrimile începură să-i alunece pe obraji.

– Nu-mi este uşor să-ţi spun, continuă Zendi, ezitînd, dar trebuie să ştii. Viaţa mea în prezent este grea. Rennah este bolnavă; e bolnavă mintal. E obsedată de ideea că. . Se opri şi începu să traseze linii pe nisip cu vîrful cravaşei, apoi o privi drept în faţă. Nu bănuieşti ce vreau să spun?

– Mă tem că nu, sire, murmură Fara.

– Atunci trebuie să o iau de la început. Ai auzit vreodată că mama ta şi cu mine eram foarte îndrăgostiţi unul de altul cînd i s-a impus căsătoria aceea ca pe o îndatorire patriotică?

– Ştiam că eraţi prieteni apropiaţi, recunoscu Fara.

– Doar atît? După ce iubita ta mamă a fost dusă în sclavie, eu a trebuit să mă căsătoresc. Rennah părea mulţumită că luase, după părerea ei, locul lui Arnon în inima mea. După întoarcerea mamei tale în Arabia, regina a început să se neliniştească A încercat din răsputeri să fie amabilă cu Arnon, cred eu, dar suspiciunea ei sporea.. Probabil că eu eram de vină

Nefericitul rege făcu o pauză atît de lungă, încît Fara crezu că ar trebui să găsească ceva de spus.

– Da, continuă el aproape în şoaptă, ca pentru sine. Singur că eu eram de vină. Mama ta fusese folosită în mod barbar. Ea s-a întors acasă în împrejurări umilitoare, iar eu încercam să-i arăt prietenie. Apoi, dîndu-mi seama că atitudinea mea ar putea fi greşit interpretată, a trebuit să-mi calc pe inimă şi să fac eforturi pentru a domoli gelozia lui Rennah. Am făcut-o atît de bine, încît regina a început să manifeste interes faţă de Arnon Merită toată preţuirea mea pentru asta.

Era o poveste lungă şi Zendi insistă să i-o spună în amănunţime. Fara îl asculta gînditoare, cu inima sîngerînd pentru el.

– Desigur, spunea el, Rennah i-a satisfăcut întotdeauna capriciile fiului nostru şi indulgenţa excesivă cu care îl trata l-a făcut arogant şi încăpăţînat. Speram ca o dată cu vîrsta comportamentul lui să se amelioreze. Orice prinţ moştenitor este de compătimit, Fara. Nimeni nu îndrăzneşte să-i spună cum trebuie să se poarte cu cei din jur. Nici un alt băiat nu are curajul să-l plesnească pentru neobrăzarea lui. Deran n-a ştiut niciodată ce e disciplina.. Cînd mama ta a murit, continuă Zendi, şi tu ai dispărut, am fost foarte mîhnit, dar am încercat să nu arăt cît de profundă era durerea mea; Rennah simţea însă. Nu mai aveam chef de nimic, eram mereu posac; doream să fiu singur. Rennah şi-a găsit alinare în tovărăşia lui Deran. Orice făcea sau spunea Deran era bine. Ea îl făcea să creadă că e spiritual şi făcea haz de orice prostie debitată de el. Băiatul îmi insulta consilierii, mă ridiculiza în prezenţa slugilor. Doar divorţul de Rennah şi dezmoştenirea lui Deran m-ar fi putut scuti de acest trai insuportabil

Zendi o apucă din nou pe Fara de mînă

– Şi acum, copila mea, ştii de ce ei fost tratată atît de ruşinos aseară, la propria ta masă.

– Mă bucur că ai vrut să-mi povesteşti toate astea, spuse Fara. Mă simt mult mai uşurată să ştiu că îmi eşti prieten. Ar fi necinstit din partea mea să mai rămîn aici şi să mai contribui la dureroasa ta povară O voi lua pe Ione şi .. vom pleca. Ea se va bucura să se întoarcă în patria ei. Şi întrucît eu n-am o patrie, mă gîndesc că aş prefera să trăiesc în Grecia. Aş putea căpăta aprobarea ta?

– Şi cu Voldi ce faci?

– Voldi ştie că nu mă pot căsători cu el

– Dar cred că-l iubeşti!

– Nespus! Mult prea mult ca să risc să-i ruinez viaţa

– Amîndoi veţi fi nefericiţi cît veţi trăi!

– Dar n-aş putea trăi fericită în Arabia, iar Voldi nu va fi fericit nicăieri în altă parte. Amîndoi sîntem sorţiţi unei vieţi nefericite, fiecare cu nefericirea lui.

– Bine, văd că ai făcut o alegere greşită! De cîte mii de ori n-aş fi vrut ca mama ta şi cu mine să fi avut curajul să fugim. Nu ştiu unde ne-am fi dus, dar orice suferinţă ar fi fost de preferat faţă de ceea ce am îndurat. Deodată, Zendi îşi dădu seama că, fără să vrea, zugrăvise un tablou din care Fara lipsea şi bîigui o scuză care nu mai era însă de prea mare folos.

– Nu te mai gîndi la mine, spuse Fara cu un zîmbet amarnic Eu nu am socotit niciodată că e tocmai vesel să trăiesc.

Regele Zendi privi acum spre potecă, părînd că ceva îi atrăsese atenţia. Se ridică şi urmări cu o vizibilă satisfacţie apropierea unei caravane de cămile Fara se ridică şi ea, rămînînd alături de el. Zendi o luă de braţ.

– Corturile şi mobilierul tău, spuse el Toate lucrurile vor fi puse la loc azi, aşa cum le-ai lăsat. Curînd vor sosi şi slugile tale.

– Oh, dar nu trebuia! Eu nu mai pot sta aici, protestă Fara

Atunci Zendi îi explică cum că el se gîndise deja că nu va vrea să rămînă. Cînd se aflase vestea asasinării tatălui ei, el a bănuit că ea va dori să se întoarcă pentru iubita ei Ione şi să se stabilească în altă ţară; poate în Grecia, pentru că manifestase adesea admiraţie pentru istoria acestei ţări. În vederea acestei posibile alternative, el transformase toate bunurile ei în aur şi bani.

– Turmele tale de oi şi vite au fost trimise la Damasc, spuse el, iar caravana se va întoarce curînd cu beneficiile obţinute din aceste bunuri. Socotesc că vor fi îndestulătoare ca tu să trăieşti oriunde ai să vrei să te stabileşti.

Pe tot parcursul dimineţii, regele urmări mîinile îndemînatice ale oamenilor care instalau corturile Farei pe vechile locuri Foştii servitori sosiră şi ei şi se apucară de obişnuitele îndeletniciri. Ione îi dirija cu o bucurie frenetică. Prînzul se servi în grădină, iar Voldi sosi la timp. Regele se scuză că nu

mai poate rămîne pentru că Deran căzuse bolnav la pat; spunea că ar fi o puternică răceală însoțită de febră Regina era foarte îngrijorată pentru el

În cursul următoarelor trei zile, servitorii făcuseră naveta între tabăra regelui și așezarea Farei, aducînd lucruri de menaj uitate prin magazii. Tot ei aduseră și vestea tulburătoare a îmbolnăvirii prințului. Febra lui crescuse alarmant și delira mai tot timpul. În cea de-a patra dimineață a bolii, Voldi veni călare să-i spună Farei că febra scăzuse, dar Deran era incapabil să-și miște picioarele. Regina, spunea el, e nebună de durere și îi face de două parale pe doctori, care nu sînt în stare să propună leacuri.

Pentru boala lui Deran însă nu exista nici un leac El căzuse victima unei groaznice epidemii care făcuse atîtea ravagii în vara aceea. În decurs de o săptămînă, toată Arabia aflase că prințul moștenitor era paralizat pe veci, fără nici o speranță de vindecare.

Lamentările reginei erau atît de jalnice încît pînă și Deran era dezgustat de starea ei emoțională și se văicărea că și așa are destul de îndurat fără să-l mai tortureze cu ur'etele ei și că ar face bine să înceteze și să-l lase să moară liniștit. Nimic nu o mai putea consola pe Rennah. Avînd mereu nevoie de cineva pe care să-și verse focul, în disperarea ei începu să-l batjocorească pe bătrînul vraci derutat, urla isteric la servitori și-i făcea o viață insuportabilă lui Zendi.

Pentru a evada din acest infern, Zendi călărea ore în șir, parcurgînd multe lege, pe o vreme din ce în ce mai aspră, datorită vîntului rece de toamnă ce începuse să șuiere pe cărările munților.

Într-o dimineață, el îi aduse Farei averea – șase pungi cu aur îndesate în doi saci de șa burdușiți Înmînă băieților de la grajduri prețioasa încărcătură, fără să descalece.

După-amiază tîrziu, se întoarse acasă ud pînă la piele, cu

dinții clănțănind și obrajii îmbujorați de febră. Slujitorii îl ajutară să descalece, întrebîndu-l ce se întîmplase. Era prea răguşit însă ca să se mai poată face auzit. Îl băgară în pat cu cărămizi fierbinți la picioare și îi aplicară leacurile obișnuite împotriva expunerilor prea îndelungate la frig Consilierii fură convocați îndată. Vraciul casei făcu tot ce știa. Orele nopții se scurseră, iar dimineață, în zori, Zendi își dădu duhul

Trecuseră două săptămîni de la moartea regelui. Căzuse multă zăpadă și mai timpuriu ca de obicei, dar pe la amiază soarele strălucea puternic, topind repede troienile Bucuroși, bătrînii preziceau o iarnă bună, urmată de o vară cu păşuni bogate și deci prosperitate. Era tocmai bine, mai cu seamă acum, cînd rămăseseră fără conducător. Cînd iarba este săracă, încăierările tribale se țin lanț și țara are nevoie de o mînă forte. După scurgerea celor treizeci de zile de doliu tradițional, Consiliul trebuia să se întrunească și să dezbată desemnarea unui nou rege. Toată lumea înțelesese că Deran era incapabil să urmeze la tron, fapt pe care oamenii înțelepți îl deplîngeau discret, atît prin atitudine, cît și în discuții, dar cu care se împăcaseră pînă la urmă.

După-amiază, pe la asfințit, Ione apăru în odaia de dormit a Farei și-i spuse că un om mai vîrstnic, pe care ea nu-l văzuse niciodată,-dorea să-i vorbească.

– Un uriaș, spunea ea Foarte înalt și obosit, dar și foarte ud Cred că e cineva important, adăugă ea. L-am scos din zăpadă

Fara o urmă îndată. Ea îl privi mută de surpriză pe vizitatorul care aștepta istovit în fața cortului, apoi își reveni și i se aruncă în brațe.

– Petros! strigă ea. E posibil? Tu ești cu adevărat?

– M-am schimbat atît de mult?

Fata îl conduse lîngă foc și amîndouă începură să tragă de pe el tunica plină de zăpadă. Petru se așeză ostenit și Ione îngenunche să-i dezlege curelele încălțămintei, și ea udă.

– Părul tău! exclamă Fara. Barba ta! Pînă şi vocea ţi-e diferită, Petre! Mă tem că ai suferit mult. Dar... dar, orice ţi s-a întîmplat, te-a făcut măreţ! Apoi glasul ei puţin asupru deveni dulce şi respectuos: Ti-a lăsat El în grijă această Împărăţie pămîntească?

Ione stătea în faţa lor, încremenită de uimire, vădit incapabilă să se hotărască dacă să asculte sau să plece Fara i se adresă atunci bărbatului în greceşte:

– Petros, aceasta este draga mea Ione despre care ţi-am vorbit de atîtea ori.. Şi, Ione, acesta este Marele Pescar pe care Iisus l-a numit Petros

– O stîncă! murmură Ione. Da, adăugă ea încet. Da, aşa e! O stîncă! Da, e adevărat! Instinctiv, îngenunche la picioarele lui. Apucînd-o cu amîndouă mîinile, Petru o ridică cu blîndeţe.

– Eu nu sînt vrednic de închinăciune, spuse el în propria ei limbă. Sînt doar un om care cu umilinţă a umblat alături de un Rege. Îţi dau binecuvîntarea Lui.

Ione plecă să supravegheze pregătirea cinei. După ce mîncară, Petru şi Fara se aşezară lîngă foc, vorbind pe îndelete şi cu înflăcărare pînă noaptea tîrziu. Fara asculta perplexă cînd Petru îi dezvălui natura misiunii sale în Arabia O putere stranie îi fusese conferită, spunea el Sfîntul Duh îl împuternicise să înfăptuiască vindecări miraculoase Îi făcuse pe ologi să umble!

Inima Farei începu să-i bată cu putere în piept, intuia că el îşi propunea un experiment extraordinar Va încerca să-l vindece pe Deran!

– Nu am primit ordin direct, spunea Petru, dar ştiu că aceasta ar fi pe placul Domnului şi va face să progreseze Împărăţia Stăpînului de pace şi bunăvoinţă între oameni dacă un act de bunătate ar putea vindeca străvechea vrăjmăşie dintre arabi şi evrei. Poate că este de datoria mea, cu ajutorul Domnului, să înfăptuiesc acest lucru.

Fara nu făcu nici un comentariu şi nici nu ridică ochii spre el După un moment de aşteptare, Petru continuă:

– Oare nu se va înmuia inima Arabiei dacă un evreu va mijloci vindecarea moştenitorului lor la tron?

– Nu ştiu, murmură Fara. Apoi, cînd ochii iscoditori ai lui Petru păreau că aşteaptă o explicaţie asupra îndoielii sale, adăugă: Există de veacuri o înverşunată duşmănie.

Nu se putea hotărî să-i spună că pentru Arabia n-ar fi un mare avantaj dacă l-ar pune pe Deran pe picioare. Dar cine era Fara ca să descurajeze vindecarea unui paralitic? Şi cum ar îndrăzni ea să opună judecata ei celei a omului pe care Dumnezeu îl investise cu o putere supraomenească?

– Crezi că regina îmi va permite să-l văd pe prinţ? întrebă Petru.

– Nu ştiu, răspunse ea. Regina este copleşită de recenta nenorocire care s-a abătut asupra ei. Nu se poate şti cum va reacţiona.

– Vrei să vii cu mine mîine, insistă Petru, şi să-i explici pentru ce am venit?

– Regina Rennah nu are sentimente prieteneşti faţă de mine, spuse Fara.

– Voldi al tău este consilier. Poate îl rogi pe el să mă introducă.

– Nu! Nu! Nu-i pot cere lui Voldi să facă asta!

Urmă un lung moment de tăcere încordată. Petru se aşeză; îşi muşca buzele şi privea descumpănit. Într-un tîrziun, el vorbi aproape cu asprime:

– Ceva îmi spune că tu nu vrei ca prinţul să fie vindecat. E adevărat?

Nu mai era cazul să se ascundă şi Fara se gîndi că trebuie să-i dea o explicaţie.

– Arabii nu-l iubesc pe prinţul Deran, Petre, spuse ea hotărîtă. Încă din copilărie îl detestau pentru egoismul şi aroganţa lui. Ei vor, şi merită, un alt soi de rege.

– Dar dacă, printr-o minune, prinţul s-ar vindeca, crezi că şi-ar schimba felul de a fi, devenind astfel acceptabil? argumentă Petru.

– Eu n-am căderea să mă pronunț, răspunse Fara.

– Îți mai aminteşti ce s-a întîmplat cu bătrînul Zaheu? Cum ura oamenilor s-a schimbat în loialitate şi afecțiune cînd Iisus l-a reabilitat?

Fara dădu din cap fără să ridice privirea

– Voi merge cu tine mîine dimineață, Petre, spuse ea

– Un evreu, spui? rînji Rennah. Prințul n-o să vrea să-l vadă! Se ridică indignată. Cum vă place vouă, iudeilor, să vă bateți joc de amărăciunea noastră!

Fara nu întîmpinase dificultăți pentru a obține o întrevedere cu regina, care era curioasă să afle ce o îndemnase pe fată să-i facă o vizită. Cînd Fara fusese introdusă, regina era întinsă pe o canapea, o privi direct, fără să-i adreseze vreun cuvînt. Nici Fara nu pierdu timpul cu formule ipocrite de politețe. Spuse pe scurt motivul care o adusese Un prieten de-al ei, un bărbat care poseda o putere divină de vindecare, a venit de la mari depărtări ca să-l vadă pe prinț. Omul aşteapta afară. El speră să-l poată ajuta pe prinț, aşa cum făcuse şi cu alții. Nu vrea bani!

– Şi cum l-ai cunoscut pe acest. . pe acest Dumnezeu?

– În Galileea, Maiestate. Este iudeu

Rennah se ridică spumegînd de mînie Cu o furie crescîndă, îşi exprimă părerea față de neruşinarea Farei, arătînd cu mîna tremurîndă spre uşă.

– Există o legendă printre sirieni, spuse Fara, netulburată de furia reginei, despre renumitul lor rege-războinic, Naaman, care se îmbolnăvise de lepră. Aflînd despre un profet dăruit cu puterea de a vindeca bolile, Naaman, neîncrezător, a trimis după evreu, să vină să-l trateze; i s-a spus să se scalde în rîul Iordan. Aceasta era o umilință de neconceput pentru prea onorabilul sirian care s-a întors acasă furios peste măsură Dar lepra este o boală fără nici o speranță de vindecare, aşa că el s-a întors şi s-a scăldat în Iordan . şi s-a vindecat

– Prostii! țipă Rennah. Ieși afară! Și tu și evreul tău sfînt! Plecați! V-am spus: plecați!

Fara se înclină și se îndreptă spre ușă Rennah se ridică brusc în picioare, se repezi în urma ei și o apucă de braț.

– Nu! murmură ea răgușit. Nu pleca! Vă interzic să plecați! Izbucni apoi în plîns. Adu-l înăuntru! Spunînd acestea, nefericita femeie alergă spre odaia prințului și intră. Prin ușă răzbătea glasul mieros al reginei, urmat de urletele batjocoritoare ale lui Deran. Dintr-un salt, Fara ajunse în prag și-i făcu semn lui Petru să o urmeze în camera prințului. Regina era nervoasă, dar le permise să intre.

– Deran, spuse ea, dregîndu-și glasul, se află aici tămăduitorul iudeu care a venit atîta cale din țara lui ca să te ajute

Petru se apropie de pat.

– Și de cînd, izbucni Deran, Arabia primește favoruri din partea iudeilor!?

– Fiule, eu nu sînt aici ca iudeu – glasul calm și vibrant al lui Petru părea să alunge treptat furia din ochii prințului – și nici n-am venit, continuă el liniștit, să ajut un arab. Noi sîntem doi oameni, amîndoi copiii lui Dumnezeu. Să uităm acum cărei națiii îi aparținem și să ne comportăm ca frații unul cu celălalt. Întinse mîna spre mîna lui Deran. Instinctiv, prințul se feri și și-o retrase; apoi, ezitînd, i-o întinse.

Rennah se apropie și ea de pat Plîngea încă cu suspine, dar făcea eforturi să se stăpînească.

– Deran, te afli într-o grea suferință, continuă Petru Boala aceasta nu are leac pe pămînt. Dacă vrei să-ți redobîndești sănătatea și forțele, remediul trebuie să vină din partea Tatălui nostru. Mie nu-mi stă în puteri acest lucru Dacă este voința Domnului ca tu să te însănătoșești și să cîrmuiești țara ta, eu nu știu. Poate că tu trebuie să hotărăști.

– Ce vrei să facă el? izbucni Rennah.

– Un rege trebuie să vrea și să merite respectul poporului său, declară Petru, ignorînd întrebarea reginei. Îi caută privirea

prințului. Ca prinț, ai fost vanitos și încăpățînat Stăpînul meu spunea că acela care dorește să devină mare printre ai săi trebuie să fie slujitorul lor, iar cine dorește să devină cel mai mare dintre toți, acesta să fie slujitorul tuturor Tu, Deran, n-ai slujit pe nimeni, ci doar pe tine însuți.

– Nu se cuvine să vorbești astfel unui prinț, îl întrerupse Rennah.

Deran făcu un gest enervat în direcția ei.

– Contină! murmură el

– Atunci, dacă vindecarea ta va fi pe placul lui Dumnezeu, continuă Petru, acest lucru va fi un miracol și dacă vei dobîndi devotamentul și ascultarea poporului tău, și aceasta va fi o minune. Vrei tu să accepți aceste două beneficii? Dacă este voința Domnului, le poți avea pe amîndouă – sau nici una. Promiți că în cazul în care îți recapeți forțele îți vei sluji țara cu credință?

Deran părea liniștit și clătina grav din cap

– Ia bine seama, îl preveni Petru, că dacă în viitor îți vei uita jurămîntul și-ți vei relua purtarea ta necuviincioasă, o nenorocire și mai mare se va abate asupra ta.

Prințul încuviință cu un aer solemn, dînd din cap De îndată, Petru îi făcu să tresară, întinzîndu-și mîinile Apucîndu-l pe Deran de brațe, îl ridică din pat și, cu o voce poruncitoare, strigă:

– În numele Domnului, ridică-te în picioare și umblă!

O tăcere profundă, ca de mormînt, se așternu în încăpere în momentul următor. Încet, neîncrezător și șovăielnic, Deran puse picioarele pe podea și se ridică. Rennah îl cuprinse în brațe, hohotind. Fara avea și ea ochii înlăcrimați. Prințul o dădu pe regină la o parte și începu să umble încet prin cameră. Petru se prăbuși cu toată greutatea sa pe un scaun. Avea fața palidă și broboane de sudoare îi apăruseră pe frunte Fara veni iute lîngă el și îi puse o mînă pe umăr Cu lacrimi de bucurie, Rennah căzu în genunchi în fața lui și strigă:

– Te vom răsplăti! Îți dăm orice ceri! Ce vrei?

– O cană cu apă, te rog, murmură Petru răguşit.

În momentele care au urmat nu s-a prea vorbit. Deran păşea prin odaie cu fața radiind de fericire. Rennah alergă să-i aducă hainele şi cizmele Ei erau prea absorbiți de norocul ce dăduse peste ei ca să observe că Petru şi Fara se şi strecuraseră, liniştiți, afară

Privirile uimite ale slujnicelor, cînd serviră gustarea, îl supărară într-atît pe prinț încît mormăi înfuriat:

– S-ar crede că ați văzut o fantomă!

– Te rog, nu te purta aşa cu ele, fiule, îl rugă Rennah. Nu e chiar puțin lucru că poți umbla din nou.

– Cu timpul m-aş fi vindecat singur, spuse Deran nepăsător Mă simțeam mai bine, dar mi-a lipsit curajul; asta a fost tot! Bătrînul iudeu m-a forțat, iar eu am văzut că pot umbla. Nimic altceva.

– Chiar şi aşa Dacă aş fi în locul tău, nu aş avea nimic împotrivă dacă oamenii s-ar arăta surprinşi să mă vadă din nou în picioare, în mustră Rennah

– De ce mi-ar păsa de ce cred ei! se răți Deran

După ce mîncă, prințul se dichisi şi se duse țanțoş spre padocuri pentru a fi salutat de îngrijitorii de la grajduri, stupefiați şi cu gurile căscate de uimire.

– Sire! Este uluitor! exclamă Kedar, întîmpinîndu-l cu paşii tîrşîiți.

– Pune şaua pe iapa murgă! ordonă Deran. Rennah alergă după el, urmărindu-l îngrijorată cu privirea. Deran se azvîrli în şa şi porni în galop Apoi regina se întoarse păşind încet, cu capul plecat şi umeri aduşi.

Ajunsă în odaia ei, femeia stătu mult timp neclintită, cu bărbia sprijinită în pumnii încleştați. Deran nu avea de gînd să-şi țină promisiunea făcută tămăduitorului iudeu Nu era în firea lui Deran să se schimbe. Cereau prea mult de la el. Era un tînăr prinț plin de viață şi mîndru Era sortit să cîrmuiască

peste poporul său Orice semn de simpatie şi prietenie din partea lui ar fi fost luat drept slăbiciune. Arabilor le trebuia o mînă forte care să-i conducă; nu o mînă moale, ci un pumn puternic!

Da, dar misteriosul iudeu nu trebuia nesocotit În cîteva ore el va afla că Deran îi ignorase avertismentul şi atunci ce se va întîmpla? Dacă acest făcător-de-minuni avea puterea să-l pună pe Deran pe picioare, tot aşa de bine îl putea pune din nou la pat! Declarase solemn că dacă prinţul nu-şi va respecta angajamentul, o nenorocire şi mai cumplită se va abate asupra lui Pentru numele lui Dumnezeu, ce-ar putea fi mai rău?

Gîndurile i se învălmăşeau. Trebuia făcut ceva imediat, altfel, puternicul iudeu putea arunca un blestem pe capul lui Deran! Trebuie să plece din ţară! Acum!

Se îndreptă hotărîtă spre pupitrul ei, scoase un sul de pergament şi scrise o notă cu litere lăbărţate „Fara, deşi prinţul apreciază amabilitatea profetului tău iudeu, sîntem conştienţi, ca şi tine – fără îndoială – de amarnica vrăjmăşie dintre iudei şi arabi Oamenii vorbesc deja că prinţul nostru nu trebuia să apeleze la un iudeu pentru a-l tămădui Pentru protecţia şi siguranţa bătrînului profet – deoarece Deran nu vrea să i se întîmple nimic – este foarte important ca el să părăsească Arabia de îndată! Îţi trimit o pungă cu bani. Dă-i-o omului şi spune-i să plece! Poate n-ar fi rău dacă l-ai însoţi. Nu puteţi fi în siguranţă aici cînd se va afla că ai adus un iudeu în Arabia“

În mai puţin de două ore de la întoarcerea lui Petru şi a Farei în casa ei, sosi scrisoarea cu punga cu monezi din aur trimisă de Rennah. La scurt timp după aceea veni şi Voldi, care-şi făcu intrarea cu o faţă gravă. El se oprise la tabăra regală şi Kedar îi povestise totul. Toţi trei priviră cu atenţie scrisoarea. Petru nu spuse decît atît: „Cu Dumnezeu nu se glumeşte!“

– Bineînțeles, comentă Voldi, că Regina a pus la cale toate astea. Oricum, sfatul ei trebuie urmat. Petru este în pericol nu pentru că este iudeu, ci pentru că l-a vindecat în mod miraculos pe prinț după ce Arabia se împăcase cu ideea că nu va mai putea urca pe tron

– Ai dreptate, Voldi, încuviință Fara Voi pleca și eu cu el. Este imposibil să mai rămîn aici.

Și astfel se hotărî ca Petru și Fara să pornească a doua zi spre Gaza și de aici să se îmbarce pe o corabie. Acum era în toi sezonul transporturilor navale de grîne spre Roma și, cu puțin noroc, se puteau îmbarca fără mare întîrziere pe un vas care făcea escală la Pireu, portul Atenei. Într-o clipă, Voldi se hotărî să plece și el.

Toată noaptea se făcură pregătirile necesare pentru a pleca dimineața, în zori. Voldi se duse la tabăra regală spre a-l informa pe Kedar asupra intențiilor lui; acesta își asumă îndată organizarea caravanei care avea să transporte în port bunurile Farei și ale lui Ione. Asigurîndu-l că regina ordonase să plece îndată, Kedar se simți mai sigur și îi oferi tot sprijinul.

În lumina cenușie ce vestea ivirea zorilor, caravana porni pe drumul care cobora în Valea Aisne. În decurs de două ore, zăpada dispăru în urma lor, iar bărbații se văzură obligați să-și scoată hainele de piele. Petru prefera să meargă pe jos și singur, cu capul plecat într-o atitudine de profundă meditație Socotea că greșise. El dorise să facă bine unui dușman, însă bunele lui intenții au adîncit și mai mult prăpastia, au aținat focul mocnit al vrăjmășiei.

Știrea uluitoare, dar neplăcută despre miraculoasa vindecare a prințului Deran făcu înconjurul țării, apoi trecu iute granițele. Consilierii se întruniră de grabă la tabăra venerabilului Dumah, dar nu ajunseră la nici o soluție. Doar o singură părere întruni unanimitatea: evreii trebuiau să-și vadă de treburile lor.

Dar dacă consilierii nu aveau nici un plan menit să redre-

seze întrucîtva tragica situație, „Fiii lui Ismael" se gîndeau că ar putea contribui ei cu ceva. Din această organizație exclusivă și secretă făceau parte fiii și nepoții adulți ai principalilor șefi de trib care însoțeau caravanele din Arabia spre orașele portuare. Aceste lungi și primejdioase călătorii, cu turme și cirezi, piei și lînă, pînă în îndepărtatele orașe Damasc, Cezareea și Gaza, amenințate de bande de tîlhari bine înarmați, aveau nevoie de protecția unor oameni la fel de dîrji și neînfricați. Era o onoare să fii ales pentru temerara întreprindere, iar tinerii care și-o asumau dădeau dovadă de o mare vitejie.

Acum, că venea iarna, majoritatea caravanelor se întorceau din expediții, iar „Fiii lui Ismael" dispuneau de oarecare timp liber. La două zile după vindecarea prințului, din tabără în tabără se duse vestea că în cortul lui Jeșri, căpetenia lor, este convocată o întîlnire secretă pentru noaptea următoare. După o oră de discuții, în prezența lor Jeșri îndesă într-o tolbă treizeci de săgeți, întocmai numărul bărbaților prezenți. Toate săgețile, în afară de una, erau făcute pentru exercițiile de tras la țintă. Această unică săgeată era prevăzută cu un vîrf lung și foarte ascuțit din oțel.

Jeșri părăsi cortul și încălecă. După o jumătate de milă, în susul potecii, el se opri lîngă trunchiul unui stejar falnic; fără să descalece, bătu un cui la înălțimea umărului, unde agață tolba cu săgeți, după care se întoarse în tabără. La intervale de cîte cinci minute, unul cîte unul, tinerii încălecau tăcuți și plecau spre casă. Ajungînd în dreptul tolbei, fiecare se oprea și scotea o săgeată.

Tîrziu în după-amiaza zilei următoare, iapa murgă a prințului se întorcea la padocuri fără călăreț.

„Antonia" urma să ridice ancora pînă într-o oră Bătrînul căpitan cu părul cărunt, Polemus, era bucuros să anunțe plăcuta veste pasagerilor, deoarece ei se aflau la bord de o săptămînă și nu mai aveau astîmpăr.

Voldi cugetase pe îndelete și îndelung la dilema sa,

ajungînd la concluzia că alesese calea cea bună În calitate de consilier, ştia ca va fi într-un permanent dezacord cu Deran şi că un conflict constant între consilier şi rege nu ar aduce nici un serviciu Arabiei În afară de aceasta, o dată ce el şi Fara se vor afla într-o ţară străină, bizuindu-se tot mai mult unul pe celălalt poate o va convinge să se căsătorească cu el Întîmpină deci călătoria şi noile lor aventuri cu un interes sporit şi cu un sentiment de uşurare

Pe cînd marinarii făceau pregătirile pentru a ieşi în larg, Fara stătea alături de el, sprijinită de balustradă. Îşi strecură un braţ sub cel al lui Voldi, care o simţi tremurînd de emoţie.

– Acum nu va mai dura mult, şopti ea

Dar Voldi nu o auzi. Urmărea atent doi călăreţi care alergau pe chei Îi recunoscu pe Musef şi Raboth Caii lor erau uzi leoarcă O părăsi pe Fara brusc şi se repezi spre pasarela corăbiei în timp ce prietenii lui descălecau. Îi privi cu strîngere de inimă. Ce se întîmplase oare ca să vină pînă aici? Cei doi luară poziţie de drepţi, salutîndu-l regulamentar.

– S-a întîmplat ceva neaşteptat, sire! murmură Musef N-am mai putut întîrzia nici un minut

Voldi zîmbi la apelativul „sire" şi se întrebă ce voia să însemne. Nu era momentul pentru glume.

– Deran a murit, spuse Raboth, aproape în şoaptă

– A murit! repetă Voldi cu un ecou. Cum?

– A fost găsit pe o potecă în munţi, cu o săgeată în spate, spuse Musef.

– Şi presupun că aţi venit să-mi cereţi să mă întorc, spuse Voldi. Dar acum nu mai pot! Mi-am făcut alte planuri!

– Dar Consiliul regal insistă să vă întoarceţi imediat, sire! strădui Raboth cu voce şovăielnică.

– Şi de ce este atît de urgentă prezenţa mea în Arabia? întrebă Voldi Şi de ce, pentru numele lui Dumnezeu, îmi spuneţi „sire"?

– Pentru că, spuse Musef, tu eşti regele Arabiei!

CAPITOLUL XXIX

Petru nu stătuse prea incomod aici În primul rînd, celula era uscată – o schimbare binevenită după eterna umezeală din Catacombe Poate cînd va veni iarna – acum era august temnița va fi și ea umedă, dar Petru nu se aștepta să mai fie aici la venirea iernii, așa încît nu trebuia să se mai frămînte pentru asta.

Pe patul îngust erau două pături pe care i le adusese Glaucus, temnicerul Se mai afla aici și un scaun din lemn În tot timpul zilei, o mică fișie de soare pătrundea printr-o crăpătură din apropierea plafonului, nu destul de luminoasă ca să poată citi, dar oricum mai bună decît în Catacombe, unde lumina soarelui lipsea cu desăvîrșire

E drept că era plictisitor să stea toată ziua fără să facă nimic, iar nopțile erau încă și mai apăsătoare, pentru că, în lipsa exercițiului fizic care să-l obosească, lui nu-i trebuia mult somn. Într-adevăr, nopțile lungi erau cele care făceau ca viața de închisoare să fie greu de îndurat. În orele de veghe în întuneric, încerca să-și revadă greșelile. Retrăia fiecare detaliu dureros al disputei sale cu Ionică, în ziua aceea pe „Abigail" Nu avea rost să-și spună că fusese iertat pentru felul în care se purtase cu el, trebuia să revadă totul, noapte de noapte Cînd amintirea dureroasă a dezicerii de prietenia cu Iisus amenința să-i năpădească gîndurile, se ridica și se străduia să o alunge printr-o voință acerbă, și uneori reușea, dar nu întotdeauna

Alteori, în cursul zilei, o santinelă se oprea pentru scurt timp la uşa lui zăbrelită, întrebîndu-l de sănătate, iar Petru răspundea că e bine şi-i mulţumea. Dimineaţa, un sclav îi aducea de mîncare şi o ulcică cu apă; seara repeta acelaşi lucru, dar nu zăbovea să vorbească. Probabil nu era permis să discuţi cu întemniţaţii. De două ori în cursul ultimelor două luni de încarcerare, Glaucus însuşi venise să stea de vorbă cu el. Cu aceste ocazii, Petru şedea pe culcuşul său, iar Glaucus îşi trăgea scaunul mai aproape de el. Discuţia cu Glaucus era anevoioasă pentru că el vorbea o variantă ciudată a limbii populare. Printr-un efort de imaginaţie, Petru deduse vă fiorosul temnicer era veteran de război. Odată înţelesese că Glaucus îl întreabă de ce aceşti nerozi de creştini îşi sacrifică vieţile, iar el încercă să-i explice; dar Glaucus nu înţelegea. Dădea din cap, căsca şi pleca.

De cîteva zile, Petru aştepta vizita lui Mencius, care se străduia să-i comute pedeapsa. Tare se mai temuse de această intervenţie pe care Mencius o făceau în interesul lui. A manifesta grijă pentru soarta oricărui creştin, mai cu seamă pentru cunoscutul conducător al mişcării, era riscant chiar şi pentru un proconsul influent. Nu era prea important pentru Petru dacă el însuşi trăia sau murea, dar n-ar fi vrut să-l vadă pe Mencius pedepsit, ceea ce se putea lesne întîmpla. Pentru că tînărul Caligula era ferm hotărît să suprime această grupare de nestăpînit, căreia părea să-i priască prigoana.

Pe cînd stătea singur în celulă, zi după zi, Petru îşi petrecea orele retrăindu-şi viaţa ultimilor ani. În cursul primelor zile de temniţă, amintirile lui zburau de la o întîmplare la alta. În decurs de două ore revedea episoadele semnificative din ultimii patru ani. În ziua următoare făcea acelaşi lucru Se gîndise să-şi alcătuiască un plan mai chibzuit. Va dedica o jumătate de zi unui singur eveniment.

Într-una din dimineţi, după ce va mînca, se va proiecta în Gaza.. După o întîrziere obositoare, „Antonia" făcea ultimele

pregătiri de plecare Petru se văzu stînd pe punte, proptit de balustradă, urmărind încărcarea ultimelor baloturi. Nu prea departe de el se aflau Voldi şi Fara. Ce pereche frumoasă şi potrivită alcătuiau!? Voldi luase o hotărîre înţeleaptă de a părăsi Arabia El şi Fara erau făcuţi unul pentru altul.

Deodată, pe chei îşi făcuseră apariţia doi călăreţi. Voldi alergă în întîmpinarea lor să-i salute. Cei trei prieteni avuseseră o scurtă discuţie, apoi Voldi se întoarse încet, urmat de călăreţii care îi explicară Farei de ce Voldi nu putea părăsi ţara. Camarazii lui din consiliu tocmai îl numiseră rege al Arabiei. Voldi o cuprinse pe Fara în braţe, o sărută tandru în faţa tuturor şi îi şopti ceva la ureche, ea încuviinţă din cap. Cîteva momente mai tîrziu, el îşi urma prietenii pe chei. Acolo îl aştepta calul ce-i fusese adus de căpăstru. Fara dispăruse, probabil în cabina ei. Căpitanul Polemus dăduse un ordin şi pînza marelui catarg începu să se desfăşoare. „Antonia" se depărta de chei.

O dimineaţă întreagă i-a luat lui Petru să-şi amintească fiecare detaliu al acelei scene. După-amiază, hotărî să revadă călătoria şi lungile discuţii cu căpitanul Polemus şi cu Fara, care se străduia să fie veselă, dar privind ochii ei trişti, inima i se strînse de durere.

Petru nu făcuse un secret în legătură cu devotamentul său faţă de Stăpîn şi credinţa nestrămutată în victoria timpurie a Împărăţiei. Încercatul bătrîn Polemus ascultase cu respect, dar clătina din capul său încărunţit. Era un vis frumos, recunoştea el. Ar fi o zi fericită pentru omenire cînd toţi se vor avea ca fraţii, dar Polemus nu se aştepta să trăiască atît de mult.

– Mai bine ia seama cu cine vorbeşti toate astea, îl preveni el. Cu mine eşti în siguranţă, desigur Aş vrea să-mi vorbeşti despre acest Iisus. Trebuie să fi fost un om mare. Dar ideea asta a unei noi Împărăţii.. ar fi mai bine s-o păstrezi pentru tine. . Cert este că la Atena ai fi mai în siguranţă. Imperiului nu-i pasă ce se discută la Atena.

– Şi de ce se întîmplă asta? dori Petru să ştie.

– Oh, Atena e plină de bătrîni filosofi fanfaroni, care-şi irosesc timpul în parcul de la poalele colinei lui Marte şi vorbesc tot felul de prostii. Nu vreau să spun, se grăbi Polemus să adauge, că şi ceea ce crezi tu este o prostie, dar la Atena poţi să afirmi aproape orice îţi place şi nimeni să nu te ia în serios... Pariez că ai putea ţine un discurs în public şi să prezici că Imperiul se va prăbuşi mîine, şi nici chiar patrulele romane să nu te bage în seamă.

– Dar la Atena nu există o „Ecclesia creştină"? întrebă Petru.

– Ba cred că da, spuse Polemus tărăgănat. Aproape pretutindeni există cîte o organizaţie. Şi unele dintre ele trebuie să fie prudente, dar, firește, nu la Atena. Mă bucur că te duci acolo Dacă era vorba de Roma, te-aş fi sfătuit să stai deoparte Le-ai face mai mult rău sărmanilor oameni hăituiţi din Roma.

Petru nu aprecia prea mult sfaturile prieteneşti ale căpitanului de a evita primejdiile.

– Poate că acolo e nevoie de mine, Polemus, spuse el.

– N-ai rezista prea mult acolo! declară Polemus. Un om obişnuit, cu statură normală, cu coate-goale, un oarecare semănînd cu alte mii de oameni lipsiţi de importanţă, ar putea trece neobservat multă vreme Tu, însă, ai fi remarcat! Ascultă-mi sfatul şi stabileşte-te la Atena.

Aşa se face că Petru plecase la Roma Nici măcar nu coborîse în port la Pireu Fara şi Ione nu mai aveau nevoie de el. De fapt, poate le era mai bine fără el. Le-ar putea aduce necazuri Cu toate acestea, despărţirea fusese tristă.

– Dragă Petros, ai avut destule necazuri. Ai merita puţină odihnă, la adăpost de primejdii. Lasă-ne să avem grijă de tine, încercă Fara să-l convingă.

Petru ştia că această perspectivă e atrăgătoare. Bunul bătrîn Polemus, care auzise discuţia, îl sfătui:

– Ar fi bine să faci ce-ţi spune ea

Apoi „Antonia" îşi reluase lunga ei călătorie.

Într-o dimineaţă răcoroasă, deoarece acum era miez de iarnă, sosiseră în rada aglomerată a portului Ostia. După sumarele formalităţi de vămuire, porniseră pe rîu în sus Seara tîrziu au acostat la cheiul prin care se descărcau grînele în uriaşele hambare Petru se aşteptase să găsească străzile pustii, dar traficul vehiculelor grele şi mulţimea pietonilor făceau un vacarm de nedescris. Romanii ăştia nu dorm niciodată? se întrebă Petru.. Umblă năuc pe străzi toată noaptea tulburat de furnicarul de oameni. Dughenele cu aimente erau deschise. Negustorii ambulanţi îşi strigau mărfurile. Cerşetori-muzicanţi contribuiau din plin la vacarmul străzii Orbii se jeleau.

Deodată se trezi într-o zonă cu măreţe clădiri publice: Pretorium, forumuri, suprinzătorul Colosseum. În lumina cenuşie a dimineţii descoperise Via Appia, o cale largă ce ducea în afara oraşului. Polemus îi spusese cum să ajungă la Catacombe.. Îl tulbura mereu gîndul la primirea ce i se făcuse acolo. Era limit că aceşti oameni hăituiţi şi deznădăjduiţi auziseră de el şi de minunile pe care le făcuse în numele Stăpînului Se strînseseră în jurul lui şi îngenuncheaseră la picioarele lui, şi el se rugase toată noaptea ca ei toţi să capete credinţă, să vegheze şi să aştepte venirea Împărăţiei

Atunci a avut loc şi prima vizită a lui Mencius. Lui Petru îi plăcea să-şi amintească de ea. Într-o dimineaţă de toamnă tîrzie, Mencius sosi. El nu i-a spus cum descoperise ascunzătoarea lui Petru, dar iată-l la Catacombe – un proconsul roman! Înspăimîntaţi, fugarii se împrăştiaseră, dispărînd în întuneric. Petru nu se temea El ştia totul despre Mencius de la Voldi.

– Hai să ieşim afară, sugeră Mencius. O să-ţi facă bine să respiri puţin aer proaspăt.

– N-ai să dai de necaz dacă eşti văzut vorbind cu un creştin?

– Nu, declară Mencius. Santinelelor nu le pasă cînd vin şi

cînd plec. Vorbesc cu cine-mi place S-ar putea ca împăratul să nu aprobe prezența mea aici, discutînd prietenește cu tine, Petre, dar n-au ce-mi face, pentru că eu știu cum să mă descurc la minele de cupru din Cipru; îi cunosc pe toți ticăloșii care transportă caravanele de sare de la Engedi la Gaza; știu ce se întîmplă la Joppa și în Cezareea.. Hai, vino, avem mult de vorbit.

Urcară deci scara îngustă și se așezară sub salcîmi

– Cum de poți trăi acolo, în cavernele alea? îl întrebă Mencius înfiorat.

– Pentru că trebuie! răspunse Petru. Nu e greu de suportat cînd știi că trebuie. Apoi Petru îi povesti proconsulului despre micile grupuri de creștini care se întîlneau pe ascuns în casele lor pînă ce stîrniseră bănuiala patrulelor și au fost nevoiți să se adăpostească în acest labirint cavernos pentru a fi în siguranță, înfricoșați, bătuți, bolnavi și înfometați; apoi, cei mai puțin fricoși se strecurau afară prin ieșirile secrete pentru a-și procura hrană de la țăranii-fermieri și pește ieftin din piețele mici de pe întinsul cheiului. Mă rog cu ei și îi ajut să-și îngrijească bolnavii, Mencius. Le adresez cuvinte de îmbărbătare cînd mor și. la mormintele lor. Le dau curaj și le spun să se veselească, pentru că Împărăția este aproape!

– E nevoie de mare credință, reflectă Mencius, ca să crezi că Împărăția lui Hristos este aproape, cînd ei au pierdut totul.

– Asta se întîmplă cînd credința noastră este foarte puternică, Mencius, răspunse Petru, cînd vezi că nu mai ai nici un sprijin de nicăieri Duhul lui Dumnezeu este foarte adevărat și foarte aproape de cei deznădăjduiți. Îți amintești ce-ai simțit în ziua de Rusalii? Ei bine, noi, în Catacombe, avem Rusalii în fiecare zi!

După un interval de tăcere, Petru îl rugă pe Mencius să-i povestească despre el și ultimele lui călătorii Proconsulul avea multe noutăți. Tocmai se întorsese din turul lui obișnuit: Cipru, Cezareea, Joppa, Gaza, Engedi.

– Apoi am plecat călare în Arabi, să-l văd pe Voldi

– Este un rege bun? întrebă Petru

– Cel mai bun pe care l-au avut vrodată! declară Mencius Arabii îl iubesc.

– Căsătorit?

– Nu, şi poate că e mai bine. Voldi se arată rareori în tabăra regală. Îşi petrece mai tot timpul vizitînd triburile. Arabia n-a fost niciodată mai unită...Şi pentru că veni vorba, Voldi mi-a spus o poveste grozavă. Ştiu că el dorea s-o cunoşti, pentru că erai pe vas cînd veni vestea că prinţul Deran fusese asasinat. Banda secretă formată din tineri însoţitori pentru paza caravanelor care-şi spuneau „Fiii lui Ismael" au tras la sorţi pentru alegerea celui ce avea să se ocupe de prinţ. Bătrînul Jeşri, căpetenia lor, puse într-o tolbă treizeci de săgeţi – numărul oamenilor prezeni la întrunire – dar numai una avea vîrf de oţel. Jeşri a atîrnat tolba de un copac şi fiecare, trecînd călare pe lîngă el, lua cîte o săgeată.

– Aşa încît nici unul nu ştia care din ei va fi sortit să-l ucidă pe prinţ?

– Exact! După aceea, însă, unul care aspira să devină conducătorul lor şi-a amintit că bătrînul Jeşri nu luase nici o săgeată din tolbă. Le povesti camarazilor săi, discreditîndu-l pe Jeşri. Voldi mi-a relatat că, pe patul de moarte, bătrînul le-a cerut tuturor să iasă din odaie, în afara regelui, şi i-a spus acestuia: „Am procedat greşit refuzînd să iau o săgeată, dar vreau să ştii, sire, că eu am luat săgeata cu vîrful de oţel înainte să agăţ tolba în copac. După ce mă voi duce, sire, te rog să le spui asta bravilor mei flăcăi"

Zilele acelea de inactivitate petrecute în celulă, avînd drept singură tovărăşie amintirile, fuseseră tare plicticoase. Petrecea adesea o după-amiază întreagă gîndindu-se la noaptea aceea cînd Marcipor şi Marcellus îl scoseseră prin gangul secret al vechii grote, ducîndu-l în grabă la casa lui Gallio, unde viteazul

sclav grec zăcea pe moarte din pricina rănilor. Duhul lui Dumnezeu îl împuternicise atunci să-l vindece pe Demetrius Mulți fugari înspăimîntați veniseră apoi cu știrea că doctorul lui Gallio, unul pe nume Sarpedon, îl căuta cu înfrigurare să-l aresteze.. dar Dumnezeu îndepărtase mîna dușmanilor lui

Poate Dumnezeu îl va apăra și de data aceasta, deși Petru nu era sigur că ar mai vrea să fie salvat acum. Viața în Catacombe îl făcuse să plătească din greu Era vlăguit, îi slăbiseră picioarele și i se tulburase vederea. Poate că munca lui se încheiase. Dacă mai exista ceva de făcut din partea lui, va încerca să facă Dacă însă voința Tatălui va fi să-l ia acum, în Casa cu Multe Lăcașuri, o va primi ca pe-o ușurare.

Într-o dimineață i se întîmplă să se gîndească la ziua cînd Marcipor îi adusese cămașa Stăpînului. Marcellus i-o trimisese. Ce suflet mare avea acest Marcellus! Și mireasa lui! Fuseseră foarte curajoși! . Încă puțin și îi va vedea.. Marcipor, da, el îi adusese cămașa Petru își amintea ce plăcută era țesătura cînd pusese mîna pe ea. Nu încercă să și-o pună pe umerii lui lați. Oricum n-ar fi vrut s-o pună. Era prea sacră. O așeză pe altar, în capela unde ardeau lumînări Acum ea era aici În fiecare zi, oamenii înghenuncheau în fața ei. El încercase să-i povățuiască să nu i se închine, dar ei continuau s-o facă. Ei bine – nu-i putea condamna pentru asta. În definitiv, era cămașa Stăpînului. Dacă oamenii aveau nevoie de ceva palpabil ca să-și fixeze privirea în timp ce se rugau, ce altă mărturie a prezenței lui putea fi mai bună?

– Eu însumi am înghenuncheat adesea acolo, lîngă ei, recunoscu Petru.

– Și ai venerat cămașa? se miră Mencius

– Îmi răscolește amintiri dragi, Mencius, și mă face să mă simt mai aproape de Stăpîn. Dacă asta înseamnă idolatrie, sper să fiu iertat.

În ultimele cîteva zile, Petru meditase profund asupra incidentului care-l adusese în temniță.

Întors dintr-o lungă călătorie, Mencius veni într-o dimineață, foarte tulburat, să-i spună că fiul vechiului său prieten, prefectul Sergius din Cezareea, care tocmai terminase cursurile Academiei Militare, era grav bolnav

– Acest tînăr splendid, Felix, este lumina ochilor tatălui său, spusese Mencius. Mă tem că nu mai are mult de trăit; are febră mare și de ieri este inconștient. Doctorii își recunosc neputința .. Acum nu-ți pot cere să mergi la el, Petre. Ai fi desigur arestat. Sarpedon îl are în grijă și se va ocupa de bolnav. Tu nu trebuie să fii văzut pe acolo.

– Spune-mi, ce trebuie să fac? întrebă Petru.

– Te-ai putea ruga pentru însănătoșirea lui? insistă Mencius.

Petru se gîndi un timp, apoi spuse:

– Vin și eu cu tine, Mencius

– Riscul este prea mare! Te vor vedea prea mulți și fără îndoială și Sarpedon va fi acolo. Nu se va lăsa și va răscoli toate pietrele orașului ca să te găsească

– Și dacă, cu ajutorul Duhului Sfînt, îl voi vindeca pe băiat?

– Nu, pentru Sarpedon n-are importanță. Mîndria lui profesională este mai presus decît viața tînărului Felix

– Fie ce-o fi, Mencius, eu merg cu tine!

– Hai atunci, spuse Mencius cu glas tremurînd. Poate că un Înger va veghea asupra ta.

Dar nu interveni nici un Înger și nici nu i se permise lui Petru să-l vadă pe muribundul Felix. Îl arestaseră chiar în curtea Academiei, de cum sosi și după o judecată sumară, sub învinuirea de conspirație pentru răsturnarea cîrmuirii, îl aruncaseră în temniță.

– Este adevărat, îl întrebă judecătorul, că tu însuți crezi și că i-ai învățat și pe alții să creadă în venirea unui rege care va cîrmui lumea?

– Da, răspunse Petru cu curaj, este adevărat!

– Eşti nebun! mormăi judecătorul, adăugînd: Dar un nebun cinstit şi neînfricat. Nu te comporţi şi nu vorbeşti ca un răzvrătit. Dacă renunţi la această teorie idioată şi promiţi să nu mai pomeneşti despre ea, această curte te va scuti de pedeapsa cu întemniţarea. Altminteri, eşti condamnat pentru trădare prin cele ce rosteşti, şi pedeapsa este moartea. Ce alegi?

Sala tribunalului amuţi.

Mencius se ridică şi ceru permisiunea să vorbească. Judecătorul se arătă surprins, dar îi răspunse respectuos:

– E plăcerea noastră, proconsul Mencius, să te auzim.

– Eminenţa voastră, începu Mencius, pe acest om, Petru, îl cunosc bine. El nu urmăreşte nimic în legătură cu Imperiul. Nu a incitat pe nimeni la răscoală. A vindecat bolnavi şi i-a îmbărbătat pe cei obidiţi şi deznădăjduiţi. Împărăţia în care crede el nu este o Împărăţie temporală, ci una spirituală Nu are nici o legătură cu Cezarul!

Apoi Mencius se aşeză, iar judecătorul se întoarse cu faţa spre Petru şi îl întrebă:

– E adevărat?

Urmă un moment de grea încercare Întrebarea nu era uşoară. Mencius făcuse tot ce-i stătuse în putinţă să găsească o portiţă de scăpare pentru el După o oarecare întîrziere, Petru îşi dobîndi siguranţa:

– Domnule, spuse el, proconsulul v-a spus adevărul. Împărăţia lui Hristos este o Împărăţie spirituală. Cînd însă această Împărăţie va guverna inimile oamenilor de pretudindeni, ea va deveni crezul lor suprem. Pacea va domni pe tot întinsul pămîntului şi cînd ea va veni, nu va mai fi nevoie de armate; nu, şi nici de judecători.

– Şi cu Cezar ce se va întîmpla? întrebă judecătorul încruntat.

– Hristos va domni peste întreaga lume şi toţi vor îngenunchea în faţa lui.

Foşnetul de papirus întrerupse tăcerea grea, în timp ce judecătorul îşi consemna hotărîrea. Se ridică apoi şi spuse:

– Această curte nu mai are altă alternativă, Petre. Legea e lege. În provincia noastră ea nu poate fi modificată şi nici nu poate salva viaţa unui fanatic strîmb călăuzit. Vei fi dus de aici în temniţă şi în treizeci de zile îţi vei primi osînda – moartea.

A doua zi, Mencius veni să-l vadă. Glaucus îl introduse în celulă şi aşteptă. Ordinul curţii cerea ca el să fie de faţă. Mencius tăcu o vreme înainte să vorbească.

– Petru, începu el pe un ton de reproş, dar blînd. De ce ai făcut asta? Fabius a făcut tot ce a putut ca să te salveze.

– A trebuit să spun adevărul, răspunse Petru. M-am dezis o dată de Stăpînul meu. Cred că de mine depinde să n-o mai fac încă o dată.

– Dar a fost nevoie să spui că Împărăţia Stăpînului va cîrmui lumea? Judecătorul Fabius este chiar un om cumsecade. El n-a vrut să te condamne la moarte, dar ceea ce ai prezis despre căderea Imperiului l-a lăsat neputincios. Dacă ar fi fost indulgent cu tine, împăratul l-ar fi pedepsit.

– Şi tu ai riscat mult, Mencius, spuse Petru în greceşte. Cu atît mai mult apreciez ajutorul tău..

– Fără chestii din astea, Petre! interveni răstit Glaucus. Vorbeşte în limba ta!

– Voi încerca să am o nouă întîlnire cu Fabius, spuse Mencius, neluînd în seamă întreruperea. Poate sentinţa va putea fi comutată... Mă doare inima pentru tine, Petre.

Zilele se scurgeau astfel încet. Peste două zile avea să expire luna de întemniţare.

După-amiază tîrziu, Mencius îşi făcu apariţia. Vorbele erau de prisos. Avea chipul răvăşit. Puse o mînă pe braţul lui Petru şi dădu din cap cu tristeţe:

– Mi s-a permis să stau cu tine doar un moment, spuse el,

dar vineri dimineața voi fi aici să ne luăm rămas bun Mai pot face ceva pentru tine, Petre?

– Roagă-te pentru mine, bunul meu Mencius, ca să nu mă părăsească credința.

– M-am rugat pentru tine. Petre, murmură Mencius, dar nu ți-a fost de nici un folos.

– Sînt sigur că a fost! spuse Petru. Nu mi-a fost frică. Rugăciunile tale m-au ajutat. Tu ai fost un prieten credincios, Mencius. Ne vom întîlni într-o zi în Casa Tatălui nostru!

CAPITOLUL XXX

Petru se sculase dimineața devreme și aștepta calm. Avea cugetul liniștit. La singura întrebare care-l frământase primise răspuns în timpul nopții. Un Înger venise să-l viziteze în somn.

Tulburătoarea manifestare a puterii Duhului Sfînt de Rusalii îi întărise credința că Împărăția Stăpînului asupra lumii întregi era iminentă. Nu era ușor de imaginat un astfel de eveniment, după cum nici Rusaliile nu puteau fi acceptate ca o trăire reală Totul era posibil cu Dumnezeu, iar căile Lui erau peste puterea de înțelegere a oamenilor Dumnezeu așteptase îndelung și răbdător ca fiii lui să accepte dragostea Lui părintească și comportarea frățească între oameni Acum sosise vremea pentru purificarea semințiilor și instaurarea păcii Acum!

El așteptase ca aceasta să înceapă la Ierusalim, unde mii de oameni deznădăjduiți se agățaseră de cuvintele Lui Ierusalimul era locul propice pentru ca noua Împărăție să se manifeste prima oară. O societate era pe cale de constituire pentru a demonstra prietenia și bunăvoința. Știrile despre această grupare aveau să se răspîndească rapid Experiența Ierusalimului fusese însă o nereușită Poate că Ierusalimul nu era locul nimerit!

El propovăduise sclavilor hăituiți din Joppa apropiata venire a Împărăției. Îl ascultaseră plini de speranță, fără să

comenteze. El repetase mesajul în fața „italienilor" din Cezareea; și ei îl ascultaseră politicos și plecaseră de la masă în liniște. Nici unul nu se oprise să-i pună întrebări sau să-și exprime o părere. Bătrînul înțelept Cornelius, foarte nemulțumit de cum stăteau lucrurile, nu găsea un remediu pentru situația mizeră a omenirii; clătina doar capul încărunțit la fiecare pomenire a triumfului apropiat al Împărăției Stăpînului.

Neînfricat, Petru călătorise în Arabia în speranța de a aduce pacea și prietenia între arabi și iudei. Poate că Împărăția își va începe opera de aici. Va fi o zi măreață pentru Împărăție cînd se va răspîndi vestea că două popoare vrăjmașe, încrîncenate în dușmănie de cincisprezece veacuri, hotărîseră să-și rezolve problemele Dar și acest efort fusese zadarnic. Relațiile dintre fiii lui Israel și cei ai lui Ismael nu se îmbunătățiseră. Dimpotrivă, deveniseră încă mai rele.

Fara credea cu tărie în puterea Stăpînului, dar cînd se pomenea de Împărăția de pace pe pămînt, ea nu avea nimic de spus. Căpitanul Polemus găsea ideea fantastică. Mencius, deja profund impresionat de Rusalii, rămînea tăcut cînd Petru îi vorbea de venirea Împărăției. După părerea judecătorului Fabius – un om bine intenționat de altfel – Petru era un nebun, un om curajos și cinstit, dar nebun.

În zilele sale de singurătate, Petru se întreba dacă nu cumva greșise. Se agăța încă de credință, dar ar fi vrut ca mai mulți oameni să i-o împărtășească Avea să vină Împărăția acum? Și dacă nu acum, avea ea să vină vreodată?

Noaptea trecută, un Înger îi luminase cugetul, „Da, Petre, Împărăția vine, dar nu printr-un miracol spectaculos, prin care tronurile se vor prăbuși într-o zi și toți oamenii de pretutindeni vor arunca armele și vor bate din palme. De la începuturile lumii, Petre, îi spuse Îngerul, cîrmuitorii popoarelor, setoși de putere au călcat în picioare viețile celorlalți. Cei mai abili dintre supușii lor și-au folosit geniul pentru a născoci instrumente de distrugere Pentru satisfacerea mîndriei și gloriei

lor, regii au cotropit pămînturile vecinilor şi i-au înrobit pe supuşii lor.. Tu, Petre, ai vorbit zilnic despre aceste „din urmă timpuri" Dar acestea nu sînt „timpurile din urmă" Lumea a suferit amarnic, dar va trebui să sufere tot mai mult. Mereu şi mereu, în orele de disperare, ajungînd la răscruce de drumuri, oamenii au ales calea trufiei şi gloriei naţionale; niciodată calea către pace şi prietenie.

Împărăţia lui Hristos va veni, dar nu acum, nu curînd. Imperiile se vor ridica şi se vor prăbuşi. Sclavia şi măcelurile vor predomina şi vor spori în ororile pînă ce Dumnezeu se va mînia! Va domni teroarea pînă ce înfometaţii şi cei lipsiţi de adăpost vor striga stîncilor să se prăvălească peste ei şi pămîntului să-i înghită! Şi cînd totul va părea perdut – numai atunci va veni Împărăţia.

Aminteşte-ţi cum spunea Stăpînul – că împărăţia se va ridica şi va creşte din cele mai mici seminţe, asemenea unui arbore de muştar. Întotdeauna vor exista cîţiva care vor asculta glasul Său. În profunda lor deznădejde, ei vor veghea şi vor aştepta şi vor spera venirea Regelui! Şi El va veni pînă la urmă, să-şi ţină făgăduiala şi să-i elibereze pe oameni.

Pînă atunci, El oferă binefacerile Împărăţiei Sale fiecărui om care tînjeşte după ea. Pentru ei, Împărăţia a venit! Tu, Petre, tu ai dobîndit pacea. Pentru tine, Împărăţia este aici, acum, şi este a ta!

Timpul trecuse repede Petru se smulse din reverie, auzind zgomot de paşi pe coridor. Era un mers greu cu cizme ţintuite.

Glaucus răsuci cheia şi uşa celulei sale se deschise Gărzile temniţei şi doi legionari înalţi, în armuri de luptă şi coifuri sclipitoare, îl împresurară.

Mencius se strecură printre ei şi intră.

– Ai numai un minut, proconsul! murmură Glaucus. Nici o clipă mai mult!

– Ţi-e bine, Petre? întrebă Mencius cu glas sugrumat de emoţie.

– Da, bunule Mencius, răspunse Petru Sînt gata

– Ai vreo ultimă dorință? Mai pot face ceva pentru tine?

– Aș dori să te duci acasă la senatorul Gallio, spuse ferm Petru, și să ceri să-l vezi pe bătrînul slujitor Marcipor. Transmite-i lui Marcipor dragostea mea și spune-i să fie păstorul micii mele turme. Mai spune-i să-i asigure pe toți că Împărăția va veni, dar nu va trebui să aștepte domnia ei acum – ea va fi doar în inimile lor, pentru că lumea nu este pregătită încă să-l primească pe Rege.

– Hai, vino acum! ordonă Glaucus E timpul.

Petru se îndreptă încet spre ușă Aici se opri să-i mai spună o vorbă lui Mencius:

– Azi-noapte l-am văzut în vis pe Rege. Stătea pe o colină înaltă, privind stăruitor în depărtări, peste munți, cîmpii și mări, și L-am auzit spunînd cu tristețe:

„VOI, CEI CE MAI AVEȚI VIAȚĂ, NU PUTEȚI VENI LA MINE!"

Sfîrșit

H. 582
BIBLIOTECA METROPOLITANĂ
BUCUREȘTI
Filiala IENACHIȚĂ VĂCĂRESCU
Str. Bosianu Nr. 10
Telefon 3.37.37.61

Oferta de cărți a Editurilor ORIZONTURI ȘI LIDER

I. SERIA CULTURĂ GENERALĂ

Alex Hellmann
ISTORIA DESCOPERIRILOR ȘTIINȚIFICE - 55000 lei

Pepin & Braunstein
GHID DE CULTURĂ GENERALĂ - 61000 lei

Larousse
CRONOLOGIA UNIVERSALĂ - 55000 lei

Eric Hobsbawm
SECOLUL EXTREMELOR - 55000 lei

Norman Goodman
INTRODUCERE ÎN SOCIOLOGIE - 47000 lei

Colectiv
MICĂ ENCICLOPEDIE DE GEOGRAFIE *LAROUSSE* - 48000 lei

Leonid Grossman
TITANUL – Viața lui Dostoievski - 50000 lei

Constantin Gane
TRECUTE VIEȚI DE DOAMNE ȘI DOMNIȚE
- vol. 1 - 59000 lei
- vol. 2 - 59000 lei

Ioanna Rapeanu
N. IORGA, M. ELIADE, N. IONESCU - POLEMICI, CONTROVERSE, ELOGII - 33500 lei

Harald Schonberg
VIEȚILE MARILOR COMPOZITORI - 95000 lei

Philippe Gaudin
MARILE RELIGII - 49000 lei

F. Braunstein
ISTORIA CIVILIZAȚIILOR - 45500 lei

F. Braunstein & J.F. Pepin
MARILE MITURI ALE LUMII - 60000 lei

II. SERIA LUCRĂRI LEXICOGRAFICE

Georgeta Nichifor
DICȚIONAR ENGLEZ-ROMÂN; ROMÂN-ENGLEZ - 65900 lei

Georgeta Nichifor
GHID DE CONVERSAȚIE ROMÂN-ENGLEZ - 27000 lei

Ioan Lăzărescu
DICȚIONAR GERMAN-ROMÂN; ROMÂN-GERMAN - 85000 lei

Vinchija Ionescu
DICȚIONAR LATIN-ROMÂN - 40000 lei

III. SERIA BESTSELLERURILE ULTIMULUI DECENIU

Alison Leslie Gold
MIREASA DIAVOLULUI - 58500 lei

Amanda Quick
AMĂGIRE - 45000 lei
INELELE AFRODITEI - 55000 lei

Barbara Bradford
PUTEREA UNEI FEMEI - 37000 lei
UN ALT ÎNCEPUT - 37000 lei
VIAȚA MERGE ÎNAINTE - 69000 lei

Christopher Fowler
ATRACȚIE FATALĂ - 49500 lei

Colleen McCullough
PASĂREA SPIN - 55000 lei

Danielle Steel
SUB SEMNUL ONOAREI - 40000 lei
FANTOMA UNEI IUBIRI - 45000 lei
DESPĂRȚIRIA DE TRECUT - 45000 lei
SUBSTITUIREA - 42500 lei
SURPRIZA - 42000 lei
DULCE-AMAR - 44500 lei
BUCURIE REGĂSITĂ - 35000 lei
IMAGINE ÎN OGLINDĂ - 39500 lei

Elizabeth Thornton
POVARA TRECUTULUI - 49500 lei
FASCINAȚIE - 59000 lei

Emmanuel Robles
NORMA - 29500 lei

Harold Robbins
MIRAJUL PUTERII - 42000 lei

Jacqueline Briant
ÎNTRE IUBIRE ȘI RAȚIUNE - 51000 lei
PRIETENI BOGAȚI - 59000 lei
PALATUL STACOJIU - 44500 lei

James Patterson
ȘOARECELE ȘI PISICA - 45500 lei

Judith Krantz
GLASUL SÎNGELUI - 49500 lei
VOI CUCERI MANHATTANUL - 65000 lei

Judith Lamar
OBSESIA UNEI IUBIRI - 55000 lei

Justin Scott
PETRECEREA - 40000 lei

Kenneth Royce
FIUL AMBASADORULUI - 37500 lei
UMBRE PERICULOASE - 42500 lei

Madeleine Brent
PIATRA CAPRICORNULUI - 42000 lei
LACRIMA LUI BUDDHA - 37500 lei

Robert Ludlum
COMPROMISUL - 60000 lei
DRUMUL SPRE OMAHA - 59000 lei
ȚINUTUL MAGIC - 56000 lei
OPERAȚIUNEA OMEGA - 55000 lei
MANUSCRISUL LUI CHANCELLOR - 75000 lei

Sandra Brown
ALIBIUL - 60000 lei
TORNADA - 55000 lei

Sidney Sheldon
PRINȚESA DE GHEAȚĂ - 35000 lei

Susan Howatch
ÎNGERUL ÎNFERNULUI - 49500 lei
ARISTOCRAȚII, DISPARIȚIE MISTERIOASĂ - 74500 lei

Thomas Harris
TĂCERILE MIEILOR - 45000 lei
DOCTOR HANNIBAL - 47000 lei

Winston Graham
POLDARK – vol. 2 - DEMELZA - 30000 lei
POLDARK – vol. 3 - ZILE ZBUCIUMATE - 30000 lei
MARNIE - 35000 lei

IV. CĂRŢI PENTRU COPII

Petre Ispirescu
CELE MAI FRUMOASE BASME - 32000 lei

V. CARTE DIVERSĂ

Sanda Marin
CARTE DE BUCATE - 50000 lei
James Van Praagh
MESAJE DE DINCOLO DE MOARTE - 29500 lei
Neil Somerville
PERECHEA IDEALĂ DUPĂ ZODIACUL CHINEZESC - 45000 lei
Mircea Eliachescu
DETECTIVUL PARTICULAR – O profesie de mare viitor - 65000 lei

VI. COLECŢIA ROMANTICA

Mary Jo Putney
ROSALIND - 42000 lei
Jennifer Blake
DRAGOSTE ŞI FUM - 44000 lei
Mary Balogh
PREŢUL NESOCOTINŢEI - 41000 lei
Madeleine Brent
COMOARA BLESTEMATĂ - 42000 lei
Amanda Quick
AMANTA - 45000 lei

VII. MARI PERSONALITĂŢI ALE ISTORIEI

Anton Ivanovitch Denikin
SFÎRŞITUL LUI HITLER - 40000 lei
Valentin Berezkov
ÎN UMBRA LUI STALIN - 45000 lei
Dmitri Volkogonov
TROŢKI – Eternul radical - 50000 lei
Homeric
LUPUL MONGOL - Viaţa lui Gengis-Han - 45000 lei

VIII. TITANI AI LITERATURII UNIVERSALE

A.J. Cronin
FRUMOASA GRACIE - 37000 lei
William Faulkner
CĂTUNUL - 45000 lei
ORAŞUL - 46000 lei
CONACUL - 50000 lei

IX. PAGINI DIN ISTORIA LUMII

Liddell Hart
ISTORIA CELUI DE-AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL vol 1 - 55000 lei
ISTORIA CELUI DE AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL vol 2 - 55000 lei
Henry Troyat
TERIBILELE ŢARINE - 42500 lei

X. MEDICINA DE FAMILIE

Colectiv
PRIMUL AJUTOR ÎN URGENŢELE MEDICALE - 42000 lei

XI. MEDICINĂ

Colectiv
HARRISON – PRINCIPII DE MEDICINĂ INTERNĂ *Ediţia a 13-a* - 130000 lei
I. Mihăltan, R.Ulmeanu
BRONHOPNEUMOPATIA CRONICĂ OBSTRUCTIVĂ - 40000 lei
Colectiv
HARRISON – PRINCIPII DE MEDICINĂ INTERNĂ *Ediţia 14-a* - 225000 lei

ULTIME APARIŢII

Paul-Loup Sulitzer
COPILUL CELOR ŞAPTE MĂRI - 65000 lei
Robert Ludlum
GEMENII RIVALI - 75000 lei
COMPLOTUL GENERALILOR - 110000 lei
Irina Heidevari
AMELIORAREA PERFORMANŢELOR INDIVIDUALE PRIN TEHNICI DE PSIHOTERAPIE - 69000 lei
Danielle Steel
POVESTEA UNEI VIEŢI - 60000 lei
ÎNFRUNTÎND DESTINUL - 55000 lei
NUNTĂ ÎN STIL HOLLYWOODIAN - 79000 lei
Sandra Brown
SITUAŢIE LIMITĂ - 55000 lei
CĂUTĂRI PERICULOASE - 75000 lei
Alicia Dujovne Ortiz
PASIUNEA CONTELUI TOULOUSE LAUTREC - 59000 lei
Barbara Delinsky
O TAINĂ DIN TRECUT - 44000 lei
Marcel Bordet
ISTORIA ROMEI ANTICE - 69000 lei
Amanda Quick
DECEPŢIE - 60000 lei
A. J. Cronin
SUB STELE - 130000 lei
Claude Mossé
PROCESUL LUI SOCRATE - 32000 lei
Lee M. Silver
CLONAREA UMANĂ - 69000 lei
Nelson DeMille
JOCUL LEULUI - 98000 lei
Peter Driscoll
URMĂRIRE ÎN DEŞERT - 73000 lei
Colectiv
DICŢIONAR MEDICAL ILUSTRAT - 399000 lei

OFERTĂ SPECIALĂ

Cu reducere de preț pînă la data de 20 aprilie 2001.

Lion Feuchtwanger
GOYA - 30000 lei
Arthur F. Jones
INTRODUCERE ÎN ARTĂ - 20000 lei
Peter K. Mcinerney
INTRODUCERE ÎN FILOZOFIE - 20000 lei
Colectiv
CONCEPTELE UMANITĂȚII - 20000 lei
P. Guillermier & S. Knutchen
UN ISTORIC AL ECLIPSELOR TOTALE DE-A LUNGUL TIMPULUI - 20000 lei
Frank McLynn
PRIN ABISURILE MINȚII
VIAȚA LUI JUNG vol. 1 - 40000 lei
UN GURU AL EPOCII MODERNE
VIAȚA LUI JUNG vol. 2 - 40000 lei
Barbara T. Bradford
CHEIA TRECUTULUI - 25000 lei
Colleen McCullough
TIM - 20000 lei
Deirdre Purcell
PE VIAȚĂ ȘI PE MOARTE - 25000 lei
Delia Diallo
KASSANDRA - 25000 lei
Eric Pizzey
DESTINE - 20000 lei
PRIMA DOAMNĂ - 25000 lei
Graham Hurley
RĂSUFLAREA DIAVOLULUI - 25000 lei
Irving Wallace
FĂRĂ SCRUPULE - 20000 lei
James Patterson
JACK & JILL - 25000 lei
Jean Marsh
CASA ELIOTT - 20000 lei
Joseph Finder
MOMENTUL ADEVĂRULUI - 20000 lei
Judith Krantz
TOP MODEL - 20000 lei
Justin Scott
VUI PEA DE ARGINT - 25000 lei
Kenneth Royce
PE URMELE LUI IUDA - 20000 lei
Leona Blair
DE PARTEA ÎNGERILOR - 20000 lei
ÎMPLINIRI - 20000 lei
Lucinda Edmonds
FĂRĂ TINE - 20000 lei
Lynda La Plante
BELLA MAFIA - 30000 lei
Michael Harvard
ANUL SCORPIONULUI - 25000 lei
Odile și Philippe Verdier
MONICA ȘI PREȘEDINTELE - Raportul fatal - 10000 lei
Paul Scott
PERLA COROANEI - 30000 lei
Pauline Gedge
SECRETUL NEMURIRII - 25000 lei
Pauline Simons
DINCOLO DE PASIUNE - 20000 lei
Paul Loup Sulitzer
ÎNVINGĂTOAREA - 25000 lei
Philip Shelby
PRINȚESA ȘACALI - 25000 lei
OAZA VISELOR - 25000 lei
Susan Howatch
DOMINIUL PENMARRIC - 30000 lei
Winston Graham
FOCUL GRECESC - 20000 lei
POVESTE UITATĂ - 20000 lei
Neil Somerville
ZODIACUL CHINEZESC 2000 - 10000 lei
Madeleine Brent
EVADARE DIN INFERN - 20000 lei
Dmitri Volkogonov
LENIN - O nouă biografie - 25000 lei
Charles Dickens
MARTIN CHUZZLEWITT
- vol. 1 - 30000 lei
- vol. 2 - 30000 lei
Michel-Ange Saint Pierre
MILIARDARUL - 25000 lei

O oportunitate deosebită pentru cititorii noștri:

CARTEA PRIN POȘTĂ

Puteți primi oricare dintre cărțile prezentate mai sus cu reduceri substanțiale de preț (10% - minim 3 cărți; 12% - minim 5 cărți; 15% - minim 10 cărți)

Notă: Pentru cititorii din București, livrarea cărților nu se face prin poștă, ci direct, de la punctele de vînzare ale editurii: depozitul din B-dul Dimitrie Golescu 43, bl. 7, sc. 1, ap. 3, tel. 638 98 38 și depozitul AMIT, Str. Sabinelor nr. 8.

Consacrat în memoria eternității prin CAMAŞA LUI CHRISTOS, ***Lloyd C. Douglas*** rămîne unul din puținii autori ai lumii care au reuşit performanța de a-şi dubla o capodoperă. Pe fundalul aceleiaşi epoci şi inspirat tot din filonul biblic, MARELE PESCAR reeditează succesul romanului CAMAŞA LUI CHRISTOS.

Respectînd adevărul istoric, autorul, fascinat de subiect, creează personaje şi imaginează situații care, prin forța şi dramatismul lor, devin convingător de veridice.

O lectură la capătul căreia cititorul se simte mult mai aproape de Dumnezeu.

EDITURA LIDER